

Postilla super epistolas et evangelia

<https://hdl.handle.net/1874/340559>

Postille maiores
Sermones buarii

292. **Guillermus de Parisiis**, *Postilla super epistolas et evangelia de tempore et de sanctis et pro defunctis*. Delft [J. Jacobsz. van der Meer] 26 Sept. 1480. 2o. E. 2o. 901

Type 1*. — HMT 82 (105) b. — HC 8256. — CA* 897. — Peddie II p. 308.
Op het 1e bl.: „Sancti Johannis.” (waarschijnlijk uit het kapittel van S. Jan te Utrecht). — In oorspr. led. stempelband, waaraan de doppen en sloten ontbreken. Titel achter hoorn. — Samengeb. met hs. 154. — In den catalogus van 1670.

154 (*Libri impr. Theol. fol. 90.*) *Charta. fol. 122 ff. 2 col. Saec. XV.*

- S. Bernardus**, *Sermones hyemales; Sermones super Missus est, sive in laudem Virg. Mariae; Sermones in Psalmum Qui habitat.*

Fol. 1a. *Hodie fratres aduentus, cet.*

In eodem volumine invenitur: *Guillermi (Alverni) Parisiensis Postilla evangeliorum et epistolarum, impr. Delf a° 1480.*

154

Operibus S. Bernardi a Tiele iam indicatis inserta sunt fol. 70a—76b qui sequuntur tres sermones:

Fol. 70a—72a: *Sermo de Nativitate Domini.* — Exstat inter S. Bernardi opera spuria in *S. Bernardi opera omnia*, ed. Lugduni, Jo. Cleyne, 1515, t. II. fol. 128a1—b2.

Fol. 72a—74b: *Petrus Damianus. Sermo de annunciatione B. M. V.* (Migne, *P.L.* 144. 557; 184. 832).

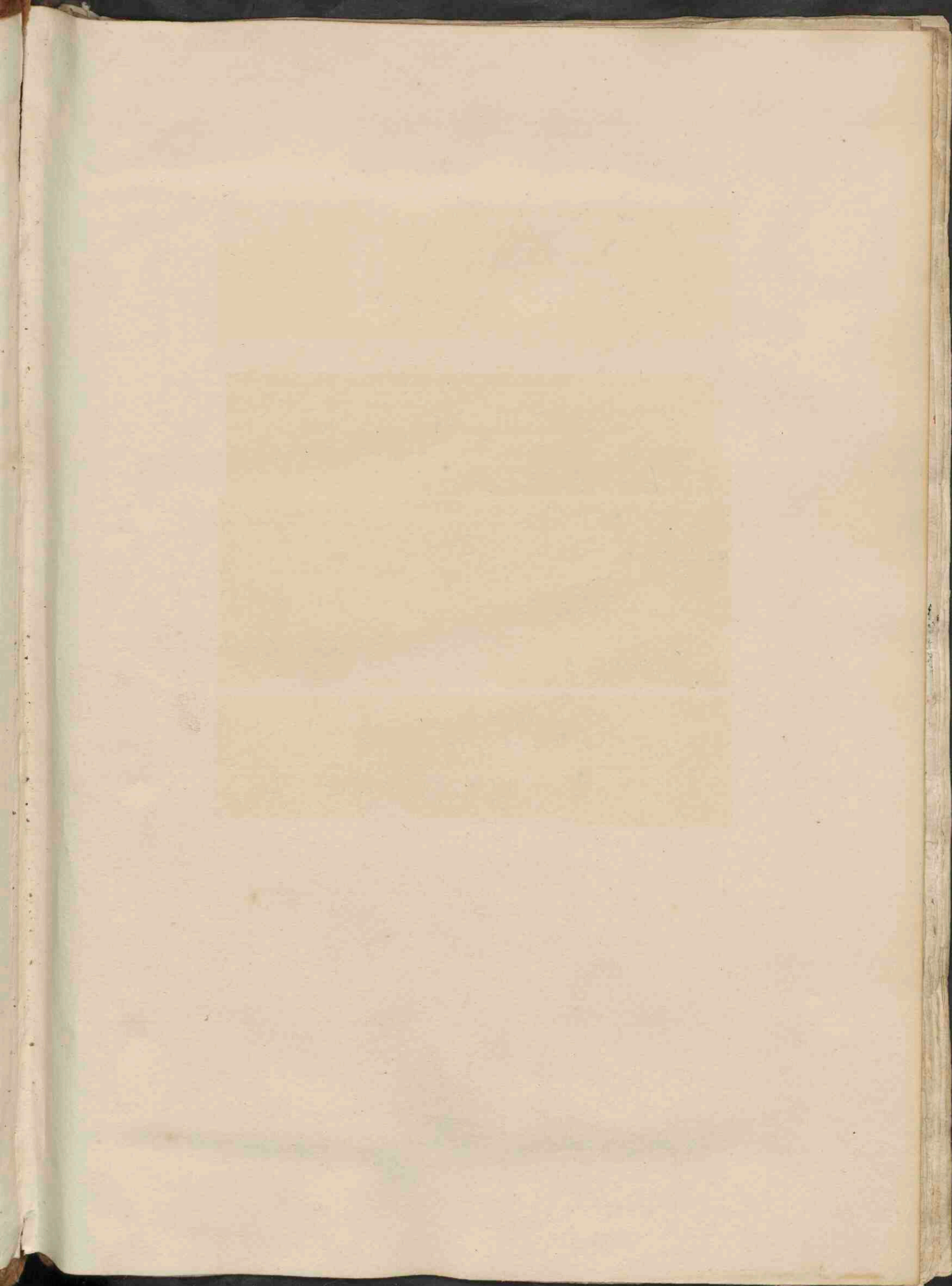
Fol. 74b—76b: *Sermo de S. Stephano.* — Exstat inter opera S. Bernardi spuria in ed. Lugdun. 1515, fol. 130b2—131b1; cf. supra.

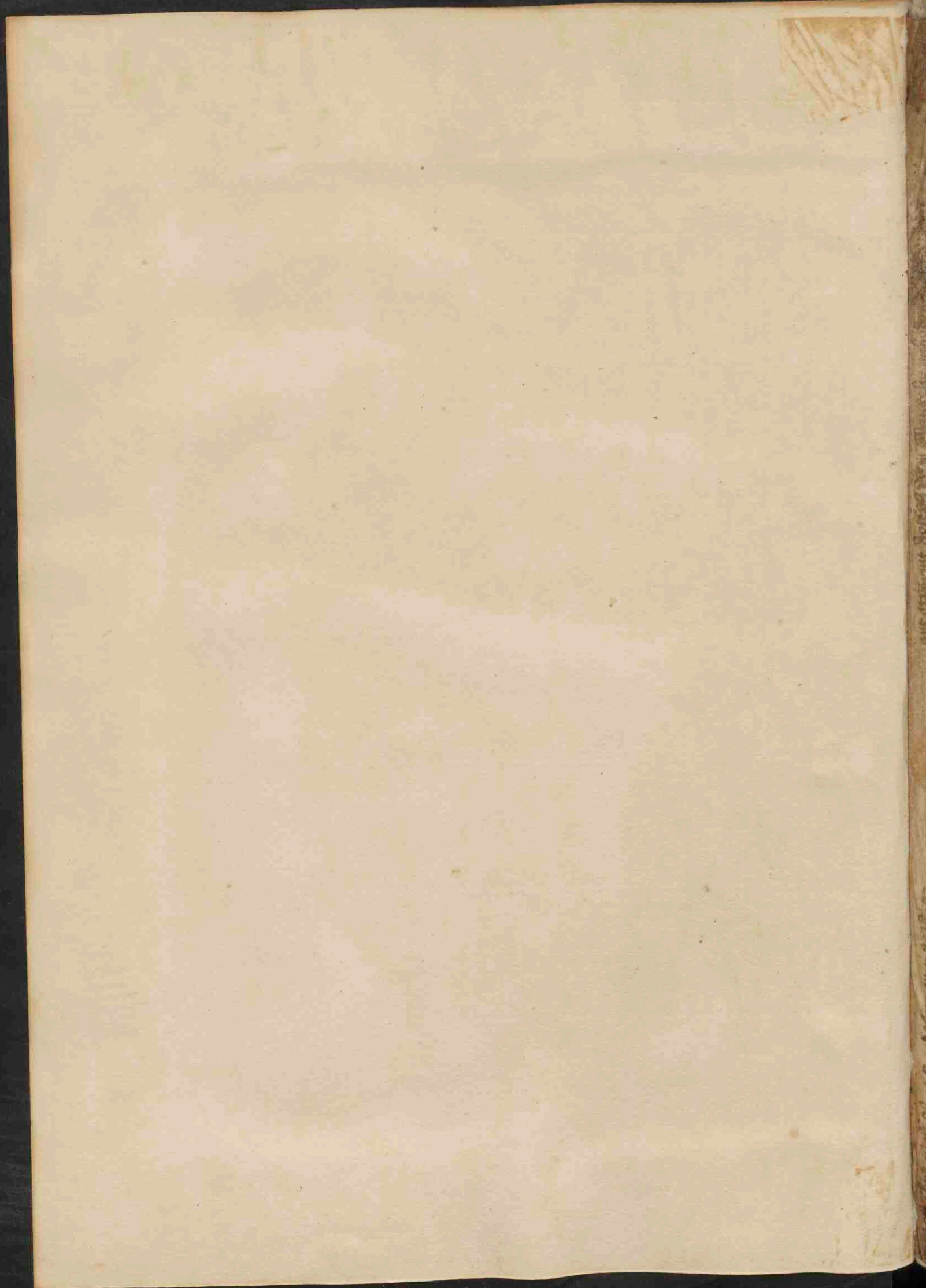
In codicis initio legitur: „Sti Johannis.”

154

Fol. 70a—72a: *Sermo de Nativitate Domini.* — Exstat etiam sermo hic apud Migne, *P.L.* 144. 848 (*Sermo anonymi*) et 184. 827 (*Sermo in Nativitate Domini Nicolai Claraevallensis*).

Fol. 74b—76b: *Sermo de S. Stephano.* — Typis vulgatus etiam habetur apud Migne, *P.L.* 144. 853 (*Sermo anonymi*), et 184. 845 (*Sermo de S. Stephano Nicolai Claraevallensis*).

Uitam bonam et exitum beatum ego frater guillel-
mus sacre theologie professor minimus parisiis
educatus Sacrorum euangeliorum ac epistolarum
de tempore diebus dominicis et sanctis Etiam sup
commune apostolorum. martirū. confessorū. virgi-
num. et pro defunctis Expositiones in unum colligere volumen
minus expertis clericis. ac incipientibus predicatoribus per neces-
sarium fore iudicavi Consideras nō nullos. cācellistas min⁹ caute
ac imperite Euangelia et epistolas vulgo cristiano pronuntiātes
procedere non habentes earūdem expositionum scientiam que ne-
cessaria est. composui igitur et hunc librum pro eis dē ut supra Ac
pro omnibus sacrorum euangeliorum et epistolarū expositionem
cupientibus Non meo qđ exiguum est ingenio consule. ppas dic-
tans expositiones. sed aliorū sacre pagine doctorum libris innitēs
Eas quas melius scripserunt postillas et expositiones perfuncto-
rie exarando. post qđ libet passum textus ponens cum premissione
tituli vniuscuiusq; quod scripsit Adiciens q; post quālibet dñica-
lis euangelij expositionem necessaria notabilia pro materia textus
Ex sermonib⁹ de tempore eximij doctoris Hugonis de prato sūp-
ta. atq; euangelioz eplaz q; text⁹ i hoc volumine de obo ad obū suis
locis apponēs ut ad textū qđ ad veritatis speculum lector quisq;
dilectus recursum habeat atq; accessū Sunt autē hī doctorū nomi-
na: sancti augustini: scī gregoriū: sancti iheronimi: sancti ambrosij:
venerabilis bede. et ipsorū omelīz. glose interliniaris. glose ordina-
rie: nicholai de lpra: nicholai de gorra super quatuor euangelistas
sancti thome de aquino sup iohānē wilhelmi lugdunensis: in ser-
monibus de tpe: iordanis ex sermonibus de tempore: rabani quo-
rum modus penes titulos abbreviatos legendi talis est

N. 15. C.

- Tp. i.** nicolaus de lpra.
- Gor** id est nicolaus de gorra.
- Glo. interli. i.** glosa interliniaris.
- Glo or. i.** glosa ordinaria
- Ra. i.** rabauns.
- Wil. lugdu. i.** wilhelmus lugdunensis.
- Jor. i.** iordanis.
- Vin. i.** vincencius.

Ad quos sanctus paulus scripsit epistolas

Romani

Sunt qui in partibus italie de iudeis et gentibus conuersi sunt ad fidem catholicam per paulum scribens eis per thimotheum discipulum suum a corintho ciuitate que est in achaya

Corinchi

Sunt achapci sicut parisienses gallici. Corinthus est ciuitas metropolis in achaya partibus. Achaya vero est quoddam territorium in terra grecie Et illis scripsit ab epheso per thimotheum discipulum suum

Galathe

Sunt greci. Et galathia est nomen regionis grecie et illis scripsit ab epheso

Ephesi

Sunt aspani. ab aspa minore que est pars grecie. Et illis scripsit de roma de carcere

Philippenses

Dominantur a ciuitate philippis que est in grecia. quam edificauit philippus rex pater alexandri magni et eam sic nominauit.

Colosenses

Colosenses habet nomen a ciuitate colosis. et cetera

Thessalonienles

Dominantur a ciuitate thessalonica. que est metropolis in macedonia. que est quedam pars grecie

Hebrei

Sunt qui sunt conuersi de iudaismo ad fidem catholicam

Thimotheus

Est per paulum conuersus ad fidem catholicam. et episcopus ab eo ordinatus

Typtus

Est discipulus sancti pauli ab eo conuersus ad fidem catholicam. Et archiepiscopus cretenlis ordinatus

Epistolatum et euangeliorum de tempore et sanctis liber Incipit

Dominica prima in aduentu domini

fratres scientes quia hora est iam nos de somno
surgere. Nunc enim propior est nostra sal⁹. quā
tū credidim⁹. Nox precessit. dies autem appropin
quabit. Abiciam⁹ ergo opera tenebrarū. ⁊ indua
mur arma lucis. sic ut in die honeste ābulemus.
Non in cōmessationib⁹ et ebrietatib⁹. Non in cu
bilibus et impudicijs. Non in contēctione et emulatione. S³ indui
mini dominum ihesum cristum

Postilla

Fratres scientes quia hora. Verba proposita originaliter
ad Ro. xij. ca. sūt scripta in eplā hodierna lectionaliter re
citata. Ante inniciū illi⁹ epistole scribit sanctus paulus in
eodem ca. di. Remini quitquā debeat nisi ut inuicem diligatis.
Qui enim diligit proximū legē impleuit. Post hoc sequitur episto
la hodierna. Scientes quia hora ⁊c. Vbi sciendū quod eplā hodi
erna et euangeliū hodiernum concordant. Quia in euangelio inti
matur nobis aduentus regis celestis. Sic in eplā monet nos apol
tolus paul⁹. ut preparem⁹ nos ad aduentū tanti regis dicēs. Fra
tres. Vbi notandum quod sanctus paulus apostolus cōmuniter in
suis epistolis p̄mittit fratres. et ratio est ista. Quia in suis episto
lis nititur homines iducere ad amorē fraternitatis. Etiam p̄ntem
epistolam scribit romanis. Et romani sunt qui in ptibus ptalie de
iudeis et gētib⁹ cōuersi sunt ad fidem per doctrinam ipsius apol
toli. Vnde scribit ipsius per thimotheum discipulū suum a corin
tho ciuitate que est in archaga dicēs. Scientes qz hora est s³ in tē
pore gratie. iam nos de somno surgere. Vi. de ocio surgere ad ope
ra caritatis. Grego. Caritas operatur magna si est. si autē e perari
rennuit caritas non est. Nunc enim id ē tēpore gratie. pprior est
nostra salus. Ip. quia p̄ cristum ianua salutis est aperta. que tem
pore legis erat clausa. Ideo subditur. quā cum credidimus id est
plulquā ante aduētum cristi tunc enim sciebant se patres antiqui
descenduros ad limbum. Vnde patriarcha iacob dixit gen. xxxvij.
Descēdam ad filiū meū lugēs in ifernum ⁊c. Nox precessit. Ip.
id est obscuritas figuraz veteris legis. Dies autem oppropinqua
bit. i. claritas veritatis releuata est in noua lege. Abiciamus er
go opera tenebrarū. Ip. id ē peccata que ad tenebras ducūt Mathe⁹

A. iij.

xxij. et induamur arma lucis id est virtutes que illuminant mentem.
et finaliter ad vitam eternam perducunt. Sic ut in die. Ip. iudicij
extremi honeste ambulem? sed ad gloriam non sed ambulem?
in comessationibus sed vitando peccata gula et ebrietatibus id est
potationibus immoderatis. Non in cubilibus? Cor. i. pigritus dor-
mientiū et impudicus id est luxuriosis actibus. qui pueniunt
ex superfluitate cibi et potus et somni non in contentione sed quo
unus contendit contra alium et emulatione Cor. ij. unus alteri ini-
det de sua prosperitate. Sed induimini dominum ihesum christum. Ip. sed
imitando sanctitatem conuersionis sue Quia secundum aug. non est
verus christianus qui non imitatur vestigia christi

Dñica. ij. in aduentu

Fratres quęcūq; scripta sunt ad nostram doctrinam scripta
sunt: ut per patientiam et consolationem scripturarum spiritus hab-
eamus Deus autem patientie et solacii det vobis idipsum sa-
pere in alterutrum secundum ihesum christum: ut unanimes uno ore homo-
rificetis deum et patrem domini nostri ihesu christi. propter quod suscipite in-
uicem sicut et christus suscepit vos in honorem dei. Dico enim christum
ihesum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem dei ad con-
firmandas promissiones patrum. Gentes autem super misericordiam
honorare deum sicut scriptum est. propterea confiteor tibi in genti-
bus domine et nomini tuo cantabo Et iterum dicit. letamini gentes cum ple-
be eius. et iterum laudate omnes gentes dominum: et magnificate eum omnes
populi Et rursum Napas ait. erit radix pesse et qui eriget regere ge-
tes. in eum gentes sperabunt Deus autem spei repleat vos omni
gaudio et pace in credendo ut habundetis in spe et virtute spiritus sancti.

Postilla

Fratres quęcūq; scripta sunt ad nostram doctrinam scrip-
ta sunt. Ad. ro. xv. Ante initium illius epistolę scribit sac-
tus paulus in principio illius capituli. d. Debemus autem
nos firmiores imbecillitatem infirmorum sustinere et non nobis
placere Post hoc sequitur epistola hodierna. Quęcūq; scripta sunt
et. Concordant epistola et euangelium. quia in euangelio hodie-
no agitur de aduentu christi ad iudicium. ubi quedam ad terrorem
malorum quedam ad consolationem bonorum tanguntur. Sic etiam
apostolus in epistola hodierna educit sacram scripturam. que hominem ad prop-
riandum se ad istum aduentum dirigit et informat. d. Quęcūque

scripta sunt. **Cor.** de domino nostro ihesu cristo in diuinis libris
 et etiam de sanctis veteris testamenti. sicut de iacob et de thobya.
 Et etiam de sanctis noui testamenti. scz de apostolis de martirib?
 et de alijs sanctis ad nostram doctrinam scripta sunt quia omnis
 scriptura diuinitus inspirata utilis est ad docendum. q. ad thimo.
 iii. ut per patientiam scz in aduersis et consolationem scriptura
 rum id est consolationem quam dant scripture **Consolantur enim**
 nos scripture in incolatu uite presentis **spem habeam?** scz de be
 atitudine eterna que ex scripturis premititur **Deus autem paciē**
 tie id est deus qui est dator patientie in aduersis et solarij id est con
 solationis post tribulationem. quia ipse consolatur nos in omni
 tribulatione nostra **Cor in i.** det nobis idiplum sapere id est scire
 tiere in alterutro id est conformiter secundum ihesum cristum id est se
 cundum doctrinam ihesu cristi ut unanimes id est eadem volun
 tate uno ore id est eadē uocis confessione honorificetis deum et pa
 trem domini nostri ihu cristi **Ep.** quantum ad unitatē operis. Quia
 fides sine operibus mortua est **iacobi. ij.** propter qd suscipite in
 uicem scz infirmos ad consolandum sicut et ipse scz cristus susce
 pit uos infirmos in honorem dei id est ut in uobis honorificetur
 deus **Dico enim ihesum cristum ministrum** id est predicatorem.
 fuisse circumcisionis predicando iudeis circumcisis. **Ideo ipse**
 cristus dixit **Mathei. xv.** Non sum missus nisi ad oues que perierūt
 domus israel propter ueritatem dei. **Dim.** id est ut deus uerax
 habeat ad confirmandas promissiones patz factas ipsis qz iude
 orum assumptio ad fidē et ad salutem fuit ex debita p promissio
 nem patribus eorum factam. **Iugdunēsis.** Sicut locut? est ad pa
 tres nostros abraam et semini eius in secula **Gentes autem. i. pa**
 gani scz debent honorare deū sup misericordia eius exhibita sine p
 cedente promissione qz gentium assumptio ad fidē et salutem fuit
 ex sola misericordia sine promissione. quia lex nō fuit data patribus
 eorum neqz prophete sicut iudeis. sicut scriptum est in psal.
 xvij. **Ubi cristus loquitur ad patrem** propterea confitebor tibi in
 gentibus id est faciam tibi gentes confitere uoce laudando et no
 mini tuo cantando **Cor.** id est faciam tibi cantare canticum lau
 dis **Ps xv.** Cātate domino canticū nouum **Et iterum dicit scilicet**
 scriptura **ysaie. ca. xxv.** **Letamini gentes** id est pagani conuer
 ti ad fidē cum plebe eius id est cum iudeis. **Factum est unū anse**
 . A . iij .

de iudeis et gentib? **Dñ** ioh. x. Et fiet vnum ouile et vn? pastor. et
 itez dicit dauid in psal. cxvi. Laudate dñm omnes gentes. id ē pas-
 gani conuersi ad fidem et magnificate eum omnes populi. **Vin.**
 id est omnis tribus filiorum israhel. **Et rurſū psalms xi. ca.** Erat
 radix pesse scz qui et psalms pater dauid id est regū. xvi. de qua stir-
 pe nat? est criste? secundum carnem. et qui exurget regere gentes
 scz in fide et bonis operibus et gentes conuersi ad fidem in eū spe-
 rabunt. **Gñ. xlix.** Ipse erit expectatio gentiū. qz hñt spem per ipsū
 consequi vitā eternā. **Deus autem spei** in q sperandum est. reple-
 at vos oī gaudio scz spūali et pace in credendo ut in habundetis
 in spe. **Ip.** per cumulū meritorū et virtute spūs sancti. **Ip.** cuius
 sunt principaliter omnia opa meritoria. quia sine caritate spiritus
 sancti nulle virtutes et opera placent deo

¶ Dñica tertia in aduentu

Patres. sic nos existimet homo ut ministros cristi et dis-
 pensatores ministerioꝝ dei. **Hic** iam queritur inter dispē-
 satores ut fidelis quis inueniatur. **Michi** aut p minimo
 est ut a vobis iudicer aut humano die: sed neqz meipſū iudico nē
 enim michi conscius sū. scz non in hoc iustificat? sū. qui aut iudi-
 cat me domin? est. Itaqz nolite añ temp? iudicare. quousqz veni-
 at dominus qui et illuminabit abscondita tenebrarū et manifesta-
 bit consilia cordiū: et tūc laus erit vnicuiqz a deo

¶ Postilla

Patres sic nos existimet hō ut ministros cristi. i. **Corin.**
 iij. Ante iniciū illi? epistole scribit sanctus paul? dicens
 Templū dei sanctū est qd estis vos. Si quis inter vos vi-
 detur esse sapiens in h seculo stultus fiat ut sit sapiens. Sapiencia
 enim hui? mundi stulticia est apud deum. Tunc post hoc sequitur
 epistola hodierna. **Sic nos existimet homo ut ministros cristi. et.**
 Sciendum q epistola et euangelium concordant: quia in euanges-
 lio agitur de spiritali aduentu cristi. in signum hui? tunc euāge-
 lium dicit de sancto iohanne. qui interpretatur in quo est gratia dei.
 Sic etiam apostolus paulus in epistola hodierna suadet prelatiſ
 qz debent diligenter exequi sibi inductum officium et ministerium
 ergo dicit. **Sic nos existimet homo. et.** Et hanc epistolam scribit
 corinthis. **Et corinthis** nominant a quadam ciuitate que dicit cori-
 thus. et est metropolis in achape partibus. Achapa vero est qdā

territorium in terra gretie Et illos arguit d iudico temerario quia
nimis temerarie iudicabāt apostolum cum suis. ergo d. [Sic nos
existimet homo ut ministros cristi] Vin. q. d. Taliter uiuimus et
conuersamur qd quilibet homo possit uere existimare de nobis. qd
sum? fideles ministri cristi. Vnde bona uentura doctor sacre theo-
logie sup quarto li. senten. d. xvi. De qlibet presumendum ē bonū
nisi probetur contrariū. Et dispensatores id est distributores mis-
teriorum dei id est sacramentorum diuinorum Hic iam queritur
a nobis inter dispensatores ut fidelis quis inueniatur Prouerbi.
xv. Multi homines uocantur misericordes. uirum autē fidelē quis
inueniet Tho. Fidelis minister est qui in omnibus intendit hono-
rem dei et utilitatē populi Sed ipsi corinthi iudicabant plures
esse infideles nec aliquem putantes fidelem Nichil autem pro mi-
nimo est Gor. i. parum reputo ut a uobis iudicer Tho. scz esse
fidelis uel infidelis Aut ab humano die id est ab homine dum est
in suo die id est in presenti tēpore Sed neqz meipsum iudico Vi.
Fidelem uel infidelem ministrum cristi. cum nō possum sciare cer-
titudinali scientia. sed ex coniecturis existimo me bene esse fidelem
dispensatorem. Vñ. dz. eccle. ix. Nescit homo an odio uel amore dig-
no sit Nichil enim michi qsciū sum id est in nullo remordet me
conscientia mea sz nō in hoc iustificatū sum Gor. id ē nō ideo me
iustum reputo. qz potest esse aliquod delictum qd nescio ps. xviij.
Delicta quis itelligit Qui aut iudicat me domin? ē qui sol? no-
uit secreta cordis mei melius qd ego ipse Itaqz nolite ante tempo-
ra iudicare iudiciū extremi. quia modo non est tempus iudicandi.
quousqz ueniat domin? supple ad iudicandum qui et illumina-
bit id est aperta faciet abscondita tenebrarum id ē occulta peccata
et manifestabit cōsilia cordiū id ē cogitata. qz tunc libri conscien-
tiarum apiuntur et tunc laus erit id est remuneratio unicuiqz a
deo. bene agenti uel cogitanti.

Domica quarta in aduentu domini

Fratres gaudete in domino semp. iterū dico gaudete Mo-
destia uestra nota sit omnibus hominibus Dñs enī pro-
pe est nichil solliciti sitis: sed in ōni orōne et obsecratione
cum gratiarum actione petitiones uestre innotescāt apud deū. Et
par dei que exuperat omne sensum. custodiat corda uestra et intel-
ligencias uestras. in cristo ihesu domino nostra

Gaudete in dño semper. iterum dico gaudete. &c. Phil. liij.
 Ante initium illius epistole scribit sanctus paulus dicens
 fratres. nostra conuersatio in celis est. unde saluatore ex
 pettamus dñm nostrum ihesum cristum. qui reformabit corpus
 humilitatis nostre. configuratum corpori claritatis sue. Tunc se
 quitur epistola hodierna. Gaudete in dño semper &c. Sciendum qd
 epistola et euangelium concordat. quia in euangelio docemur qñ
 ter dño viam preparare debemus per veram penitenciam ut eū dig
 ne suscipere possim? iam venturū in carne. et debet hoc fieri cū gau
 dio spiritali. qđ gaudium necessarium est in tempore tribulatio
 nis. scz illud iacobi. i. Omne gaudium est imate fratres cū in variis
temptationes incideritis. Et cū illo gaudio spiritali bene stat
 contritio cordis. qz scđm aug. Penitens de peccatis dolet de dolore
 gaudet. Sic etiam apostolus paulus in epistola hodierna nos infor
 mat qualiter in domino gaudere debeamus d. Gaudete in domino
Et presentem epistolam scribit philippensibus? et philippenses nomi
nant a ciuitate philippis q̄ est in grecia. vñ d. Fratres gaudete
dño non in hoc seculo. Ratio illius est. quia sicut nemo potest duo
 b? dominis seruire. Math. vi. Sic nemo p̄t gaudere i hoc seculo
 et cū hoc in domino. semper. Ip̄. non vna hora sed cotidie. iterum
dico gaudete non solum exteri? sed etiam in corde interius. Mo
destia vestra. Ip̄. in conuersatione et vita. Pota sit omnibus hoī
bus. Vin. tam bonis quam malis. Ip̄. ut boni meliores fiant p̄
 exemplo. et alij mali conuertant. Dñs enī prope est. Cor. ideo de
 bet gaudere. qz dñs prope est et paratus dare quod necessarium est
Richil solliciti sitis. Vin. scz de temporalib? rebus sed iactantes cu
 ram vestram in domino. et ipse vos erutriet. Iuxta illud mathei.
vi. Polite solliciti esse dicentes. quid manducabimus aut quid bi
bemus &c. sed in omni oratione et obsecratione. Vin. de qui
 buscunque rebus cum gratiarum actione. Quia qui vult alia im
 petrare gratus debet esse de preteritis. Unde. cris. super math.
 gratiarum actio est inuitatio ad plus dandum. Petitiones vestre
innotescant apud deum id est ita feruentes sint ut ad deum per
 ueniant. et par dei. id est de? qui est par et quies mentis. q̄ erupat
i. excedit omnem sensū. Vin. i. ōnem intellectū tā angelicū quam

humanum | custodiat corda vestra | id est voluntates vestras in bono | et intelligencias vestras in cristo ihesu domino nostro. **Cor.** ut nichil extra ipsum a propetatis nec intelligatis

Quoniam in nocte natiuitatis domini ad primam missam **Arissime.** apparuit gratia dei saluatoris nostri omnibus hominibus: erudiens nos ut abnegantes impietatem et secularia desideria **Sobrie** et iuste et pie viuamus in hoc seculo expectantes beatam spem et aduentum glorie magni dei et saluatoris nostri ihu cristi. qui dedit semetipsum pro nobis ut nos redimeret ab omni iniquitate: et mundaret sibi populum acceptabilem sectatorem bonorum operum. **Hec** loquere et exhortare in cristo ihesu domino nostro

Postilla

Apparuit gratia dei. ad tptum. **ij.** Hodie ab ecclesia dei celebratur natiuitas dni sicut cristus dominus noster de virgine maria natus est. verus deus et verus homo: in quo magnam misericordiam hominibus ostendit. qz non ex operibus iusticie que fecimus nos. s; secundum magnam misericordiam suam saluos nos fecit **Ergo** apostolus paulus in officio pme misse. que in media nocte celebratur insinuat dei misericordiam nobis exhibitam dicens | **Apparuit gratia dei.** Ante initium illius epistole scribit sanctus paulus exortando tptum discipulu suum dicens. **Loquere** que decet sanam doctrina. **Senes** ut sobrii sint pudici prudentes. **Sani** in fide. in dilectione et patientia **Et** in omnibus teipsum prebe exemplum bonorum operu **Tunc** sequitur plens epla. | **Apparuit gratia dei saluatoris nostri** | **Ip.** in carne pro nobis assumpta | **omnibus hominibus** | **Cor.** i. ad utilitate omniu hominum | **erudiens nos** | **verbo et exemplo** | **ut abnegantes impietatem** | **Ip.** i. idolatriam sicut et per oppositu pietatis dicitur cultus diuinus | **et secularia desideria** | **Ip.** que tendunt ad diuicias et honores et delicias corporis | **Sobrie** | **Ip.** in nobis | **et iuste** | **ad primu** | **et pie** | **ad deu** | **viuamus** in hoc seculo | **id est beatitudinem speratam** ut per hoc libentius et facilius faciamus bona opera | **et aduentu glorie** | **id est manifestationem gloriosam magni dei et saluatoris nostri ihesu cristi** **Cor.** i. aduentum cristi ad iudiciu qui est magnus deus et saluator nr **Na** in primo aduentu venit puer puulus **In** secundo aduentu veniet ut deus magnus cu potestate et maiestate

[Qui] supple cristus [dedit gratis] & sine meritis [semetipsum] in
precium et nullam aliam creaturam [pro nobis] ad hoc inimicis .
[ut nos redimeret] per precium sanguinis [ab omni iniquitate]
tam actuali ip[s]i originali [et m[un]daret sibi populu[m]] per sacram[en]
tum baptismi [acceptabilem] id est grati[am] per caritatem [sectato[r]e
bono[r]um operum] **¶** ita q[uod] gratia que datur in baptismo . non da
tur ad vacuu[m] sed ad bene operandu[m] [hec loq[ui]re] **¶** Ignorantes
docendo [et exhortare] iam scientes ad melius inducendo . in cristo
ihesu d[omi]no nostro

In secunda missa natiuitatis cristi

Omnissime . apparuit benignitas et humanitas saluatoris
nostri dei . non ex operib[us] iusticie q[ue] fecim[us] nos : s[ed] secundu[m]
tuam m[er]ita saluos nos fecit . p[er] lauacrum regenerationis et
renouationis spirit[us] sancti que effudit in nos abunde . per ihesu[m]
cristu[m] saluato[r]e[m] nostru[m] . ut iustificati gratia ip[s]i[us] . heredes sim[us]
scilicet sp[iritu]s vite eterne **In xpo ihu d[omi]no n[ost]ro**

Postilla

Apparuit benignitas et humanitas saluatoris **Ad tytumu[m]**
iiij. Ante iniciu[m] illius ep[istol]e scribit sanctus paul[us] tyto disci
pulo suo . d[icens] . loq[ui]re et exhortare illos principib[us] et potestas
sibus subditos esse ad omne opus bonum parat[os] e[ss]e **Et post pau
sa** sequitur ep[istol]a hodierna **Apparuit benignitas et humanitas sal
uatoris nostri dei** [q[uia] magnam misericordiam deus nobis exhibuit
in hoc q[uod] p[ro] nobis humanitatem assu[m]psit [non ex operib[us] iusticie
que fecim[us] nos] **Cor.** q[uia] nulla bona fecerimus immo potius cu[m] iusti
ri essemus reconciliati sum[us] deo [s[ed] scilicet sua m[er]ita saluos nos fecit]
¶ Salus enim eterna excedit tota[m] facultatem humane nature .
p[ro]pter q[uod] non potest attingere eam q[ui]s nisi ex largitate diuine m[er]i
[per lauacru[m] regenerationis] id est baptismi per quem fit regene
ratio a culpa . generatio enim inquinat psalmo . l . Ecce enim iniq[ui]
tibus conceptus sum[us] &c . Sed regeneratio lauat . **Ioh[ann]is . iiij .** Nisi
quis renatus fuerit ex aqua et spiritu non potest intrare in regnu[m]
dei [et renouationis spirit[us] sancti . quia spirit[us] sanctus in bap
tismo datus . terminat vitam veterem que est sub peccato et incho
at nouam que est sub gratia . [quem effudit in nos habunde] **¶**
ad deletionem omnium peccatorum et copiam virtutu[m] [per ihesu[m]

6
cristum saluatorem nostrum. ¶ ex cuius passione habet efficaciam
sacramentum baptismi. ¶ ut iustificati gratia ipsius heredes simus.
¶ quia gratia facit nos filios dei adoptiuos et heredes regni secun-
dum spem in patri vite eterne. ¶ sed in futuro

In die natiuitatis domini ad summam missam
Patres: multipharie multisque modis. olim deus loquens
patribus in prophetis. Nouissime diebus istis locutus est
nobis in filio: quem constituit heredem uniuersorum per quem
fecit et secula. Qui cum sit splendor glorie et figura substantie eius por-
tansque omnia uerba uirtutis sue. purgationem peccatorum faciens.
Sedet ad dexteram maiestatis in excelsis. Tanto melior angelis et
fectus quanto differentius pre illis nomen hereditauit. Cui enim ali-
quam angelorum dixit. filius meus es tu: ego hodie genui te. Et rursum:
ego ero illi in patrem. et ipse erit michi in filium. Et iteque cum intro-
ducit primogenitum in orbem terre dicit. Et adorent eum omnes an-
geli dei. Et ad angelos quidem dicit. Qui facit angelos suos spi-
ritus. et ministros suos flammam ignis. Ad filium autem. thronus
tuus deus in seculum seculi: uirga equitatis uirga regni tui. Dilex-
isti iusticiam et odisti iniquitatem. propterea unxit te deus deus tuus
oleo exultationis pre principibus tuis. et tu in principio domine terram fun-
dasti: et opera manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt tu autem perma-
nes et omnes ut uelamentum ueterascunt. et uelut amictum mutabis eos
et mutabuntur. Tu autem idem ipse es et anni tui non deficient.

Postilla

Multipharie multisque modis. Ad hebreos. i. ca. Hanc epis-
tolam scribit sanctus paulus ad hebreos. Et hebrei sunt
qui sunt conuersi ad fidem christi de iudaismo. Et in illa epistola
ponit dignitatem noui testamenti respectu ueteris testamenti quousque
utrumque testamentum sit a deo datum. Vetus tamen tradidit per ange-
lum qui loquebatur moysi in persona dei. ut habetur act. vii. ca. et
Joh. ix. Nos scimus quod moysi locutus est deus. Nouum autem testamen-
tum tradidit deus per seipsum. quia per filium suum incarnatum
qui est idem cum patre. Item quod uetus testamentum traditum est
obscure sub uelaminibus et figuris. Nouum autem testamentum
traditum est lucide et aperte. Et in signum huius dicit apostolus.
¶ Frates multipharie id est multis locutionibus. scilicet abrahe placet et

iacob et ceteris .et eisdem sepe[Multis modis] .qz modo per somnia
ut danieli .modo aperta voce ut moysi . modo in interiori in
spiratione ut danid[olim deus loquens patribus in prophetis] .
Ip .id ē per prophetas quibus angeli reuelabant occulta diuina . et
ipsi ulterius populo nuntiabant[Novissime diebus istis] Ip . tem
pore gratie et veritatis reuelate[locutus est nobis in filio] id est p
filium incarnatum qui maior est prophetis[Quem] filium secū
dum humanam naturam deus pater[cōstituit heredem] id est do
minum perpetuum[uniuersorum] super omnem creaturam[per
quem] Gor . supple cristum secundum diuinam naturam . scz qz
coeternus est patri[fecit] non solum inuisibilia[sed et secula] gtra
manicheos Jo . i . Omnia per ipsum facta sunt [Qui cum sit splen
dor glorie] quia filius procedit a patre ut splendor a sole [et figura
substantie eius] id est eiusdem substantie cum patre[portans] id ē
sustentans et cōseruans in esse[Omnia] id est celestia et terrestria
[perbo virtutis sue] id est solo imperio potestatis et bonitatis sue
[Purgationem peccatorum faciens] Gor . tam originalium quam
actualium[et ipse cristus sedet] id est quiescit et regnat . post mul
tum laborem et humiliacionem sublimatus[ad dexteram] . id est
ad equalitatem paterne[maiestatis excellis] id est in potioribz bo
nis patris[tanto melior] id est proportionabiliter[angelis effec
tus quanto differentius pre illis nomen hereditauit[Ip . quia ipse
dicitur verus deus et dominus consubstantialis patri . ipsi autem
angeli dicuntur serui[Cui enim dixit aliquando āgelorum] Gor .
non solum minorum sed etiam maiorum[filius meus es tu] id est
michi proprius et consubstantialis[ego hodie genui te] id est eter
naliter . quia eius generatio non transit i preteritum[Et rursum]
supple dicit deus pater[ego ero illi in patrem] Gor . eum protegen
do[et ipse erit michi in filium] michi per omnia obediēdo[et cum
iterum] Gor . scz deus pater[introducit primogenitum] filium suū
[in orbem terre] id est cum eum qui prius erat in mundo inuisi
bilis . mundo apparere visibilem fecit . Dicit scriptura de cristo .
[Et adorent eum] scz hominem cristum secundū humanitatē pas
sum et mortuū[omnes angeli dei] scz iussioni eius optemperan
do[Ad angelos quidam dicit] Qui facit . Gor . spiritus celestes .
[Angelos suos] id est nuntios suos cum leuia nuntiānt[et mi
nistros suos] facit[flammā ignis] cum eos ad exercitiū vindicte

mittit sicut fuerunt duo angeli missi in zodomam Gn. xix. ad fili-
 lum aut | dicit deus pater | Thronus tuus | id est regnū tuū | de? |
O deus fili | in seculū scilicet | id est permanet in eternū | virga equitas
tis | id est regula directa ē | virga regni tui | .i. disciplina. qua bonos
 regis et malos percutis | Dilexisti iusticiā | Gor id est oē bonum | et
 odisti iniquitatem | id ē oē malū | ppterea | id est qz hoc facis | unxit
te | scdm hōiem ut regē et pontificē | deus deus tuus | id est ipse de?
pater | oleo exultationis | Gor. i. gratiam conscientia exhibeatis ppter
 peccati immunitatē | pre percipib? tuis | id ē pre omnibus sanc-
 tis qui te plenitudine tua percipiant | et tu dñe | scz fili dei | in prin-
 cipio | crez creandaz | terram fudasti | id est creasti | et opera manu-
 um tuaz sunt celi | Gor et dicūtur celi specialiter opera manuū ei?
 quia in ipsis maxime relucet eius potentia et bonitas. potentia ī
 magnitudine. bonitas in utilitate | Ipsi celi peribūt | quātū ad for-
 mā non qntū ad substantiā | tu aut permanebis | scz immutabilis
 | et omnes celi aerei. ut vesturentur | veterascent | Gor. i. ad interitū
 accedent | et velud amictū mutabis eos | et mutabuntur in novā fi-
 gurā Wñ apoca. xxi. | Vidi celos novos et terrā novā | Tu autē | scz
 deus fili | idem ipse es | ōnino immutabilis | et anni tui non defici-
 ent | id est eternitas tua non hz finem

Dñica infra octavas natiuitatis dñi

Hēs Quanto tēpore heres puul? est nichil differta seruo-
 rum sit dñs oīm. Sed sub tutorib? et actorib? est usq; ad
 pfenitū tēpus a patre Ita et nos cū essem? puuli: sub elemē-
 tis huius mundi eram? seruientes At ubi venit plenitudo tempo-
 ris. misit deus filiū suū natū ex muliere factū sub lege. ut eos qui
 sub lege erant redimeret ut adoptionē filiorum reciperemus Quo-
 niam autē estis filiū dei. misit deus spiritum filiū sui in corda vel
 tra clamantem abba pater Itaz iam non est seruus sed filius qz sē
 filius et heres per deum

Postilla

Quanto tempore heres peruul? est Ad gala. iiii. Ante inia-
 cium illius epistole scribit sanctus paulus dicens. Om-
 nes enim vos unum corp? estis in cristo ihesu Si autem
 nos cristi. erga seimen abrahe secundum promissionē heredes Tūc
 statim sequitur epistola hodierna Quanto tempore heres ē? Hanc
 autem epistolam scripsit sanctus paulus ad galath. Et galathe

sunt greci Et galathia est nomen regionis grece Ex q̄ illo sacro tē
pore natiuitatis cristi scā m̄r ecclesia recolit qualiter ille sine estia
cione magnus est pro nobis paruulus factus sit. Tunc epistola et
euangelium concordant. quia euangelium dicit quomō puer ihes?
crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia Sic apostol?
paulus in epistola hodierna exprimit effectū et utilitatē dominice
natiuitatis cristi secūdū carnē qz de seruitute transiimus in filioz
rum adoptionē sicut patet in presenti epistola. ū dicit **fratres**
quanto tempore **Vin. i.** per quantum tempus **heres** id est filius
cui de iure debetur hereditas **paruulus est** scz infra annos discre
tionis **nichil differt a seruo** **Gor.** quia ad modū serui cogitur. nec
habz aliquant potestatem rerum suarum **cum sit dñs oīm** scz bo
norum paternorum **sed sub tutoribus et actoribus est** **Gor.** tuto
res dicūtur qui eū tuentur contra aduersarios. actores qui agunt
causas e? **ūqz ad presentū temp?** a patre **Ip.** vlgz ad etatē adul
tam **Ita** ⁊ nos cum essemus paruuli **Vin.** in intellectu et sapientia
sub elementis mundi eramus seruientes **Gor.** id est subiecti seruī
tuti legis **Sciendum** qz legales obseruantie fuerūt figure disponē
tes ad cristum: ideo in eius aduentu sunt dimisse. ergo subdit **Ac**
ubi venit plenitudo temporis id est tempus gratie **misit deus fia**
lium suum non angelū **nātū ex muliere** **Ip.** quantū ad corpus
sumptum de maria virgine **factū sub lege** qz voluit legalia serua
re **ut eos qui sub lege erant** **Ip.** scz legalibus obseruantijs obliga
ti **redimeret** per passionē suam **ut adoptionem filiozū recipere**
amus scz per cristum qui est naturalis filius dei **qm̄ autem estis**
filij dei. misit deus spiritū filij sui **Ip. i.** spiritum sanctum qui dz
spirit? filij sicut et patris. ex eo qz pcedit ab utroqz **in corda v̄a**
per infusione gratie clamantē abba pater id est pater noster **Itaz**
iā non est seruus sed fili? **Ip.** quicūqz fideliter cōfiteatur deū patrē.
qz si fili? **Vin. i.** pnti p gratiā **et heres** scz erit in futuro **p deū** q
ipsū adoptauit in heredē celestis patrie

In festo circūcisionis dñi
Hēs. priusquā veniret fides sub lege custodiebamur: cō
clusi in eā fidē q̄ reuelanda erat **Itaz** lex pedagog? noster
fuit in cristo: ut ex fide iustificemur. **Ac** ubi venit fides:
iām non sumus sub pedagogo **Omnes enim filij dei estis: per fidē**
q̄ est in cristo ihesu **Quicūqz enī i cristo baptisati estis xp̄z iduistis.**

Non est iudeus neque grecus: non est servus neque liber: non est masculus neque femina Omnis enim vos unum estis in christo ihesu. Si autem vos christi ergo abrahe semen estis secundum promissionem heredes

Postilla

Priusquam veniret fides sub lege custodiebamur Ad gal. iii
An incipit illi? epistola scribit sanctus paulus in eodem ca. di.
 Credidit abraha deo et reputatum est ei ad iusticiam Tunc
 sequitur epistola hodierna Priusquam veniret fides quia hodie agitur
 de circumcissione domini. et in veteri testamento. hoc fecit circumcisio quod hodie
 facit baptismus. preter quod quia ianuam celi non aperuit. sed circum-
 cisi venerunt ad limbum sanctorum patrum et ibi expectabant adventum christi
 Baptisati autem iam absque ulla medio evolant ad celum. quod in hoc figu-
 ratum fuit. quia christus baptisato celum apertum est super ipsum. Nam evangelium
 et epistola concordant. quia evangelium dicit de circumcissione. similiter et in
 epistola habetur de circumcissione et de baptismo qui datur loco cir-
 cuncisionis Nam dicit apostolus paulus? Frates. priusquam veniret fi-
des 1p. scilicet reuelata et explicata in evangelio sub lege custodieba-
mur Cor. i. sub legis onere conclusi in timore legis ligati et compelli-
me defluerem ad vicia in eam fidem quam reuelanda erat tempore gratie
 Sciendum est quod eadem fides est in nouo et veteri testamento. sed in ve-
 teri erat implicita et figuris velata. in nouo vero explicita et reues-
 lata Itaque lex pedagogus non fuit in christo ihesu 1p. i. ad christum dis-
ponens. sicut pedagogus disponit puerum ad virtutem tempore futuro habendam
Parvulorum est habere pedagogos quos crescunt in viros per-
 fectos qui eos ad recta dirigunt timore penarum ut ex fide 1p. reues-
lata iustificemur iusticia ifusa Ac ubi venit fides id est postquam
 reuelata est fides christi que erat occulta in antiquis patribus iam non sub
pedagogo sumus Cor. i. sub coactione et servitute legis sed sub ange-
lica libertate 1p. sicut puer adveniente etate adulta. iam non est
 amplius sub pedagogi disciplina. et eadem ratione adveniente euange-
 lio cessant legalia Omnes enim filii dei estis Cor. non servi per fidem
 quam in christo ihesu Fides enim fecit filium dei 1p. i. Dedit eis potestatem
filios dei fieri hiis qui credunt in nomine eius Quicumque enim in christo
baptisati estis id est in fide ihesu christi christum induistis id est christo con-
 formem facti estis. per vice conformitatem et sacramenti susceptionem Pul-
tra enim vestis est indui christum. ipse enim est sol iusticie. unde in signum
 innocentie datur vestis candida puero baptisato non est iudeus

scz sub lege moysi | neqz grec? | sub lege naturali | non est seru? neqz
liber | scz melior seruo | non est masculus neqz femina | supple dig
nior alter altero in fide cristi | Omnes enī vos estis vnū | Cor. non
differētes in aliq | in xpo ihu | id est i fide cristi | Si aut vos cristi |
scz per fidem | ergo abraam estis | per imitationē iusticie | scdm p
missionē heredes | qntū ad futurā beatitudinē | in xpo ihu dno nro

In epiphania dñi. plape. lx.

Surge illuminare iherlm qz venit lumē tuum. et gl'a dñi sup
te orta est Quia ecce tenebre operiet terrā: et caligo popu
los Super te aut oriet dñs et gl'a e? in te videbis. et abus
labūt gentes in luie tuo et reges in splendore ortus tui leua in cir
cuitu ocl' os tuos et vide. oēs isti cōgregati sunt et venerūt tibi fili
tui de longe veniēt: filie tue de latere surgēt Tūc videbis et afflues
et mirabis et dilabis cor tuū. qn cōuersa fuerit ad te multitudo ma
ris et fortitudo gētiū venerit tibi. inūdacio cameloz operiet te. dro
medarij madian et effa Oēs de saba venient. aurum et thus deferē
tes et laudem dño ānunciātes

Postilla

Surge illuminare iherusalē. Ant incipiū illi? ppherie scribie
plapas propheta dicens Spiritus meus q est in te. et oba
mea q posui in ore tuo. non recedant de ore tuo et de ore se
minis tui dicit dñs. ā modo et usqz in sepiternū Tunc statim sequit
prophetia ista | Surge illuminare iherusalē | festum hodiernū a fē
delibus epiphania nuncupat. pro eo q stella trib? regibus appa
ruit ipsos usqz ad p̄lepiū dñi. xij. die a natiuitate cristi pduxit Et
dñ ab epi qd ē sup et phanos apparicio. et de h agis in epla et euā
gelio Nam in euāgelio dicitur Obtulerūt magi dño auz th? et mir
rā et. Similiter in epla dñ Omnes de saba venient aurū et thus de
ferentes et laudē dño ānunciātes Dñ dicit plapas pphetando de
natiuitate cristi | O iherusalem | .i. ecclesia | surge illuminare qz ve
nit lumē tuum | id est cristi? homo fact? q est lux vera q illuat oēs
hoīez veniētē in hūc mūdū 3o. i. qz null? illuat nisi p ipm | et gl'a
dñi | .i. fili? dei qui ē gloria p̄is | sup te orta ē | Ip. natura humana
assupta | qz ecce tēbre | infidelitatis et ignorātie q in p̄ati | operiet ter
rā | .i. hoīes carnales terrena amantes | et caligo | peccōz populos
Super te aut oritur dñs | quasi sol ver? | et gloria ei? in te videbis
tur | Ip. per operationē miraculoz. scz leprosozū mūdacoēz. tēcoz

60

illuminationē . mortuoz . resuscitacōez | **Et ambulabūt gētes** | que
 p̄us in tenebris p̄dolatrie fuerūt | in lumīe tuo | **Ip̄ . i. in lumīe fidei**
 cristiane | **et reges in splēdore ortus tui** | **Hoc intelligitur de trib⁹**
 regib⁹ veniētib⁹ . orta stella ad p̄sepium dñi | leua in circuitu | scz
 mundi | **oculos tuos** | **Ip̄ . ad oēs differētiā orbis resp̄cū iherusalē**
Ubi p̄mo p̄dicatum est euangeliū et idē alibi per cristi discipulos
deriuatū | **et vide** | . i. intellige | **oēs isti ggregati sūt** | **fideles in uni-**
tate fidei cristiane | **Venerūt tibi fili⁹ tui** | **peruuli in cristo** | **de longe**
venient et filie tue de latere | **Ip̄ . id est de ppe** | **surgent** | **perforato in**
cruce cristi latere . effluxit sanguis redēptionis et aq̄ baptisimi . de
quib⁹ facta est ecclesia . sicut ex costa lateris ade facta est **Eua ma-**
ter omniū hoīm uiuentiū | **Tūc videbis** | **Ip̄ . mltitudinē credentiū**
et afflues | . cōsolacōib⁹ diuīs | **et mirabitur** | **Ip̄ . ex tam veloci mlti-**
tiplicacōe . qz a tēpore ap̄loz deriuata ē fides cristiana ad oēs ptes
terre habitabilis | **et dilatabitur cor tuū** | **Ip̄ . pre gaudio** | **qū cōuer-**
sa fuerit ad te mltitudo maris | **Ip̄ . id ē habūdantiū in insulis . sicut**
patet de celicia āglia et alijs insulis maris | **fortitudo gentiū** | . **Ip̄ .**
imperium romanum qd toti mūdo dñabitur | **venerit tibi** | **qd im-**
pletum est tēpore cōstantini imperatoris | **Inūdatio cameloꝝ ope-**
riet te | **Ip̄** **Constantin⁹ enī imperator et mlti alij potētes exēplo im-**
peratoris annuati diuicias mltas per orbē miserūt super talia aīa
lia ad sustentacōez ministroꝝ ecclesie et pauperū cristi et edificatio-
nem ecclesiaz | **dromedarij madian et effa** | **Madian et effa regioēs**
sūt trans arabiam . et in istis terris nascūtur tlia aīalia forcia **Et**
dromedari⁹ est aīal camelo min⁹ sed veloci⁹ **Dñ plini⁹ dicit . qd dromedari⁹**
est aīal velocissimū gracile et neruosū . camelo minus sed
longa hñs crura et longissimū passū . tam suauē qd sine magna la-
boze suo et sine fatigacōe magna dromedantis . i. insidētis ip̄i aīa
si currit infra diem naturalē centū parua miliaria . cortices arborū
rōmedit aut fenum modicū . vel ossa dactiloꝝ . hec ille . | **Omnes de**
saba venient auz et th⁹ deferentes et laudem dño ānūciantes | . **Ip̄ .**
Hoc impletū est in illis trib⁹ regib⁹ qui p̄nerunt ad adorandum
cristum natum

¶ Dñica infra octauas epiphanie Ro . xij .

Fr̄es . obsecro vos p̄ misericordiā dei ut exhibeatis cor-
 pora v̄ra . hostiam uiuentē lactam deo placentē **Rationa-**
 bile obsequiū v̄strum et nolite conformari huic seculo .
 a ū

Sed reformamini in nouitate sensus vestri. ut probetis quod sit voluntas dei bona: et beneplacens. et perfecta. Dico enim per gratiam quam data est michi omnibus quod sunt iter vos. non plus sapere quam oportet. sed sapere ad sobrietatem. Et unicuique sicut deus diuisit mensuram fidei. Sicut enim in uno corpore multa membra habet. Omnia autem membra non eundem actum habent. ita multi unus corpus sumus in christo. Singuli autem aliter alterius membra in christo in qua domus nostra

Postilla

Oblecro vos per misericordiam dei. **Ad** iniciu illius epistolae scribit sanctus paulus romanis. di. **O** altitudo diuiciarum sapientie et scientie dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles vias eius. Tunc post hoc sequitur epistola hodierna. **O**blecro vos etc. Epistola et euangelium concordant. Quia duo sunt homini necessaria ad salutem scilicet humilitas mentis et mundicia carnis. Ad humilitatem mentis incitamus in euangelio exemplo ceteri cum in fine euangelii dicit. Et erat subditus illis scilicet marie et ioseph. Ad mundiciam carnis incitamus in epistola hodierna ubi apostolus dicit. **O**blecro vos per misericordiam dei. scilicet exhibita vobis a deo. ut exhibeatis. scilicet voluntarie. corpora vestra. **Ipse** non aliam contra illos qui saluari credunt per peccetiam aliorum. hostiam viuentem sanctam deo placentem. id est quod hostia sit viuens sancta et deo placens. **Rationabile**. scilicet sit obsequium vestrum. **Cor.** ut sit mortificatio vitia ut seruetur natura. In omni enim sacrificio in veteri testamento precipue offerri solent. **Leuiti. ii.** Quicquid obtuleris sacrificium sale condies. et sal significat sapientiam siue discretione. **Et nolite conformare huic seculo.** id est malis hominibus. anima enim habet se sicut speculum. quia sicut speculum ostendit similitudinem illius rei que sibi obicitur. sic anima illis que diligit conformatur. **Aug.** Si terram diligis terra es participatiue. scilicet illud psalmi. lxxxi. Ego dixi dum estis. sed renouamini in nouitate sensus vestri. **Ipse.** imago enim dei ad quam sumus formati. deformatur in nobis per peccatum. sed per gratiam dei reformatur. ut prophetis. **Ipse.** i. experiri possitis per spiritum sanctum habitantem in vobis. que sit voluntas dei bona. quantum ad incipientes. et beneplacens. quantum ad proficientes. et perfecta. quantum ad perfectos. Dico enim id est precipio vobis per gratiam apostolatus. non plus sapere. **Cor.** de diuinis misterijs. quam oportet sapere. **Dama.** Omnino non audendum est de deo dicere ultra hec que tradita sunt nobis a sanctis prophetis et a sanctis apostolis et etiam a sanctis doctoribus. sed sapere ad sobrietatem. **Cor.** sine presumptione. **Ecclesiastici. iij.** Altiora

te ne quesieris &c. sed que tibi precepit de? illa cogita sep. Et unius
cui? sed debere sapere sicut de? diuisit. de? enim dicit unum donum uni. al
terz alteri. et idem donum dat uni magis excellenter. et alteri min?
[sed? mensuram fidei] qz hmoi dona donantur. sed? qz hō pl? vel
min? meretur per fidem. Sicut enī in vno corpore. Cor. naturali
[multa mēbra habem?] distincta. [Omnia autē mēbra non eundē
actum hāt] hoc patet. qz oculi vident. man? tangunt. pedes ambu
lant &c. Ita multi unum corp? sum? Cor. i. vna ecclesia in cris
to sid est in capite. Singuli autē alter alteri? membra inuicē sub
ministrando. hoc fit qn hō illud qd deus tibi contulit. alteri libēter
impertitur Cor. corpus est ecclesia. caput xps. membra fideles. Fe
lix membrū qd. vivit in hoc corpore sub hoc capite

Dūca pma post octavas epiphanie. Ro. xij.

Fratres hātes donationes sed? gratiā que data est nobis
differētes. siue pphetia sed? cōnem fidei. siue ministeriū
in ministrando. siue qui docet in doctrina. qui exhortatur
in exhortando Qui tribuit in simplicitate: qui preest in solitudine
Qui miseretur in hilaritate Dilectio sine simulatione Odiētes ma
lum adherentes bono. Caritatē fraternitatis inuicem diligentes.
honore inuicē pueientes. solitudine non pigri. spū seruētes Dūo
seruientes. spe gaudentes. in tribulatione patientes. orōni instan
tes. necessitatib? sed? cōmunicantes. hospitalitatem sectātes Bū
dicite psequētib? vos. bñdicite et nolite maledicere. gaudete cum
gaudentibus et flete cū flentib? Idipm inuicē sentientes. non alta
sapientes. sed humilib? cōsentientes

Postilla

Fratres hātes doātionēs &c. Ante iniciū illi? epistole scri
bit sanctus paul? di. Sicut in vno corpore multa habem?
mēbra Oia autē mēbra eundē actum non hāt Ita multi
vnu corp? sum? in xpo Singuli autē alter alteris membra &c. Tūc
sequitur statū eplā hodierna. Hātes dñationes. Quare autē eplā
cū euāgelio hodierno queriat Est notādū qz i euāgelio hodierno agi
tur de nupcijs i qb? xps i cōsolacōez cōiuantiū aq? in vinū con
uertit Que nupcie frē sūt i chana galilee. et significāt spūales nup
cias q xps hz cū aīa fideli Ad quas spūales nupcias requiruntur
virtutes ijs apłs paul? in eplā hodierna enumerat di. Hātes doā
tōes sed? grāz q data ē vobis dñtes. i. vos qui hētis diuersa doā
a iij

et diuersa officia donata vobis ex grā dei diuersimode vnus alteri
ex caritate fraterna sub ministrare et impertiri et cōmunicare sicut
membra corporis | siue pphēciam scdm rationē fidei | Vin. i. donū
reuelacōis futuroz occultoz scōz qđ exigit fides | Siue ministeriū
in ministrando | scz sacramēta | siue qui docet doctrina | id ē grāiā
habet docendi | Qui exortatur in exortando | Gor. i. grāiā habet ex
hortacōis | sicut mēbra cōmunicare proximis | qui tribuit | supple
elemosinas in simplicitate id est in simplici intentione scz sola in
tentione vite eterne. ut nesciat sinistra tua. quid faciat dextera tua
Math. vi. | Qui p̄est | i. grāz p̄lacōis hz | in sollicitudinē | qui rōnē
redditur? ē | qui misereē | id est qui habet mīaz cōpaciēdo afflictis.
| in hilaritate | Ip. hoc facit contra illos qui austeritatē in vultu et
v̄bis ondūt miseris aūtēp̄ reuelant eis in aliq̄ | dilecti sine dissimu
lacōe | Gor. ut dilectio primi sit vera et nō falsa nec ficta. i. Jo. iij.
Filioli non diligamus verbo neq; lingua sed ope caritate | odientes
malū | scz in proximis adherētes bono | Caritatē frat̄nitatis inuicē
diligētes | Vin. nō solū diligatis vos mutuo. scz etiā de q̄ gaudeatis
q̄ aliq̄ se mutuo diligūt | hore inuicē preueniētes | Ip. quilibet en de
ficit in aliq̄ bono qđ est in altero et sic p̄t eum considerare meliorē
se et sic honore p̄uenire | Sollicitudine nō pigri | Ip. p̄stādo humani
tatem primis in effectu | Spiritu feruentes | Ip. ut hoc fiat ex bono
affectu | dño seruientes | Vin. ut per ea q̄ primis impenditis deo
seruiatis | Ipe gaudentes | Vin. ut executione p̄missorū speratis
eterna gaudia | In tribulatione patientes orationi instātes | Vin.
non solum pro salute nostra sed etiā pro salute proximoz | necessi
tatibus | Gor. i. penurqs sanctorum cōmorantium | cōmunicātes |
uestra bona tēporalia | hospitalitate letiātes | quo ad peregrinos.
exemplo abrahe et loth qui receperūt angelos in forma hominum in
hospicio | Gen. xix. | Benedicite persecutibus vos | Gor. id est bōs
eis optate | Benedicite et nolite maledicere | quia maledicti regnū
dei non possidebunt | gaudete cum gaudentibus | scilicet congratu
lando eis | flete cum flentibus | scilicet compariendo eis | id ipsi sunt
inultem sentientes | scz cum alijs fratribus | Non alta sapientes |
Ip. proximum conculcando | sed humilibus consencientes | cum eis
humiliter conseruando

Dñica secūda post octauas epiphanie Ro. xii.

Frēs. nolite eē prudētes apud uosmetipsos. nulli malū p
malo reddētes Prouidētes bona. nō tantū coram deo. sed
eciam coram omnib? hominib? : si fieri pōt q? ex uobis ē cū
omnib? hominib? pacē hātes Nō uosmetipsos defēdētes carissimī.
s; date locū ire Scriptū enim ē. michi uindictam et ego retribuam
dicit dñs: s; si esurierit inimic? tu? ciba illū Si sitit potū da illi. q̄
enim facies carbonēs ignis cōgeres sup caput ei? noli uinci a ma
lo sed uince in bono malū

Postilla

Nolite esse prudentes Illa ep̄la immediate sequitur ep̄la
p̄cedētis dñice. et cōcordat cū euangelio. qz in euangelio
legitur de lepro q? crist? solo dōo curauit. d. uolo mūdāē
Et curatio leprosi significat multice mūdacōez anime a lepra pccōz
Sic etiam in ep̄la hodierna ap̄ls paul? disuadet nobis per q? ani
ma maculatur. et hortatur nos ad uirtutes per quas anima mun
datur et decoratur d. Frēs Nolite eē prudētes apud uosmetipsos
id est nō tantam cōfidētiā hābeat in ingenio urō q? magis pro
p̄o sensu uelitis credere q? alieno: qz illud est testamētū sancti bar
naerdi. q? quilibz hō debet magis credere sēlū alieno q? p̄pō nul
li malū p malo reddētes. i. n̄li iniuriā p iniuriā iherētes Gor.
Multomin? malū p bono. p̄a. xxiii. Retribuebant michi mala
p bonis etc. prudentes bona non tantū coram deo Gor. id ē in se
creto cordis. qz de? intuetur cor sed etiam coram omnib? hominib?
b? . i. manifestō ne prim? scandalizetur: qz scandalū uitare debet
m? qntū possim? Iuxta illud mathe. xviij. De homini illi per quē
scandalū uenit Si fieri pōt qd ex uobis ē cū omnib? hominib? pa
cē hātes id est quantū in uobis est non detis occasionē discordie &
distraccionis pacis non uosmetipsos defēdētes. i. non sitis repre
cūtientes aduersarios urōs. s; facite sicut cristus dicit. luc. vi. Si
quis te percusserit in unam maxillā p̄be et ei alteram carissimī s;
date locū ire Gor. i. dei uindcē Ita dicit hic diuinū iudiciū. ergo dici
tur dies ire Scriptū est enim scz deuto. xxxij. Michi uindictam
scz reseruare et ego retribuam id ē uindicabo. dicit dama. Quā enim
uos puniretis eos iam deo loc? non est in eis ut eos puniat in die
ire Seipm enim uindicare est rapinam cōmittere et deū cōtēnere s;
si esurierit inimic? tu? ciba illū. si sitit potū da illi id ē porrige ei
necessaria in extrema necessitate hoc enim facies s; si bando et
a iij

potando illū [carboēs ignis] id ē ardorē caritatis [cōgēs] .i. cōgres-
gas [sup caput e?] [puer. xxv. i. sup mētē e?] quaten? tua benigni-
tate incipiat diligere te. q̄ p? oderat [noli vici] p̄ impatiētiā [a ma-
lo] [supple hoīē] [ē vice bono] [scz paciente] [malū] [supple hoīēz]

Dūica. iij. post octauas epiphanie. Ro. xij.

Remī quitq̄ debeatīs &c. tres ep̄le sc̄ptes iueiētur ī sic libris

Postilla

Remī quitquā debeatīs &c. **A**n̄ incipiū illi? ep̄le scribit sc̄s paul? .di. **O**is aīa p̄tātib? sublimiorib? subdita sit. nō ē enī p̄tās nisi a deo. Itaz qui resistit potestati. dei ordina-
tioni resistit **T**ūc sequit ep̄la p̄s [Remī quitquā] **E**t ep̄la et euā-
gelium cōcordāt qz ī euāgelio legis quō xps fuit cū discipulis suis
in nauicula ad trāsmigrādū. et orta ē tēpestas magna ī mari. p̄ q̄
tēpestatē designat magna tēptatio h? sc̄ti **S**ic etiā paul? ap̄s in
ep̄la hac docz nos. quō debeam? trāsmigrare et tēptacōes vīcē per
virtutes q̄s enuērat ī ep̄la hodierna d. [Remī q̄tq̄] debeatīs n̄ ut ī
uicē diligatis. q̄ ei diligit primū legē īpleuit [Ep̄. oīa ei mandā de-
calogi ordinantur ad actū diligēdi. qz p̄cep̄ p̄me tabule ordinantur
ad diligēdū p̄ximū. et ita ī dilectōe īpletur lex] **N**ō adultēabis [gor-
hic p̄betur nocumētū p̄rimi ī p̄sona sibi ḡiūcta] n̄ occides [in q̄ p̄-
hibetur nocumētū p̄rimi in p̄p̄a p̄sona] n̄ furaberis [in q̄ p̄hibe-
tur nocumētū p̄rimi in reb? sp̄alib?] **N**ec falsū testiōiū dices [in q̄
p̄hibetur nocumētū p̄rimi in ōbo] n̄ concupisces uxōrē & rem p̄xi-
mi tui [Et si q̄d est aliud mādātū] **I**n h̄ ōbo instauratur. i. imple-
tur [diligēs primū tuū sic teip̄z] **S**ic debes diligere sic teip̄sū in bo-
no et n̄ in malo **T**ho. sic qz n̄ illicitū p̄pter amorē p̄rimi ḡmittat
[dilectio p̄rimi malū n̄ opatur] id ē cauet inferre malū p̄xiō [Ple-
nitudo ergo legis ē dilectio Tho. id ē p̄ dilectionē lex impletur]

Dūica iij. post octauas epiphanie Colo. iij

Postilla

Induite vos sic electi dei **A**n̄ incipiū illi? ep̄le scribit sc̄s paul?
d. **N**olite mētiri inuicē. expoliātes vos veterē hoīēz cū actib?
suis. et induētes nouū hoīēz q̄ r̄nouatur in agnitioē dei sc̄dz ima-
ginē e? qui creauit illū **T**ūc sequitur post h̄ ep̄la hodierna q̄ scrip-
sit colosēnsib? **E**t colosēsis nominantur a ciuitate colosis [Frēs in-
duite vos] scz veste sp̄uali [sic electi dei] p̄ fidē. sancti per sp̄z. et di-
lecti per caritatē [vel sic electi dei] Ep̄. i. per eternā p̄destinationem.
[sancti] per sacramētōz conceptionē [et dilecti] per augmētū grē

Viscera misericordie | Ip. quantū ad pietatis effectū | benignita-
tem | quantū ad ei⁹ effectū | hūilitatē | q̄ est virtutū custodia et fan-
damentū | modestiam | hū utēdo p̄speris | pacienciā | hū habēdo se
in aduersis | supantes inicē | in infirmitatibus et deficiē | et donan-
tes vobis metipsis | Vi. offensas remittēdo qd̄ ē necessitatis | Si q̄s
aduersus aliq̄ h̄z q̄relam | id est querele materiam | Sicut deus dō-
nanit vobis | i. ita pure et integre ita et vos inuicem remittite pec-
cata | Sup̄ oīa aut̄ h̄ caritatē h̄ntes | que est maior ceteris virtutib⁹
q̄ est vinculū p̄fectionis | Cor. qz oīa que ad p̄fectionē p̄tinent s̄i-
mul ligat | et pax dei data | Un. data et cōmendata a cristo | exultat |
id ē sit causa exultacōis | in cordib⁹ vris in qua vocati estis i unō
corpore | scz ecclesie sub capite cristo | Cor. Oīs enī unū corp⁹ sum⁹
in cristo | et grati estote | scz deo datori de tāto beneficio | v̄ba cristi q̄
id est doctrina euangelij que specialiter v̄bū cristi est qz de ei⁹ ore p̄-
cessit | habitent in vobis | scz per iugem eius meditationē | abundā-
ter | i. nō solū ad v̄rā sed ad aliorū edificatiōē | in omni sapiēcia |
id est in oī scripturaz intelligēcia ut oīū scripturaz intelligentiā
et intellectū habeatis | docentes | scz ignaros | et cōmouentes | scz p̄-
gros | vōs metip̄os | id est vn⁹ aliū vos mutuo ad diuinas laudes
excitando | et hoc in psalmis et p̄mnis et canticis sp̄ualib⁹ | Cor. de
eternis bonis agentibus et celestem iocūditatē ostēdētib⁹ | in grā |
Cor. i. in cōsideratione b̄nficiorū dei erga vos | canentes in cordib⁹
vris | Cor. i. non tantū labijs | sicut illi de quib⁹ psalm. xxix. popul⁹
hic labijs me honorat cor aut̄ eoz lōge est a me | dñs id est ad hono-
rē dñi | in xpō ihū dñō nrō

Nescitis qz hī qui in stadio currūt | **Postilla**
et. Nā in iūciū illi⁹ ep̄le scribit sanctus paul⁹. d. Faci⁹ sū
infirmit̄ infirmis ut infirmos lucrificerē | Omnis aut̄ fa-
ciō p̄pter euangelium ut p̄ticips efficiar | Tunc sequitur epistola
Nescitis qz hī qui in stadio currūt. Vbi notandū qz tps qd̄ hodie
eccia incipit est tēp⁹ deuotionis p̄nē | In signū hui⁹ sancta mater
ecclesia in hōc sacro tēpore in cātu et lectiōib⁹ in matutinis nobis
insinuat qz a deo sum⁹ elongati et sp̄ualibus boīs spoliati p̄pter
inobedientiam adē et eue | Nā ep̄la et euangelij in hōc concordant
qz enī de paupertate sum⁹ | Tunc sanct⁹ mathe⁹ in euangelio hō
dierno inuitat nos ad laborādum in vinea dñi ut dītemur. et quia
etiam a deo elongati sum⁹ | Tunc sanct⁹ paulus in ep̄la hodierna

proponit nobis cursum ut ad brauium diuine visionis redeam⁹:
[fratres nescitis qd hi qui in stadio currunt omnes quidem currunt
qd omnes hoies ad beatitudinē nituntur peruenire quocunq; diuerso
trāite incedunt. Et dicit boetius de consolatione philosophie. li. iij.
prosa secunda. sed unus accipit brauium id est premium curs⁹.
Notādū qd stadium ē spaciū in q pedites currēt qd hercules dicit statuit
se perficiūt at unū stadium. c. xxv. pass⁹. Et dicit stadium a stādo: qd her
cules tot pass⁹ currebat ⁊ p⁹tea stabat ⁊ respirabat. In fīz h⁹ spaciū
ponebat aliquid qd erat pmiū curs⁹ ut equ⁹ ⁊ purpure⁹ pān⁹. et
qd dicit brauiū. Et l⁹ oēs i q stadio currerēt vn⁹ tū sol⁹ accipiebat hoc
brauiū scz qd cici⁹ pueriebat. Sic i cursu spūali vn⁹ tū scz plenerās
accipit brauiū. qd qd pserauerit vsq; in finē hic salu⁹ erit. sic curri
te. scz p bona opera ut cōphēdatis. scz brauiū eternū. Ois ei qui
in agone id est in pugna contendit. i. cū aduersario ab oib⁹ se ab
stinet. scz qd impediūt ipsū p assecutiōe victorie. Et ille qdē ut corrup
ribilē coranā accipiat nos autē incorruptā. Ep. q. d. si q faciunt p
tpali p̄cio multo magis debem⁹ hoc facere p eterno p̄mio abstine
re ab oib⁹ impedimētis nrē salutis exercēdo nos in oib⁹ p̄motis
Ego igitur sic curro. Cor. bonum operādo nō qd incertum. Ep.
qd scs pau. cert⁹ erat de btitudine futura per reuelationē diuinā
sic. scz qtra tēptaciōēs nō qd aerē dberās id est non inaniter sit
ille qui aerē percutit p hoste sed castigo corp⁹ meum. Cor. i. mot⁹
carnis illicitos rep̄mēdo et in seruitutē redigo. scz per operationē
boni ne forte cum alijs p̄dicauerim. Ep. scz inducēdo eos ad opera
perfectionis ipse reprob⁹ effitiar. Cor. id est a deo reprobatus.
quod turpe esset. Nolo enim vos ignorare fratres. Ep. sed diligen
ter attendere quoniam patres nostri omnes tam boni quam ma
li sub nube fuerunt scilicet eos protegente ab estu de die in diem.
Exo. xij. et omnes in mople baptisate sunt in nube et in mari.
Ep. id est signum baptismatis receperunt. Quia transitus iste
maris et protectio nubis figura fuit baptismatis. Et omnes ean
dē esca spūalē manducauerunt. Nicolaus de lpra. id est manna
que dicitur esca spūalis. quia non virtute nature sed virtute di
uine potentie fuit data de celo. Et etiam fuit figura eucaristie que
spūalem hominem nutrit et omnes eundem potum spūalē
sem biberunt scilicet aquam de petra eductam virtute diuina quā
do moyses bis percussit petram. Exo. decimo septimo capitulo.

14
biberūt aut de spali .i. potū datū virtute xpi qz figurabat aquā
grē per cristū dādā glōp te eos petra .nq ubi seqbatur eos petra
aut erat xps . nō i re l3 in figura de qua petra fluxit sāguis et añ
per apertionē lateris xpi in die parascueus **D**āica i lx. ij. Cori. xi.

Frēs. libēter suffertis insipientes cū sitis ipi sapiētes **S**ustinetis
ei si q̄s vos i seruitutē redigit. si quis deuot. si quis accipit
si quis extollitur. si quis in faciē vos cedit. **S**cōz ignobilitatē dico
q̄si nos ifirmi fuerim? i hac pte. in q̄ quis audet. in insipia dico. au
deo et ego. hebrei sūt et ego. isrl ite sūt et ego. semē abrahe sūt et ego
mīstri xpi sūt et ego. ut min? sapiēs dicā: pl? ego **I**n laborib? plis
mis. i carcerib? abūdāci? in plagis sup mod. i mortib? frequēter.
Ni iudeis quīq̄s q̄dragēas una mi? accepi. ter ūgis cel? sū. semel
lapidat? sū. ter naufragiū feci. nocte ac die i pfūdo maris fui. in
itērib? sepe pericl? fluiz. pīcl? latronū. pīcl? ex gnē. pericl? ex gētib?
pericl? in ciuitate. pericl? i solitudine. pericl? in mari. pericl? in fallis
trib? in labore et erūna. in vigilijs mutis. in fame et siti. i ieiunij
mīstris. in frigore et nudite **P**reter illa q̄ extrinsec? sūt. instātia mea
cotidiana. sollicitudo oīm ecclīaz. quis ifirmatur et ego nō infirmor
Quis scādāliatur et ego nō vroz **S**i glari oz q̄ ifirmitatis mee sunt
glabor de? at et p̄ dñi nēi ihū xpi sit q̄ ē bñdicit? i scā q̄ nō mēior
Damasci p̄posic? gētis arethe ēgis custodiuit ciuitatē damascēoz
ut me q̄phēdet. et per fēstrā in spota demiss? sū per muz + sic effu
gi ma? e? **E**t si glari oz: nō expedit quidē. veniā at ad vilioēs et reue
lacōes dñi **S**cio hoīz in xpo an ānos xiiij. siue in corpore nescio. sē
ue extra corp? nescio. de? scit raptū hmoi vltz ad terciū celū. et scio
hmoi hoīz siue in corpore siue extra corp?: nescio de? scit. qz rapt?
ē in paradīū. et audiuit archana ūba q̄ nō sic hōi loqui. **P**ro hmoi
glabor p̄me at nō. nisi i ifirmitatib? meis **N**ā et si voluero glari
nō ero insipies. veritatē enī dicā **P**arte aut ne quis me existimz su
p id q̄ videt in me: a audit aliquid ex me **E**t ne magnitudo reuelas
tionū extollat me: dat? ē mihi stimul? carnis mee. angel? sathane
qui me colaphiset p̄pter quod ter dñm rogavi ut discederet a me: et
dixit mihi. sufficit tibi grā mea **N**ā virt? in ifirmitate perficitur
Libēter ergo glabor in ifirmitatib? meis ut inhītz in mē virt? xpi
libēter suffertis etc. **N**ū inīciū ill? ep̄le **P**ostilla
scribit sanct? paulus . d. **I**p̄e enim sathanas transfigurāt se
in angelū lucis **N**ō ē ergo magnū si ministri eius transfigurētur

velud ministri iusticie Tunc sequitur epistola hodierna. et prius epistola
et euangelium hodiernum in hunc modum: quia euangelium dicit de seminatore
qui exiit seminare seminem suum Sic etiam epistola dicit de predicatorum scilicet sancto paulo
qui seminem ubi dei seminauit per totum mundum: sicut patet in collecta de sancto
paulo Deus qui vniuersum mundum beati pauli predicatione docuisti. de
nobis quidam? ut et natalicia colimus? et apud te preciniamus sentiamus?
Fratres. libenter suffertis etc. Pro intellectu illi? epistola nondum est. quia tem-
pore apostolorum erat quidam pseudo apostoli qui gloriabantur et iactabant se esse
iudeos natione et de semine abrahe descendisse Et sic faciebant ut per
hoc in maiori auctoritate haberentur: et eorum false doctrine magis tra-
deretur. et nitebantur corinthios a libertate euangelii educere ad ob-
seruantiam legis moysi. Et ipsi corinthii sufferebant eos et eis bene-
faciebant et eos apostolo preferabant minus reputantes apostolos quam illos Et de
hoc apostolus eos reprehendit in hac epistola: et ostendit quomodo habeat maiorem ma-
teriam gloriandi quam isti si expediat Et in presenti epistola enumerat apostolus
suis plurima martiria sua et beneficia et opera bona sancta pro utilitate ec-
clesie. et etiam enumerat prima que passus est pro fide et pro nomine ihesu christi
Et hoc apostolus faciebat ut illorum pseudo apostolorum fallitatem repelleret.
et maiorem fructum faceret ad dei laudem et fidelium salutem propter quod
sua gloriatio erat virtuosa. illorum autem viciosa. unde dicitur Fratres. Vi. i.
vos fratres corinthii libenter suffertis id est sustinetis patienter
insipientes scilicet falsos apostolos de falsis false gloriantes quod proprium
est insipientium cum sitis ipsi id est esse debeatis sapientes quia ta-
libus falsis apostolis et seductoribus non crederetis Suffertis enim si quis.
pseudo apostolorum vos scilicet a libertate christi et euangelii in seruitutem
redigit id est in obseruantiam legis. volebant enim eos subiecte seruituti
legis Dicentes eos debere seruare legalia cum euangelio Si quis deuorat
vos quia de bonis corinthiorum laute vivebat si quis accipit bonam vestram de
ripendo vos falsis et medicibus vobis si quis extollit quia pseudo apostoli
iactabant se super corinthios dicentes se filios abrahe Corinthios autem filios
gentilium idolatrie debitorum et circumcisorum. si quis vos in faciem credit. hoc est
in presentia vos vituperat in perperando. id est vobis gerit quia sitis gentiles. unde affertur.
In faciem credit cui iniuria irrogat scilicet ignobilitatem dico Cor. quia vos
his obiciunt quidam iudei de seie abrahe se iactantes et vos spernentes tam-
quam ignobiliores ipsis quam nos infirmi fuimus in hac parte. id est in potestatem gloriari
de quibus nobilitate scilicet non sumus in quibus quis audet insipientiam dico hoc quia isti
pietia estiant seipsos iactare et laudare audeo et ego id est audere pos-
sum et ego hebrei sumus in. id est de lingua et natione hebreica gloriatur Et

ego scz sumi sicut et ipsi sunt | Israhelites sūt | id ē glantur q̄ de pa-
 triarcha iacob descenderēt | et ego | similiter descendi | semen abrahe
 sunt | ip̄. cuius semini facte sūt repromissioēs | et ego | scz sū de eas-
 dem genere. et ideo de oib⁹ istis possū glari | ministri cristi sūt | .i.
 dicūt se eē mīstros cristi | et ego | scz sū similiter | ut minus sapiens
 dico | qz non est hoīs sapientis seipsū laudare. et per hoc ostendit se
 coactum in laudē suā prupisse | plus ego | scz sū minister xp̄i q̄ ip̄i
 hoc patet ex eo qz p̄a pass⁹ sū ppter ministerium xp̄i Tunc enu-
 merat di. | in laborib⁹ p̄imis | q̄ ipsi | in carcerib⁹ abūdanti⁹ | si.
 ppter p̄dicacōez euangelij | In plagis supra modū | id est ultra mē-
 surā alioz | in mortib⁹ frēp̄ter | id est in periculis mortis fui | a iu-
 deis quīq̄es | id est quīz vicib⁹ | quadragenas | scz p̄cussiones & pla-
 gas | una minus | hoc ē trigintanovem accepi. p̄ceptum enī erat in
 lege deuto. xxv. Si eū qui peccauerat dignū viderēt plagis p̄tra-
 uerūt eū aū se et corā se fecerūt d̄berari p̄ mensura pecc̄i erat et mod⁹
 plagaz ita dūtarat ut quadragenarium numez nō excederent. Ne
 igitur i misericordes viderētur subtraherēt minus quod poterant
 scz unā plagā | Ter virgis celus sum | scz hoc a gentilibus passus
 est | semel lapidat⁹ | sū | a iudeis Act. xiiij. Lapidantes paulū traxer-
 unt eū extra ciuitatē estimātes eū mortuū eē | Ter naufragiū feci |
 id est ptuli | Nocte et die in pfundo maris fui | scz ad diuersas ptes
 terre et insulas nauigando ppter p̄dicacōē euangelij. Alij expo-
 nunt dicentes. qz naufragiū pass⁹ stetit sub aqua per diē et noctē
 virtute dei ip̄m p̄tegente | In itinerib⁹ sepe | propter p̄dicacōez euā-
 gelij | periculis fluminum | ip̄. in h̄peme mūdancium et sic sūt mag-
 na pericula in trāsitu aquaz | periculis latronū | diabol⁹ eos con-
 citando ḡtra paulum ut p̄dicatio ubi dei et sal⁹ aīaz impediretur
 | periculis ex genere | supple meo id est a iudeis volentib⁹ paulum
 occidere ideo qz lege eorum deserta ad cristum se cōuertit | periculis
ex gentibus | . ip̄. id est gentilibus mortem eius querentibus quia
 contra idolatriam p̄dicabat et sic nec inter suos nec inter alienos
 securus fuerat | periculis in ciuitate | . ip̄. supple commota contra
 me | periculis in solitudine | . ip̄. id est a bestiis concurrentibus .
 | periculis in mari | a piratis et naufragijs | periculis in falsis fra-
tribus | . ip̄. id est periculosius quia nulla pestis efficacior ad nō-
 cendum quam familiaris inimicus | in labore | supple manuali
 | et erumna | id est in paupertate | in vigilijs mētis | ppter laborē

manuale et etiam orōnē. In fame et siti i frigore et nuditate | quia
non habebat quāz sufficiens victū et amictū | inter illa que extrinse-
cus sunt | Li. preter illa mala iam enumerata q̄ me exteri⁹ affligūt
Sunt alia que affligunt me interi⁹ | scz instantia mea cotidiana.
Cor. que nec una hora remittitur | sollicitudo oīm ecclesiāz | Li. in-
cūbebat enī sibi cotidie regimen ecclesiāz in magna affectione mē-
tis. idō subditur | quis infirmatur | Ip. in fide et moribus | et ego
non infirmor | dolens de malo eius. q. d. nullus | quis scandaliza-
tur | Ip. scz ruēs i peccatū exēplo alteri⁹ | et ego nō proz | per cōpas-
sionē. q. d. null⁹ | Si | Ip. p. qz | glari oz | qz oportebat paulū sic face-
re ad repellēdum iactanciā et supbiā pseudo apłoz | q̄ ifirmitatis
mēe sunt | Ip. id ē q̄ pertinent ad ifirmitatem meam glabor. q̄ dicit
cōtra falsos apłos q̄ de nobilitate generis glabūt | De⁹ et p̄ dñi
nri ihū xpī scit qui ē hūdic⁹ in secula qd non mēior Tūc hic gle
quenter enumerat mala q̄ euasit Un enī pgeret damascū ad perse-
quēdū xpianos miraculose fuit conuert⁹ . et post baptisimū itrauit
sinagogā et cōfundebat iudeos qui habitabāt damasce . ppter qd
suasēt pposito ciuitatis ut caperet et occideret . ut habetur act. ix.
Ergo di. pposito gentis a rethe regis custodiēbat ciuitatē damasce
nozz id est custodire fecit per hoīes et armatos | ut me cōphēderet |
Ip. ut traderet iudeis ad occidēdū | et per fenestrā in sporta dimiss⁹
sum per murr scz a xpianis et effugi manus eius | Si | p. qz | glari
oz me gmedādo | pp̄ pseudo apłos | Nō expedit quidē ppter me |
licet expediat propter nrāz utilitatem | ueniam aut ad uisiones et
reuelationes dñi Scio hoīem | Cor. de se tanquā de alio loquitur in
sui gmedatione ut uitet iactanciā in xpō manentē p grāz | et sibi
unitū per fidē et caritatē | an̄ annos quatuordecī | tot enī anni fue-
rūt inter uisionem et narracōez Ex quo apparet cum hoc enarra-
re non ex iactancia : sed ex necessitate propter utilitatem . | siue in
corpore | Cor. scilicet manente anima | siue extra corpus assūpta |
Nescio deus sit raptum h⁹ moī usqz ad terciū celū id est impi-
rium . Creditur raptus iste fuisse in sua conuersione quando fue-
rat tribus diebus et tribus noctibus non cōmedens nec bibens | et
scio hui⁹ modi hominē siue a corpore siue extra corpus . nescio de⁹
scit quoniam raptus est in paradisu Glo. in eam tranquillitatem
qua fruuntur illi qui sunt in cel. sci iherusalem | et audiuit id ē p-
cepit | archana uerba | de dei essentia | que non licet | id est non est

possibile hoim loqui | id est abis explicare | p hmoi | scz visionib?
 gloriabor et recte | p me nichil | id est a me nulla habeo materia glori
 andi | nisi in ifirmitatib? meis | .i. in tribulacōib? meis q̄s patior
 que sūt glorie acquirēde | Nā et si voluero glari | .i. de donis michi
 a deo datis | non ero insipies | qz hoc nō facio inaniter et sine causa
 | veritatē enī dicā pro autē | .i. p. i. parce me laudo | ne quis existimat
 me | scz gloriari inaniter | sup qd videt in me | id est in cōuersatione
 mea | aut audit aliquid de me | id est in doctrina mea | Multa enim
 dona dei latebant in apostolo que nō manifestabat nisi put et quā
 tum ad dei glām et fidelīū salutē expediebat | et ne magnitudo reue
 lationū | .i. diuinaz | extollat me | in superbiā | dat? est michi sti
 mul? carnis mee | Cor. i. tēptatio libidis | angel? sathane | id est āge
 l? miss? a sathā ad meā subuersionē | qui me colaphiset | .i. me af
 fligit | ppter qd ter dominū rogaui ut discedet a me et dixit michi
 sufficit tibi grā mea | .i. q. d. non ē tibi necessariū | utile qd a te dis
 cedat tēptatio carnis | nam vire? in ifirmitate pficitur | Cor. qz dū
 erret et vicit roboratur et augetur | libeter enī glabor ī ifirmitati
 b? meis | Cor. non in vna tantum sed plurib? | ut inhabitet in me
 virtus xpi | id est gratia in me cōsumetur et perficiatur

Dūca in quinquagesima Corin rii.

Fratres. si linguis hoim loquar et angeloz. caritatē autē
 non hēbeam fact? sum velut es sonans aut cymbalum
 tinniens. et si habuero prophetiam et nouerim misteria
 oīa et omnē sciāz. et si habuero oīz fidē: ita ut mōtes trāsserā. carī
 tatē at nō habuero nil sū. et si distribuero ī cibos paupēz oīs facul
 tates meas et si tradidero corp? meū ita ut ardeā. caritatē at nō ha
 buero nichil michi pdest **Caritas** patiens est. benigna est caritas
 non emulatur. non agit perperam nō inflatur. non est ambiciosa.
 non qrit q̄ sua sūt. non irriatur. non cogitat malum. non gaudet
 super iqtate. ogaudet aut veritati **O**mīa suffert oīa credit. omnia
 sperat oīa sustinet **Caritas** nūquam excidit. siue pphetie euacua
 hūtur. siue siue cessabūt. siue scia destruetur **E**x parte. n. cognosci
 m? et ex parte pphetam? **Cū** aut venerit qd perfectū est euacuabi
 tur quod ex parte ē **Cū** eēu peruul? loq̄bar ut peruul? sapiebā ut
 puul? cogitabā ut puul? **Q**uā at fcs sū vir: euacuam ea q̄ erāt puul?
 Vide? .n. nūc ī enigmate p speculū tūc. n. facie ad faciē **Nūc** ggnos
 co ex parte. tūc aut ggnoscā sicut et ggnit? sū. **Nūc** autem manēt

fides spes caritas tria hec. maior autem hys est caritas

Postilla

Si linguis hominū loquar. **Ad** iniciū illius epistole scribit sanctus paulus. d. Si quid patitur unū membrū compatiuntur omnia membra. Sive gl'at unū membrū congaudent oīa membra. Tunc seq' epistola hodierna. Fratres si linguis hominū loquar. Apostolus in hac epl'a maxime cōmendat caritatē dei et prīmū. Unde epl'a et euangelium concordāt. Quia euangelium dicit de passione cristi. qūo est traditus. illius. conp'utus. flagellatus. crucifixus. in quib' oīb' nobis ostendit suam maximam caritatē. **Jo. xv.** Maiorem caritatem nemo habet ut aīa suā ponat quis p' amicis suis. Similiter in epistola hodierna apostolus paulus ostēdit nobis utilitatē caritatis dicens. Si linguis hominū loquar. **Cor. i.** oīa hominū per donū linguarū et angelorū. scz qd plus est. caritatē autē non habēa factus sū velud es sonans. scz alijs seruīens. et seipsū destruens. combātū tēniens. scz alios delectans et seipsū cōlumens. Et si habuero oēs pphēcias. **Cor.** qua occulta diuina manifestantur et reuelantur. et nouerim mīsteria omnia. id est occulta veteris testamenti. et omnē scienciā. scz diuinam et humanam. et si habuero omnem fidem. scz tam perfectam ita ut mōtes trāsfeream virtute fidei de loco ad locum. caritatē autē non habuero nihil. Ip. quātum ad esse gratie. Et si distribuero. **Cor. i.** p' lib' dū uisero. in cibos pauperū. non in conuiuiā diuītū. omnes facultates meas. nō alienas. et si tradidero corpus meū. **Cor.** uolūtariē ad martirium. ita ut ardeā. id est ad cōburendū sicut beatus laurencius qd est acerbissimum martirium. caritatē autē nō habuero. nichil michi prodest ad vitam eternam. Caritas pāciens est. **Ip.** id est facit pācientiam in malis sustinendis. benigna ē. id est facit benignitatem in bonis operandis. Caritas non emulatur. id est non inuidet. Non agit parperam. id est peruerse scz impediendo bona ne fiant. nō inflatur. contra primū etiā si p'spere cedat tibi. non est abisiosa. id est alijs non uult preponi. non querit. q' sua sunt tantum. sed etiā q' aliorū sūt procurat. non irritatur. **Cor.** id ē non pcuratur ad iram uel nōdictam propter iniurias tibi illatas. non cogitat malū. id est nō permittit hoīez cogitare qualiter perficiat malū in ope. non gaudet super iniquitate. **Cor.** sed poti' dolet si uidet aliquē peccare. congaudet autem ueritati. id est uerbis

veritatis omnia suffert. Ip. infirmitates proximi supando. Oia
redit scz q̄ diuinit? sunt tradita. Sia sperat scz diuinit? pmissa
[oia sustinet] Ip. per longanimitatē patienter expectādo promissa
[Caritas nunq̄ excidet] nec in h̄ sc̄o nec in futuro. sed poti⁹ aug
 mentabit. Sive pphēcie scz futuroz. euacuabū in futuro. quon
oia erunt pntia sive lingue cessabunt. scz in futuro qm̄ non erūt di
 uerse lingue sicut iam sed oēs vna et eadē lingua laudabunt deū. si
ue scientia scz acquisita. destruetur q̄ntū ad actū rationandi. ex
pte enim cognoscimus. Cor. i. imperfecte cognoscimus deū propter
 imperfectionem intellē et tenebrositatē pntis stat⁹. et ex parte pro
phetamus id ē impfctē futura p̄dicimus. Cū autē venerit qd̄ p̄fec
tum est id est futura b̄tudo. euacuabit qd̄ ex parte est. id ē quod
 imperfectū est scz sciētia pphēcia fides. Et iam dcā ap̄s declarat per
 simile de statu puerili impfcto qui cessat adueiēte statu virili p̄
 fecto. ergo dicit. Cum essem puul⁹ scz etate. loq̄bar vt puul⁹ im
 perfecte in ore pueri balbucientis. sapiebam vt peruul⁹ scz res hu
 manas. cogitabā vt peruul⁹ scz vana et inutilia. qm̄ aut̄ facer̄ sū
 vir. Cor. perfectē etatis euacuauit ea q̄ fuerunt peruuli. Vin. scz in
loquendo. cogitando. sapiendo. videm⁹ nō id est in p̄nti deū. per
speculū in enigmate id ē obscure. hoc est per creaturas qz in mag
 nitudine potētiā. in pulcritudinē sapientiā. in utilitate bōitatē. tē
aut̄ id est in futura b̄titudine. facie ad faciē id est clare et nude vī
 debim⁹ diuinā essentiam. Nunc cognosco scz deū. ex parte id est
 imperfecte et obscure. tē aut̄ id est in futuro. cognoscā perfecte et p̄
sentialiter deū sic et cognitus sum. id est p̄uul⁹ cognoscē. Nūc
autem id est in tempore vite. manet fides in rationabili. spes in
 irascibili. et caritas in cōcupiscibili. tria h̄ maior aut̄ horz ē caris
tas. Cor. qz alijs decedentib⁹ permanebit.

Dūca p̄ma in q̄dragesima. q̄. corin. vi.

Hēs. hortamur vos ne inuacū grām dei recipiatis. Nūc
enim. tēpore accepto audiui te. et in die salutis audiui te.
Ecce nūc tēpus acceptabile. ecce nunc dies salutis. Remini
scite vllam offentionē. vt non vituperetur mīster iū vestrū. sed in
oib⁹ eribeam⁹ nosmetipsos sicut dei ministros. In multa paci
entia. in tribulationib⁹. In necessitatib⁹. in angustijs. in plagis. in
carceribus. in seditionib⁹. in laboribus. in vigilijs. in ieiunijs. in
castitate. in scientia. in longanimitate. in suauitate. in spū scō. in
 b i

caritate non ficta. In obsequio veritatis. in virtute dei per arma iusticie
a dextris et a sinistris. per gloriam et ignobilitatem. per infamiam et bo-
nam famam. Ut seductores et veraces. Sicut qui ignoti et cogniti.
quasi morientes et ecce vivimus. ut castitati. et non mortificati. quasi
tristes semper aut gaudentes. Sicut egentes multis aut locupletati-
tes. tanquam nichil habentes et omnia possidentes

Postilla

Hortamur vos ne inuacuum. Ante iudicium illius epistole scribit
sanctus paulus d. Omnes vos manifestari oportet ante
tribunal cristi ut referat unusquisque propria corporis pro-
ut gessit siue bonum siue malum. Tunc postmodum sequitur epistola
hodierna. Et in presenti epistola hortatur nos apostolus ad gratie
habite exercitatioem d. fratres hortamur vos Vin. a monitione car-
itativa inducendo. ne inuacuum gratiam dei recipiatis Vin. gratia
inuacuum recipitur quando homo post peccatorum dimissionem se non exercet
in bonis operibus. Aut enim dominus psalms. xlix. tempore accepto Ip. i. tem-
pore nove legis quod est tempus gratie. exaudiui te. scilicet orantem pro peccatis Et
in die salutis. in qua potest homo salutem suam operari. exaudiui te
Ip. scilicet opera tua perficiendo. ecce nunc tempus acceptabile. Vin. id
est ad merendum. ecce nunc dies salutis. quantum ad premissum assequendum.
Quia nunc statim post obitum salus datur fidelibus. sed in veteri tes-
tamento differebatur. Vnde Iulius. xxxiii. Hodie mecum eris in paradiso
lo. nemini dantes ullam offensionem Cor. id est nemini obsequio facto scandalizantes
ut non. scilicet per vos. vituperetur ministerium nostrum. Ip. quia
mala subditorum redundant in vituperium prelatorum. Sed in omnibus
exhibeamus nos sicut dei ministros. scilicet christi christo nos conformando quantum
possimus. in multa patientia. Cor. scilicet cordis oris et operis. in tribu-
lationibus. scilicet multiplicibus. in necessitatibus. scilicet virtutis et vestimen-
tus. in angustiis. id est in curis. in plagis. id est in vulneribus corporis.
in carceribus. Ip. ne possim. ad predicandum discurrere. in seditionibus
id est in commotionibus populi contra me. in laboribus. scilicet
manuum. in vigiliis. in ieiuniis. in castitate. scilicet mentis et corporis.
in scientia. scripturarum. in longanimitate. scilicet expectatione pre-
mii. in suauitate. in spiritu sancto. Ip. qui facit hominem dulcem ac
suauem verbo et facto. in caritate non ficta. id est simulata contra
propter veritatem. in verbo veritatis. scilicet loquendo cum proximo. in vir-
tute dei. id est in deo non in vobis. sperando et confidendo. per arma

iusticie | id est opera iusticie nos ptegentia | a dexteris | 1p. id est ne
in p'speris per supbiam eleuemur | et a sinistris | id est ne in aduersi-
tis deficiamus p gloriā et ignobilitatē 1p. aliqui apl'i reputati fue-
runt gloriosi Econuerso aliqui in carcerati fuerūt ut viles et abiecti-
ti. sicut patet in legendis apl'oz et alioz sanctorz | per infamiā et
bonam famā | 1p. qz ab aliquibz dicebant seductores. ab alijs ve-
ro dicebātur apl'i veritatis p'dicatores | ut seductores | scz reputati
in estimacōe maloz hōim qz criste? qui est veritas dictus est seduc-
tor Matth. xxv. | veraces | apud deū | Sicut qui ignoti | id est ex p-
brati a malis | quasi morientes | id est periculis mortis expositi | et
ecce viuimus | scz deo per fidem et gratiam | ut castigati | Cor. fla-
gellis et pressuris ut cessarem? in predicacōe | et non mortificati |
scz desistendo a predicatione vel moriēdo corporaliter | q'si tristes |
scz reputati | seper aut gaudentes | scz veraciter i dño | sicut egētes |
id est mendici et pauperes | multos autē locupletantes | scz diuicijs
spūalibus | tanquā nichil hātes. qz apostoli ppter cristū oīa tēpo-
ralia reliquerūt | oīa possidentes | scz non solū spiritualia sed etiā tē-
poralia qz timentibus deum nichil est difficile

R Dñica secūda in quadragesima. i. ad thessa. iij.
Ogam? et obsecramus vos in dño ihesu ut q'admodum
accepistis a nobis. quō vos oporteat ābulare et placē deo
Sic et ambulatis ut habūdetis magis Scitis enī q' pcepta
dederi vobis per dñm ihū cristū Hec enim est voluntas dei sanc-
tificatio v'ra. ut abstineatis vos a fornicatione ut sciat unusq'sque
v'rum suum vas possidere in scificatione et honore. Non in passioē
desiderij sic et gentes q' ignorant deū Et ne quis supergrediat. neq'
circūueniat in negocijs fratrem suū. Quā vindex ē dñs de hīs oībus
sicut p'dixim? vobis et testificati sumus Non enī vocauit nos deus
in inmunditiā sed in scificationē in cristo ihū dño n'ra

R Postilla
Ogam? nos et obsecram? Ante iniciū illius ep'le scribit
sanctus paulus d. Cū essemus apud vos et p'dicauimus
vobis passuros vos tribulatioēs sicut et factum est Tūc
sequitur epistola illa quā scribit paulus thessalonicensibz Et thes-
salonicenses noīantur a ciuitate thessalonica. que est metropolis
in macedonia. que est quedā pars grecie. Vbi notandum q' ep'la
et euangelium concordāt Nā euangeliū dicit de muliere chananea
b. ij

que cum clamoribus petiuit a dño ihesu cristo sanctoꝝ filie sue q̃
 grauit̃ verabatur a demonio. Sed q̃ clamores et petitiones nr̃as
 deus non exaudit nisi a mundo corde procedāt. Ideo apostol⁹ pau-
 lus in epistola hodierna ad mūdacoꝝ et sanctificatiōē nos indu-
 cit dicens. Rogam⁹ vos et obsecram⁹. Vin. Rogare est simplici-
 petere. Sed obsecrare ē cū necessitate rogare. et ppter h̃ addit apłs
 i dño ihesu. ut quēadmodū accepistis a nobis sc̃z a me et thimo-
theo et siluano dō et exemplo quō vos oporteat ambulare. sc̃z
 pficiendo per viam mandatoꝝ dei. et placere deo. Ip̃. caste et mū-
 de viuendo. sicut et ambulastis. Cor. sc̃z in bonis pficiendo et per-
 seuerando ut habundetis magis. i. ut crescat̃ in virtutib⁹ et me-
 ritis. Scitis enī id est scire debetis. que p̃cepta. sc̃z euāgelica. De-
 derim vobis per dñm ihesū. id est d̃ mādato ipsi⁹ cui simpliciter
 est obediendū. Nec est enim volūtas dei. Vin. sc̃z bñplacēs. sc̃fifica-
 tio vestra. id est ut sc̃fificem̃ in virtutib⁹. ut absteineatis a forni-
 catōe. Ip̃. tāquā a deo prohibita. ut sciat vnusquisq̃ vr̃m suū vas
 possidere. id est vxorē ppriā. in sc̃fificatiōe et honore. Glo. ut sciat
 qūz etiā ab vsu licito abstinere locis et tēporib⁹. sacris et etiā tēpo-
 re puerperij et menstrui. nō in passioē desiderij. id est nō sp̃ sat̃is-
 faciendo desiderijs carnis. sicut et gentes faciūt q̃ ignorāt deū. Vi. p-
 nera fide ppter quod nō debetis afflari eis. et ne q̃s sup̃grediat̃.
 sc̃z per violentiā neq̃ circūueniat per fraudulentia. in negotio. oc-
 culto. fratrē suū. id est proximū suū. qm̃ vider̃ est dñs. id est vni-
 dictā faciet. oib⁹. h̃is. sc̃z de oī immundicia. de oī iniuria. et de oī
 fraudulentia. sicut p̃dirimus vobis. in doctrinis nostris. testifi-
 cati sumus. testimonio scripturaz. Non eī vocauit nos de⁹. Vi.
 per internā inspiratiōē et apertā p̃dicatiōē. i. immūdiā. id est
 ut immūdicie seruiamus. sed in sanctificatiōē. ut sc̃e viuam⁹ et i
 sanctitate ei seruiam⁹. in cristo ihesu dño nostro. Vin. i. cū auxilio
 et adiutorio dñi nostri ihesu cristi.

Dñica tertia in quadragesia ad ephe. ii.

Hatres estote imitatores dī sicut fili⁹ carissimi. et ambula-
 te in dilectione sicut et crist⁹ dilexit vos. et tradidit semetipsū
 p vobis oblationē et hostiā deo. in odore suauitatis. For-
 nicatio aut̃ et omnis immūdicia. aut auericia nec nomine⁹ in vo-
 bis. sicut decz sc̃s. Aut e pitudo. Aut stultiloquiū. Aut scurrilitas q̃
 ad rem nō ptinet. sc̃z magis grāz actio. Hoc eī scitote intelligentes.

q̄ oīs fornicator ā inmundus. ā auarus qđ est p̄doloꝝ seruītus ā
h̄z hereditatē in regno cristi et dei. nō nos seducat iātib⁹ verbis.
p̄pter hec enī uēit ira dei in filios diffidēcie **Polite** ergo effici par-
ticipes eoz **Eratis** enim aliqñ tenebre: nunc aut lux in dño ut filiꝝ
lucis ābulate **Fruct⁹** enī lucis ē in oī bonitate et iusticia et ueritate

Postilla

Stote imitatores dei **Nū** inīciū illius ep̄le scribit sanctus
paulus dicens **Oīs** sermō malus ex ore urō non p̄cedat.
Sed si quis bon⁹ est ad edificatiōē fidei ut det gratiā au-
diētib⁹ **Tunc** sequitur p̄ns ep̄la **Et** in hac epistola ap̄ls paul⁹ p̄-
ponit doctrinam exēplari qua inducere possit nos ad declinatioē
mali et operationē boni et p̄poit nobis in exemplū dñm nostrum
ihesū cristū qz ip̄e est exēplar uerissimū oīm bonoz dicēs **fratres**
Et stote imitatores dei sicut filiꝝ carissimi **Win.** mandatis eius obte-
perando qz carus filius mandatis p̄nalibus obteperat **Nota** qz
lum⁹ filiꝝ cari p̄pter imaginē creationis. cariores p̄pter imaginē
recreationis. carissimi p̄pter imaginē glorificatiōis **et āmbulate**
in dilectione uera et reali **sicut** cristus dilexit nos **sicere et ex cor**
de **et tradidit semetipsū** **non alium** **p nobis** **cum adhuc inimici**
eramus **Ro. vi.** **oblacionē et hostiam deo** **in cruce** **in odore sua**
uitatis **que oblacio acceptissima fuit deo** qz p̄cessit ex maxima ca-
ritate **fornicatio autē** **id est luxuria** **et omnis inmundicia** **sq.** **ut**
per hoc includantur oīa ad uiciū luxurie p̄tinentia **aut auaricia**
id est immoderata cupiditas h̄ndi tpalia **nec nominetur i uobis**
Win. **id est non debet famari de uobis** **sic̄ decet sanctos** **id ē xp̄ia**
nos qui dicūtur sancti. qz cristi sanguine redempti **ā turpitudine**
Cor. **que fit osculis et amplexib⁹ mulierū** **ā stultiloquiū** **Win. i.**
in honestus et indecens sermo **aut scurilitas** **Co.** **scz in uerbis in**
colis et ad risum prouocantibus **que ad rem non p̄tinet** **Win.**
que non est edificatiua proximi nec uilis loquenti **sed magis gra**
tiarum actio **supple magis nominetur in uobis** **Hoc aut scitote**
intelligētes **scz scripturas diuinas** **quia omnis fornicator** **i. lux**
uriosus cum soluta **aut inmundus** **quocūqz alio modo luxurio**
sus **aut auarus** **Cor.** **id est usurpans res alienas et nimis dili**
gens proprias **quod est p̄dolorum seruītus** **qz cultum deo debitū**
offert auro et argento **non habet hereditatem in regno cristi et dei**
Cor. **id est in regnū celorum quod est dei et cristi** **quia bona iterior**
b iij

reficitur in visione diuinitatis hō exterior in visione humanitatis
cristi. Nemo vos seducat. Non id est seorsū a veritate doctrine cris-
ti ducat. in anibus verbis id est per suasionibus deceptorij ppe-
het ei q̄ dca sunt et prohibita. venit ira dei id est vīdca in filios. .i.
in peccatores qui de salute propria diffidebāt. Polite ergo fieri pti-
cipes eoz scz opera eoz imitando. Gratis enī aliquā tenebre Ip. i.
involuti tenebris ignorātie tpe gentilitatis. Nunc autē id est post
cōuersionē vestrā ad fidē cristi. lux in dño id est lucidi facti estis p
donū grē q̄ illustrat intellectū in fide. ut filij lucis ambulāte Ip. ppe-
dēdo de virtute i virtutē. fructus ei lucis. .i. scē vite scz ē in oī boni-
tate. scz cordiū et iusticia et veritate

Dñica iij. in quadragesia. ad gal. iij.

Hatres scriptū est enī qm̄ abrahā duos filios habuit: unū
de ancilla et unū de libera. Sed qui de ancilla secundū carnē
natus est. qui autē de libera per repromissionē: q̄ sunt per allegoriā
dca. Hec enim sūt duo testamenta: unū quidē in mōte sina in serui-
tutē generās q̄ est agar. Sina enī mons est in arabia q̄ giunct? ē ei:
q̄ nunc est iherusalē et seruit cū filijs suis. Alia autē q̄ sursum est iherlme
libera est. que ē mater nostra. Scriptū est enī letare sterilibus q̄ nō pa-
ris. Erūpe et clama q̄ nō perturis qz multi filij deserte magis quā
eius q̄ habet viz. Nō autē frēs secundū plaac pmissiois filij sum?
Sed quō tūc is q̄ scdm carnē nat? fuerat persequat eū qui scōz spi-
ritū: ita et nunc. Sed quid dicit scriptura. Eice ancillā et filium ei?
Non ei heres erit filius ancille cum filio libere. Itaz frēs nō sumus
filij ancille sed libere: q̄ libertate criste? nos liberavit

Postilla

Scriptum ē ei qm̄ abrahā duos filios habuit &c. In incipiū
illius eplē scribit sanctus paul? di. Emulamī autē i bono
Ip et nō tū cum pās sum apud vos filioli mei q̄s itez p-
turio donec cristus reformatur in vobis. Tunc post pauca sequit
epistola hodierna. Scriptum est enī qm̄ abrahā duos filios ha-
buit. Ubi notandum qz nos oēs filij dei sumus per creatiōē sed nō
oēs per gratiā. Et qui hic in presenti filius dei per gratiā nō fuerit
in futuro filius glorie nō erit. Et sic duplices filios habet deus. de
quibus dicitur in hodierna epistola per thitum filioz abrahe cum
dicitur. Scriptum est enī. gñ. xxi quoniā abrahā duos filios ha-
buit psmahel et plaac. unum. .i. psmahel. de ancilla. .i. agar q̄ erat

ancilla sara uxoris abrahe et unū de libera id est de uxore propria
scz p̄saac quem sara genuit. Sed q̄ de ancilla id est p̄smahel sc̄m
carnem nat⁹ est id est per modū naturalē sicut alij hoīes et sine ul
la p̄missione natus est. Qui aut̄ de libere id est de uxore propria
scz p̄saac per repp̄missione scz diuinam. qz ex p̄missione angeli
sara concepit. et cum miraculo. qz p̄ centū annoz erat: et m̄r no
naginta annoz. Que sunt per allegoriā dicta id est sensum altē
qm̄ vidētur verba sonare. Quia iā dēa debent intelligi mystice. qz
misticū sensū habent. Pro q̄ notandū q̄ est quadruplex sacre scrip
ture sens⁹. Historic⁹ qm̄ factū narratur. Tropologic⁹ cum ex his
q̄ facta sunt aliqua faciēda ostendātur. Allegoric⁹ cū per id quod
factum est aliquod futurū intelligitur. Anagogic⁹ sc̄m aug. est p̄
quem de supernis et eternis tractatur. versus. littera gesta docet qd̄
credis allegoria. moralis quod agas quo tēdis anagoria. Pec enī
sunt id est significant. duo testamenta scz vetus et nouū. unū
quidem datū scz vetus testamētū. in monte synay scz qm̄ moy
si in duabus tabulis lapideis. in seruitutē generas. supple iudeos
timore pene. et p̄missione t̄p̄alium seruierūt et obedierunt deo. nō
filialiter sed seruiliter. que est agar id est que significatur per agar
ancillam. Sina mons est in arabia scz m̄ori sc̄dū h̄armonem
qui sua magnitudine diuersas puincias tangit. et sui extremitatē
vicinus est terre p̄missiois. qui coniuictus ē id ē vicinus ē ei. scz
terre p̄missiois. que nunc est iherusalem et seruit cum filiis suis.
Ip̄. id est cum iudeis i seruitute legis. illa aut̄ iherusalē. i. ecclesia
de gentibus congregata. Que sursum est quo ad effectiōem vel
spem celestium. libera est. vin. id est in libertate eu angelij posita
est. que ē m̄r nr̄a scz sp̄ualiter nos generans p̄ baptismū. de qua
scriptū est p̄saac. iiii. etare sterilis que non parit. Ip̄. id est eccle
sia genciū. de qua venit cristianitas que erat sterilis ab operibus
bonis aū aduētū cristi. erūpe scz q̄ntū ad gaudiū intrinsecū. et cla
ma. q̄ntū ad gaudiū extrinsecū que non parturit. Cor id ē ad gene
randum filios cristo non conaris. qz multi filij deserti. id est de ser
uitute gentilitatis ad cristū conuerse que aū erat deserta a deo. p̄
ter eius p̄dolatriam. magis quā ē? q̄ h̄z virū. id est sinagoge que
in monte synay desponsata fuit deo in suscepcione legis. Quia sic
mulier regis a viro. sic et iudei in veteri testamēto ēgebātur p̄ legē
moyli. nos autem fratres scz cristiani. sc̄dum p̄saac id est ad
b iiii

similitudinē eius | promissiois filij sumus | scz geniti per gratiam
in baptismo | Sed quō id est quēadmodū tūc id scz p̄lmael qui
scdm carnem scz nat⁹ fuerat persequēbatur eū qui scdm spiritū
id est plaac qui scdm p̄missione scz spiritus scī ex matre sterili na-
tus ē ita et nūc scz in p̄nti mali persequētur bonos | Sed qd dicit
scriptura | Gn. xxi | Eūce ancillā id est sinagogā et filiū ei⁹ id est
quēlibet de sinagoga | Goz. id est ad litterā Cū ei vidisset sara isma-
el ludentē cū filio suo plaac et non placuisset ei lud⁹ iste dixit abra-
he | Eūce ancillā et filiū eius | qui amonitus a dño acquieuit et eūe-
cit Agar et p̄lmael per qd figuratū fuit q sinagoga cū ceremonias
libus et obseruationib⁹ suis a consortio fidelīū erat in aduētū xpī
abūcienda | Non enī heres erit filius ancille | Goz. i. iudeus fili⁹ si-
nagoge cū filio libere id est cū cristiano filio ecclesie | In bonis enī
tpalibus permixti sunt mali cū bonis. immo qūz pl⁹ hnt de tpalib⁹
libus. sed in hereditate soli boni participant Vnde abrahā filijs cō-
cubinarū largit⁹ est munera. sed plaac seruauit hereditatē | Gn. xxv
Itaz fratres non sum⁹ ancille filij | Goz. i. sinagoge vt seruiam⁹
legi et seruituti legalīū subiecti sed libere id est ecclesie militantis.
q libertate scz a seruitute legis cristus nos liberauit | p. q p suā
bndictā passionē legalia euacuauit

Dñica in passione dñi. Ad hebre. ix

Patres crist⁹ assistēs pontifex futuroz bonoz perāplius
et p̄fectius tabernaculū non manufactū id ē nō h⁹ creatio-
nis Dez p sanguinē hircoz ā vituloz sed per p̄pūm san-
guinē itrouit semel in sancta eterna redēptione inuēta | Si enī san-
guis hircoz ā tauroz ⁊ si cinis vitule aspersus inquinatos sancti-
ficat ad emūdatōez carnis Quātomagis sāguis cristi q semetipsū
per spiritū scm obtulit imaculatū deo Emūdabit consciētā nrām
ab operibus mortuis ad seruendū deo viuētī | Et ideo noui testamē-
ti mediator est vt morte intercedente in redēptionē p̄uēaricationū
eaz. q erāt sub priori testamēto. repromissioē accipiāt qui voca-
ti sūt eterne hereditatis. in cristo ihū dño nostro

Postilla

Patres cristus assistēs pontifex futuroz bonoz Ante ini-
ciū illius epistole scribit sanctus paulus dicens. Erat
in veteri testamento tabernaculum factum primum ⁊

in qua erant candelabra et mensa et propositio panum quod dicitur
 sancta. Post secundum tabernaculum quod dicitur sancta sanctorum. Aureum huius
 thurribulum et archam testamenti circumtectam ex omni parte auro. in qua
 erat urna aurea et manna et virga aaron. quam frunduit et tabule testa-
 menti. In priori quidem tabernaculo spiritus introibant sacerdotes sacri-
 ficioz sacrificia consummantes. In secundo autem semel in anno. solus
 pontifex. non sine sanguine quem offerret pro sua et populi ignoran-
 tia. Que parabola est temporis instantis. Tunc sequitur epistola hodie-
 na in qua de cristi sanguinis aspersione. et sue mortis passione. Et os-
 tendit apostolus efficaciam domine passionis in redemptione humani
 generis d. cristus assistens. scilicet deo patri ad interpellandum pro nobis
Psalmus. i. Jo. ii. Advocatum habemus apud patrem in christum ihesum qui est
 propitiatio pro peccatis nostris. pontifex. Cor. ad hostiam pro no-
 bis offerendam. et dator. futuroz honorum. scilicet gratie et glorie. psalmus.
 lxxiiij. Gratiam et gloriam dabit dominus. iste introiit tabernaculum
id est celum. per amplius? id est valde amplius. quia plures capit scilicet omnes
 sanctos. et perfectius tabernaculum. Ipse quam fuit tabernaculum mo-
 bile. quia fuit nobile et portabile de loco ad locum. Illud autem est immobi-
 le et eternum. non manu factum. id est non huius creationis id est huma-
 ne factionis sed operi diuino creatum est celum. neque per sanguinem
 hircorum aut vitulorum sicut intrabat pontifex veteris testamenti. sed
 per proprium sanguinem. ipse pro nobis effudit. introiit in ascensioem
 in sancta. id est in celum. Eterna redemptione inuenta. Vin. que non po-
 terat inueniri in veteri testamento. Si enim sanguis hircorum et thau-
 roz. et cinis vitule mixtus aqua aspersus. qui significabat futura
 passionem cristi. inquinatos sanctificat. ad emundationem carnis
 secundum legem. omnis anima que tetigerat morticinum. immunda erat septem die-
 bus ita ut non liceret ei ingredi tabernaculum. per asperionem enim aqua
 expiationis mundabatur. quo ad emundationem carnis quia anima
 emundare non poterat. Quantomagis sanguis cristi per spiri-
tum sanctum. supple iubente. semetipsum obtulit. voluntarie. im-
 maculatum. id est absque omni peccato. deo patri emundabit. id est perfecte
 mundabit. conscientiam nostram. id est non solum carnem sed etiam animam. ab
operibus mortuis. Vin. id est a peccatis mortalibus que dicuntur
 opera mortua quia auferunt vitam gratie et faciunt obnoxium mortis
 eterne. ad seruendum deo viuenti. id est sumus apti et idonei seruitores
 de dei viuētis. Et ideo. ihesum. cristum. Novi testamenti mediator

inter deū et hoīes | ut morte intercedēte | Ip. cristi morte interueniēte
per q̄ nouū testamētum est confirmatū . qz passio cristi fuit no-
ui testamenti cōfirmatio | in redēptionem eaz preuaricationum |
id est transgressionū | que erāt sub priori testamento | id est in vetes-
ri testamento . quas p̄uaricacōes vetus testamētū auferre nō po-
terat : sed per cristi mortē sunt ablate | repmiissionē accipiēt eterne
hereditatis | id est eternā hereditatē sepe pmissā accipiant . per effi-
catia passionis cristi | qui vocati sunt | Vin. id est qui predestinati
sūt ad eternā vitā in xpō ihū dño nostro

Quia in ramis palmarū Ad philippē . ii.

H fratres . hoc sēdite in vobis qd in cristo ihesu Qui cū i for-
ma dei esset . non rapinā arbitratus est . esse se equalē deo
Sed semetipsū exinanīuit . formā serui accipiens . in simili-
tudinē hoīs fact⁹ et habitu inuēt⁹ ut hō . humiliāuit semetipsū fcs
obediens p̄i . vsqz ad mortē . mortē aut crucis Propter qd et de⁹ ex-
altauit illū . et donauit illi nomen qd est super oē nomē . ut in noīe
ihesu oē genu flectatur celestiū . terrestriū . et infernoꝝ . et oīs lingua
cōfiteatur qz dñs nē ihes⁹ cristi⁹ in gl'a est dei patris

Postilla

Hoc sēdite in vobis . Ante iniciū illius epistole scribit sāc-
tus paulus dicens Implete gaudiū meum ut idem sapien-
tis . eandem caritatē habentes Nichil per contentionē agē-
tes neqz per inanem gloriā : sed in humilitates superiores sibi in-
uicem arbitantes Tunc sequitur epistola hodierna | Hoc sēdite i
vobis quod in cristo ihesu Vbi sciendū qz sequens septimana ma-
ior vocatur . eo qz maius et prolixius habet officiū et per hoc nobis
datur intelligi qz isto sacratissimo tempore magis q̄ alijs tempo-
ribus deo seruire debemus Item dicit sancta qm̄ in ea impij iusti-
ficantur : qz in ea penitentes absoluūtur . et ecclesie reconciliantur .
Item dicitur penosa : quia dñs noster ihesus cristus in ea labora-
uit et penas pro nobis sustinuit . et nos per suam amaram passio-
nem redemit Idcirco apostolus paulus in hac epistola hortat nos
ad cristi imitationem dicens | Fratres . hoc enim sēdite | Goz . id
est experimento agnoscite | in vobis | scz membris . qz membra dñt
sentire dolorem capitis | quod et in cristo ihesu | supple fuit humi-
lis : quam humilitatem habere debetis interiorius in corde . et nō solū
exteriorius sicut ipocrite | Qui | scz cristus | cum in forma dei esset | . i.

unus in essentia cum deo patre | non rapinam arbitratus est | dicē
 do se equalem esse deo scz patri scdm diuinam naturā. sicut ange-
 lus lucifer. et primi parentes. qui scdm aug. voluerūt rapere diuini-
 tatem: et perdidērunt felicitatē | scz semetipsū exinanīuit | id ē maxi-
 me humiliāuit | formam serui accipēs | Phil. id est humanitatem
 assumens. in qua nobis seruiret | in similitudinē hoīm factus | scz
 passibilis et mortalis similis alijs homīb? et alios defect? nature
 humane assumendo | et habitu | id est in conuersacōe | inueni? | scz
 est ut homo. qz inter hoīes duxit vitam cōmunē Luc. vii. Venit fi-
 lius hominis manducans et bibens | humiliāuit semetipsū | Ip. ad
 dandū nobis exēplū | Factus obediens | scz dō patri | vtz ad mortē
 mortē aut crucis | Gor. que erat pena latronū Sapi. ii. Morte tur-
 pissima cōdemnem? eū | ppter qd et deus | scz pat? | exaltāuit illū |
Ip. in sua resurrectione et ascensione xps glāz sui corporis et e? ex-
 altacōez ad celos meruit per suam passionē | Et donauit illi nomē
qd est super ōne nomen | Gor. hoc nomen scz deus ut scz ille qui est
 homo dicatur deus et veraciter sit | ut in noīe ihū omne genu flect-
 tatur celestium terrestriū et infernoꝝ | Ip. id ē ut oēs sibi exhibeant
 reuerētiā. angeli. hoīes. et demones | et oīs lingua cōfiteatur | scz
 corporalis et spūalis. id ē humana et angelica | qz dñs nē ihesus cris-
 tus in gloria est dei patris | Ip. quia scdm deitatem est una gloria
 patris et filij

In die pasce prima Corin. v.

Patres expurgate vetus fermentū. ut sitis noua consper-
 sio sicut estis azimi Etenim pasca nostrū immolatus est
 cristus Itaqz epulemur. nō in fermento veteri. neqz in fer-
 mento malicie et nequicie: sed in azimis sinceritatis et veritatis

Postilla

Expurgate vetus fermentum &c. Ant in iudicū illi? ep? e scribit
 sanctus paulus d. Nescitis qz modicum fermentū totam
 massā corrūpit Tunc sequitur ep? a hodierna Obi notā-
 dum qd hoc tempore cristus trāsiuit a mortalitate ad immortalitē
 Ad quā etiam in generali facit nos trāsire. qui pasca digne celebra-
 mus et digne cōmunicamus Et ad hec monet nos ap? in p?sentī
 ep? a d. Expurgate vet? fermentū | i. corrupcōez r? libet pccī morta-
 lis Sciendū qd p fermentū hic ap? intelligit pccm. qz sicut fermentum
 corporale si diu manet in massa ante qd ex eo fit panis totā massā

corrumpit et immutat facit qz ipsam arida. Sic ipsu peccatu tota
massa generis humani corrupit in transgressionem primi hois. Et
adhuc imutat homine et opera Et vocatur peccatu hic ver? ferme-
tum: qz facit homines fieri similes ade. Facit nos dissimiles ihesu
cristo cui? vita erat in novitate sanctitatis et veritatis et gratie ut
scitis id est esse possitis nova conspersio id est munda farina et
conglutinata sine fermento et significat cristi fideles aqua baptis-
matis ablutos in caritate conglutinatos. Nota vetus fermentum
dr out suer deech Nova conspersio. die nune belpreginge sicut el-
tis alimi id est sicut fuistis in baptismo sine fermento pccu puri
effecti sic maneatis. q. di. Vos tenem ad hoc qz sancti estis alimi
id est puri in baptismo etenim id est ppter ea cristus qui est pas-
cha nostru id est ver? agnus paschalis immolatus est supple in
cruce corporaliter et in altari sacramentaliter itaz id est preterea
epulemur id est manducem? cibum istu non in fermento veteri
vin in consciencia alie? pccu mortalis neqz in fermento nequicie
Tho. Malicia dicitur peccatu qd quis committit in alium Requie
cia i semetipsu sed i alimis Gor. id est in puritate sinceritatis l.
ad deum et veritatis ad proximu

Feria .ij. pasche. actu .x.

In diebus illis Stans petrus in medio plebis dixit. Viri
fratres vos scitis quod factu est verbu per universa iude-
am Incipies enim a galilea post baptismu qd predicavit
iohannes ihesu a nazaret quod vixit eum deus spiritu sco et virtute
Qui pertransiit bnfaciendo et sanando omnes oppslos a dyabo-
lo. qm deus erat cum illo Et nos testes sumus oim que fecit in re-
gione iudeoz et iherlm. quem occiderut suspendentes i ligno. Huc
deus suscitavit tertia die et dedit eu manifestu fieri non oi populo
sed testib? ordinatis a deo nobis qui maduravim? et bibim? cu
eo postqm resurrexit a mortuis. et precepit nobis pdicare populo et
tetificari. qz ipse est qui constitutus est a deo iudex viroz et mor-
tuoz Hinc omnes prophete testimoniū perhibet remissionē pccoz
accipere per nomen ei? oēs qui credūt in eum

Postilla

Stans petrus in medio An incia illi? epfe scribit sanct?
lucas q? scs petrus apostolus dixit in veritate cōperi qm
nō est personarū acceptor deus sed in oi genere qui timet

eū et operatur iusticiā accepti? ē illi **Tūc** sequitur p̄ns ep̄la. In die
h̄ illis Stans petr⁹ in medio plebis dixit viri fr̄s nos scitis | Ip̄.
quia inter iudeos habitastis | qđ factū est | Vin. id est res per ōbū
signata | per vniuersā iudeam | Incipiens enim a galilea | ih̄i ince-
pit ih̄es⁹ predicare ut habetur luc. iij. | post baptis̄mū | qz añ nō le-
gīf publicasse | qđ p̄dicauit ioh̄ānes ih̄esū a nasareth | id est quod
mysterium cristi venturi ioh̄ēs predicauit . ut patet in euangelijis .
quō vnxit eum deus | scz ih̄esum in humana natura | spiritu scō |
id est plenitudine gratie | et virtute | in operatione miraculoz | qui
pertransiuit benefaciendo | q̄ntū ad informacōez populi | et sanan-
do | mente et ope | oīs op̄ressos a diabolo **Quō** deus erat cū illo | p̄
plenitudinem gratie | et nos testes sumus oīm que fecit in regione
iudeoz et iherusalem quē occiderūt suspendentes in ligno hūc deus
suscitauit **tercia die** et dedit eū manifestū fieri | **Vi.** per multa argu-
menta resurrectionē suam declarādā | non enī populo sed testibus
p̄ordinatis a deo | Ip̄. resurrectio cristi p̄rio manifestata est aposto-
lis et ex̄ntib⁹ cum ip̄is per q̄s postmodū alijs manifestata est | no-
bis qui māducauim⁹ et bibimus cum illo | ad declarandā veritatē
sue resurrectionis | et postq̄ surrexit a mortuis et p̄cepit nobis p̄-
dicare populo et testificari . qz ip̄e est qui constitutus est a deo | scz
pater | iudex viuoꝝ | scz qui viuūt vīta gr̄e | et mortuoꝝ | id est iniq̄-
rum q̄ mortui sūt morte culpe ppter qđ d̄r Jo. vi. pater ōne iudiciū
dedit filio | huic d̄s prophete testimoniū perhibent | q. d. **Nos soli**
non sumus testes ei⁹ : sed etiam p̄phete antiq̄ diuinit⁹ īspirati q̄ p̄-
phetauerūt de xp̄o | remissionē peccatoꝝ accipere p̄ nomē e⁹ | **Jo. q.**
Quicūq̄ inuocauerit nomē dñi salu⁹ erit | oīs qui credunt ī eum |
glo. ordina. fide cum operibus.

Feria tertia pasce. actū. xij.

In diebus illis **Surgēs** paulus et manu silentiū indicēs
ait Viri fr̄s fili⁹ generis abrahā: et qui in vobis t̄mēt de-
um vobis ōbū salutis h̄ missū est **Qui** enī habitāt ihe-
rusalem et principes ei⁹ ignorātes ih̄esū et voces p̄phetaz q̄ p̄ ōne
labatū leguntur iudicantes impleuerūt . et nullam causam mortis
inuenientes in eo: petierūt a pilato ut interficerent eū **Cum;** cōsū-
masset oīa q̄ de eo scripta erant. deponentes eū de ligno posuerunt
in monumento **Deus** vero suscitauit eum **tercia die** a mortuis . q̄
visus est per dies multos h̄js qui simul ascēderant cū eo de galilea

in iherusalem qui vltz nunc sunt testes eius ad plebem Et nos vo-
bis annunciamus eā q̄ ad prēs nr̄s repmissio facta est: Quā hāc de?
adimpleuit filiūs pr̄is. resuscitans ihesū cristū dñm nr̄m

Postilla

Surgens paulus et manu silentiū indicēs Ante iniciū il-
lius ep̄le scribit sanct⁹ lucas q̄ factus paul⁹ dixit iudeis
Quō olim filiū israhel postulauerunt sibi regem et dedit
illis deus saul filiū chis. virū de tribu beniamin annis. xl. Et post
hunc dedit illis dauid regē de e⁹ semine natus est cristus saluator
predicante iohāne ante faciē eius aduentus baptismū penitēcie oī
pp̄lo israhel Cū autē impleteret iohānes cursū suū dicebat. Quem
me arbitramini esse nō sū ego: sed ecce venit post me e⁹ non sū dig-
nus calciamenta pedū soluere Tunc sequit⁹ epistola p̄ns in dieb⁹
illis Surgens paulus et manu silentiū indicēs Ip̄. ut meli⁹ a tā-
ta multitudie audiretur At viri fratres filiū generis abrahā et qui
in vobis timent deū vobis obū scz incarnatū salutis h⁹ missū ē
scz principaliter. tū quia ihes⁹ cristus iudeis in prop̄a p̄sona p̄di-
cavit. tū qz in medio iudee scz in iherl̄m operatus est salutē qui enī
habitāt iherusalē Ip̄. quātū ad vulgares et principes ei⁹ quātū
ad maiores ignorātes ihesū scz esse cristū ver⁹ et saluatōrē hoīm.
et voces prophetarū que per omne sabbatū legūtur indicātes scz
ihesū morte esse dignū Impleuerunt prophēcias predictas de eius
passione scdm q̄ dicitur pla. liij. Tanq̄ ouis ad occisionē duct⁹.
Itē. iher. xi. Ego quasi agnus māsuetus qui portatur ad victimā
et nullā causā mortis inuenientes in eo scz patet ex euangelio et
pilati testimonio perierunt a pilato ut interficerēt eū per milites
ipsius Et licet primo restiterit tū finali e⁹ petitiōi eoz acquieuit in
deorum fauore et cesaris timore Cūqz consummassent oīa q̄ de eo
scripta erant scz ipsi peruersi iudei deponētes eū de ligno scz ip̄i
boni iudei Ioseph de aromathia et nicodem⁹ posuerunt eū monu-
mento de⁹ vero scz p̄r suscitauit eum scz hominē cristū a mor-
tuis qui visus est viuēs per dies multos id est quadragita hīs
id ē ap̄lis q̄ simul ascēderāt cū eo de galilea i iherl̄m q̄ sūt testes ei⁹
ad plebē p̄ opacōez miraculoz i noīe ipsi⁹ et nos vobis annūcia-
m⁹ eam q̄ ad prēs nostros repmissio facta est scz. de cristi incarna-
tione et passione et e⁹ resurrectione Quā hāc deus impleuit filiū
pr̄is resuscitans ihesū cristum

Feria quarta pasce. Actuum iij.

Perpetuens petrus os suum dixit **Viri israelite: et qui ti-**
metis deum audite **Deus abrahā. deus plaar: et deus iac-**
cob Deus patrū nrōz glorificauit filiū suū ihesū quē vos
qdē tradidistis et negastis an facie pilati iudicāte illo dimitti Vos
autē sanctū et iustum negastis et petistis viz homicidā donari vo-
bis Auctorem vero vite interfecistis: quē deus suscitauit a mortuis
ei? nos testes sum? Et nunc frēs scio qz p ignorantia fecistis: sicut
et principes nrī Deus autē qui prenunciavit per os oīm pphetaz
patri cristū suum. impleuit sic Penitemi ergo et quertimi ut deleā-
tur vestra peccata

Postilla

Aperiens petrus os suū **An in ciu illi? epse scribit sanct-**
us lucas in eodem ca. qz fact? petrus dixit ad quēdā viz
claudū ex utero matris sue Argentū et aurū non est michi
qd aut habeo qz tibi do In noīe ihū cristi nasareni surge et ambula
qui statim surrexit et ambulauit: et oīs populus amirabatur i eo
qz gigerat illi Tunc statim sequit ep̄la hodierna In diebus illis.
Aperiens petr? os suū dixit viri israelite et qui timetis deū Au-
dite deus abrahā de? plaar et de? iacob Ip̄. Vritur hoc modo loqz
di quia cōmunis erat apud iudeos in assercionib? veritatis taliter
iurare Deus patrū oīm qui est oīpotens glorificauit filium suū
ihesū ieu resuscitādo et ad suam dexterā collando quem vos qui-
dem tradidistis scz pilato ad interficiendū et negastis an facie pi-
lati dicendo non habem? regē nisi cesarē iudicante illo scz pila-
to dimitti supple debere ihū sicut innocentē Jo. xix. vos aut sac-
tum et iustum negastis et petistis viz homicidā donari vobis scz
barrabā. qui ppter sedicōez et homicidium missus erat in carcerē.
Auctorem vero vite scz spūalis et corporalis iterfecistis in huma-
nitate assūpta quē deus suscitauit a mortuis per suā oīpotē-
ciam cui? nos testes sum? qui cōmedimus et bibim? cū eo post
resurrectionem suā et nr̄ frēs Ip̄. dulciter eos alloq̄tur ut vbu eius
magis recipiatur scio qz per ignorantia fecistis sicut et principes
vestri Ip̄. Alia tamen fuit ignorantia hic et ibi. Nam principes q
erant litterati per scripturas quē p̄dicte erant de cristo per eius opē
ra primo cognouerūt de ihesu nasareno qz erat cristus in lege et pro
p̄hetis p̄missis. Sed quia cepit predicare contra vicia eoz publice

conceperunt contra eū inuidiam et odiū. et sic in eis fuit subuersa
dicta noticia qz corruptio affectionis corrūpit iudiciū rationis et
in augmentū sue malicie deceperunt populū simplicē inducētes eū
ad patendū mortē crīsti. ut habetur math. xxv. Principes autē sa-
cerdotū et seniores persuaserunt populis et peterunt barrabā ihe-
sū vero pderēt Et sic pēz qz ignorātia pīcipū fuit multo grauior
qm̄ populoz. De? aut qui prenunciavit per os oīm pphetarum |
Glo. or. Vno ore locuti sunt omnes prophete de crīsto pati crīstum
impleuit sic. penitemi igit qz fecistis per ignorātiā. et cōuertimī |
de malis vris | ut deleant pccā vestra

Dñica prima post palcha. i. Iohis. v.

R Arissimi. oē qd natū est ex deo vīcit mundū? Et q est vic-
toria q vīcit mundū: fides vrā? Quis aut est qui vīcit
mundū nisi qui credit qm̄ ihes? est fili? dei. Hic est ei qui
venit per aquā et sanguinem ihesus crīstus Non in aqua solū: sed
in aqua et sanguine Et spirīt? est q testificatur: qm̄ crīstus est ver-
tas Qm̄ tres sūt qui testimoniū dant in celo. pater. verbū. et spūs
sanctus. et hi tres vnū sunt: et tres sunt qui testimoniū dāt in terra
Spiritus. aqua. et sanguis: et hi tres vnū sunt Si testimoniū ho-
minū accipimus: testimoniū dei maius est: qm̄ qd testimoniū dei
qd mai? est qz testificatus est de filio suo Qui credit in filiū dei: hz
testimoniū dei in se

Postilla

O ne qd natum est ex deo vīcit mundū. Ante incipiū ill-
lius epistole scribit sāt? iohānes. d. Hec est enī caritas dei
et mādāta eius custodiamus et mandata eius grauiā non
sunt. Tunc sequitur epistola pīfens | Omne quod natum est ex
deo vīcit mundum. zc In illa epistola sanctus iohannes commē-
dat fidem catholicā. quia nichil ea potēcius. nec nobilius. nec
utilius. nec verius. nec certius: sicut patet in textu et glōsa pīfens
ris epistole Vnde dicit | Omne quod natum est ex deo. | Vin. | spīri
tuali generatione Hec autem spīritualis nativitas fit per duo. pī-
mo baptīsmali lauacro. secundo spīrituali remedio | vīcit mun
dum | Ip. temptationes et persecutioēs mundi | et hec est victoria
que vīcit mundum | Vin. qua temptatio humana superatur | Fi
des vestra | per fidem enī habitat crīstus in cordibus fidelium in q
est victoria | quis est autē qui vīcit mundum nisi qui credit: qm̄

ihesus est filius dei | scz naturalis et eiusdem nature cum eo | Hic ē
qui venit | supple ad soluādum hoīes | per q̄ | baptismi et sangui-
 nem | passionis et redemptionis | ihesus celsus | nō in aqua solum |
 Vin. i. non sanctificauit aquam baptismi | sed in aq̄ et sāguine | q̄
 fluxerunt de latere in cruce dedit virtutē etiā ceteris sacramētis Jo.
 ix. Vnus militū lancea latus eius perforauit et continuo exiuit sā-
 guis et aqua | et spiritus sanctus est qui testificatur | id est testimo-
 niū dedit | qm̄ crīstus est veritas | id ē ver? de? et veru? hō | qz tres
 sunt qui testimoniū dāt in celo | Vin. de diuinitate crīsti | p̄r ūbūm
 et spūs sanct? | p̄r in baptismo xpī dedit testimoniū de deitate xpī
 ubi vox patris audita est Hic est filius meus dilect? math. iij. Itē
 in monte trāsfiguracōis qm̄ itez vox patris audita est Hic est fili?
 meus dilectus. math. xvij. Similiter ūbū unitū carnis i otero vir-
 ginis testimoniū dedit sue deitatis Primo nascendo de virgīe sine
 corruptione virginis Secūdo humanitate multa miracula faciēdo
 que soli deo cōpetebāt Similiter spūs sanctus testimoniū dedit de
 deitate crīsti in baptismo qm̄ in specie columbe super eum descendit
 | et hū tres vnū sunt | q̄ntum ad escēcie unitatem | et tres sunt qui
 testimoniū dant in terra | supple de humanitate crīsti. q̄ de terra
 formata et scdm carnē | spūs | id est anima quā emisit in cruce | aq̄
 et sanguis | que fluxerunt de latere e? pendētis in cruce | Si testimo-
 niū hōīm accepimus | It. tanquam sufficiens in rebus humaīs.
 Vnde de hoc habet deutro. xix. In ore duoz vel triū testium stabit
 omne verbum | testimoniū dei | scz patris | maius est | qm̄ hoc est
 testimoniū dei quod mai? est | qz testificatus est de filio suo | scz i
 baptismo et trāsfiguracōe sic iam dictum est | qui credit in filiū
 dei testimoniū dei patris habet in se | quod vez testificatus sit de
 filio suo

Dñica secūda post festū pasche .i. petri. ij.

R
 Arissimi crīstus passus est pro nobis. vobis relinquēz
 exemplū vt sequamini vestigia eius Qui peccatū nō fecit
 nec inuentus est dolus in ore eius. Qui cum malediceret
 nō maledicebat. cum pateretur non cōminabatur. Tradebat aut
 iudicanti se iniuste. Qui peccata nostra ipse pertulit in corpe suo
 sup lignum vt pccīs mortui iusticie viuamus. cui? liuore nos sa-
 nati sumus Eratis enim sicut oves errantes: sed conuersi estis nū
 ad pastore et episcopū animarum uestraz

Postilla

Cristus passus est p nobis. Ante iniciū illius ep̄le scribit
sanct⁹ petrus dicens Serui subditi estote in omni timore
dñis vestris Non tñ bonis et modestis sed etiā discolis.
Hec est enī gratia dei in cristo ihesu Tunc sequitur p̄ns epistola.
In qua sanctus petrus pponit nobis cristi passionē. qz iā pascha
li tpe pl⁹ leuit hostis n̄r diabolus contra nos ut nos econuerso in
suā redigat p̄tātē Sed passio cristi est scutū contra oīa tēptamēta
vicioz Armamur aut per cristi passionē contra superbā. qz crist⁹
humilis et abiect⁹ nudus et nouissimus viroz in cruce pependit.
Item contra auariciā qz tñ propum nō habuit vbi caput reclaret
Math. viij. Item contra gulam: qz aceto et felle potat. Cōtra luxu
riam: qz flagellatus est et cum spinis coronatus Itē cōtra accidiā
qz exultauit ut gigas ad currendū viam Ps. xviij. scz passionis.
Itē gtra irā: qz male eū tractantib⁹ non comminabatur. Itē cōtra
inuidiā: qz p suis crucifixoribus orauit Dñ ep̄la ⁊ euangeliū con
cordāt: qz euangeliū loquitur de bono pastore Similiter ep̄la dicit
quō cristus pro oīb⁹ suis mortu⁹ est. Dñ petrus apostol⁹ dicit in
v̄bis p̄missis Crist⁹ pass⁹ est pro nobis Vin. id est penā mortis
eterne humano generi debitam exsoluit p suā passionē vobis relī
q̄ns exēplū qd sp̄ attendere ⁊ aspicere debetis ut sequamī vestigia
ei⁹ Vin. q̄ fuerit vie humilitatis paciētie et obedientie et caritatis
vsqz ad mortē qui peccatū non fecit Vin. immo nec facere potuit
qz deus erat. nec inuentus est dol⁹ in ore eius id est in sermone ei⁹
qz veritas est qui cū malediceretur Goz. id est blasphemaretur in
cruce pendens. qñ iudei dixerūt Uach q̄ deservit tēplū dei: si fili⁹ dei
es descende nunc de cruce Alios saluos fecit seipsū nō p̄t saluū facē
non maledicebat sed orabat patrē p eis. di. pater ignosce illis. qz
nesciunt quid faciunt. Iuī. xxiij. Cū pateretur Vin. mortis sup
plicii in cruce non cōminabatur supple crucifixorib⁹ suis p eter
nam penā vel temporalē sed plus salutē eoz sciebat. d. scia Joh.
xix Tradebat aut id est tradisse pmittebat sp̄ote iudicanti se iust
te id est pilato qui iudeoz fauore et cesaris timore condemnauit eū
iniuste ad mortem qui peccata nostra pertulit in corpore suo Ip̄.
pro iplis debita sustinendo super lignum crucis in quo afflictus
erat et hoc fecit ideo ut peccatis mortui id est a peccatis separati.
iusticie viuamus scilicet cristo ihesu cuius liuore id est passione

sanati sumus. a peccatorū infirmitatibus. Gratis enī aliquā id ē
 aī conuersionem. sicut oues errantes. Goz. sine pastore sed quer
 si estis nunc. scz spū scō coopāte ad pastorem. id est ad cristū qui
 pascit vos corpore et sanguine suo. et episcopū aīaz vīaz. Ip eaz
 saluti supintendendo et eas a malo custodiendo

Dūca tertia post pascha .i. petri. i.
 Ariffimi obsecro vos tanquā aduenas et peregrinos ab
 stinere vos a carnalibus desiderijs que militant aduersus
 aīam. Conuersacōez vestrā iter gentes hātes bonā: ut ī eo
 qd detractant de vobis tanquā de malefcorib? ex bonis opib? vos
 considerantes glorificēt deū in die visitacōis. Subiecti estote oī hu
 mane creature ppter deū. Siue regi qsi pcellēti Siue ducib? tāquā
 ab eo missis ad vindictā malefactorū laudem vero bonoz. qz sic ē
 voluntas dei ut benefacientes obmutescere faciatis in prudentiū
 hoīm ignorātiā. Quali liberi. et non quasi velamen hātes mali
 cie libertatem. Sz sicut serui dei: omnes honorate. fraternitatē dilis
 gite. deū timeate. regem honorificate. Serui subditi estote in oī timo
 re dñis non tātum bonis et modestis: sed etiā discolis. qd est enī grā
 in cristo ihū dño nostro

Postilla

Oblecro vos tanquam aduenas et peregrinos. Nā initium
 illius epistole scribit sanctus petrus di. Qui aliquā nō po
 pulus dei. nunc autē populus dei. Qui non consecuti mis
 ericordiam nunc autē miām consecuti. Tunc statim sequitur pñs
 epistola. Oblecro vos xī. Sed ex quo modo est tempus māp aptū
 medicinis corporalib? Isto modo habet se ecclia isto tpe quod ē ap
 tum medicine spūali que multo plus est desideranda et querenda.
 quā medicina corporalis qz sanitatem eternam conseruat. Et osten
 dit nobis magnum medicū animaz beatū petrum cuius medicina
 si fuerimus imitati quam nobis in epistola hodierna proponit ef
 fualiter sani erimus. et ad istam medicinam sumendam maxime
 illo tempore hortatur nos idem medicus beatus petrus apostolus
 dicens. Oblecro vos tanquam aduenas et peregrinos. Ip. scz a ci
 uitate celesti. Hebre. xīij. Non habemus hic manentē ciuitatem sed
 futuram inquiramus ideo peregrini sumus. Abstinate vos a car
nalibus desiderijs id est ab hīs que carnis sunt: sicut opera gule.
 luxurie. que militant aduersus animam reddentes eam fetidam

immo mortē eternā inferūt. **Apł's.** Si scđm carnē vixeritis morietis
 mini. **Ro. viij.** conuersacōez vrāz inter gentes | id est inter viuētes
 gentiliter: qz multi cristiāni gentiliter viuūt licet fidem habeāt
 tñ non opera | hñtes bonā | nō ad ppriam laudē: sed ad laudem dei
 et pximi edificatiōē | ut in eo qz detractāt de vobis | **Vin. i.** detraca
 torie loquūt de vobis | tāquā de malefactoribz | ac si essetis male
 factores | ex bonis operibz | q̄ facitis | vos considerātes | id est dili
 gentius intuentes | gloriificēt deū | omnis boni auctore | in die visi
 tationis | id est in die iudiciū que erit in futuro qñ visitabūtur boni
 premio mali supplicio | subiecti estote oī humane creature | id ē oī
 hominī in potestate cōstituto | ppter deū | **Vin. i.** in cognitiōē istī
 qz omnis potestas sit a deo | sine regi | quasi precellenti | id est qui ē
 maior et precellens alios in dignitate et potestate | sine ducibz | id ē
 inferioribz | rōribz | ab eo | id est a rege | missus ad vindictā | id est
 ad penam malefactorz | laudē vero bonorum | id est remuneratiōis
 glorie | qz sic est voluntas dei | scz ut ita faciatis | ut bñfacientes | id
 est bene conuersantes | obmutescere faciatis | scz subtrahendo illis
 materiam loquendi et detrahendi | imprudentiū hominū ignoran
 tiam | qz ignorantes bonitatē vestrā detrahebant vobis | quasi libe
 ri | scz ex amore nō ex timore seruiatis | et q̄si velamē hñtes malicie
 libertatē | **Vin.** ut sic libertas esset vobis occasio et excusatio mali ī
 pccis ut scz tanto liberiūis peccatis q̄nto min⁹ iugo seruiciū p̄mia
 mini | sed sicut serui dei sitis | humiliter seruientes | **Omnes hono
 rate** | vñquēqz scđm statū suū honore reuerentie | **Fraternitatē**
diligite | id est fratribz affectuosā corde. ore. et opere exhibete | **deū**
timete | scz timore filiali non seruilī | **regem honorificate** | **Ip.** inq̄n
 tū gerit personā dei | **Serui subditi** | id est obedientes | estote in oī
 timore | id est reuerentia | dñis | **supple vestris** | non tñ bonis | id est
 virtuosis et modestis | sed et iā discolis | id est indisciplinatis | **Hec**
 est enī gratia dei | **Ip.** id ē res gratiosa coram deo | in cristo ihesu do
 mino nostro

Dūica iij. post pascha. Ierobi. i.

Quissimī oē datū optimū et oē donū p̄fectū de surtū est des
 cendens a patre luminū : apud q̄ nō est trāsmutatio. neq
 vicissitudis obumbratio. Volūtarie aut gennit nos ob
 veritatis ut sim⁹ iūciū aliqz creature ei⁹ : sitis frēs mei dilectissimi.

Sit autem ois hō velox ad audiendū. Tardus autē ad loquendum.
Et tardus ad irā. Ira enim viri iusticiā dei non operatur: ppter qđ
abicientes omē immundiciā et abūdātiā malicie. In mansuetudie
suscipite incitum vbum qđ p̄t saluare aīas vestras.

Postilla

Omnē datum optimum. Ante iniciū illi? ep̄le scribit sanc
t? iacobus dicēs. peccatū cū cōsumatū fuerit generat mor
tē. Nolite itaq; errare fratres mei dilectissimi. Sequitur sta
tī p̄ns epistola ī q̄ scā mater ecclia ostendit per verba beati iacobi
apostoli qđ medicina spūalis nullibi querenda sit nisi apud deū
datozem eius a quo descendit. et hec medicina est optima: quia ad
optimam et eternā sanitatē pducit vite eterne ubi est clara visio et
ne trinitatis in qua oīa cognoscūtur. vñ dī. Omne datū optimū
qđ est bonū meritorium faciens hoīem vite eterne dignū et omne
donum perfectū. id est bonū gr̄e quo habito nil remanet imperfectū
[descendit est ergo a deo] non ab homine [descendens a patre lumi
nū] Vin. a quo oīs homo illuminatur Joh. i. Erat lux vera q̄ illu
minat omne hominē venientem in hūc mundū apud quē non est
transmutatio. qz omnino inmutabilis est Malach. iij. Ego de? et
non mutor. Ret vicissitudinis obumbratio Vin. i. obscuratio in
telligētie per successioēs cognitionū sic fit in nobis quia ipse vna
et eadem sentēcia et cognitione oīa itelligit. Cor. Non enī succedūt
in eo vicissimi bona et mala. qz sola bona dat: mala autē culpe nō
dī. Glo. interli. ubi vicissitudo ibi et bona et mala. sed ipse sola bo
na dat. volūtarie id est gratis sine meritis. genuit nos filios gr̄e
qui prius eramus filij ire. verbo veritatis id est euangelij cristi
qui veritas est. et sumus iniciū aliqd id est caput. creature ei? .i.
principatū hūdo in oīb? creaturis eius inferiorib? recuperādo p̄
cipatū per gratiā quā primi p̄ntes perdidērūt per culpā. Scitis id
est scire debetis. fratres mei dilectissimi. scz hoc qđ. sit oīs hō velox
ad audiendū [ea que salutis] tardus autē ad loquendum id est ca
uere se debet a multiloquio. Quia sapientie dicitur in multiloquio
non de erit peccatum. Et tardus ad iram Ep̄. Nam ira mentis
oculum excecatur Catho. Ira impedit animum ne possit discernere
verum. Ira enim viri Cor. id est fortis et deliberata. Non dicit
ira pueri que scito transit. iusticiam dei non operatur Vin. id ē
impedit executionem iusticie. propter quod abicientes omnem

in mundiciā. **V**in. i. precū carnis et habundāciā malicie. **I**d est ōne peccatū mortale qd efficit hoīez malū in māsuetudie. **I**d ē in oī trā quilitate animi. **S**uscipite insitū verbū. **1p.** i. ōbū fidei qd mētib? humanis debet inferi. **W**ilhelm? . Sicut enī ramuscul? qui trunco aggreſti inseritur totū truncū operari facit scōz naturā suā et cum pus non ferret nisi fruct? aggreſtes solis porcis utiles postea feret fructus hoīb? deleſibiles. **S**ic hō qd aū suscepōem verbi dei inutilis erat faciēs opera cū quib? porci infernales paſcūtur. **P**ost suscepōem verbi dei erit arbor ferens fructū gratū deo et hoīb? et angelis. **Q**uō potest saluare aīas vestras. **W**il. verbū dei potēs ē saluare aīas in presenti et in futuro. **I**n pūti a morte culpe. **D**n ps. cxviii. **I**n corde meo abscondi eloquia tua ut non peccem tibi. **I**n futuro vero a morte iehenne. **1o.** viii. **A**mē aū dico vobis si quis sermōz meū seruauerit moriē nō videbit in eternū.

Dñica v. post pascha. **I**acobi. i.

O Ariffimi. estote factores ubi et nō auditores tantū fallētes vosmetipſos. **Q**uia si quis auditor est verbi et non factor hic cōpabitur viro cōsideranti vultū natiuitatis sue in speculo. **C**onsiderauit enī se et abiit: et statū oblit? est qd fuerit. **Q**ui aut pſperit in lege perfecte libertatis et permanſerit in ea nō auditor obliuiolus factus ē factor operis: hic beatus in scō suo erit. **S**i quis at putat se religiosū esse nō refrenās liguā suā: s; seducēs cor suū hui? vana est religio. **R**eligio mūda et imaculata apud deū et patrē ē vilitare pupillos et viduas in tribulacōe eoz et imaculatū se custodire ab hoc seculo.

Postilla

Estote factores verbi dei et non auditores tantum et. **I**n initium illius epistole scribit sanctus iacobus dicens. **S**it omnis homo velox ad audiendum. tardus autem ad loquendum et tard? ad iram. **T**unc sequitur epistola hodierna. **E**t estote factores verbi dei et non auditores et. **A**d proficiendū in bona necessarium est audire verbum dei sicut in precedente dñica dictū ē. **S**ed qz modicum valet audire verbum dei nisi opere compleatur. **A**deo in pūti eplā sanctus iacobus nos instruit ut qd nos audim?

per opera cōpleam? d. [Estote factōres ubi dei] Vin. i. secundum
ōbum dei operamini et non auditores tantū [Glo. non solo audi
tu pcepitē ōbum sed opere implete] [Fallētes vos metiplos] [glo. si p
solū auditū vos saluādos putatis] qz si quis auditor est verbi et nō
factor hic comparabit vīro cōsiderātī vultū natiuitatis sue i spec
culo] [gor. qz hz a natiuitate vel a natura scz vultū corporālē i qua
natus est] cōsiderauit enim se [id ē imaginem suam] [abqz] [supple
ad negocia sua auertēdo se a speculo] [statim oblit? qualis fuerat]
[supple disposicō] [vultus sui] [gor. pro tanto ponitur hic hec si milī
tudo qz sicut nichil prodest homini in speculo vidisse maculā sui
vultus si illam nō abstergit sic hōi nichil prodest audire ōbum p
dicatōis nō illud impleat opere.] [Nota verbū predicationis est sicut
speculū in quo homo cognoscit defectus suos] [Qui autē pspexerit i
lege perfecte libertatis. id est in lege euangelica qz lex liberētis: qz
restituit liberatā culpa in pāti per gratiā infacionis et a miseria i
futuro per gloriā immortalitatis] et permanserit in ea [scdm eam
diuendo] non auditor obliuiosus fact? [sed factor operis] [scz implē
do. qd docet euangeliū] [hic beat? in facto suo] [id ē ex opere suo erit
[Si qz putat se religiosum esse] [Ep. i. verū et perfectū cristianū ēē.]
[non refrenans linguā suā] [Vin. a ōbis impudicicie detractionis
maledictionis blasphemie et mendaci] sed seducens cor suum [i si
quod putat se hoc esse in corde quod non ē in re] [huius vana ē reli
gio] [nichil hās in se veritatis] [Religio] [Gor. cristiana] [mūda] [scz
in cordis intentione] et immaculata [in operis executioē] [apud de
um et patrē] [scz accepta] [hoc est visitare pupillos] [corporaliter in
consolatione dñoz et erogatione munerum et pfectione maloz] et
uiduas in tribulatione eaz] [scz. tam corporali quā spūali] [immac
ulatū se custodire ab hoc scō iquinato] [Ep. scus est qz religio xpīa
ana est exercere se in operibus misericordie erga proximū et in ope
rib? mundicie erga seipsum]

[Dñica rogationū. iacobi. vlc.]

Onfitemi alterutqz pctā nrā: et orate p iūicē vt saluemī.
 multū ei valet deprecacō iusti assidua [Helias erat hō filis
nobis passibilis et oraciōē orauit vt nō pluēt sup trā: et nō
pluit ānos tres et mēses sex. rurū orauit: et celū dedit pluuiā & ter
ra dedit fructū suū] [Frēs mri si qz ex nobis errauerit a veritate & g
uerterit qz eū. scire debet: qm qui guerti fecerit peccatōrē ab errore
c iij]

vie sue saluabit aīaz e? a morte: et operit multitudinē peccōz

Postilla

Confitemini alterutq; peccata vā. **Ad iūciū illi? ep̄le scribit**
sc̄s iacob? d. Infirmitas quis i vobis iducat presbiteros
ecc̄ie et orēt sup eū ungētes eū oleo in nomine dñi **Et orā**
fidei saluabit iūmū et alleuiabit eū dñs. et si in peccatis sit dimitt
tentur ei Tunc sequitur ep̄la presens **Confitemini alterutq; pec**
cata vestra non aliena et orate pro inuicē **Ip̄. Mā cōfessor tenet**
orare pro confitente et cōuerso ut saluemini qz petēdū est qd pti
met ad salutē multū ei valet deprecatio iusti assidua **Goz. non pec**
catoris qz peccōres de? nō exaudit **Helias erat hō simī nobis pas**
sibilis id est fragilis nā timore mortis fugit a facie iherabelis. **ii.**
Reg. xix. qz nondū in padilū trāslatus et oratione **sc̄z vna orauit**
corde et ore ut non plueret super terrā **sc̄z ysrahel specialiter** et nā
pluit annos tres et menses sex **Vi. nā propter maliciā regis achas**
fuit illa plaga inducta ad domandā ipsius supbiā et ydolatrie du
riciā **Rursū orauit** **Glo. postq; per tanti tēporis media cor regis**
et populi ad penitenciam inflexū vidit Tunc rursū orauit semel.
et celū dedit pluuiā et terra dedit fructū suū **si ergo helias vna orā**
ne tanta ipetrauit: quid ergo multi fideles multīs orōib? impetra
re nō valēt **Frates mei si quis errauerit ex vobis a veritate** **Ip̄.**
fidei l̄ mozz et conuertit quis eū **Ip̄. id est ad viam veritatis rēduz**
it scire debet qm q cōuertit fecerit peccatōrē ab errore vie sue **Goz.**
id est vite nam vita nostra est qdam via aut in iūmū si est mala.
nā i paradilū si bona **saluabit aīam suam a morte** **Goz. eterna. si**
magne mercedis est a morte eripere corpus cito moriturū quā
ti meriti est a morte liberare animam in celesti patria sine fine vici
turam **Et operit multitudinē peccatorum** ab aspectu eterni iudi
cis ad ea puniēda

In die ascensionis dñi. Actū. i.

Dñi mū quidē sermonē feci **theophile de oib? q̄ cepit ihe**
sus facere et docere: usq; in diē qua p̄cipiens ap̄lis per
sp̄ritū sanctū q̄s elegit assumpt? est. quib? et prebuit les
ipm vīnū post passionem in multis argumētis per dies xl. appa
rēs eis et loquēs de regno dei **Et cōuēscēs p̄cepit eis ab iherosolis s̄**
expectarent p̄missionē patris. quam audistis inquit per os meū
Quia iohannes quidem baptisauit aq̄. vos baptizabimī spū scō

Non post multos hos dies: igitur qui conuenerāt interrogabāt eū
dicentes Dñe si in tēpore qđ stitues regnū israhel Dixit autē eis ihe-
sus: non est vestrū nosse tēpora vel momenta que p̄r posuit in sua
ptate: sed accipietis virtutem superuenientis spiritus sancti i vos.
et eritis michi testes in iherusalē et in oī iudea et samaria usq; ad v̄l-
timū terre Et cum hec dixisset videntibus illis eleuatus est et nu-
bes suscepit eū ab oculis eorū. Cūq; intuerentur in celū eū illū Et
ecce duo viri steterūt iuxta illos in vestibus albis: qui et dixerunt. vi-
ri galilei quid statis hic aspicientes in celum. hic ihes? qui assūp-
tus est a vobis in celū veniet quē admodū vidistis eū euntē in celū

Postilla

Primū quidem sermonē Notandū qđ cristi dñs n̄r ascen-
dere volens. primo discipul apparuit et eos de incredulita-
te eorū redguit et cū eis cōmēdit. et eos extra ciuitatē in-
māntem exire precepit Vbi ei viderūt ascendere post .xl. dies a res-
urrectione cōputādo. sic manifeste habetur in epistola et etiā i eu-
angelio hodiernae festiuitatis Vñ dicit sanctus luras in eplā preses
ti. que habetur in principio actū apostolorū Primū quidē sermo
nē feci scz in euangelio quod ego scripsi de oīb? non dicit oīa.
qz omnia facta cristi non possūt per singula scribi. scdm quod dicit
Jo. vlti. Sunt autē et alia multa q̄ fecit ihesus. que si scribātur per
singula. nec ipsū arbitror mūdū capere eos que scribēdi sūt libros
Sed notanter dicit de oīb? qz de pertinentib? ad cristi cōceptioē.
natiuitatē. vitā. et mortē. resurrectionē. et ascensionē aliqua scrip-
sit O theophile hic erat qđā episcopus alpe. cui scripsit euāgelium.
et eidem scripsit hunc librum scz act? apostolorū. de quo libro preses
epistola assūpta est que cepit ihesus facere et docere Ip. bñ enī do-
cere et male viuere. nichil aliud est quam se sua voce dānare usq;
in diem scz ascensionis sue q̄ precipiens ap̄lis per spiritū sanc-
tum Ip. qđ predicarent euangelium per vniuersum orbem quos
elegit preceteris ad hoc officium apostolatus assumptus est de
terra ad celum in sua humanitate Quib? et prebuit scriptum vi-
num post passionem suam in multis argumentis quia comme-
dit cum eis et palabilem prebuit se eis. et sic de alijs argumentis
per dies .xl. apparens eis quod sic non est intelligendum. qđ in
illis .xl. dieb? cōtinue fuerit cum eis. Sed in illo temporis spatio
frequēter eis apparuit et loquens de regno dei id est de beatitudie

celesti] Et conuolens id est comedens cum aplis apparuit eis res
cubentibus in die ascensionis. ut patet in euangelio hodierno] pte
pit eis ab iherosolimis ne descenderet] Ip. donet spiritū sanctū redder
retur apti ad publicandū euangeliū] sed expectarent promissionē pa
tris quā audistis inquit per os meū] Iohis. xiiij. Paracletus aut
spūs sanctus quē mittet pater in noīe meo. ille vos docebit oīa scz ne
cessaria vobis et alijs ad salutē] Quia iohānes quidem baptisauit
aqua] Ip. solum. nā eius baptismus gratiā non cōferebat] vos at
baptisabimini spiritu scō] Hoc intelligendū est de receptioē spūs sa
cti in signo visibili] non post multos hos dies id est in dieb
pentecostes] Igitur qui conuenerat] Glo. or. pūtes aderant] inter
rogabant eū dicentes Dne si in tēpore hoc restitues regnū israhel
Sciendum scdm nicolaū. de ip. q. multi de discipulis cristi. de rega
no eius adhuc carnaliter sentiebant utpote nōdū recepta spūs scī
gratia estimātes ipsū tēpaler regnaturū. ppter qd filiū zebedei pes
cierunt q. vnus ad dexterā ali. ad sinistrā sederet Et credebāt rega
num temporale qd ablatū erat a iudeis p romanos statim restituen
dum. ideo quesierūt. dne si in tpe hoc restitues regnū israhel Et quā
hec questio erat stulta. ideo repulit eā. nō sequif] Dixit autē eis. nō
est vestrū nosse tempora vel momenta q. posuit pater in potestate
sua] q. d. nō pertinet ad vos hoc scire vel q. rere] sed accipietis virtutē
superuenientis spūs sancti in vos] ad constanter et efficaciter euā
geliū predicandum per orbē vniuersū] et eritis michi testes] Glo.
ordinaria. resurrectionis mee. verbo. et exemplo. et signis] in ihe
rusalem et in omni iudea & samaria et vsque ad vltimum terre Et
cum hec dixisset vidētibz illis eleuatus est de terra ad celū] et nubes
suscepit eū ab oculis eoz] Cūqz inturentur in celū euntē illū] amī
rātes ascensionē tā gloriōsā] ecce duo viri] .i. duo āgeli in specie vi
roz] altiterūt iuxta illos in vestibus albis ad designandū sollemnitatē
ascensionis h. scdz grego. qui & direūt] viri galilei] nacione. est enī
galilea qdā ps iudee de q. erant apli saltē p maiori parte] qd statim
aspicientes in celū] q. d. non putatis q. ille āpli. hīet nobiscū sicut
an fecit] Videbitis tū eū in fine mūdi venientē ad iudiciū iō sequif
hic ihesus qui assūpt. ē a nobis in celū. sic veniet quemadmodū
vidistis eum euntē in celū] id ē sicut ascendit in forma humanitatis
Glo. sic ad iudicandum veniet

¶ Dñica infra octauas ascensionis. i. petri. iij.

Omnissimi. estote prudentes et vigilate in orationibus. Ante
omnia autem mutua in vobismetipsis caritatem continuam habentes
quia caritas operit multitudinem peccatorum. Hospitalitatem
inuitem sine murmuratione. Unusquisque sicut accepit gratiam in al-
terutrum illam ad ministrantes. Sicut boni dispensatores multiformis
gratie dei. Si quis loquitur quasi sermones dei. Si quis ministrat. tam-
quam ex virtute quam administrat deus: ut in omnibus honorificetur deus
per dominum nostrum Iesum Christum

Postilla

Estote prudentes. In initium illius epistolae scribit sanctus petrus
d. Et reddet rationem ei qui paratus est iudicare vivos et mor-
tuos. Tunc sequitur prima epistola in qua beatus petrus hortatur
nos ad virtutes que nos aptos faciunt ad recipiendum spiritum sanctum. d.
[Estote prudentes] Cor. scilicet futura prouidentes. Unde deuter. xxxij. Vi-
na sapienter et intelligeret ac nouissima prouiderent et vigilate in
orationibus. [Glo. ne animus aliud cogitet quam id quod precatur.] Nam
istis sacro tempore deuotiori et orationi vacare debemus. et hoc exemplum
marie matris christi et discipulorum legitur. quod tempore medio inter ascensionem
christi et missionem spiritus sancti fuerunt cum sanctis mulieribus in ora-
tione expectantes spiritum sanctum eis promissum. Unde actuum. i. dicitur. Hi omnes erant
unanimes cum mulieribus in oratione et maria matre iesu et fratribus suis.
Exemplo ergo illorum debemus fideles esse in tempore isto in preparacione et expecta-
tione spiritus sancti intenti preparatis enim debito modo dabitur spi-
ritus sanctus ad id quod indigebunt. i. Cor. xij. unicuique datur manifestacio
spiritus ad utilitatem. Ante omnia autem mutua in vobismetipsis caritatem
continuam habentes. quia caritas excellentior est ceteris virtutibus. quia ceterae
virtutes sine ea nichil valent ad meritum. quia caritas operit multitu-
dinem peccatorum. [Cor. ne appareant ad puniendum] hospitalitates inuitem.
[Cor. i. susceptores hospitum] sine murmuracione. [scilicet hilariter et facite] unus-
quisque. [siue sit de maioribus siue de mediocribus siue de minoribus] sicut
accepit gratiam. [Cor. i. quodlibet donum gratuitum] in alterutrum illam amice-
trates alijs comunicantes gratis et benigne. [sicut membra in uno corpore] si-
bi inuitem seruiunt. Oculus enim videt totum corpus et pes portat totum corpus. [si-
cut boni dispensatores multiformis gratie dei] [Rom. i. multiformium dono-
rum gratuitorum a deo collatorum. quia non debet esse dispensator parce. ubi
profamilias est largus] Si quis loquitur. [per exhortacionis verba] quasi sermones
dei. [id est totum bonum tribuat deo et non sibi ipsi] si quis ministrat. [regentibus]

bona temporalia | tanquā ex virtute quā administrat deus | id ē at
tribuat deo. qui dedit sibi voluntatē et facultatem hoc faciendi | ut
in oībus | verbis et factis vestris | honorificetur deus | id est totum
fiet ad honorem dei | per ihesum cristum dominum nostrum | qui
est mediator dei &c.

In die penthecostes. Actū .ij.

In diebus illis. dū cōplerentur dies penthecostes: erāt oēs
discipuli piter i eodē loco Et factus ē repente de celo sonus
tanquā adueniētis spiritus vehementis: et repleuit totā do-
mū ubi erant sedentes Et apparuerunt illis dispartite lingue tanquā
ignis Seditq; super singulos eoz: et repleti sūt oēs spū scō: & repe-
rūt loqui varijs linguis p ut spiritus sanctus dabat eloqui illis Erāt
autē in iherusalem habitātes iudei viri religiosi ex oī nationē q; sub
celo est. Facta autē hac voce cōuenit multitudo et mente confusa est
quā audiebat vnusquisq; lingua sua illos loquētes Stupebāt autē oēs
et mirabāt ad invicē dicentes Nōne ecce isti qui loquūt galilei sunt
Et quō nos audiuimus vnusquisq; linguā nostrā in q; nati sumus.
Parthi. et medi. et elamite. et qui habitant mesopotaniā. et iudeā.
et capadociā. pontū. et asiā. et phrigiā. et paphlā. egiptū. et ptes
lybie: q; est circa cyrenē. et aduene romani. iudei. quoz et profeliti.
crete. et arabes Audiuimus eos loquentes varijs linguis mag-
nalia dei

Postilla

In diebus illis dum complerentur dies .xc. Ante iniciū illi-
li? ephe scribit scs lucas. q; post ascēsiōē xpī. xi. apli cō-
gregati statuerūt duos viros. scz ioseph q; agnōiat? ē iust?
et mathiā & orantes dixerūt Tu dñe q; corda nostri oīz. ostēde q; eleges-
ris. vnū ex hīs duob? accipere locū mīsteriū h? & aplat? .d q; pua-
ricatus est iudas ut abiret i locū suū: et dederūt sortēs eis. et cecidit
sortis sup mathiā et enuērat? est cū. xi. aplis Et statim sequit? ephe
pūs Dū cōplerēt dies. Hodie celebrat sancta eccia sollemnitatē spūs
scī in q; xp̄s se oñdit esse deū Nam p? oñderat se eē dñm terre & eoz
q; i terra sūt. ifirmos sanādo. mortuos suscitādo. Ostēderat etiam
se dñm maris & eoz q; in mari sūt. cū sup mari ābulauit & mare so-
lidū se ei p̄buit: et cū staterē in ore piscis p̄dixit inueniēdū Ostēderat
etiam se dñm iferni et eoz q; in iferno sūt qū contriuit portas iferni
et oēs aīas de limbo iferni eduxit Ostēderat etiam se dñm aeris &
eoz que in aere sunt Et etiam dñm celi et eoz q; in celo sūt. cum in

die ascensionis. propria virtute ascendit per aera. nube lucida sibi
 obsequente. et assumptus est in celum. ostensa ergo quod erat dominus omnium
 Hodie ostendit se verum deum. quando spiritum sanctum quod deus est misit
 apostolis Hodie enim rex noster ihesus christus duodecim principes fecit asso-
 cians eis septuaginta duos milites. Principes fuerunt duodecim
 apostoli Septuaginta duo milites fuerunt septuaginta duo disci-
 puli christi. quos hodie a deo roboravit quod per eos totum mundum sibi
 subiugavit. Non barba. licet magna et diuina fuerit plane miracu-
 la. que deus gessit in terris. hoc tamen bonum super omnia alia emicuit.
 quod in pacis simplicibus totum mundum et omnem sapientie altitudi-
 nem sibi subiugavit Non hic dicitur. Dum complerentur dies penthe-
costes. Ipse a pascha computando quinquaginta die. Quinquagesima
namque dies a pasche. in quo iudei commedebant agnum paschalem
 celebris erat in veteri testamento apud iudeos in memoriam benefi-
 cii legis date. que fuit data in monte synag. quinquagesima die a
 principio egressionis de egipto. ut habetur exo. xix. Et convenienter
 illa die infusus fuit apostolis spiritus sancti donum. per quod lex euangeli-
 ca impressa fuit firmiter radicata in cordibus eorum. Erant autem disci-
 puli piter in eodem loco id est in cenaculo grandi strato ubi prius
 christus cum eis cenam fecit. Et non solum apostoli. sed etiam alii fideles et
 mulieres pariter in eodem loco. Et ipsis sic congregatis insimul corde
 et animo. Et factus est repente de celo. Vin. i. de aere. sonus tanquam adue-
 ntis spiritus vehementis. Ipse. i. venti vel tonitruum. Non tamen apostoli et
 alii cum eis existentes fuerunt territi. deo hoc faciente signum quod da-
 bat eis spiritus sanctus qui est consolator cordium. Et repleuit totam do-
 mum in solita claritate ubi erant sedentes. id est manentes. Apparue-
 runt illis. visibiliter oculis corporalibus. disperdit lingue id est di-
 uise lingue. tanquam ignis. id est habentes colorem ignis. Ad designan-
dum signo visibili exteri. inuisibilem gratiam spiritus sancti excep-
 tam interius. per quam esset feruidi in amore dei. et eloquentes omnibus
 linguis ad publicandorum euangelium. sedit supra singulos eorum id est
 super quilibet discipulorum insedit. non radi. igne. hunc figuram ligurarum
 et repleti sunt omnes spiritu sancto. Vin. sic quod corda eorum penetravit illud
 tratum sunt gratia spiritus sancti. Sic quod hodierna die discipuli receperunt spiritum sanctum
 tamen in maiori copia quam prius habuerunt. quia non solum receperunt ad sufficiendam
 sed etiam ad redumdam. quia sanctitas quam spiritus sanctus infundit in apostolis
 redumabat in tota ecclesia. Non sequitur. et ceperunt loqui variis linguis

put spiritus sanctus? dabat eloqui **Glo.** Apostoli non solum loquebantur et intelligebant omnia pdeomata: sed ipsis loquentibus in uno pdeomate. quodcumque esset illud omnes audientes quicunque essent diuersorum pdeomatū intelligebat quilibet pdeoma propriū diuina virtute huius faciente. sicut enim per rebellionē ad deū diuise sunt lingue. **Et patet** **Cā. xi.** Ita per infusionē spiritus sancti sunt vnite. **Erat autē in iherusalem** que erat ciuitas metropolis in iudea habitātes iudei uiri religiosi. **Ip.** in cultu diuino deuoti. propter hoc templū visitabāt et sacrificia offerebant. **ex omni natione quę sub celo est** quia iudei erāt dispersi in omnes nationes. et aliqui eorum magis deuoti propter reuerentiam templi veniebant aliquando in iherusalem maxime in sollempnitatibus magnis. quarū una erat sollempnitas penthecostes. **Facta autē hac voce.** **Vin. i.** postquam talis sonus in aere uehementer insonuit. **Conuenit multitudo** supple ciuitatū et prouinciarū circūiacētū. **et mente confusa est.** **Ip. i.** stupefacta seu admirata. quā audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes. **Ip.** quia nunquam fuit auditum vel uisū tale miraculū. **Stupebant autē omnes et mirabantur dicentes.** **Rōne** ecce omnes isti qui loquuntur galilei sūt. **Vin. q. d.** utique. et quā nos audiuius unusquisque linguā suā. scilicet propriā in qua nati sumus. **Vin. q. d.** hoc utique est mirabile vel supernaturaliter. **Ex isto** sumitur hic quod primitiui cristiani fuerunt galilei. **Parti et medi.** **Ip.** hic nominantur habitatores diuersarū regionū in quibus sūt diuersa pdeomata. et elamite et qui habitāt mesopotaniā. **Glo. or.** est regio. que duobus ambitur fluminibus tigris et eufrates. **iudeam et capadociā. pontō et asiā.** scilicet minorem. **frigiam et paphlagiam. egiptum et partes libie:** que est circa cerenē. et aduene romani. **Id est perigrinantes romam.** iudei quia id est illi de tribu iuda. et pasceliti. **Ip. i.** conuersi de gentilitate ad iudaismum. audiuius eos. scilicet apostolos loquentes nostris linguis. id est nostris pdeomatibus. **magnalia dei.** id est mirabilia dicta vel facta dei. **Aferia. ij. act. x.**

In diebus illis. aperies petrus os suū dixit. uiri fratres et patres nobis precepit dominus predicare populo et testificari: quia ipse est qui constitutus ē a deo iudex uiuorum et mortuorum. **Huius omnes prophete testimoniū prohibēt emissioem precorum accipere per nomē eius omnes qui credunt in eū.** **Adhuc loquēte petro uerba hec.** cecidit spiritus sanctus super omnes qui audiebant uerbum. **Et obstupuerunt ex circumcisione fideles.** qui uenerunt cum petro: quia in nationes gratia spiritus sancti effusa est.

Audiebant enī illos loquentes varijs linguis et magnificātes deū
Tunc respondit petrus Nunquid aqua quis prohibere p̄t ut non
baptisentur hi qui sp̄ritū sc̄m acceperūt sicut et nos. Et iussit eos
baptisari in noīe dñi nrī ihesu cristi

Postilla

In diebus illis aperiens petrus os suum Ante iniciū illi⁹
ep̄le scribit sanctus lucas in eodem ca. **O** sancti⁹ petrus
dixit iudeis de ihesu cristo Qui pertransiuit bñfaciendo ⁊
sanando oēs op̄ellos a diabolo. Et nos testes sum⁹ oīm que fecit
in regione iudeoz et ihesū quē occiderunt suspendentes in ligno.
Hunc deus suscitauit tertia die et dedit eū manifestū fieri. non oī
pp̄lo sed testib⁹ p̄ordinatis a dō nobis q̄ māducauim⁹ et bibim⁹
cum illo postquā resurrexit a mortuis Et tunc statim sequit ep̄la
hodierna. In diebus illis Aperiēs petr⁹ os suū dixit Viri patres
et fratres nobis sc̄z qui māducauim⁹ et bibim⁹ cū illo post resur-
rectionē suā p̄cepit dñs p̄dicare populo et testificari. q̄ ipse ē q̄ cō-
stituit⁹ ē a deo sc̄z patre iudex uiuoz et mortuoz. Ep̄. i. qui uiuūt
uita gratie sc̄z iustoꝝ et etiā iniquoz qui mortui sunt morte culpe.
Hic oēs p̄phete testimoniū phibēt q̄. d. Nos soli non sum⁹ testes
e⁹. sed etiā oēs p̄phete āt̄qui diuinit⁹ in sp̄rati qui de eo scripserūt
et predixerunt remissionē peccatoꝝ accipere per nomen e⁹ ut pa-
tet iohel. ii. Quicūq̄ inuocauerit nomē dñi salu⁹ erit qui credūt in
eū tam iudei quā gētilēs ad hoc petro loq̄nte vba hec cecidit sp̄s
sancti⁹ super oēs qui audiebāt vbu sc̄z sup corneliū. et super oīs
qui cum eo congregati erant. in ligno visibili sc̄z in igneis liguis.
Et obstupuerunt ex circūcisione fideles qui venerāt cū petro. q̄
et in nationes id est in gentes gratia sp̄s sc̄i effusa est admirā-
tes q̄ tanta gratia daretur gentib⁹. sicut et iudeis nutritis in lege
et prophetis audiebant illos loquētes linguis sc̄z varijs et mag-
nificantes deum Tūc respondit petr⁹ sc̄z illis qui cū eo venerant
admirantibus Nunquid aqua phibere q̄s p̄t. ut non baptisentur
hi qui sp̄m sc̄m acceperunt sicut ⁊ nos. q̄. d. Non ex quo sp̄s sanc-
tus non distinxit inter nos et ipsos iussit eos baptisari sc̄z a locis
suis in noīe dñi nostri ihu cristi In hac enī forma dabatur bap-
tismus in primitiua ecclesia

Seria tertia penthecostes Actuum. viij.

In diebus illis. cū audisset apostoli qui erant iherosolimis
qz recepit samaria vbu dei. Miserūt ad eos petz et iohāne
Qui cū venisset orauerūt p̄ ip̄is ut acciperēt sp̄m sc̄m: non
dū enī in quēquā illorū venerat: sed baptisati tū erāt in noīe dñi
ihesu cristi. Tūc imponebant manus super illos. ⁊ accipiebāt spi
ritum sanctū

Postilla

In diebus illis cū audissent apl̄i ⁊c. Nū in ciuitate illius ep̄i
tole scribit sanctus lucas in eodē ca. **Q**ui sc̄s philippus des
cēdit in ciuitatē samarie et p̄dicabat illis cristū. Intēdebāt
autē f̄be h̄s que a philippo dicebantur vnanimīter audientes ⁊ vi
dentes signa q̄ faciebat. Multi enim eoz qui habebant spiritū im
mundos. clamantes voce magna exhibant. Multi autē palitici et
claudi curati sunt. Factum est autē gaudiū magnū in illa ciuitate.
Tūc sequitur p̄s ep̄la. **C**um audissent apl̄i. Circa qd̄ sciēdum.
sc̄m nico. de sp̄. q. philippus iste erat tū dyaconus propter quod
licet possit baptizare nō tamen manus īponere: nec per consequēs
donū sp̄s sc̄i dare ī signo visibili. hoc enī ptinebat ad apostolos
dñi et soli ep̄i in nouo testamēto qui sūt succ. apl̄oz imponūt p̄p̄
quod philippus significauit apostolis ut aliqui eoz venierēt ī sa
mariam ⁊ supplerent illud quod ad eius officiū non spectabat. Et
hoc est quod hic dicitur. **C**um audissent apostoli qui erant iherosa
limis: qz recepit samaria vbum dei. miserūt ad ipsos petz et iohā
nem. **G**lo. or. qui erant calumne. **Q**ui cū venissent orauerunt pro
ip̄is. ut acciperēt spiritū sanctū. non enī in quēq̄ illorū venerat. **I**
p̄. sc̄z signo visibili. venerat tū in eos inuisibiliter. Sic et modo in
baptisatos: sed baptisati tū erāt in noīe dñi ih̄u. Tūc imponebant
man⁹ super illos et accipiebāt spiritū sanctum. **F**eria iij. act. v.

In diebus illis. Per man⁹ apl̄oz fiebāt signa et prodigia
multa ī plebe. Et erāt oēs vnanimīes in porticu salomonis.
Ceteroz autē nemo audebat se giūgere illis: sed magnificabat
eos ppl̄s. Magis autē augebat credētū ī dño multitudo viroz ⁊ mu
lierz: ita ut ī plateas egerēt infirmos. ⁊ ponerēt eos in lectulis ⁊ gra
batis ut veniēte petro. saltē vmbra illius obūbraret quēq̄ illoz. ut
liberaretur ab infirmitatibus suis. Concurrebat autē oēs ⁊ multitu
do vicinarū ciuitatū iher̄m. afferentes egros et vexatos ⁊ spiritib⁹
bus immundis qui curabātur omnes.

Postilla

In diebus illis per manus aut apostolorum. Ante iniciu illius epistole scribit sanctus lucas. q. vir quida ananias cum saphira uxore sua vendidit agrum. et defraudauit de precio agri conscia uxore sua. Et patre precij ad pedes apostolorum posuerunt. et ambo subitanie obierunt. Et factus est timor magnus in vniuersa ecclesia. et in omnes qui audierunt hec. Tunc statim sequitur epistola presens per manus aut apostolorum fiebant signa et prodigia multa. Gloria. Vnde succenditur zelus sacerdotum et iudeorum in plebe. Ipse non dicit in principibus. quia non credebant in cristum paucis exceptis. qui occulte cristiani erant. ut gamaliel. nicodemus. et alij alij. et erant omnes unanimiter scilicet apostoli in porticu salomonis. ubi erat locus orationis et predicationis. Ceterorum autem scilicet in fidelium nemo audebat contumgere se illis. scilicet ficti timentes penam que venerat super ananiam et eius uxorem. sed magnificabat eos populus propter alios et miracula que faciebant. et etiam quia bona pro malis suis persecutoribus reddebant. Magis autem augebatur credentium in domino multitudo virorum ac mulierum. nullus enim sexus a regno dei excluditur. Ita ut in plateis que late erant efferrent infirmos et ponerent in lectulis et grabatis. ut veniente petro saltem umbra illius obumbraret quem. Ipse illos et statim salui fiebant. Ipse in quo ponitur differentia petri ad alios apostolos. in operatione miraculorum. Vnde alij apostoli curabant alios infirmos per tactum manuum suarum iam super dictum est. Per manus apostolorum et. petrus autem non solum per tactum sed etiam per umbram quod maius est quod fiebat ad ostendendum quod erat principaliter apostolus. ergo notat princeps apostolorum. Et quia cristus non legitur curasse per umbram sicut petrus. ideo in petro videtur impletum fuisse quod dixit cristus. Joh. viii. Qui credit in me. opera que ego facio et ipse faciet. et maiora horum faciet. Concurrebat autem et multitudo vicinorum civitatum in iherusalem. afferentes egros et veratos a spiritibus immundis. qui curabant omnes et magnificabant ihesum cristum.

In die sancte trinitatis. ii. corin. xiiij.

Fides gaudete: perfecti estote: exhortamini. idipsum sapite. pacem habete. et deus pacis et dilectionis erit vobiscum. Salutate invicem in osculo sancto. Salutant vos omnes sancti. Gratia domini nostri ihesu christi et caritas dei. et communicatio sancti spiritus sit cum omnibus vobis.

Postilla

Gaudete perfecti estote et Ante in iudicium illius epistole scribit
sanctus paulus in eodem sa. In ore duorum vel trium stat ome
verbum Tunc sequitur pns epistola Gaudete pfecti estote
Quia hodie festum sancte trinitatis pagim? . necesse est aliqua de sca
trinitate breuiter loq. **Un.** aug. . i. li. de trini. **Hoc** itaqz vera et pia
fide tenendum est qz trinitas sit vn? sol? et verus de? scz pater et fili
us et spirit? sac? . et hec trinitas vnius eiusdemqz substantie et
sentie credis q est sumu bonu **Itē.** aug. . hec vera sca trinitas nichil
mai? est in trib? personis simil? noiat? q in vna qualibet semel
et per se dicta. qz vnaqueqz plona plena est substantia in se . nō tñ
tres substantie: sed vn? deus et vna substantia. vna potētia. vna
eternitas. vna magnitudo. vna bonitas. pater filius et spirit? sac
tus **Item** sciendum qz beata trinitas fideliter est credenda et nō cu
riose inuestiganda **Un.** bern. **Scrutari** hec temeritas est credere pie
tas nosce vita eterna **Fratres** **Ip.** in veritate fidei pstantes **gau**
dete **Ip.** ad virtuosu ei pertinet de operibus virtutu gaudere **per**
fecti estote **Id** est ad perfectionē consequēdā tendite . qz sicut nauis
in flumine posita per aque motū descendit nisi remigetur in cōtra
rium **Sic** aīa ex corruptione carnis et pronitate cōtinuo ad malū
descendit a perfectione . nisi conetur in contrariū **exhortamī** **vos**
maiores illos qui sunt minores **idē** sapite **scz** **vos minores cum**
maioribus **pacem habete** **Ip.** quā crisi? nobis hereditarie cōser
uandā reliquit . ut patet . **io. xij.** **Pacem** reliquo vobis pacē meā
do vobis **et deus pacis** **Id** est dator et amator pacis **et dilectionis** **Ip.**
qz caritas cōmitatur verā pacem . eo qz per caritatē deus est in hoīe
et ipse in eo **erit vobiscum** **Ip** gratiā in presenti et gloriā in futuro
Ip gratia dñi nostri ihesu cristi et caritas dei et gmmunicatio spūs sac
ti **Nil** lugdu. **In** illis vbis innuit trinitatē personaz . **primo** per
sonā fili . **ibi** **Gratia dñi nostri ihesu cristi** **Secūdo** personā patris
ibi . **Caritas dei scz patris** . **Tercio** personam spiritus sancti . **ibi**
Et communicatio sancti spūs **lit** **seper cū oīb?** nobis **Amē**
In festo sacre trinitatis . Ro. xi .

O Altitudo diuiciarū sapientie et scientie dei: qz incōprehē
sibilia sūt iudicia e? et inuestigabiles vie e? **Quis** enī cog
nouit sensū dñi: a qz cōsiliarius e? fuit **Aut** quis nōr de
dit illi: et retribuet ei **Quā** ex ipso et per ipsū et in ipso sūt oīa . **Ipsi**
honor et gloria in secula seculoz amen

Postilla

Altitudo diuiciarū sapientie et scientie dei Ante inicitū illius epistole scribit sanctus paulus in eodē ca. d. Noli altum sapere sed timere Tunc sequitur preles epistola **A**ltitudo diuiciarū **1** Cor. i. habūdantie et copiositatis sapientie q̄ est de diuīs et de spiritualibus. de qua psal. iiii. d. Nō est inuestigatio sapientie eius Et in ps. c. lvi. Et sapiētia ei? non est numer? et scientie dei que est rebus humanis. Et colocen. iij. In ipso sūt oēs thesauri sapientie et sciētie qm̄ in cōprehēibilia sunt iudicia ei? **1** Cor. i. disposiciōes ei? de oib? rebus. Nā psal. xxxv. Iudicia ei? abissus multa et inuestigabiles vie eius id est impleciōes disposiciōnis In q̄b? oib? est misericordia et veritas Nā psal. xxiii. In uice uestrā dñi misericordia et veritas Quorū rationes a nobis nō possunt attingi Nā. eccle. viij. q. omniū operum dñi nullā possit homo inuenire rationē Quis enim cognouit sensū dñi de disposiciōe rerū. q. d. nullus aut quis consiliarius eius fuit Vin. dans ei consilia qualiter sic uel sic res disponeret. q. d. nullus aut q̄s prius dedit illi et retribueretur ei q. d. nullus qz hoc est impossibile qz omne uirtutē non solū operādi sed etiā cogitandi et essendi ab ipso habem? quod declarat hic glegenter dicens qm̄ ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia **1** Cor. superiora inferiora et media spiritalia et corpalia et ex utriusq̄ cōposita Et in istis obis innuit apostolus trinitatē personarū in essentia diuina. Per hoc quod dicit ex ipso. innuit personā patris. per hoc qz dicit per ipsum innuit personā filiū. per hoc quod dicit in ipso innuit personā spiritū scī Ecce distinctio seu pluralitas personarū Ipsi honor et gloria scēce unitas essentie Non enī dicit ipsis sed ipsi honor et gloria in secula seculorū Amen

In festo corporis cristi. i. Corinth. ix.

Frēs conueniētibus uobis in unū: iam non est dñicā cenā manducare Unusquisq̄ enī suā cenā psumit ad māducandū dñi Et ali? quidē esurit: ali? autē ebri? ē. Nūquid dom? si habetis ad māducandū et bibendū Aut ecclā dei gēnitis et cōfūditis eos qui nō hnt Quid dicā uobis Laudo uos: in q̄ nō laudo Ego ei accēpi a dño qd et tradidi uobis: qm̄ dñs ihes? ī q̄ nocte tradebat: accepit panē: et gratias agens fregit et dixit Accipite et māducate. Hoc ē corp? meū qd p uobis tradet Hoc facite ī meā gmcōracōem

Similiter et calicē postq̄ cenauit dicens Hic calix nouū testamētū
est in meo sāguine Hoc facite q̄tientiū bibetis in meā cōmemora
tōe Quotiēscūq̄ ei māducabitis panē hūc et calicē bibetis mortem
dñi ānūciabitis donec veniat Itaq̄ quicūq̄ māducauerit panē & bi
berit calicē dñi in digne: reus erit corpis et sāguis dñi Probet autē
scriptū hō: et sic de pane illo edat et de calice bibat. Qui ei māducet
et bibit in digne. iudicium sibi manducat et bibit Non diiudicans
corpus domini

Postilla

Conuenientibus vobis in vñ Ante iniciū illius epistole
scribit sanctus paulus in eodē ca. iplis corinthis d. Si quis
autē videtur contentiosus esse Nos talē gluetudinē nō ha
bemus neq̄ ecclia dei Hoc autē precipio non laudās q̄ non in me
lius sed in deterius conuenitis Tunc postmodum sequitur ep̄la.
Conuenientibus vobis in vñ Sed ex hoc hodie peragitur festum
corporis cristi sicut hoc sacramentū post cenā a cristo institutum est
Et euangeliū et ep̄la concordāt: quia in euangelio habetur de fr̄cū
digne cōmunicantiū. ubi dicitur. Qui manducat hūc panē viuet
in eternum Sic per oppositū in ep̄la hodierna habetur de pericul
indigne cōmunicantiū sicut patebit in textu ep̄le presētis fratres
Conuenientibus vobis in vñum. 1p. ad percipiendū eucaristie sa
cramentū iam non est id est non licet vobis dūicam cenā mādu
care Vnusquisq̄ enī suā cenā p̄sumit ad manducandū 1p. an cū
cionē sacramenti preparabat sibi cibaria et portabāt ad eccliam
cōm. dentes anq̄ sumerent sacramentū. et sic laute cōmedebant et
bibeāt. pauperes at̄ esuriebat Ergo d. Et ali? qd̄ esurit ali? at̄ ē
ebri? Nūq̄d domos n̄ hētis ad māducandū & bibendū sc̄ domos nō
cōsecratas a ecclia dei gēnitis 1p q d. certitudinalis i q̄ gēn? ecclie
q̄ consecrata est et cōfūditis eos. i. pauperes qui nō hūt sc̄ laute
cōmedere coram tāta mltitudine quid dicā vobis sup q̄ fr̄cū laudo
nos supple i alijs i q̄ n̄ laudo sc̄ vitupero ego enī accepi a dño
1p. in fuelante qd̄ et tradidi vobis qm̄ dñs ihes? qui ē institutor
sacramētōz & n̄ ali? in q̄ nocte tradebat Cor. i. imminēte passioē
noctē traditō facta ē i vesp̄e noctis accepit panē ut hēt mat. xxv
et grās agēs 1p. ut doceret nos i oib? grās agē deo fregit & dixit
Accipite et manducate hoc est corpus meum sc̄ contentū sub spe
cie panis. q̄ panis transubstanciatur in verum corpus xp̄i diuino

nietute per cōuersionē solis accidentibus remanentibus | qđ p vobis tradetur h̄ facite in meā cōmemorationē | **Gor.** id est in memoriam mee mortis & passionis | **Similiter & calicē** | scz accepit postq̄ cenauit. et vinū in calice cōtentū ḡlccrauit in sanguinē suū | dicens hic calix | **Gor.** id ē cōtentū in hoc calice | nouū testamentū ē in meo sanguine | **Vi.** qz nouum testamētū ḡfirmatū est sanguine xpi effuso | **hoc facite quociēscūq; bibetis** | **Gz.** scz sanguinē meū in specie vini | in meā cōmemorationē | id est ī memoriā passionis mee | quociēscūq; enī manducabitis panē hunc et calicē bibetis | **Ip.** id est h̄ sacramentū in quo sub specie panis continetur verū corpus cristi | Et sub specie vini verus sanguis cristi | mortē dñi ānunciabitis | ipsā representando per hoc sacramentū | donec veniat | scz ad iudiciū. per qđ itelligitur qz celebratio h̄ sacramēti non deficiet ī ecclia vsq; in finē mundi | **Math. ult.** Ecce ego vobiscū sū vsq; ad cōsumationē sc̄li | Itaz quicūq; manducauerit panē & biberit calicē dñi indigne | **Ip.** scz cū volūtate peccādi mortaliter de futuro vel īpenitēs de preterito | reus erit corporis & sāguinis dñi | **Glo.** id ē penas mortis cristi exoluet id est punietur ac si cristū occideret | probet enī seipsū homo | **Ip.** scz ppriam conscienciā diligenter examinādo & emendando | & sic de pane illo edat | scz fructuose | & de calice bibat | **Ip.** fit autē hic mentio de duplici specie scz panis et vini | **Rā** in primitiua ecclēsia sic dabatur fidelibus: sed propter periculū confusions sanguinis modo datur tū lapcis sub specie panis | Sacerdos tū celebrans accipit sub utraq; non tū p se: sed etiā p alijs | **Qui autē manducat indigne** | id est irreuerenter vel existens in crimine | iudiciū sibi māducatur et bibit | id ē ad suā damnacōez sumit | **Rō** diuiditās corp⁹ dñi | **Ip.** i. discernēs ab alijs cibis sumēs eodē modo sicut alios cibos corporales

Dñica prima post festū trinitatis. i. Johā. iij.
Quissime. deus caritas est | In hoc apparuit caritas dei in nobis: qm̄ filiū suū unigenitū misit deus in mūdū ut uiuamus per eū | In hoc ē caritas: non quasi nos dilexerim⁹ deū | Sed qm̄ ipse prior dilexit nos: et misit filiū suū ppiciationē pro peccatis nostris | **Carissimi** si deus dilexit nos: et nos debemus inuicē diligere | Deum neō vidit vnq̄ | Si diligam⁹ inuicē. de⁹ ī nobis manet: et caritas eius in nobis perfecta est | In hoc intelligim⁹ qm̄ in eo manem⁹ et ipse in nobis: qm̄ de spir. tu sācto dedit nobis

Et nos vidim⁹ et testificamur qm̄ pater misit filium suum saluato-
rem mundi ut viuamus per eum: q̄lquis confes⁹ fuerit quoniā
Ihesus est filius dei: deus in eo manet et ipse in eo Et nūc cognoscī-
mus et credimus caritati quā habet deus in nobis Deus caritas ē
et qui manet in caritate in deo manet et deus in eo In hoc p̄fecta ē
caritas dei nobiscū. ut fiduciā habeamus in die iudici. Quia sicut
ille est et nos sumus in hoc mundo Timor non est in caritate Sed
perfecta caritas foras mittit timorē: qm̄ timor penā habet Qui autē
timet non est p̄fectus in caritate Nos ergo diligamus deū: qm̄ de⁹
prior dilexit nos Si quis dixerit quoniā diligo deū et fratrē suum
odierit mendax est Qui enī nō diligit fratrē suum quē videt. deum
quē non videt quō p̄t diligere: et hoc mandatū habemus a deo ut q̄
diligat deū: diligat et fratrē suum

Postilla

Deus caritas est. Ante iniciū illi⁹ ep̄le scribit sanctus io-
hānes d. Ipsi de mundo sunt. et ideo de mundo locuntur
et mūdus eos audit Nos ex deo sum⁹ carissimi diligam⁹
inuitē: q̄ caritas ex deo est. Tunc sequitur epistola hodierna De⁹
caritas est Vbi s̄ctus iohannes ap̄l⁹ et euangelista quē xp̄s p̄ ces-
teris dilexit maxime cōmendat nobis caritatē dei et proximī S̄c̄tū
militer in euangelio hodierno s̄ct⁹ lucas dicit nobis de quodā dia-
uite: qui nec circa deū nec circa proximum sc̄z pauperē lasarū a iūq̄
dilectione mouebatur. sed induebatur purpura et bisso: et epulaba-
tur cotidie splendide: ideo sepultus est in ifernū Et si volum⁹ q̄ ma-
iū euadere. Tunc debem⁹ deū et primū diligere quia deus caritas
est Ip̄ increata sicut est bonitas et sapiētia in hoc velut in certis-
simo signo aparuit caritas dei in nobis id est ostense est erga nos
quoniā filiū suū vnigenitū non seruū misit deus sc̄z pater in
mūdū sc̄z in humanitate assūpta ut viuamus per eū In hoc
id est in hac missione est caritas manifesta non quasi nos dilexe-
rimus deū: sed quoniā ipse prior dilexit nos sc̄z predelinādo. nos-
cādo. iustificādo et misit filiū suū p̄piciationē Vin. et de⁹ nos
his propicietur per ipsum p̄ peccis nostris sc̄z tollendis Carissime
si deus dilexit nos. et nos debemus sc̄z exemplo cristi inuicem di-
ligere Vin. Si de⁹ diligit nos. tunc debemus diligere id quod de⁹
diligat. sed deus diligit omnem hominem. ergo et nos quemlibet
hominem debemus diligere Deum nemo videt unquā Vin. In

presenti deus non potest videri sicut est sed solum in futura vita. **U**n-
 augustinus dicit q. concessum fuit paulo et moysi videre divinam
 essentiam: sed hoc fuit in raptu et transitorie et non mansiue. q. tunc
 fuerunt rapti extra sensus corporis. Si diligam? inuice? scz ex sin-
cera caritate? deus in nobis manet per gratiam inhabitantem et ca-
ritas eius in nobis perfecta est. Tunc enim caritas dei perfecta est in no-
 bis. qm eum diligimus. non solum in se sed etiam in sua imagine: id est in
 homine. In hoc intelligimus id est cognoscimus? qm in eo manemus?
 per caritatem q. deum diligimus? et ipse in nobis per caritatem q. nos
 diligit? qm de spu sco. scz ab ipso procedente. dedit nobis. et nos
Ip. i. ego iohannes et alii apostoli merui vidimus scz e? humani-
tate oculis corporalibus. et eius diuinitate oculis mentalibus. non in
se sed in effectibus suis. Quia viderunt eum facientem miracula. virtute
 totius creature transcendentia et testificamur. de viliis q. vidimus
quo pater misit filium suum. eiusdem nature et potestatis cum eo.
saluatorem mundi per passionem in humanitate assumpta. Quis
quis confessus fuerit? Cor. scz confessione perfecta. cordis. oris. et
operis. non diminuta vnus vocis. **U**n apl's Confitentur se nosse
 deum factis aut negauit? qm ihesus est filius dei. ita q. idem est fi-
 lius dei et filius hominis? de? in eo manet scz per gratiam et ipse in deo
ut in refugio. **U**n psal. lxxxix. Dne refugium factus es nobis et nos
scz apl's cognouimus scz q. ihes? est filius dei et credimus caritas
ei quam habet deus in nobis. **Ip. i. credimus ipsum specialiter habita-
re nobiscum per caritatem. **Deus caritas est.** **U**n aug. sup illo vbo. si
 in singulis locis sacre scripture nichil aliud diceretur de caritate.
 nisi q. deus caritas est non aliud quam caritatem querere debemus? **Q**uia
 enim caritas poterat altior commendari qm q. deus diceretur et qui
 manet in caritate in deo manet. Un ta palmites in vite. tanq. me-
 brum in corpore et deus in eo manet. tanq. habitatores in domo.
 tanquam sponsus in thalamo. tanquam sacerdos in templo. **U**nde
 bar. q. deus caritas est: et ideo caritati nichil melius est et q. ma-
 net in caritate in deo manet. ideo caritati nichil securius et de? in
eo ideo caritati nichil iocundius in hoc perfecta est caritas dei no-
biscum id est perfecta esse ostenditur ut fiduciam habiamus in die
iudicii. **U**n. Si talem fiduciam habemus ad deum q. audemus secu-
re apparere in conspectu eius. et reddere ei votum nunc indubitater
habemus perfectam caritatem quia sicut ipse est. **Ip. i. benefaciens**
 d. liij**

de celo iustis et iniustis | nos sum? in hoc mundo | sed pro amore e?
amicos et inimicos diligendo | Timor non est in caritate | qd intel
ligitur de timore seruili. inqntu seruilis est: non aut intelligitur de
filiali: qz ille timor stat cu caritate perfecta | Sed pfecta caritas for
as mittit timorem | Quia caritas etiā quemcuqz excludit timorem
seruilem | quia timor penam habet | id est timori seruili pena debe
tur: quia facit cauere peccatū. solā mō ne puniatur non propter de
testacōez viciū nec ppter vitandā offensā dei sicut fur quandoqz de
mittit furari propter suspendiū | Qui aut timet | 1p. hoc mō | non
est perfectus in caritate | id est non habet caritatē ipsū perficientem
| Nos ergo diligam? deū | gor. dilectioē perfecta | qm ipse prior di
lexit nos | quā nos ipsū. immo cū adhuc in iimici essem? . dilexit i i
micos ut faceret amicos . dilexit iniustos ut faceret iustos . dilexit
egros ut faceret sanos | Si quis dixerit qm diligo deū et fratrem suū
odierit | qui est imago dei | mendax est | 1p. quia dilectio primi in
cluditur in dilectione dei | Qui non diligit fratrem suum quem videt |
Gor. vñ eum plenius cognoscit | deū quem non videt | id est minus
quem cognoscit | quō potest diligere | Bñ aug. Inuisa quippe dili
gere possumus cognita nequaq? Et hoc mandatū habemus a deo |
sed de dilectione dei et proximi | ut qui diligit deū | Gor. propter se
| diligat et fratrem suū | propter deū Duo enī sunt mādata caritatis.
sed dei et proximi. nec potest vn? diligi sine alio

Dñica ij. post festū trinitatis. i. iohā. iij.

Rarissimi nolite mirari si odit vos mund? Nos scim? qm
trāslati sumus de morte ad vitā: qm diligim? frēs. q nō
diligat manet in morte Oīs q odit frēz suū homicida ē. et
scitis qz oīs homicida nō hz vitā eternā in se manentem: in q cognō
uimus caritatē dei: qm ille pro nobis aīaz suā posuit Et nos debe
mus aīas p fratribus ponere. qui habuit substantiā h? mūdi: et vi
derit frēz suum necitatē patientē et clausit viscera sua ab eo. quā
caritas dei manet in eo Filioli mei non diligamus ōbo neqz ligas:
sz ope et veritate

Postilla

Nolite mirari si odit vos mūd? An iniciū illi? ep̄le scribit
Ics iohānes in eodē ca. d. Carissimi q est ānunciatio quā au
dītis ab inicio ut diligatis alterutqz. nō sūt chapm qui ex
maligno. erat et occidit fratrem suū: et ppter hoc occidit eū qm opa

ei? maligna erant. fratris aut ei? iusta Tunc statim sequitur p[ri]ma ep[isto]la
 q[ue] concordat cū euangelio hodierno. in q[ua] euangelio agitur de cena
 vite eterne. ad quā cenā peruenitur per caritatē dei & p[ro]ximi. de qua
 habet plenius in p[re]fati ep[isto]la **Vñ d. ioh[ann]es** Carissimi. nolite mira
ri quasi insolitū si odit vos mundus? id ē mūdi amatores. q[ui] non
 est nouū illud iurgium sed fuit a principio mundi inter bonos & ma
 los Sic patet inter ch[am] & abel. inter p[ro]p[ri]etatem et p[ro]p[ri]etatem. inf[ra] iacob &
 elau[is] **Ros scim[us]?** Ip[s]e certitudinē fidei q[ui] translatus sum? de mor
 te sc[ilicet] culpe ad vitā gratie q[ui] diligimus fratres quia opera bo
 na in caritate facta sunt meritoria **Qui nō diligit manet in mor**
te q[ui] caret caritate q[ue] est vita aīe **Oīs qui odit fratrē suū homicida**
est quia primo occidit aīaz p[ro]p[ri]am **Tercūdo aīaz p[ro]ximi quātum**
in se est: q[ui] puocat ipsū ad odiū mutū **Et scitis quoniam oīs homi**
cida non habet vitā eternā **Gor. i. non habet cristū qui ē vita eter**
na in se manentē hoc dicit ad differentiā vite nature. que est vita
 transiens in hoc tanquā in signo certissimo cognouim[us] carita
 tem dei id est cristī erga nos quoniam ille pro nobis idignis ani
 mā suā id est vitā corporalē posuit id est morte crucis exposuit.
 et nos exemplo eius debem[us] animas Ip[s]e. i. vitā corporalem pro
 fratribus ponere id est pro salute eorū spūali ponere. Et si debitū
 pertinet ex ordine caritatis scdm q[ui] de? est super omnia diligēd[us].
 et post ipsū anima p[ro]p[ri]a. et tercio loco anima p[ro]ximi. quarto &
 ultimo propriū corpus **Qui habuit substantiā mundi** id est bo
 na tēporalia et viderit frēz suū id ē p[ro]ximū suū **neesse habere**
Ip[s]e. sc[ilicet] necessitatē extremā et clausit viscera sua ab eo id est affec
 tū interiorem non compaciendo. et subuentionē denegādo **quoniam**
caritas dei **Gor. q[ui] a deo infunditur et qua deus diligitur** manet ī
 eo q[ui] d. nullo mō: q[ui] non potest diligi deus sine p[ro]ximo. nec eōuer
 so **Etiā q[ui] caritas benigna ē id est larga egenis** Et in casu extre
 me necessitatis tenetur etiā quilibet de necessario dare **Vñ ambrosi[us]**
Palce fame morientē si nō pauidisti occidisti. **Filioli mei** sc[ilicet] quos
 per euangelium genui **non diligamus verbo neq[ue] lingua** verbo
 tantū diligit. qui hoc q[ui]d promittit non soluit sed opere id est ex
 hibitione beneficii et veritate sc[ilicet] pure intentionis. **Glo. ut sim**
plici itentione beneficia p[re]stemus. non propter iactantiam nec p[ro]p
 ter temporale lucrum

Dñica iij. post festū trinitatis. i. petri. v.

Rerissimi humiliamini sub potenti manu dei ut vos ex-
altet in tempore visitationis. Omne sollicitudine vestram
in ipsum proicientes: quoniam ipsi est cura de vobis. So-
brii estote et vigilate: quia aduersarius vester diabolus tanquam leo rugi-
ens circuit querens quem deuoret. Cui resistite fortes in fide: scientes
eandem passionem ei quam in mundo est vestre fraternitati fieri. Deus autem omnis
gratie qui vocauit nos in eternam suam gloriam in christo ihesu modicum passum
iple perficiet. confirmabit. consolidabit. ipsi gloria et imperium in se-
cula seculorum amen

Postilla

Humiliamini sub potenti manu dei etc. Ante iniciu illius
epistole scribit sanctus petrus in eodem ca. d. Deus super
his resistit. humilibus autem dat gratiam. Tunc statim sequi-
tur epistola hodierna. in qua beatus petrus docet nos quomodo ha-
bere debeat? nos ad deum d. Humiliamini. Cor. humilitate vo-
luntaria non coacta. sub potenti manu dei. vel nos humiliabim?
nos ei. vel ipse opprimit nos. quia manu eius effugere impossibile est. ut
nos exaltet. quia omnis qui se humiliat exaltabitur. ut patet luc. xviij. in
tempore visitationis. id est in die iudicii quando deus iudicabit mundum.
et reddet tunc unicuique secundum opera sua. omnis sollicitudine vestram. scilicet cor-
poris et anime. perficientes in eum. Domine adiuua. Prohite in deum non est tam
crudelis ut se subtrahat et te cadere permittat. quam ipsi cura est de vo-
bis. scilicet specialis. Sobrii estote. in victu et vestitu. et vigilate. id est
diligenter a peccatis caute. quia aduersarius vester diabolus. quod temp-
tationis et fidelibus. aduersatur. tanquam leo rugiens. per leuitiam. cir-
cuit. per malitiam. querens quem deuoret. increpando sibi per mor-
talem culpam. cui resistite. Cor. eius suggestionibus. nisi acquiescen-
do. Domine Jacobi iij. Resistite diabolo et fugiet a vobis. fortes in fide.
tanquam in scuto. Scientes eandem passionem. id est consimilem tribula-
tionem et temptationem quam vos sustinetis. ei fieri. scilicet diabolo. que in
mundo est vestre fraternitati. id est vestris fratribus per mundum
dispersis. quod d. non putetis temptationem carere eo quod fideles estis. immo
magis temptabimini. ergo caute vos diligenter ne superabimini.
Domine eccle. xx. Fili accedens ad seruitutem dei sta in iusticia et timore.
prepara animam tuam ad temptationes. deus autem scilicet qui est doctor. omnis gratie. Cor.
quia bonorum spiritualium. naturalium. spiritualium et eternorum. qui vocauit vos. vo-
catione interiori per inspirationem. in eternam suam gloriam. scilicet finaliter

consequendū in cristo ihesu id est per cristū ihesū. Ipsi gloria et
impiū scz ad alios in sc̃a sc̃oz id est in eternū

Domica iij. post festū trinitatis. i. ro. iij.

Fratres existimo qd non sunt condigne passioēs h? tēpis
 ad futurā gl̃az q̃ reuelabit in nobis. Nā expectatio crea-
ture reuelationē filioz dei expectat. Vanitati aut oīs crea-
 tura subiecta est. non volens: sed ppter eū qui subiecit eā in spe.
 Quia in ipsa creatura liberabitur a seruitute corruptiois in liber-
 tatē gl̃e filioz dei. Scimus ei qd oīs creatura ingemiscit et perturit
 usq; adhuc. non solū aut illa: sed & nos primicias spūs habētes: &
 ipsi inter nos gemim? adaptionē filioz dei. Expectātes redēptionē
corpis n̄i. in cristo ihesu dño nostro

Postilla

Existimo qd nō sūt qdigne passiones. Nā in icū illi? ep̃le
scribit sanct? paul? in eodē ca. d. Si filiū et heredes. here-
des qdē dei. coheredes aut cristi. si tū cōpatimur ut simul
glorificemur. Tūc statim seq̃tur plēns ep̃stola in qua apostol? pau-
 l? hortatur nos ut patienter tollerem? passiones et psecutiones h?
 mundi. qz ad futurā gloriā nō puenit nisi p tollerātiā patienter
 passionū et quiescūz sint tales passiones temporales. non tamen
 sunt condigne ad futurā gloriā. hoc ostendit apostolus paul? qui
 fuit rapt? usq; in terciū celum: et vidit magnitudinē glorie celestis.
 Et visis illis gaudijs post hoc dixit. Fratres existimo id est vere
scio qd non sūt condigne id est equales passioēs h? tēporis. qz
temporales et momentaneae ad futurā gloriā scz pmerendā que
reuelabitur in nobis. Vin. tā malis quam bonis. sed diuersimode
 qz ip̃is gloria futura ab oībus cognoscetur et videtur tamē si erit
 bonis ad gaudiū et ad salutē. malis ad oēm tristitiā et penā. Nā
expectatio creature. Ip̃. i. hoīs qui est oīs creatura. Ut patet mar.
 ult. predicare euangeliū omni creature id est homini. reuelationē
 filioz dei. Si. in beatitudinē celesti ubi deus clare videbit expectat.
scz per patientiā vanitati aut id est passibilitati. morti. et incine-
rationi. creatura id est humana natura subiecta est non volens.
id est propria voluntate. et hoc ppter peccatū ade. qd nō est volun-
tarium in vobis. sed ppter eū id est ppter deū qui subiecit eam
in spe scz resurrectionis future. quia et ipsa creatura id est huma-
na natura liberabit a seruitute corruptiois scz qū in resurrectionē

ex gloria anime erit corpus immortale. Scim? ei q? ois creatura |
scz irrationalis ingemescit et perturit usq? adhuc. | Hic apostolus
inducit nos ad tollerantiā passionis duplici exēplo. Primū est crea-
turaz irrationaliū q? sustinent multa. et tñ non habent spem re-
munerationis sicut nos habemus. Secūdum exēplū ē ipsoz apłoz.
qui primitus et ceteris credentibus spūm sanctū suscepē et parie-
ter tollerabāt multa aduersa et dilacionē glē in spe resurrectionis fu-
ture. ergo dicit. Non solū illa | scz irrationalis creatura | sed et nos
ipsi | scz apostoli | primicias spūs habentes | Ip. i. maiori plenitu-
dine spūscm hātes | et ipsi intra nos gemimus | existētes i tribula-
cionib? | adoptionē filioz dei expectātes | id est premiū qd reserua-
tur filiis adoptionis | redemptionē corporis nostri | quia tunc erit
corpus immortale et sic redimetur a corrupciōe | in cristo ihū dño nō

Qñica. v. post festū trinitatis. i. petri. iij.

O Ariffimi. oēs unanimes in orōe estote. cōpatientes frat-
nitatis amatores. Misericordes. modesti humiles. Nō ēd-
entes malū pro malo. nec maledictū p maledicō sed econ-
tra bñdicētes Quia in q? vocati estis ut benedictionē hereditate pos-
sideatis Qui enī vult vīā diligē et videre dñs bonos. correat lin-
guā suā a malo. et labia ei? ne loquē doli. Declinet a malo et faciet
bonū Inquirat pacē et seq? eā Quia oculi dñi sup iustos: et surra-
e? in preces eoz. vultus aut dñi sup faciētes mala Et quis est q? na-
bis noceat si boni emulatores fueritis. sed et si quid patimur pro
iusticiā. bñ Timore aut eoz ne timueritis. ut non gurbem. dñm
aut cristū scificate in cordibus vestris

Postilla

O Omnes unanimes in oratione estote et. Tñ incipit illius
epistole scribit sanctus petr? in eodē ca. d. Mulieres sub-
dite sint viris suis Sicut sara obediebat abrahe dñm ei?
morans cuius estis filie benefacientes. Tñ seqtur epł a hodierna i
qua apostol? petrus instruit nos quomō vnusquisq? se ad alterū
habere debeat d. | Omnes unanimes in orōe estote | Cor. i. cor nō
et animam vnā habentes non dissencientes | compaciētes
ad inuicem sunt membra vnus corporis mistici ipsius cristi. per
hoc alleuiatur ille qui patitur cum percipit alios sibi compariē-
tes. ut dicit pñs. ij. rethori. Fraternitatis amatores | id est fraterni-
tatis et concordie conseruatores. | modesti | scilicet in omnibus

debitū modū seruando miseriordes .s. elemosinas indigentibus
 tribuendo humiles .s. oīa bona deo attribuendo et nichil nobis ū
reddentes malū p malo in factis iniuriolis vel maledictū p ma
ledictū obis contentiosis sed ecōtrario benedictes verbis benignis
et pacificis qz in hoc vocati estis scz ad fidē xpī ut bñdictio
nem dei scz qua dī. math. xxv Venite bñdicti patris mei et here
ditate possideatis scz celeste regnū qd non datur maledictis Vnde
apls. neqz maledici. neqz rapaces regnū dei possidebunt Qui enī
vult vitā diligere Ip. scz vitā beatā. in qua nullus moritur et nō
dere dies bonos scz in beatitudine celesti. ubi dies noctibus nō in
terumpuntur faciat scz quod sequitur coerceat linguā suā a ma
lo id est a malo colloquio in aperto Quā apls prima corī. xxv Cor
rumpunt bonos mores colloquia praua et labia ei? ne loquantur dō
lū id ē malū in occulto proximū decipiēdo Declinet autem a malo
in opere et faciet bonū he enī sunt due ptes iusticie inquirat pacē
cū proximo et iniurioso et sequatur eā scz perfecte qz oculi dñi sup
justos ad remunerādū et aures ei? id ē volūtas ad preces eoz
exaudiēdi Dultus autē dñi scz ire et indignationis super facien
tes mala ad puniendū eos et quis est hō vl etiā diabol? qui vo
bis noceat id est nocere possit scz a bono violenter retrahēdo q. d.
nullus si boni nota boni est hic gti calus emulatores id est ama
tores fueritis sed et si quid id est modicū quid patimī i pñti tpe
i ppter iusticiā beati estis iam in spe tandē in re Et dī. math. v.
Beati qui persecucōez patiūtur ppter iusticiā: qm̄ ipsoz est regnū
Timorē autē illoz ne timueritis id est timorē efficiētem a bono
virtutis ut non conturbemini spacienter aduersa sustinēdo do
minū autē cristū sacrificare id est firmate i cordib? vestris scz libi
firmiter adherendo

Quāica vi. post festū trinitatis Ro. vi.

Fratres. quicūqz baptisati sum? i xpo ihū in morte ipsius
 baptisati sum? Cōsepulti ei sum? cū illo per baptismū i
mortē ut quō surrexit xps a mortuis per glāz pris. Ita et
hōs in nouitate vite ambulem? Si ei cōplantati scī sum? sil itudī
mortis ei? Simul et rēurrectiois erim? h̄ scientes qz vet? homo nē
simil crucifix? est: ut destruatū corp? peccī ut ultra non seruiam?
peccato Qui enī mortu? est peccato iustificat? est a peccato Si autē
mortuū sum? cū cristo. credim? qz simul etiam uiuemus cum illo

Scientes q^{uod} xp̄s resurgens a mortuis iam n̄ moritur: mors illi vltra non dñabitur: q^{uod} enī mortu^{us} est peccato. mortuus est semel: q^{uod} enī uiuit uiuit deo Ita ⁊ vos existimate. vos mortuos quidem ēē peccato. uiuentes autē deo In xp̄o ih̄u dño nostro

Postilla

Quicūq^{ue} baptisati sum^{us}? An iiciū illius ep̄le scribit sanctus paulus di. Vbi habūdauit delictū superhabūdauit et gratia Et sic regnauit peccatū ī morte: sic et grā regnat per iusticiā in uitā eternā p̄ ih̄esū cristū dñm nostrū Tūc seq^{ue} p̄ns ep̄la ī q̄ ap̄ls hortat^{ur} nos ad uite p̄fectionē q̄ q̄sistit in h̄ p̄ccis mortui soli deo uiuamus Dñ di. **Frates** Quicūq^{ue} baptisati sum^{us}? id est nos cūq^{ue} conditionis et sexus fuerimus in cristo ih̄esu id ē in forma tradita a cristo in euangelio. ut patet mar. vlti. Euntes ī mundū uniuersū predicate euāgeliū omni creature baptisātes eos In noīe patris et filij ⁊ sp̄s s̄cti Illa forma v̄boz non debet mutari et nichil debet addi nec minui in morte ipsi^{us} baptisati sum^{us}? id est in virtute mortis ipsi^{us} Baptism^{us} enim habet virtutē ex passione cristi. in cui^{us} signum de latere ipsi^{us} cristi exiuit sāguis ⁊ aq^{ua} Ut patet io. xix. ut significaretur q^{uod} aqua baptismi habet virtutē a sanguine passionis xp̄i **Consepulti enī sumus cū illo per baptismū in mortem** .q. d. In baptismō similes sum^{us} mortui cristi. Vbi notādū q^{uod} baptism^{us} tenet similitudinē mortis cristi in tribus Primo q^{uod} baptism^{us} totū baptisatū in se includit et tegit: sicut sepultura totū xp̄m includit Secūdo q^{uod} sicut triduo fuit ibi īclusus. sic fīe trina immersio in baptismō: nisi vlt^{imus} alter habeat Tercio q^{uod} sicut sepultus plene quiescit ab omni molestia. sic baptism^{us} ab omni culpa et pena: q^{uod} totū relaxatur in baptismō ut quō surrexit xp̄s a mortuis id ē a loco mortuorū scz de sepulcro per gloriā patris id est ad laudem et gloriā dei patris ita et nos in nouitate vite ambulemus de bono ī melius p̄ficiēdo **Si enī cōplātati** .i. i. firmiter adherētes xp̄o sicut radix planti adheret **Facti sumus sicut iudini mortis** c^{uius} id est sicut cristus post mortē surrexit corporaliter sic ⁊ nos postq^{uam} semel mortui fuerimus p̄ccō. debem^{us} fieri noui hoīes sp̄ualiter simul et resurrectionis erimus id est sicut ipse surrexit a morte pene ad uitā glorie Sic et nos a morte culpe ad uitā gratie **Hoc sciētes quia vetus homo n̄r** id est fames peccati quem ab adam qui est vetus homo traximus simul crucifixus ē id ē debilitatus

est in baptismo. ut iam nos cogere non possit ad peccandum. ut destruat
atur corpus peccati. id est congeries pravorum operum. Et ultra non
serviamus peccato. sed deo quia nemo potest duobus dominis servire. *Math. vi.* Qui enim mortuus est. *1p. i.* configuratus morti christi per bap-
tismum iustificatus est a peccato. quia baptismus delet culpam et pe-
nam. si autem mortui sumus christo credimus. quia simul etiam vivemus.
cum eo. *Gor. scz* in gloria celesti. *Scientes* quod christus resurgens ex mor-
tuis iam non moritur mors illi ultra non dominabitur. *1p. qz* surget
ad vitam immortalē. quia enim mortuus est pro peccato. scz christus pro pec-
cato tollendo. mortuus est semel. quia unica mors christi sufficit ad tol-
lendum omnia peccata preterita. presens. et futura. quod autem vivit. scz ip-
se cristus. vivit deo. id est ad similitudinem dei patris. ut sicut pater
non potest mori. sic nec christus filius dei et hominis. Ita et nos estimare
nos. mortuos quidem esse peccato per totalem dimissionem culpe. Et
notanter dicit. estimare. non procerto reputate. quia nescit homo si finaliter
mortuus est pro peccato. *Iuxta illud eccle. ix.* Nescit homo an odia
vel amore dignus sit. viventes autem deo. id est ad honorem dei. in christo
ihesu domino nostro. id est in fide ihesu christi.

¶ *Quinta septima post festum trinitatis. Ro. vi.*

Homines humanum dico propter infirmitatem carnis vestre. Sicut enim
exhibuistis membra vestra servire immunditie et iniqui-
tati ad iniquitatem. Ita nunc exhibete membra vestra servire iusti-
cie in sanctificatione. cum enim servi essetis peccati. liberi fuistis iusticie.
Quia ergo fructum habuistis tunc. in quibus nunc erubescitis. nam fi-
nis illorum mors est. nunc ergo liberati a peccato. servi autem facti deo. ha-
betis ergo fructum vestrum in sanctificatione. finem vero vitam eternam.
Stipendia enim peccati mors. Gratia autem dei. vita eterna. In christo
ihesu domino nostro.

¶ *Postilla*

Homines humanum dico propter infirmitatem carnis vestre. *An* in incipit illi
epistola scribit sanctus paulus in eodem capitulo. d. *fratres* servi fuistis
peccati liberati autem nunc a peccato servi facti estis iusticie.
Tunc statim sequitur epistola pauli. In qua apostolus hortatur nos ad fa-
ciendum bona opera et ad vivendum secundum iusticiam. d. *Humanum dico*
Gor. i. quodam levi vobis precipio. Onus enim iusticie quod vult eis im-
ponere leve est. ut patet *math. xi.* Iugum enim meum suave est. et onus
meum leve. propter infirmitatem carnis vestre. Caro enim in principio

creationis fuit fortis et sana et obediens anime: sed per peccatū facta
 est debilis et infirma aggrauans et deprimens animā. **¶** In sapi. ix. Cor. 9.
 p. qd corrūptio aggrauat animā. **¶** Sicut ei exhibuistis membra vestra
 seruire inuidie. **¶** Cor. id est ad seruicū peccatis carnalib. et in
 quitati. id ē peccis spūalibus. ad iniquitatē. id ē ad mali consum
 mationē. **¶** Ita nunc exhibete membra. per bonā gluetudinē habili
 tantes ea. seruire iusticie. .q.d. illud est leue. scz qd non plus labo
 ris requiritur in seruicio dei: qui ducit ad gloriā qm in seruicio dia
 boli qd ducit ad iehennā. in sanctificacōe. id est sanctitatis consū
 macōe. **¶** Cū ei serui essetis peccati liberi fuistis iusticie. Ip. id est spo
 liati a bono iusticie. **¶** Quē ergo fructū. id est utilitatē. habuistis tūc
 in illis. supple peccatis. in quibus nunc. id est post penitenciam
 serubescitis. .q.d. nullā utilitatē habuistis sed maximū damnum.
¶ Nā finis illoz. scz peccato seruientū. mors est. scz eterna. **¶** Nunc
 vero liberati a peccatis. Ip. per e. dimissionē. serui autē facti deo
 per iusticie operationē. habetis fructū vestrū. **¶** Vin. id est utilitatē
 vestrā. in sanctificationē. Ip. id est gratiā in presēti. finē vero. scz
 ultimū. vitā eternā. id est in futuro gloriā eternā. **¶** Stipendia autē pec
 cati. **¶** Vin. i. premiatioēs qd debentur militibus diaboli. mors est.
 scz culpe et consequēter eterne pene. **¶** gratia autē dei. id est premiū p
 bono opere in gratia dei factū. **¶** vita eterne in cristo ihesu dño nrō.
 id ē p. cristū ihesū dñm nrū tanq. mediatorē

¶ Dñica viij. Ro. viij.

Fratres. debitores sumus nō carni ut scōz. carnē viuam.
 Si scōz. carnē vixeritis moriemini. Si autē spiritu facta
 carnis mortificaueritis. viuetis. **¶** Quicūq. ei spū dei agūe
 hi sūt filij dei. **¶** Non enim accepistis spūm seruitutis iterū in timo
 re: sed accepistis spūm adoptionis filioz. in quo clamam. **¶** abba p.
 Ipse ei spūs testimoniū reddet spūi nrō qd sum. filij dei. **¶** Si autē filij
 heredes: heredes quidē dei: coheredes autē cristi

¶ Postilla

Debitores sumus non carni. **¶** In incīdū illius epistole scribit
 sanctus paulus d. Qui enī scdm carnē sunt qd carnis sunt
 capiūt. Qui vero scdm spiritum que sunt spiritus sentiūt
 nam prudentia carnis mors est. **¶** Prudentia autē spiritus vita
 et pax. qm sapientia carnis inimica est deo. **¶** Tūc sequitur presēti
 epistola: i qua apostol. hortatur nos ad mortificacōe carnis et ad

41

imitationē spūs vel rationis ut scdm spūm uiuamus. et ad h ad
 ducit rationes scz ppter debitum et propter future mercedis mag
 nitudinē. vñ dicit Frates debitor es sum? scz spūi scō & ratioi p
 prie non carni ut secundum carnē uiuam? scz in voluptatib? car
 nis. Si enī secundū carnē Goz. i. scdm carnis desideria & volupta
tes vixeritis vita corporali moriemini morte spūali & etiā eterna
Si autē spū id est ratione facta id est opera carnis mortificau
eritis penit? ea abiciēdo et fugiēdo uiuetis vita spūali hic i iul
etia et in futuro in gloria Quicūq; ei spū dei arguitur Goz. id ē
reguntur Hi filij dei sunt seruientes ei non timore seruili: sed filis
ali Non ei accepistis spiritū seruitutis iterū in timore sicut i ve
teri lege q̄ fuit lex timoris sed accepistis spiritū adoptionis filioz
dei id est spiritū sanctū datorē bonoz p quē fit adoptio filioz dei.
qd ex bonitate ē et misericordiā dei in qua clamam? abba pē In.
Abba pater duo enī sūt noīa idē significantia. vñ hebræcū. alte
rum latinū. ad significandū duplicē dei paternitatē Una est cōmū
nis bonis et malis: qz est pater creatiois oīm hoīm Alia spiritua
lis gratie adoptione. de qua hic dicit Iple enī spiritus testimonium
reddit spiritui nostro Cū enim spūs n̄r p spūm sanctū bonum
agit. quod est signū diuine filiationis. Hoc autē signo q̄si quoddā
testimonio eum certificat qz sumus filij dei Win. non p naturam
sicut cristus sed per adoptioē per spiritum sanctū Si autem filij
dei Goz. sum? et heredes erimus heredes quidem dei scui? bea
titudinem fruemur. coheredes autem cristi In quo. et cum quo
beati erimus.

Dñica. ix. Corin. x.

Fratres nō sum? concupiscētes maloz. sicut et illi concupie
 runt. neq; p̄dolatric efficiamini: sicut qdā ex ipsis Quē
admodū scriptū est Sedit populis manducare et bibere.
et surrexerūt ludere Neq; fornicemur sicut quidā ex ipsis fornicati
sunt et ceciderunt una die viginti tria milia Neq; temptem? cristū.
sicut quidā ex ipsis temptauerūt et a serpentib? perierūt Neq; mura
muraueritis. sicut qdā eoz murmurauerunt: et perierunt ab exter
minatore Hec autē oīa in figuris cōtingebant illis Scripta sūt autē
ad corruptionē nostrā. i quos fines sc̄oz deuenērūt Itaq; qui se ex
istimat stare. videat ne cadat. Tēptatio nos ne apprehendat nisi
humana. Fidelis autē deus est qui nō patietur nos temptari super

id quod potestis. Sed faciet cum temptatione prouentum: ut possitis sustinere.

Postilla

Non simus concupiscentes malorum. Pro intellectu illius epistolae attendere oportet beneficia populo iudaico in deserto exhibita a deo scilicet transitu per mare rubrum defensione calumnie tribulatione manne. et sic de alijs: que omnia deus eis miraculose exhibuit. Ipse autem de tantis beneficijs ingrati exites. concupierunt carnes comedere. qui pendentes manna. Item idolatriam commiserunt adorando vitulum. Item fornicati sunt cum madianicis contra preceptum domini. Item contra moysen et aaron murmurauerunt. et sic de alijs. Et prode plagas in hodierna epistola expressas incurrerunt. Monet ergo nos sanctus paulus in hodierna epistola ne talia faciamus. quia si similes eis fuerimus in culpa. erimus eis similes in pena. ergo dicit. Fratres Non simus concupiscentes malorum | quo ad effectum | sicut illi concupierunt | de quibus dicitur in psalmo. lxxviii. Concupierunt concupiscentiam in deserto. Et numeri. xi. dicitur vulgus promiscuum flagrauit desiderio carnis. q. d. Non peccemus sicut et illi ne scilicet puniamur sicut et illi | neque idolatre efficiamini | Item. honorem soli deo debitum idolis et creaturis nullo modo exhibeatis | sicut quidam ex ipsis | scilicet ex filiis israel fecerunt qui sibi vitulum consilabile fecerunt et ipsum pro deo adorauerunt. ut habetur numeri. xx. v. quemadmodum scriptum est. exo. xxxii. Sedit populus madurare coram idolo | scilicet vitulo | et surrexerunt ludere | id est ludos facere | sicut choreas in generatione vituli. Notandum quod sicut olim fuerunt diuersa idola inter infideles. ita et nunc inter christianos: quia aliqui colunt diuitias. aliqui honores. aliqui corporis delicias. aliqui pueros et uxores Item. aug. Hoc ab homine colitur. quod praeteris diligis | neque fornicemur | Item. id est actum luxuriosum extra propriam coniungere mulierem perpetremus | sicut quidam ex ipsis fornicati sunt | Item. scilicet mulieribus madianicis. ut habetur numeri. xxv. et ceciderunt una die viginti milia | Item. nec est hoc contra illud quod dicitur. numeri. xxv. quod ceciderunt viginti quatuor milia. quia minor numerus concluditur in maiori: et prode concluditur quod verum est de maiori est etiam verum de minori | neque temptemus cristum | Item. differendo de eius patientia | sicut quidam eorum temptauerunt | scilicet ipsum deum dicentes. illud in psalmo. lxxviii. Aliquid poterit parare mentem in deserto | et a serpentibus perierunt | quia dominus iratus misit contra eos serpentes ignitos et quemcumque

momorderunt. Statim moriebantur donec moyses ex iussu dñi serpente
 eneu erexit ad cuius aspectu sanabantur. ut habet numeri i. xx. Nez
murmuraueritis | scz contra deu vel prelatos eius | sicut quida eor
 rum murmurauerunt contra moysen. Numeri . xvi. et exo . xvi .
 Murmurauit ois congregatio filioz israhel contra moysen et pe
 rierunt ab exterminatore | scz ab angelo eos percuciente | Hec at oia
in figura contingebant illis | scz ad designandu qd sic vel grauius
 fiet nobis si fuerimus eis similes | Scripta sunt autē ad correctionē
nostrā | Vin. punitiones et pene inflitte iudeis in veteri testamen
 to sunt scripta ad nostrā correctionē ut uisitis vel auditis illis penis
 caueam? peccata cōsimilia. ne i illas l maiores penas incidiam?
 | In quos fines seculoz deueniunt | Vi. i. in nos q sum? iam in sexa
 ta etate seculi et durat usqz i finē mudi | Itaz qui se existimat stare |
 Vin. i. oppinat se esse in gratia siue in caritate dei | videat | id est ca
 ueat | ne cadat | scz ad illa gratia per peccm mortale | Tēptatio nos
non apprehendat nisi humana | Vin. q. d. Si tēptatio iurgit i uo
 bis. videatis qd uos non apprehendat p glensū: qz si glensū adhi
 bueritis non est tēptatio humana sed diabolica Vñ gregori? i pas
 torali Humanū est in torde tēptatioēz ppeti demonia cū uero i tēp
tatiois certamine superari | Fidelis autē deus | Ip. in pmissis imple
 dis | qui non patiet uos tēptari supra id qd potestis | quia pmissit
 adiutoriū in tēptationib? positis | si fideliter recurrāt ad ipsū | sed
 faciet cū tēptatione etiā prouentū | uos adiuvando ut ipsa tēptatio
 uobis pueniat ad augmentū meriti per eius superationē | ut pos
 sitis sustinere | Vñ. ne cadatis in peccatū et in consensū | Vñ aug.
 Diabolus plerūqz uult nocere. et nō pōt: qz potestas ei? est sub potes
 tate dei Nā si tñ posset nocere diabolus qntum uellet. aliquis ius
toz non remaneret

Dñica . x . i . corin . xij .

Patres . scitis quoniā cū gentes eētis. ad simullacra mu
 ta put ducebamini eūtes Ideo notū uobis facio qd nemo
in spiritu dei loquens dicit anathema ihesu. Et nemo pōt
 dicere dñs ihesus nisi in spū scto Diuisioēs uero gloriāz sūt. idē
autē spiritus et diuisiones ministratiōnū sūt idem autē dñs: et diuis
iones operationū sūt. idē uero deus qui operat oia i oibus Vñ
cuiqz datur manifestatiō spūs ad utilitatē Aliū quidē per spiritum
datur sermo sapiētie Aliū autē sermo scientie secūdū eūdem spiritū.
 e ij

Alteri fides in eodē spiritu Alij gratia sanctorum in uno spū Alij
operatio virtutū. aliū pphēcia. aliū discretio spiritū. aliū genera li
guarū. aliū interpretatio sermonū **H**ec autē oīa operatur unus atqz
idem spūs: diuidēs singulis prout vult

Postilla

Scitis cum gētes essetis Ante initium illius epistolę scri
bit sanctus paulus d. q. si nosmetipsos diiudicem? non
utiqz diiudicemur Dū at iudicamur a dño corripimur
ut non cum hū mundo damnemur Tunc sequitur ep̄la hodierna. i
qua apostolis loquitur de donis spūs sancti ostēdēs q. oīm donoz
rum auctor est spūs scūs Et nullus potest facere aliqd bonū meri a
torizū saltē vite eterne nisi in spū scō Et hoc apostolus ostēdit expe
rimēto vite preterite d. Scitis quū cū gentes essetis Ip̄. scz genti
liter viuentes absqz dei gratia an quētionem ad fidem ad simpla
ra muta euntes | ea adoranda Colebant eī idola. martis. marcu
rū. solis. et sic de alijs. et dicebāt muta: qz per se vel ex se non habe
bant aptitudinem loquendi quāuis diabolus per ea qnz dedit res
ponā | put ducebām | Cor. scz a maligno spū sit equ? et multus
quibus non est intellectus | ideo notū vobis facio q. nemo in spū
dei loquens | Ip̄. gratia dei utens | dicit anathema ihesu | id est blas
phemiā aliqz dicit ihesu dño nostro | et nemo potest dicere dñs ihe
sus | confitendo ipsū dñm et saluatorem. scz q. ipse sit veraciter do
minus. et ipse seruus eius | nisi in spū sancto | id est per spiritū sac
tū a quo est oē verum Dñ ambrō. Omne vez a quocūqz dicatur a
spiritu scō est | diuisiones gratiarū sūt | Rō q. gratias hic appellat
diuersos grad? et ordiēs q. sūt in ecclesia | Idem at spiritus | scz scs
est distributor graduū. et ordinū. et officiorū | 4 diuisiones minis
tracōnum sunt | id est diuersi effect? gratie quib? aliū seruiunt alijs
et sic ordinant in proximum. hoc exēplum dedit nobis crist? Unde
matth. xx. Filius hoīs nō venit ministrari sed ministrare Item. i.
pe. iij. Quisqz sic accepit gratiam i alterutqz illā administrātes
| Idem autē dñs | id est crist? Filius dei dās singulis pro voluntate
sua | et diuisiones operationū sunt | id est diuersi act? gratie quan
tum ad se. per quā gratiā facit opera meritoria. qdam maiora qz
minora opera | Idem vero deus | scz pater Et notandum q. apol
tolus ponit hic tria noīa ut intelligatur q. toti? trinitatis sunt dā
na gratiarū. quo ad personam spiritus sancti dicit | Idem autē sps

sancti dicit. Idem autē spiritus q̄ ad personā filiū. Idem autē dñs q̄
ad personā patris dicit. Idem autē deus: sed ne videretur distinctio
substantie et operationis subiungit idēptitatē substantie et opera
tionis triū personarū. Quā scz de? pater. de? filius et deus spiritus
sanctus. un? existens deus. operatur omnia scz necessaria sa
luti in omnibus non omnia in singulis. qz unī non tribuit oīa
sed in omnibus oīa. Et qz quis in se non habet. habeat ī alio sicut
in humano corpore oculus sol? videt. non sibi soli: sed toti corpori
ut sic maneat caritas et humilitas. Vñ p̄sa. xxvi Oīa opera nrā ope
rat? es in nobis. unicuiqz autē scz fidelīū datur manifestacō sp̄s.
id est gratia q̄ manifestat spiritū in esse ad utilitatē scz ecclesie.
Alī quidē per spiritū scz sanctū datur sermo sapientie scz loq̄
di de cōtēplatione celestīū. Alī autē sermo scientie scz loquendi de
actione temporalīū. secūdum eūdē spiritū. alteri fides id est glori
cia vel sermo fidei in eodē spū. Alī gratia sanitatū scz curadi infir
mos in uno spiritu. Alī operatio virtutū id est miraculorū q̄ sūt
supra naturā. alī p̄phetia scz p̄dicere futura. Alī discretio spūū.
Cor. i. gratia discernēdi quo spū ducit id est bono vel malo. quia
etiā diabolus bona seductorie dicit. Alī genera linguarū id est loqui
diuersis linguis. Alī interpretatio sermonū id est interpretatio obscu
ritatū scripture q̄ sunt in p̄phetis et euangelis et in epistola. Hec
autē oīa scz diuersa sint opera un? atz idē spūs diuidens singul
put vult id est gratis et sicut cuiqz scit expedire.

Dñica. xi. i. corin. xv.

Fratres. notū vobis facio euāgeliū qd p̄dicaui vobis qd
et accepistis. In quo statis. per qd ⁊ saluamī. Qua ratio
ne p̄dicauerim vobis. si tenetis nisi frustra credidistis.
Tradidi enī vobis in primis quod ⁊ accepi. Quā crist? mortu? est
pro peccatis nostris secūdum scripturas. et qz sepultus est: et qz re
surrexit tertia die secūdum scripturas: et visus est cephe. et post hec
vndecim. Deinde visus est plusq̄ quingētis fratrib? simul. ex qbz
multi manent vsqz adhuc. Quidā autē dormierūt. Deinde vis? ē ias
cobo. Deinde apostolis omnib?. Novissime autē oīm tanquā abor
tino visus est ⁊ michi. Ego enī sum minim? apostolorū. qui nō sū
dign? vocari apostolus. Quā persecutus sū eccia? dei. Grā atē dei sū
id qd sū et gratia eius in me vacua nō fuit.

Postilla

e iij

Non vobis facio euangelium. **A**n in incipit illius epistole scribit
Sanctus paulus d. Si quis ignorat ignorabit. oia autem ho-
neste et secundum ordinem fiant in vobis. **T**unc statim sequitur pre-
ter epistolam in qua apostolus commendat vobis doctrinam euangelicam. per quam
peruenitur ad gloriam resurrectionis dei. **F**ratres id est a corinthi.
qui estis fratres in christo sicut omnes in christo per fidem geniti. **N**otum vo-
bis facio id est ad memoriam reduco euangelium id est doctrinam eu-
gelicam quod predicavi id est denuntiavi vobis. **Q**uod et accepistis per
corde credendo et ore confitendo in quo et statis id est permanere et stare
debetis per quod et saluamini iam in spe et tandem in re qua ratione
predicauerim vobis. **C**or. scilicet per christi resurrectionem asseruendo nostram
resurrectionem nisi frustra credidistis id est sine aliqua utilitate. quia
fides sine operibus mortua est. **T**radidi enim vobis in primis. **I**p.
id est inter principalia credenda. quia articuli fidei sunt principia. ex
quibus alia credenda deducuntur. quod et accepi per reuelationem a spiritu sancto
quoniam christus mortuus est pro peccatis nostris. **I**p. non suis. ut patet. **P**sa.
lii. **P**ropter scelus populi mei percussit eum. **I**tem in eodem. **I**pse autem vul-
neratus est propter iniquitates nostras secundum scripturas. **S**cilicet ipsorum
prophetarum qui passionem christi predixerunt. **M**atth. xi. **E**go quasi agnus
mansuetus qui portatur ad victimam. **I**tem. **P**sa. liii. **S**icut ovis ad
occisionem ducetur. et quasi agnus coram tondente se obmutescet et non
aperiet os suum. et quia sepultus est. **I**p. ut verites mortis eius pro-
baretur. **E**t quia surrexit tertia die secundum scripturas. **M**atth. vi. **V**i-
sificabit nos post duos dies et tertia die suscitabit nos. et quia visus
est post resurrectionem suam. **C**ephe id est petro. et post. **S**i videri. **S**cilicet
apostolis que apparitio facta fuit post dies octo sue resurrectionis
thoma patre. **I**oh. xx. **D**einde visus est pluribus quingentis fratribus
simul. et illa apparitio facta fuit in galilea. in qua aparuit aposto-
lis et multis aliis christi fidelibus. ex quibus multi manent usque
adhuc. **V**iuentes in illo tempore. **C**or. qui testes sunt huius. si ab eis
requiratur. quidam autem dormierunt. **S**cilicet morte corporali quod dicitur dor-
micia. quia erit in spe resurrectionis future. **D**eum visus est iacobo. **S**cilicet
alpheo. qui dictus est frater domini. et qui fuit episcopus iherosolimita-
nus. **Q**ui enim sicut dicit hapmo vouerat se non manducaturum quousque
dominum post resurrectionem vidisset. ideo christus ei apparuit. hoc tamen non
legitur in euangelio. **D**eum apostolis omnibus. **S**cilicet visus est. et hoc factum
est in die resurrectionis. **M**atth. viii. **R**ouissime autem omnium.

Id est post ascensionem cristi in celum tanquam abortiuus visus est michi. scilicet in via quando iui damascum. ut patet act. ix. 17. vocat autem se abortiuum. quia abortiuus dicitur fetus qui nascitur extra tempus debitum vel qui cum violentia educitur de utero. Sic apostolus quod alii renati fuerunt ante aduentum spiritus sancti. ipse autem post. Id est alii conuersi fuerunt sponte. ipse quasi violenter in actum persecutionis fidei. Ego enim sum minimus apostolorum quod ultimus tempore qui non tam dignus vocari apostolus scilicet si mea precedentia merita attendantur qui persecutus sum ecclesiam dei. 17. quod alii non fecerunt. et in hi minor fuit aliis apostolis. licet ex gratia dei factus fuerit valde magnus. Gratia autem dei secundum id quod secundum scilicet apostolus cristum. Quia sine gratia dei homo nichil est et gratia eius in me vacua non fuit id est carere bonis operibus. Sequitur in textu post epistolam. Sed omnibus illis habundanti laboravi. Nullus enim apostolorum legio in tot terris et praeiis praedicasse. nec tot tribulationes in terra et in mari sustinuisse.

Donica. xij. ij. corin. iij.

Fiduciam talem habemus per christum ihesum ad deum. Non quod sufficientes sumus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis. Sed sufficientia nostra ex deo est. Qui et idoneos non fecit ministros novi testamenti. Non littera. sed spiritu littera occidit spiritus autem vivificat: quod si ministratio mortis scriptis deformata in lapidibus fuit in gloria. Ita ut filii israel non possent intendere in faciem moysi propter gloriam: vultus eius quod euacuatur. Quomodo non magis ministratio spiritus erit in gloria. Nam si ministratio damnationis in gloria est. multo magis habundat ministerium iusticie in gloria.

Postilla

Fiduciam talem habemus. Ad inicium illius epistole scribit sanctus paulus d. Cristum bonus odor sumus deo in hiis qui salvi fiunt et in hiis qui salvi pereunt. Et alius quidem odor mortis in mortem. Alius autem odor vite in vitam. Tunc sequitur prius epistola. in qua apostolus ostendit confidendum esse in deo. et si propter nostrum defectum et diuinum eius adiutorium quod specialiter modo tunc gratie deus paratus est nobis impendere. Unde dicit. Fiduciam talem habemus ad deum. scilicet qui est vnus in substantia et trinus in personis per christum id est ex merito passionis cristi et per gratiam cristi possumus saluari. non quod sufficientes sumus cogitare aliquid. supple bonis a nobis tanquam ex nobis. quoniam in omni bonum quod agimus sit a nobis ut a causa

secundaria non tamen ex vobis ut a causa primaria Deus enim est
qui operatur in nobis velle et perficere sed sufficiencia nostra. Cor.
Cogitandi. volendi. faciendi bonum ex deo est ut patet Ios. xiiij.
Sine me nichil potestis facere Qui et idoneos non fecit ministros
Iez vita et scientia noui testamenti id est euangelij non littera id
est non existentis in littera tñ. sicut lex moysi: qz euangelij pabolas
non semp ad litteram intelligimus sed spū id est ad sensū spūalem
littera ei occidit qz testamentū vetus cognicōe peccati dabat non tñ
gratiā spiritus aut id est spūs scs q dāt in sacramētis noui testa-
mētī viuificat id est viuere facit q si ministratio mortis id est
legis moysae. mortē tpalem inferentē transgressoribus litteris de-
formata in lapidibz id est scripta in tabulis lapideis fuit in glo-
riam id est in reuerentiā. ita ut non possent intendere filiū israel
in faciem moysi. Nota qz ex. xxxij. dicit qz ex colloquio dei in monte
synay facies moysi fuit facta quasi cornuta. Nō qz fuissent realia
cornua: sed quasi qdā radij pcedentes sursum angulariter in figura
cornuū. Et dicit ibidē qz filiū israel non potuerūt intendere in fa-
ciē eius. Et tñ deberet eis loqui oportebat qz velamē apponebat aū
faciem ei? et hī ppter gloriā id est claritatē vult? ei? q euacuaf
qz illa gloria in moysi non diu pmanfit sed transiuit quō magis
ministratio spiritus id est noui testamenti erit in gloria supple
eterna. Nā si ministratio damnacōis id est vteris legis q ideo dicit
tur ministratio dānationis. ro qz nō potret ab ea saluari i gloria
est multo magis ministratū iusticie id est legis euangelice habūdat
in gloria id est perducit ad gloriā

Gal. xij. Gal. iij.

Fratres abrahe dicte sunt pmissiōes et semini ei? Nō dicte
seminibz quasi i mētis: sed qsi in vno. et semine tuo quā
est christus. Hoc aut dico testamentū confirmatū a deo. que
post quadringentos et triginta annos scā est lex. Non irritā facit
ad euacuandā pmissiōē. Nā si ex lege hereditas. iā non ex pmissi-
ōe abrahe aut per rē pmissiōē donauit deus. Quid igit lex pro-
ter trāsgressiōes posita ē. donec veniret semē cui promiserat. ordi-
nata per angelos in manu mediatoris. Mediator aut vnus non
est. Deus aut vnus ē: lex ergo aduert? pmissa dei. absit. Si enī data
esset lex q posset viuificare. vere ex lege esset iusticia. Sed conclusit
scriptura oīa sub peccato ut pmissio ex fide ihū cristi dāt credētibz

Postilla

Abrahe dicte sunt promissiones. Ad iniciu illi? ept? scribit bit fact? paulus d. Scriptu est. scz gn. xv. Credidit abra
ha deo et reputatu est ei ad iusticia Tuc sequit? p?us ept? a
 Abrahe dicte sunt promissiones et. Vbi notandu q? galathe genti
 les fuerunt greci. et per apostolu paulu ad fide cristi conuersi sunt.
 Et recedente ab eis apostolo. per pseudo aplos fuerunt seducti et de
 cepti. ita q? ad obseruacione legaliu veteris testamenti pertereretur.
 quasi per fidem cristi absq? legaliu obseruacione saluari non possent
 qd falsu est. quos aplos ad vera fide reuocat in ept? a hodierna dicēs
[Fratres. abrahe dicte sunt] supple a deo [promissiones] scz eterne et
semini eius] scz cristo q? per eu promittebatur danda bndictio De
patet gn. xxij. In seie tuo benedicentur oēs gentes] Non dicit et se
minib? quasi in multis: sed quasi in uno & semini tuo qui ē xps]
Min. Illa promissio abrahe impleta fuit. qm crist? ex maria virgi
ne natus fuit et post cristi adduentu cessauit lex in ceremonijs & ff
guris] Hoc autē dico testamentu confirmatu a deo id est promissio
nes ille. per modu testamenti sunt confirmare a deo cu iuramen
to diuio. ut patet gn. xx. pmetetipsu iurauit dñs &c. vi. Testa
mentu dñi scriptura autentica. voluntate testatoris & testiū roborā. et qz
ipla promissio iuramento dei fuit firmata. ideo bene dicitur testamē
tū] q post quadringentos et triginta ānos facta est lex.] Ideo lex sic
cōstruēda est lex q post quadringentos et triginta annos facta ē]
id est data est in monte synag a promissioē abrahe ipsi moysi. et p
tū temp? fuerūt filiū israhel in egipto. ut habetur exo. xij. Illis ānis
expletis eadē die egressus est oīs exercitus] Computantur autē hū ā
ni a promissione primo facta abrahe usq? ad dacioē legis] Quo ir
ritū facit ad euacuādā promissionē] In id est non euacuat promiss
ionē abrahe factā quasi irritā qd tñ faceret si daretur hereditas et
benedictio ex lege] Nā si ex lege hereditas id est beatitudo eterna.
iam nō esset ex promissione] et ideo euacuaretur et frustraret? promiss
io facta abrahe] Quod at hoc non est si probat dicēs abrahe autē p
repromissionē donauit deus] supple beatitudinē. & glaz. et bndic
tionem] Quo ppter legē: sed ppter promissionē. hoc est ppter fidē xpī
sepe promissi: qz abrahā hoc credidit qd deus sibi pmisit. et sic pa
tet q? oēs antiqui q iustificati sūt ex ipsa fide xpī iustificati sunt &
non propter opera legis] Nā ipsi hoc crediderunt futurum. qd nunc

similia. que predico vobis sicut predixi. Quia qui talia agunt. regnum dei non consequentur. Fructus autem spiritus est. caritas. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas. Benignitas. mansuetudo. Fides. modestia. continentia. castitas. Aduersus? huiusmodi non est lex. Qui autem sunt cruci carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis.

Postilla

Spiritu ambulate. etc. In initium illius epistole scribit sanctus paulus d. Ois enim lex in uno sermone impletur. diliges proximum tuum sicut teipsum. Tunc sequitur pars epistole. ubi notandum quod epistola hodierna et euangelium hodiernum in hoc concordant. Quia sicut euangelium dicit de decem leprosis qui sunt a cristo muniti. Sic epistola enumerat opera carnis. que lepra spiritualis que horribilior est corporali lepra inducunt. ut caute ambulemus. dicens. Spiritu ambulate. Vin. id est secundum spiritum diuinum opera vestra facite. et de sideria carnis. id est delectationes et concupiscentias que caro suggerit. non perficietis. id est opere non implebitis. Caro enim concupiscit aduersus spiritum. Ip. i. sensualitas contra rationem. Spiritus autem superple et conuerso. aduersus carnem. hec enim sibi aduersatur. scilicet caro et spiritus. Caro enim nature terrestris. spiritus autem celestis. dum unumquodque ad patriam suam tendit fit pugna vehemens inter. ut non quicquid vultis secundum rationem. illa faciat. impediti motu sensualitatis. quod si spiritu ducemini. Ip. sequens instinctum spiritus sancti. non estis sub lege. Cor. que mala agentibus posita est ut puniantur per excessibus suis. manifesta autem sunt opera carnis. que sunt sensibilia. que sunt fornicatio. Ip. quia secundum ad concubitum soluti cum soluta. immundicia. Cor. i. peccatum contra naturam quod est innotabile. Impudicitia. Hoc est in gestibus vel actibus vel oculis et alijs circumstantijs illicitis. luxuria. Iest nomen generale ad viciu illud. Idolorum seruitus. Ip. ut patet de salomone. iij. Reg. xi. qui ex ardore libidis cum mulieribus alienigenis. mortuus fuit ad sequendum deos eorum. veneficia. Ip. id est sortilegia que ratione libidinis solent fieri. inimicie. Ip. latentes animo. contumelias. in verbis clamorosis. emulaciones. in factis. ire rixe. in effectum nocendi. ut quando se iniuriam percipiunt vel ledunt. dissensiones. id est quando fieri pertes incipiunt et scismata. Secte. id est hereses. inuidie. in animo. homicidia. in facto. ebrietates. Cor. id est assidue potations que ad superfluitatem in potu. comestiones. superflue que ad cibum. et huiusmodi similia. ad que

caro est prona. sicut uestimentoꝝ lectoꝝ mollicies balneoꝝ et sic de
 alijs. q̄ predico vobis. sc̄z anteq̄ veniat dies iudicij qz tūc penitere
 non poteritis. sicut predixi vobis. ante hāc ep̄lā. quoniam q̄ talia
 agunt. id ē aliquid hoꝝ. regnū dei non cōsequentur. **Min.** ex q̄ seq̄t̄
 q̄ illa peccata iam enumerata in littera sunt mortalia peccata. qz
 nichil sepat a deo nisi mortale peccatū. post hoc describit vitā spiri
 talē di. **Fructus autē spiritus.** id est opera spūs sancti. est caritas. sine
 qua ea que sequuntur non valēt ideo p̄ponitur. **gaudium** id est puri
 tas conscientie et exultatio mentis. et hec est digna leticia. **pax** id
 est concordia ad proximū. qm̄ se non inq̄tant et turbāt. **patientia**
 sc̄z in tollerantia aduersitatū. **longanimitas** sc̄z in expectacōe pri
 miorū. **bonitas** id est dulcedo animi interius. **benignitas**. i. lae
 gitas rez ostendens bonitatē animi. **Job.** extra per opera māuetu
 do. qd̄ est tractabilis et conuersatiuus cū alijs. **fides** id est certis
 tudo de inuisibilibus. ut credat oīa credenda et nō alia. **modestia**
 ut homo seruet modū. in dictis. in factis. et in oīb⁹ agendis. **con
 tinentia** ut hō etiā aliqū a licito se abtineat ppter deū. **Castitas**
 ut recte utatur licitis. ut proze et h̄mōi. **aduersus h̄mōi** sc̄z opa. nō
 est lex. qz iusto non est lex posita. sed malis imposita est lex. ut inē
 quitas eoz per penas legis puniatur. sed bonis ip̄posita ē crux xp̄i.
Ergo dicit. **Qui autē sūt cristi** id est boni cristi imitatores. **carne**
suā crucifixerūt id est cristo crucifixo se cōfirmauerūt affligēdo car
 nē suā. cū vicijs et concupiscencijs. **1p.** ita qd̄ cōcupiscētie et vi
 cia mortua sunt in eis.

Dñica. xv. Gall. vi.

Fratres. si spū minim⁹. spū et abulem⁹. Non efficiamur
 inanis glorie cupidi. inuicē p̄nocantes. inuicē inuiden
 tes. **Fratres** etsi p̄occupatus fuerit homo in aliq̄ delicto.
 Vos qui spirituales estis h̄mōi instruite in spū leuitatis. **Conside
 rans** triplum. ne et tu tempteris. **Alter** alterius onera portare. Et
 sic adimplebitis legē cristi. **Nam** si q̄s existimat se aliquid ē cum
 nichil sit ip̄e se seducit. **Opus** autē suū p̄bet unusq̄sqz. et sic in sem⁹
 ip̄so tm̄ gl̄am habebit. et non in altero. unusq̄sqz ei onus suū por
 tabit. **Communicet** autē is q̄ cathetizat verbo ei qui se cathetizat i oī
 bus bonis. **Nolite errare.** de⁹ nō irridetur. **Que** enim seminauerit
 hō hec et metet. qm̄ q̄ seiat in carne sua. de carne et metet corrupcōez.
Qui autē seminat in spū. de spiritu et metet vitam eternā. **Bonum**

autē facientes non deficiam? Tempore enī suo metemus non deficiente Ergo dū tēpus habemus operemur bonum ad oēs Maxie aut ad domesticos fidei

Postilla

In spiritu uiuimus spiritu et ambulemus Ante initium illius ep̄le scribit sanctus paulus dicens Qui sūt cristi carnē suā crucifixerunt cum uitiis et cōcupiscētijs. Tunc statim sequitur p̄ns ep̄la. que cū euangelio hodierno concordari potest si modo In euangelio dicitur Nemo potest duobus dñis seruire. duo dñi sūt caro et spiritus In ep̄stola uero dicitur qualiter spū sit ambulandū. et non scdm carnē Itē in euangelio prohibetur sollicitudo uite presentis In ep̄la hortamur ad opera spiritus uiuificantis nū ap̄ls dicit Fratres si spū uiuimus id est p̄ spiritū sanctū spū et ābulemus sequendo instinctū spiritus sancti in operibus n̄is uel dictamine recte rationis. et qz bonū opus put frequēter est occasio uane glorie Ideo subdit Non efficiamus inanis glorie cupidi. inuicē puocantes Ip̄. uerbis incuriosis inuicē inuidētes de bonis proximoz dolentes. post hoc apostolus inducit nos ad mutuā supportatiōē d. Fratres et si p̄occupatus fuerit homo per aliquam passionē isurgētē uel per aliquā ignoratiā in aliquo delicto Obi sciendum qz peccatū est p̄petratio mali desertio boni uos q̄ spirituales estis id est perfectiores in uita et scientia h̄m oī instruite. i. ad bonū reducite in spū lenitatis id est rationabiliter et leniter nō in impetu furoris Considerans teipsū id ē fragilitatē ppriā ne et tu tempteris id ē i simile peccatū cadere p̄mittaris. sicut petrus cadere promissus est. ut scire cōpati casibus subditoz Alter alteri onera portare id est infirmitates mutuas et labores subueniēdo mutuo et sic adimplebitis legē cristi q̄ est lex caritatis. Cor. lex ei moysi fuit lex terroris. lex cristi. lex amoris Nū aug. Breuis differētia legis euāgelij timor et amor Rā et si quis existimat se aliquid esse id est magnū quid de se sentiens in superbia cū nichil sit de se nisi uanitas et peccatū. ut i. corin. iij. quid habes qd non accepisti ipse se seducit id est seorsū a ueritate se ducit. qz per hoc i gtemp̄tū fratris et in alia peccata cadit. ideo subdit opus aut suū probet unusquisqz id est diligenter examinet et sic in semetipso t̄m id est in falsa laude alterius cui non est credendū unusquisqz ei on? suū portabit id est mercedē boni uel mali operis comunicet autem ei

In. scz prelato et doctori | is | id est ille | qui cathecizat | id est instruit
| verbo | scz doctrine | ei qui se cathecizat | id est instruit | in oib? bonis
que dicit et docet non in malis que facit. ut patet math. xxiij.
Que dicunt facite scdz vero eoz opera nolite facere | Nolite errare |
scz credendo q? possitis eis confirmare in malis et illicitis. sic di-
cunt qda? quare non facia? hoc. ex q? sacerdos meus facit | deus no? ir-
ridetur | **S**cz id est non potest falli | que ei seminat homo | in prese-
tis vite labore | her et metet | in futura retributione | qm? qui seminat
in carne sua | scz fouendo vicia carnalia | De carne et metet corrupti-
tionem | scz pene eterne | **Q**ui aut? seiat in spiritu | id est in spualib?
operib? | de spu? | id est virtute spirit? sci? metet vitā eternā | p? pre-
mio | bonū aut? facientes non deficiam? | scz a bono inchoato | tēpe
enim suo metem? non deficientes | qz merces erit eterna | ergo dum
temp? habem? | scz merendi qd? breue est | operemur bonū oīs | scz
generaliter | maxime ad domesticos fidei | id est cristianos fideles q?
domestici dicuntur. qā nobiscū sunt de familia eiusdem dom? scz ec-
clesie q? domus dei est

Dñica. xvi. Ephe. iij.

Fratres. obsecro vos ne deficiatis in tribulacōib? meis p?
vobis q? ē gloria vestra **H**ui? rei gratia. flecto genua mea
ad patrē dñi nostri ihū cristi **E**t q? oīs paternitas in celis
et in terra nominat. ut det vobis scdm? diuicias glorie sue: virtutē
corroborari per spiritū eius in interiori hoīe habitare cristū per fi-
dem in cordibus vestris **I**n caritate radicati et fundati. ut possitis
cōprehendere cū oib? sanctis **Q**ue sit latitudo. longitudo. sublimi-
tas et profundū **S**cire enī supereminētē scientes caritatē cristi ut
impleamini in oīs plenitudinē dei **E**i autē qui potens est oīa face-
re superhabūdanter qd? petimus **A**ut intelligimus secundum vir-
tutem q? operatur in nobis **I**psi glā in ecclesia **I**n cristo ihū in oīs
generationes seculi seculorum

Postilla

Obletuo vos ne deficiatis **A**n? in iñciū illius ep?e scribit sac-
tus paulus d. iplis ep?i. Vos qui aliqñ eratis longe facti
estis prope in sanguine cristi **T**unc sequitur pñs epistola
in qua apl's docet nos qualiter non solū in p?peritatib? sed etiam
in tribulacōib? a bono deficere et retro cedere non debemus dicens
Fratres obsecro vos | Vin. scz i fide et bonis operib? | scz me exūte

[in tribulacōib⁹ meis] id est in viculis et in carcerib⁹ [pro vobis]
 pro doctrina et fide quā vobis p̄dicavi [que] scz fides [est gl'a n̄ra]
 id est meritū gl'e eterne [h⁹ rei gracia] id est ppter hāc causam . scz
 ut non deficiatis in fide et sanctitate vite [flecto genua mea] scz cor
 poris et cordis [ad patrē dñi nostri ihesu cristi] Ip̄. ipsū deuote de
 precando [ex quo oīs paternitas] scz tanq̄ ab auctore [in celis] id ē
 in celestib⁹ angelis [et in terra] id est in terrestribus hoībus notāc
 [ut det vobis scdm diuicias glorie sue] id est scdm habūdantiā bo
 nitatis sue [virtutem] Ip̄. patientie in aduersis [corroborari per
 spiritū eius] id est per spiritū sanctū [in interiori hoīe] scz in volū
 tate et intellectu [habitare cristū in cordibus vestris per fidē] q̄ pu
 rificat habitaculū cordis vestri [In caritate radicati] scz quēadmo
 dū arbor q̄ quāto profūdi⁹ figit radices ī terra tāto min⁹ euelli p̄t
 [et fundati] ad similitudinē stabiliū edificij . et quāto plus et me
 lius dom⁹ fundatur tanto diucius stat [ut possitis cōprehēdere]
 id est perfecte intelligere [cum oīb⁹ sctis] scz apostolis martirib⁹
 et confessoribus et virginib⁹ et cū perfectis fidelib⁹ [q̄ sit] **Gor.** id
 est quanta debet esse [latitudo caritatis] qz in extēsiōe usq; ad iū
 micos **Ut patet math. v.** diligite inimicos vestros [longitudo] scz
 caritas . qz in perseverantia meritoz . **ut patet math. x.** qui aut p̄lea
 uerauerit usq; ī finem hic salu⁹ erit [sublimitas] scz caritas . quia
 in intēsiōe celestij premioz **1a . colo . iij .** que sursum sūt querite .
 [et pfundū] scz caritas qz in humilitate ex cōsideracōe iudicioz dei
Vnde ps. xxxv. Iudicia dei abiss⁹ multa . itē ora ut possitis [scire] **em**
 id est intelligere [et superuenientē caritatē cristi] qz animā suā pro
 nobis posuit . **ut patet . Joh. xij.** **Maiorē caritatē nemo habet .** ut
 aīaz suā ponat quas pro amicis suis [ut impleamini in oīz plenī
 tudinē dei] **Vin.** id est oī fructu iusticie in presenti et tandē oī fruc
 tu glorie in futuro [ei aut] id est deo patri [qui potens est oīa facere]
 id est oīpotens est [habundanter] **Gor.** id est supra meritū . ut patet
ad ro . viij . **Non sunt qdigne passiones huius tēporis ad futuram**
gloriam [quā petim⁹] id est plus quam petere sciamus vel presu
 mam⁹ [aut intelligim⁹] id est plusq̄ intelligere possum⁹ . rō . quia
 nostra itēlectio semp est finita sed suū posse est infinitū . igit⁹ [scōz
 virtutē] scz diuinā [quem operat⁹ in nobis] **Gor .** ultra qm petere
 p̄sumamus scz at deus homo fieret . et qz p nobis moreretur [**Ipsi**]
 scz deo p̄i sit [gloria in ecclesia] **Vin** quā in sanguīe filij sui lauit

te in xpo ihesu | id est in e? filio | in oēs generacōes scēi scēoz | .i. in
tota ggregacōe mūdi ubi una generacō pterit & altera adueit, & sic
qdāmodo succedunt scēoz seculis

Dñica .xv. Ephe. iij.

Fratres. obsecro vos ego vinctus in dño ut digne ambu-
letis vocatione qua vocati estis **Cū** oī humilitate et man-
suetudine. cū patientia supportantes inuicē in caritate.
Solliciti seruare unitatē spiritus in vinculo pacis. **Unū** corpus &
vnus spiritus? **Sicut** vocati estis in vnā spem vocacōis vestre. **Vn?**
dñs. vna fides. vnū baptisma **Vn?** de? & pē oīm q̄ ē sup oēs. & p
oīa & in oīb? nobis: qui est bñdict? in scēa scēoz

Postilla

Oblecro vos ego vinctus in dño. **Tū** incipit illius epistolē
scribit sanctus paulus d. de? qui potens est oīa facere su-
perhabundanter qm petim? a intelligim? scdm virtutē
que operatur in nobis **Tū** sequitur presēs ep̄la **Notandū** q̄ ep̄la
et euangelii hodiernū concordāt in h̄ **Quia** euangelii dicit de p̄dō
p̄ro quem dñs ihesus cristus curauit. et post h̄ superbiam phariseoz
increpando gcludit dicens. **Qui** exaltat humiliabitur &c. **Sic** apol-
tolus paul? in ep̄la hodierna docet nos humilitatē paciētiam et mā-
suetudinē. sicut in epistola patebit. ergo dicit **Fratres obsecro vos** |
id est peto dans per hoc superbis non sp̄ imperādī potestātē et exer-
cendi sed pie amonēdi. qz sicut seneca dicit **Generos? est anim?** hō-
minis. poti? vult dōz dulcedie duci q̄ importunitate trahi. id ē
facilius ducitur pia amonitōe qm violenter trahat imperio & p̄tā-
te | ego | scz paulus | vinctus | .i. ligat? in carcere **Scripsit** enī hanc
epistolā de roma detentus in carcere per thm. discipulū suū | in do-
mino | id est propter dñm | ut digne ambuletis | pcedendo de virtute i
virtutē | vocatione q̄ vocati estis | scz ad fidē catholicā per predica-
tiones meas | cū oī humilitate | **Ap.** scz interior in quātū ad cōuersa-
tionē | et māsuetudine | ut tractabiles sitis | cū patientia | aduersoz
| supportantes vos inuicē | in defectib? et infirmitatib? | in carita-
te | scz dei proximi | **Solliciti** | **Supple** sitis | **Seruare unitatē spiritus** |
id est unitatē ecclesie quā facit spūs sanct? .et per oppositū ei? scit-
ma facit diabolus | in vinculo pacis | sicut enim vinculū corporale
vnic ligata interipsū **Sic** pax et trāquilas seruāt unitatē credētū
| **vnū corp?** | **Supple** sitis. qd est corpus cristi missū. ergo debem?

49
esse in caritate. sicut membra corporis. unus spiritus. **Vin.** id est
idem velle et nolle. **Sicut vocati estis in una spe** scz beatitudinis
eterne. **vocationis vestre** ad fidē catholicā per quā habetis vitam
eternā. **vn?** dñs. **scz cui seruitis** vna fides. qz licet articuli sit mē
ti in fide catholica. tū vna est fides. **vnū baptisma**. **Vin.** quo rege-
neramur. **vn?** de? et pē oīm. **scz per creationē**. et ideo nemo potest
se pferre. qui est super oēs. **scz creaturas per excellentiā** et per oīa.
p generalē rez gubernatiōē et i oīb? nobis. **scz fidelib?** ē spūaliē
p grāz qui ē bñdict? in scā seculoz amen

Dñica. xviij. i. corin. i.

Fratres. gratias ago deo meo semper pro vobis. i gratia
dei q̄ data est vobis in cristo ihū. **Quia in oīb? diuites facti**
estis in illo. In oī verbo et in oī scientia: sicut testimoniū
cristi cōfirmatū est in vobis: ita ut nichil vobis desit i vlla gratia.
expectantib? reuelationē dñi nrī ihū xpī. q̄ rōfirmabit vos usq; in
finē scā crimiē. in die aduentus dñi nrī ihū cristi

Postilla

Gratias ago deo meo. **Ad** iniciū illi? ep̄le scribit scūs pau-
lus ap̄ls salutans amicaliter corintheos d. Gratia vo-
bis et pax a deo patre nostro et dño ihū cristo. Tunc statī
requie ep̄la q̄ gcordat cū euāgelio hodierno in hoc. qz in euangelio
legitur de magno mandato dilectiōis. q̄ absq; dono gratie pfici n̄
potest. **Et ergo hoc mandatū magnū implere possumus.** tūc ap̄ls
paulus in ep̄stola hodiernā nos inducit ad gratiā obtinēdā. et pri-
cipaliter per actiones gratiaz. **Quia gratiaz actio est ad plus dan-**
dū iuitatio: ergo plus dicit in ep̄la. **Gratias ago.** **Glo.** corde. ore.
et opere. **Hic** mos est ap̄li. qz fere oēs ep̄las suas incipit a gratiaz
actione. **de o meo semper.** **Ip̄. i.** in omnibus horis michi ad orādū
ogruis et deputatis. **p vobis.** sicut p filijs meis carissimis. **i grā**
dei. id est ppter gratiā dei. **que data est vobis in cristo ihū.** **Vin. i.**
ex meritis et virtute ihesu cristi. qz in oīb? scz pertinetib? ad salu-
tem. **diuites facti estis in illo.** scz cristo. in oī vbo doctrine et in oī
scientia. id est intelligentia scripturaz. **sicut testimoniū cristi.** **gor**
id est testimoniū nostrū de cristo. cōfirmatū est in vobis. **id ē a no-**
his firmiter retentū. Ita ut nichil vobis desit in vlla gratia. **ad sa-**
lutem necessaria. expectantib? reuelacōē. **Gor.** id est clarā vīsiōē
et cognitionem dñi nostri ihesu cristi. **que erit in patria celesti.** qui
f i

et confirmabit vos] in donis collatis] usq; in finē] id est usq; ad mortē] ut sitis sine crimine] 1p. i. sine peccato mortali. qz peccatū veniale non potest etiā a perfectis omnino vitari. Vñ puer. xxi. Septies in die cadit iustus et resurget] In die aduentus dñi nři ihū xpī] .i. i die iudicii: qz qui sine crimine mortali in die mortis inuēiet. in die iudicii sine crimine presētabit

Dñica. xix. ephē. iij.

Ratres. renouamini spiritu mentis vestre. et induite nouum hominem. qui scdm deū creatus est in iusticia et scitate veritatis. Propter qd deponētes mēdaciū loquimini veritatē unusquisq; cū proximo suo: qm sum? inuicē mēbra. Irascimini et nolite peccare. Sol non occidat super iracundiā vestrā. Nolite locū dare diabolo. Qui furabatur iā non furetur. Magis autē laborat operando manibus suis qd bonū est. ut habeat unde tribuat necessitatē patienti.

Postilla

Renouamini spiritu mētis vře 1p. Ante iniciū illi? ephe scribit sanctus paul? dicēs. Vñ? dñs una fides vñū baptisma vnus de? et pater oīm. Tunc sequitur epistola hodierna. que in hoc concordat cū euangelio hodierno. qz in euangelio legitur de palitico quē dñs curauit. Sic in epistola apłs monet paliticos in aīa ut erigant spūaliter a paliti ad bonā opera dicēs. Renouamini] 1p. per gratiam dei] spū mētis vestre] id est in spū qui est mens vestra] et induite nouū hoīez] vñ? hō ē adam per quē peccatū in oēs hoīes introiuit. Sed nou? homo est cristus. q ē pñū principiū innouacōis et renouationis. qm sicut in adā oēs moriūtur: ita et in cristo oēs viuificabūtur] qui] scz nouus homo cristus] scdm deū creatus est] id est a spiritu scō concept? est in utero virginis et de ea natus est] in iusticia] operis] et sanctitate cordis] veritatis] oris] 1p. qz non fuit in cristo duplicitas vel falsitas aliq vel pporilis. Ut patet. i. petri. q. qui peccatū non fecit: nec inuentus ē dolus in ore eius] propter qd deponētes mēdaciū] 1p. per qd prius defraudatur] loquimini veritatē unusquisq; cū proximo suo] per quā cū eo recte viuatur] qm sum? inuicē mēbra] Vñ. Nam vñū mēbrū non decipit alterū in eodē corpore: sed plus condolet et adiuvat alterū. sic q os seruit capiti oculi pedibus. et sic de alijs mēbris] Irascimini] cōtra peccātes] et nolite peccare] in imis aspe

50

arguendo. ¶ In eccle. vii. Noli esse iustus multū. Sol nō occidat su-
per iracundiā v̄rāz. id est nō duret v̄lqz ad occasū solis. Nolite lo-
cū dare diabolo. Vin. scz in ira perseuerādo. qui furabatur. Vi-
ante conuersionē de errore gentili. iam nō furetur. scz cristianitas
tempore. Magis aut laboret. Cor. vnusqzqz manibz suis diligē-
ter et strenue. qz qui nō laborat non māduet. qd bonū ē. id est vti-
le et honestū. vt habeat. nō tū vnde viuāt sed et vnde tribuat ne-
cessitatem patienti. id est indigenti

¶ **Dñica. xx. ephē. v.**

Fratres. videte quō caute ābuletis. non quasi insipientes
sed quasi sapientes. Redimentes tēp. qm̄ dies mali sunt
propterea nolite fieri imprudentes. sed intelligētes que sit
voluntas dei. et nolite inebriari vino. in quo est luxuria. sed imple
amini spiritu s̄cto. loquētes vobis met ipsis in psalmis. et p̄mnis
et canticis spiritualibus. cantantes et psallētes in cordibz vestris
domino gratias agentes semper pro omnibus. In nomine domini
nostri ihesu cristi

¶ **Postilla**

Videte quō caute ābuletis. ¶. An̄ in inciū illius epistole scri-
bit sanctus paulus. d. Surge q̄ dormis et exurge a mortuis.
et illuminabit te cr̄stus. Tūc sequitur epl̄a hodierna que
concordat cū euangelio hodierno. Nam in euangelio legitur de nup-
ciis. et quō quidā q̄ non fuit indutus veste nupciali. traditus fuit
ad tenebras exteriores. Sic in epl̄a p̄senti ap̄ls paulus monet nos
vt caute et sapienter ambulemus ad illas nupcias. de quibz dicit
euangeliiū ne vestem nupcialē sine qua ad tenebras exteriores proi-
ciamur p̄damus d. ¶ Fratres. Cor. filiū eiusdē scz patris dei et eius
dē matris scz ecclesie. videte. Cor. oculo meritori non tū exteriori
q̄ caute ambuletis. p̄pter vie vincula q̄ sunt multa et varia.
¶ Non quasi insipientes sed vt sapientes. in oibz prouidentes. re-
dimentes tēp. ¶ Ip̄. scz bonis operibz insistētes. qm̄ dies mali sūt.
¶ Vin. dies sc̄dm se boni sūt et a deo et per omnia bene ordinati. sed
dicūtur mali occasionaliter vel per accidēs p̄pter miserā vel pena-
litatem quas paciūtur hoīes diebz istis. vel p̄pter peccata v̄l ma-
licias hominū q̄ suphabūdant diebz istis. qz iam totus mundus in
maligno posuit. est. p̄pterea quia dies mali sunt. nolite fieri im-
prudentes sed intelligentes q̄ sit voluntas dei. ¶ Vin. Vt sc̄dm illam

E ii

operamini ut sic voluntas vestra diuine voluntati conformetur. Et nolite inebriari vino. Vin. i. ultra necessitatē et mēsurā uti vini. In quo est luxuria. scz non formaliter sed effectiue et causaliter. ut patuit in loth. qui post vinū cōmisit intestū. ut patet gē. xix. sed impleamini spū scō. qui datur sobrijs et castis. loquentes vobis a metipsis. Vin. id est instruētes non solū alios. sed etiam vosmetipsos. in psalmis. id est in verbis sacre scripture ad bene opandū icī tantibus. et in p̄m̄is. id est in verbis sacre scripture de laude dei. et cāticis spiritualibz. id est in verbis sacre scripture de gaudijs eternis tractatibz. cantantes et psallētes in cordibus vestris. Vin. id est ad hōrē dñi. gr̄as agētes sp̄ pro oībz. scz donis. qz gratitudo beneficij accepti disponit ad receptōē ulterius. In noīe dñi nostri ihū cristi. Cor. i. ad exaltacōē dñi ihesu cristi. qui dicit. dñs. p̄p̄e potestātē. noster. propter caritatē. ihesus. propter salutē. cristus. propter benignitatē. deo patri. scz deo per creationē. patri per gubernacōē et gseruacōē. Subiecti inuicē. non solū subditi p̄latis humiliter et cū timore obediedo. sed etiā p̄lati humiliter et cū timore curam eorum solícite gerendo. in timore cristi. qui est custodia omniū predictorū.

¶ Dñica. xxi. ephē. vi.

Fratres. cōfortamini ī dño. et in potēcia virtutis e. Induite vos armaturā dei: ut possitis stare aduers? insidias diaboli. quia nō est vobis colluctatio aduers? carnē et sāguīnem: sed aduers? principes et potestates. Et aduers? mūdi rectores tenebrarū harū. Contra spūalia nequicie in celestibz. propterea accipite armaturā dei. ut possitis resistere in die malo. et in oībz. p̄fēti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate. et induiti lorica iusticie: et calcati pedes in preparatione euāgelij pacis. In oībz. lumentes scutum fidei. in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Et galeam salutis assumite. et gladium spiritus quod est verbū dei.

¶ Postilla

Confortamini in dño. et in. An in sciū illius ep̄le scribit scs paul? in eodē ca. d. Serue obedite dñis vestris carnalibz. cū oī timore in simplicitate cordis vestri sicut cristo. Non ad oculū seruientes. quali hominibz. placentes: sed ut serui xpī facientes voluntatem dei ex aīa cū bona voluntate seruientes sicut dño.

et non hominibus **T**unc sequitur preses ep̄la in qua ap̄ls nos in-
 struit de bello et armis contra diabolu. qui nos multipliciter ipug-
 nat di. Confortamini in dño **G**or. contra bellu diaboli et in po-
 tentia virtutis ei⁹. Ipse enī dat virtutē et fortitudinē plebe sue in-
 duite vos armaturā dei Ip. i. virtutibus q̄ sūt arma militū cristi
ut possitis stare absq; casu peccati mortalis aduersus insidias
 diaboli qz est mille artifex quia non est vobis colluctatio aduers⁹
 carnē et sanguinē id est aduers⁹ hoīes qui sūt caro et sanguis. ⁊ p-
 gsequens visibiles sed aduers⁹ principes et potestates Vin. p. pri-
 cipes intelliguntur mediocres demones. qui presūt minorib⁹. et p-
 potestates itelligunt maiores demones Nam de singulis ordinib⁹
 reciderūt aliqui in quib⁹ naturalia remanescēt integra. ut d. d. p̄p̄nī.
 ⁊ de cele. ierarchia Et inferiores demoēs obediūt superiorib⁹. ut ma-
 gis possint nocere hominibus aduersus mundi rectores. i. aduer-
 sus demones q̄ regunt mundū. i. mūdialiter viuentes tenebrarū
 harum scz qui hoīes mūdiales hnt tenebrosas animas. et sūt i te-
 nebris vicioz. et perducentur post hec ad tenebras exteriores cōtra
 spūalia nequicie id est contra malignos spūs in celestib⁹. i. exū-
 tes in hoc aere caliginoso. de quib⁹ dz math. xij. Aues celi comed-
 erunt illud. scz semen seminatū id est verbū dei p̄pterea accipite ar-
 maturā dei id est virtutes quib⁹ deus suos milites armat Non ar-
 maturam mūdi: quia cum hostes sint spūales. nichil valet contra
 eos armatura corporalis ut possitis resistere Ip. insultib⁹ demo-
 num in die malo id est in presenti vita. ubi imminet pugna tēp-
 tationū et in omnibus tam p̄speris qm aduersis perfecti stare
 ita q non frāgamini in aduersis nec eleuemini in prosperis State
 ergo succincti lumbos vestros id est carnales concupiscēcias cingu-
 lo castigatis frenātes in veritate **G**or non simulatorie ut ypocrite
 qui sunt quasi virgines fatue. habētes vasa sine oleo induti lorica
 iusticie Ip. sic ei lorica cooperit totū corp⁹: sic iusticia reddet vni-
 cuiq; debitū et calciati pedes id est affectioēs sint munite virtuti-
 bus. ne a vicis purgantur in preparatiōe euangelii pacis ut si-
 tis p̄parati ad predicādū euangelii xpi qui ānunciant pacē eternā.
In oib⁹ scz p̄līs siue illatis a carne. siue a mūdo. siue a diabolo.
lumentes scutū fidei Vin. id est fidem p scuto. de q d. ps. xc. Scu-
 to circūdabit te veritas eius Sicut enī scutū primo recipit ictus. sic
 prime impugnatiōes sunt ex parte fidei Item scuto protegit sinistra
 f iij

pars corporis Sic fides habet solū ptegere in hac vitā. qz nō erit fides post hāc vitā. In q̄ possitis oīa tela nequissimi. Cor. i. acutas tēptacōes diaboli. ignea id ē vicio in viciū inflāmantia. extingūe id est superare. et galeā salutis assumite id est caritatē. Quia sicut galea supponit alijs armis. sic caritas alijs virtutib⁹ preponitur. et gladiū spūs id est gladiū spūale qd ē vbu dei qz percuss⁹ verbo dei diuiditur a mūdo de hoc gladio dicit math. x. Non venit mittere pacē sed gladium &c.

Epistola. xxiij. Philip. i.

Fratres. cōfidim⁹ in dño ihū Quia q̄ cepit in vobis op⁹ bonū. perficiet vltz in diē xpī ihesu Sicut ē michi iustū q̄ scitite p vobis: eo q̄ habeā vos in corde meo. et in vinculis meis Et in defēsiōe et cōfirmacōe euāgelij: socias gaudiū mei ōnes vos esse Testis enī michi ē de⁹: qm cupio vos oēs in viscerib⁹ ihū Et hoc oro vt caritas v̄ra magis ac magis habundet In oī sciētia. & in omni sensu vt probetis potiora. Et sitis sinceres: et sine offensa vltz in diē cristi repleti fructu iusticie per ihū xpī in gloriā et laudē dei

Postilla

Confidimus in dño ihesu Ante iniciū illi⁹ ep̄le scribit sc̄s paulus salutando philip. di. Gratia vobis et pax a deo patre nostro in dño ihū cristo. Tunc sequitur ep̄la p̄ns. Vbi notādū q̄ ep̄la p̄ns et euāgelij hodiernū gcordāt. qz in euāgelio mouemur ad hndā caritatē. non vt tantū bñficiam⁹ proximis: sed etiam dimittamus iniurias nobis ab eo illatas. vt patet in euāgelio Et ad illā perfectā caritatē inducit ap̄ls in p̄ti ep̄la vt patebit in textu d. Fratres. cōfidim⁹ Vin. i. fiduciā habem⁹ in dño. non in aliq̄ alia creatura quia q̄ cepit in vobis op⁹ bonū perficiet Ip̄. sicut enī inchoatio operis boni est a deo ita et cōsummacio vltz in diē ihesu cristi Vin. i. vltz ad mortē cuiuslibet hoīs tunc deus manifestabit se cuiuslibet hoī et tūc reddet unicuiqz iuxta opera sua Sicut est michi iustū hoc sentire. i. bonā opinionē habere p oībus vobis qz dilectio facit bonū opinari de dilecto. ergo subditur eo q̄ habeam vos in corde meo Cor. i. in ītīmo affectu caritatis et in vinculis meis Cor. i. in vīculis p euāgelio paciēdo et in defēsiōe euāgelij id est dum euāgelijū contra infideles defēdo et cōfirmacione id ē dū infirmos in doctrina euāgelij scz

confirmo. tum in oib? hys iā enumeratis memor vri sū desiderās
 [vos oīs esse socios gaudiū mei future remunerationis] qz quā-
 to plures socij tāto magis gaudiū testis enī michi est de? Win. i.
prebet testimoniū quoniā cupiā vos oēs in viscerib? ihesu cristi
in intimo amore ihesu cristi et hoc oro ut caritas uestra magis ha-
 bundet Ip. qz caritas semp crescere potest in oī scientia scz discre-
 tionis ut ametis proximos. ut vicia eoz non ametis et in oī sen-
 su scz diligēter: qz oib? bonis que videt in eo quē amat cōgaudet.
 et malis e? cōpatitur ut pphetis poriora Win. i. pbare possit non
solū bona sed etiā poriora .i. meliora ea sequēdo et sitis siceret
id est puri et mudi in nobis et sine offensa scz primis uestris in
diē xpi .i. vltz in finē vite repleti fructu iusticie .i. bonis opib?
q sunt fructus iusticie per ihesu cristū a cui? gratia venit oē me-
ritum in laudē et gloriā dei Win. ut digne possitis deum lau-
dare et glorificare

Dñica xxiij. philippē. iij

Fratres. imitatores mei estote. obleruātes eos q ita ambu-
 lāt. sicut habetis formā nostrā Multi ei ambulāt qz sepe
 dicebam vobis Nunc aut et flens dico inimicos crucis
 cristi quoz finis interit? qz de? venter ē: et gl'a in g'fusione ipsor-
 um q terrena sapiunt Nostra aut querlatio in celis est. Vñ etiam
 saluatore expectam? dñz nostrū ihū cristū Qui reformabit corp?
 humilitatis nostre configuratum corpori claritatis sue secundum
 operationem qua possit etiam subicere sibi omnia. In cristo ihesu
 domino nostro

Postilla

Imitatores mei estote An iniciū illius ep'le scribit sactus
 paulus in eodē ca. d. Fratres ego non arbitror mei pluri
 cōprehendisse adhuc vñ aut Ip. supple est qd de me alle-
 ro. q quidē retro sūt obliuiscēs. ad ea vero que sūt pōra extēdēs me
 ipsū Tunc sequitur epistola presēs Vbi notādū q euāgeliū et epil-
 tola cōcordant Nam in euangelio legitur qualiter. imaginē dei id ē
 sūaz similitudine sua insignitā deo reddere debemus Cū dz reddite
 q sunt cesaris cesari: et q sūt dei deo Sic in ep'la hodierna ap'ls hoz
 tatur nos ut reddamus deo imaginē suā. et hoc fit imittādo doctri-
 nam ipsius apostoli. ergo dicit Fratres imitatores mei estote scz
in fide et caritate et obleruate eos id est attendite diligēter ut vos
 f iij

eis conformetis[qui ita ābulant] de virtute in virtutē[sicut habes
tis formā nostrā] scz viuendi vobis traditā. verbo. exēplo. et scrip
to[multi enī ābulāt] scz via peruersa[quos sepe dicebā vobis] cū
essem presens vobiscū[nunc aut et flens dico] hic notatur gpassio
apostoli q̄ fleuit alioz miserā et perdicōez. et per hoc inducere nos
volens ad gpassionē proximoz[īimicos crucis cristi] qz eoz vita
erat cruci cristi gtraria. qz in delicijs viuebāt: quales fuerunt gula
ti et luxuriosi[quoz finis īteritus] scz eternus. qz in fine cōsequū
tur penā eternā[qnozz deus venter est] quia student ei satisfacere ī
vibz? Et quicquid faciūt p ventre faciūt. et ipsū tāquā deū colūt[et
gloria eoz] scz tēporalis[in cōfusione ipsoz] id est perducet eos ad
cōfusione eternā[qui terrena sapiunt] Ip. tātmōdo et nō celestia
[nostra aut cōuersatio in celis est] Cor. i. similis cōuersationi celest
tiū q̄muis sum? in terra[vñ et saluatorem] Cor. tā aīaz quā corz
poz[expectam?] venturū ad iudiciū[dñz nrm ihesū cristū q̄ refoz
mabit] scz in generali resurrectione[corp? humilitatis nostre] Ip.
Nam in nobis modo est humiliatōis occasio. eo qz est corruptibile
et putrefactibile corrodetur vermibz. et in cineres resoluetur[cōfi
guratū] id est assimilātū[corpori claritatis sue] qz sancti resurget
in corpore glorioso. sicut et crist? resurrexit[scdm operationē] id est
potentiā aperandi[qua possit etiā subire sibi oīa. ppter creatio
nē ei oīa sūt sibi subiecta q̄ de nullo facta sunt: et nisi conseruarent
a deo ī esse in nichil redigerentur] Itaqz fratres mei carissimi[Ip
id est michi iuncti dilectione spiritali] et desideratissimi[qz deside
rabit eos videre tēporaliter hic in vita et eternaliter ī patria] gau
diū meū[de vestro perfectu] et corona mea[Doctoribz enī debetur
corona spēalis q̄ dī aureola] sic state[scz firmi contra tribulationes
huius mūdi] in dño carissimi[ita qz ab eo nullomō eleuamī] Eu
chodiā rogo et lynthicen deprecor idipsum sapere a dño[id est firmiter
stare] Ille erant due matrone q̄s cōfortat spēaliter apłs. Tū poter
fragilitatis sexū. tum qz ministrauerāt sibi necessaria et alijs p̄dica
toribus. ut ostenderet se gratū[Etiā rogo et te germane] est nomen
ppriū[cōp] id ē soris? et adiutor me? ī p̄dicatōe[adiua illas] scz
mulieres[que meū laborauerūt in euangelio] scz ī necessaria mi
nistrando. et non solū meū[sed cū clemēte et ceteris adiutoribz] ī
p̄dicatōe vbi dei ipi? scz sicut et michi necessaria ministranda

Quinta. xxiii. Colosen. i.

Non cessamus p vobis orātes et postulantes. ut implea-
mini agnicōi voluntatis ei? in oī sapiētia. et intellectu
spirituali. ut ambuletis digne deo p oīa placētes. in oī ope
bono fructificātes: et crescentes in scientia dei. in oī virtute cōfor-
tati scdm potēciā claritatis ei?. in omni patientia et longanimitate cum gaudio

Postilla

Non cessamus p vobis orātes. **A**n iniciū illi? ep̄le scribit
sanctus paul? in eodē ca. d. salutando amicabiliter colo-
senses. Gratia vobis et pax a deo patre nostro et dño nro
ihesu cristo gratias agam? deo et patri dñi nostri ihesu cristi semp
pro vobis orantes scz ego paulus et timothe? discipul? me? audi-
entes fidē vestrā in xp̄o et dilectionē quā habetis in oēs sctos pp̄
spem q̄ reposita est vobis in celis. Tunc sequitur p̄ns ep̄la. **N**otā
dū op̄ euāgeliū et ep̄la p̄sens concordāt. Quia in euangelio legi-
t de filia archisynagogi patri mortua quā dñs et sic ad deuotā petici-
onē patris resuscitauit. Sic etiā in ep̄la p̄feti apls nos hortatur
ad deuotā orationē p quā mens in deū eleuatur di. **F**ratres nō cel-
lam? **G**oz. horis oportunis **p vobis orātes** **Ip. mēte** **et postu-**
lantes **scz ore** **ut impleamini agnicōe voluntatis eius** **ut plenius**
diuinā voluntatē cognoscatis quid velit et quid non **in oī sapiē-**
tia **quātum ad cogniciōez rez** **ad vitam actiuam pertinēciū** **et i-**
tellectu **spirituali** **quātū ad cogniciōez spūaliū ad gēplatiuā vitā**
pertinēciū **ut ambuletis digne** **scz per viam hui? vite ad patri-**
am **deo per oīa placēts** **per rectam intentionē et bonā voluntatē**
In omni opere bono fructificantes **id est per bonam opacōez ad**
deū. ad primū. et ad seip̄s **et crescentes in scientia dei** **id est in cog-**
nicōe diuinitatis **in oī virtute confortati. scdm potēciam clarita-**
tis eius **id est scdm filiū q̄ est claritas patris. per quam gfortamur**
in bono **in omni paciētia** **Ip. per aduersoz tollerantiam** **et lōga**
nimitate **per certā p̄mioz expectacōez** **cū gaudio** **goz. n̄ ex tristi-**
cia aut necessitate: in cristo ihu dño nostro

Dñica. xxv. Iheremie. xx.

Ecce dies veniūt dicit dñs: Et suscitabo dauid germē ius-
tum Et regnabit rex. Et sapiēs erit. et faciet iudiciū et ius-
ticiam in terra. In diebus illis saluabitur iuda: et israhel
habitabit confidenter. Et hoc est nomē qd vocabit eū dñs n̄. ppter

hoc ecce dies veniunt dicit dñs Et non dicent ultra viuit dñs . qui
eduxit filios israhel de terra egypti Sed viuit dñs: qui eduxit ⁊ ad-
duxit semen domus israhel de terra aquilonis Et de cunctis terris .
ad quas eiecerim eos illuc . Et habitabunt in terra sua dicit domi-
nus omnipotens.

Postilla

Ecce dies veniunt dicit dñs An incipiū illius ppherie locut⁹
est dñs deus per pphetā iherē. di. De pastorib⁹ q̄ disper-
gunt et dilacerāt gregē pascue mee dicit dñs . Ideo si dicit
dñs deus israhel ad pastores qui pascūt pp̄m meū Vos disper-
tis gregē et eiecistis eos. et nō visitastis eos. Ecce ego visitabo sup
vos maliciā studiorū vestrorū. ait dñs Ecce aggregabo reliquias gre-
gis mei de oib⁹ terris ad quas eiecerā eos Post hoc sequit⁹ ep̄la ha-
dierna. que est vltima dñica anni . Pro quo notādū q̄ in prima et
et vltima dominica ecclesia agit de aduentu cristi In signū q̄ ipse
est alpha et ω. primus et nouissim⁹ . primus in dignitate . nouissi-
m⁹ in seruitute Vñ harrē. Nemo illi sublimior . nemo illi humilior .
Nē in signū q̄ cūcta nostra operatio ab ipso sp̄ incipit et per ipm
cepta finitur Ecce dies veniunt dicit dñs Ip̄. scz cristi veri dei ⁊ ho-
minis et suscitabo dauid germē iustū id est cristū q̄ factus est ex se-
mine dauid scdm carnē et regnabit rex Vñ math. xxviii. data est
michi oīs potestas in celo et in terra et sapiens erit sapientia incre-
ata et creata et faciet iudiciū discretionis in p̄nti discernendo fide-
les ab infidelibus Vocando aliquos ad fidē et dimittēdo aliq̄s sua
iusto iudicio licet nobis occulto et iusticia in terra scz dando legē
euangelicā q̄ continet pfectā iusticiā In dieb⁹ illis saluabitur iuda
id est quicūq̄ veraciter cōfiteatur corde et ore nomē dñi et israhel ha-
bitabit confidenter Istud refertur ad statū ecclesie triūphātis ubi
est sūma securitas et hoc est nomē qd̄ vocabunt eū dñs iustus n̄r
scz iustificans nos ppter hoc ecce dies veniunt dicit dñs . non dicēt
ultra. viuit domi⁹ q̄ eduxit filios israhel de terra egypti scz p mo-
sen. qz sicut ad p̄ntiam maioris luminis min⁹ obfuscatur: sic ad
ueniēte beneficio incarnationis ihū cristi et redēptionis n̄re. per eū
perfecte obfuscata sunt oīa beneficia que fuerunt in veteri lege tan-
quā modica aut nulla respectiue Sed viuit domi⁹ qui eduxit et
adduxit Glo. oz. per cristū semē domi⁹ israhel de terra aquilonis
et de cunctis terris ad q̄s eieceram eos illuc Vi. Ista adductō itelligit

de uocatione ad fidē cristi. qz de omnibus partibz terre sunt aliqui vocati. et ista uocatio maiorē et excellentior in cōpabiliter oībus be-
neficijs veteris testamenti et habitabūt in terra sua in ecclesia mi-
litante et postea triūphante. que est terra uiuentiū pmissa fidelibz
in premiū. dicit dñs oīpotens

In festo dedicacōis. Apoc. xxi.

In diebus illis uidi ciuitatē sanctā iherusalē nouā descē-
dentē de celo a deo paratā sicut spōsā ornatā uiro suo. Et
audiui uocē magnā de throno dicentē. Ecce tabernaculū
dei cū hominibus et habitabit cū eis: Et ipsi populus eius erūt. et
ipse deus cū eis: erit eorū deus. Et absterget deus oīz lacrimā ab ocu-
lis eorū. et mors ultra non erit. neqz luctus. neqz clamor. neqz dolor
erit ultra que prima abierunt. Et dixit qui sedebat in throno. Ecce
noua facio omnia

Postilla

Uidi ciuitatē sanctā iherusalē. In iniciū illius epistole scri-
bit sanctus iohānes in eodē ca. d. Uidi celū nouum et terrā
nouā. primū enī celū et pīma terra abiit. Et hec oīa in fi-
ne mūdi inouabūtur. et in melius mutabūtur in claritate. Et patz
lucē. xxi. Celū et terra transibūt. non qntū ad substantiā sed qntū
ad formā. et hoc totū cedet ad glām electoz qui ex creaturis laudāt
deū. Tunc sequitur ep̄la presens. In diebus illis. Hic sanctus iohā
nes describit inuocacōez humane nature quātū ad electos di. Hic
di ciuitatē sanctā iherusalē. Ip. i. electoz societatem pfecta caritate
unitā nouā. Ip. quantū ad corporis gloriā. Corpora eī sanctorū.
que nunc sunt corruptibilia. gressa. pōderosa. et obscura. fietur
gēt immortalia. subtilia. agilia. clara. et si sit ex glā aīaz ad corpa
redūdantia. descendentē de celo. Ip. Nam anime beate descēdent de
celo ut corpora resumāt et in iudicio cōpareant. a deo paratā. Ip.
dotibus aīe et corporis. sicut sponsā ornatā. uirtutibz. uiro suo.
id est ad honorē uiri sui scz xpi. et audiui uocē magnā de throno.
scz diuine maiestatis. dicentē. ecce tabernaculū dei cū hoībz et ha-
bitabit cū eis. Ip. habitatio eī dei cū hoībz erit inseparabilis. Quia
beati sp̄ habebūt apertā uisionē et perfectā fructionē. et ipsi popu-
lus eius erunt. scz beati erunt sicut ipse beatus est. Dñ. in psal. clīū
Beatus populus cuius dñs deus eius. uñ et leui. xxvi. ego ero dñs
deus: uolz eritis michi populus. et ipse deus cū eis erit eorū deus.

Glo. or. qz nūquā ab eis expelletur. qz nūquā peccabūt contra deū
Et absterget deus omnē lacrimā ab oculis eoz | diuerse sunt lacri
me quibus in hac vita affligūt electi Et idē in futūz fugatis do
loribz omnis lacrima ab oculis eoz bī abstergi | et mors ultra non
erit | id est seperatio anime et corporis | neqz luctus | p alienis mise
riis | neqz clamor | scz p pugna spūs ad carnē | neqz dolor | de peccis
ppriis | erit ultra **Ma** pla. li. Leticia sepiterna sup capita eoz. gau
diū et leticiā tenebūt. et fugiet dolor et gemitz | que prima abierūt |
Hapmo. in presenti vita boni her iam enumerata sustinent: sed in
futura vita nichil mali sustinebūt | Et dixit qui sedebat i throno |
scz de? nō potēs q p̄sident ecclie sue | Ecce noua facio oīa | **Ap.** scz celos
et elementa et electoz corpora **Et** patz plaie. lix. Ecce ego creo celos
nouos et terrā nouam

Incipit vltimis postilla super ep̄as de sanctis per circulum anni
scdm sensum litteralē **I**tem primo sc̄i andree apli. Ro. x.

Fratres corde creditur ad iusticiā. ore autē cōfessio fit
ad salutē Dicit enī scriptura Omnis qui credit in eū
non confundet Non enī est distinctio iudei et greci. nā
idē dñs omniū Dives in oēs qui inuocant illū Dicit
enī scriptura Omnis quicūqz inuocauerit nomē dñi
salu? erit? Quō ergo inuocabūt. in quē non crediderunt? Aut quā
credent ei. quē non audierunt? Quō autē audiet sine predicāte. Quō
vero p̄dicabūt. nisi mittātur Sicut scriptū est Quā speciosi pedes
euangelizatiū pacē. euangelizatiū bona Sed non oēs obediūt euā
gelio Plap̄as ei dicit Dñe q̄s credit auditui nostro: ergo fides ex au
ditu Auditus autē p verbū cristi: sed dico. nūquid non audierūt. et q̄
dem In omē terrā exiuit son? eoz. et in in fines orbis terre vba eoz

Postilla

Corde credis ad iusticiā. Ro. x. Ante inciū illius ep̄e
scribit sanctus paulus in eodē ca. d. Si confitearis in
ore tuo dñm ihesū. et in corde tuo credideris. qz deus il
lam suscitauit a mortuis saluus eris. Tunc statū seq̄t
epistolā p̄fens | **F**ratres corde creditur ad iusticiā | **Cor.** i. ad ius
tificacōez habendam | ore autē cōfessio fit ad salutē | id est ad perfec
tionē salutis **N**ecesse est enim fidē cōfiteri pro loco et tēpore. In sig
nū huius recipit homo sacramentū confirmationis in frōte **U**nde
dicitur in decretis Confirmatio ideo in fronte ponit. ut a r̄cipiente

fides sine erubescencia publicetur de gl'e. di. v. Nonissime Da luz.
xij. Qui me confessus fuerit corā hoīb? cōfitebor et ego eū corā pa-
 tre meo. Dicit enī scriptura sacra veraciter Omnis qui credit in
illum non confundet supple eternaliter Non eī distinctio est iudei
et greci Ip. quātū ad iusticiā q̄ est per fidē cristi Nā idē dñs oīm
scz iudeoz et gentiliū Dines in omnes Gor. ditās oēs qui inuo-
cant illū scz fide et opere Oīs quicūq; inuocauerit non verboten?
sed corde intimo nomē dñi id est filiū patris in quo sicut p̄ noīe ē
notificatio patris salu? erit ab eterno supplicio Quō ergo iuo-
cabūt in quem non crediderūt li. q. d. nullo modo: qz oratio p̄sup-
ponit fidem orantis aut quō credent ei quē non audierunt. qz fi-
des p̄supponit auditū vel a deo int? per inspirationē vel ab homi-
ne exterius per p̄dicationē Quō autē audient sine predicante Act?
aut predicandi p̄supponitur auctoritatē officij deo dñi quō vero p̄-
dicabūt nisi mittantur scz a deo sicut olim pphete vel apostoli e?
locum tenentes sicut p̄dicatores alij Gor. Aliter autē non est predicā-
dū sicut nec ipse cristus filius dei p̄dicare voluit. nisi missus a prē-
ut patet luc. iij. Oportet me etiā alijs ciuitatibus euangelizare reg-
nū dei qz ad hoc miss? sū Sicut scriptū est psa. liij. quā speriosi
id est bene formati sunt pedes euangelizantiū pacē id est reconcili-
ationē hominis ad deū euangelizantiū bona scz futura Sed nō
omnes obediūt euangelio Gor. q. d. Oīs quidē audiūt: sed nō oēs
obediūt euangelio. p̄dicatores eius recipiēdo. qz gentiles. et iudei.
et heretici non obediūt sed solū boni cristiani Isaias eī dicit ut ha-
betur psa. liij. dñe q̄s credidit auditui nostro Gor qd a nobis audi-
uit. qd a te audiui? q. d. aliquis credit sed nō oēs Ergo fides ex
auditū Gor. et si deus int? doceat. tñ predicator exterius nunciat.
auditus autē per verbū cristi loquentis in apostol? ut patet mat.
x. Non eī estis vos qui loquimini: sed spūs patris vestri qui loq-
tur in vobis Itē luc. x. qui vos audit me audit et. sed dico nun-
quid non audierūt Ip. id est habēt ne exculationē sue infidelitatis
ppter defectū publicationis. q. diceret non ad quod inducit auctori-
tatē pphete dauid q̄. habetur in ps. xviij. Et quidē Gor. i. certē in
omnē terrā quātū ad terras medias exiuit sonus id est fama eo-
rum. et in fines orbis terre .i. in terras extremas verba eoz. .i. p̄-
dicatione vel auditus p̄dicationis eorum

In festo sancti nicolai epi et confessoris

Acre sacerdos magnus &c. Quere infra in cōmuni sanctorū
de gressoribus

In festo cōceptōis gloriōsissime virginis marie
Dominus possedit me in initio viarū suarū antequā quicquā faceret a principio ab eterna ordinata sū & ex anti-
quis anteq̃ terra fieret. nondū erāt abissi et ego iā cōcep-
ta erām nondū fontes aquarū eruperāt. necdū montes graui mole
constiterāt Ante omnes colles ego perturiebar. Adhuc terrā non fere-
rat et flumina et cardines orbis terre Quā prepebat celos adērā. quā
certa lege & giro vallabat abissos quā ethera firmabat surcū & libera-
bat fontes aquarū Quā circūdabat mari terminū suū et legē po-
nebat aquis ne trāsirent fines suos. Quādo appendebat fundamē-
ta terre cum eo erā cuncta cōponēs Et delectabar per singulos dies
ludens corā eo oī tēpore. et ludens in orbe terrarū: et delicie mee esse
cum filiis hoīm Nūc ergo filiū audite me Beati qui custodiūt vias
meas Audite disciplinā. et estote sapientes: et nolite abicere eā Bēs
hō q̃ audit me. et qui vigilat ad fores meas quotidie: et obseruat
ad postes hostij mei. qui me inuenerit. inueniet vitam: et hauriet
salutē a domino

Postilla

Dominus possedit me &c. Scribitur prouer. viij. in festo
cōceptōis beate virginis marie p̃ ep̃la p̃s lectio scōz se-
culares legitur. que lectio principaliter exponitur de eter-
na sapientia que cristus est filius marie virginis. honor aut̃ filij. ē
honor m̃ris. et equeſo honor matris est honor filij. Vñ barā. omes
lia. q̃rta. sup̃ missus ē dicens Non est dubiū quicquid in laudibus
matris proferimus ad filiū pertinere Et rurſū. cū filiū honoram?
 a laudibus matris non recedim? Vñ dicit eterna sapientia Dñs
possedit me ī initio viarū suarū Ip̃. i. operum suorū anteq̃ quic-
quā faceret id est aū oīz creationē ab eterno ordinata sū. Necdū
erant abissi. et ego rām cōcepta erā. necdū fōtes aquarū eruperāt
 scz de locis subterraneis Necdū montes graui mole cōstiterāt .i.
super terrā plenā eleuati Ante omnes colles ego perturiebar id est
procedebā a fecūditate paterna adhuc terrā non ferebat. et flumina
 id est creaturā visibilē Et cardines orbis terre id est partes mundi
principales. que sunt oriens. occidens. austrū. aquilo. quā p̃pabat
celos adērā Indiuisa enī sūt opera trinitatis: et ideo filius qui ē

sapientia genita. semper operatur cum patre. ut patet Joh. v. **P**
 meus usque modo operatur et ego operor. **Q**uoniam certa lege et giro val-
 labat abissos. id est concavitates ubi aggregate sunt aque. ut appareret
 arida. habitaculo hominum et animalium terrestrium apta. quoniam ethera firmabat
 sursum. id est spera ignis que naturaliter sursum fertur. Illa enim pars ele-
 mentorum que contigua est sperae lune ether vocatur. et liberabat
 fontes aquarum. constituens eos in pondere. in numero. et mensura.
 quoniam circumdabat mari terminum suum ne transirent ad fines suos. et
 opprimeret arida. quoniam appendebat fundamenta terre. id est partes infe-
 riores terre circa centum. que sunt quidam fundamenta superiorum partium. cum
 eo erant cuncta componens. quoniam indivisa sunt opera trinitatis. et delecta-
 bar per singulos dies. id est eternaliter gaudebam cum patre et spiritu sancto
 ludens cum eo omni tempore. ludens in orbe terrarum. id est ludum faciens
 de orbe terrarum qui similis est ludo pile. quod de uno transfertur ad aliud
 secundum quandam reuolutionem. quoniam regna terre transfert atque constituit de ge-
 te in gentem. et deliciae meae esse cum filiis hominum. scilicet per gratiam. nunc er-
 go filius. scilicet per adoptionem. audite me. scilicet per debitam attentionem. **B**ea-
 ti qui custodiunt precepta mea. id est viam mandatorum et viam consiliorum. au-
 dite disciplinam. de moribus humanis. et estote sapientes. in divinis.
 et nolite abire eam. **B**eat? homo qui audit me. scilicet michi obediens.
 qui vigilat ad fores meas quotidie. scilicet in loco divini cultus. deuote
 orando. et observat ad precepta hominum mei. quod me invenerit per gratiam. in-
 viet vitam. scilicet eternam. ei hauriet salutem a domino. id est fons salutis

In festo sancti thome apostoli

Non estis hospites etc. Quere infra in communi scriptura

In festo sancti stephani protomartyris

In diebus illis Stephanus autem plenus gratia et fortitudine
 faciebat signa et prodigia magna in populo. Surrexerunt autem
 quidam de sinagoga que appellabatur libertinorum. et cyrenen-
 sium. et alexandrinorum. et eorum qui erant a cilicia. et asia. disputantes
 cum stephano. et non poterant resistere sapientie et spiritui qui loquebatur.
 Dura cervice et incircumcisi cordibus et auribus. vos spiritus sancti sanc-
 to resistitis: cuius nunc proditores et homicidae fuistis. Audientes
 autem haec disscebant cordibus suis. et stridebant dentibus in eum.
 Cum autem esset stephanus plenus spiritu sancto intendens in celum
 vidit gloriam dei. et ihesum stantem a dextris dei. et ait Ecce video
 celos apertos. et filium hominis stantem a dextris dei. Exclamantes autem voce

magna. continuerunt aures suas: et impetū fecerunt unanimiter i
 eum. Et eicientes eum extra ciuitatē lapidabant. et deposuerūt ves
 timenta sua secus pedes adolescentis qui vocabatur saulus. Et la
 pidabant stephanū vocantē et dicentē Dñe ihesu suscipe spūm me
 um. Positis autē genibus clamauit voce magna dicēs Dñe ne sta
 tuas illis hoc peccatū. Et cū hoc dixisset obdormiuit in dño.

Postilla

Stephanus plen⁹ gratia. scribit Act. vii. Ante iniciū il
 lius ep̄le scribit sanctus lucas. q̄ post ascensioē xpi dñi
 dñi crecebat et multiplicabāt numer⁹ discipulorū in iher⁹
 valde. multa etiā turba sacerdotū obediēbat fidei. Tūc statim sequit⁹
 epistola p̄ns. Stephan⁹ autē plenus gratia. Ip̄. ad bene operandū
 et fortitudine. aduersa tollerāda. Faciebat signa et prodigia mag
 na i populo. ad veritatē fidei catholice confirmandā. Surrexerunt
 quidā de sinagoga q̄ appellabatur libertinorū. a regione sic notat⁹
 rum. ut dī. glo. interli. et cirenensiu. a cirene ciuitate. et alexandri
 norum. id est ab alexandrina metropoli egipti. et eorū qui erāt a
 cilicia et alia. noīa sūt regionū iudee appropiqz. disputantes cū
 stephano. fidē catholicā dñis q̄ntū poterāt impugnādo. et nō pote
 rant resistere sapientiē et sp̄itui q̄ loquebat. scz scōz q̄ p̄miserat
 saluator. d. ioh. xx. Ego dabo vobis os et sapientiā sui non poterūt
 resistere et contra dicere oēs aduersarij vestri. Tunc post q̄ redergue
 bat eos acriter dicēs. dura ceruice. id est obstinata mente. et incir
 cūcisi cordibus. id est a vicijs et sordib⁹. nos semper sp̄ui scō resist
 itis. qui locutus est per prophetas de cristo. cuius nūc p̄ditores et
 homicide fuistis. Et eius crucifixionē procurando. Audientes autē
 hec difficabantur cordib⁹. qz non habebāt rationē interficiendi eū.
 Et in oīb⁹ modis interficere volebant. et sic discrabāt interius. qz
 passio p̄ualens discrepabatur a ratione. et stridebant dentib⁹ i eū.
 sicut canes rabidi. Cū autē esset stephan⁹ plen⁹ sp̄u scō intendēs in
 celū. ubi fiduciā suā collocauerat. vidit gl̄am dei. ad cōfortationē
 suam ex speciali gr̄a. et ihesū stantē a dextris dei. Ip̄. ad designan
 dum q̄ erat pat⁹ ad eius roborationē. qz stare p̄p̄iū est adinuātis
 in prelio. Sedere autē p̄p̄iū est iudicantis vel regnantis. Et ait.
 Ecce video celos apertos et filiū hoīs stantē a dextris dei. Ip̄. nō est
 hic intelligēdū q̄ celi fuerunt diuisi cum sint in corruptibiles. sed qz
 sic clare vidit. ac si nullū esset obstaculū intermediū. exclamātes at

voce magna | ne audirent stephani verba | Continuerunt aures suas
et impetum fecerunt unanimiter in eum | non rationi sed furia moti | et
eicientes extra civitatem lapidabant | tanquam blasphemum | **R**odus enim
erat blasphemus extra civitatem lapidari. unde dixit dominus ad moysen.
Levi. xxiij. Educ blasphemum. et obruet eum omnis populus lapidibus.
[Et deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis qui vo-
cabatur saulus] ut expeditius et celerius eum interficerent | **E**t lapi-
dabant stephanum invocantem et dicentem. domine ihesu suscipe spiritum me-
um. positus autem genibus | **I**p. ut in orando modus esset devotus | cla-
mauit voce magna | quia predebat ex affectu magno ad proximorum sa-
lutem dei. | **D**omine ne statuas illis hoc peccatum | **I**p. reservando eis penam
eternam: sed da eis penitentiam. **U**nde beda Stephanus? pro seipso stando
oravit. sed pro inimicis flexis genibus? | et cum hoc dixisset | **I**uxta fervore
caritatis secundum dictum salvatoris **Matth. v.** Orate pro calumniantibus et
persequentibus vos | obdormiuit in domino | **N**am eius anima sanctissi-
ma absorpta fuit in abisso superne claritatis. **S**equitur in textu.
[Saulus autem erat glaciens neri eius] **F**acta est autem illa die persecus-
tio magna in ecclesia que erat iherosolymis et omnes dispersi sunt per
regiones iudee et samarie preter apostolos **C**uraverunt autem sanctum ste-
phanum | **I**p. i. decenter sepeliverunt | **viri timorati** | id est timentes deum
Inter quos gamaliel fuit principalis. et fecerunt planctum mag-
num super eum

In festo sancti iohannis apostoli et euangeliste
Qui timet deum faciet bona etc. **Q**uere etiam in communi sac-
torum de euangelistis

In festo puerorum innocentium **S**cribitur apoc. xiiij.

In diebus illis **V**idi supra montem spon agnum stantem. et cum
eo centum quadraginta quatuor milia **H**abentes nomen
eius et nomen patris eius scriptum in frontibus suis. **E**t audiui
vocem de celo tanquam vocem aquarum multarum tanquam vocem tonitruum magni.
et vocem quam audiui cytharedorum cytharistarum in cytharis suis. et
cantabant quasi canticum novum autem sedem et autem quatuor animalia et ser-
res **E**t nemo poterat dicere canticum novum nisi illa centum quadraginta
quatuor milia qui empti sunt de terra **H**uius sunt qui cum muliere
bus non sunt coquinaati: virgines enim sunt **H**uius sequuntur agnum quia
cumque ierit **H**uius empti sunt ex omnibus primicie deo et agno. et in
ore eorum non est inuentum mendacium. **S**ine macula enim sunt

ante thronum dei

Postquam

Ubi supra montē spon. Ip. id est in ecclesia triūphāte q̄
dicitur mons spon. ut habetur hebre. xii | agnum stātē id
est crīstum qui est agnus dei. ut habetur Joh. i. + et cum
eo cētūquadrāginta quatuor milia | tali numero venerantur pueri
innocentes. quorum festum paragitur scdm illā visionē que ostēda
est iohanni qm̄ a domiciano relare in exiliū miss⁹ fuit. ubi scripsit
librū apoc. Sed tū cert⁹ numer⁹ puerorū innocentū non reperitur
certitudinaliter in scripturis | habentes nomē eius et nomē patris
eius scriptū in frontibus suis. et audiui vocem de celo tanquā vo
cē aquarū multarū | id est multitudinis sanctorū | et tanquā vocē to
nitruī magni | in quo deliquatur magnitudo laudis h⁹. nō solum
ex laudantiū multitudine : sed etiā ex modo laudis et qualitate | et
vocē quā audiui sicut cytharedorū cytharistantiū in cytharis suis |
Nam hec laus est corā deo et angelis eius gratiosa | et cātabāt quā
si canticū nouū. qui dicti laudātes sunt de numero scōrū noui testa
menti | ante sedē | scz dei | et an̄ quator animalia et seniores | .i. in p̄
senti sanctorū patriarcharū et prophetarū in celo existentū | et nemo
poterat dicere canticū nouum nisi illa cētūquadrāgintaquor milia
Qui empti sunt de terra | scz sanguine crīsti | Hī sunt qui cū mulie
ribus non sunt coīquinati. virgines enim sūt. integritatē carnis ser
uādo | Hī sequūtur agnū q̄cūqz ierit. hī empti sūt ex hoīb⁹ primī
cie deo | id est gratiosi sūt sicut primī fructus sūt magis delectabi
les | et in ore eorū non est inuentū mendaciū | nam pueri isti verita
tem fidei non loquendo : sed moriendo confessi sunt | sine macula
aut sunt ante thronum dei | nam macula peccati originalis purga
ta fuit virtute sue martiriū.

In conuersione sancti pauli apli

In diebus illis. Saulus ad huc spirans minarū et redis
in discipulos dñi. accessit ad principē sacerdotū. et petiit
epistolās ab eo in damascū ad sinagogas : ut si inueniret
q̄s huius vie viros aut mulieres. perduceret vinctos in iherusalem
Et cū faceret iter. contigit ut appropinquaret damasco. Et subito
circūfulsit eū lux d̄ celo. et cadēs ī t̄rā audiuit vocē dicētē sibi Saule
saule qd me persequeris. qui dixit Quis es dñe. et ille Ego sū ihes⁹
nasareus quem tu persequeris. Durum est tibi contra stimulum
calcitrare Et tremens ac stupens dixit Dñe quid me vis facere. Et

dominus dixit ad illū **Surge et ingredere civitatē. et dicetur tibi qđ**
 te oporteat facere. **Viri autē illi qui comitabantur cum illo stabant**
stupefacti Audientes quidē vocē neminē aut videntes Surrexit at
saulus de terra. apertis qz oculis nichil vidit Ad manus autē illum
trahentes. introduxerūt damascū: et erat ibi tribus diebus et tribus
noctibus non videns. et non manducavit neque bibit Erat autem
quidam discipulus damasci noīe ananias. et dixit ad illū in visu
dñs Ananias Et ille ait Ecce ego dñe Et dñs ad illū. Surge et vade
in vicum qđ dicitur rectus: et quere in domo iude saulū noīe tharsē
sem Ecce enim orat et vidit virū ananias noīe introeuntē et impo
nentē sibi manū ut visum recipiat. Respondens autem ananias
ait Domine audiui a multis de viro hoc. quāta mala fecerit scīs
tuis in iherusalē. et hic habet potestātē a principibus sacerdotū al
ligandi oēs qui invocāt nomē tuū Dixit autē ad illū dñs Vade quā
tas electionis est michi iste. ut portet nomē meū corā gentibz et re
gibz et filiis israhel. ego enī oñdam illi quanta oporteat eū p noīe
meo pati. et abiit ananias et introiit in domū Et imponēs ei ma
nū dixit Saule frater. dñs misit me ihesū: qđ apparuit tibi in via qđ
veniebas ut videas et implearis spū sancto. et cōfessim ceciderunt
ab oculis eius tanquā squame. et visū recepit: et surgens baptiza
tus est. et cū accepisset cibū confortat⁹ est Fuit autē cū discipulis qđ
erāt damasci per dies multos. et cōtinuo ingress⁹ saul? sinagogas
predicabat illis ihesū: quā hic est fili⁹ dei Stupebāt autē oēs qđ audie
bant eum et dicebant Nonne hic est qđ expugnabat omnes in iheru
salē qui invocabāt nomen istud. et huc ad hoc venit ut victos illos
adduceret ad principes sacerdotū Saul? autē magis ac magis qđ
tralecebat. et confundebat iudeos qui habitabant damasci. confir
mans quā hic est cristus

Postilla

Aulus adhuc spiras **Actū. ix.** Ante iniciū illius epistole
 scribit sanctus lucas. qđ discipuli qui erant dispersi post
 lapidacōē scī stephani pertransibant evangelizātes per
 hū dei **Philipp⁹** autē descendens in civitatem samarie. predicabat
 illis cristū **Intendebāt autē turbe hūz qđ a philippo dicebantur una**
 nimitē audientes et videntes signa qđ faciebat. **Multī enī eoz qui**
 habebāt spūs immundos clamātes voce magna exibant **Multī at**
 palitici et claudi curati sunt **Factum est ergo magnum gaudium ī**
 qđ

illa ciuitate **T**unc postmodum sequitur epistola hodierna **S**aulus
adhuc spirans **I**n. i. ex vehementi spiritu igne persecutōis in se ac
tendens. et in alijs contra ecclesiā **minaz** in verbis iniurijs **et**
cedis id est oberibus et flagellis **i** discipulos dñi id est contra cre
dentes in cristum qui tunc dicebantur discipuli. qz nondum noīas
bantur cristiani **A**ccessit ad principē sacerdotum **I**p. non vocat?
sed in se ingerens. volūtate nocēdi inflāmat? **et** petīt ab eo ep̄as **I**
ut ex eius auctoritate magis posset nocere fidelib? **i** in damascū ad
sinagogas **I**p. ut ibi persequeretur credentes sicut fecerat in iheru
salem **ut** si quos inueniret hui? **nie** viros ac mulieres vinctos p
duceret in iherusalē **E**t cum iter faceret. ḡigit ut appropinquaret
damasco. et subito circūfulsit eū lux de celo **I**i. sicut solet fieri i cho
ruscatione fulgure **et** cadens in terrā **p** stupore et admiratōe **Au**
diuit vocē **scz** auditu corporis et mentis **dicentē** tibi **S**aule saule **I**
Hec duplicatio fit ad magis mouendā ei? attencionē **quid** me ple
queris **scz** in membris meis. que persequēbatur saul? **et** nō cristū.
in propria persona. qz iam sedebat ad patris dextrā gloriolus **q**
dixit quis es dñe. et ille **E**go sū ihesus nāscarenus quē tu persequē
ris. durū est tibi contra sūmū calitrare **id** potentiori te incom
perabiliter resistere **et** tremens ac stupens dixit **I**i. de cognita xp̄i
potestate. quē aū nō credebat in celo regnare. sed magis ut falsū p
phetā eū dānatis esse **Dñe** quid me vis facere **I**. q. d. ex nūc parat?
sum tibi in oib? obedire **et** dñs ad eū. surge et ingredere ciuitatē. et
dicetur tibi quid te oporteat facere **i** in hoc ostendit cristus q? vult q?
informetur ab alio **viri** aut illi qui comitabantur eū eo stabāt stu
pefacti **A**udientes quidē vocē. **scz** pauli. non aut cristi. qz audiebāt
paulū dicentē **Quis** es dñe. quid me vis facere **R**eminē aut vidē
tes **qz** non videbāt aliquā personā ad quā dirigeret sermonē. ideo
stabāt stupefacti **S**urrexit aut saul? de terra. apertisqz ocul? nichil
videbat **A**d manus aut trahentes illū itroduxerūt damascū. et erat
tribus diebus non videns **I**p. scz visu corporali. videbat aut visu
mentali **Quia** scz doctores gmuniter in illo triduo fuit rapt? vltor
ad celū terciū **E**t non manducauit neqz bibit **I**i. sustentat? illa nō
tione. sicut et moyses quadraginta diebus in monte sp̄nai **E**rat at
quidā discipulus damasci noīe ananpas **qui** de iudaismo ad fidē
cristi conuersus fuit scientia et vita famos? **E**t dixit ad illū in vi
su dñs **A**nanpa. ac ille ait. ecce ego dñe: et dñs ad illū **S**urge vade

in vicu qui vocatur rectus . et quere in domo iude . Ip. hospes pau
li iudas vocabatur . saulu noie tharsese . id est de thario oriundu . et
ce eni orat . est eni oro eleuatio mentis in deu . ut inquit hugo in de
 oratione . Fuerat aut usqz ad terciu celu raptus . et ex illo raptu egres
 sus gras deo agebat . et vidit . in reuelacoe dñi . viru anania noie .
 Ita qd reuelatio fuit sibi facta . non solu de persona . sed etia de pro
 prio noie . introeunte et imponete sibi manus ut visu recipiat . Ip.
Hec autem impositio erat ad curatione corporalem . Sicut de beato
 laurentio legitur . qd ponebat manus sup ceteroz oculos et illumina
 bantur . Respondit aut ananias . se excusando eo qd saulus erat fa
 mosus in persecutione credentiu in cristu . Dñe audiui a multis de
viro hoc . quanta mala sanctis tuis fecerit in iherusalē . Et hic habz
potestate a principibus sacerdotu alligandi oēs qui inuocat nome
tuu . Dixit ad eu dñs vade qm vas electionis est michi . id est specia
 liter vas electu gratie et scientie cōtētiuu . ut portet nome meū . scz
opere et predicatione . corā gentibz . et regibz . et filiis israhel . Ego et
ostendam illi . scz p effectū . quāta oporteat eu pati pro noie meo . qz
 per tribulationes oportet nos intrare regnū celoz . et abūt ananias
 as . ad exequendu dñi mandatū . et introiuit in domū . et imponēs
 ei manus et dixit . Saule frater dñs misit me ihesus . qui apparuit
tibi in via qua veniebas . ut videas et implearis spūscō . et confes
sionem reciderunt ab oculis ei . tanquā squame . Ip. i . macule albe . et
dure sicut squame pisciū . que cauate fuerunt in eo a lumine excel
sino ipsū excecante . Et visu recepit . et surgens baptizat . est . scz in
noie cristi . et cū accepisset cibū confortat . est . duplici confortacioe
 scz spū et corporis . fuit aut cū discipulis qui erāt damasce per di
 es aliquot . et continuo ingressus sinagogā predicabat ihesu . qm hic
 est filius dei . statim post baptismū . Ex illo patet qd doctrinā euang
gelicā non habuit ab hoīe sed a deo . Stupebant aut oēs qui eū au
diebant de tanta subita mutatione . per quā atrocissimū fidei perse
cutor factus fuerat cōstātissimū eū p̄dicator . et dicebāt . Nōne hic est
qui expugnabat in iherusalē eos qui inuocabāt nome istud . et huc
ad hoc venit ut victos illos duceret ad principes sacerdotu . Saul
autē multo magis conualecebat . scz pcedens sp de bono in melius
et confundebat iudeos qd habitabāt damasce . affirmās qm hic est
cristus . li . i . qd ihesus nasarenus est vere cristus in lege et prophetis
promissus . qd declarabat p scripturas veteris testamenti qd p̄mā
 G iij

didicerat a gamaliele. et postea multo perfecti⁹ a deo illustrāte

In festo purificationis scē marie virginis

Hec dicit dñs deus Ecce ego mitto angelū meū. qui pparā
bit viā aī facie meā. Et statim veniet ad tēplū sanctū suū
dñator. quē vos queritis Et angel⁹ testamenti. quē vos
vultis Ecce veniet dicit dñs exercitū Et quis poterit cogitare diē
aduentus eius Aut quis stabit ad videndū eū Ipsē eī q̄si ignis con
flans. et quasi herba fullonū Et sedebit conflās et emundans argē
tū et purgabit filios leui. et colabit eos quasi aurū et argentū. et erit
dño offerentes sacrificiū in iusticia. et placebit dño sacrificiū iudē
et iherusalē Sicut dies scī et aī antīq̄. dicit dñs oīpotēs

Postilla

Hec dicit dñs de⁹. Scribit malachie. iij. In presēti ep̄a nū
ciatur uterq; aduent⁹ cristi. scz in carnē et in iudiciū. et p̄
mus aduent⁹ in carnē cū dī hec dicit dñs deus | scz p̄ ec
ce ego mitto angelū meū | id est iohannē baptistā. qui magis duxit
in terris vitam angelicā quā humanā. q̄ enī hec scriptura intelli
gitur de iohanne baptista. hoc patet math. xi. ubi cristi⁹ dixit de ioh
hannē Hic est de q̄ scriptū est | ecce ego mitto āgelū meū. et prepara
bit viā aī facie meā | id est aī filiū meū. qz predicator et baptis
m⁹ iohannis fuerūt qdā pparationes ad baptisū et p̄dicatōez cristi⁹
| et statim veniet ad tēplū scū suū | id est in iherusalē. qz ibi cristi⁹
hodie fuit oblat⁹ a matre. et recept⁹ a sp̄mone. et postmodum ibi
pluries predicavit et ibidē m̄ta miracula fecit Dominator quē
vos queritis | .i. quē vos desideratis | et angel⁹ testamēti | id est cristi⁹
tus qui fuit nunci⁹ noui testamēti | quē vos vultis | videlicet ihs
cristi⁹ desideratus a sanctis patrib⁹ et p̄phetis Secundo denunciat
hic aduentus cristi ad iudiciū | cum dī ecce venit | .i. id est veniet
certitudinalit̄ ad iudiciū | et quis poterit cogitare diē aduent⁹ e⁹ |
q. d. null⁹ Wñ math. xxi. De die illa et hora nemo scit. neq; āgeli cel
loz nisi solus pater | et quis stabit | id est poterit stare | ad videndū
eū | Ip̄. qz sicut prim⁹ aduent⁹ fuit in humilitate et mansuetu
dine Ita secund⁹ erit in potestate et terrore | Ipsē enī quasi ignis q̄
flans. et quasi herba fullonū | Ita referunt ad primū et scdū
aduentū. cum eī dī | ipse eī quasi ignis conflās. ad scdū aduentū
pertinet | et quasi herba fullonū ad p̄mū Ita herba fullonū.
qua utuntur fullones ad purificandū vestes. et faciendū eas

nitidas mīci? et luani? lauat lordes pānoꝝ. Ignis autē cū magna
violētia purgat metallū. Sic in primo aduentu cristi? cū magna
mansuetudine. et quadā suauitate penitentie purgauit peccatores.
In secūdo aduentu purgabit per ignē et sedebit dñs scz in iudicio
conflans et emūdans argentū qz sicut argentū conflatur in igne
ut purgetur. Emundatū autē in thesauros reponitur: sic fiet in die
iudiciū. Nā in igne purgabūtur electi. q̄ nondū plene sūt purgati in
purgatorio quaten? purgati transeant in thesauros dñi. ut sint ibi
quali auz et argentū et purgabit filios leui per leui hic intelligi
tur sacerdotis dignitas purgandi. ergo sunt ministri sacerdotalis
officiū et colabit eos quali auz et argentū ad perfectā mūdiciā de
ducendo et erunt offerentes dño sacrificia in iusticia scz operū et
placebit deo sacrificiū scz oblatū p iuda et iherusalē id est p oib?
actiuis qui intelliguntur per iudā. et contemplatiuis q̄ intelligūtur
per iherusalē. Sicut dies seculi et sic anni antiqui id est. sicut pla
cuit sacrificiū abel. melchisedech. et abrahā. et alioꝝ sanctoꝝ patrū
in seculis preteritis et annis antiquis. Dixit dñs oīpotēs

In cathedra sācti petri apli

Petrus apostol? ihū cristi. electis aduenis dispersioīs pō
ti. galachie. capadocie. azpe. et bitimie. scōz p̄sciētia dei
patris et sc̄ificacōez spiritus. et in obediētia et aspersione
sanguinis ihesu cristi. Gratia vobis et pax a deo multiplicet. Be
nedict? de? et pater dñi nostri ihesu cristi. qui scdm magnā miseri
cordiā suā regenerauit nos in sp̄e viuā per resurrectionē ihū xpī ex
mortuis in hereditatē in corruptibilē et icōtaminatā et immerecē
bilē. conseruatā in celis. in vobis qui in virtute dei custodimī. per
fidem in salutē paratā. reuelati in tpe nouissimo. In quo exultabi
tis. Modicū nunc si oportet cōtristari in varijs tribulacōib? ut p
batio fidei vestre. multo sit preciosior auro qd per ignem probatur.
Inueniatur in laudem et glaziam et honorem. In reuelatione ihe
su cristi domini nostri.

Postilla

Petrus apls ihesu cristi x̄. i. petri. i. Notandū qd symon
petrus fili? iohānis puincie galilee. nico de betlapda fra
ter andree apli discipul? saluatoris. scribit hāc ep̄az p̄le
itis. i. h̄os q̄ p̄mo de gētilitate ad iudaismū. et postmodū de iuda
ismo ad cristū cōuerſi erant. qui pro fide cristi pariebāt et dispersi
q̄ liij

erant post lapidationē sācti stephani. illis scribit a rōmā tpe clau-
dij cesaris. **De** hic dicitur. **Petrus** | primo enī vocatus fuit simō: l3 pos-
tea a cristo a q̄ notatus est petr⁹. a petra q̄ est crist⁹ propter fidei sic-
mitatem | apostolus ihesu cristi | id est missus a ihesu xp̄o. **Goz.** ecce
nomē officij. nobile officij est esse nūciū siue legatū cristi | **electis** |
l3 a deo ad fidē catholicā | **aduenis** | l3 qui de gētilitate venerāt ad
iudaismū et de iudaismo ad fidē cristi | **dispersionis** | id est qui sunt
de dispersione et extra terrā iudee. et illis videtur beat⁹ petr⁹ specia-
liter scribē. **Qd** patz ex hoc qd subdit | **ponti** | **Goz.** prouincia grecie
est iuxta mare galathie. **Alia** prouincia est a qua galathe dicte sūt. **Alpe**
minoris l3 in qua predicauit iohannes euāgelista. **Alpa** vero ma-
ior media pars orbis. **Bithimie** | alia prouincia. **Et** nōs iste prouincie
sunt grecorū. **In** hīs prouincijs dispersi erāt. **Scdm** p̄scientiam dei
patris. **Ip.** et accipitur hic p̄scientia p̄ p̄destinatōē | **in** **sāctificatio-**
nem spiritus | **Ip.** talis ei sāctificatio appropriatur spiritui sancto
| **i** **obediētia** | id est per obediētia | et aspersionē sāguinis ihu cristi |
Qui fuit obediēs usq; ad mortē. mortē autē crucis. **Phil.** ij. **Ab** hac
aut passione hnt efficacitā sacramenta noue legis q̄ sunt instrumenta
nostre sāctificationis | **gratia vobis** | in presenti | et pax | in futu-
ro | multiplicetur | qz tūc quietabitur tot⁹ hominis appetit⁹. **Be-**
nedict⁹ de⁹. **Ip.** quātū ad totā trinitatē | et pater | quātū ad patris
| **dñi** nostri ihu cristi. qui scdm magnā misericordiā suā. **Ip.** et nom-
scdm merita nostra | regenerauit nos | l3 in sacramento baptismi.
per qd efficiamur filij dei adoptiui. **In** **spem** **viuā** | id est certā | p̄
resurrectionē ihesu cristi ex mortuis | p̄ quā habem⁹ certitudinē fu-
ture gloriificatiōis. qz cū esset hō passibilis sicut et nos. ad vitā im-
mortālē resurrexit. **Et** qz filij adoptiui hnt ius in hereditatis parti-
cipatiōē. ideo subdit | **in** **hereditatē** | **Goz.** in futuro habēdam | **i** **cor-**
ruptibilē | **Ip.** nā hereditas celestis nūq; deficit | et icōtaminatam |
qz nichil in mūdū recipit | et immarcescibilē | nam suū decorē nun-
quā minuit | **conseruatiōē in celis** | **Be.** non in p̄nti dandā: sed tpe
p̄finito reddendam in vobis. id est per id qd | i vobis est | per grā-
tiam et libez arbitriū et per bona merita vestra | qui custodimini i
virtute dei. non vestra. **De** p̄s. cxxvi. **Qui** dñs custodierit ciuitatē
| **per fidem** | q̄ facit hōes fortes ad perseverandum | **in salutē** | **Ip.**
consequenda paratam reuelari et ostendi et dari que modo latet | in
tempore nouissimo | **Ip.** i. in finali iudicio. **Item** electi apparebūt

gloriosi in anima et in corpore in quo scilicet tempore nouissimo exultabitis scilicet eternaliter. Modicum nunc sic oportet contristari. Ipse temporaliter in variis temptationibus. Gor. 1. in interioribus quia ad ipsam multam puritatem. 1. p. 23. Multe tribulationes iustorum et act. 14. per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum ut probatio fidei vestre multo preciosior sit auro quod per ignem probatur. 1. p. 1. licet in formare pietatem in non deteriorat. sed puri et melius efficitur sic. Inuenias. Gor. 1. cedat in laudem hominum et gloriam angelorum et hominum in reuelatione ihesu christi domini nostri. Id est tempore iudicii. in quo christus manifestabit gloriam electorum.

In festo sancti matthei apoli

In diebus illis. exurgens petrus in medio fratrum dixit. Erat autem turba hominum simul fere centum viginti. Viri fratres oportet implere scripturam quam predixit spiritus sanctus per os david quid de iuda qui fuit dux eorum. qui comprehendit ihesum: qui connumeratus erat in nobis. Et sortitus est sortem ministerum huius. et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis: et suspensus crepuit medius. et diffusa sunt omnia viscera eius. et notum factum est omnibus habitantibus in iherusalem. ita ut appellaretur ager ille lingua eorum archeldemach. hoc est ager sanguinis. Scriptum est enim in libro psalmodum. Fiat habitatio eorum deserta. et non sit qui inhabitet in ea. Et episcopatum eius accipiet alter. Oportet ergo ex hiis viris qui nobiscum sumus: aggregati in omni tempore. quia intrauit et exiuit inter nos dominus ihesus incipiens a baptismo iohannis. usque in die qua assumptus est a nobis teste resurrectione eius: nobiscum fieri vnum ex istis. Et statuerunt duos. ioseph qui vocabatur bartholomaeus qui cognominatur iustus. et matthiam. Et orantes dixerunt Tu domine quod corda nostri omnium ostende quem elegeris. ex hiis duobus vnum accipite locum ministerii huius et apostolatus de quo prevaricatus est iudas ut abiret in locum suum. Et dederunt sortes eius. et cecidit sortis super matthiam. Et annumeratus est cum vnderi apostolis.

Postilla

Exurgens petrus in medio fratrum dixit etc. Act. 1. In initium illius epistolae scribit sanctus lucas in eodem capitulo. d. q. postquam resurrexisset in die ascensionis videtur discipulis eleuatus est in celum. Tunc omnes simul reuersi sunt iherosolimam a monte qui vocatur olisuet. et est iuxta iherosolimam sabbati huius iter. 1. p. id est mille passus. quia non licet iudeis in sabbato ultra tale spatium ambulare. Et

cum introissent in cenaculū ascendebāt ubi manebāt **P**etrus. et iōs
hannes. et iacobus. andreas. philippus. et thomas. bartolomeus. et
matheus. iacobus alphei scilicet filius. hoc dicitur ad differentiā alterius iaco
cobi qui fuit filius sebedei. et simon zelotes. et iudas iacobi. hoc dicitur
ad differentiā iude proditoris. **H**i omnes erant perseverantes unanimiter
in oratione cum mulieribus. **I**tem. devotis qui erant secute ihesum a galilea **E**t
maria matre ihesu et fratribus eius. id est alijs de cognatione ihesu. quoniam
plures erant ibi. etc. **T**unc statim sequitur dominus epistola **I**n diebus illis **I**tem.
id est tempore medio inter ascensionem domini et penthecostes **E**rugens
petrus in medio fratrum dixit tanquam principalis **E**rat autem turba ho
minum simul fere centumviginti. vir fratres oportet impleri scriptura
eam quam predixit spiritus sanctus per os dauid cuius verbum non potest esse
falsum de iuda qui fuit dux eorum qui comprehenderunt ihesum. qui conume
ratus erat in vobis **I**tem. id est unde de duodecim apostolis et sortitus est sor
tem ministerium huius **I**tem. id est dignitatem apostolicam quam habuit per cris
ti electionem. sicut dicit iohannis vi. Nonne duodecim vos elegi. et unus ex vo
his diabolus est **S**ors enim aliquando accipitur pro parte. et sic accipitur
hic: quia in parte apostolorum vocatur iste et hic quidem possedit agrum de mee
rede iniquitatis **I**tem. id est possideri fecit ab alijs. quia triginta denarijs
quibus inique christum vendiderat in templum proiecit. ex quibus prin
cipes sacerdotum emerunt agrum pro sepultura peregrinorum. ut habetur
math. xxviii. **E**t etiam aliqui volunt quod iudas fuit ibi sepultus. et sic pos
sedit agrum illum et suspensus crepuit medius **I**tem. ut pena responde
ret culpe **I**ustum enim erat ut viscera que tanta proditorum consperant enor
miter de ventre caderent et notum factum est scilicet enorme factum iudeis omni
bus habitantibus iherusalem. ita ut appellaretur ager ille scilicet emptus
de precio sanguinis christi lingua eorum id est principium sacerdotum
que emerunt agrum illum archeldemach hoc est ager sanguinis **S**criptum
est enim in libro psalmoz. Fiat commemoratio id est habitatio eorum
deserta. et non sit qui habitet in eis **H**oc scribitur in psal. lxxviii. **I**n
quo predixit dauid penam sacerdotum christi mortem percurantium **I**n penam
enim mortis christi templum et civitas iherusalem fuerunt confusa. per eos
manos et sacerdotes per vim interfecti et per vim captiui et episcopus
patrum eius accipiet alter **H**oc habetur ps. xvi **I**n quo dauid predix
it penam iude proditoris qui christum vendidit principibus sacer
dotum **I**lla enim iuda per suspensionem mortuus. mathias successit ei in
apostolatu. **A**postolatus vel episcopatus dicitur. unde iam christi successores

sunt apostolorum. ut dicitur in decretis. Et hoc quod dicitur hic. et episcopatus
 eius accipiet alter. scilicet sanctus mathias. oportet ergo ad reintegran-
 dum numerum apostolicum ex hijs viris qui nobiscum sunt congregati in
 omni tempore. quam exiuit et intrauit inter nos dominus ihesus. Ipse. scilicet qui per
 experientiam nouerat conuersationem ihesu christi eius. Accipiens a bap-
 tismate iohannis usque in diem qua assumpsit. e a nobis. Ii. Non enim
 legitur ipsum docuisse publice et miracula fecisse. nisi postquam baptiza-
 tus fuit a iohanne. Teste resurrectionis eius. nobiscum fieri unum ex il-
 lis et statuerunt duos. Ii. tanquam magis notabiles. ioseph qui voca-
 tus est barabas qui cognoscitur iustus. et mathiam. Ii. licet enim istos
 duos elegerint ut notabiliores alijs. tamen ignorabant quis eorum esset
 dignior ad apostolatum. propterea super hijs implorauerunt diuinum ius-
 dicium et orantes dixerunt. Tu domine qui corda nostri hominum. ostende quem
 elegeris ex hijs duobus. unum accipite locum ministerij huius et apostola-
 tus de quo preuaricatus est iudas ut abiret in locum suum. et dederunt
 sortem eius. Bona super accipit apostolorum. Mathias autem penthecostes ordi-
 natus. sorte queritur. quia nondum plenitudo spiritus. scilicet in ecclesia effusa
 est. Septem autem diaconi postea non sorte sed electione discipulorum sunt
 ordinati. propter hoc prohibetur rationabiliter talis electio extra de-
 sortem. ut. Non tamen percauerunt apostoli eligendo mathiam per sortem quia non
 dum erat prohibita. Et quia hoc fecerunt familiari consilio spiritus sancti quod
 non est trahendum ad consuetudinem et cecidit sortis super mathiam. Ipse. il-
 le ioseph fuit cognatus christi. et tamen sibi proposuit mathiam. per hoc osten-
 dens quod ad officia ecclesiastica non sunt homines ex consanguinitate primo
 uendi. et annumerati. est cum undecim apostolis.

In festo annunciationis marie virginis

H Et dicit dominus. egredietur virga de radice iesse et flos de ra-
 dice eius. ascendet et requiescet super eum spiritus domini. spiritus sa-
 pientie et intellectus. spiritus. glorie et fortitudinis. spiritus. scien-
 tie et pietatis. et replebit eum spiritus timoris domini. Non secundum visio-
 nem oculorum iudicabit. neque secundum auditum aurium arguet sed iudi-
 cabit in iusticia pauperes et arguet in equitate pro mansuetis ter-
 re. Et percussit terram virga oris sui. et spiritu labiorum suorum interficiet
 impii. Et erit iusticia cingulum lumborum eius. et fides cinctio renum eius.

Postilla

E credite virga de radice iesse. et. Ma. xi. Sciendum quod ista
 prophetia exponitur ad litteram de christo a doctoribus catholicis.

Iudei tñ adhuc expectāt futurū. quod nos cristiani dicimus esse im-
 pletū in xpō ihū. et scdm hoc dicit hic. Hec dicit dñs. egredietur virga
de radice pesse. Ip. i. virgo maria que dicitur virga gracilis paupertas
 te et humilitate flexibilis pietate. et flos de radice eius ascendet. id
 est cristus qui dicitur flos ratione puritatis. qm nullū peccatum actua-
 le seu originale habuit in eo locum. i. pe. q. qui peccatum nō fecit.
 nec inuentus est dolus in ore ei. Et qz ptulit fructū nrē salutis. Et
 dicitur ascendet de radice pesse. qz p̄r dauid vocatus fuit p̄sai et pesse
 cristus aut descendit de dauid. et requiescet sup eū spūs dñi. Ip. qz
 in baptismo eius apparuit spūs sctus in specie colūbe super eū.
 Math. iij. ad designandū plenitudinē oīs gratie in eo. Spiritus sa-
 pientie. Ip. i. doctor sapientie vel spūs qui est sapientia. et intelec-
 tus. spūs consiliū et fortitudinis. spūs scientie et pietatis. et ēplebit
 eum spūs timoris. Ip. Ita oīa dona perfectissime fuerūt i anima
 cristi. que fuit perfectissima in oib? donis et carismatibus spūs scti.
 Non scōz visionē oculorū corporālē iudicabit. qz xps per scientiā
 suā cognoscit oīa que sunt fuerūt vel erunt. quātūcūqz sūt occulta.
 qz homo videt ea que patēt. de? aut intuetur cor. neqz secūdū audis
 tū auris arguet. Ip. i. non indigebit edoceri de veritate ab aliq. qz
 per seipsū cognoscit. Vñ ioh. ij. Opus ei non erat ut quis testimo-
 nium phiberet de hoīe. Ipse enī sciebat qz esset in hoīe. sed iudicabit
 in iusticia pauperes. scz euangelicos iudicās eis diuinis celestibus
 dignos. Vñ. math. v. Beati pauperes spūs. qm ipsoz ē regnū dei. et
 arguet in equitate p̄ mansuetis terre. Ip. hoc fuit impletū qm phari-
 seos arguit pro ap̄is. quos notabāt falsē de transgressionē sabbati.
 scz qm vellebāt spicas manib? in die sabbati. et percutiet terrā.
 scz hoīes terrenos. virga oris sui. id est doctrina sua arguēdo eorū
 peccata. et spūs labioz suoz interficiet impiū. Ip. i. an. i. p̄m scdm
 qz dicit. ij. ad thessa. ij. et tunc reuelabitur ille iniqu? que dñs ibi? in-
 terficiet spūs oris sui et destruet illustrationē aduēt? sui. et erit iusticia
 cingulū labioz eius. et fides cinctoz renū ei. Ip. i. iusti et fi-
 deles adherēbunt sibi. sicut cingulū et lumbale adherēt hom. ni. et si
 patet impletū in apostolis. alijsqz discipulis et fidelibus sibi p̄
 fidem et caritatē adherētib? Item de eodē festo scōz seculares.

In diebus illis locut? est dñs ad achas dicens. Pete tibi sig-
num a dño deo tuo in pfundum inferni. siue in excellenti
supra. Et dixit achas. Non petam et nō temptabo dñz. Et

dirit. audite ergo dñs dauid. **R**ūquid parum ē vobis molestos ecce
hoīb? qz molesti estis et deo meo. propter hoc dabit dñs vobis ipse
signum. **E**cce virgo concipiet et pariet filium. et vocabitur nomen
eius emanuel. **B**utizz et mel cōmedet. ut sciet reprobare malum et
eligere bonum

Postilla

Locutus est dñs ad achas. **Clape. vii.** Ista scriptura pla-
pe pphete loq̃e de dño nostro ihesu xpo. **Vñ dr.** In dieb?
illis scz qñ plaias prophetavit. Locutus est dñs per pla-
iam prophetā ad achas. q̃ fuit pdolatra pessim? et regnavit xvi.
annis in iherusalē. Cui isaias propheta predixit liberacōez popu-
li et potentiā duoz regū. scz regis sirie et regis samarie. per quam
liberacōez figurabatur vera liberacō generis humani de potestate
hostis antiqui. **V**erū qz achas credere noluit. tūc dirit isaias. **P**e-
te tibi signū. **S**i liberacōis tue et populi tui ab hostib? **A** dño tuo
et non ab idolis que tu colis. **I**n profundū inferni. scz ut aliq̃s rōu-
tatur ab inferis et annunciet tibi sicut factū fuit in transfiguratio-
ne dñi qñ venit moyses ab inferis et apparuit cū helīa. qui adhuc
est in paradiso. **S**iue in excessū supra. **A**c si dicat vis habere signū
de celo. sicut habuit ezechias rex. qñ sol decē lineis regress? est. et tē-
pore iolue. qñ sol et luna steterūt in bello gabaon. et dixit achas. nō
petam. **S**i qdē achas signū petre rennuī. ne in signo glorificaretur
dñs et philipendarēt q̃dola q̃ colebat. et ideo dirit. **n**on petam. **E**t
ut excusacōez haberet nō petendi subiunxit. **n**on tēptabo dñm. **A**c
si diceret. si peterē signū tēptarē deū. et facerem cōtra legē que dicit
Mat. iiij. Non temptabis dñm deū tuū. **S**ed ex q̃ miss? fuit pete-
re. petere debuisset. **T**amē alia translatio hz. **N**ō petā et nō exaltabo
dñm. q. d. **R**olo ut dato signo exaltetur de? ppter qd isaias pphes-
ta intulit dicens. **A**udite ergo dom? dauid. q. d. **R**ex nō vult audī-
re audiat. **v**os domus dauid. **R**ūq̃d parū vobis est molestos eē-
gendo. et occidendo. **V**t patet iij. reg. et ij. li. palip. in plurib? locis.
[quia molesti estis et deo meo] scz signū ab eo oblatū rēuendo ne
nomen eius glorificetur. ppter hoc scz ad declaracōez noīs sui pri-
cipaliter. dabit dñs ipse vobis signū. scz liberacōis vestre quāuis
litis īgrati. qz de? multa bona facit inuitis et īgratis. ut dr. math.
v. **P**at. vester celestis solz suū oriri facit super bonos et malos. ecce

virgo concipiet et pariet filiū | Vi. beata virgo maria a prophetis
denunciata q̄ concepit et peperit manens virgo | Et vocabitur no-
men ei? emanuel | q̄d est interpretatū nobiscū de? | Butiz et mel q̄
medet | Vi. hoc dicitur ad denotandā verā ei? humanitatē. qz talib?
nutritur homo maxime in puericia | et sciat reprobare malū et eli-
gere bonum | Vi. cristus ab infancia sua habuit plenitudinē scientie
ad reprobandū malū et eligendū bonum | Quā ipsi? cristi infancia
non minuit eius sapientiā | Per pl? sciuit adul? q̄ puul? s? plus
ostēdit sapientiā suā adul? q̄ puulus

In festo ap̄oz philippi et iacobi
Tabūt iusti in magna cōstantia aduers? eos q̄ se āgustia
uerunt. et qui abstulerūt labores eoz | Widentes autē f̄ habū-
tur timore horribili. et mirabūtur in subitacōe insperate
salutis. gementes p̄ āgustia sp̄s | Dicentes intra se penitentiā agen-
tes | Hū sūt q̄s aliqū habuim? in derisū. et in similitudinē im. p. r̄
rū | Nos insensati vitā illoz estimabam? insaniā et finē illoz sū ho-
nore | Ecce ergo quō cōputati sūt iter filios dei et itē scōs sors illoz ē

Postilla
Tabūt iusti | scz tpe iudiciū | in magna cōstantia | qz per
fecti cū xp̄o iudicabūt | aduers? eos qui se āgustiauerūt | Vi
inferēdo nocumentū eis in parsonis | et q̄ abstulerūt labo-
res eoz | eis nocendo in reb? tp̄alib? | Widentes autē turbabūt timore
horribili. et mirabūtur in subitacōe insperate salutis dicentes | Ip̄.
qz videbūt iustos gloriosos in corpe et aīa. q̄d modo crediderāt fu-
tur? | Et p̄re āgustia sp̄s gēmetes intra se penitentiā agētes | scd
sine fructu tūm qz sunt extra statū meriti et de meriti. tūm qz nō dō-
lent p̄pter offensā dei: sed p̄pter penas inferni | Hi sūt q̄s aliqū ha-
buimus in derisū | scz i presenti vitā | et in similitudinē im. p. r̄
rū | Ip̄. qz improp̄erantes aliquibus ponebāt cristianos in exēplū | dis-
centes | ita miser fias sicut talis cristian? vel iust? | Nos insensati
Ip̄. per ignoratiā futuroz bonoz | vitā illoz estimabam? insaniā
eo qz cōtemnebāt tēporalē felicitatē et prosperitatē | et finē illoz sū
honore | qz moriebātur in conceptu p̄ntis vite | quō cōputati sūt in
ter filios dei | id est iter angelos | et inter scōs sors illoz ē | ad qz q?

Hortuū tunc erūt assumēdi cū corpore et anima
fratres. confido de | **I**n festo inuentionis scē crucis
vobis in dño ih̄u. qz nichil aliud sapietes q̄ oportet sapē

Qui autē cōturbat vos portabit iudiciū quicūqz est ille. Ego autē fratres si circūcisionē adhuc p̄dico quid adhuc persecutionē patior. ergo euacuātū est scādālū crucis. Prinā et abscidantē q̄ vos cōturbāt Quicūqz volūt placē in carnē hū cogūt vos circūscidi tū ut crucis cristi persecutionē non patiant. Neqz enī qui circūscindūt legem custodiūt: sed volūt vos circūscindi ut i carne vestra gloriē. Michi autē absit gloriari nisi in cruce dñi nostri ihū cristi. p̄ quē in mūdus crucifixus est et ego mūdo. In xp̄o ihū dño nr̄o

Postilla

Confido de vobis. Gal. v. Gallathe sūt greci et isti seducti erāt a via veritatis per falsos apostolos. qui predicabāt simul circūcisionem cū euangelio esse necessariā ad salutē. et illos apostol⁹ paul⁹ in p̄ti ep̄la reuocat ad viā veritatis. d. Frates. cōfido de vobis Ip. q̄ ad monicionē meā vos corrigatis in dño id est p̄ adiutoriū dei q̄ nichil aliud sapietis quā oportet sapere in ista veritatē euangelij quā predicavi vobis. Qui autē cōturbat vos Ip. asserendo q̄ sine circūcisione saluari non poteritis portabit iudiciū. Cor. i. sustinebit cōdemnacōez quicūqz ē ille id est quātuscūqz sit ego autē fratres si circūcisionē p̄dico Ip. dicendo q̄ necessaria sit ad salutē quid adhuc persecutionē patior scz a iudeis. q. d. non paterer si ita esset. qz p̄ nulla re persecūtur me iudei nisi hac de causa. ergo euacuātū est scādālū crucis id est scādālū quo iudei in mea predicacōe scandalizabant. qz iudei nō scādālizabātur de paulo predicatē ihesū nasarenū crucifixum fuisse. scz qz predicabat eum vez xp̄m eē et circumcisioē euacuasse. ut abscindantur Ip. i. totaliter a vobis separent q̄ vos cōturbāt dicētes q̄ circumcisio sit vobis necessaria ad salutē. Quicūqz enī volunt placere scz iudeis in carnē i legalib⁹ obseruacijs hū cogunt vos circūscidi Ip. i. ad hoc vos inducunt tū supple t̄ faciūt ut crucis cristi p̄secutionē. Cor. i. p̄secutionē q̄ p̄ predicacōe crucis xp̄i antertur non patiant scz a iudeis. q̄ p̄seq̄bātur p̄dicatores crucis. Neqz enī q̄ circumciduntur Ip. scz falsi ap̄li legē custodiunt qz in multis transgrediebantur sed volunt vos circūscidi. ut in carne vestra gloriētur scz apud iudeos de nr̄a circumcisioē iactādo se q̄ multos p̄secutos legis fecerūt. Michi autē absit gloriari nisi in cruce dñi nr̄i ihesu xp̄i si id est i fide et predicacōe cristi crucifixi p̄ quē scz cristum crucifixum michi mūd⁹ crucifix⁹ est si. i. gēp̄iscēia

mundi est mortua nullam virtutē hās in me | et ego mundo | quia
amplius nichil mūdānū quero

In festo scti iohānis baptiste

Audite insule. et attendite ppli de longe Dñs
ab utero vocauit me: de vtre matris mee recordat? i no-
minis mei. et posuit os meū q̄si gladiū acutū Sub om-
bra man? sue p̄terit me. et posuit me sicut sagittā electā In pharetra
sua abscondit me. et dixit michi Seru? meus es tu israel: qm̄ in te
glorior Et n̄c h̄c dicit dñs. formās me ex utero seruū tibi Dedi te
lucē gēciū ut sis salus mea usq; ad extremū terre Reges videbūt
et consurgent principes Et adorabāt propter dñm deum tuū et sanctū
israhel qui elegit te.

Postilla

Audite insule &c. **Pla. xlix.** Ante iniciū illi? p̄phēcie habet
tur. q̄ cū educeret dñs filios israhel de egipto Aquā de ve-
tra p̄duxit eis in deserto et scidit petra et fluxerūt aque **22a**
est pax impijs dicit dñs Tunc statim sequit p̄ns lectio. q̄ principalit̄
exponitur de xp̄o | **Hec dicit dñs Audite insule** | Glo. or. sub insula
rū noīe alloq̄tur dñs deus in persona filiū ecclesias de gentib? col-
lectas | et attendite populi de longe | id est ab extremis terre | dñs ab
utero vocauit me. et de ventre matris mee recordatus est noīs mei |
Ii. hoc d̄r in persona xp̄i hoīs de q̄ adhuc existente in utero matris
dixit dñs p̄ angelū suū ad ioseph Luc. i. Vocabis nomē ei? ihesū. ip-
se enī saluū faciet populū suū a peccis eorū | et posuit os meū q̄si gla-
diū acutū | Ip. In quo notat̄ efficacia verbi cristi ad extirpandum
vicia | in umbra manus sue | id est potestatis sue | p̄terit me | non
enī fuit capt? a iudeis. nisi qm̄ voluit et se sp̄ote obtulit **De ptz ioh̄s**
xlii. dixi vobis qz ego sū. si ergo me q̄rit is finite hos abire | et po-
suit me sicut sagittā electā | in hebreo habetur claram. i. lunatā. p̄c
hoc itelligitur puritas et claritas doctrine cristi | in pharetra sua |
id est in sua p̄videntia | abscondit me | id est usq; ad tēp? reuelatio-
nis mee | et dixit michi seru? me? es tu | ratione humanitatis in q̄
accepte formā serui. ut patet philip. ii. Sometipsū exinaniuit for-
man serui accipiens **Israhel** hic notatur xp̄s. qz de populo israhel
natus | quia in te glorior | per miracula diuine potestatis et excel-
lentie demonstratiua | et nunc dicit dñs formans me ex utero seruū
tibi | Ii. qz ab incarnatione fuit diuinitus corpus xp̄i formatum et

animatū . et sic ex tunc perfectus fuit xps oib? scientis et carisma-
tibus | dedi te in lucē gentiū | Ip. et hoc per susceptionē lumis fidei .
| ut sis salus mea | id est a me missa et data | usq; ad extremū terre |
Ip. et hoc modo dixit xps aplis . act. i. Eritis michi testes in iheru-
salem et in omni iudea et samaria usq; ad ultimū terre | Reges videbūt |
Ip. mirabilia in virtute nois cristi fienda per apostolos . et per eoz
successores | et cōsurgēt principes | ad statū fidei xpiane . qd maxime
patuit tēpore constantini | et adorabūt dñm deū tuū et sanctum il-
rahel | scz deū patrē | qui elegit te | Ip. scz cristū hominem ad opus
redemptionis humane .

In festo btōrum petri et pauli aplōz . act. xij .

In diebus illis misit herodes rex man? ut affligeret quos-
dam de ecclesia Occidit aut iacobū fratrem iohānis gladio .
Vidēs at qd placeret iudeis . apposuit apphēdere petrum .
Erant aut dies azimoz . quē cū apprehēdisset . misit in carcerē : tra-
dens qtuor quaternionib? militū ad custodiendū . volens post pasca-
pducere eū populo Et petr? qdē seruabatur in carcere Oratio autē
hiebat sine intermissione ab eccia ad deum pro eo Cum autem pro-
ducturus esset eū herodes in ipsa nocte . erat petr? dormiēs inter du-
os milites . vinct? cathenis duab? : et custodes aū ostiū custodiebāt
carcerē . Et ecce angel? dñi astitit . et lumē refulsit in habitaculo car-
ceris Percussorq; latere petri excitauit eū dicens . surge velociter : ⁊ ce-
ciderit cathene de manib? ei? Dixit aut āgel? ad eū . Precingere . et
calcea te caligas tuas Et fecit sic . et dixit illi Circūda tibi vestimē-
tum tuū et sequere me . et exiens seq̄bat eum . et nesciebat qz verū ē
qd fiebat per angelū : estimabat aut se visū videre Transeuntes at
pmā et secundā custodiā . venerunt ad portā ferreā . q̄ ducit ad ciuit-
tatē : q̄ ultra aperta est eis Et exeuntes pcellerunt vicū unum . ⁊ cō-
tinuo discessit angel? ab eo . et petrus ad se reuert? dixit Nunc scio
vere qz misit dñs āgelū suū . et eripuit me de manu herodis et de oī
expectatione plebis iudeorum

Postilla

Misit herodes rex . ⁊c. An iniciū illius lectionis scribit scūs
lucas qd sact? paul? et sact? barnabas pdicauerūt in athi-
ochia p integz annum et docuerūt multā fba . ita ut cog-
noīarent primū . anthiochie discipuli xpiani Ip . Ante ei credentes
in cristum vocabātur tū discipuli . Sed tunc ceperūt noīari xpiani
h i

a cristo In hys aut dieb? superuenerunt ab iherosolimis prophete an
thiochia. et surgens vu? ex eis nomine agab? . significabat p spm
sanctū famā magnā futurā in uniuerso orbe terraz. q̄ facta est sub
claudio cesare Discipuli autē put quī qz habebat pposuerūt singus
li in ministeriū eoz mittere habitātib? in iudea fratrib? Ip. **Fue**
rant enī bonis tpalibus spoliati in persecutione. que mota fuit in
morte stephani ppter qd̄ idigebāt ab alijs credētib? auxiliari maxi
me tempore famis Quod et fecerunt mittentes ad seniores scilicet
curā multitudis habentes per manus barnabe et pauli Tunc sta
tim sequit pns lectio In diebus illis Misit herodes rex Pro itela
lectu littere Sciendū qz tres fuerūt herodes in iudea de qbus scriptu
ra facit mencionē Primus fuit herodes de ascalonita. et iste fuit i
stitutus rex iudee a romanis . cui? p̄ fuit pdume? . et tpe isti? herō
dis natus est xps. et iste herodes occidit pueros innocentes Sic ha
bet Math. ii. Secundus vocatus fuit herodes antipas. et iste decol
lauit iohānē baptistā Terri? vocat? fuit agrippa. et licet iste i pri
cipio fuerit paup tū postea fauentib? sibi duobis imperatorib? ro
manis scz gajo et claudio fuit eleuatus ad regnū . Et iste de roma
ueniens in iudeam honorifice valde fuit receptus a iudeis propter
quod in fauorē eoz occidit iacobū fratrem iohānis et incarceratione pe
trū Vñ ver? Ascalonita necat pueros antipa iohānē Agrippa ia
cobū claudēs in carcere petrū Et si est qd̄ d̄r in principio pntis lectio
nis In dieb? illis . misit herodes rex man? id est potestātē suā ut
affligeret quosdā de ecclia supple credētū Occidit at iacobū frēm io
hannis gladio Non solū xpianos afflixit sed etiā occidit Videns
aut qz placeret iudeis scz occisio iacobi apposuit apprehendere pe
trū Glo. or. qz pl? placeret iudeis si princeps occideret erat at dī
es azimoz qm̄ apprehēdit petrū. et hoc addit ad significādū causā
quare non statim occidit petrū sic fecerat de iacobo. volebat enī expē
tare transitū solemnitatis paschalis. in qua iudei septē dieb? ves
cuntur panibus azimoz. et etiā qz non licebat in pascha quēquā
occidere quē cū apprehendissz misit in carcerē In. ne posset effugē
Tradēs eū istuoz quaternionib? militū custodiendū. d̄r autē quat
no qui habet q̄tuor milites sub se. sicut centurio q̄ habet centū vo
lens post pascha pducere eū populo In. i. exponere morti pro vo
luntate populi Et petr? quidē seruabatur i carcere. oratio autem
fiebāt sū intermissione ab ecclesia ad deū p eo Ip. ut crist? adhuc

in vita seruaret suū vicariū. Cum autē productus? eum esset herodes
scz d carcere ut occideretur. In ipsa enim nocte immediate pre
 cedente. erat petrus dormiens inter duos milites. vinctus cathe
 nis duabus. et custodes aut ostiū custodiebāt carcerē. Ip. petrus ita
 custoditus fuit qz non patuit ei euasio in via humana. Sed qz defe
 ciente humano subsidio solet adesse diuinum. ideo subditur. Et an
gelus dñi assistit ad petri liberationē et luminē resplendit in habitaculo
carceris. sc. ad e? gloriatioē? percussioqz latere petri excitauit eū di.
 Surge velociter. et ceciderūt catene de manibus ei? dixit autē ange
 lus ad eū. percingere te. Ip. ut sis aptus ad ambulandū. Resoluerat
 enī petr? cingulū suū. ut vestis posset pedes cooperire cōtra frigi
 ditatē carceris. et calcea te caligas tuas. Ip. est autē caliga gen? cal
 riamenti non hñtis corēū super pedē. et fecit sic. et dixit illi. Circum
bat qz vez est qd fiebat per angelū. estimabat autē se visū videre. li.
 Fortitudo enī carceris et diligēs custodia fecerāt sibi imaginacōez
 de euadendi impotentia. ppter qd rem gestā somniū estimauit. trā
 seūtes aut primā. Glo. or. primū qternionē cū suis. et secundā cul
 todia. id est secundū quat nionē cū suis. qui oēs erāt opprēssi somno
 uenerūt ad partā ferreā. Ip. erat exterior porta carceris. q ducit ad
 ciuitatē. q ultra apta est eis. virtute diuina vel āgelica. et exeuntes
 precesserūt vicū unū. ad maiore petri assecuratōez. et qtinuo disces
 sit angel? ab eo. subito disparēdo. et petr? ad se reuert? dixit. nūc
 scio vere qz milit dñs angelū suū. et eripuit me de manu herodis.
 et de omni expectacōe plebis iudeoz. Ip. tunc percepit qz non erat
 somnium: sed res gesta.

In festa uisitacōis scē marie uirginis

Ecce iste ueniet saliens in montib? transiliens colles. Si
 mul est dilectus meus capree. hñnulo qz cernoz. En ipse
 stat post parietē nrm. respiciens per fenestrā. pspiciens p
 rancelos. En dilectus meus loquit in. Surge ppera amica mea co
 lumba mea formosa mea et ueni. Jā enī hñems trāsūt. imber abūt
 et recessit: flores apparuerūt in terra nra. Tēpus putationis aduenit
 Vox turturis audita est in terra nostra. Ficus protulit grossos suos.
 Vinee florentes dederūt odorē suū. Surge ppera amica mea specio
 sa mea et ueni. in foraminibus petre. In caueria macerie. Osten
 de michi faciem tuam. Tonet vox tua in auribus meis. Vox enī
 h q

tua dulcis : et facies tua decora

Postilla

Ecce iste venit saliens in montibus Cancti. q. Ante inictum illi? lectionis habet i. eodē ca Teua ei? sub capite meo et dextra illius amplexabitur me Tunc sequitur presens ep̃la Ecce iste venit saliens in montib? transiliēs colles | Glo. de sicut nu patris in uterum virginis . de utero virgis in presepio . de presepio in mundū . de mundo in patibulū . de patibulo in sepulcrū . de sepulcro everso in mūdū . et de mūdō ad patris dexterā | Similis est dilectus meus capree | ppter visū acutū . qz tū acumē hz in vidēdo : qz a remotis vidit venatorē venientē et lora alta ascēdit . et a venatore non videt . sz venatorē videt . Sic spūaliter de? cūcta videt . ut habet hebre. iiii. Oia nuda sūt et aperta oculis ei? | Hyppnuloqz ceruoz | id est fetui cerui | vel capre | ppter velocitatē Hyppnulus enī qui se cornibus non potest defendere . et ideo fugit insequētes qd dū potest | En ipse stat post parietē nostrū | id ē carnē assumēdo . diuinitas enī latet in humanitate | Aspiciens p fenestrā | .i. per ap̃los illuminantes ecclesiā . Sicut p fenestrā radius solis illuminat domum . sic cristi? p ap̃los ecclesiā illuminauit | aspiciens | .i. de longe aspiciens | per cācellos | id est per patriarchas ecclesiā illuminādo | Sicut per foramen magnū . transit magnū lumen . et per foramen puū . lumen puum transit | Sic p apostolos . sicut per fenestras magnas . magnū lumen i ecclesia luxit per patriarchas pax de lumine transit . sicut per pua foramina que cancelli dicūtur | Sunt enī cāceli pua foramina in fenestra virgulata per virgas cācellatas . p q̃s modicū de lumine transit | En dilectus meus | id ē cristi? | loquitur michi surge | scz ab ocio | ppera | qz via in qua es periculosa ē | enī | ra | per caritatis latitudinē | colūba mea | per intentōis rectitudinē | formosa mea | per mox honestatē | et veni | scz in tuā recreationē . | Tam enim hyems transiit | id rōgelatio paganoz nolentiū fidē recipere | Umbra abiit | id est tyrānoz psecutio | Flores apparuerūt | id est odores bonoz op̃oz | in terra nostra | id est in ecclesia | sep̃? | prætarionis aduenit | id est tempus ad resecandū vicia | vox turtur? | id est spūs sancti | audita est in terra nostra | id est in cordib? electoz | Quia sicut turtur . in occulto cāctat et in cantu gemit | Sic spūs sanctus occulta reuelat . et animam in qua habitat gemere facit p penitentiam | Ficus protulit grossos suos | Ficus enī primo pfect

fructus inutiles Secundo vero utiles et maturos Sic similiter linas
 goga. pmo ptulit fruct? immaturos et inutiles Deu xp̄ et apl̄ os
 tanquā fructus maturos et utiles nobis ministravit. Vinea flore
tes id est ecclesie pticulares virtutibus suis. Dederūt odore suū Sur
ge ppera amica mea. speciosa mea. et veni columba mea in fora
entibus petre id est xpi vulneribus. In caverna macerie id est la
 teris cristi vulnere. Ostende michi facie tuā id est querelacōez tuam
 non alienā sicut ppocrite. Sonet vox tua id est predicatio tua in
 aurib? meis. scz honore meū vox ei tua dulcis id est p̄dicatio tua
et facies tua decora scz qū p̄dicacōi correspōdet vita

In festo bte marie magdalene

Mulierē forte quis inueniet: procul et de ultimis finib? pre
 cium eius. Confidit in ea cor viri sui et spolijs nō indige
bit reddet ei bonū et nō malū oib? dieb? vite sue. Quesi
uit lanā et linū. et operata est cōsilio manū suaz. Facta est quasi
navis institutoris de lōge portās panē suū De nocte surrexit deditq
 predā domesticis suis. et cibaria ancillis suis. Consideravit agrū &
 emit illū. de fructu manū suarū plantavit vineā. Accinxit fortitū
dine lūbos suos. et roboravit brachiū suū Gustavit et vidit qz ho
ra est negotiatio ei? nō extinguetur in nocte lucerna illius. manū
 suā misit ad fortia. et digiti ei? apprehenderūt fūcū: manū suā aper
 uit inopi. et palmas suas extendit ad pauperes. Non timebit do
rum sue a frigore niuis. omnes enī domestici eius vestiti sūt duplis
cibus Stragulatā vestem fecit sibi bislus et purpura indumentum
eius nobilis in portis vir eius qū sederit cū senatoribus terre Sin
donē fecit et vendidit. et cingulū tradidit chananeo Fortitudo & de
 cor indumentū eius et ridebit in die nouissimo. Os suū aperuit sapiē
tie. et lex clementie in lingua eius Cōsideravit semitas domus sue
et panē oriosa non cōmēdit Surrexerūt filiū eius et beatissimā p̄dica
uerunt vir eius et laudauit eā Multe filie cōgregauerūt diuicias.
tu sola supergressa es universas Fallax gracia et vana est pulcritu
do. mulier timēs deū ip̄a laudabit. date ei de fructu manū suarū
et laudent eā in portis opera ei?

Postilla

Mulierē forte quis inueniet. Prover. xxx. Nā in ciu illius
lectionis locutus est spūs sanct? per salomonē dicēs Ape
ri os tuum discerne qd iustū est et iudica pauperē Id est
 h iij

exequere iusticiā pro pauperibus. qm̄ hnt iustā causā. Tunc statim
sequitur p̄ns ep̄la. Mulierē fortē quis inueniet. In ista ep̄la ponit
cōmendatio fortis mulieris. et doctores catholici cōmuniter dicūt
q̄ per mulierē fortē intelligitur sacra scripturā. Et hanc expōsicio-
nem prosequitur nicolaus de lg. super p̄ntē ep̄la di. Mulierē for-
tem id est sacra scripturā que continet sententiā et inuolabilem
veritatem. quis inueniet q. d. pauci attigunt ad eius plenā noti-
ciam. procul et de ultimis finib⁹ preciū eius. confidit in ea cor nū-
ri sui. scz de bono premio recipiendo. et dicit. Hic vir eius doctor bo-
nus. In cuius parsona dicitur sapie. viij. Hanc amauit et exquesiuit a
iuuētute mea. et quesitū sponsā assumere. et sponsus non indigebit
q̄ in premio duplicē stola habebit scz stola corporis et stola anime.
Reddet ei. scz sponse tali. bonū et nō malū in oib⁹ diebus. scz bo-
num gratie in presenti et glorie in futuro. Quesiuit lana et linū.
operata est consilio manū suaz. per lana et linū intelligūtur hic
dicta sanctorū doctorū ad declarationē veritatis sacre scripture. fac
est quasi nauis institutoris de longe portās panē suū. Ip̄. sicut enī
i nauis institutoris portantur diuersa vite humane necessaria. Sic i
sacra scriptura continētur oīa necessaria ad salutē. de nocte surrex
it id est surgere fecit. Amor ei sacre scripture iducit doctores bonos
et discipulos ad surgēdū de nocte p̄ studio et oratiōē. deditq̄ predā
domesticis suis. et cibaria ancillis suis. In hebreo habet ammonā.
q̄ sacra scriptura reficit oēs studentes in ea fideliter et diligētē. cō-
siderauit agrū. Ager iste est disciplina studiū celestis. Ut dicit grega-
rius omel. xxxvij. et emit eū id est emi fecit a studentib⁹ p̄ dona-
tionē carnis. redigendo eā in obsequiū spūs. de fructu manū sua-
rum plantauit vineā id est exēplo vite. et verbo doctrine fecit fides
lū multiplicatōez. qui sūt palmites vinee dñi. ut dicit grega. omel.
xij. Accinxit fortitudinē lūbos suos. id est accingi fecit lūbos studijs
eum cingulo castitatis. et roborauit brachiū suū. per multiplica-
tionē boni operis. gustauit et vidit q̄ bona est negociatio ei⁹. In
per experientia dulcedinis. ex studio sacre scripture resultātis. Nū
extinguetur in nocte id est in morte. lucerna ei⁹. id est claritas sue
noticie. s. magis augebit. Manū suā misit ad fortia. In hebreo ha-
betur ad vertebzū qd est quidā circulus aliquātulū pond. rat⁹ i in-
feriori pte fusi positi. ut recte et ordinate et exp. dite vertat. et hūc
dictio consonat quod subditur. et digiti eius apprehenderunt fusi

per vertebra hic intelligitur recta intentio opus dirigēs | manu suā
 apperuit inopi et palmas suas extendit ad pauperē | 1p. scripta enī
 sacra q̄si ubiq; inducit ad opera misericordie | non timebit domui
 sue a frigoribus niuis | id est pena iehēne. scdm q̄ dicit rabi salo. alle
 gans illd iob. xxiij. Ab aquis niuiū transiet ad colorem niuiū. et lo
 quitur ibi de hōie dānato | oēs enī domestici ei? | id ē boni doctores
 et discipuli | vestiti duplicib? | id est virtutib? intellectualib? et mo
 ralibus que sūt vestes aīe | strangulatā vestem | id est diuersis colo
 ribus intertā | fecit sibi | qz de oī genere virtutū. et donoz tractat. et
 ad ea inducit | hissus | scz castitatis | et purpura | caritatis | induit
 tū eius | id vere studentū in ea. scia pite et vita | nobilis in portis
 eius | id est doctor bonus qui ē nobilis in portis id ē inter sapien
 tes antiquit? sedentes ad reddendū veritatis iudiciū. ideo subditur
 | qū sederit tū senatorib? terre | id est tū sapientib? q̄ hnt regere ter
 ra et iudicare | Sindonē fecit et vendidit. et cingulū tradidit chana
 neo | in hebreo habetur marcatorie. Per sindonē q̄ est vestis linea et
 mūda intelligitur puritas mentis. per cingulū vero castitatis cor
 poris | Quā dicit grego. omel. xxiij. Tūbos ei pcingem? cū carnis luxus
 riā p gntentiā coartam? | dicit aut sacra scriptura ista facere eo q̄ ad
 ea inducit | fortitudo | id est constantia mentis | et decore | exterioris
 honestatis | indumentum eius et ridebit | id est ridere faciet studen
 tes in ea fideliter | in die nouissimo | qū audient vocē dñi dicentis.
Beate bñdicti patris mei etc. | os suū apperuit sapia | qz sacra scrip
 tura docet sapientiā desursū descendente | et lex clemēti ei lingua ei? |
 qz tā in nouo quā in veteri testamto sacra scriptura ad clementiā i
 ducit | gliderauit | id ē cōsiderare fecit | semitas dom? sue | id ē gscie
 secreta studentū in ea. et qz hic labor est optimus. et ideo sequit | et
panē ociosa nō cōmedit. surrexerūt filij eius | id est discipuli studiosi
 si | et beatissimā predicauerūt | qz sacra scripturā sup oēs aliā extol
 lunt | nir eius et laudabit eā | 1p. doctor bon? qui doctrinā suā in
 cipit a cōmēdatione | sacre scripture mltē filie | 1p. i. pphoz et sapiē
tū scripture | gregauerūt diuicias | id ē multas cognicōes verita
 tis | tu supergressa es uniuersas | qz sacra scriptura multo plures
 veritates tradidit quā alie scripture. et etiā priores. qz in ea nulla
 falsitas admisceet. cuz immediate emanat a prima veritate Scrip
tura vero humanit? adiuuente. et si gntineant multas veritates. tū
 hnt admixtas multas falsitates. sicut patet in scripturis aristo. et
 h iij

alioz p[ro]p[ri]o[rum] qui negant creatio[n]e[m] m[un]di. Fallax gratia et vana est
pulcritudo sc[ilicet] verbo[rum] rethorico[rum] in humanis scripturis et maxie
in poetis in quib[us] sub ornatu obis latent multe fallitates. mu-
lier timens de[um] id est sacra scriptura. que h[ic] ubiq[ue] inducit ad de-
reuerentia[m] et timore[m] ipsa laudabitur sc[ilicet] p[er] ceteris scripturis. Das
te ei de fructu manu[rum] suar[um] id est studetib[us] in ea dabitur fructus gla-
riosus et laudent eam in portis opera eius id est sapientes in portis
sedentes cu[m] iudicibus. et isti sapientes dicu[n]t opera sacre scripture.
inveniu[n]t[ur] per eius studi[um] sapientia[m] gloriuntur

De eode[m] festo sc[ilicet] seculares.

Fratres. sicut per unius delictu[m] omnes ho[m]ines in co[n]demna-
tio[n]e. sic per unius ho[m]inis iusticia[m]. o[mn]es ho[m]ines i[n] iustificatione[m]
vite. Sicut ei per inobedientia[m] unius ho[m]inis peccatores q[ui]si-
tuti su[n]t multi. ita et per unius obediencia[m] iusti co[n]stitu[n]t[ur] multi. Lex aut[em]
subtrahit ut habundaret delictu[m] Ubi aut[em] habundavit delictu[m]. superabun-
davit gra[tia]: ut sit peccatu[m] regnavit in morte. ita et gratia regnet p[er]
iusticia[m] in vita eterna p[er] ihesu[m] cristu[m] d[omi]nu[m] nostru[m]

Doctrina

Sicut p[er] unius delictu[m]. 1. Ro. v. In incipit illius ep[isto]le scri-
bit sanctus paulus in eode[m] ca. v. Si ei unius delictu[m] mors
regnavit per unu[m]. multo magis habundancia[m] gra[tie] et do-
nationis et iusticie accipientes in vita sc[ilicet] beata regnabunt p[er] unu[m].
sc[ilicet] p[er] ihesu[m] cristu[m] Tunc sequitur p[ri]us ep[isto]la. Fratres sicut per unius de-
lictu[m] sc[ilicet] ade[us] o[mn]es ho[m]ines in co[n]demnatione[m] Cor. i. Simul a[n]i[m]e et corpo-
ris damnatio[n]e[m] sic et per unius ho[m]inis iusticia[m] sc[ilicet] cristi o[mn]es ho[m]ines i[n]
iustificatione[m] vite 1p. sicut per delictu[m] ade[us] p[er] propagatio[n]e[m] in ori-
ginali peccatu[m] o[mn]es ho[m]ines incurrer[unt] damnatio[n]e[m] simul a[n]i[m]e et corpo-
ris Sic p[er] unius ho[m]inis sc[ilicet] xpi passionem. o[mn]es su[n]t liberati ab eterna da-
natione Sicut eni[m] per inobedientia[m] unius ho[m]inis sc[ilicet] ade[us] peccatores co[n]-
stituti su[n]t multi. ita per unius sc[ilicet] cristi obediencia[m] iusti co[n]stitu[n]t[ur]
multi q[ui]a sicut per inobedientia[m] ade[us] co[m]medetis lignu[m] vetitu[m] posses-
ci facti su[n]t iniusti. Sic per obediencia[m] cristi in ligno crucis passi
o[mn]es su[n]t iustificati. quatu[m] ad sufficientia[m] Sed per gratia[m] cristi n[on] o[mn]es
iustificantiur. hoc non pervenit ex defectu gra[tie]: sed ex defectu ho[m]inu[m]
ea repellentiu[m] Lex aut[em] sub intravit post culpa[m] vel lege[m] naturalem
ut habundaret delictu[m] id est habundancia[m] cognoscere delictu[m] 1p.
ea et erant peccata an[te] lege[m] que non credebatur esse peccata vel no[n] ee

tanta. Ro. iij. per legē cognitio peccati ubi autē habūdauit et grā per
 cristū peccatoribus veniā cōferenda ut sicut regnauit peccātū i mor
 tem Ip. id est potentiā habuit deiciendi ad mortē eternā ita et grā
 tia regnet per iusticiā in vitā eternā potenter nos inducēdo in vi
 tā eternā per ihesū xp̄m dñm nrm q̄ ē mediator dei et hōim

In festo scti iacobi apostoli
 Am non estis hospites et aduene **H**anc eplāz quere infra i
 comuni sanctorū de aplis

In vincula scti petri
 Sic herodes rex manus ut affligeret **H**anc eplāz q̄re aū in
 festo sanctorū petri et pauli aploz

In festo laurencij martiris .i. corint. ix.
Hatres. qui parce seminat parce et metet: et q̄ seminat in
 in bñdictōe de bñdictionib⁹ et metet Unusq̄sqz aut put
 destinauit in corde suo Non ex tristitia. aut ex necessitate
 Hilarem enī datorē diligit de⁹ Potens est autē deus oēm gratiā ha
 būdare facere in vobis ut in oib⁹ Ip oēm sufficientiā hñtes. habun
 detis in oī opus bonū: sicut scriptū est Dispersit dedit pauperibus
 iusticia eius manet in seculū seculi Qui autē ministrat semen semi
 nanti Et panē ad manducandū prestabit. et multiplicabit semē vřz
 Et augebit incrementa frugū iusticie vestre

Postilla
Qui parce seminat parce et metet. An incipiū illi⁹ eplē scri
 bit sanctus pau. di. Providem⁹ ei bona. nō solū corā deo
 sed etiā corā hominib⁹. Tūc sequitur pñs eplā **F**ratres
 qui parce seminat scz dando peruā elemosinā parce et metet Ip.
 id est minus in premio recipiet et q̄ seminat in bñdictionibus scz
 largiter dando de bñdictionib⁹ et metet scz largā tribucōnē in p
 mio habebit unusq̄sqz supple det put destinauit in corde suo id
 est ordinauit ppria volūtate non ex tristitia Glo. qui enī dat ut
 careat tedio interpellantis non ut reficiat viscera indigentis. et me
 ritū et rem perdit aut ex necessitate id est coactus sed sponte et hi
 lariter Hilare enī datorē diligit deus id est approbat et remune
 rat. facit actū virtuosum potens autē est de⁹ oēm gratiā Cor. nō so
 lum hanc grām largitionis elemosinaz. sed etiā q̄ cūqz al. a. he bū
 dare facere in vobis Ip. ut sic non doleatis de facto sed magis gau
 deatis ut in oib⁹ .i. tpalibus et spīritualib⁹ Ip oēm sufficientiā

habentes tam in voluntate interiori quam in facultate exteriori | hab
bueritis in oī opus bonū | scz in dacione elemosinarū et in alijs bo
 nis operib⁹ virtutū. sicut scriptū est in psal. cxi. | dispersit | Ip. nā
elemosina pluribus est faciēda | dedit pauperibus | non hisiorib⁹
 et alijs personis indignis | iusticia eius | q̄ sic dat elemosinā | man⁹
in seculū | scz | id est eternaliter. qz marces iusticie est corona eterna.
 | Qui autē administat semē semināti | id ē deus qui dat facultatē et
volūtātē dandi elemosinā | et panē ad manducandū p̄stabit | id est ne
cessaria victus | Hoc enī videtur gmuniter accidere. qz dātes elema
 sinas magis habūdant in t̄palib⁹ qz elemosinas pauperib⁹ idigē
 ribus denegantes | Et si aliqui gtingit eos depauperari. Deus q̄ or
dinat ad maius bonum ip. oī spūale | et multiplicabit semen vel
trum | Ip. id est voluntatē et facultatē elemosinas faciendi | et au
gebit in crementa frugum iusticie v̄stre | Ip. id est mercedem que
ex hoc in patria colligetur

In festo assumptionis virginis marie.

In oib⁹ requiē q̄siui et in hereditate dñi morabor Tunc p̄
 cepit et dixit michi creator oīm | Et qui creauit me requieuit
in tabernaculo meo | Et dixit michi. in iacob inhabita. et
in israhel hereditare: et in electis meis mitte radices. | Et sic in spon
firmata sū: et in ciuitate sanctificata similiter requieni. et in iherusa
lem potestas mea | Et radicaui i populo honorificato. et in portes
dei mei hereditas illi⁹. et in plenitudine sāctorū desētio mea | Quali
cidrus exaltata sū in libano. et quasi cipress⁹ in monte spon | Qua
si palma exaltata sū in cades | Et quasi plātatio rose in iherico. q̄ i
oliua speciosa in campis. et quasi platan⁹ exaltata sū iuxta aquā
in plateis | Sicut cynamomū et balsamū aroma. ilans odorē dedi.
quali mirra electa dedi suauitatē odoris

Postilla

In oibus requiē q̄siui. Eccle. xiii. Hodie btā v̄rgo ma
 ria celos ascendens. requiē quā q̄siuit inuenit | Hodie sup
oīs choros fideliter exaltata patē et requiē q̄siuit. et qd q̄
siuit inuenit. ergo dicit | In oib⁹ requiē q̄siuit | scz si diceret. In oīs
et in oī desiderio et opere | quesiui requiē et patē | scz t̄poris. p̄terit
is. et eternitatis. et datum est m̄ qz in hereditate dñi morabor | ubi
sūma pax ē et requies. et qz mentis desiderio hec quesui | Tūc t̄pē
a deo patre p̄finito. ipse p̄ oīpotēs p̄cepit gabrieli. et p̄ gabriel

70

[dixit michi creator om̃i.] salutationē āgelicā. cui? effect? subditur.
[et qui creauit me requieuit in tabernaculo meo.] creator enī hui? vir-
ginis deus est. qui requieuit in vtero ei? nouē mensibus et sex die-
bus? in quo vtero sicut miles in tabernaculo armaturā nr̃e humani-
tatis accepit contra diabolu pugnatur? [et dixit michi.] id ē verbo
spūali impressit michi duplicē actiue & cōtemplatiue vite cōserua-
tionē qd apparet cū dicit [in iacob inhabita. et in israhel hereditate.]
[et in electis meis mitte radices.] ac si diceret vtriusq; vite exēplū elc̃is
et p̃destinatis meis tribuo. Exēplū ei cōperabitur radici. nā sicut ex
radice p̃cedit virga et de virga fruct? sic de exēplo g̃cipit affectio.
et ex affectione p̃cedit opus. [et sic in spon firmata sū.] id est in vita
speculatiua. [et in ciuitate sacrificata.] id est in vita actiua. Simili-
ter requieui pace pectoris et in iherusalē pt̃as mea. id est in visioē
pacis. Notādū hic qd per ciuitatē intelligitur vita actiua q̃ in com-
muni hoīm habitatioē geritur. per spon et iherusalē cōtemplatiua
demonstrat. et radicaui.] id est radices misi. [in populo honorifica-
ta et in partes dei mei hereditas illius.] id ē per fructū de radicibus
p̃cedentē. erit hereditas illi? p̃p̃li. [Et in plenitudine sāctoꝝ detēti-
mea.] id est mora et p̃seuerantia mea erit in plenitudine scōꝝ. [qua-
li cedrus exaltata sū in libano. et quasi cyp̃ressus in monte spon.]
In libano qui interpretatur candor virginis liban? etiā ē ar-
bor thuris de qua p̃cedit thus. qd cremat in sacrificiis in suauitate
odoris. Et talis arbor beata virgo est. hui? filius quasi thus in ig-
ne passionis crematus est. et in huius hostie flagrantia delectatus
est de? onipotēs. Item cedr? odore noīs sui demones expellit. Cyp̃ress? ē ar-
bor in medēdis apta corporib? Spon interpretatur speculū. Specu-
lū hoīm reddit imaginē suā. deformat? enī erat hō p̃ peccatū: sed p̃
beatā virginē q̃ fons est gratie reddit? imago homini. quā ipsa im-
petrat peccatori a filio suo ihesu cristo. [Quali palma exaltata sū i-
cades. et quasi plātatio rose in iherico.] Palma in florib? angusta
dilatando ascendit ad superiora. Cades interpretatur trāslatio. Vn-
de beate virginis trāslatio est ei? assūptio. sicut hodierna die exalta-
ta est sicut palma. Sicut salomō dicit. Que est ista que p̃cedit sicut
auroꝝa consurgēs pulchra ut luna electa ut sol. Hec enī in vtero sac-
rificata in natiuitate sua claruit ut auroꝝa in conceptione filii p̃
gratiā confirmā claruit ut luna. hodie assūpta in celū clarescit ut

sol Iherico interpretat luna. et in rosa signat martiriū. Rosa igitur in luna est martiriū mentis in carne lucida. **Quā** Simeō senex dixit ad beatā virginē. Tuā ipsius aīaz ptransibit gladi? doloris. **Pal** la est igitur beatā virgo martiriū in aīa. **Quasi** oliua speciosa i cā pis. id est fons misericordie illis peccatoribus q̄ ambulāt i cam po. id est lata via que ducit ad vitā. **et** q̄si **platanus** exaltata sū iux ta aīam in plateis. **Platanus** latis folijs umbrā faciens refrigerat ex teri? et interius. **Homo** autē estuat dupliciter. exteri? in tribulacōib? interi? in tēptacōib?. **Et** ergo in virgine plenū ostēdat refrigeriū. **Dicit** **platanus** iuxta aquā in plateis. **Quia** q̄tra estū interioris tēp tacōis. et exterioris tribulacōis incendiū pstat remediū. **Sicut** ep namomū et balsamū aromatizās odorē dedi. **Cynamomū** quāto gracili? tāto melius et adorariū. **Sic** beatā virgo gracilis et extenua ta per abstinentiā. et acceptioē deo et mūdo adorationi fuit. **Simili** ter et in balsamo designatur et opinio sanctitatis. **quasi mirra** elā dedi suauitatē odoris. **Ille** mirra est electa q̄ manat ab arboze minime vulnērata. **Ille** autē est minime p̄ciola. q̄ de arboris vulnere ma nat. **Per** mirra significatur amara mortificatio. q̄ si ex aīa pecca toris vulnērata manat minime est p̄ciola. si autē absq; vulnere p̄ci deo oblata fuerit. gratior erit deo et odore suauior.

In festo natiuitatis virginis marie.

Ego quasi vitis fructificaui suauitatē odoris. **et** flores mei fructi? honoris et honestatis. **Ego** mater pulcre dilectiois **et** timoris et magnitudinis et scē spei. in me oīs gratia vite et veritatis. **In** me oīs spes vie et virtutis. **Transite** ad me oēs q̄ cō cupiscitis me. et a generacōib? meis adimplemini. **Spiritus** enī me? sup mel dulcis et hereditas mea super mel et fauū. **Memoria** mea sup mel et fauū. **Memoria** mea in generacōe seculorū. **Qui** edūt me adhuc esuriēt. et qui bibūt me adhuc sitiēt. et q̄ audit me nō cōfun detur. et qui operatur in me non peccabūt. et qui elucidant me vis tam eternam habebunt.

Postilla

Ego quasi vitis fructificaui **et**. **Eccle. xxiij.** **In** natiuitate beate virginis marie legitur pro ep̄la lectio illa cūpta de ecclesiastico. **xxvij.** q̄ principaliter exponitur de cristo filio beatē virgīis. **Honor** autē filiū est honor matris. et euerſo. honor matris est honor filiū. **Quā** dicit beatā virgo. **Ego** q̄si vitis. **Hic** compat

le beata virgo viti. primo ppter umbrā. Nā sicut vitis gratā vni-
 brā facit. Sic beata virgo obūbrando nos ptegit. Vñ. p. 3. Sub vni-
 brā alaz tuaz ptege nos. Secūdo ppter florē. Nos siquidē vitis per
 odorē serpētes fugat. Sic nomē beate virginis fugat demones. fruc-
 tificauit suauitatē odoris. qz sicut line lesione vitis. de vite procedit
 odoris suauitas. et idē odor longe lateqz diffūditur. Sic de virgine
 maria line lesione pudoris pcessit filius. cui? potestas et bonitas
 replet orbē terraz. et floris mei fructus honor et honestatis. id ē ha-
 būdantie et opulentie. Ego mē pulcre dilectionis. her est caritas q
 dilexit dñm. quā nō maculauit aliqd peccati cōtagiū. et timoris.
 In timore signatur humilitas. nā ex humilitate extimuit ad excellē-
 tiā salutatiois angelice. Vñ angelus ad eā. Re timeas maria. et ag-
 nicōis. in agnitioē fides intelligitur. nā p fidē agnouit qd credidit.
 Vñ elisabeth dixit ad eā. Beata q credidisti. qm perficitur ea q dīcā-
 sūt tibi a dño. et scā spei in me gratia oīs vie et veritatis. Jac si di-
 rat. In me est ille per carnis assūptionē a quo est vita et veritas. In
 me omnis spes vite. virtutis et veritatis. Transite ad me oēs qui
 cupiscitis me. Jac si dicat. oēs q desideratis me habere fauorē. et
 adiuuē. transite ad me. id est ad similitudinē et cōformitatē meā.
 ut sitis imitatores humilitatis mee castitatis et paupertatis. et ge-
 neracōib? meis adimplemini. Hec sūt ille generacōes de quib? dīc-
 tū ē. Emissiones tue paradisus maloz pūicōz. et. Siquis clausula
 illius rplē exponitur de filio virginis marie. Spūs me? scz spūstac-
 tus. qui cōmuniter procedit a patre et filio. et qui hic dāc in via p
 inspirationē gratiaz. super mel dulcis. et hereditas mea super mel
 et fauū. scz incōpabiliter memoria mea in generacōe seculoz. qz
 sapientiā dei hoīes et angeli tñ fine laudabūt. q edūt me adhuc esu-
 rient et qui bibūt me adhuc sitient. Jedimus enī dei sapientiā et bi-
 bimus. qz in ipsa plena est et perfecta refectio. Siquidē in corpora-
 libus rebus appetitus placet. experientia displicet. sed spūalis de-
 lectatio tanto plus a cōmedente eluritur: quāto pl? ab esuriēte cō-
 mēditur. eterna enī sacietas auget desideriū. Ecōtrario mundana
 refectio desideriū extinguit. et tediū facit. Vñ et de angelis dictum ē.
 Fruūtur nec fastidiūt: sed magis frui sitiūt. qui audit me. Job. dīc-
 do mandatis meis. non cōfundetur. sed eterna mercede decorabitur.
 et qui op?rantur in me. id est qui sic operāt? ut maneant in me et
 ego in eis. non peccabūt. qui ei manet in deo nō peccat mortaliter.

[Qui elucidunt in] scz predicando verbo et exemplo [vitam eter-
nam habebunt]. Quia sicut dicit daniel .xij. Qui autem docti fuerit
fulgebunt quasi splendor firmamenti. et qui ad iusticiam erudiunt multos
quali stelle in perpetuas eternitates

In exaltatione sacre crucis.

Hoc enim sentite in vobis quod et in christo ihesu .xc. **Illam episto-**
lam quere ante in dominica palmarum.

In festo beati mathei apostoli .

Fratres. unicuique vestrum data est gratia. secundum mensuram dona-
tionis christi. Propter quod dicit ascendens in altum captivam dux-
it captivitatem. dedit dona hominibus. Quod autem ascendit quid est.
nisi et descendit primum in inferiores partes terre: qui descendit ipse est qui
et ascendit super omnes celos. ut adimpleret omnia. Et ipse dedit quidam quidem
apostolos: quidam autem prophetas. alios vero evangelistas. alios pastores.
et doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii. Et in edifica-
tionem corporis christi donec occurram. omnes in unitate fidei et agnitionis
filii dei in vix perfectum in mensura etatis plenitudinis christi

Postilla

Unicuique nostrum data est gratia. Ephe. iij. In initium illius
epistole scribit sanctus paulus dicit. Unus dominus. una fides. unum
baptisma. unus deus et pater omnium qui est super omnes et per omnes
et in omnibus nobis. Tunc statim sequitur prius epistola. Unicuique nostrum
scz christi fidelium data est gratia secundum mensuram donationis christi. id est
putavit voluit dare plus et minus secundum ordinationem dispositionis sue. pro-
pter quod dicit. supple scriptura in psal. lxxv. Ascendens in altum capi-
tivam duxit captivitatem Dedit dona hominibus. scz christus in ascensione
sua captivam duxit captivitatem id est presens qui prius tenebatur in limbo
hominum dedit dona. scz spiritus sancti hominibus in die pentecostes visibiliter
scz in igneis linguis. quod autem ascendit primum. scz in sua morte in in-
feriores partes terre. scz ad limbum patrum in inferno quod dicitur esse sub
terra. Qui descendit ipse est scz idem in persona. et qui ascendit super
omnes celos ut adimpleret omnia. scz scriptura a prophetis qui non
solum prophetaverunt de eius incarnatione et resurrectione: sed etiam de
eius ascensione. et ipse dedit quidam quidem apostolos. 1p. xij. ad ordinan-
dum et regendum ecclesias quidam autem prophetas ad futura predicandum. ali-
os autem evangelistas scz quatuor ad scribendum evangelia. alios autem
pastores scz ad curam animarum. et doctores. ad infirmandum sermonibus.

populū ad consummationē sāctorū ī op? ministerij. Id est perfectio-
nem fidelium in moribus et fide in edificacōe corporis cristi. Ip-
sz ministri qd est ecclesia in q̄ apostolis succedunt ipsi. prophetis.
aut habentes gratiā scripturarū sāctarū obscura interpretandi. suc-
cedunt euangelistis pastoribus per quos intelliguntur. lxx. discipu-
li. succedunt sacerdotes curati doctores. sz oēs exercentes debent
actum docendi seu predicandi donec. Ip- id est dicta officia exerce-
buntur in ecclesia militante occurramus oēs in unitate fidei id est
qui sumus uniti in fide et cognicōe cristi in vix perfectū id est oc-
curramus cristo venienti ad iudiciū qui est vir omnino perfect? in
mensurā etatis plenitudinis cristi oēs ei cōsurgent in etate. xxxiij.
annorum que est etas plene perfecta. et in qua cristus passus fuit.
Hec autem omnia lra ponit.

In festo sācte michaelis et oīm āgeloz
2 diebus illis significauit deus que oportet fieri cito lo-
quens per angelū suū. seruo suo iohanni qui testimoniū
perhibuit verba dei et testimoniū ihesu cristi. Būs qui le-
git et qui audit verba prophēcie hui? et seruat ea que in ea scripta
sunt Tempus enī prope est iohānes septē ecclesijs q̄ sunt in azys.
gratia vobis et pax ab eo qui est et q̄ erat et q̄ ventur? est. et a septē
spiritibus qui in conspectu throni eius sūt et a ihesu xpo. qui ē tes-
tis fidelū p̄mogenit? mortuoz et p̄iceps regū terre Qui dilexit nos
et lauit nos a peccatis n̄ris in sāguine suo

Postilla

Ignificauit deus que oportet. Apoc. i. Ad iniciū illi? le-
ctionis scribit sāct? iohannes in principio illius libri di.
Apoc. ihesu cristi. quā dedit illi deus pater palā facere
seruis suis q̄ oportet fieri cito Tunc statim sequit? p̄s ep̄la. In die-
bus illis significauit deus que oportet fieri cito. Ex q̄ hodie paginā
festum oīm angeloz. tunc in illa lectione que hodie in missa p̄ ep̄lā
tota legitur. Ostenditur qualiter dñs ministerio angeloz sua reuelat
mysteria secreta. et qualiter ad beatū iohannē euangelistā qm crist?
specialiter dilexit per angelū reuelatio peruenit Dicit itaq; beat? io-
hannes. Significauit de? q̄ oportet fieri cito id est ea q̄ sue ecclesie
futura erāt. siue p̄spera. siue aduersa. loquens per āgelū suū seruo
suo iohanni. Angelus enī apparebat in similitudine hoīs loquēs
iohanni. qui testimoniū phibuit vbo dei in principio sui euāgelij

cum dicit **I**n principio erat verbum et testimonium ihu xpi id est de
ihesu cristo cum dicit **E**t verbum caro factum est et habitauit in nobis
[cumque vidit oculis corporalibus in eius querelatione miraculorum opera
tione morte et resurrectione sicut patet in euangelio quod ipse iohannes
scripsit] **B**eatus qui legit sibi vel alijs et qui audit aure mentis
[verba prophetie huius et seruat ea] scilicet in opere que in ea scripta sunt
Non enim auditores sed factores iustificabuntur apud deum tempus enim
preparatum est **I**psa id est cito transiens quod dicitur labor patientie brevis est et pre
mium beatitudine eternum ideo aduersa non debent nos frangere nec
prospera seruare **I**ohannes septem ecclesijs que sunt in asia sibi specia
liter commissis et ab ipso specialiter dilectis **g**ratia vobis scilicet in pres
enti vita et pax futura **N**am ibi qui ietabitur totaliter appetitus
humanus ab eo scilicet cristo qui est essentialiter coeternus deo patri
[Et qui erat] scilicet cum deo patre in creatione mundi et qui venturus est scilicet
in gloria patris in die iudicii et a septem spiritibus id est vniuersita
te angelorum qui sunt ministri nostre salutis qui in conspectu throni eius
sunt parati exequi eius voluntatem et a ihesu cristo qui est testis fi
delis paternae glorie et maiestatis **p**rimogenitus mortuorum id est pri
mus inter resurgentes a mortuis **V**idet enim ante ipsum lazarus et plures
alii fuerunt resuscitati hoc tamen fuit ad vitam mortalem quia post resurrec
tionem conuerso mortui sunt **S**ed cristus surrexit ad vitam immorta
lem quia mors illi ultra non dominabitur **R**om. vi. [et principes regum terre]
propter quod dixit post suam resurrectionem data est michi mors omnis potestas
in celo et in terra ut patet matth. ult. [qui dilexit nos] id est sola dilec
tione sua et non meritis nostris et lauit nos a peccatis nostris **I**n
originalibus et actualibus in sanguine suo quia sacramentum baptismi et
etiam sacramentum penitentiae quibus delet originale et etiam actuale peccatum
efficaciam habet a passione cristi

In festo sanctorum apostolorum symonis et iude.
Ecce ego iohannes vidi alterum angelum alce
dentem ab ortu solis habentem signum dei vini et clama
uit voce magna quatuor angelis quibus datum est nocere
terre et mari dicens Nolite nocere terre et mari neque arboribus quod ad
usque signus seruos dei nostri in frontibus eorum **E**t audiui numerum

In festo omnium sanctorum. Apoc. vii.
In diebus illis **E**cce ego iohannes vidi alterum angelum alce
dentem ab ortu solis habentem signum dei vini et clama
uit voce magna quatuor angelis quibus datum est nocere
terre et mari dicens Nolite nocere terre et mari neque arboribus quod ad
usque signus seruos dei nostri in frontibus eorum **E**t audiui numerum

signatorum. centumquadragesimatuor milia signati ex omni tribu filiorum
 israel. Ex tribu iuda. duodecim milia signati. Ex tribu ruben duo-
 decim milia signati. Ex tribu gad duodecim milia signati. Ex tribu
 asar duodecim milia signati. Ex tribu neptalim duodecim milia signa-
 ti. Ex tribu manasses duodecim milia signati. Ex tribu simeon duode-
 cim milia signati. Ex tribu leui duodecim milia signati. Ex tribu isachar
 duodecim milia signati. Ex tribu zabulon duodecim milia signati.
 Ex tribu ioseph duodecim milia signati. Ex tribu beniamin duode-
 cim milia signati. Post hec vidi turbam magnam. quam dinumerare
 nemo poterat. ex omnibus gentibus et tribubus et populis. et linguis stantes
 ante thronum in conspectu agni. amicti stolis albis. et palme in ma-
 nibus eorum. et clamabant voce magna dicentes. **Salve** deo nostro qui sedet
 super thronum et agno. et omnes angeli stabant in circuitu throni. et se-
 niores et quatuor animalium. Et ceciderunt in conspectu throni in facies
 suas. et adorauerunt deum dicentes. Amen. benedictio. et claritas. et
 sapientia. et gratiarum actio. honor. et virtus. et fortitudo deo nos-
 tra in secula seculorum Amen.

Postilla

Ecce ego iohannes vidi alterum angelum. Lectio ista legitur in
 festo omnium sanctorum. pro eo quod in ipsa agitur de numerositate
 sanctorum. et etiam de gratiarum actioe quam sancti reddunt domino. qui
 est sanctus sanctorum. Dicit ergo sanctus iohannes. ecce ego iohannes vidi al-
 terum angelum. scilicet ihesum christum quem dicit angelum tanquam a deo per missum
 suum ascendente ab ortu solis. id est de sinu patris. habentes signum
 dei vivi. per quod apparet quod ipse sit verus deus. Hoc autem signum
 est potentia patri equalis. et immunitas peccati. et clamavit. scilicet an-
 gelus iste. voce magna. id est cum magno imperio. quatuor aget
 lis. id est universis malignis spiritibus. qui per quatuor mundi par-
 tes impedire salutem hominum quibus datum est. id est promissum est. nocere
 terre et mari dicēs. Nolite nocere terre. id est illis qui terrenis sunt de-
 diti. sicut avari. et mari. id est illis qui voluptatibus carnis vivunt
 sicut luxuriosi et crapulosi. neque arboribus. id est illis qui se extollunt
 super alios sicut superbi. Hec enim prohibitio est refrenatio qua dominus
 malignos spiritus refrenat. ne noceant quantum cupiunt iustis vel peccato-
 ribus perdestinatis ad vitam eternam. quod ad usque signemus. scilicet ego interi-
 et ministri mei exteri. servos dei nostri. scilicet signo crucis. in fronti-
 bus eorum. id est ita eos signemus signo fidei. quod ipsa fides in gestibus

manifeste appareat. et ponitur hic gadusque p nūquā. qz nūq̄ nocē
bant maligni spūs electis dei. qb? cooꝑant in bonū Ro. viij. Qui
si cadunt fortiores resurgūt. Vñ ambro. Cert? cū qz deus nullū elec
torū suoz cadere promitteret. si eū meliorē a calu suo resurrecturū
nō sensisset. et ego iohannes audiui. id est itellxi. numez signato
rum centūquadragesimoz milia signati ex oī tribu filioz israhel. id
est ex oīb? gentib? fidē iacob imitantib? Hūc aut numez per duo
deci sequēs scriptura diuidit. et unicuiqz tribu assignat xij. milia.
Nē attendendū qz hic iudas preponitur rubem p̄mogenito propē
dignitatem. qz de tribu iuda natus est xps Et hic pretermittit dan.
de qz nascetur antixps. et loco istius ponitur hic manasses. qui fuit
filius ioseph quē fratres sui vendiderūt. et ductus fuit in egiptū. et
ibi genuit duos filios. effraim et manasses Et effraim hic nō po
nit. qd ideo fit. qz de effraim nat? est roboā. q fecit scisma et diuisio
nem in israhel. per qd ostenditur qz scismatici et heretici a numero
factoz sūt penit? alieni. post hoc vidi turbā magnā quā dinume
rare nemo poterat ex oīb? gentib? scz barbaris nacōib? et tribu
bus scz vnius gentis scz filioz israhel et populis singulaz urbū
et linguis que in nra gente quqz diuerse sūt et erāt stantes ante
thronū quasi parati obedire deo in cōspectu agni scz ut conspice
rētur ab agno. id est ihū cristo amicti stolis albis id est dealbati p
baptismum et penitēciā in hac vita presenti et palme id est gloriā
triumphalis in manib? eoz id est virtutib? eoz qd ad statum fu
euz p̄inet et clamabant voce magna reddētes pro salute sua dñe
gratiaz actiones dicentes salus deo nro scz deo patri q sedet sup
thronū idē super factos suos in quib? indicat et ascribit agno
scz filio deo et omnes āgeli stabāt tanq̄ deo obedire parati i cir
cuitu throni et senioz et quatuor animalū id ē epoz et patriarcha
rum iam in celo regnantium et ceciderūt in cōspectu throni in fa
cies suas et adorauerūt deum scz humiliantes se coram deo dicētes
Amē. Istud amen est ofirmatio huius laudis bñdictio id est laus
et claritas id ē impassibilitas et sapiētia q nouit oīa et honor
id est reuerentia et gratiaz actio p collatis bñficiis et virt? id ē
potentia operandi et fortitudo id est effect? virtutis superne pos
tentie deo nostro in sc̄la sc̄loz amen

In festo sancti martini ep̄i.
Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis placuit Quā ep̄istolam

quere infra in communi factorum

Mulierem forte quis inueniet &c. **De sancta elisabeth**
 festo marie magdalene **Hanc epistolam quere ante in**

In festo scē katherinē virginis et martiris.
Qui gloriatur in domino gloriatur. **Hanc epistolam quere infra**
 in communi factorum.

Incipit postilla de cōmuni factorū. et primo de apłis.
Fratres scimus qm̄ diligētib⁹ deū oīa cooperātur ī bonū
 hīs qui scđz ppositū vocati estis. **Nā** q̄s p̄sciuit hos et
 predestinauit cōformes fieri imagini filiū sui ut sit p̄mo
 genitus in multis fratribus. Quos autē p̄destinauit hos et vocauit
 et quos vocauit hos et iustificauit. Quos autē iustificauit hos et glo
 rificauit. Quid ergo dicemus ad hec. Si deus pro nobis quis cōtra
 nos qui etiā p̄prio filio suo non pepercit. sed p̄ nobis oībus tradidit
 illum. quō non etiā cū illo oīa nobis donauit. quis accusabit
 aduersus electos dei. Deus qui iustificat. quis est qui condēnet. **I**he
 sus crīstus qui mortuus est. p̄mo qui et resurrexit. qui est ad dexte
 ram dei. qui etiā īterpellat pro nobis quis ergo nos seperabit a car
 itate crīsti. Tribulatio. an āgustia. an fames. an nuditas. an p̄secu
 tio. an periculū. an gladius sicut scriptū est: qz p̄pter te mortifica
 mur tota die. **E**stimati sumus sicut oues occisionis. **S**ed in hīs oī
 b⁹ sup̄eam⁹. p̄p̄ eū q̄ dilexit nos. **C**ert⁹ sū ē. qz neqz mors. neqz vita
 neqz angeli. neqz principat⁹. neqz potestates. neqz virtutes. neqz instā
 tia. neqz futura. neqz fortitudo. neqz altitudo neqz p̄fundū. neqz creatu
 ra aliq̄. poterit nos separare a caritate dei. q̄ est in xp̄o ih̄u dño nr̄o.

Postilla

Scimus qm̄ diligentibus deū. &c. **Ro. viij.** **I**n incipiū illis
 us ep̄le scribit s̄ctus paulus in eodē ca. di. **N**on sūt con
 digne p̄ssiones huius t̄pis ad futurā gloriā que reuela
 bitur in nobis. **T**unc sequit⁹ p̄ns ep̄la. **F**ratres. scimus qm̄ diligē
 tib⁹ deū. **G**oz id est caritatē dei et p̄rimi h̄ntes. **Oīa cooperāc in bo**
num scz per sp̄m sc̄m tam p̄spera qm̄ aduersa. **C**ontrario malis
 oīa cooperantur in malū. **hīs qui scđm ppositū** **I**n. id est predesti
 nationē. **vocati sūt sancti**. scz in p̄nti per gratiā. **I**stis etiā pecca
 ta propria in bonū pueniant qz fortiores et cauciores resurgūt. **E**t
 etiā in gloria ad bonū eoz facit peccatorū memoria. sicut cōp̄atritices
 i q̄

vulnerum ad gloriā militis qui in bello finaliter triūphanit. **Nā**
quos p̄destinavit id est añq̄ essent cognouit et p̄destinavit sc̄z illē
gratiam in p̄nti et gloriā ī futuro preparauit conformes fieri imagi
nīs filiū sui | li. qz filiatio dei adoptiua est quedā similitudo filiatio
nis naturalis diuine | ut sic ipse p̄mogenitus in m̄ltis fr̄ibus id ē
inter multos fr̄es sc̄z oēs fideles. **Nā** hebre. ii. **Non** ḡfundis fra
tres eos vocare dicēs **Narrabo** nomē tuū fr̄atib⁹ meis | q̄s at̄ p̄e
destinavit | **Goz.** id ē ab eterno ad gloriā elegit | hos et vocauit | ad
fidem adducendo. et hoc vel exteri⁹ p̄ p̄dicatōnē vel interi⁹ per īspi
ratōnē | et quos vocauit hos et iustificauit | peccatorū remissione. et
bona operatōnē | quos aut̄ iustificauit | peccata remittendo | illos et
magnificauit | in virtutib⁹ āplificando vel in gloriā exaltando | qd̄
ergo dicemus ad hec si deus p̄ nobis | sc̄z nos adiuuās **Si** hic acci
piat p̄ qz. quia deus est pro electis | quis contra nos | q. d. nullus qz
nullus potest resistere potestati diuine | qui etiā p̄prio filio suo | sc̄z
naturali | non pepercit: sed p̄ nobis oib⁹ | sc̄z peccatorib⁹ | tradidit
illum | ex maxima dilectione ad electos | quō non etiā cum illo | sc̄z
nobis donato | oīa nobis donauit | sc̄z ad salutē necessaria gratiam
in p̄nti et gloriā in futuro | quis accusabit aduersus electos dei | sc̄z
in iudicio finali. q. d. nullus. et causa subdit | deus q̄ iustificat | tē
tenciando pro electis. ideo pars aduersa demonū nō audebit mūi
re | quis est qui condemnet | q. d. nullus | **Ihesus** qui mortu⁹ est |
Goz. pro nobis reconciliandis | p̄mo qui et resurrexit | pro nobis re
suscitandis | qui est ad dexteram dei | p̄ nobis in celū eleuandis | q̄
etiā interpellat p̄ nobis | **Ip̄.** apud patrem oñdēdo latus et vulne
ra. et sic tollitur oīs ḡdemnatiōis causa. **Nā** barn. **Mater** ostendit
filio pectus et vbera. fili⁹ oñdit patri latus et vulnera. nulla p̄t esse
repulsa ubi sūt tot amoris insignia | **Quis** ergo seperabit nos a ca
ritate cristi. q. d. nullus **Richil** enī potest hoīem a deo seperare nisi
peccatum mortale | tribulatio. an angustia. an persecutio. an
fames an nuditas. an periculum. an gladius **Nunquid** ergo sepe
rabūt nos ista a caritate xp̄i. non quia caritas oīa suffert oīa sul
tinet **Nā**. i. corin. xii. **Sicut** scriptū est in psal. xlii. | qz propter te
mortificamur tota die | id est varijs tormentis ducimur ad mortē:
quasi continue **Sicut** patet in apostolis et martirib⁹ | estimati su
mus sicut oves occisionis | **Ip̄.** quarū occisio reputatur utilis: **Sic**
tyranni bona martirū capiebant: et cū hoc obsequiū se prestare deo

reputabāt. ut patet ioh̄is .xv. Venit hora ut oīs q̄ interficit nos ar-
bitres obsequiū se p̄stare deo. sed in hīs oīb? scz positi supam?
id est vinctam? ppter eū id est eius virtutē qui dilexit nos. cert?
tū enī qz neqz mors Ip̄. id est timor mortis neqz vita id ē amor vi-
te neqz angeli scz infirmi neqz principat? id ē mediū neqz virtu-
tes .i. supremi. scz p̄rie iherarchie. quoz ē facere miracula Et p̄ hos
etiā intelligūtur alī superiores illis neqz instantia id est p̄ntia bo-
na vel mala neqz futura mala vel bona neqz fortitudo id ē ali-
cui? violētia neqz altitudo id ē p̄peritas fortune neqz p̄fūdū id ē
adūlitas neqz creatura alia a p̄dictis poterit nos separe a caritate
dei qua deū diligim? q̄ ē i xpo ihū dño n̄ro scz nobis oīsa. qz mā-
iorē caritatē nemo h̄z. *Ioh̄is .xv.*

Item alia epl̄a de apostolis.

Fratres Nam non estis hospites et aduene. Sed estis ciues
sanctoꝝ. et domestici dei superedificati sup fundamentum
ap̄loꝝ. et pphetaz ip̄so sūmo angulari lapide xpo ihesu
In quo oīs edificatio cōstructa crescit in sctū templū in dño in q̄
vos cōedificabimini in habitaculū dei in spū scō

Postilla

Iam non estis hospites et aduene. Ephe. ̄. Tū in ciuē illi?
ep̄le scribit sanctus pauls in eodē ca. di. Deus qui diues
est in misericordia propter nimīā caritatē suā qua dilexit
nos. cum essemus mortui peccatis conuinificauit nos cristo. cui?
gratia estis saluati. Postmodū sequit̄ p̄ns epl̄a post pauca. fr̄es
iam nō estis hospites et aduene Ip̄. a deo et a sctis sed estis ciues
sctoꝝ id est de numero eoz et domestici dei id est in eius ecclesia
recepti superedificati id est instructi super fundamētū ap̄loꝝ et pphe-
taz id est super doctrinā noui et veteri testamētī ip̄so sūmo angu-
lari lapide cristo ihū Ip̄. in edificatione tēpli salomonis Et d̄r fuit
quidā lapis pluries reiectus ab edificatib? et q̄ non conueniebat
loco cui applicabaf. finaliter optime sedit in sūmitate edificij i an-
gulo duos parietes cōiungendo. et fuit figura cristi iudeos et gēti-
les. tanq̄ duos parietes in vnā ecciam giungentis. Vñ d̄r in psal.
cxv. Lapidē quē repbauerūt r̄dificantes. hic facit̄ est in caput an-
guli. et a dño factū est istud Et istam figurā ponit hic ap̄ls. ut d̄m̄
est i q̄ oīs edificatio cōstructa istā a iudeis quā a gentib? crescit scz
per augmentū virtutū in templum sanctū in dño id est q̄ulqz sit
i iij

templū dñi factū in quo et vrs coedificamini cū alijs fidelib⁹ in
habitaculum dei in spū sancto id est ipso operante sine quo nul-
lum opus est acceptum deo

Sequitur epl'a de euangelistis

Qui timet deū faciet bona. et q̄ ḡtinens est iusticie apprehē-
det illam. et obuiabit illi quasi mater honorificata: et q̄si
mulier a virginitate suscipiet illū. Cibabit illū pane vi-
te et intellectus. et aqua sapie salutaris potabit illū. et firmabitur
in illo et non flectetur. et ḡtinebit illū: et nō ḡfundet: et exaltabit il-
lum apud proximos suos. In medio eccie aperiet os suū: et implebit
illum spiritu sapiētie et intellectus. Stola glorie induit eū. Iocūdi-
tatem et exultacōez thesaurizabit super illum. Et nomine eterno he-
reditabit illum domin⁹ deus noster

Postilla

Qui timet deum faciet bona. Ad iniciū illi⁹ lectiois habet
in p̄cedenti ca. Beatus vir qui in sapientia morabit. et
qui in iusticia meditabit. et in sensu cogitabit circūspē-
tionem dei. Tunc postmodū sequit p̄s lectio. Qui timet deū. Ip-
se timore filiali faciet bona. supple opera. et qui continēs ē iusti-
cie. Ip. i. tenens eā in corde simul et opere. apprehēdet illam. scz sa-
pientia diuinā. et obuiabit illi. nā p̄corrupt eos qui se cōcupiscūt
vel illis p̄or se oūdit. Sapie. vi. quasi m̄r honorificata. omni ho-
nore digna. cibabit illum pane vite. id ē verbo sacre scripture. m̄
math. iij. Non in solo pane uiuit homo. sed in oī ōbo qd p̄cedit de
ore dei. et aqua sapie salutaris potabit illū. id est spū sc̄i. de qua ōr
ioh̄s. iij. Qui biberit ex aq̄ quā ego dabo ei fiet in eo fōs aque sa-
lientis in vitā eternā. et firmabitur in illo. Ip. deo firmiter adherē-
do. et nō flectetur. a r̄itudine iusticie. et ḡtinebit illū. id est de⁹ ḡtine-
bit eum secum per p̄seuerantiā in bono. et non ḡfundetur. cum re-
probis: sed honorabitur cum elc̄is. ideo sequitur. et exaltabit illum
apud primos suos. Ip. i. apud factos suos q̄ sunt deo p̄p̄q̄. Et qz
talīs nō solum p̄ficit ad salutē: sed etiā alijs. ideo seq̄tur. et in me
dīo ecclesie aperiet os suū. scz ad docēdum p̄p̄m. et implebit eum
dñs spiritu sapie. ad degustandum diuina. et intellectus. ad p̄p̄-
nendum ea lucide in ecclesia. et stola glorie. scz corp⁹ et aīe. induit
eum. qd semp fit p̄seuerantibus in exemplari vita et salutari doc-
trina. iocunditatem et exultacōem thesaurizabit super eum. id est

multiplicabit . et qm̄ hęc gloria nō est trāsitōria . iō subdit et nōie
eterno hereditabit illū dñs de? noster

Item epistola de vna martire

Beatus vir qui inuenit? ē sū macula . et qui post aurū non
abūt : nec sperauit in pecunie et thesauris . Quis est hic et
laudabimus eū . Fecit enī mirabilia in vita sua . Qui pba
tus est in illo . et perfectus inuenit? est . et erit illi in gloria eterna . qui
potuit transgredi : et nō est trāsgress? facere mala : n̄ fecit . Ideo sta
bilita sunt bona illis in domino . et elemosinas illi? enarrabit om̄s
nis ecclesia sanctorum

Postilla

Beatus vir q̄ inuenit? est sū . Ecclē . xxxi . . Tū incipiū illi?
lectionis habetur . Qui aurū diligit non iustificabit . Tunc
post hoc sequitur p̄s lectio . Beatus vir . scz diues in acq
sitione scz iusta . qui inuentus est sū macula . scz cupiditatis et aua
ritie . et qui post aurū nō abūt . per gupiscentiā malā . sed magis
aurū secutū est eū cui? obsequio vltus est in operib? p̄s et honestis
nec sperauit i pecunie thesauris . ibi gstituendo finē suū . quis est
hic et laudabimus eū . . q . d . carus est et laude dignus . fecit enī mi
rabilia in vita sua . Illa enī que rara sūt hoīes mirātur . qui pbat?
est in illo . scz auro . et pfectus inuenit? est . in operib? liberalitatis
et misericordie . et erit in glā eterna . Matth . xxv . . Venite benedic
ti patris mei . qui potuit transgredi . . Quā diuitie dāt oportunitatē
faciendi mala . et non est trāsgress? facere mala . et non fecit . p sta
bilitatē volūtatis eius in bono . iō stabilita sūt bona illius in dño .
Quā p tpalib? recipit eterna . et elemosinas illi? enarrabit oīs eccia
scz . scz ad informationē illoz

Alia ep̄la de vno martire

Beatus homo qui inuenit sapiam . et q̄ affluit prudētia mē
lior est acquisitio ei? negociatōe auri et argenti : pmi et pu
rissimi fruct? ei? . Preciosior est cūctis operibus sapiā . et
oīa q̄ desiderant huic non valēt opari . Longitudo dierz in dextera
eius . et in sinistra illi? diuitie et glā . Vie eius vie pulcre : et oīs ses
mite ei? pacifice . Signū vite est hīs qui apprehenderint eā . et qui tes
tuerunt eā . dñs fundauit terram . stabiluit celos prudentia . sapiē
tia illius eruperunt abissi et nubes rore grescūt

Postilla

i liq

Beatus hō qui inuenit sapientiā Prover. iij. Nūc incipit il-
lius lectionis habetur Quē enī diligit deus corripit. et q̄si
pater i filio op̄lacet sibi Tunc statī seq̄ p̄s lectio Bea-
tus hō qui inuenit sapientiā 1p. i. noticiā de diuinis et qui afflu-
it prudentia in agilib⁹ humanis melior est acquisitio ei⁹ nego-
riatione auri et argenti Tanto meliora sūt spiritualia bona corpor-
alibus primi et purissimi fructus eius et notāter dicit primi. qz
nullum opus bonū est nisi virtute prudentie dirigat. et purissimū
qz bona spūalia non hnt aliqd malū admixtū. sicut frequēter hnt
corporalia. sicut auz argentū et similia. hnt annexā mentis sollicitu-
dinem. eleuacōez mentis ad deū impediētē. iō subdit p̄riorior
est cūctis operibus. et oīa que desiderātur huic non valent comparī
longitudo dīez in dextera eius qz talis primo et principaliter ha-
bet aspectū ad celestia et eterna et in sinistra illi⁹ diuitie et gloria
qz secundario. et ex consequēti habet aspectū ad temporalia bene ad-
ministranda vie ei⁹ vie pulchre. et oēs semite eius pacifice qz nul-
lam turpitudinē admittit. et ad decorē virtutū iducit Et sic hōiem
pacificatū reddit redigendo vires inferiores in obsequiū racōis lignū
vite est hys q̄ apprehenderit eā 1p. sicut enī per lignū vite con-
tinuabaf vita: ut sit homo manēs in statu innocentie. de vita na-
ture transisset ad vitā glorie sine morte media. Sicut sapientia de
vita gratie ducit hōiem ad vitā glorie: sū morte mortalis culpe in-
termedia dū tū hic in ea perseueret et qui tenuerūt eā. beatus quia
certitudinaliter ad beatitudinem deducetur dñs fūdauit terrā per
sapientiā suā Stabiliuit celos prudentia qz sūt incorruptibiles.
et sapientia illi⁹ erūperūt abissi et hoc tpe diluuiū. ut habet gen. vii.
Rupti sunt oēs fontes abissi magne et nubes rore creuerūt qz cal-
lore solis eleuantur exalationes humide et gdesātur i nubes.

Item alia ep̄la de vno martire.

Beatus vir qui in sapientia morabitur. et qui in iusticia
meditabitur: et in sensu cogitabit circūsp̄ctionē dei Cis
baui illū pane vite et intellectus. et aqua sapientie salu-
laris potauit illū. et firmabitur in illo. et non flectetur. et contine-
bit illū et n̄ cōfūdetur. et exaltabit illū apud p̄rios suos. et noīe etee-
no hereditabit illum dñs de⁹ noster.

B Postilla
Beatus vir qui in sapientia morabitur. Eccle. xliij. Ante

iniciū illius lectionis habet i eodē ca. **B**eatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo. Tunc post hoc sequit pns lectio non post pauca. **B**eatus vir qui in sapientia morabitur. Ip. meditādo diuina quoz cognitio pprie dicitur sapia. qz sapida scientia. et qui i iusticia meditabit. reddēdo deo debitū cultū et primo suo amorē fraternū. et in sensu cogitabit circūspiciōē dei. id ē qz de? circūspiciētia et ubiqz. **U**n hebre. iiii. **O**ia nuda et aperta sūt oculis eius. **C**ibauit illū pane vite. id est dō sacre scripture. et aqua sapientie salutaris potauit illū. id ē grā spūscācti. et firmabit in illo. Ip. deo firmiter adherendo. et non flectetur. scz a rectitudine iusticie. et continebit illū et non confundetur. scz cū reprobis. sed honorabitur cū electis. et exaltabit illū apud primos suos. id est apud sāctos suos qui sunt deo propinqui. et noīe eterno hereditabit illū dñs de? nē

Alia ep̃la de vno martire

Iustus cor suū tradet ad vigilandū diluculo ad dñz q̃ fecit illū. et in conspectu altissimi deprecabitur aperiet os suū in oratione. et p delictis suis deprecabitur. Si enī magn? dñs voluerit spūitu intelligentie replebit illū. et ipse tanq̃ imbres emittet eloquia sapiētie sue. et in oratione cōfitebitur dño. et ipse diriget consiliū eius. et in absconditis suis consiliabitur. et ipse palā faciet disciplinā doctrine sue. et in lege testamēti dñi sui gloriabitur. Collaudabūt multi sapientiā ei? et usqz in seculū non delebitur. Non recedet memoria ei?. et nomē ei? requiretur a generatione in generationem. Sapientiam eius narrabunt gentes et laudem eius annunciat ecclesia

Postilla

Iustus cor suū tradet ad vigilandū. **Eccle. xxxix.** **I**n iniciū illi? lectionis habetur in eodē ca. **S**apientia omnium antiquoz exquiret sapiens. et narratōez vicioz notatoz cōseruabit. tunc sequitur pns lectio siue ep̃la post pauca. **I**ustus cor suū tradet. Ip. voluntarie. ad vigilandū diluculo. id est a iuuentute. ad dñm qui fecit illum. scz ad ipsum intencōez dirigēs deuote et attente. et in conspectu altissimi deprecabitur. pro impetratōe sapiētie. **A**periet os suū in oratōe et pro delictis suis. scz emundādis. deprecabitur. ut sic ad receptiōē diuine sapiētie disponatur. **S**i enī dñs magnus voluerit spūitu intelligentie replebit illum. et ipse spūitu intelligentie repletus. tanq̃ imbres. id est habūdāc.

[mittet eloquia sapientie sue] ad docendū ignorantes [et in oratio-
ne cōfitebitur dñō] totū affectū attribuens honori diuino [et ipse]
scz deus [diriget consiliū eius] in agendis [et in absconditis suis cō-
siliabitur] scz obscura sibi clari? reuelādo [et ipse] scz a deo illumi-
natus [palam faciet disciplinā doctrine sue] sibi reuelata alijs pro-
pallandi [et in lege testamenti dñi sui gloriabit] her est ei gloria sa-
pientis in lege dñi meditari [collaudabūt multi sapientiā ei?] **Nā**
dicit omnes. qz hoīes mūdani ipsū reputāt imprudentē. eo qz non
querit sciāz lucratiuā [et usqz in seculū non delebitur] scz doctrina
sapientie eius. ut patz math. v. Celū et terra transibunt. verba at
mea non trāsibūt [non recedet memoria eius] scz sapiētis [et nomē
eius requirēt a generacōe in generacōez] qz p doctrinā ab eo scrip-
tā remanebit nomen eius inf hoīes q vtunt illi scriptis ad pfectū
suum et ad salutē aīarū suarum

Ep̃la de plurib? martirib?.

Iustoz aīe in manu dei sūt. et non tanget illos tormentū
mortis. vñ sunt oculis insipientiū mori: et estimata est
afflictio exitus illoz. et ab itinere iusto abierūt in extermi-
niū. et qd a nobis est iter extermiñi. illi aut sūt in pace **Et** si coram
hoīb? tormenta passi sūt spes illoz immortalitate plena est **In** pau-
ris vexati. in multis bñ disponentur. qm̃ deus temptauit illos. et
inuenit eos dignos se **Tanq̃** aux i fornace pbaui illos: et quasi hoī
locustis hostiā accepit illos. et in tpe erit respect? illoz. Fulgebūt et
tanquā scintille in arūgineto discurrent **Judicabūt** natiōes. et dñas
buntur pplis. ⁊ regnabit dñs illoz in ppetuū.

Postilla

Iustorum aīa i manu dei **Sapiē. iij.** **Ad** iniciū illi? lectio
nis habetur sic **Inuidia** diaboli mors introiuit in orbem
terraz. imitantur aut illum qui sunt ex pte ei? **Tūc** seq̃
p̃ns lectio siue epistola **Iustoz aīe in manu dei sūt** [si. sūt aut aīe
iustoz immortalis et seporate a cordibus per mortē. et sunt in manu
diuine misericordie. per securitatem gl̃e gsequende] **Nā** a tpe passio-
nis tristi postquā apta est ianua gl̃e **Si** non hūt aliqd ad purgādū
statim euolant ad gl̃az **Si** at hūt aliqd purgādum detinētur i ma-
nu diuine iusticie in pena purgatorij ad tēp? **Sunt** tñ secure de sua
beatitudine cōsequēda: ergo dz hic **Iustoz aīe in manu dei sūt** ⁊
non tanget illos tormentum mortis [scz tormentum ihehennē] vñ

sunt oculis incipientium mori | totaliter in aia et corpore | et estima-
ta est afflictio exitus illoz. et ab itinere iusto abiecit in exterminiu
de hoc mudo reputata est mera afflictio ab alijs q alia via hois no
credut post hac vita | et qd a nobis est iter extremu | sedz errore illoz
qui dicut hoies recedentes a nobis per mortē totaliter exterminari
illi aut | sedz iusti | sunt in pace. et si corā hoib? tormenta passi sūt.
spes illoz immortalitate plena est | qz non potest amitti Immorta-
litas vero ade non fuit plena. qz amitti poterat et fuit amissa | In
paucis vexati | id est tribulati | in multis bene disponens | p gl'ant
anime et corporis | qm de? tēptavit eos | sedz ut ut? paciētie eoz nō
fieret alijs ad exemplū imitacōis | et iuenit eos dignos se tanq' au-
rum in fornace probauit illos | sedz q non deterioratur: sed melio-
ratur | et in tpe retributionis erit respect? illoz | non solū quātū ad
aia? sed etiā quātū ad corpus qd resurget gloriōsū | per dotē clarita-
tis | et tanquā scintille in arūdineto discurrent | per dotē agilitatis.
inducabūt nacōes | nā pfcī iudicabūt cū xpō i iudicio finali | dñs
hunc ppls. et regnabit dñs illoz in ppetuū

Alia ep̃la de martirib?

Illi aut in perpetuū uiuent. et apud dñm est merces eoz?
 et cogitacō illoz apud altissimū. ideo accipiet regnū deco-
 ris: et diadema speciei de manu dñi. **Q**m dextera sua teget
 eos. et brachio scō suo defendet illos. et accipiet armaturā zelus illi?
 et armabit creaturā ad ultionē inimicōz. **I**nduet pro torace iustici-
 ā. et accipiet pro galea iudiciū certum. **S**umet scutū inexpugnabile
 equitatem. **E**t ibūt directe emissiones fulgurū. et ad certum locū de-
 ducet illos dñs deus noster

Postilla

Illi autē i perpetuum uiuēt. **Sap̃ie. v.** **N**ā incipiū illi?
 lectionis habetur i eodē ca. qd damnati in iferno quotidie
 clamant. **Q**uid uobis profuit superbia aut diuitiāz iac-
 tantia. qd contulit nobis. transierūt oīa illa tāq' umbra. **T**unc legē
 p̃ns lectio que hodie pro ep̃la in missa legitur. in qua demonstratur
 q sit merces martiriz. qualiter a dño p̃tecti. qualiter a dño armati.
 ad pugnā gtra inimicos fidei processerūt. et sic ad eternā beatitudi-
 nem peruenērūt. ergo hic dicit. **I**usti aut in perpetuum uiuent | sedz vita
 glorie | et apud dñm est merces eoz | sedz a q sperāt p̃miari. nā a mun-
 do | et cogitacio illoz apud altissimum | ad cuius honorē ordinant

facta sua] ideo accipient regnū decoris et diadema speciei de manu
 dñi] scz celestem gl'az ubi nichil est turpe] qm dextera sua teget eos]
 reponēdo eos in beatitudine. que per dexterā intelligitur] et brachio
 sancto suo defendet illos] In h designatur securitas beatitudinis.
 que a nullo potest auferri. Post hoc describit miseriam iniquoz di.
 et accipiet armaturā zel? illi? Nā ex zelo iusticie pcedit ad ptur
 hacōez maloz] et armabit creaturā ad ultionē inimicōz] Ip. nam
 oib? creaturis utet ad afflictionē reproboz. sicut erōuerso omnes
 creature cedent ad gloriā elcōz] Induet p thorace iusticiā] a qua nō
 poterit deflecti. cum ipse sit regula iusticie] et accipiet pro galea ius
 diciū certū] nā iudicādo non potest deficere] Sumet scutū in expug
 nabile equitatem] que ita erit euident. q nullus eā poterit impug
 nare] et ibunt directe emissiones fulgur] ad afflictionē maloz] et
 ad certum locū deducet illos dominus deus noster] Nam scdm q
 dominus preordinauit de ipsis ita et ipsi predicationis et passionis
 circa loca audierunt.

Alia ep̃la de martiribus

Reddet deus mercedē laborū suoz. et deduxit illos in viā
 mirabili Et fuit illis in velamento diei et in luce stellarū
 per noctem. et transtulit illos per mare rubz: et trāluxit
 illos per aquā nimia Inimicos autē illoz demersit in mare. et ab
 altitudine inferoz eduxit illos. Ideo tulerūt spolia impiorū. et de
 rātauerunt domine nomen sanctum tuum. et victricem manum
 tuā laudauerunt p̃ter domine deus ñr

Postilla

Reddet de? mercedē laborū suoz. Sap̃e. x. Nā iniciū ill?
 lectionis habet in eodē ca. Sapientia eterna venditū iustū
 scz iosep q? fratres sui vendiderūt nō dereliquit: sed a pecca
 toribus liberauit eum. descenditq? cum illo in foueā. et in viculū
 dereliquit illum Et mendaces oñdit. q maculauerūt eū: et dedit illi
 claritatem eternā Tunc sequit? p̃ns lectio siue ep̃la] Reddet deus]
 scz iustis] mercedē laborū suoz] Ip. Nā de mādato dñi filiū israhel
 recedentes spoliauerūt egiptū: sed mutuo a vicinis vasa aurea et ar
 gentea accūmodādo. et hoc in recōpensacōe laborū quib? iuste ag
 grauerāt eos egiptū. ut habet exo. xij. et deduxit illos in viā mi
 rabili. et fuit illis in velamento diei et i luce stellarum nocte] Nam
 columna nubis per diem ignis per noctē] Trāstulit illos per mare

ruberū et trāluxit illos p̄r aquā magnā. Inimicos illorū diuersit
in mare et ab altitudine inferorū id est de fūdo maris eduxit illos.
[Ado tulēt spolia impiorū] viderēt enī egiptios mortuos sup lit?
maris. Exo. xiiij. Et spoliauerūt eos armis preciosis et scdm hebre
os Ista preda fuit maior quā ista qua prius spoliauerāt egiptū va
lis aureis et argenteis et decantauerūt dñe nomē scdm tuū dicentes
illud canticum. Cantemus domino gloriose enim magnificat⁹ est
equum et assestorem deiecit in mare et victtricem manum tuam.
id est potentiam tuam egiptios submergentem laudauerunt peris
ter dñe deus noster.

Eplā de plurib⁹ martirib⁹

Lingua sapientum ornat sciam. os fatuorū ebullit stultici
am In oī loco oculi dñi gtemplanē bonos et malos In
gua placabilis lignum vite que at immoderata est gteret
ipm̄ Domus iusti plurima fortitudo et impiū gurbatio Labia sa
pientum disseminabunt sciam. cor stultorū dissimile erit. Victimē
impiorū abhominabiles dñō. vota iustorū placabilia. qui seq̄ iusti
ciā diligitur a domino.

Postilla

Lingua sapientū ornat scientiā Prover. xv. Tū in iūciū il
lius lectionis habet in eodē ca. Responso mollis frangit
iram. sermo durus suscitāt furorem Tunc statī sequitur
p̄s lectio Lingua sapientū ornat scientiā qz debita tpe et loco et
gratiose proponit eā os fatuorū ebullit stulticiā qz impetuose p
fert eā in oī loco oculi dñi gtemplanē bonos et malos. Lingua pla
cabilis. id est suavis eloq̄o erga p̄ximū et oracōi intenta erga deū
ad ipsū placandū Lignū vite qz sicut per lignū vite gtimuabitur
vita corporalis. ita per talē linguā vitā spūalis que aut immode
rata. scz ad loquendū conteret spiritum qz ī multiloq̄o nō deerit
peccatum Domus iusti plurima fortitudo qz dñs p̄tegit eū et in
fructibus id est operib⁹ impiū conturbatio qz malus non potest
habere pacem ad p̄ximū. nec etiā ad seipsū labia sapientū disse
minabunt scientiā scz populū docēdo cor stultorum dissimile erit
scz cordi sapientis et sibi ipsi. quia diuersis et varijs cogitacōibus
agitatur victimē impiorū abhominabiles dñō sicut oblatio capm.
Quia fuit de alieno vel mala voluntate vota iustorū placabilia
sicut patet de abel. qz ad abel respexit dñs. et ad munera eius qui

sequitur iusticiam. secundum eam operando diligetur a domino
qui est regula iusticie.

Alia ep̃la de martiribus

Expectatio iustorum leticia. spes autem impiorum peribit fortitudo simplicis via domini. Et paucior hijs qui operantur malum. Iustus in eternum non commovebitur. Impius autem non habitabit in terra. Os iusti pertinet sapientiam. lingua pravorum pibit. Labia iusti considerant placita: et os impiorum peruersa. Statera dolosa abhominatio apud deum. Et pondus equum est voluntas eius. ubi superbia: ibi erit contumelia. ubi humilitas: ibi sapientia. Simplicitas iustorum diriget eos. et supplantatio puerorum vastabit illos. Iusticia rectorum liberauit eos. Et in insidijs suis capientur iniqui. Iustus de angustia liberatus est: et tradetur impijs pro eo. Simulator ore decipit amicum suum. iusti autem liberabuntur scientia. in bonis iustorum exaltabitur ciuitas: et in predicione impiorum erit laudatio. in benedictione iustorum exaltabitur ciuitas. et in ore impiorum subuertetur.

Postilla

Expectatio iustorum leticia. An incipit illi? letitionis habetur in eodem ca. Timor domini apponet dies. et aie impiorum breuis habetur. Tunc statim legitur post ep̃la. Expectatio iustorum leticia. id est beatitudo eterna. quod habet annexam leticiam. spes autem impiorum pibit. id est presumptio eorum pibit: quia presumunt habere beatitudinem sine meritis dicentes. Deus non fecit nos ad damnandum sed ad saluandum. Fortitudo simplicis via domini. id est ei? iusticia simplices et rectos premiando. et paucior hijs qui operantur malum. scilicet impios puniendo. iustus in eternum non commovebitur. scilicet a stabilitate virtutis. impius autem non habitabit super terram. scilicet uiuentium. Os iusti pertinet sapientiam. scilicet alios docendo. Lingua pravorum peribit. Unde diues epulo in inferno existens magis cruciabatur in lingua quam in alijs membris. Ut patet luce. xvi. Labia iusti considerant placida. scilicet deum et hominibus. et os impiorum peruersa. id est blasphemias contra deum et iniurias contra proximum. Simplicitas iustorum. scilicet quod procedunt in factis sine plura dolo sitatis. diriget eos. ad beatitudinem. et supplantatio peruersorum. qua decipiunt simplices. vastabit illos. in pena inferni. et etiam aliquando propter hoc destruentur in uita presentis. iusticia iustorum liberat eos. scilicet a morte iehenne. in insidijs suis capientur iniqui. sicut iniqui iudices insidiantes suorum fuerunt adiudicati.

mortu. Iustus de angustia liberatus est ut traderet impius pro eo
qd patet de dauid iusto qui fuit restitutus in regno. et impius absol-
tum tribus lanceis transforatus. ut patet. ij. Reg. xiiij. Similator
id est ipocrita qui simulat sanctitatem ore decipit amicum suum id est
illu a quo sperat promoueri cui adulatur. Iusti autem liberabuntur scz
ab ista deceptione. Scientia scz qua discernitur inter sanctitate vera
et ficta. In bonis iustorum exaltabitur ciuitas scz a deo. Sicut ezechi-
as orobus et lacrimis suis saluauit ciuitate iherusalem a senacherib. ut
patet iij. reg. xix. Sic scus basilius in nouo testamento oratione sua
ciuitatem a iuliano apostata.

Epistola de pluribus martiribus

Homines sancti per fidem vicerunt regna. Operati sunt
iusticia. adepti sunt promissiones. obtinuerunt ora leonum.
Extinxerunt impetum ignis. effugauerunt aciem gladii Con-
ualuerunt de infirmitate. Fortes facti sunt in bello. castra vertunt exte-
riorum. Acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alii dissenti-
unt nisi suscipientes redemptionem. ut meliorem inuenirent resurrec-
tionem. Alii vero ludibria et verbera experti. Insuper et vincula et car-
ceres. Lapidati sunt. secti sunt. temptati sunt. In occisione gladii mortui
sunt. Circueunt in melotis et pellibus caprinis. egentes. angustati.
afflicti: quibus dignus non erat mundus. In solitudinibus errantes. in mo-
tibz et speluncis. in cauernis terre. Et hii omnes testimonia fidei probati
inuerti sunt. in xpo ihu dno nro

Postilla

Sancti per fidem vicerunt regna. Hebre. xi. In hac epistola com-
memorat apostolus patientiam et passiones et victorias. et
fidem sanctorum martirum cuius virtute patientes fuerunt.
et victores extiterunt dicens. Sancti per fidem vicerunt reg-
na sicut in martiribus patet qui vicerunt reges et principes operati sunt ius-
ticia et adepti sunt repmissiones Ipse. gratie in via et glorie in patria.
Obtinuerunt ora leonum sicut legitur de danielle misso in lacum leonum.
Et de pluribus martiribus et virginibus legitur in legendis sanctorum quod
fuerunt proiecti ante leones et vrsos. et tamen manserunt illesi. Extinxerunt
impetum ignis sicut tres pueri missi a nabugodonosor in fornacem
ignis. quibus ignis non nocuit. nec eos in aliquo contristauit. Sic etiam
legitur de pluribus sanctis martiribus et virginibus in nouo testame-
nto. Effugauerunt aciem gladii id est exercitum accinctum gladiis. ut dauid

et multi alij reges et principes diuino adiutorio vicerunt exercitus
magnos et fortes in veteri et etiā in nouo testamento conualuerūt
de infirmitate per orationē et penitentiā. ut ezechias . iob . et thobias
¶ Sic legitur de sanctis noui testamenti. qd multi infirmi sūt cu
rati per oracōes scōz et per penitentiā. Fortes facti sūt in bello | sic
iosue et iudas machabe? cū filijs suis qui fortiter bellando obtinue
runt terras et ciuitates | Castra verterunt exterōz | id est inimicōz
quos verterunt in fugam | Acceperunt mulieres | id est matres | de
resurrectione mortuos suos | id est pueros suos resuscitados . sicut
heliā et helizē in veteri testamto. et etiā multi defuncti in nouo
testamento resuscitati sūt per cristiū et aplos et per alios scōs . sicut
patet in legendis scōz | Alij dissentī sūt | scz in aculeo et alijs tormē
tis propter fidem vnius veri dei | non suscipientes redēptionē | . s.
non accipientes liberacōez sicut sanctus andreas qui de cruce deponi
noluit . et sic de alijs | ut meliorem inuenirēt resurrectionē | ut quā
to grauiora sustinerent pro cristo . tanto gloriolius coronent | Alij
vero ludibria et verba experti. insuper . et vincula et carcēs lapida
ti sunt | ut iheremias et satharias filii? ioiade | lecti sunt | sicut ille
pas terra lignea ex iussu regis manasse | temptati sūt | scz pmissio
nibus persecutoz et blandimentis munez . ut ad pdolatriā inclina
rentur | in occisione gladij mortui sūt | qz multi in veteri testamento
nolentes qsentire in pdolatriā gladio percussi sūt | Et oīa iā enume
rata etiā in nouo testamento scis martirib? et etiā virginib? cōti
gerunt propter fidem dñi nostri ihū cristi | Post hoc descendit ad he
remitas et sanctos . qui non effunderēt sanguinē suū ppter fidē ca
tholicā dicens | Circuierūt | per deserta et multa mundi loca | i me
lotis | Ubi notandū qd melota est aīal cui? pellis est hispida . sicut
pellis hericij . et pellēbus caprinis | nā illis pellib? tegebantur sac
ti id est hoīes siluestres . viuentes in desertis locis . sic helias et scōs
iohānes baptista . et sic de alijs | egētes | scz necessarijs | et angustia
ti | scz anxietatibus | afflicti | laborib? et pressuris | quib? | id ē quoz
conuersacōe et habitacōe | dignus non erat mund? | id ē amatores
mundi non erant digni tantoz viroz pātia | in solitudinib? erran
tes . et in spelūcis et in cauernis terre | Spelūce a nas a facta sūt ca
uerne arte vel casu facte sūt . Talia enim loca inhabitabāt antiqui
patres ut essent in loco apto diuine cōtēplacōi | et hū oēs | scz pres
dicti sancti | testimonio fidei | id est fide eorum attestante | probatī |

Id est probabiles inuenti sūt in cristo ihesu dño nostra

Sequē ep̃la de vno g̃fessore et pontifice

Cce sacerdos magnus q̃ in dieb? suis placuit deo **E**t iuē-
tus est iustus **E**t in tpe iracūdie fact? est recōsiliatio **N**on
est inuent? similis illi q̃ g̃seruaret legē excelli **I**deo iureiu-
rādo fecit illū dñs crescere in plebē suā **B**ūdictionē oīm gētiū dedit
illi .et testamentū suū cōfirmāuit sup capud ei? **C**ognouit eū ī bñ-
dictionib? suis **C**onseruauit illi mīaz suā et inuenit gratiā coram
oculis dñi .magnificauit eū dñs in conspectu regū: et dedit illi co-
ronā glorie **S**tatu it illi testamentū sempiternū: et dedit illi sacerdo-
cium magnū **E**t beatificauit illū in gloria fūgi sacerdotio .et habere
laudē in noīe ipsi? : et offerre illi incēsu dignū .ī odorē suauitatis

Postilla

Cce sacerdos magnus qui x̃. **E**cclē .xliiij. **A**n̄ iniciū illi?
lectionis habetur sic . enoch placuit deo et translāt? est in
paradisū viuus **U**bi sciendū q̃ hic sub noīe enoch desig-
natur laus isti? magni sacerdotis et ep̃i . cui? festū hodie in ecclesia
paragitur . cū h̄z **E**cce sacerdos magn? q̃ in dieb? suis placuit deo .
et inuent? est iustus et in tēpore iracūdie fact? est reconciliatio . i .
causa reconciliatiōis diuine et nō est inuent? similis illi **I**scz in opē
virtuoso qui conseruaret legem excelli **I**scz legē naturalē mēti hu-
mane im̃p̃lā **I**deo iureiurando fecit illū dñs crescere in plebē suā
Ap̃ hoc proprie dictū est de abrahā . ut habet **gēn** . xxiij . per memetip-
sum iurauit dñs : qz fecisti hāc rem . et non pepercisti vnigenito
tuo propter me . benedicā tibi : et multiplicabo semen tuū sicut stel-
las celi . et sicut harenā que est in littore maris x̃. **S**ed hoc attribuit
illi sancto confessori cuius festū hodie paraginū **B**ūdictionē oīm
gētiū dedit illi **I**d est dñs graciosū fecit in g̃spectu oīm gētiū ite-
quas habitauit **E**t testamētū suū **I**d ē pactū **C**onfirmāuit super ca-
pud eius . cognouit eū in bñdictionib? suis **I**d est approbāuit tan-
quā dignū suis benedictionib? **C**ōseruauit illi misericordiā suā x̃
inuenit grāz corā ocul dñi . magnificauit eū in cōspectu regū . et de-
dit illi coronam gl̃e **S**tatu it illi testamētū sempiternum . et dedit il-
li sacerdotium magnū **I**d est principē sacerdotū **E**t beatificauit il-
lum in gloria fungi sacerdotio . et habere laudē in nomine ipsi? et
offerre illi incensū dignum in odorē suauitatis

Item alia ep̃la de vno confessore

h i

Dilectus deo et hoib? cuius memoria in benedictione? **S**imilem illū fecit in gl'a scōz et magnificauit eū in timore inimicōz. et i verbis suis monstra placuit **G**lorificauit eū in conspectu regū. et iussit illi corā populo suo **E**t ostendit illi gl'am suam **I**n fide et leuitate ipsius sanctū fecit illū: et elegit eū ex oī carne **A**udiuit enim vocē illius et induxit eum in nubē. **E**t dedit illi cor ad p̄cepta et legē vite et discipline.

Postilla

Dilectus deo et hoib? **4r. Eccle. xlv** **I**n verbis hui? lectiois quo ad litterā cōmendat? est moyses. qui a puericia sic fuit gratio? ut esset diligibilis omnib? . ppter qd filia regis in puericia ipsius eū in filiū adoptauit. ut habet exodi. ii. et sic sub noīe ipsi? moysi designat? laus istius scī confessoris. cui? festū hodie in ecclesia peragitur. cū dicit **Dilect? deo et hoib? cui? memoria in benedictioē ē . i. i oī hono** **Simile illū fecit i gloria lāctoꝝ** scz videndo diuinā essentiā. sicut dicit aug? . ad paulinū de vidēdo deū et magnificauit eum in timore inimicōz **id egiptioꝝ inter q̄s fuit magnus valde** et in v̄bis suis monstra placuit **qz plage egipti monstruose cessauerunt ad eius orationē** glorificauit illum i conspectu regum scz pharaōis regis egipti. et seon. et og. ut habet numeri. xxi. et iussit illi coram populo suo scz in monte synai ubi ppl's loquentē audiuit. ut habetur exo. xx. et ostendit illi gloriā suā scz in visione per essentiā in fide **id est in fidelitate**. fuit enim valde fidelis et leuitate ipsius **nā dicit numeri . xii. erat enī moyses vir mitissimus super oēs hoīes qui morabantur in terra** scm fecit illum **id est mundum et firmū** et elegit eum ex oī carne scz ad educendum filios israel de egipto. et ut esset legillator veteris testamēti **audiuit enī vocē illi?** scz deprecantē p relaxacōe peccati israel in fabricacōe vituli. ut patet exo. xxxii. et induxit illum in nubē. et dedit ei cor ad p̄cepta scz dei opere adimplenda et alijs dicenda. **et legem vite et discipline.**

Alia ep̄la de vno confessore.

Iustum deduxit dñs per vias rectas. et ostendit illi regnū dei. et dedit ei scientiā lāctoꝝ **Honestauit eum in laboribus et cōpleuit labores eius** **I**n fraude circumueientium illum affuit illi. et honestum fecit illum **Custodiuit eum ab inimicis. et a seductorib? tutauit eum** **E**t certamē forte dedit ei ut videret

et sciret quoniam omnium potentior est sapientia. Hec venditum iustum non dereliquit: sed a peccatoribus liberavit eum. Descenditque cum illo in foueam et a vinculis non dereliquit eum. Donec afferret illi septem regni. Et potentiam aduersus eos qui eum deprimebant: et maledices ostendit quod maculauerunt eum. Et dedit illi claritatem eternam dominus deus noster.

Postilla

Iustum deduxit dominus per vias rectas. Sapientia. x. In vobis lectionis huius commendatus est iacob pater filiorum israel. Qui iustus fuit et in mesopotamia iuit fugiens iram fratris sui elau. ut habetur gen. xxvii. et hic sub nomine iacob designatur laus istius sancti confessoris cuius festum hodie celebratur. cum dicitur. Iustum deduxit dominus per vias rectas. et ostendit illi regnum dei. quoniam vidit scalam cuius summitas tangebatur celum. et dominum innixum scale. ut patet gen. xxviii. Tunc enim habuit reuelationem de superna iherusalem. Idcirco euigilas dixit. Non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. et dedit illi scientiam scripturarum. id est. noticiam de sanctis angelis. quos vidit ascendentes et descendentes per illam scalam. honestauit eum in laboribus. id est reddidit eum diuitem et inlicitum pro laboribus suis in custodiendis ouibus. laban auiduli sui. ut patet gen. xxx. Dicitur est homo ille ultra modum. et compluit labores illius. quoniam deo protegente recessit de mesopotamia cum vxoribus et liberis et diuitiis suis. in fraude circumuenienti. id est laban et filiorum suorum. qui nitebantur eum decipere mutando frequenter mercedem suam. ut patet gen. xxxi. Illi affuit. multiplicando greges quod secundum pactum debebant reddere in mercedem iacob. et honestum fecit eum. ditando eum temporalibus et spiritualibus diuitiis. et custodiuit eum ab inimicis et a seductoribus. tutaui. id est a laban et eius filiis in sequentibus iacob recedente ad spoliandum eum. ut habetur gen. xxxi. et certamen forte dedit ei. scilicet cum ager lo luctanti. ut habetur gen. xxxii. ut vinceret scilicet elau fratrem suum proprium tibi aduersantem. ad hoc enim fuit ista luctatio. ut iacob ascendere de victoria contra elau. quem nimis timebat. Idcirco dixit tibi angelus. si contra deum fortis fuisti. quoniam magis contra homines propria lebis. Post hoc ponitur aliud exemplum de ioseph quem vendiderunt fratres sui himmahelitis dicens. hec venditum iustum. scilicet ioseph. non de dereliquit: sed a peccatoribus liberavit eum. id est a fratribus suis eum occidere volentibus. Descenditque cum illo in foueam. id est in carcerem regis egypti. ut patet gen. xxxix. Non dicitur ibidem fuit autem dominus cum ioseph deditque ei gratiam in conspectu principis carceris. et in vinculis.

non dereliquit eū donec afferret illi septu regni. id est dñationē in
regno egipti post regem immediate. ut gen. xli et potēcia aduers?
eos qui eū deprimebant scz super putefar et uxore ei? quib? supe
rior fact? fuit et mendaces ostendit qui maculauerūt eū scz impo
nendo sibi iniuste adulteriū. Nā malicia mulieris fuit detecta et
dedit illi claritatē eternā scz bone fame. q̄ manz adhuc et manebit
usq; in finem. dñs de? noster

Optavi et dat? est michi scē? et vocavi et venit in me spūs
sapientie. et preposui illā regnis sedib? et diuicias nichil
esse dixi in comperacōe illi? Rec operavi illi lapidē p̄cio
suū. qm̄ oñe auz in cōpatioē illius arena est exigua. et tanquā lutū
estimabitur argentū in conspectu illius. Sup salutē et spēm d̄ leri
eam. et proposui pro luce habere illā. qm̄ in extinguihile est lumen
eius. Venerunt autē in oīa bona p̄ter cū illa et innumerabil? honel
tas per man? ei? Et letatus sum in oib? : qm̄ antecedebat me ista
sapientia. et ignorabā : qm̄ hoz oīm mater est. Quā sine fictione di
dici. et sine inuidia gmunicoz et honestatē eius non abscondo. In
finitus enim thesaur? est hominibus. quo qui vli sunt participes
facti sunt amicitie dei.

Postilla

Optavi et datus est michi scē? Sapie. vii. Nā iniciū illi?
lectionis dicit rex salomon. Nemo ex regib? habuit aliud
natiuitatis iniciū. vnus ergo introitus est oib? ad vitā
et simil? exitus. Tunc sequit? p̄ns lectio. Salomon desiderauit a deo
sibi dari sapientiā dicēs. Optavi scz sapientie donū. et datus est
michi scē? scz donū sapientie et intellect? et vocavi. et venit i me
spūs sapientie. id est spiritus scē? q̄ dat sapientiā. et preposui illā
regnis sedib? et diuicias nichil esse dixi in cōpatioē illi? Rec cōpa
ui ei lapidē p̄ciosum. qm̄ oē auz in cōperatioē illi? arena ē exi
gua et tanquā lutum estimatum estimabit? argentum in gspectu
illius. et ratio est. qz diuicie temporales cōmunes sunt bonis et ma
lis. et frequenter conleduntur malis plusq; bonis. ut patet ad lēn
sum. Sapientia autē vera de qua fit hic sermo solis bonis contrā
tur. ideo bona exteriora respectu ipsi? vere sapientie nullius valo
ris sūt reputanda. super salutem et speciē id ē sanitatē corporis
et eius pulcritudinem. dilexi illam. qz sanitas et pulcritudo sūt

perfectiones corporis **S**apientia vero perfectio est mentis. et ideo in
to aia ē melior corpore: tanto sapientia est illis pferenda et pposui
p luce habē illā qz sic lux corporalis dirigit in corporalibz. sic sa-
pientia in spūalibus qm in extinguiibile est lumen illius. venerūt
aut michi oia bona piter cū illa qd dicit iij. lt. reg. iij. ubi dicit qz salo-
mon petendo sapientia a dño. non solū illā obtinuit: sed etiā cum
illa diuitias et honores super oēs reges et innumerabilis honestas
per manus illius id est p opera ipsi? q per manus designat eo q
manus est organū organozū. utz iij. li. de aia et letatus sū in oibz
qm antecedeat me ista sapientia ostendēdo m iūliter agere deberent
et ignorabā scz anquā ipsā haberē qm hozz oim mac est. scz ipsa
habita cognoui quoniā sine fictione didici scz a deo. a q ipsā de
note postula. utz iij. reg. iij. et a nathā ppheta cui fuit tradit? ad cru-
diendū et sine inuidia cōmunico verbo vel scripto Scripsit enim
multos libros ad nostrā erudicōez et honestatē illi? nō abscondo
nam oēs reges circūqz desiderabāt audire sapiā salomonis In-
finitus enī thesaurus est hoibz id est inappreciabilis quo qui vlt
sūt opera sapientis exercendo participes facti sūt amicitie dei scz
tanqz gformes ei i opibz suis q gformitas est causa dilectiois. utz
ecclē. xij. Omne aial diligit sibi simile

Ep̄la de vno cōfessore et pontifice.
Nis pontifex ex hominibz est assumpt? pro hominibus
constituit i hīs qui sunt ad deū. ut offerat dona et sacrifici-
ria pro peccatis Qui condolere possit hīs qui ignorāt. et
errant. quoniā et ipse circūdat? est infirmitate et ppterea debet quē
admodū pro populo ita etiā pro semetipso offerre pro peccis. Nec
quisqz sumit sibi dolorē: sed qui vocatur a deo tanquā aaron. Si
et cristus n̄ seipsū clarificauit ita ut pōtifex fieret sed qui locutus ē
ad eū. filius meus es tu ego hodie genui te Quemadmodū et in aliq
loco dicit Tu es sacerdos in eternū. scdz ordinē melchisedech

Postilla
Nis pontifex ex hoibz est et. Ad hebre. v. Tū incipiū illi
us ep̄le scribit sctus paulus d. Non habem? pontificē.
qui n̄ possit opati infirmitatibz nris temptatū at p mīaz. Ndeam?
ergo cū fiducia ad thronū gratie ei? ut mīaz oleimur et gratiā in-
ueniam? Tunc sequit p̄ns ep̄la Ois enī pontifex glo. scdz legē.
et hoibz id ē de numero hoiz assumpt? n̄ itroduct? pro homibz?
k iij

scz saluandis | constituitur | ut per eū a deo impetrēt misericordiā.
debet ei esse mediator dei et hoīm | in hīs que sūt ad deū | 1p. id ē in
spiritualibus et diuinis | ut offerat dona. id est uolūtarie oblata nō
uolenter extorta | et sacrificia peccatis | scz populi | qui condolere
possit hīs qui ignorant | id est qui peccāt ex infirmitate | qm̄ et ip̄e
scz pontifex | circūdat? est infirmitate | 1p. debet enī pontifex moue
ri ad opassionē et misericordiā ex consideracōe proprie fragilitatis
Quā dñs p̄misit beatū petrū in peccatū cadere | ut sciret alijs opati |
ex consideracōe p̄p̄ij delicti | et propterea | scz qz infirm? ē et miseris
circūdatus | debet quēadmodū et pro populo | sibi subdito | ita et p̄
semetipso offerre dona pro peccatis | scz suis dimittendis sicut et p̄
peccatis populi | nec quisqz sibi assumit honorē | scz pontificat? | scz
qui uocatur deo tāquā aaron | ille enī a deo uocatur. qui debito mō
instituitur | sicut et cr̄stus non seipsū clarificauit. ita ut pontifex
fieret | scz assumendo sibi honorē pontificatus | scz qui locutus est ad
eum | scz pater clarificauit ipsū filiū. d. Filius me? | scz naturalis
non adoptiuus | es tu | singulariter | ego hodie | id est in eternitate.
| genui te | ille qui sic locut? est ad eū clarificauit eū | quēadmodum
et in alio loco dicit | scz in psal. cxcix. dicit | Tu es sacerdos ieternū
nō ad tēp? sicut aarō | scd? ordinē melchisedech. i. i. scd? dignitatē et
ritū ordīs sacerdotalis melchisedech.

Sequūtur nūc ep̄le de uirginib?.

Fratres qui gloriat in dño gloriē. non enī q̄ seipsū cōmē
dat ille probatus. sed quē deus cōmendat. Quinā sustinere
tis modicū qz insipientie mee et subportare me. Emulor
enī in uos dei emulacione. despondi enim uos unī uirō uirginem
castam exhibere cr̄sto

Postilla

Qui gloriatur in dño gl̄etur. ij. Corin. x. et. xi. Nūc incipit
illius ep̄le scribit s̄ctus paul? in eodē ca. di. Nūc ande
m? nos miserere a oparare quibusdā qui seipsos cōmēdant. Tūc
sequitur p̄ns ep̄la | Fratres qui gl̄atū | Cor. siue ego siue ali? | in
dño gl̄etur | 1p. q. d. de bona opē non m̄ gl̄am atiribuo: sed deo a
quo oē bonū ē sicut a principali agēte | nō ei qui seipsū cōmēdat | i. l.
p̄p̄iā gl̄am querēs | ille p̄bat? ē | id ē app̄bat? a deo | sed quē deus
cōmendat | 1p. i. cōmēdabilē facit uirtutib? Hic incipit. xi. ca. | Quinā
sustineretis modicū qz insipientie mee | gor. qz modicum gl̄aret

de regimine mēo qz reuera pl⁹ possem gloriari qz tñ scdm estimat
 tionē indiscretorū reputatur insipientia | et subportare me | Goz. id
est patienter audite sicut subditi prelatū suū | Emulor enī vos | 1i.
id est feruenter diligo | dei emulatione | id est caritativa dilectione.
despōdi enī vos | scz annulo fidei | uni viro | scz cristo | ūginē | 1p.
qntū ad fidei integritatē | casta | qntū ad vite puritatē | exhibē xpo | q
sol⁹ est sponsus ecclesie.

Alia epla de virginibus.

H fratres de virginib⁹ preceptū non habeo Cōsiliū autē do
 tāq⁹ mīaz cōsecut⁹ a dño. ut sim fidel⁹. Existimo ergo hoc
 bonū esse propter instantē necessitatē : qm̄ bonū ē hominī
 sic esse Alligat⁹ es uxori Noli querere solutioēz Solut⁹ es ab uxore
 Noli querere uxorem Si autē acceperis uxore nō peccasti: et si nuple
 rit virgo non peccauit. tribulacōez tñ carnis habebūt huiusmodi.
 Ego autē vobis pro hoc itaqz dico frēs tps breue ē Relinquū est ut
 qui hūt uxores tanquā non hūtes sint. et qui flent tāqm̄ nō flentes
 Et qui gaudent tanq⁹ non gaudentes. et q⁹ emūt tāquā nō posside
 tes. et qui vtuntur hoc mūdo. tanquā nō vtant⁹ Preterit enī figu
 ra huius mundi Volo autē vos sine sollicitudine esse. et qui tñ ux
 re est. cogitat que dñi sūt. quō placeat deo Qui autē cū uxore ē sollici
 tus est que sunt mūdi. quō placeat uxori. et diuit⁹ ē Et mulier in
 nupta et virgo cogitat que dñi sūt. ut sit sacra corpore et spiritu In
 cristo ihesu dño nostro

Postilla

De virginibus preceptū non habeo. i. corin. vii. An̄ iniciū
 illius eplē scribit sctus paul⁹ in eodē ca. Sactificat⁹ est
 vir in fidelis per fidelē virū. Tunc sequitur pñs eplā q⁹ legitur in
 missa de virginib⁹ | fratres de virginib⁹ preceptū nō habeo | gor.
scz ut contineāt vel ut nubant | Cōsiliū autē do | tanquā de meliori
bono scz de continendo | tanquā misericordiā cōsecut⁹ a dño | gor.
id est appellatū michi misericorditer cōcessū | ut sim fidel⁹ | in dispē
sacōe michi credita. | nū credendū est michi in consilijs | Dñ ex h⁹ ha
betur q⁹ acquiescendū est consilio prelati | existimo ergo hoc esse bon
um | Goz. scz manere in virginitate | propter instantē necessitatē
qñ hōi bonum est sic esse | ad vitādum occupacōez circa necessa
ria vite pñtis q⁹ incumbit cōiugatis circa prouisionē uxoris & plis
per quā hō retrahitur a bono contēplacionis et diuine dilectionis.

alligatus es uxori noli querere solutionē. Ip. qz forsitā cadere
per ingentia. Experti enī delectacōez venereoz ī actu coniugali
revertuntur ad eam de facili. Solut? es ab uxore. noli querere pro-
rem. Si vis gñere qd mai? est bonū. Si autē acceperis uxore nō pec-
casti. Ip. qz hoc est licitū viro et etiā mulieri. et si nupserit virgo nō
peccat. Iet hoc ē perfecte gtra illos hereticos qui gdemnāt matrimo-
nium. tribulacōez tñ carnis habebūt hmoi. Bar. scz giugati qz ha-
bebunt sollicitudinē et afflictionē pro rebus necessariis procuradis
et sibi et pueris suis. nū leuius est eē tñ giugio. ego autē vobis pro
Ip. q. d. non solū ostendā viā perfectionis q̄ difficilē est in obseruan-
tia virginitatis. sed etiā matrimonio concedo. ad qd licite potestis
accedere cōdescendēdo in q̄ infirmitati vestre. hoc itaqz dico fratres
tempus breue est. Ip. scz vite humane. ergo quilibz debet inq̄ntum
potest ad perfectionem conari q̄ diu habet temp? merēdi. Reliquū
est. id est hoc solū restat ad agendū. ut qui hnt uxores. tanquā non
habentes sint. Ip. qd fit dupliciter. uno mō ut reddāt debitū non tñ
exigant. Alio mō perfecti? ut uterqz giugū de gmmuni sensu incipi-
āt continere ppter mai? bonū adipiscendū. et qui flent. id est tristi-
cie materiā habent qd frequentī? gtingit in matrimonio ppter va-
rios casus gtingentes circa giugē plē et familiā. tanquā non flen-
tes. scz patienter sustinendo. et ex spe tributionis eterne gsolationē
recipiendo. et qui gaudēt. id est materiā gaudendi hnt ex aliq̄ t̄pali
prosperitate circa se et prole et familiā gtingentē. tanquā nō gau-
dentes. cogitando qz non est multū gaudendū nisi de bonis spūa-
libus et eternis. prosperitas eī t̄palis frequenter vergit magis ī no-
cumentū. et qui emūt tanquā nō possidentes. Ip. cogitando qz nō ha-
bemus hic manentē ciuitatem sed futurā inquirimus. et qui utūc
hoc mundo. Ip. i. qui possūt uti bonis hui? mūdi. eo qz sūt diui-
tes et corpore sani. tanquā non utant. scz accipiendo de bonis pre-
sentibus quātū min? potest fieri. salua tñ decentia status et plona-
rum. pterit enī figura h? mundi. q. d. mūdāna figura quasi nichil
estimanda sunt. qz preterit figura huius mundi. Ip. i. exterior pul-
chritudo q̄ est in gñua variabilitate. idcirco parum curandum ē
de bonis presentis vite. qz nichil est hic stabile. volo autē vos sine
sollicitudine esse. loquendo de sollicitudine supflua spūituaia im-
pediente. qui autē sine uxore est sollicitus est que dñi sunt. quō pla-
ceat deo. id est habz aptitudinē ut sit sollicit? de bonis spūituaibz.

et eternis | qui autē cū uxore est | scz in matrimonio | sollicitus ē quē
sunt mundi . quō placeat uxori | et in hoc casu vir potest se sollicite
ornare | diuinus est | id est p̄t̄i seruientis mūdo et p̄t̄i deo quācūq;
bene uiuat in matrimonio | et mulier innupta | id est uidua | ⁊ d̄ḡa
cogitat | id est maiore facultatē habet cogitādi | que dñi sunt | scz spi-
ritualia et eterna | ut sit sancta | scz magis quā nupta | corpore | id ē
corporalib⁹ bonis actioib⁹ et operib⁹ bonis | et spū . i. spūalib⁹ ac-
tioib⁹ et uirtutib⁹ | in cristo ih̄u dño nostro

Alia ep̄la de virginib⁹ .

Confitebor tibi dñe rex . et collaudabo te deū saluatōrē meū
Cōfitebor noi tuo : qm̄ adiutor et protector fact⁹ es michi
⁊ liberaſti corp⁹ meū a p̄dicōe . a laq̄o lingue iniq̄ : ⁊ a labijs
operatiū iniquitatē Et in conspectu aſtantiū factus es m̄ adiutor .
et liberaſti me scz multitudinē m̄e nois tui Arugientib⁹ p̄para-
tis ad elcā : et de manib⁹ q̄nerentiū aīaz meā Et de multis tribula-
tionibus que circūdedēnt me A pressura flammę q̄ circūdedit me
et in medio ignis non sū estuata De altitudine ventris inferi . et a
lingua coinquinata . et a ōbo mendaciū . et a rege iniquo . et a lingua
iniusta liberaſti me . Laudabit usq; ad mortē aīa mea dñm . et via
mea appropinqns erat in inferno deorsū Circūdedēnt me undiq; . et
nō erat qui adiuuaret Respiciens erā ad adiutoriū hoīm . et n̄ erat
Memorata sum misericordie tue dñe . et cooperacōis tue q̄ a seculo
sunt Quoniam eruis sustinentes te Et liberaſ eos de manu angul-
tie domine deus noster

Postilla

Confitebor tibi dñe rex . Eccl̄e . li . Nū inīciū illius lectiois
habetur doctrinā sapientie et discipline scripsit in codi .
re isto ih̄esus sprach iherosolimita . Beatus qui uersetur
in istis bonis . qui ponit illa in corde suo sapiens erit Tunc sequit̄
lectio presens q̄ legitur pro ep̄la in missa de virginib⁹ | **Cōfitebor**
tibi dñe | sp̄ . oīm rerū per creationē | rex | per eoz gubernacōem | ⁊
collaudabo te deū saluatōrē meū | per spūalē mei protegacōē | cō-
fitebor nomini tuo | scz ḡfessioē laudis | qm̄ adiutor et protector fr̄s
es michi | scz protector in tēptatione diaboli | et adiutor | i . p̄motione
boni | et liberaſti aīaz meam a p̄dicōe | id est a uicio gula et luxu-
rie | a laqueo lingue iniq̄ | id est a uicio detractionis | et a labijs op̄a-
tium mēdaciū | scz perniciosū | et in cōspectu aſtantiū | scz āgeloz

qui tibi astant | factus es michi adiutor | contra hostes spūales et cor-
porales | et liberaſti me ſcōm multitudinē mīe noīs tui a rugietib?
preparatis ad elcā . de manibus querentiū aiāz meā | qz diabolus
lāq̄m leo rugiēs circuit querēs quem deuoret . i . petri . v . | et de por-
tis tribulacōez que circūdedēnt me . a preſſura flamme | ſcz incētiū
rum libidis | que circūdedit me | ſcz per fomitē exūtē in carne mea
| et in medio ignis | ſcz libidinoſi ardoris | non ſū eſtuata de altitu-
dine | id eſt profunditate | ventris inferi | ſcz in qua parte ſūt dam-
nati . ſed ad limbū patrū deſcēdebant tunc ſācti | et a lingua roinā
nata | id ē verbis ſcurrilib? et immundis | et a dō mēdatū | ſcz pū-
rioſi | a rege iniquo | id eſt a diabolo qui eſt rex ſup oēs filios ſuper-
bie | et a lingua iniuſta | id eſt calūniāte alios ſine cauſa | liberaſti me
ſcōm multitudinē mīe noīs tui

Sapientia vincit maliciā Attingit ergo a fine vſqz ad finē
fortiter . et diſponit oīa ſuauiſſe . Hanc amaui et exqueſi-
ui a iuuetute mea . et queſiui michi eam ſponſā aſſumere
Et amator fac? ſū amator forme illius | generoſitatē illius glori-
ficat Contuberniū hūs dei . ſed et dñs oīm dilexit eā Doctrix eſt enī
diſcipline dei et electrix operū illius .

Poſtilla
Sapientia vincit maliciā . Sapīe . viij . An initiū illi? ſec-
tionis ſcribit ſalomon . Reminē enī diligit deus niſi eū q̄
cum ſapientia inhabitat &c . Tunc ſeq̄ pñs lectio | Sapientia | ſup-
ple eterna | vincit maliciā Attingit ergo a fine vſqz ad finē fortiter |
ſcz omnia penetrando ſua virtute | et diſponit omnia ſuauiſſe | qz
dat oib? creaturis formas et inclinacōes per quas mouent natura-
liter actus ſuos . ſicut lapidi grauitatē . per quā naturaliter tendit
deorſū | Hanc amaui | ſcz ſiguraliter | et exqueſiui a iuuetute mea |
ſcz petendo eam a deo michi dari | et queſiui michi eā in ſponſā aſ-
ſumere | id eſt eius meditacōib? inſeperabiliter adherere | et amator
factus ſū forme illius | eſt enī decor aīe aſſimilās eā decori creato-
ris | generoſitatem illius clarificat | id eſt glorioſā gſiteſ | contuber-
nium hūs dei | id eſt homo hūs guberniū dei per caritatē p quā hō
manet in deo et deus in eo | ſed et dñs oīm dilexit eam | ſcz inquātū
ipla facit hoīes deo diligibiles | doctrix eſt enī diſcipline dei | Rem-
domū ſapientie facit habentem ſubdere mādatiſ diuinis | & electrix

operum illius. Nā per ipsā elegit homo opera deo placita

I Alia ep̄la que legitur in missis g̃m̃ib⁹ p̄ defunctis
diebus illis. Audiui vocem de celo dicentē michi. scribe
beati mortui qui ī dñō moriūtur. ammodo iā dicit sp̄s
ut requiescant a laboribus suis. opera enī illoz sequūt illos.

Postilla

I diebus illis. audiui vocem de celo dicentē michi. Apoc.
xiii. [Scribe] tanquā rem nobilissimā. beati mortui q̄
in dñō moriuntur. [p̄. id est in confessione dñi nostri ihesu
cristi] ammodo iā dicit sp̄s [sc̄z sanctus qui cū patre et filio ē vn⁹
deus] ut requiescant a laborib⁹ suis. nam in beatitudine appetit⁹
totalit̄ q̄etabit [opa enī illoz] sc̄z q̄ sūt meritoria vite et ne sequūt
illos] sc̄z in b̄titudine quā recipiūt p̄ ipsis

Sequit̄ alia ep̄la q̄ legitur in p̄sentia defuncti.

F ratres nolum⁹ vos ignorare de dormientib⁹. ut non cō
tristemini. sicut et ceteri qui sp̄e non habēt. Si enī credim⁹
q̄ ihesus mortuus est et resurrexit. ita et deus eos q̄ dor
miuerunt per ihesū adducet cū eo. Hoc enī vobis dicim⁹ in v̄bo dñi.
quia nos qui viuim⁹ qui residui sum⁹ in aduentu dñi non puenie
mus eos qui dormiēt. qm̄ ipse dñs in iussu et in voce archangel̄i
et in tuba dei descendet de celo et mortui qui in cristo sunt resurgent
primi. deinde nos qui viuimus qui relinquimur simul rapiemur
cum illis in nubib⁹ obuiā cristo in aera. et sic sp̄ cū dñō erim⁹. Itaq̄
gloriam̄ inuicē in verbis istis

Postilla

N olum⁹ at vos ignorare fratres. 2r. i. ad thes. iii. Nū in
ciū illius ep̄le scribit s̄ct⁹ paul⁹ in eodē ca. d. Rogam⁹
vos fratres ut honeste ambuletis ad eos qui foris sunt ut
nullius aliquid desideretis. Tunc statī sequitur p̄ns ep̄la. fratres
nolum⁹ vos ignorare de dormientibus. Cor. i. de mortuis q̄s dor
miētes appellat propter resurrectionis factatē. Ita enī de facili ex
citabuntur de morte sicut dormientes a somno. ut nō g̃ristemini.]
in consolabiliter de morte amicoz. sicut et ceteri qui sp̄e nō habēt.]
sc̄z infideles sc̄z resurrectionis future. Sciendū q̄ infideles qui non
habent fidē resurrectionis tales h̄nt magnā causā amicos defunctos
lugendi quasi in gloriabiliter. Non aut̄ sic cristiani qui habēt spem
resurgendi. p̄pter qd̄ rep̄hensibile est cristianis imoderate mortuos

lugere qz in hoc assimilantur infidelibus spē future resurrectionis
non habentib? lugere autē defunctos moderate est op? pietatis Si
enī credimus qz ihesus mortu? est et resurrexit | si p qz Quā ad arti
culos fidei p̄inet credere ihesū vere mortuū fuisse et vere resurrexit
se | ita et deus | scz pater qui suscitauit ihesū | eos qui dormiēt | scz
somnia mortis | per ihesū | id est ī fide ihesu cristi | adducet | scz ut sit
in eadē beatitudine et immortalitate | cū eo | id ē cū cristo . Un̄ io . xij .
Polo pater ut ubi ego sū illic sit et mīster me? | hoc ē vobis dicim?
in verbo dñi | scz qd docuit nos | qz nos q̄ uiuim? | Cor . i . qui tūc ui
uem? | qui relidui sumus | scz adhuc uiui relictī ceteris iā mortuis
| in aduentu dñi | scz ad iudiciū | non preueniemus | Ip̄ . in resurrec
tione futura | eos qui dormiēt | id est longo tpe aū mortui sunt . qz
resurrectio fiet uirtute diuina q̄ opatur in īstanti . qz in momēto ī
ictu oculi resurgent mortui | qm̄ ipse dñs | scz in prop̄a parsona | in
iussu | Cor . id ē imperandi potestate nō ī humilitate . sicut in p̄mo
aduentu . non equitabit super azinā non portabit cruce ī dorso suo
Et patet math . xxiiij . uidebūt filiū hoīs uenientē cū potestate mag
na et maiestate | et ī uoce archāgeli | id est facta mīsterio alic? archā
geli q̄ dices Surgite mortui uenite ad iudiciū | et in tuba dei | id est
cristi . et uocat uocē illā tubam ppter sonū ei? t̄ribilē | descēdet de ce
lo | localiter ī aera . nā iudicabit in forma humana . sic dz act . i . Hic
ihesus q̄ assūpt? est a uobis in celū . sic ueniet quēadmodū uidistis
eum euntem in celū | et mortui qui in xpō sūt | id ē in ei? fide mor
tui | resurgent primi | tpe scōz q̄sdā . scōz alios non tpe sed dignitate
| deinde nos qui uiuimus | id est illi de nobis q̄ ceteris mortuis tūc
uiui erunt | qui relinquimur | id est qui relidui ab antixpi persecu
tionibus | erimus siml | cū illis q̄ nos ad requiē precesserūt | rapie
mur in nubib? | scz ab angelis | obuiā cristo | Ip̄ . uenienti ad iudici
um in aere ubi profert sententiā iudicij super uallem iosaphat . un̄
iohe . iij . Congregabo oēs gentes et deducā eas in uallem iosaphat
Quia ibi sedebo ut iudicem omnes gentes | et sic semp cum dño eri
mus | qz electi a cristo non seperabūtur amplius : sed semper erunt
ibi coniuncti . non solū in anima : sed etiā in corpore | Itaqz q̄ sola
mini | Co . oz . scz de morte animaz | inuitē | scz alter altez | in ūbis
illis | scz de resurrectione fidelū | Seq̄ ep̄la in ānūlarīo defūctorz

In diebus illis . uir fortissimus iudas collatione frā duā
decim milia dragmas argēti misit iherosolimā offerri ea

ibi pro peccatis mortuorum sacrificium bonum et religiose de resurrectione cogitans. Nisi enim eos qui ceciderant resurrecturos speraret. Superfluum videretur et vanum orare pro mortuis. et quod considerabat quod hi qui cum pietate dormitionem acceperant optimam haberent repositam gratiam Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis solvantur.

Postilla

In diebus illis. vir fortissimus iudas. et. q. macha. xij. Ante initium illius epistolae legitur de maximis preliis et triumphis. q. iudas machabeus cum fratribus suis dei adiutoribus obtinuit. Primo quod da civitatem firmam muris. nomine calpurnii. in qua habitant promiscuorum gentium. qui confidebant instabilitatem murorum res melius agebant maledictis latentes iudam ac blasphemantes et loquentes quod phas non est. machabeus autem invocato diuino auxilio innumerabiles interfecit. ut stagnum circa iacens sanguine fluere. Item post hoc iudas machabeus cum sex milibus iuit contra iehimothem. qui habuit. cxx. milia peditum et equitum duo milia quingenti. et iudas cum sex milibus prostravit triginta milia virorum. Item post hoc movit iudas machabeus exercitum contra gorgiam prepositum pdumee cum tribus milibus peditum et equitibus quadringentis. Quibus aggressus pauci ruere iudeorum. post hoc venerunt sepelire interfectos de iudeis. et inuenerunt sub tunicis interfectorum de donariis pdolorum. Ipse id est de rebus preciosi cultui pdolorum dedicatis. a quibus lex prohibet de utro. vii. omnibus ergo manifestum est ob hanc causam eos coruisse. omnes itaque bene dixerunt iustum iudicium domini. qui occulta fecerat manifesta. Tunc post hoc legitur prelosum lectio. In diebus illis vir fortissimus iudas collatione facta duodecim milia dragmas argenti misit iherosolimam offerre ea ibi pro peccatis mortuorum. Ipse scilicet sic interfectorum in bello. iuste et religiose de resurrectione scilicet futura cogitans nisi eos qui ceciderant resurrecturos speraret superfluum videretur et vanum orare pro mortuis. et quod considerabat quod hi qui cum pietate dormitionem acceperant. optimam haberent repositam gratiam Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis solvantur. scilicet forte videtur alicui quod scilicet si fuit frustra eo quod isti sic interfecti videntur mortui in peccato mortali. habentes secundum donaria. Ipse dicit quod iudas macha. et soror eius debebant per habilius iudicare quod illi interfecti peritissent in morte et sic orones et oblationes valebant eis eo quod mortui erant in statu salutis. ;

Accipit postilla super euangelia dñicalia scdm sentũ litteralẽ

Euangelium scõz textũ in p̃ma dñica aduentũ dñi.

In illo tpe. Cũ appropinquasset ihesus iherosoli-
mis et venisset betphage ad montem oliueti. Tũc
misit duos discipulos suos dicens. Ite in castellũ
qđ cõtra vos est. et statim inuenietis azinã alligatã
et pullũ cũ ea. soluite et adducite michi. Et si quis
vobis aliquid dixerit. dicite qđ dñs hũs op̃z h̃z
et cõfessim dimittet eos. Hoc aut̃ totũ factũ ẽ ut adimpleretur qđ dñũ
est per prophetã dicentẽ. Dicite filie syon. Ecce rex tu? venit tibi m̃s
suetus sedẽs super azinã et pullũ filiũ subingalis. Euntẽs aut̃ disci-
puli fecerunt sicut precepit illis ihesus. et adduxerunt azinã et pul-
lum. et imposuerunt super eos vestimenta. et eũ desuper sedere fe-
cerunt. Plurima aut̃ fba strauerunt vestimenta sua in via. Alij aut̃
redabant ramos de arboribus et sternerbãt in via. Turbe aut̃ que p̃ces
debãt et q̃ sequebãtur clamabãt dicentes. Oanna filia dauid. benedi-
dictus q̃ venit in nomine domini.

Postilla

Quĩ appropinquasset ih̃s iherosolim̃s. **Math. xxi.**
Mar. xi. **Luc. xix.** **Ioh̃s. xii.** **Historia huius euangelij sc̃a**
est aũo xxiij. xij. kal. april. dñica. luna. x. idicõẽ vi.
Quĩ in iũd̃ hodierni euangelij habet ioh̃s. xii. **Q̃ ante**
sex dies pasche. id est sabbato aũ diẽ palmarũ cristũ venit bethaniã
quod erat castellũ marthe et marie magdalene. distans a iherusalẽ
per duo parua miliaria. q̃ faciũt vñũ dimidiũ miliare apud nos.
sed in partibz almanie vbi fecerũt cristo cenã. et martha m̃strabat
Lazarus vero erat vnus ex discubentibus. Maria magdalena ap̃
peruit p̃ridẽ de alabaastro unguẽti nardispicati p̃iosi et vnxit ca-
put et pedes dñi. Cõueniẽt aut̃ bethaniã multi. non tũ ppter ihesũ. s̃
ut lazaz viderẽt resuscitatũ. Cogitauerũt aut̃ principes sacerdotũ
ut lazarus interficerent. qđ multi ppter illũ abibant ex iudeis et cre-
debant in ihesum. Sequenti vero die sc̃z in die palmarũ mane facto
cristũ de bethania recessit ut veniret iherusalem. Cum aut̃ appro-
pinquaret iherusalẽ et venisset betphage. Ip̃. que erat villa perua
in descensu montis oliueti versus iherusalẽ et erat sacerdotũ. qđ licet
sacerdotes non haberent hereditates ad collẽdũ. habebãt tũ domos

ad animalia nutrienda | ad montē oliueti | qui distat a iherusalē mil-
 le passus. qui faciūt unū miliare. i. iter sabbati hñs. ut patz act. i.
Tunc misit duos de discipul̄ suis. qui fuerunt petrus et philipp̄
Et di. ambro. et cris̄. et etiā hilarius | dicens. ite in castellū | id ē ad
iherusalē q̄ erat sita ad radices alterius montis scz spon | qd ē cōtra
uos | id est vobis ex opposito Hic etiā dī q̄ dñs n̄r ihel̄? cristus p̄u
debat contradictionē futurā in iherusalem cōtra apostolos. qz post
ascensionem cristi iudei persequēbant ap̄os et flagellabāt eos oēs
simul. et phibuerunt ne amplius predicarent populo in hoc noīe.
Respōdit petrus. oportet deo pl̄ obedire q̄ hoīb? act. v. vñ i psal.
liiij. Iniquitatē et q̄tradictioēz vidi i ciuitate. | et statī iuenietis azi
nam ligatā et pullū cū ea | ad litterā dī q̄ in iherusalē erat azina cō
munis deputata gmunib? vlib? pauperū qui non poterāt habere
iumenta. et erat aū domū cuiusdā ligata vel in gmuī loco. ut qui
ea indigebat die q̄ habebat eā ei pabulū dabat. pull? at eius nutrie
bat ad eosdē vlib? et hī scōz ihero. et raba. | Soluite et adducite michi
Et si quis vobis aliquid dixerit | scz impedire volēs | Dicite qz dñs
hñs op? habet. et ḡestim | id est sine q̄tradictione | dimittet eos | vñ
cris̄. Virtus xp̄i apparuit corā eo. id est custode illoz aīaliū ad dā
dum ignotis | Hoc totū factū est ut adimpleret qd dictū est per pro
phetam | scz sacha. ix. | dicentē. Dicite filie sp̄o | Ip̄. hoc ē ciuitati ihe
rusalem q̄ dicebatur filia spon: qz in monte spon erat fortaliciū ci
uitatis. et protegebatur ciuitas ab illa pte. sicut filia a matre | Ecce
rex tuus | i. xp̄s | venit tibi māluer? sedens super azinā et pullum
filium suū subiugalis | primo enī sedit super pullū. qz tū non erat
domitus. qz nondū fuerat applicat? humanis vlibus Et dī mat.
xi. et luc. xix Deo sedit postea super alinā Hoc aut factū est in figura
Quia per pullum significat p̄p̄s gentilis. q̄ non fuerat subiec
tus iugo legis. per azinā vñ p̄p̄s iudae? : qui laborauerat sub les
ge Ad hoc aut veniebat cristus in mundū ut utrūqz populum sub
iugaret sibi per fidē catholicā Notādū autē q̄ huic facto adhibetur
p̄phete sachie testimoniu. ut appareat dñm ihelū oīa que de ip̄o
sunt scripta cōpleuisse: sed scribe et pharisei cecati malicia. nō itel
lexerunt que legerunt Et illud dictū p̄phete extenditur ad duplicē
aduentum cristi scz ad aduentū in carnē: et sic legitur hoc euangeliz
um in prima dñica aduentus scōz rubricā ordinis predicatorū et ad
aduentum in iherusalē : et sic legitur in dñica palmarū Cunctes aē

discipuli fecerunt sicut precepit illis ihes^{us}. et adduxerunt azinā et pul-
lum. et imposuerunt super eū vestimenta sua: et eū desuper sedere
fecerunt. hec fuit reuerentia quā discipuli xp̄o exhibuerunt. qz non
permiserunt eū equitare super nudo: sed et loco selle vesti mēta sua
supposuerunt. Plurima at turba strauerūt vestimenta in via scz
sub pedib^{us} azine ne offenderet ad lapidem. Et etiā hoc factū est ip̄i
cristo a populo in signū reuerentie. Alij cedebant ramos de arbori-
bus et sternebant in via. qd erat alacritatis et gaudiū signū. ut dicit
ihers^{us}. Et est vere sile qz de oī genere arborū pulcraz et precipue oli-
uarū. Vñ ecclesia cantat Pueri hebreoz tollentes ramos oliuarū. et
cantat etiā de floribus et palmis. Occurrūt turbe cū florib^{us} et pal-
mis. In illa enī calida regione tūc arbores citius florent. Ideo ē cre-
dibile qz pulciores frondes cū florib^{us} suis. vel etiā flores alios de
terra carpebant pro amenitate et iocūditate ostendenda. Turbe at
que precedebāt et q̄ seq̄bantur clamabāt di. Olanna filio dauid cū
enī in crist^o esset in descēsu montis oliueti. auditū est iherosolimis
de aduentu eius. et tūc turba multa que guenerat ad diē festū. p̄cel-
sit ei obuiā: qz audierūt miraculū de suscitacōe lazari. Multa enim
turba gemitabat eum de bethania veniēdo. et sic oēs simul scz ob-
uiantes et cōmittantes fecerūt ei reuerentiā clamātes et dicētes Olā-
na filio dauid. Olanna interpretatur. obsecro dñe saluū me fac. Fil-
io dauid id est per filiū dauid scz cristū. Benedict^{us} q̄ venit scz a
dñō deo missus. in noīe dñi. vñ ps. Narrabo nomen tuū meis fra-
tribus. Item scōz marcū turbe adhuc adiūxerūt scōz laudē di. vñ
dictū regnū patris nostri dauid. .q. d. bñdictū regnū patris nostri
dauid qd restitūtū est nunc in aduentu tuo. Itē scōz luc. terciā laudē
addiderunt di. Pax de celis et gl̄a in excelsis. Item scōz ioh̄. q̄rtā
laudē addiderunt di. Benedict^{us} rex israel qui venit in noīe dñi
Et sic receperunt eum oēs turbe tanq̄ regē. Circa p̄ns euāgelium
ubi dicitur Ecce rex tu^s venit tibi mānēt. Est diligēter sciēdum. qz
aduentus xp̄i desiderabat a superiorib^{us} scz ab āgelis ut restaurarē-
tur. Nā p̄ incarnacōez filiū dei sedes demonum cadentium sunt imple-
te. Item desiderabatur ab inferiorib^{us} scz a sc̄is patribus q̄ ibi detine-
bātur capti. qui per aduētum filiū dei liberati sunt. ut patet. zacha-
ix. Tu autē in sanguine testamēti eduxisti victos de lacu in quo nō
erat aqua et. Item desiderabatur a modernis q̄ p̄tunc erant ī me-
dio id est in mundo. ut ī ei^s fide et merito saluaretur. Nō descēdētes

amplius in infernū quia post eius aduentū celū ascendūt oēs q̄ cre-
 dūt in ipsū. in vita gl̄e pmanſuri. ut patz ioh̄is iij. Sic de? dilexit
 mūdum ut filiū suū unigenitū daret. ut oīs q̄ credit in ipsū n̄ pe-
 reat: sed habeat vitā eternā. Itē diligēt notādū q̄ totū tēp? aū adue-
 tum cristi. fuit tēp? rigoris et iusticie. Nā de? in eo magnā iusticiā
 exercuit. ut patet in lucifero et angelis eius. quos ppter unū motū
 superbie de celo proiecit. **Pla. xiiij.** Itē patet in primis parētib? q̄s
 ppter unū pomū vetitū qd̄ comederunt de paradiso eiecit. **Gen. iij.**
 Itē patet i diluvio in quo propter peccatū carnis totū gen? huma-
 num submersit exteptis octo hoīb? **Gen. viij.** Etia patet in quibz ci-
 uitatib? sodomā. gomorra. abdamā. sehopm. et legor. utz **Gen. xix.**
 Pluit dñs sup sodomā et gomorrā sulphur et ignē de celo. et subā-
 tit has ciuitates et oēm circa regionē uniuersos habitatores urbiū
 et cuncta virentia terre. Patet idē in multis locis veteris testamti.
 ubi ostendit q̄ deus magnas iusticias exercuit in hoīes. Nā hec sē-
 tentia et admiranda iusticia oēs patriarchas et pphetas ac etiā oēs
 hoīez q̄ntūcūq; scē viueret mittebat ad carcerē inferni. **Gen. xxxviij.**
 Descendā ad filiū meū lugens in infernum. Ac etiā iohānē baptistā.
 de q̄ cristus testatus est: q̄ inter natos muliez nō surrexit maior iō-
 hanne baptista. **Matth. xi. vñ ps. dñe i celo mīa tua: qz mīa protunc**
videbat esse i celo cum āgelis. at ubi venit plenitudo tps Gal. iij.
scz tempus gratie et misericordie qd̄ incepit in aduentu xp̄i circum-
quaq; regnat et pualz mīa iusticie. vñ ps. cxviij. Misericordia dñi
plena est terra. hoc sic pbat. qz cristus post aduentū suū regnum
celoz p̄ciolissimum vili p̄cio vendidit. Nā pmo ipsum dedit apl̄is
pro nauī et rethi. utz mat. iij. relictis rethib? ⁊ nauī secuti sunt eū
Secundo zacheo dedit pro dimidio bonoz suoz. ut patet luc. xix. et
se dimidium bonoz meoz dñe do pauperibus. Tercio dedit alijs p
residua parte diuitiaz suaz. ut patet luc. xi. Q̄ sup est date elemos
linā: et ecce oīa munda sunt vobis. Quarto qbusdā dat p duobus
eribus minimis. sicut paupcule vidue. ut patet luc. xxi. vidit iquā
iherus qdā viduā paupculam mittentē erā minuta duo. Quīto
quibusdā p calice aq̄ frigide. ut patet math. x. Quicunq; potum
dederit vni ex minimis meis istis calicē aque frigide nō pdet merce
dem. Sexto qbusdā p sola bona voluntate: ut latroni q̄ in cruce dix
it. Dñe memento mei dum veneris in regnum tuum. et respondet ei
cristus. Amē dico tibi hodie mecū eris in paradiso. Vñ aug. Coronat

deus intus voluntate. ubi non inuenit facultate. **I**tem notadu qd hugo de prato super predicta verba **E**cce rex tu? venit tibi mansuetus. di. qd dñs ihel? cristus venit nobis. vii. modis. **P**rimo venit ut lux ad illuminandū: qz oēs cecī eramus. utz pla. ix. **H**abitat ib? in regione vmbre mortis. lux orta est eis. **S**ecūdo venit ut medic? ad sanandū: qz oēs infirmi ad mortem iacebam? vñ ps. Misit dñs lumbū suū et sanauit eos. **T**ercio venit ut iust? ad iustificandū et pctā remittendū: qz oēs peccauim? **I**uxta illud ad ro. iij. Omnes peccauerunt et egent gratia dei. mat. ix. **C**onfide fili remittuntur t pctā tua. **Q**uarto venit ut ignis ad flammandū: qz in dei amore et primis omnes frigidi manebam?. ut patet luc. xij. **I**gnē veni mittere i terram. **Q**uinto venit ut redēptor ad precīū nobis soluendū: qz oēs pro delicto primoz pentū in carcere inferni detinebām. vñ apl's. i. cor. vi. **E**mp̄i enī estis precio magno. **S**exto venit ut vita ad viuificandū: qz oēs vita glorie carebam? propter originale pctm. **S**eptima venit ut dñs oīpotens ad patriā nrāz nos deducēdo. utz miche. ii. **A**scēdēs aū eos pandēs iter. hec hugo de prato.

Dñica secūda i aduētū dñi euāgelīū. Lucē. xi.

In illo tpe: d. i. d. l. Erunt signa in sole et luna et stellis. & in terris p̄ssura gētū pre ḡfusione sonit? et fluctuū. **T**rem̄entib? hoīb? pre timore & expectacōe q̄ superueniet vñū lo orbi. **N**am virtutes celoꝝ mouebūtur. **E**t tūc videbūt filiū hoīs venientē in nube cū potestate magna et maiestate. **H**īs aūt fieri incipientib?. respicite et leuate capita vestra: qm̄ app̄p̄i quabit redēptio vestra. **E**t dixit illis similitudinē. videte ficulneā et oēs arbores cum pducūt ex se iam fructū. scitis qm̄ ppe est estas. **I**ta et vos cū hec videritis fieri scitote qm̄ ppe est regnū dei. **A**men dico vobis. qz non preteribit generatio hec donec oīa fiāt. **C**elū et terra transibūt. verba aūt mea non transibunt.

Postilla euāgelij iuxta ordīnatiōes euāgelistaz.

Erunt signa in sole & luna et stellis &c. **I**n. xxi. **M**at. xxiii. **M**ar. xij. **H**ec pdixit dñs ihs āno eius. xxiii. xi. kal. ap̄l. feria. iij. luna. xij. indicōe. vi. **A**n incīdū hodierni euāgelij scribit s̄ctus lucas in eodē ca. qd crist? predīcēs tēp? extremi iudicij dixit. **S**urget gens contra gentē. et regnum aduersus regnum. et terremotus magni erunt per loca et pestilētie et fames. **T**erroresqz de celo et signa magna erunt. de pregnantib? et nutrientib? i illis

diebus. Item de extremo iudicio dicit etiam lu. xxiij. Sicut fulgur chorul-
cans de sub celo in ea q̄ sub celo sunt. ita erit filius hoīs in die sua.
scz aduentus ad iudiciū. Et sicut factū est in dieb? noe. ita erit ⁊ in
dieb? filiū hoīs. Edebāt et bibebāt uxores ducebāt et dabāt ad nupti-
as usq; in diem q̄ intrauit noe archā et venit diluviū et p̄didit oēs.
Similiter sicut factū ē in dieb? loth. edebāt et bibebāt. emebāt ⁊ vē-
debāt plantabant et edificabāt. Qua die aut̄ erūt loth a sodomis.
pluit ignem et sulphur de celo et perdidit omnes. Scd? hec erit qua
die filius reuelabitur. scz in die iudiciū. Vnde etiam de hoc dicitur
i. ad thessaloni. ii. Cum dixerit pax et securitas tunc repentinus
eis superueniet interitus.

Alia Postilla

Sunt signa in sole et luna et stellis. Lu. xxi. Math. xxiiij.
mar. xiiij. Sed q̄ erunt illa signa declaraf. p̄mo ut habet
ioh̄es. iij. Sol quertef in tenebras. et luna in sāguinē. an-
quā veniet dies dñi magnus et t̄ribilis. Itē ostensū est ioh̄ani ut ha-
bet apoc. vi. Sol fact? ē niger tanq̄ lacc? cilicin? et luna facta est
sicut sāguis. et stelle cadent super terrā. Itē crist? dicit math. xxiiij.
Sol obscurabitur. et luna non dabit lucē suā. et stelle cadent de celo.
Hoc non intelligitur. q̄ cadent de firmamēto: qz minima stella scd?
astronomos est maior quā tota t̄ra: sed tante imp̄ssiones et chorul-
cacōes erunt in aere decurrētes ad terrorem maloz ut a hoīb? sim-
plicib? stelle cadere putabūt. Vñ. aug? tā leua erunt iudicia dei q̄
sol ipsū aspicere non audebit. Et in terris p̄ssura gentiū p̄e gfulia
ne sonitus maris et fluctuū. Glo. Appropinquāte extremo iudicio.
erit sonit? maris terribilis et fluctuū ei? Nā mare eleuabitur ultra
altitudinē mōtiū. xl. cubitis. vñ p̄s. xxiij. Mirabiles elacōes maris
Tunc illi qui ppe mare habitāt in vallib?. fugient ad loca montas-
na. et opriment se ppter sonitū maris. Arescentib? hoīb? Cor. qz
sicut mentē securitas reficit et impugnat. scd? illud puer. xvij. spūs
tristis exliccat ossa. p̄ timore scz instatiū maloz. et expectacōe scz
futuroz adhuc distantiū. que scz timor et expectatio. superueniet
desuper scz de celo. uniuerso orbi non tū pti. ex q̄ patet q̄ null?
erit loc? refugiū. ut patet math. xxiiij. Erit tunc tribulatio q̄lis non
fuit ab initio mundi usq; modo neq; fiet. ut patet daniel. x. Vñ
tale temp? quale non fuit ex q̄ gentes esse reperunt. Nam virtutes
celoz mouebuntur id est angeli ad modū trementiū se habebunt. ⁊

angeli dicuntur virtutes celoz. qz sūt inhabitatores celoz. **Dñ** cris-
tologi qui in iudicio astabūt nichil tibi gl'icū videbūt infinitā mē-
titudinē gdemnari non intrepide: sed cū magno timore illis stabūt.
[Et tunc videbūt filiū hoīs] scz tā boni quā mali. qz scōz magist'z
sen. li. iiij. crisi? dñs ī forma hoīs iudicabit. et in illa ab oīb? vides
bitur. Erit tñ differentia ex parte videntiu: qz boni videbūt eū cum
gaudio et gl'a. sz mali cū g'fusione et pena. nñ etiā scūs tho. in q'to
di. xlvij. Sicut visio gl'e humanitatis cristi erit iustis in premiū.
ita inimicis xpī erit in suppliciū. **venientē** scz ad iudiciū. **ī nube**
scz lucida. cū p'ate magna et maiestate. qz cū angelis et oīb? sāctis
in celo exātib? Et tunc ggregabit oēs gentes in vallē iosophat. **De**
habes iohel. ij. Hieronim? do di. Non intelligendū est q' in illa p'
ua valle concludantur innumerabilia milia hoīm: sed in locis cir-
cūiacentibus. Nā boni in aere cū xpō stabūt. Mali vero in terra qz
infinitus erit numer? Cum quib? ver? et iustus iudex cōtendit et
disceptabit. Consequēt in euāgelio hodierno. post timorē rephorū
ponitur cōsolatio electoz cū dz. **Hūs fieri insipientibus respicite**
per fidem et levate p' spem. capita vestra. id est corda vestra. **Dñ**
gregori? Capita levare est mentes ad gaudia celestis patrie erigere
qm̄ appropiq'bit ēdemptio vr̄a id est glorificatio aiāz et corpōz
quia post mundi ruīnā seqtur beatitudo. q' erit in glorificatiōe cor-
poris et anime. Et dicens eis similitudinē. videte ficulneā et ōnes
arbores cū pducūt s'a ex se fructū. scitis qz ppe est estas. Ita et vos
cū videritis her fieri scitis qm̄ ppe est regnū dei. **Dñ** ihero. cū ram?
Ficus tener est et folia nata. et gēme ī florē germinant. et cortex folia
perturit. tunc intelligitis veris et estatis aduentū Sic cū oīa q' scrip-
ta sūt. et que crisi aduentū precurrere debent videritis. sciatis quia
prope est advent? crisi ad iudiciū. seqtur certitudo predictoz. cum
dz. Amen dico vobis qz non preteribit generacō her. id ē gen? hūā-
num. donec oīa fiant. scz que dicta sūt. celū et terra transibūt. id ē
deposita priori forma innouabūtur. permanente tñ substantia: Nā
terra. aqua. aer. ignis. et oīa elementa cōflagratioē ignis munda-
buntur. erit ei terra sicut cristall? pura. aq' aer. obscuritate. frigidi-
tate. fumositatem priuabūtur. et omnē frigiditatē. caliditatē et fumo-
sitatem. impuritatem ab elementis seperabit. et in ifernum detru-
dent. ut mali infinicies plus habeāt de frigore. de calore. de fetore.
quā habuerunt. **verba autem mea non transibunt** scz sine effectū

implecōis. nū ihero. **F**acili? est transire terrā q̄ cristi ōba Nam si
omnia que in lege et prophetis scripta sūt. impleta sūt. et adimple-
buntur. quō ergo cristi verba que per se psonaliter locut? est nō ad-
impleri debeant. ergo verba cristi non transibūt in opleta. sed mini-
ma littera oplebitur. ut patet math. v. **N**ota unū aut unus apex n̄
preteribit a lege donec oīa fiant **N**ū circa p̄ns euāgeliū ubi dī. **T**ūc
videbunt filiū hoīs venientē in nube cū potestate magna. **N**otādū
est q̄ cristus non veniet nisi prius veniat an̄rps **N**ū aut an̄rps ve-
niet **R**espondetur primo in tpe peccatoz habūdantie. ut habet da-
niel. viij. **C**ū creuerint iniquitates consurget rex impudens **G**lo.
oīm iniquitatū plen? **N**ū oze. iij. dicitur q̄ tpe antixpi pl? q̄ p?
habundabit mendaciū. adulteriū. furtū. homicidiū. rapina. auari-
cia. superbia. et sic de alijs vicijs **N**ū etiā math. xxij. **H**abunda-
bit iniquitas. et refrigescet multoz caritas. **Q**uis dubitat primuz
ipsius tēp? fore cum iam ex mala consuetudine infinita mala fiāt
que nostroz pentum tpe non modici fuerunt dedec? q̄ nunc tpe cō-
putant inter facta honoris. sicut habere amasias et houiitricas des-
reptiones in emtionib? **N**ū puer. xx. **L**etanē cum malefecerit **O** cū
iam tot mala fiunt. quāta mala tunc erunt tpe antixpi **N**ū q̄ntoma-
gis finis mundi appropinquat. tanto peiores homines erunt **S**e-
cundo veniet tpe litium et plioz **N**ū math. xxij. **S**urget gens con-
tra gentem et regnum aduersus regnum **S**i ergo tot lites n̄is tpi
bus sunt et prelia. quot tunc erunt tpe antixpi q̄n sathanas soluet
qui nunc ligatus tenetur. ut habet apoc. ij. **T**ercio veniet tpe mag-
ne famis q̄ ex gurris continuis sequit famēs **N**ū. lu. xi. **O**īne reg-
num i se diuisum desolabitur. q̄ agricole tunc nec agros colere nec
seminare possunt. quid demum. nec famēs et caristia n̄ modica se-
quitur. **N**ū dī in psal. xxi. **T**erra fructifera versa est in calluginē &
malicia in habitantū in ea **Q**uarto veniet tpe magne pestilentie.
Nū oī qd̄ uiuit cibo indiget **N**ū. aristo. i. eth. **N**on possibile est diu
vivere sine cibo. **I**deo q̄ cibo caret ac famēs marie torquetur ppter
deperdicōez humidi radical infirmabitur ac tādē leui supueniente
febricula homo subito quasi ex pestilētia. ut philici naturales dicūt
moriet **Q**uinto veiet tpe discidiū regnoz a romano i perio. ij. ad thel.
ij. nisi venerit discessio p̄mum scz regnoz a romano i perio. nū glo.
sup illud. **D**aniel. viij. **E**t habebit cornua x. dicit q̄ app̄q̄nte die in-
dicij. romanum i perium scindetur in x. partes et in x. regna **S**exto
l iij

veniet tempore scismatis in ecclesia dei. ut dicit glo. super premisa
la apostoli **N**isi venerit discessio primum scilicet ab obedientia ro-
mane ecclesie **S**eptima veniet tpe ppocrisis illoz. qui se putat reli-
giosos pre ceteris hoibz. i. thessa. iij. **I**n ppocrisi loquendi menda-
cium. Itē math. xxiij. **S**urgēt pseudo cristi et pseudo pphete et m-
tos seducēt **O**ctavo veniet tēpore heresis. vñ apłs. i. ad thimo. iij
Dilcedent qdā a fide. **N**ono veniet in istū mūdi fine. qz post mortē
antixpi non longe mūdus finietur.

In **D**ñica etia in aduentu dñi euāgelij. mat. xi.
In illo tēpore **C**ū audissz iohānes in vincul opera cristi.
mittens duos de discipul suis. ait illi **T**u es qui ventur?
est an aliū expectamus **E**t respondens ihes? **A**it illi **E**un-
tes renūciāte iohanni que audistis et vidistis **C**eci vident. claudi
ambulant. leprosi mundantur. surdi audiūt. mortui resurgūt. pau-
peres euangelizantur. et beat? est qui non fuerit scandalizat? i me
illis aut abeuntibz. cepit ihes? dicere ad turbas de iohanne. **Q**uid
existis in desertū videre arundinē vñto agitātā. sed qd existis vidē.
hominem mollibz vestitū. ecce qui mollibz vestiuntur in domibz
regū sunt **S**ed quid existis videre prophetā. etiā dico vobis et plus
quā ppheta **H**ic est enī de q scriptū est **E**cce ego mitto angelū meū
aū faciē tuā. qui pparabit viā tuā aū te.

Postilla

Qui audisset iohannes in vinculis opera cristi **M**ath. xi
Hoc euāgelij factū est āno xpi xxxi. pñus decēbris. feria
vi. luna. xix. indicōe. iij. **I**n iniciū illius euāgelij. scribit
beatus math. in pcedēti ca. **C**ristus dixit discipul suis. qui vos
recipit me recipit. et qui me recipit recipit eū qui me misit **Q**ui reci-
pit ppheta in noīe prophete. mercedē prophete accipiet. et qui reci-
pit iustū in noīe iusti. mercedē iusti accipiet. **E**t qdūqz potū dederit
vñ ex minimis istis. calicē aque frigide tñ in noīe discipuli **A**mē
dico vobis non perdet mercedē suā **T**unc post hoc seq̄ euāgelij.
[**C**um audisset iohānes in vinculis opera cristi] **I**p. **H**erodes anti-
pas incarceravit iohānem ad instantiā herodiadis adultere. prop-
tē qz iohannes arguebat ipsū herodē. eo qz abstrulerat fratri suo phi-
lippo uxore suā noīe herodiadē. ut habetur mar. vi. **M**isit herodes
ac tenuit iohāne. et vinxit eū in carcerem. iohannes ergo in carce-
re positus [**m**isit duos de discipul suis ad ihesū] ut diceret [**T**u es

qui uetur? es scz messias in lege pmiss? qui debes saluare israhel an aliud expectam? **Hic** qrie an iohanes dubitauit de cristo an ipse esset saluator mundi et an esset moritur? in humana natura p hois salute Respondetur q non dubitauit qz ipsu prius baptizauit **Matth. iij.** et uidit spiritum scum descendente super eu Et insuper de eo testificat? est di. **Ecce agn? dei** ecce qui tollit peccata mundi Sed discipuli eius qui non sic erant illuminati. dubitauerunt ipsu esse cristu. et ideo misit discipulos suos ut viderent miracula cristi. et sic crederent ipsu esse saluatorem mundi. Isti aut duo discipuli recedentes a iohanne inuenerunt cristum cu turbis populor? qui uenerat ad eum cum infirmis suis. et expectabat infirmor? curatores Et post pdicationem tunc discipuli iohannis fecerunt sibi predicta questione coram omni populo **Cristus** aut non respondit eis verbo sed facto. qz ut dicit **lu. viij.** In ipsa hora cristus multos homines curauit a languoribus suis et plagis et spiritibus malis. et ceteris multis donauit uisum. **Et respondens dixit illis euntes** id est reuerentes un venistis **nunciate** scz ad sua glorificatores. et ad uestra confirmatores **que audistis** scz in mea pdicatione et uidistis in miraculor? operacoe **Ceteri** uident. claudi ambulat. leprosi mudant. surdi audiunt. mortui resurgunt. pauperes euangelizant id est denunciat? habere regnu celor? **Et patet lu. vi.** **Beati pauperes** qui ipsoz est regnu celor? **Per** hec opera cristus manifeste se pbauit esse messiam **Et beat? q non fuerit scandalizatus in me** **Cor. i.** cu me post tot miracula uiderit parati non me negabit **Illis aut abeuntibus** scz a cristo reuerentibus ad iohannem **cepit ihs dicere de iohanne** scz ipsu commendando. **Hilari?** xps commendauit iohannem no pntibus discipulis ei? sed abeuntibus. ne uideretur cum adulatorie comendare **Nos** ei adulatores est in qspru hominum laudare et in absencia eor? vituperare. tales sunt similes scorpionibus qui cu aculeis anterioribus qsi applaudunt sed cauda puniunt **Et crist?** comendat iohannem in quinque **Primo** de uirtute constantie. cu di. **quid existis in deserto** **Ip. i.** ultra iordanem ubi iohannes baptizabat **videre arundinem vento agitata** q. d. vos existis in deserto ad iohannem. qui non fuit mobilis in mente sicut arundo a vento agitata. sed est ita glens: q nec timore nec amore a ueritate declinat **Secundo** de austeritate uite. cum dicit **quid existis in deserto** uidere homo mollibus vestibus q. d. non q iohannes habebat uelamentu de pilis camelor? et esca eius erat locuste et mel siluestre

Et ad hoc habitabat i deserto ut austerā vitā duceret. Sed qui mol-
libus vestiuntur in domibus regum sūt Ad hoc ei multi magnati
bus adulantur. ut cū ipsis cōmorantes delicijs utantur: sed verita-
tis amatoris talia spernūt Tercio cōmendat eū cristū a claritate no-
tie cū dicit Quid existis videre ppheta. etiā dico vobis et plusq̃ p-
pheta] qz iohannes plus fuit q̃ ppheta. quē alij pphete pdixerunt
venturū Ipse eum adhuc in utero matris posuit? agnovit. et postea
ipsū baptisavit. et digito monstravit Quarto cōmendat eū aucto-
ritate doctrine dicēs Hic est enī de quo scriptū est malachie. i. Ec-
ce mitto angelū meū id est iohannē qui vitā duxit angelicā aū fa-
ciem tuā qui pparabit viā aū te id est corda audietū ad recipiendū
cristū per predicacōez tñā Quinto cōmendat eū immediate post ho-
diernū euangelij super oēs sctos dicēs Inter natos mulierū n̄ sur-
rexit maior iohanne baptista

Dñica. iij. in aduētū dñi euangelij. ioh̄is. i.

In illo tēpore Miserūt iudei ab iherosolimis sacerdotes et
leuitas ad iohannē. ut interrogarent eū Tu quis es. et cō-
fessus est. et non negavit Et cōfess⁹ est: qz nō sū ego crist⁹
Et interrogauerunt eū Quis ergo helpas es tu. et dixit. non sū. p-
pheta es tu. et respondit nō. Dixerunt ergo ei Quis es tu ut respō-
dā demis hīs qui miserūt nos Quid dicis de te ipso. ait Ego vox
clamantis in deserto dirigite viā dñi. sicut dixit ysayas propheta
et qui missi fuerant erāt ex phariseis. et interrogauerunt eū. et dix-
erunt ei Quid ergo baptisas. si tu nō es cristus. neqz helpas neqz p-
pheta Respondit eis iohānes dicēs. ego baptiso in aqua. medi⁹ aē
vestrū scitit quē vos nescitis. Ipse est qui post me ventur⁹ est. q̃ aū
me factus est. cui⁹ non sum dign⁹ ut solus eius corrigiā calciamti
Hec in betania facta sunt trās iordanē. ubi erat iohānes baptisas

Passilla

Miserunt iudei ab iherosolimis sacerdotes. 48. Ioh̄. i. Iuē.
iij. Historia huius euangelij facta est anno. xxxi. feria. iij.
xviij. kal. may. luna. xv. Indicōe. iij. Aū initium illius
euangelij habetur lu. iij. q̃ anno cristi. xv. imperij tiberij cesaris. scz
sub quo passus est cristus. Factum est vbum dñi super iohannem
sacharie filium in deserto. scz iohannes esset. xxx. annorū. et venit i
omnem regionē iordanis predicās baptismum penitētie in remis-
sionem peccatorū Dicebāt autē ad turbas q̃ exibant. ut baptisaret

ab eo. facite dignos fructus penitentie. Jam enim securis ad radicē
 arboris posita est. Omnis ergo arbor nō faciens fructū bonū excidet
 et in ignē mittet. Multa quidē et alia exortans euāgelizabat popu-
 lo. Vñ iudei uidentes iohannis baptiste mirabilem natiuitatem et
 eius excellentem sanctitatē et austeritatē vite. ideo moti fuerūt ad opi-
 nandū ipsū esse cristū. ppter qd miserūt nuncios ad iohannē uolē-
 tes super hoc scire veritatē. 1p. Et in isto modo querēdi exhibuerūt
iohanni magnā reuerētiā. Et hoc patet ex quatuor in littera. primo
 ex psonis mittentibus ad ipsū nuncios. et hoc notatur cū dicitur miserūt
 iudei. id ē illi de tribu iuda qui erant nobiliores in populo iudeoz.
 in signū huius de tribu iuda nasci uoluit. Secundo ex loci nobilitate
 qz ab iherosolimis que erat ciuitas sacerdotalis et regia. qz erat ca-
 put regni. Tercia ex nuncioz sollemnitate. Miserunt enī sacerdotes
 et leuitas ad eū qz erant sollemnes persone. et in ipsis debebat scien-
 tia et sanctitas eminere. Quarto ex persona ad quā mittūt. scz ex hoc
 qz requirunt testimoniū de seipso. et tantā fidē habuerūt in dictis ut
 ei crederent etiā de seipso. ergo dicit. Tu quis es ut respōsione ei?
 et dicerent quis ipse esset. et confessus est. et non negauit. et cōfess⁹ est.
 qz non sū ego cristus. Nam cristus id est messias. fuit promiss⁹ in
 deis ex diuinis et scripturis prophetaz. Audientes qz non esset cristus
 Interrogauerūt consequēter. Si esset helias. qz sicut aduentus cristi
 sic et aduentus helpe fuerat iudeis promissus. Vñ dicit malachie. ult.
 ca. Ecce ego mittā uobis helpā prophetā. añqz ueniet dies dñi mag-
 nus. et respondit non sū. scz ego helias. Si aut quis diceret cristus.
 math. xi. loquens de iohanne dicit ipse est helias. et iohannes hic
 dicit non sū helias. Respondetur qz ipsi querebāt de persona helpe.
 Et ideo ad eoz questionē respondit qz ipse non erat helias in par-
 sona. Sed ut dicit greg. in omel. Iohānes fuit helias in spū. ppter
 similitudinē et cōformitatē ipsius ad helpā. Primo in austeritate ui-
 te. qz de helia dicitur. iij. li. reg. i. qz fuit uir pilos⁹ et zona pellicea circa
 renes accinct⁹. Et de iohanne dicitur. math. iij. et habebat uerimentū de
 pilis cameloz et zonā pelliceā circa lumbos eius. Secundo in dura repō-
sitione. Helias enī regē achab dure respōdit. ut habet. iij. reg. xviij.
 Iohannes herodē arguebat. ut habet. mar. vi. Fuit etiā siml helpe
 in officio. qz iohannes fuit pcurzor primi aduentus. Sic helias erit
 pcurzor secundi aduentus. Et hoc uoluit xps cū dixit ipsū eē heliā.
Propheta es tu. Respondit non Grego. Iohannes negauit se esse

ppheta tñ. qz plus erat quā ppheta | dixerūt ergo ei. quis es tu. ut
respondu demus hīs qui miserūt nos. quid dicis de te ipso. At | scz
iohānes. | ego vox clamantis in deserto dirigite viā dñi. sicut dixit
isaias ppheta | id est ego sū ille de quo scriptura dicit isaie. xl. Qui
debet clamare in deserto iudee. qz homines se pparent ad aduentū
cristi in mādū. Et bene signatur iohannes in pprietate vocis quia
erat annūciator dñi diuini. id est cristi qui ē verbū patris scz m diuī
nitatē. Vox enī aū dñi: sic iohānes aū cristū. Itē vox manifestat
dñi: sic iohānes xpm. Tota enī vita et querlatio iohānis fuit pre
patio ad susceptionē cristi | et qui missi fuerāt erāt ex phariseis. | Li.
pharisei inter alios videbātur magis religiosi. ppter hoc dicebātur
pharisei. a phares qd est diuisio. qz in habitu in vita et gestu. erāt
ab alijs distincti in signū maioris religionis. et ideo pharisei erant
magne fame in populo iudeoz | et interrogauerūt eū et dixerūt ei. qd
ergo baptizas. si tu non es cristus. neqz helpas neqz ppheta. Vnde
cristi. Interrogauerunt eum nō qsi scire volentes. sed phibere eum
a baptismo. Respondit eis iohānes di. ego baptizo in aq | scz lauā
do tñ corpus. ad designandū illū qui suo baptismate lauit aīas.
Consequent ostendit xpi excellenciā dicens. Medi? at vestra stetit |
id est presens inter vos in corpore apparuit et cōmuni querlacōe i
ter hoīes conuersatus est. ut patet in euāgeljs. cū eis māducās + bē
bens ne ppter austeritatē aliqui desperarēt | quē vos nescitis | quā
tū ad diuinitatē. Iple est qui post me ventur? est | Tho. scz ad pōi
candum. baptizandū. et moriendū | qui ante me fact? est | id ē i dig
nitate ppositus ē. qz dignior et honoratior | cui? non sū dign? | id ē
sufficiens | ut solū corrigiā calciamti ei? | Vñ ihera. ad eustachiū.
Crist? nūq fuit calciaus ipse portare calciamta aplis phibuit.
Iu. x. Et cristus semper fecit opere qd docuit dñi. Vñ habet act. i.
Cepit ihesus facere et docere | Ip. di. qz h est locutio methaphorica
qz in hoc iohannes exprimit se nō esse dignū exhibere cristū. etiam
minimū ministeriū h in verbis iam expmēs scd; modū loquendū
cōmunem. Cum enī qs suam puitatē et excellentiā alteri? vult expa
mere solet dicere cōmunic | Non sum dign? tangere sotulares eius.
vel aliqd hñ dñi. Hec in bethania facta sunt | Li. non est illa q prope
iherusalē est. ubi lasarus fuerat suscitatus: sed alia eodē noīe vocata
sita supra iordanē et altera pte fluminis in sorte duaz tribuū + di
midie. Et ideo ad hoc denotandū subditur | Trās iordanē ubi erat

angelis multitudo milicie celestis exercit? . laudatiū deū et directiū . gl'a
in altissimis deo . et in terra pax hoib? bone voluntatis .

Postilla

Est edictū a cesare augusto . In . iiij . Historia h? euāgelij scā
est āno cristi pmo vsuali xij . kal . ianuarij . feria iij . luna .
xxvij . indicōe iij . **Tū** iiciū illi? euāgelij scribit scā? lucas
in pcedenti ca . ortū scāti iohānis baptiste . scz quō nūciat? est p an
gelū gabrielē patri suo satharie in templo . et quō natus est de sterili
matre . et quō in circūcisione vocatum est nomē ei? iohānes Et quō
iple puer crescebat qntū ad augmētum corporis . et confortabatur spū .
scz qntū ad augmētum grē et virtutis Et erat in deserto usq; ad diem
offensionis sue ad israhel Et describit ortū pcuratoris Hic gāter de
scribit ortū saluatoris . di . Factū est autē in diebus illis Erūt edictū
a cesare augusto . In . Hic ostenditur tēp? natiuitatis cristi . qui nat?
est imperāte cesare augusto . qui nōiat? ē august? ab augēdo . quia
valde notabiliter auxit imperiū romanū . qui regnauit qdragitudi
bus annis . et xij . annis . aū natiuitatē cristi . et post tanta fuit pax ē
toto orbe . ut ad litterā videret impletū qd pdixit pla . ca . ij . Confla
bunt gladios suos in vomeres et lanceas suas in falces . Vñ etiā in
psal . lxxij . Orietur in diebus ei? iusticia et abundantia pacis . Item
pla . ij . Non leuabit gens gtra gentē gladiū . Et sic in dieb? cesaris
augusti oib? gentib? romano imperio subiectis . fuit pax vniuersa
lis in orbe Ideo mandauit ut describeretur vniuers? orbis . ut p hoc
sciretur qliter terre essent populate . et qnta tributa sue glorie possēt
reddere . ut sic tributis indebitis non grauerentur . et etiā sciretur p
quē modū sigule terre a romano imperio melius regerentur Hec
descriptio prima facta est a pside syrie cypriū . Hunc enī cirinū ces
sar augustus pfererat ēre syrie ad ipsā regendam . et qz syria est ī
medio terre habitabilis : et ibi fuit ista descriptio pmo inchoata ut
inde denūciaretur fieri in alijs prouincijs circulariter et ibāt ōnes
ut pferentur singuli in ciuitatē suā scz vñ oriūdi erant Profecti
hantur at dupliciter se subiectos esse romano imperio . scz scripto :
qz nomē eoz scribebantur . et facto : qz soluebāt sensū imperatori . scz
vnum nummē argenteum . valentē . x . nummos vsuales . Ascendit
autē ei ioseph . scz vir marie . a galilea . qz inferior erat qd iudea de ci
uitate nasareth vbi cristi cōceptus erat . et in qua ioseph manebat
In iudeā ciuitatē dauid . id est in bethleem . que dicitur ciuitas dauid .

qz in oriū d? fuit. i. xxi. eo q? est de domo id est de genere dauid
Et p?iteretur cū maria sibi desponsata prore pregnantē Ipla enī
 erat de eodē tribu cū ioseph. Et licet maria nō fuisset obligata tan-
 quā pgnās illuc ire. propter longitudinē vie. qz nasareth distat a
 bethleem quasi per tres dietas. tñ ppter exemplū obedientie cū ipis
 mulieribus ire voluit. Item ex diuina disposicōe h? fctū ē. ut sic xps
 nasceretur in bethleem sicut p?dctū fuit miche. v. Et tu bethleē terra
 iuda. nequaip minima es in principib? iude. ex te enī exit dux. qui
 regat populū meū israhel. Et factū est dū essent ibi impleti sūt dies
eius ut pareret scz nouē menses impleti sūt a die cōceptionis cristi
et peperit filiū suū p?mogenitū dicis aut p?mogenitus. nō qz
 post illū habuit filios alios: scz qz an illū filiū aliū nō habuit. Quia
 sicut an p?tū ita in p?tu et post p?tum inuolata virgo permāsit. Tūc
 impleta est illa pphēcia pla. vii. Ecce virgo concipiet et pariet filiū
 Et ipsa beata virgo maria magnū gaudiū habuit in cristi natiui-
 tate. et hoc ideo qz sine afflictione. sine dolore. et sine debilitacōe sui
 genuit filiū q? scriuit esse deū et hoīez. nā sicut virgo cōcepit et sū
 dolore genuit et pannis eū inuoluit scz per seipsā Ip. ex quo patz
 fallitas que scribit in li. de infantia saluatoris. scz ipsā obstetrices
 habuisse. q non requirūt. nisi ppter afflictionē matris in p?tu. que
 nō habuit locū in virginis puerpera qz peperit sine dolore. et sine
 debilitate et reclinauit eū in presepio Ip. Ioseph enī in itinere ad-
 duxerat secū asinū ad portandum prore pregnātē et bouē ad viderē-
 dum. ut de p?cio solueret expensas in via. Et illis duob? aīalib? fctū
 est presepio iuxta se. in quo beata virgo maria reclinauit filiū
natum qd fuerat p?dictum pla. i. Cognouit bos possessorē suū et
 asinus p?sepe dñi sui. Dicunt enī q? asinus et bos genuflexerunt co-
 rā xpo. Abbauc iii. In medio duum aīalū cognosceris. vñ bern.
 O cristiane vide q?lis p te factū est crist? qz si rex ubi aula regia. ubi
 throni sublimitas. ubi curie regalis frequētia. ecce aula regia sta-
 bulum. throni sublimitas p?sepio. curie regalis frequētia. bos et
 asinus quia non erat ei locus in diuersorio Cor. Hic reprehendunt
 cristianoꝝ delicie. diuicie. et honores hui? mundi. Delicie in hoc q?
 dei filius non mollibus vel calidis pelliceis indutus fuit: sed vilis
 bus pānibus inuolutus. Honores in hoc q? non in palatio. sed in
 presepio eum reclinauit mater sua. Diuicie in hoc q? locum alium
 non habuit in diuersorio. Vñ bern. O homo qd sollicit? es de regali

palatio. **E**cce rex tuus iacet in presepio. **Q**uid cogitas de precioso in-
dumento. rex tuus induit vili panniculo. et pastores erant in regio-
ne eade vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem suum. **I**-
ter iherusalem et bethleem que ciuitates distant ad duo miliaria ab-
inuiem. et ecce angelus domini stetit iuxta illos. scilicet paratus ad euellendum
eius diuinam. et claritas dei circumfulsit eos. non tamen exteri in corpo-
re: sed etiam interius in mente. et timuerunt. **E**x insolita visione. **S**ed
angelus domini consolabatur eos dicens. **P**osite timere. cuius causa subiungit.
Ecce enim euangelico vobis gaudium magnum quod erit omni populo. non
solum iudeorum: sed etiam gentiliu. **G**loria. **E**t hoc gaudium est magnum secundum
omnem dimensionem. quia altum. profundum. longum. et latum. **A**ltum quia eius altitudo
attingit celum. vnde bernardus. **M**agna est hodierna festiuitas. celum
replet antequam terram. **P**rofundum. quia eius profunditas penetrat infernum.
scilicet usque ad sanctos qui erant in limbo. **L**ongitudo pertendit a prin-
cipio mundi usque ad finem mundi. **I**tem eius latitudo occupat orbem
terrarum. **N**am hodie canitur in prefatione mille secunde. perfusis gaudiis
totus in orbe terrarum mundus exultat. quia natus est nobis. scilicet hominibus
et angelis propter quod consolacio hominum reperanda est ruina angelorum. **I**tem.
Dicit hodie. quod uis esset nox. quia nox illa ex claritate diuina fuit ita
illuminata ac si esset dies clarissima. secundum quod fuerat predictum in psalmo.
terru. et nox sicut dies illuminabit. **S**aluator qui est christus dominus in ci-
uitate dauid. id est in bethleem. et hoc erit vobis signum. **I**nuenietis
infantem pannis inuolutum. et non sericis inuolutum. positum in pre-
sepio. non in palatio. et facta est cum angelo. qui tanquam principalis
inter alios nunciauerat christi natiuitatem. multitudo militie celestis.
id est angelorum qui nomine militie designantur. quia pro salute hominum cum demoni-
bus preliantur. **V**nde apoc. xij. **M**ichael et angeli eius preliabatur cum
dracone. **L**audantium dominum de christi natiuitate. et dicentium. **G**loria in
altissimis deo. quia licet eius gloria vobis luceat maxime tamen in excelsis
id est in celo empireo. ubi est omnium sanctorum habitatio. et in terra pax
hominibus bone voluntatis. et notanter dicit pax in terra. et non gloria
quia in terra est pax et in celo gloria. **A**nnunciatur autem pax hominibus bone
voluntatis: quia regnum dei tamen valet quantum habes. **N**am remigius.
Si enim diuicias zachei non habes si desunt tibi duo minuta vidue.
Si nec calicem aque frigide potes offerre. offer deo bonam voluntatem.
Nam augustinus. coronat deus ita voluntatem ubi inuenit factam. **N**am crisostomus.
Dextera tua plena est muneribus. si fuerit plena bona voluntate.

Multis miraculis fuit declarata cristi natalitas. Actiuitas cristi scd̃z innoceñtiū papā multis miracul̃ fuit
 declarata. **N**ā ī ipsa nocte obscuritas noctis versa ē ī diē.
 Itē cum tpe natiuitatis cristi añ et post fuisset pax in oib⁹ terris et
 puñcijs Romani tēplū paris pulcherrimū cōstruxerūt. et cōsulētes
 apollinā deā suā. qm̃ diu daret tēplū q̃ hñdit eis q̃ diu virgo non
 pariet. hñs auditis direūt. tēplū paris ieternū manet. Impossibile
 enī credebāt virginē parere. nū in forib⁹ tēpli scripserūt Tēplū pa-
 ris manet ineternū Sed ipsa nocte qua dgo peperit. tēplū fundis
 tus corruit Itē scdm̃ pphēciā iher. signū datū ē eis: qz oīa pdola cor-
 ruerūt qū dgo pareret Et ppter h̃ sacerdotes pdolorū imaginē dginis
 puerz in gremio baiulātē fecerūt. et in secreto loco tēpli ponētes ados-
 cauerūt Itē ex legenda lombard̃ habet. q̃ ipsa die natiuitatis xpī sta-
 tua romuli et oīa pdola ī aduersis locis corruerūt Item ipso die tres
 soles apparuerūt. qui paulatī in vnū corp⁹ solari redacti sunt. Itē
 innoceñti⁹ papa di. q̃ fons aque in ipsa nocte in liquore olei uers⁹
 est. et tota die largissime emanauit. fluens usqz ad tyberim Sicut
 libille pphetauerunt **E**nī si erūperet fons olei non nasceretur sal-
 uator Itē innoceñti⁹ papa di. q̃ octauianus impator. cū uniuersū
 orbem iurisdicciōi romane subiugaret intm̃ senatui placuit. ut cū
 p deo colerent Ad illoz ergo instantiā libillā pphetissā gluluit. si
 maior eo aliqñ nasceretur Cū ergo in die natalis cristi. libilla in ca-
 mera imperatoris orationib⁹ insisteret in die media aure⁹ circul⁹
 apparuit circa solē. et ī medio circuli virgo pulcherrima purz gela-
 tans in gremio Tunc h̃ celari ostendit Admirans aut impator au-
 diuit vocē dicēte. hec est ara celi Dixit ei libilla Hic maior te est. ipsa
 sum ideo adora Eūdemqz locū in honore beate marie dedicauerūt. q̃
 usqz hodie scta maria ara celi d̃r Impator ergo illi puero hostias
 obtulit. et ipse deos suos de cetero colere recusauit Huic dicto goro-
 dant thimothē⁹ historiographus. et orosius. pro magna pte Circa
 p̃ns euangeliū ubi d̃r Annūcio uobis gaudiū magnū Notādū. q̃
 magnum gaudiū īstāt toti populo cristiano de natiuitate filiū dei
 in humana natura in primo recollenda. p q̃ natura humana ē p
 oīa exaltata. et oib⁹ bonis repleta Natus est enī filius dei cū sacro
 pleno oīz graciā et virtutū q̃s nobis gratias donauit. ad ro. vii.
 Quō etiā non oīa cū illo nobis donauit. ppter ea angel⁹ dixit An-
 nūcio uobis gaudiū magnū. qz nat⁹ est nobis saluator Vbi sciēdū

q. primus homo scz ada product? fuit sine patre & matre. Secundus
homo scz eua pducta fuit ex patre in matre: oēs aliq hoīes ex patre
et matre. Restabat aut qrt? modus. ut quis pduceretur ex matre in
patre. sic cristus hodie natus est. et in hac qrtā generacōe filq oēs
cra sua scz celestē ihrlm. p xpi meritū redierit. Sic in figura deus
dixit abrahe. gen. xv. generatione at qrtā reuertet.

In diluculo.

In illo tpe Pastores loqbanē ad inuicē. Trāsiām? nqz ad
bethleem. et videam? hoc verbū qd factū ē qd fecit dñs. et
ostendit nobis. Et uenerūt festinātes. et inuenerūt mariā et
ioseph et infantē positū in presepio. Vidētes autē cognouerūt de vbo
qd factū erat illis de puero hoc. Et oēs qui audierūt mirati sūt. & de
hīs q dicta erāt a pastorib? ad ipsos. Maria aut qseruabat oīa ver
ba hec. conferēs in corde suo. Et reuersi sunt pastores. glorificantes
et laudantes deum in omnibus. que audierant et viderant. sicut
dictum est ad alios.

Postilla

Factū est cū discessisset angelus ab eis. Hec historia sig
nat ut supra. Nā inuicē illi? euangelq scribit tāc? lucas
illud euangelū qd hodie in nocte natiuitatis cristi lectū ē
et statī post vba āgeloz laudantiū et dicētiū. Gla in altissimis deo.
et in terra pax hominibus bone voluntatis. Sequitur presēs euan
gelū. Et factū est cū discessisset angel? ab eis. scz in celū. Pastores
loqbantur ad inuicē. transeam? nqz ad bethleem. Ip. Hic deseria
bitur pastoz deuotio. qz statī post uisionē istā. dimisso grege iuerūt
ad vidēdū natū. Factū est postq angeli discessissent ab eis. scz pas
toribus. in celū. id est postq aspectib? pastoz se abstraxerūt ascēdē
tes in celum. Pastores loqbanē ad inuicē. scz de cristi natiuitate.
Sicut et duo discipuli euntes in emans de eius passione. Iu. xxiij.
Transeam? nqz bethleem. et videam? si vbum. scz puez natū
per vba āgeli nobis significatum. qd fecit dñs et ostendit nobis. scz
p angelum. et uenerunt festinātes. ex desiderio vidēdi cristum. Et
ut citius redierent ad gregē. quē in custodia dimiserant. et inuene
runt mariā et ioseph. et infantē. id est cristum. positum in presepio.
Sicut angelus eis dixerat. Vidētes at cognouerūt de verbo qd dñs
erat illis de puero. qz nō solum fuerunt illuminati exteri? : scz etiā
interius de cognicōe vbi. Et sic per cognicōez humanitatis. uenerūt

ad cognitiōem deitatis. **N**ec sūt scandalizati de tanta paupertate: sed
per amplius in fide roborati sunt. **E**t ceperunt p̄dicare marie ⁊ ioseph
⁊ cunctis astantibus illā quā viderāt claritatē. et audierāt āges-
licos p̄mnos. **E**t oēs qui audierūt mirati sūt de hīs que dicebātur a
pastorib⁹ ad illos. **G**lo. non solū mirabātur de incarnatiōis mister-
io: sed etiā de tanta pastorū attestatiōe. qui simplices nescirēt figere
inaudita: sed simplici faciēdia vera p̄dicarēt. **M**aria autē cōserua-
bat oīa verba hec. **S**c̄z q̄cquid a pastorib⁹ audierat. quicquid experta
fuerat. **g**herēs in corde suo. **I**p̄. illa collatio erat marie valde delecta-
bilis. et toti ecclesie valde vtilis. q̄z sc̄z q̄ di. ihero. in sermone de as-
c̄ptiōe b̄tē marie virginis. **I**psa post ascēsiōē filiū sui remāsit ad
temp⁹ in terris cū aplis. ut eos plenius instrueret de v̄bo incarna-
tiōis. de quo erat plenius edocta per sp̄m sc̄m. **E**t oīa familiari⁹ vide-
rat. et tractauerat vniuersa. p̄pter q̄d melius exprimere poterat. q̄z
q̄d melius nouim⁹. melius et p̄ferim⁹. **E**t reuersi sūt pastores. **S**c̄z ad
gregē suū. **g**lorificantes. **S**c̄z corde. et laudantes. **S**c̄z ore deū de bene-
ficio toti mūdo collato generaliter. et ei offenso specialiter. **I**n oīb⁹
q̄ audierāt. **S**c̄z ab āgelis. et viderāt. **S**c̄z p̄p̄riis oculis suis. **I**te d̄m ē
ad illos. **S**c̄z p̄ āgelū q̄ nūciavit eis natiuitatē xp̄i.

In illa diei

In principio erat v̄bū et v̄bū erat apud deum et deus erat
v̄bū. hoc erat in principio apud deum. **O**īa p̄ ip̄m facta
sunt: et sine ip̄so factū est nichil. **Q**uod sc̄m est i ip̄lo vita
erat. et vita erat lux hoīm. et lux in tenebris lucet: et tenebre eā non
cōphenderūt. **F**uit homo miss⁹ a deo cui nomē erat iohānes. hic vēit
ā testimoniū. ut testimoniū phiberet de luīe. ut oēs crederēt p̄ illū.
Non erat ille lux. sed ut testimoniū phiberet de luīe. **E**rat lux vera q̄
illuminat oīm hoīez venientē in hunc mūdū. **I**n mūdo erat. et mū-
dus p̄ ip̄m fact⁹ ē. et mūd⁹ rum n̄ cognouit. in p̄pria venit: et sui
eum n̄ receperūt. **Q**uotq̄t at̄ receperūt eum dedit eis p̄tātē filios dei fieri
ei hīs q̄ credūt i noīe ei⁹. **Q**ui n̄ ex sanguib⁹ neq̄ ex voluntate carnis
neq̄ ex voluntate viri: sed ex deo nati sūt. **E**t v̄bū caro factum est ⁊
habitabit in nobis. ⁊ vidim⁹ gloriā ei⁹ gl̄az q̄li vnigeniti a pa-
tre. **P**lenum gratia et veritate.

Postilla

In principio erat v̄bū. **J**oh̄is. i. **T**ho. **J**ohannes euāgē-
lista p̄ ḡtēplacōez ceteris euāgelistis alci⁹ eleuat⁹. **v**erlat⁹
m i

principaliter circa ubi diuinitatem cū aliq̃ principaliter describūt
eius humanitatē. et p̃mo oñdit ubi excellentiam put cōstitit in se
ipso di. In principio id est aū principiu om̃ creaturaz erat dñs
ñ aug? .i. in patre erat filius. vñ in eternitate erat filius. vñ i p̃e
fili? eiusdē substantie cū eo et verbū erat apud deū id est coeternū
et coeque cristi et de? erat verbū. hoc scz dñm erat in principio
id est in eternitate apud deū Oia p̃ ipm scā sunt Tho. oia visibilia
et inuisibilia. spūalia et corporalia et sū ipso factum ē nichil
Goz. Nā p̃ sū dño nichil facit. nā di. et sine ipso supple dño oia
faciente factū est nichil naturalie substiēs. ppter p̃ctm qd deficit
ab ente qd factū est in ipso scz dño id est incarnatio. passio resur
rectio. et huiusmodi vita erat id ē causa vite nobis Joh. xi. Ego
sū resurrectio et vita Sic exponitur scdm hīlariū et vita erat lux
hoīm scz qz hoīes illuminat et videre facit. vñ in psal. iij. Signa
tum est super nos lumen vult? tui dñe. nā aug? . sicut enī nō videt
oculus nisi a luce corporali illuminet. sic non intelligit intellectus
nisi a lumine spūali illuminetur et lux in tenebris lucet scz cū pec
catores facit vera intelligere et tenebre eā nō cōphēderēt infidelitatis
tenebris obtenebrati ipsū non cognoscūt Fuit homo miss? a deo
Hic ponit commendatio p̃cursoris scz iohānis baptiste di. malachie.
vlt. Math. xi. mar. vi. Ecce ego mitto angelū meum aū facie tuā
qui p̃parabit viā tuā aū te Fuit homo miss? a deo scz ad baptisā
dum et ad p̃dicādum Nā ea q loq̃tur n loq̃tur a seipso: scz ex deo quē
eum misit. et ideo verba eius recipienda sūt q̃li dñs dei cui nomen
erat iohannes Tho. Iohannes inē p̃tatur in q est grā. et ideo cōpe
tebat sibi hoc nomē. qz in ipso maxime grā diuina habūdauit Nā
luce. i. Spū scō replebit adhuc ex utero matris sue Hic venit i testa
timonium. ut testimoniu phiberet de luie id est de ihesu cristo nato
de virgine. sicut radi? nascit a sole sine aliq̃ ei? corruptione vñ di
minucōe Officiū enī ei? fuit testificari de cristo. q ē vera lux. ut ei?
testimonio illustret. et sic oēs in ipsū crederent: et q est qd sequit ut
oēs crederēt scz in xpm per illum scz iohannē Non erat ille lux
sed erat tm̃ testis illius luminis. nā seq̃ scz ut testimoniu phiberet
de luie id est de incarnata diuinitate erat lux vera id est natural
fons toti? lūis per essentia que illuminat oēm hoīem veniētem in
hunc mundum quātū est in se. qz si aliqui non sint illuati. hoc est
q se subtrahunt ab influētia hui? lucis Nā crist. parat? est illuare

sed non oēs illuminant qz claudūt viam suā Exemplū de tēro ex-
istente in sole in mundo erat per p̄sentia diuinitatis. qz non est so-
lus ubi est deus. Et mund⁹ per ipsū fact⁹ ē + mund⁹ eū non cog-
noit id est peccatores mūdialit viuentes. In ppria venit id est
i mūdū qui su⁹ est utpote ab eo fact⁹. Beda. In mundo erat p di-
uinitatem. in mundū vēit per incarnacōez. venire quippe vel abire
est humanitatis et manere diuinitatis. vñ sens⁹ est venit id est vi-
sibilis apparuit per incarnacōez et sui eū n̄ receperūt id est iudei q̄
dicūtur sui. qz scōz carnē erat ex eorū genere: qz de semine dauid. q̄
erat rex in israhel vsqz in sempiternū. scōm illud deutro. xxi. Eles-
git te dñs in pplm peculiare et sui id est iudei eum scz conditorē
suū non receperunt scz per fidē. qz pauci de iudeis cōperatiue cre-
diderunt cristo. vñ pla. i. Filios emutui et exaltaui. ipsi at sp̄s
uerunt me quotq̄ at receperūt eū. Goz. siue iudeus. siue gentilis.
siue nobis. siue ignobilis. siue femina siue mascul⁹. siue puer siue
senex recepit eū p fidē credēdo dedit eis potestātē filios dei fieri.
per regeneracōez baptisimi. q̄ non datur nisi profitentib⁹ fidē cristi
per se. si sunt adulti. vel per aliū si sūt p̄uuli. et in hoc notatur mag-
na caritas dei. i. ioh̄s. iij. Videte qualē caritatē dedit nobis p̄r ut
filij dei noīemur et sim⁹. et insup magna utilitas hoīs. Vñ ro. viij.
Si filij et heredes. heredes quidē dei: coheredes aut cristi. Sed posset
queri. quib⁹ data fuit hec potestas. id circo subdit hīs q̄ credūt in
noīe eius quali diceret. hīs q̄ credunt xpm esse v̄z deū et v̄rū
hoīem. et istis data est potestas qd sūt filij dei. Et at ista generatio
spūalis differt a carnali generacōe. Ostendit euangelista di. qui n̄
ex sanguinibus neqz ex volūtate carnis. neqz ex voluntate viri: sed
ex deo nati sūt. q. d. Hī sūt filij dei. non qui generātur ex cōmixtiōe
sanguinū viri et femine. et cōcupiscentia vtriusqz mouēte actū gene-
rationis: sed per gratiā adoptionis in baptismo. Vñ ioh̄. iij. qd na-
tum est ex carne caro est. et qd natum est ex spū. sp̄s est. Et verbum
raro factum ē id est deus homo fact⁹ est et habitauit in nobis id ē
inter nos hoīes et vidim⁹ gloriā eius scz in miraculis sicut ē susci-
tatio mortui. illuminatio cecī. et sic de alijs. et etiā vidēt qz creature
obediēbāt se ad nutum suū. sicut dñō et creatori. Vñ hoīes i nauē
existentes cum apostolis. qū orta est magna tempestas dixerūt. ut ha-
beretur math. viij. Qualis est hic qz venti et mare obediunt ei: sz pos-
set queri qualē gloriā videt euangelista gl̄a q̄li vnigeniti a p̄re
m q̄

Tho. i. non sicut videmus gl'az alioz pphetaz et factoz: sz talē et tantā ut decet unigenitū. qz crist' g'munic' miracula faciebat ipā do. ut patet ex decursu euāgelij. **Per** hoc ostendebat q' illa faciebat v'tute ppria. sicut de' qui est omnipotēs. ppter h' dicitur lu. vi. q' dicit de illo exhibat et sanabat oēs. Plenū grā et veritate **Tho** ut remittat pctā et veritate ut impleat pmissa.

Dāica infra octauas natiuitatis dñi.

In illo tpe erant ioseph et maria mater ihesu mirātes sup hīs que dicebātur de illo. **Et** bñdixit ill' simeon. et dixit ad mariam matrē ei? **Ecce** posit' est hic in ruinā. et in resurrectioz multoz in israhel. et i signū cui g'radicef. et tuā ipsi? aīaz p'transibit gladi? ut reuelent ex multis cordib' cogitacōes. **Et** erat āna pphētissa filia phanuel de tribu aser. **Et** tribu aser. **Hec** p'cesserat in diebus multis. et vixerat cum viro suo annis vii. a virginitate et h' vidua usqz ad ānos lxxiiij. que non discedebat de tēplo. ieiunij et obsecrationib'. seruies die ac nocte. et h' ipsa hora supuenies. g'fitebatur dño. et loq'bat de illo. **Oib'** q' expectabāt redēptionē israhel. **Et** ut perficerēt oīa scōz legē dñi reuerſi sūt in galileā in ciuitatem suā nazareth. **Puer** autē crescebat et g'fortabatur plen' sapia et gratia dei erat i illo.

Postilla

Erat ioseph et maria mater ihesu. **Iu. ii.** **H**istoria huius euāgelij facta est āno cristi primo. iij. nonas. februarij. feria v. luna xi. indictione iij. **Ad** iniciū illi? euāgelij scribit factus lucas in eodē ca. q' simeō accepit puez ihū in vlnas suas et bñdixit deū. et dixit. **Inc** dimittis dñe seruum tuū in pace. qz viderēt oculi mei salutare tuū. **Tūc** sequit' euāgelij hodiernū. **Erat ioseph et maria mat' ihū**. **Et** hodiernū euāgelij factū est in die purificationis marie scz q'dragelimo die post natiuitatē cristi. **Et** in hoc euāgelio ponit' parētum xpī admiratio dī. **erat ioseph** q' erat pater putatiu? xpī. **Iu. iij.** et ipse ihes' erat incipiēs q'si ānoz xxx. ut putabatur fili? ioseph. v' q' nutriti? ei? sicut nutrit' pueri dī mat' eius. **et mater ihū** scz virgo maria. **Mirantes** sup hīs q' dicebātur de illo. **Tunc** a simeone. et ab anna vidua. et p' a pastorib' in nocte cristi. et etiā a trib' regib' q's stella adduxit ad cristum xij. die post natiuitatē cristi. **et bñdixit ill' simeō** dī. **ad mariā matrē ei?** **Dixit** at ad mariā magis q' ad ioseph: qz magis pertinebat ad eā.

de puero qz ipsa erat vera mater cristi | ecce hic | id est cristi? | posit? ē |
 id est a deo statui? | in ruinā . et in resurrectionē multoz in israhel |
Goz. in ruinā non credentiū | et in resurrectionē multoz | scz creden
 tiū. itē in ruinā vicioz et in resurrectionē virtutū | et signū | Ip. scz
 federis inter hoīes et deū | cui contradice? | a sacerdotib? et legisperi
 tis et phariseis et multis alijs qui negauerūt eum esse vez messianū
 et mediatorē dei et hoīm | et tuā ipsi? nāz ptransibit gladi? | id ē do
 lor dñice passionis | Non enī potuit videre filiū suū crucifigi sū effec
 tu doloris materni. **Dama** Dolores quos effugit maria paries hos
 tpe passionis cristi sustinuit | Ex hīs patet qd maius fuit martiriū
 beate virginis qd alioz sanctorū | **Un** ihero. in sermone de assūptioē
 beate vginis di. **Q** qz in pte ipassibili passa est plusqz martiz fuit
 qz aliū martires passi sūt in corpore. ista in corde | ut reuelentur ex
 multis cordib? | id est ex multoz cordib? | cogitacōes | qd p? occultas
 bantur | **Nā** tpe passionis xpi patuit malicia sacerdotū . odiū iudeo
 rum. duricia populi . incōstantia pilati . auaricia iude . pusillanimit
 tas petri . et alioz aploz . et gstantia fidei in maria virgine | Ip. **Vi**
 tet beata virgo ex passione filiū maxime afflictā fuerit . tū in fide im
 mobilis et firmiter stetit . Alij aut apli et discipuli qd tūlibet solidi
 dicebatur dubitasse . et circa hāc fidē fluctuacōez diuersoz cogitacōnū
 habuisse . vsqz dū viderēt ipsū a mortuis rēsurxisse | Et erat āna p
 phetissa | qz donū ppherie habuit | filia phanuel de tribu aser | **Goz.**
 qui fuit patriarcha et in numero . xij . patriarchaz ortu? | Et sic cō
 mēdatur scā anna a generis nobilitate | **Hec** | scz anna | procellerat
 in dieb? multis et vixerat cū viro suo annis . vij . | scz non diuiden
 do carnē suā cū alio | **Un** gen. vij . Erunt duo in carne vna | a virginitate
 sua | qz vsqz ad matrimoniu virginitatē suā seruauit | et hec
 vidua erat vsqz ad annos . lxxiiij . | **Vir** cōmendatur qd tā longa
 tpe in viduitate pmanlit : et quāuis inuenis fuit qn vir su? obijt .
 tū aliū viz non duxit | que nō discedebat a templo | **Vi** . nō qd ibi sp
 esset sed frēqnter | **Sic** in ogruo tpe sollicitē frēqntante eccīaz . cū cō
 muni modo loquendi . talis sp ē in ecclesia | **ieiunūs** | quib? intenti
 uum carnis reprimatur | et obsecracōibus | id est sacris orationib?
 quibus mens in deū eleuatur | seruicns nocte ac die | id est valde frē
 quenter | et hec ipsa hora supueniens | scz in die purificacōis | Ip. nā
 casu vel a dispositione humana : sed spūs scī reuelacōe | **Sicut** dictū
 est de simone | **g**stebatur | scz gratias agīs deo de tanto beneficio .
 m iij

et loquebat de illo oib⁹ qui expectabāt redēptionē israel id ē po-
 puli israelitici annūciāns eis natū esse saluatozē mūdi et ut pfe-
 cerunt oīa scōz legē dñi scz maria et ioseph scz nichil obmittētes q⁹
 uis non tenerentur reuersi sunt in galileā in ciuitatē suā nāsareth
 Puer at̄ crescebat scz i corpore scōz q⁹ homo et gfortabatur augmē-
 to roboris q⁹ ad corpus plen⁹ sapia . qz in eo sūt oīs thesauri sa-
 pientie et scientie absconditi et gratia dei erat i illo Ip. qz tota pleni-
 tudinē gratie habuit ab instanti sue conceptiois Sed qntū ad ostēsi-
 onē in effectū magis apparebat scdm q⁹ ille in corpore crescebat. Vñ
 theophilus di. Si cristus a iuuentute oēs sapiētiā suā demonstrat-
 set. nilum fuisset q̄si prodigiū Ergo crescebat. non sic intelligen-
 dū est. q⁹ q̄si aliq̄ tpe min⁹ habuisset de gratia et sapia. et postea ho-
 rum recepit incrementū qz plen⁹ fuit diuinitate sapia et scia ab instā-
 ti sue cōceptiois. dñ at̄ notāter crescebat id est crescere videbat. nūc
 min⁹ nunc magis suā sapiāz manifestās et gratiā Sicut sol quā-
 uis eiusdē lucis et caloris sit mane sicut in meridie. tñ crescere et au-
 geri dñ quo ad eos q⁹ magis eius lucē et calozē p̄cipiūt Vñ circa p̄ns
 euangelii ubi dñ et tuā ipsius aīaz pertransibit gladi⁹ Sciendū
 q⁹ gladi⁹ simeonis nōies p̄transiuit aīaz virginis marie tpe pas-
 sionis cristi Primo qñ audiuit eū captū et ligatū esse a iudeis et p̄-
 lentatū p̄mo anne. postmodū caphp̄e Scūdo in die pasceus hora
 tertia uidit eū exire. crucem portans. inter duos latrones. conspu-
 flagellatus. coronat⁹. vadens ad locū passionis. et mortis sue festi-
 nanter. Tercio qñ uidit eū erui nudū. et super crucē clauis affigi.
 Quarto qñ uidit eū cum cruce eleuari. et a sacerdotib⁹ iudeoz et ab
 alijs p̄tereuntib⁹ ei quicia iferri. nāch qui destruis tēplū dei et i tri-
 duo reedificas illud Alios saluos fecit. seipsū ū potest saluū facere.
 S. filius dei est descendat nūc de cruce Quinto qñ audiuit eū petere
 hiberē. et nō potuit habere haustū aque: sed datū fuit sibi vinū felle
 mixtum Sexto qñ uidit enim p̄e maximo dolore lacrimātē et dicēte
 Deus meus de⁹ me⁹ ut quid me dereliquisti Septimo qñ p̄e mag-
 na pena clamans voce magna emisit spiritū Octauo qñ post eius
 mortem uidit cor eius lancea perforari Nono qñ corp⁹ ei⁹ ē depost-
 tum de cruce. tūc ih̄m xp̄z filiū suū i brachia sua suscepit. et oscula
 lata ē oīa vulnera ei⁹

In octaua natiuitatis dñi
In illo tpe. postq̄m cōsummāti sunt dies octo. ut circum-
 cideretur puer. uocatum ē nomē ei⁹ ih̄es⁹ Quod uocatum

est ab angelo priusquam in utero conciperetur.

Postquam colummati sunt dies octo. **Iu. ij.** Quo die hoc euangelium factum sit auditur. quod die octavo a natiuitate cristi. **An** in iudicium illius euangelij scribit sanctus lucas. **Q**uod reuerfi sunt pastores postquam inuenerunt mariam et ioseph. et infantem positum in presepio glorificantes et laudantes deum in omnibus. quod audierant et viderant sicut ad illos est dictum a pastoribus. et tunc statim sequitur illud euangelium. **P**ostquam colummati sunt dies octo. **Jordan?** Hodierne euangelij est breuissimum in littera sed profundissimum in sententia. **C**omuni nomine et vocabulo vocatur festiuitas ista nouum annum. et merito. quod cristi? qui nouus homo propter nos factus est. nouum sanguinem in sua puericia hodie incepit effundere quem hodie circumcisi? fuit. **S**ciendum quod hodie recolimus tria festa que tanguntur in euangelio hodierno. **P**rimo octauam natiuitatis cristi. et hoc exprimitur notatur cum dicitur. **P**ostquam colummati sunt dies octo. **S**cilicet a natiuitate cristi computando. **S**ecundo circumcisi? cristi. cum dicitur. **U**t circumcideretur puer. **S**ic enim preceptum fuerat **Ex. xxij.** Infans octo diebus circumcideretur in vobis. **E**t masculus cui? proprium caro circumcisa non fuerit peribit de populis suis. quod patrum meum irritum fecit. **E**t in nouo testamento baptizamur loco circumcisi? **M**anifestum est. **M**anifestum est dicit in nouo testamento. **Ioh. ij.** Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non potest introire in regnum dei. **M**anifestum est beda super patrum euangelio. **I**llud quod nunc facit baptismus? hoc tunc fecit circumcisi? **T**ercio salutiferis nominis impositionibus. cum dicitur. **V**ocatum est nomen eius ihesus? quod vocatum est ab angelo priusquam in utero. **S**cilicet virginis. **G**ripe retur. **U**t patet luc. i. Vocabis nomen eius? ihesum. **S**ic angelus dixit ad ioseph. **U**t patet math. i. Vocabis nomen eius? ihesum. **I**psa est saluum faciet populum suum a peccatis eorum. **Q**ueris si ihesus est saluator. quare tunc non omnes homines saluantur. **R**espondetur quod hoc non accidit ex parte ihesu: sed ex culpa ipsius hominis. **E**xemplum istius? ponitur prius sic. **S**i quis ad ostium unius pulset. et non ingrediat. hoc non est ex culpa pulsantis sed non aperietis. **S**ic si ihesus? ad ostium cordis pulset. et si non ingreditur. non est culpa dei intrare volentis: sed hominis auditum phibentis. **M**anifestum est apoc. ij. **E**go sto ad ostium et pulso. **M**anifestum est dionisius. **Q**uod enim sol domum exente clausa fenestra. non illuminat. non est culpa solis: sed hominis fenestram non aperientis. **T**ercium exemplum ponit angelus. **S**i ei porrigo et pomum. et tu non accipis. quod non habes pomum non est culpa mei dantis: sed tui non accipientis. **I**deo dicitur ad hebre. xij. **M**anifestum est iij.

videte ne quid desit gratie dei Circa hoc euangelium ubi dicitur Vocatum est nomen eius ihesu? Notandum quod papa iohannes .xxij. statuit. ut qui cumque in missa quando nomen ihesu nominatur geniculat? fuerit. vel qui tunc tundit pectus vel inclinans. facit reuerentiam huic sanctissimo nomini ihesu. obtinet .xx. dies indulgentiarum. prout de hoc habetur publicum instrumentum littere autentice Item notandum quod hodie scilicet aug. in sermone de kalendis ianuarii. pagani olim maximum habuerunt festum in kalendis ianuarii. nam ianu crediderunt quendam deum esse. et duas facies ei figurabant. unam a parte ante. in signum futuri anni. et aliam a parte post. in signum preteriti anni. Unde ei quidam sexus vestes suas mutauerunt aliam faciem. aliam pecudum vestes induerunt. alii cantibus luxuria suis recinebant. alii auguria seruabant. alii mensas nocte parabant credentes sacietatem venturam fructuum. alii strenas id est iocula tradiderunt amicis Hodie primo mane in signum boni anni. quod per christo dimittere debemus et sic iam circa ecclesias et dei cultum implere debemus?

Quoniam natus esset **I**n epiphania domini. ihesus in bethleem iude in diebus herodis regis Ecce magi venerunt ab oriente iherosolimam dicentes Ubi est qui natus est rex iudeorum? Vidimus enim stellam eius in oriente. et venimus adorare eum Audiens autem herodes rex turbatus est. et omnis iherosolima cum illo Et congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi scrutabatur ab eis ubi christus nasceretur At illi dixerunt ei. in bethleem iude. Sic enim scriptum est per prophetam Et tu bethleem terra iuda. nequaquam minima es in principibus iuda. ex te enim exiet dux qui regat populum israel Tunc herodes clam vocatis magis. diligenter didicit ab eis tempus stelle que apparuit eis Et mittens eos in bethleem dixit Item et diligenter interrogate de puero Et cum inueneritis renunciate mihi. ut et ego veniens adore eum Qui cum audissent regem abierunt Et ecce stella quam viderant in oriente antecedebat eos usque dum veniens staret super praesepe ubi erat puer Videntes autem stellam gaudentes sunt gaudio magno valde Et intrantes domum inuenerunt puerum cum maria matre eius Et prostrantes adorauerunt eum Et apertis thesauris suis obtulerunt ei munera aurum thus et mirram. et responso accepto in sonis ne rediret ad herodem. per aliam viam reuersi sunt in regionem suam **P**ostilla.

Ubi est qui natus est rex iudeorum Math. .ii. In initium illius euangelii scribit beatus matheus in precedenti ca. quod cum esset desponsata mater ihesu maria ioseph aliquam quaesierat

inuenta ē ī utero hūis de spiritu scō. **Ioseph** aut vir ei? cum eēt iust?
 et nollet eā traducere. voluit occulte di mittere eam. **Hec** autē eo co-
 gitante **Angel?** dñi in somno apparuit ei di. **Ioseph** fili dauid. no-
 li timere accipere maria giugē tuā qđ enī in ea natum ē de spiritu
 sancto est. pariet autē filium. et vocabis nomē eius ihū. **Iple** enī
 saluum faciet populum suum a peccatis eoz. **Tunc** postmodum
 seqtur euāgelium hodiernū. **Cum** ergo natus esset ihesus. **supple**
 dulcis saluator de maria virgine scōz humanitatē. **in bethleē iude**.
Gor. hoc dī ad differētiā alterius bethleē. qđ est in galilea in tribu za-
 bulon. de qua habetur iolue xix. **In** diebus herodis regis. **scz** asca-
 lonite. qui fuit gentiē et pdume? et p̄m? rex alienigena in iherl? et
 super populū iudap̄d gstitutus. **Pro** quo sciendū qđ tres fuerunt
 herodes. **Ascolonita**. ātipas. et agrippa. **Ascolonita** necat pueros.
 antipa iohannē. **Agrippa** iacobū. claudens in carcere petrū. **Item**
 sciendū qđ cristus tunc t̄pis nat? est. cū p̄mo ablatū fuit regnū a iu-
 deis. et qñ alienigena regnavit. ut impleretur pphēcia iacob **Gen.**
 xlix. **Non** auferetur septē de iuda nec dux de femore ei? donec ve-
 niat qui mittendus est. **Et** a tpe illo qđ iacob pphetauerat pphēciam
 illā. fluxerūt. m c lx. anni. **Ecce** magi ab oriēte. qui dicūt magi ppe-
 magnitudinē sapie et scie. **venērūt** iherosolimā. **scdm** glo. ro qđ cre-
 diderunt. qđ talis puer non nisi in vrbe regia nasci debuisset dicen-
 tes. **Ubi** est qđ nat? est rex iudeoz. **Ep̄s** rex iudeoz est dicit? qđ ad ip-
 sos specialiter est miss? ut patet math. xv. **Non** sum miss? nisi ad
 oues que perierūt dom? israhel. **Itē** qđ cū eis nutrit? et querlat? ē scz
 in nasareth. ut habet luc. iij. **Notandū** qđ ille titul? a trib? regib?
 est hodie nūciat? et a pilato in die pascues cōfirmat? qñ fecit scri-
 bi titulū et cruci affigi. **Ihesus** nasaren? rex iudeoz. **Vidim?** stella
 lam ei? in oriente. et venim? adorare eū. **Pñ** aug. di. **Magi** tradis-
 cionē balaā seqbatur. qui dixit. et habet nūme. xxiiij. **Oriē** stella
 ex iacob. **Et** scōz cris. **Cū** magi super mōtē qđ dī victorialis glisse
 rent et deū adoraret. stella ad iher pueri crucē in capite hūis eis ap-
 paruit ex cuius aspectu erāt valde gaudī. et suis tēporib? meruerūt
 videre stellā illā quam pphēta balaam lōgis tēporib? añ pdixerat
 Et statī arripientes iter stella antecedente illos. **venērūt** ad purz ado-
 randū et munera ei offerenda. **scdm** detulerūt. et illa stella. non tātū
 in nocte. sed etiam in media die apparebat. et solis radios vicit in
 claritate. qđ non ē otutis aliaz. **Stellaz**. **Fulgenci?** **Puer** nat? nouā

Stella fabricauit. Sed quō in xiiij. diebus tam cito uenerit ab oriēte ī
iherusalē. q̄ est in media pte mundi sita. Rūdet remigi? q̄ puer ad
quē iuerunt potuit eos tā in breui spacio t̄pis ad se reducere. Vnde
Aug? .di. q̄ tres magi iter unius anni in tredecī dieb? pegerūt. Tūc
diens aut herodes rex. scz regē natū iudeis de genere iudeoz. cū ip̄e
esset pdumens et de alia gente. turbat? est. timens ne regno reuolu-
to ad iudeos ip̄e expellere? a regno et semen ei? post ipsū. ideo scōz
gor. sup math. Codices qb? genalogia iudeoz texitur curauit. Et
omnis gerololima cū illo. causa timoris. ne rex iratus regioēs et
populū vexaret et aggrauaret. et gregās oēs principes sacerdotū
et scribas populū. q̄ erāt legis doctores. sciscitabat ab eis ubi xps
nasceret. at illi sic p̄iti in lege rāderunt. in bethleē iude. sicut enī
scriptū est per pphētā. scz micheā v. Et tu bethleē t̄ra iuda. neq̄q̄
minima es in principib? iuda. ex te enī exiet dux q̄ regat pplz mēū
israhel. Vñ ps. xlvij. Ip̄e reget nos in secula. Vñ leo papa. Cris?
qui scōz formā acceperat. et nō uenit iudicare sz iudicari. bethleē p̄e
legit natiuitati. et iherosolimā passioi. tūc herodes. li. cognito loco
natiuitatis cristi ex iudeoz responso. clā uocatis magis. diligēter
didicit ab eis tēp? stelle q̄ apparuit eis. dicit enī clā id est occulte. cū
esset alienigena. non cfidebat de iudeis. et ideo uoluit suū cōsiliū
eos latere. Et mittens illos in bethleem dixit. Ite et diligēter inter-
rogate de puero. et cū inueneritis renūciate m̄ ut et ego ueniēs ada-
rem eū. Iq. spondet falsū obsequiū. ut facili? eos decipiat. et ad rede-
undum ad ipsū inducat. Haba. Finxit se uultu et uerbis adorare se-
pelle quē inuida cognicōe tractabat occidere. Qui cū audisset regē
abierunt. recedentes de iherusalē. ut irēt uers? bethleē. et ecce stella
quā uiderāt in oriēte aūcedebat eos. Vñ cris. sup math. Ex h̄ ostē-
ditur. qz cū stella duxisset magos in iherlm. abscondita ē ab eis. ut
relicta stella cogerentur de cristo int̄rogare. ut ipsi magi qui prius
fuerāt gmniti celesti signo cōfirmarētur ex dicto pphetico. et doc-
torū hebraycoz responso sicut iā supra dcm ē. usqz dū ueniēs sta-
ret supra ubi erat puer. Stetit enī super caput pueri. q. d. hic est ut
qz loquendo monstrare non poterat. stādo mōstraret. et intrāts do-
mum. id est diuersoriū ubi puer nat? fuerat. inuenerūt puez cū ma-
ria matre eius. Pie creditur cū btā uirgo aū diuersoriū equitauit
magnum uidissz. recepit puerum de p̄sepio sup gremiū in brachia
sua. ut sic se matrē pueri oūderet. Haba. Diuino at nutu factum est

q̄ abiret ioseph . ne aliq̄ occasio male suspicionis daretur gentib⁹ .
 [et prociētes adorauerūt eū] Ip̄ . ex q̄ patet q̄ cognouerūt ipsi⁹ diui-
 nitatem p̄ diuinā reuelatōez . Cū enī viderent puerz pannis vilib⁹
 iuolūtū i gremio pauperis matris positū . nullū regie dignitatis
 humane habentē signū . Nō ē verelike q̄ talē reuerētiā ei exhibuisset
 n̄ aliqd̄ supra hoīez cognouisset . Nā cris̄ . puerz viderūt hoīez . ⁊ ag-
nouerūt redēptorē illuminati in fide credētes hunc puerz esse saluato-
rē mundi quē q̄sierāt . Et aptis thesauris suis obtulerūt ei munera .
 auz̄ thus et mirrā . Ista tria obtulit quilibz̄ ipsoz̄ . scz̄ auz̄ . ad sustē-
tarōez pauperis matris et filij . thus gtra fetorē loci . mirrā ad con-
solidanda mēbra pueri . Itē p̄ aurū significabāt regiā dignitatē . p̄
mirrā hoīs mortalitatē . qz̄ mirra solent inungi corpora mortuoz̄ .
per thus ipsi⁹ diuinitatē . qz̄ th⁹ ad honorē diuinū cōcrēmas . Item
 qz̄ magi a puero habuerūt triplicē substantiā . scz̄ corpus aīaz et res
 tpales . Fecerūt igitur omagiū regi puero nato . de corpore qz̄ p̄ciderūt
in quo notat̄ eoz̄ magna humilitas . Et in h̄ rēphēndit̄ supbia illa
 rum xp̄ianoꝝ . qui n̄ flectūt genua sua in eleuatōe corporis cristi in
 missa . de aīa . qz̄ adorauerunt eū . in quo notat̄ eoz̄ fides . de sustā
 tia tpali . qz̄ ei munera obtulerūt . Pl⁹ enī non habet hō . nisi corpus
aīaz et tpalia . sequitur . et responso accepto . scz̄ p̄ agelū . ne redirent
 ad herodē . per aliam viam reuerūt sūt in regionem suā . Ip̄ . scz̄ pat̄
 to obsequio qz̄ descenderūt ad mare et inde p̄ nauē trāsfretātes abierūt
 in tharsū . q̄ herodes iratus postea naues tharsēsiū incendit . scdm̄
 q̄ fuit p̄phetatū p̄ dauid in psal̄ . xlvij . In spū vehēm̄ti cōteres na-
 ues tharsis . Nā circa p̄ns euangeliū ubi dī . In dieb⁹ herodis regis
hic queritur q̄re nō dixit . in dieb⁹ octauiani cesaris . R̄ndes q̄ euā-
 gelista hoc dixit . ut videatur impleta p̄phēcia iacob q̄ habet̄ gen̄ .
 xlix . Nō auferetur sept̄rū de iuda et dux de femore ei⁹ . donec veniat
qui mittēd⁹ ē . Sed iā ablatū erat sept̄z̄ de iuda . qz̄ iste herodes erat
 alienigena . et erat p̄mus rex iudeoz̄ . et sic euāgelista p̄bat xp̄m ves-
 nisse ex triplici p̄phēcia iacob qui p̄phetauerat tēp⁹ cristi . ut iam
 dictū ē . Et ex p̄phēcia michee . qui p̄phetauit de loco . ut patet hic in
 euangelio . Et tu bethleē ⁊c . Et ex p̄phēcia balaā . qui p̄phetauit de
 ortu stelle . ut patet nume . xxiij . Orietur stella ex iacob . Manifestū
 est ergo cristū natū esse . cū oēs iste tres p̄phēcie vno tpe sūt iplete
 illo tpe cū factus . Dūta īfra octauā epiphānie .
 esset ih̄es⁹ annoꝝ duodecī . Ascendentib⁹ illis iherosolimā .

scd; consuetudinē diei festi Consummatis dieb; cū redirent remansit
puer ihes; in iherusalē. et non cognouit parētes ei; Erismantes
aut illū esse in cōmitatu. uenerūt iter diei. et querebāt eū inf cognā
tos et notos Et non inuenientes. reuerſi sūt in iherusalē requirētes
eum Et factū est post tridū inuenerūt eū in tēplo sedentē in medio
doctoꝝ. audientē illos et interrogantē Stupebāt aut oēs qui eū au-
diebāt super prudentia et responsis eius Et uidentes admirati sūt
Et dixit mater eius ad eū Fili qđ fecisti nobis sic. ecce p̄r tu? et ego
dolentes querebamus te. et ait ad illos. Quid ē qđ me querebatis.
Resciebatis qđ in hīs que patris mei sūt oportet me esse. et ipsi nō
intellerunt uerbū qđ locutus est ad illos. et descendit cū eis et ue-
nit in nasareth. et erat subdit; illis. et mat̄ ei; cōseruabat oīa ūba
hec. cōferēs in corde suo. et ihes; p̄ficiēbat etate et sapia et gr̄a apud
Deum et homines

Postilla

Quā factus esset ihes; ānoꝝ duodecī. Iu. ij. Historia hui;
euangelij facta est anno cristi. xj. xvj. kal. may. feria iij
luna xv. indicōe. iij. Cū euāgelista lucas nobis declarat
set quō crist; fuit in tēplū p̄sentatus. et a symeone et ab āna uidua
laudatus. sicut dictū est in p̄cedenti dñica. et postq̄p declarauit quā
cristus in egiptū portat; fuit. in quo septē annis fuit Et cū iā redi
isset de egipto post mortē herodis. et fuisset iā quinq; ānis cū paren
tib; suis in nasareth. Factū est aut āno xj. ascendētib; ill; iherosol-
imā scd; cōsuetudinē diei festi Judei enī ter habebāt in anno p̄cep-
tum eundi in iherusalē in pasca. qđ fuit festū asimoꝝ. per hoc festū
recolebāt exitum et liberacōē de egipto Secūdo in penthecosten per
qđ recolebāt memoriā legis date in quīq̄gesima die in exitu de egip-
to Tercio in cenophagia seu in festo tabernaculoꝝ. p qđ recolebant
quō per xl. annos in deserto habitabāt in tabernacul In hīs festis
quilibet uir tenebat se p̄sentare in iherusalē cū hostijs a deo det mī-
natis De mulierib; non fuit p̄ceptū. si cū cōmitabāt uiris suis bo-
num erat et laudabile Sed qui erāt ualde remoti poterāt se in duob;
bus festis excusare: sed nō de festo pasce. nisi necessitate infirmitatis
ergo dicit Ascendentib; illis Jordan; ad litterā. qđ galilea erat in
plano ubi nasareth fuit sita. in qua cristus fuit annuntiatus et edu-
catus. iherusalē autē erat in montanis. et distat nasareth a iherusa-
lem per tres dietas S; qđ scd; grego. Oīs cristi actio ē nostra iſtruc-
tiō. ergo cristus in hoc in xj. āno fecit. ut nobis exēplū daret ut etiā

libenter ecclesias visitemus. Consumatisq; diebus. scz octo ptinē-
tib; ad solēnitatē [cū redirēt] scz maria et ioseph remāsit puer in
iherusalē et nō cognouerūt parentes ei? id ē non aduerterūt q; non
 remaneret. hoc est contra illos qui raro manēt in ecclesia vsq; ad fi-
 nem misse aut sermonis. Sed diabolus instigante cito exeunt et in ci-
uiterio vel in foro stant et inutilibus et quāq; nociuis sermōib; se
occupāt. ut patet ioh. viij. qui ex deo est vba dei audit. ppter ea vos
non auditis q; ex deo non estis. Existimantes at illū esse in cōmita-
tu. Nol. filijs israhel ad festa confluentibus. vel ad ppria redeūti-
bus mos erat seorsū viros et seorsū feminas icedere. Pueri cū quo
 libet parente in differenter ire poterant. et ideo maria putauit ihū
 esse in cōmitatu viroz cū ioseph. et ioseph putauit eū esse cū cōmis-
 tatu muliez cū maria. et sic perdiderūt ihesum. nenerūt iter vnus
diei. id ē i eadē die qua redierūt de iherusalē. et querebāt eū [scz scda
 die] inter cognatos et notos. et non inuenientes eū reuerli sūt [scz
 tertia die] in iherusalē requirētes eū. et factū est post triduū inuenie-
runt illum. in templo. non in foro. neq; in ludo. sicut pueri iā solēt
zueniri: sed in teplo ubi dom; orationis ē [sedentē i medio doctoz.
 audientē illos et interrogantē eos.] Ip. ut melius posset oēs audire
et melius cum eis gferre. Hoc est enī sapientis. primo audire et post
interrogare. Stupebāt at oēs qui eū audiebant [id est valde mira-
bant.] sup prudētia et responsis ei? q; alias in auditū fuerat q; pu-
 er talis etatis tā sapienter loquerē. Et videntes [scz maria et ioseph
 eum] scz ihū in medio doctoz. et dixit mater ei? ad eū. Fili qd fe-
cisti nobis sic. ecce pē tu? [scz putatiu? vñ nutriti?] et ego dolentes
querebamus te. Hic instruitur parētes q; sicut se in correctione debe-
ant habere ad filios ut vbi cōtumeliosos et maledicis non gtrubēt
pueros suos. Corrapiēdi enī sūt pmo cū benignitate. et si nō iuuat
tunc cum vga aspera. ut patet puer. xij. Noli subtrahere a puero
disciplinā. si enī prusseris eū virga non moriet. et aīaz ei? de iter
no liberabis. Notādū q; nūq; legitur in euāgeljs ioseph ihesu locu
tum fuisse: sed hoc sp marie vginī dimittebat. q; ad ipsā tāq; ad ve-
ram matrem pertinebat. Item hic q; rē ioseph d; pē ihū. cū non
genuerit eū. dicēdū q; dicebatur pater eius ppter tria. pmo ppter
hoīz opinionē. ut paz lu. iij. ut putabāt fili? ioseph. Secundo pp-
ter eius nutricionē. qui scō; origenē sic appellabāt. Ioseph scz pa-
ter ihesu. q; nutritius eius fuit. Tercio ppter giugālē despolacōez.

scz ioseph et marie. **Ma scd: aug?** Multo cōuenienti? crist? d: fili? ioseph qd si esset aliunde adoptat? Itē quare maria dgo pposuit io-
 seph an se dicēs. **Pt tu?** et ego dolentes querebam? te. cū tū sit mas-
 ter dei et regina celi. **Respondet pmo ppe** humilitatē quā habebat.
 excellentissimā. **Secundo** ut exēplū daret alijs mulierib? honorandi
 viros suos. **Et ait ad illos.** quid est qd me querebatis? **scz inc** glori-
 guineos et notos. **nesciebatis qd in hys q patris mei sūt** [supple te-
 lestis] oportet me esse. qz aliū patrē non habet. **Origenes.** In celis
 sū matre. in terris sū pte. **Et ipsi n̄ intellexerūt vbi qd loquebat** Ip-
 qz adhuc nō erāt alueti talia audire ab eo. et descendit cū eis et venit
 nasareth. **ad eoz gloriacōez** et erat subdit? ill? **ad nostrā instructio-
 nē**. **Et mat ei?** gseruabat oīa vba hec cōferēs in corde suo. **Oīa enī**
 que vidit vel audiuit a xpo fieri quoz tunc plenā cognicōez nō ha-
 bebat meōriter tenuit. **Vñ beda.** dgo maria q intellexit siue q nōdū
 itelligē potuit. pōit oīa ī corde suo. qī rūināda et diligēci? scrutāda
 rōdebāt. **Hoc est contra nos oblimolos.** qui nec aliquid qd de deo &
 salute aīaz nostraz audim? memoriter retinem? **S; sum?** sūt vas
 gfractū qd nichil potest gtinere. **Vñ eccle. xxi.** Cor fatui qti vas cō-
 fractū. oīe sapiāz non tenebit. **Ihes?** aut pficiebat etate. q ad cor &
 poris icrementū. scz de infancia ad puericiā. de puericiā ad iuueni-
 tutem. et sapientia. **Ip.** non qntū ad rē: sed quantū ad ostensionē
 in effectu inqntū sapiām suā. nō tū humanā: sed etiā diuinā ma-
 gis oñdebat scd: suū bñplacitū. et put nre saluti expediebat. **apud
 deū & hoīes**. i. deo ad laudē et hoīb? ad salutē pficiebat.

¶ Dñica pma post octauas epiphanie

In illo tpe Nuptie facte sūt in chana galilee. et erat mater
 ihesu ibi. **Vocat?** ē at ih̄s et discipuli ei? ad nuptias. **Et de-
 ficiente vino.** dicit mater ihesu. vinū non h̄t. **Et dicit ei
 ih̄s?** Quid tū et tibi ē mulier. nōdū venit hora mea. **Dicit mater
 ei?** ministris. **Quodcūq;** dixerit vobis facite. **Erant aut ibi lapidee
 pdrie** sex posite scdm purificacōem iudeoz capientes sigule metre &
 tas binas vel ternas. **Dicit eis ih̄s?** Implete pdrias aqua. et imple
 uerunt eas vsq; ad sūmum. **Dicit eis ih̄s?** haurite nunc et ferte ar-
 chitriclino et tulerūt. ut at gustauit architriclin? aquā vinū factam
 et non sciebat vñ esset. **Ministri at sciebāt** qui hauserāt aquā. **vocat
 sponsū architriclinus** et dicit ei. **Oīs homo** primū bonū vinum po-
 nit. et cū inebriati fuerint. tūc id qd deterius est. **Tu aut seruaisti vinū**

bonū vltq; adhuc **H**ec fecit in ciuitatē signorū ei⁹ in chana galilee. et in
manifestauit gl'az suā. et crediderūt in eū discipuli ei⁹. *propheta*

Nuptie scē sūt in chana galilee Jos. ij. Miraculū istud dñs
ihesus fecit āno ei⁹ xxxi. viij. pd? ianuarij. luna xv. feria
ij. Indicione. iij. **A**n in ciuitatē illius euāgelij scribit factus
sōhānes de vocatōe discipulorū cristi Tunc dixit eis Amen amen di
co vobis. videbitis celū apertū. et angelos dei descendētes et ascen
dentes sup filiū hoīs. Tūc seqtur euāgelij hodiernū **N**uptie facte
sunt in chana galilee **C**or. Chana est nom velle. in qua facte sunt
nuptie in provincia galilee Et ista villa distat a iherusalē quasi tri
bus dietis. et iste nuptie facte sunt eadē die qua de? baptisat? est. re
uoluto vno anno **E**t erat mē ihesu ibi **N**on dicit hic qd fuit vocata.
qz ratione glanguinitatis venerat tanq; officiosa. sicut etiā abijt i
montana ad elisabeth ad seruicū ei. **Iu. i.** Rarōe hui⁹ vocat? fuit
etiā dñs ihesus cū discipul⁹ suis **C**ris. Vocat? ē ihes? ad nuptias.
non vt aliquis magnus: sed vt consanguine⁹. et ipse vt humil⁹ non
respuit sed venit. Sed quō vocati sūt ihes? et mē ei⁹ et discipuli ad
nuptias cū esset pauperes quales nō solūt ad quīuā vocari **R**espō
detur qd spon⁹ et spōsa pauperes fuerūt. et ideo pauperes inuita
bant **C**ristus aut nuptijs interesse voluit. vt nuptias approbaret
et errorē illoz excluderet qui nuptias damnant. **V**n beda. Si thora
immaculato et nuptijs debita castitate celebratis culpa inesset **P**er
quāq; dñs ihesus ad has venire voluisset. **Vn. i. cor. viij.** **N**ō pec
cat mulier si nubat. si vxorē accepisti nō peccasti. si nuptrix virgo
non peccat **E**t deficiente vino in ipso quīuio. qd est signū pau
pertatis **D**icit mē ihesu ad eū. **V**inū nō hnt **S**c; ministri ad ppinā
dum **E**t dicit ei ihes?. quid michi et tibi est mulier **T**ho. q. d. defect
us iste non pertinet ad me vel ad te. sed ad illos quoz sunt nuptie.
nondū venit hora mea **C**ris. quid rogas et petis vt faciā miracu
lum aūq; sit hora queniens ad hoc **L**icet enī vinū deficeret. et non
dum defect? nūc erat oib⁹ manifest? **C**ris? at volebat vt oīs pri
mo scirent defectū. vt sic postea miraculū esset oib⁹ certū et mani
festū **D**icit mater ihesu ministris **I**d ē seruitorib⁹ quīuū **q**dcūq;
dixerit vobis facite **T**ho. **C**redēdū ē qd btā virgo nūq; aliqd petūt
a filio. qd ipse non fecerit **E**t nota licet aliquantulū dure videret mē
respondere **I**pse tñ firmissime scriuit eū facturū qd petiuerat **E**t ibi
dicit ministris qdcūq; dixerit vobis facite. **E**rat at ibi **S**c; i domo

coniuq[ue] lapidee p[ro]die sex posite p[ro]pter purificac[i]o[n]e[m] iudeo[rum] ut palet
mar. vii. pharisei et o[mn]es iudei nisi crebro laua[r]e[n]t manus n[on] m[an]du-
cant panem | capientes | id est capere valentes | sigule metretas | id est
mensurus | binas vel ternas . dicit eis | id est ministris | ihelus | ro-
gat a matre | implete p[ro]dias aqua . et impleuer[un]t usq[ue] ad s[um]m[u]m | ut
nichil vacuitatis remaneret | Et dicit eis ihel[us] | Tho. i[n] facta trans-
mutac[i]o[n]e cui[us] o[mn]i pot[en]tia i[n] aqua i[n] vinu[m] qu[er]terat Ergo potest si-
militer panem i[n] corp[us] et vinu[m] i[n] sanguine[m] t[ra]nsmutare | Haurite n[on]
et ferte architriclinu[m] . Vn[de] cris[ostomus] . Architr[iclinus] d[icitur] quasi ordinator vel
dispensator i[n] g[ra]t[ia] | et tuler[un]t | sc[ilicet] imperiu[m] d[omi]ni n[ost]ri ihesu xpi . Et
notadu[m] q[uod] ministri obedientes fuer[un]t i[n] fundendo et i[n] hauriendo &
i[n] deferendo | Ut aut[em] gustasset architriclin[us] aqua[m] vinu[m] facta[m] . et n[on]
sciebat v[er]u[m] esset . m[in]istri aut[em] scieba[n]t q[uod] hauerat aqua[m] . vocat spon[su]m ar-
chitr[iclinus] et dicit ei O[mn]is ho[m]o p[ri]mu[m] | id est i[n] principio coniuq[ue] | bo-
num vinu[m] ponit | supple i[n] mensa | et cum inebriati fuerint | cibo &
potu boni vini | tunc id q[uod] deheri[us] | id est min[us] bonu[m] | tu aut[em] seruasti
vinu[m] bonu[m] usq[ue] adhuc | p[ri]mo optimu[m] . et sic d[icit] di. cris[ostomus] . Hoc e[st] gene-
rale i[n] o[mn]ib[us] miracul[is] . q[uod] semp[er] ad nobili[us] termina[n]s q[uod] natura pos-
sit Quia natura fecit ita bonu[m] vinu[m] sicut illud fuit Quia aliq[ui]s pil-
tor ita bonu[m] panem fecit . sicut q[ua]n[do] cris[ostomus] panes multiplicauit . v[er]u[m] p[ro]p[ter]
hoc q[uod] co[m]mede[n]t de panib[us] istis voluer[un]t eu[m] facere regem Joh. vi . Item
natura nunq[uam] potuit dare ita claru[m] et acutu[m] visum . sicut ipse cris[ostomus]
dedit ceco nato . Joh. ix . | Hoc i[n]iciu[m] signor[um] fecit ihel[us] i[n] chana ga-
lilee . et manifestauit gl[ori]am sua[m] | Glo. i. latent[em] diuinitate[m] r[ati]o[n]e edifi-
cationis discipulo[rum] . v[er]u[m] subditu[r] | et credideru[n]t i[n] eu[m] discipuli ei[us] |
id e[st] firmi[us] credideru[n]t viso miraculo roborati su[n]t i[n] fide ap[osto]li[ci] et amo-
re ei[us] | Ultimo notadu[m] q[uod] di. sc[ilicet] tho. de aquino i[n] tertia parte s[um]me
q. xliii . Q[uod] d[omi]n[u]s au[tem] illud miraculu[m] qu[er]tionis aque i[n] vinu[m] . nullu[m]
aliud fecit i[n] humana natura . et ideo libell[us] de infancia saluatoris
contrariu[m] h[uius] d[omi]ni d[icit] reprob[us] e[st] tanqua[m] ab hereticis of[fe]ct[us] . ut pat[et]
i[n] decreto gelasii Vn[de] circa p[ri]m[u] eu[an]gelium ubi d[icitur] . Ruptie facte sunt
Queritur quid efficit matrimoniu[m] R[es]pondet hugo de prato . q[uod] co[n]se-
sus exp[re]ss[us] voluntarie et non fecte vel coacte de verbis de p[re]s[ent]i efficit
matrimoniu[m] Carnis aut[em] copula ip[s]am gl[ori]at Alia aut[em] que p[re]-
cedunt ut p[ro]missio de accipiendo sunt sp[irit]ualia . nec efficiunt mat[ri]-
moniu[m] Similiter que o[m]mittantur ut missio anul[us] qui e[st] signum ma-
trimoni[us] et i[n]stru[m]tu[m] . et omnia alia q[ue] obseruantur i[n] mat[ri]monia

lunt quedā solemnitates matrimonij. nō efficiūt matrimoniū Cō
sensus aut ille est in cohabitacōez ppetuā et i copulā carnalē Item
notandū q̄ inter xpianū et q̄ntumcūq; aliā psonā nō baptizatam
non p̄t esse giugiū cū baptismus sit ianua sacram̄toz Similiter si
aliq; infidel; conuertit ad fidē. et ei? vxor nollet cōuerti. p̄t accipere
aliā vxorē. et sic ē est de vxore Quia n̄ est gēncio lucis ad tenebras.
neq; xpi ad belial: ut di. ap̄s. i. cori. vi. Itē q̄n quis timore coactus
accipit aliquā Si enī postea q̄n est in loco tuto non gēntit p̄t eā di
mittere. qz matrimonia debent esse libera Itē notādū qz ph̄s i poli.
dicit Mas non deberet contrahere aū xxvii. annum Et puella ante
xviii. aū. alias fet? in pficit Mas et femia n̄ crescūt. oportz tū & p̄
ueniri possūt pfata tpe aliq̄ ppter incōtinētiā

Dñica. ii. post octauas ephiphanie.

In illo tpe Cū descendisset ih̄s de mōte secute sūt eū f̄be mē
te Et ecce lepro? uenit ad adorabat eū dicens. Dñe si vis p̄t
me mūdare Et extēdēs ih̄s? manū tetigit eū dicens. Vola
mūdare. et ḡfessim mūdatus ē lepra eius. et ait illi ih̄s? Vide ne
mini dixeris: sed uade ostende te sacerdoti. et offer mun? tuū qd p̄ce
pit moyses in testimoniū illi Cū at introisset capharnaū. accessit
ad eum cēturio rogans eum et dicens. Dñe puer me? iacet in domo
paliticius. et male torquetur. et ait illi ih̄sus. Ego ueniā et curabo
eum. et rādēs cēturio ait Dñe nō sū dign? ut intres sub tectū meū:
sed tū dic. q̄ba et sanabit puer meus Rā ego hō sum sub potestate
cōstitut? hñs sub me milites. et dico huic uade. et uadit. et alio uenit
et uenit. et seruo meo fac hoc et facit. Audiens autē ih̄sus miratus
est. et seq̄ntib? se dixit Am dico uobis. non inueni tantā fidē in isra
hel Dico at uobis Q̄ multi ab oriēte et occidēte ueniēt. et recubēt cū
abrahā isaac et iacob in regno celoz Filij at regni eicientur in tene
bras exteriores. ibi erit flet? et stridor dēciū. et dixit ih̄s cēturioi. uade
et sicut credidisti fiat t. & sanat? i puer in illa hora.

Postilla
Om descendisset ih̄s? de monte. Mat. viij. mar. i. Lu. v.
Historia hui? euāgelij facta est aūo cristi. xxvi. ii. pd? iulij
feria v. luna. xvi. indicōe iij. Glo. Postq̄ dñs docuerat
discipulos in monte descendit in uallē. ut turbas doceret. et sanaret
f̄baz ifirmos. que seq̄bant eū Discipuli enī tanq̄ pfertiorib? ser
monē fecit in monte. turbis autē tanq̄ ipfertis in ualle p̄dicauit. et
scōz hāpmonē Exēplo cristi debēt facere p̄dicatores. ut in p̄dicacōe

luta habeant sermonez tpatu. Et sicut unūquēq; capere posse Ita et dū
bum dei ānūciat. Un̄ etiā grego. scōz capacitātē auditorū formād? ē
sermo doctoris. secute sūt eū turbe. Goz. ppter quaz scōlā et edifi
cationē mouebat ad faciēdū miracula. Ecce lepl? veniēs. i. cū fis
de cordis. et adorās eū cū hūilitate corporis. Un̄ mar. i. dī genu flex
it. Lu. v. dī p̄cidit in faciē que oīa hūilitatē iducūt. Origenes ha
buit enī tria iste leplūs in se. que q̄cūq; habuerit in se nichil sibi a
deo negat. Primū est fides. qd̄ tāgīe rū dī. Adorabat eū. Un̄ iaco. i.
Postulet autē i fide nichil hesitās et dabitur ei. Secūdū ē hūilitas
qd̄ notatur rū dī p̄cidit in faciē. Un̄. eccle. xxv. Oratio hūiliantis
se celos penetrat. Terciū est deuota oratio. qd̄ notatur rū dī. Dñe si
vis potes me mundare. Hic est considerādū qm̄ sapiēter se habuit
ille lepl? tūc p̄mo ad fidē quertis. Non enī desiderauit sanitatē corz
poris: nisi inq̄ntū illa esset aīe sal? Et ideo non orauit ut dñs eū sa
naret: sed illi? volūtati cōmisit an̄ eū sanare vellent. q̄ sol? nouit qd̄
sue oggrueret salutē. A quo leplo adhuc in fide neophico nos pueris
cia i fide cristi nutriti exēplū recipē debem? ut bona fortune bona
nature. et q̄cūq; terrena quib? gtingit bene et male vti. nō petam?
a deo. nec ea querem? nisi inq̄ntū necessaria sūt sustētacōi n̄re et ex
pediētia n̄re salutē. Nichil enī nobis bonū ē nisi nostra felicitas eter
na. et ea que nobis ad istā glēgndā pficiunt siue p̄spera siue aduer
sa. Et extēdēs ihel? manum tetigit eum dīcēs. volo mundare. Un̄
damascen? hūilitas xp̄i erit organū et istrumētū diuinitatis. i. idō
sicut artifex mediante istrumēto operatur. Sic virt? diuina i xp̄o p̄r
applicatōez humanitatis a qua miracula fiebant q̄nq; sicut hunc
leplum tāgēdo sanauit. Et q̄festi mundata ē lepra ei? scz totaliter
nō tām diminuta. Un̄ in psal. cxlviii. Ipse dixit et facta sūt. Un̄ aug?
Qd̄ nō statī post descēsum de mōte fecit hoc miraculū: sed postq̄ ser
monē i loco cāpellri fecit turbis. ut dī lu. v. Cris. post sermōez ime
diatē p̄cedit ad miracula. ut verbis p̄cedentib? autoritatē p̄staret.
ut mirabil in v̄bis mirabilior appareret in opere. Et ait illi ihel?
Mide nemī dixeris. scz miraculum qd̄ factum ē Cris. In hīs v̄bis
docet nos non ē vane gloriofos. et si aliqd̄ bonum circa nos ē. non
nobis: sed deo ascribere debem? Un̄ ps. xxxij. Non nobis dñc n̄ no
bis sed nōi tuo dā gloriā. Sz vade ostēde te sacerdotib? et offer mu
no? qd̄ p̄cepit moyses. Leui. xiiij. i. duos pascēs offerbat p̄ muna
datōe sua. un? eoz occidebatur. et alter i sāguine illius iūgēba ue

et sic dimissus euolauit in testimonium illis id est ut illorum testimonio
 lau? habeatis **Quare cristi?** leprosum sanatum misit ad sacerdotes.
Responsio scilicet gor. **Primo** propter legis apphacōez **Secundo** propter mi-
 raculi cōfirmacōez. scilicet ut testes esset miraculi **Tercio** propter eoz pti-
 litatē ut vidētes crederēt et saluaretur **Quarto** propter erudicōez nraz
 ut nos etiā sacerdotes honorem? **Quinto** in exēplū peccatoribz. qui
 sunt lepra peccati infecti. quibz dicit **Ite**. i. nō stete ostendite iū oc-
 cultate **vos** non alios **sacerdotibz** qui hnt ptatē remittēdi pctā
Et patz io. xx. Accipite spm scū. qz remiseritis pctā remittuntur eis
Cū at introisset rapharnāu accessit ad eū cēturio id est quidā gētis
 lis qui habuit centū hoīes in armis sub se ad custodiā ipi? galilee.
Tūc enī terra iudeoz erat subiecta romanis. a quibz illuc erat pos-
 situs cēturio ille **Iste** at cēturio auditis cristi miracul. firmiter cre-
 didit qd posset sanare seruū suū qd erat ei valde car. ut dicit luc. v. **Et**
 ideo de ei? sanacōe fuit valde sollicit? **Accessit** ergo rogās eū dicens
Dñe puer meus seruū noīans puerz suū **Hoc** est gētra supbos qd fas-
 mulos dedignantur. **Iacet** in domo scilicet n potēs venire ad te **Hoc** est
 gētra inhumanos dños qd expellūt ifirmos famulos a domo sua. et
 mittūt ad hospitālē palitit? et male torq̄tur **Crīst.** Infirmitatem
 tūmō exposuit: sed remediū sanitatis in potestate misericordie ei?
 dimisit **Et ait illi iher?** ego veniā et curabo eū **Vñ beda.** Qui ad
 sanandū filiū reguli ire noluit. ne diuicias honorare videretur.
Ad seruū vadit. ne seruile cōdicōz spūisse putaretur **Et respondēs**
 cēturio ait **Dñe n sum dign?** scilicet qz gētis sū **Vñ ihero.** qz gētis fuit
 et forte pdola stabāt in domo sua. ideo noluit ut cristi intraret. ne ē
 hoc offēderetur ut intres sub tectū meū **Gor.** n dicit pallaciū. licet
 princeps esset: sed tectū p humilitate sui et glideracōe magnitudis
 cristi. **vñ aug?** dicēdo se indignū. pstitit se dignū. n in cui? parietes
 sz in cuius corp? cristus intraret. **Vñ orige.** Quā corp? et sāguin? mē-
 xpi sumptur? es. tunc dñs tectum tuum vult intrare **Et tu ergo hu-**
 miliās te ipm dic **Dñe n sum dign?** ut intres sub tectum meum: sz
 tūm dic obo et sanabitur puer me? id ē aīa mea **Vñ beda.** Magna fū-
 des qd dicere credit esse facere **Vñ et ego hō sum** sub potestate gstitū
 tus habēs sub me milites. et dico huic vade et vadit scilicet qntum ad
 negociū iplēdum i absētia et alio. **latiq? ē grāmatica** et alio veni
 et venit qntum ad officiū iplēdum in pētia et seruo meo fac qd
 et facit **Ex** hīs gcludit qd si dicto ei? vn? vadit ali? venit. mltipl?

si xps de? & dñs dicat infirmitati. vade et vadet. Et sanitati veni et
veniet. Audies aut ihel? scz q sub velamto carnis ceturio agnouit
let excellentia maiestatis. mirat? id e ad modum miratis se habuit
Et sequentib? se dixit. Amē dico vobis. non inueni tantā fidē in isra
hel id est in populo iudaeo. qd intelligendū est hntū ad facultatem
in credēdo: qz alij plurib? signis visis crediderūt. Ille vero nullo mi
raculo viso: sed solū audito credidit. Dico aut vobis q mlti ab ori
ente et occidente veniēt. et recubēt cū abrahā isaac et iacob in regno
celoz qz multitudo gētiū de diuisis ptrib? orbis exentiū p p̄dicatioēz
ap̄loz q̄se sunt ad fidē. et sic pleperūt gr̄az in p̄nti et gl̄az i futuro.
[Filiū at regni id e iudei ex q̄b? erat natus. et q̄b? erat p̄cipaliter
miss? ad p̄dicādum eis] Eiciēt in tenebras exteriores qz reppule
runt fidē xp̄i. et sic remanēt in peccatis suis obstinati. et sic eiciē
ad penas inferni que dicūtur tenebre. W̄n grego. Interiores tenebre.
cecitas mētis. exteriores. eterna nox dānacōis Abi erit fletus et str
idor dēciū W̄n raba. Flet? de ardore. stridor dēciū de frigore solet or
riri W̄n iob. xxiij. Trālibūt de aquis niuiū ad calozē niviū Et dix
it ihesus ceturioni. vade id est secure reutē et sicut credidisti scz p
fecte sic fiat tibi in sanacōe serui tui et sanatus est puer iū filiū
sed seru? in illa hora scz q dñs ihel? dixit sibi Fiat tibi Rabanus
Fidei merito oñdit ipetrasse salutē seruo Ultimo notādū qz legis ē
euāgelij xp̄m tres paliticos curasse. unū q iacebat in porticu xxx
viij. annos habēs in infirmitate. ut patet ioh. vi. Aliū q portabat a
q̄tuor viris in grabato. ut patz mar. ix. Tercū q fuit seru? ceturio
nis. sicut habet i euāgelio hodierno Circa p̄ns euāgelij ubi dīz Ex
tendēs ihel? manū tetigit eū dicēs. volo mundare Dicit hugo de p̄
to Q̄ in scripturis iuenim? trib? modis lepra fuisse mūdātā. que
significat tres modos remissionis peccatoz. Prim? mod? fuit in
absolutioē aque. ut lepra naamā. ut pz iij. reg. v. et significat bap
tismū. in q oīa peccata mūdāf. Sic fuit mūdāt? cōstātin? corpora
raliter et spūaliter. id ē in corpore et aīa siml. Secund? modus fuit
in ostēsiōe et missione ad sacerdotes. et significat cōfessionē. in qua
et p quā peccata mūdāf. vñ iaco. v. Cōfitemi alterutqz peccata v̄ra
et orate p inuicē ut saluemī. Tercius modus fuit in tactu manus
cristi. sic hic dīz. extendēs manū. et significat bonā opacōēz. Nā si hō i
peccato mortali existēs n̄ desperat. sed facit bona opera. orādo ieiun
nando. elemosinas dando. v̄bum dei audiendo. tunc dñs ihel? xp̄s

eo citius illuminat eū. et n̄ patitur eū perire. sed reducit ad penitē-
tiā. ut patet in cornelio. cēturione. de q̄ legitur act. x. Elemosie tue
et orōes ascēdēt in sp̄ctu dei. et ad eū miss? ē beat? petr? apostolus.
ut baptisaret eū. S; si in peccato mortali existēs negligit bona
operari. ut mlti stulti faciūt dicētes Ad qd in prodest bona operari.
Tunc deus derelinquet qūq; tales. ut tādē sic in peccatis suis moriē-
tur et dānabūtur. Quā de hoc dicit in decretis In peccatis existētes. dñt
bona opera facere. ut de? cor ipsorū illustret de pe. di. v. Fallas. se
quis? Vade unde te sacerdotib? Hic rep̄hēditur error pauperū de luge-
duo dicentium Non esse necessariū sacerdoti confiteri. qz quilibet
bonus christianus est sacerdos

Domica. iij. post octavas epiphanie

In illo tpe Ascēdēte ihesu in nauiculā secuti sūt eū discipu-
li ei? Ecce mot? magn? facit? ē i mari. ita et nauicula ope-
rietur fluctib? Ipse dō dormiebat Et accessē et susci-
uerunt eū discipuli ei? dicētes. dñe salua nos perim? Et dixit eis.
quid timidi estis modice fidei. tūc surgēs impauit vētis et mari. &
facta ē trāquillitas magna Porro hoīes mirati sūt dicētes. q̄lis est
hic qz vēti et mari obediūt ei

Passilla

Ascēdēte ihesu in in nauiculā. Matth. viij. mar. i. iij. Luc.
viij. Historia hui? euāgelij facta ē anno cristi. xxxi. ij. kal
augusti. feria v. luna iij. Indicōe iij. An̄ in iūliū illi? euan-
gelij. scribit s̄ctus mathe? in eodē ca. Q. vn? de scribis
accessit ad ihesū et ait illi Magister scqz te q̄cumq; ieris dicit ei. vul-
pes foueas habēt et volucres celi nidos Fili? at hoīs n̄ habz vbi ca-
put suū reclinet Ali? at de discipul? ei? ait illi. dñe p̄mitte me p̄
mū ire et sepelire p̄ez meū Ihes? at ait illi seqre me. et dimitte mor-
tuos sepelire mortuos suos. et statī seqtur euāgelij hodiernū Ascē-
dente ihesu in nauiculā Quā crisl. Cū multa et mirāda dñs ostēdis-
set in terra trāslūt ad mare. ut ibidē excellētiōra opera demonstraret
q̄ten? terre marisq; dñm se ostēderet Secuti sūt eū discipuli ei? scz
trāsfretātes cum eo et ecce mot? id est maris turbatio Quā ps. lxvij
Qui gturbas pfundū maris. Et ista turbatio maris n̄ fuit natura
lis: sed imperio cristi hec facta est diuina virtute. ut manifestaretur
virtus cristi discipul? eius magn? scz ut magis appareret mira-
culū factus est in mari id est in stagno genasaret ita ut nauicula
operietur fluctibus supple fere. et dicit operietur. et n̄ submergetur
n̄ iij

qz nauis crisi conuerti potest: sed submergi n̄ p̄t **Cui?** figura ostēda
 est in archa noe. ut patet gen. vii. **Iple vero dormiebat** | Ip. et hoc
 duplici de causa **Prima.** ut veritas humane nature in eo ostēdere
 tur **Dormiebat enī corpore:** sed vigilabat deitate. **Secūdo** ut disci-
 puli in periculo positi. ad cristū recurrerēt et auxiliū ab eo peterēt.
 ideo subdit | **et accesserūt et suscitauerūt eū discipuli ei?** **dicētes** | **De-**
uotis p̄rib? **Dñe perim?** | id ē perire timem? **Salua nos** **Ra.** o ve-
 races et bñdicti discipuli crisi. saluatorē vobiscū habetis. et pericu-
 lum timetis. vita vobiscū est. et de morte solliciti | **et dicit eis.** **qd̄ ti-**
midi estis | Ip. q. d. non debetis timere cū sim p̄sens vobiscū. quē-
 tidie vidistis tot miracula facere in terra | **modice fidei** | **Cris.** p̄p̄t q̄ nō
 erat eos modice fidei. qz licz crederēt cristū posse eos liberare a pericu-
 lo cū esset excitatus. non tū credebāt qd̄ hoc posset dormiēs facere. qz
 si p̄fectā fidē haberent. cognoscerent eū tāta d̄uitē habentē dormien-
 do q̄ntā vigilādo. et tāta ī mari q̄ntā ī t̄ra | **Tunc** | scz post preces
 discipulorū | **surgēs** | scz a somno | **impauit vētis et mari** | gtra iun-
 darōez fluctuū | **et facta ē tranquillitas magna in mari** | Ip. ex q̄ pa-
 tet ei? diuinitas: qz miraculū hoc fecit impando sicut dñs oīm crea-
 turaz. nū sequitur. | **porro hoīes mirati sūt** | **Dñ ihero.** nō discipu-
 li sed naute. et ceteri q̄ erāt in nauī | **dicētes** **q̄lis est hic** | Ip. qz sicut
 homo dormit et sicut deus miracula facit **Cor.** in miraculis xpi ip̄
 aliquid ponit. ad ostēdendā veritatē humanā. et ad ostēdendā veri-
 tatē deitatis **Dñ cris.** **Somn?** hoīez trāquillitas deū oñdebat **Tria**
 ergo admirāe. hoīez dormiētē. deū ip̄atē. et creaturā obediētē. nū ad-
 dūt. qz vēti et mare obediūt ei. si ē creaturaz creatori.

Dñica iij. post octauā epiphanię

In illo tpe. d. i. d. l. parabola hāc **Simile factū ē regnū celoz**
 homini q̄ seminauit bonū semē in agro suo **Cū** āt dormi-
 rent hoīes. venit inimicus et sup̄seminauit sīzania ī me-
 dio tritici et abiit **Cū** āt creuisset herba et fructū fecisset. apparuerūt
 sīzania **Accedētes** autē serui patrifamilias dixerūt ei **Dñe** nōne bo-
 nū semen seminasti in agro tuo. nū ergo hī sīzania **Et ait illis** **In-**
imicus hō fecit hī **Serui** āt dixerūt ei. vis im? et colligim? ea **Et ait.**
Nonne forte colligētes sīzania eradicetis siml̄ cum eis et triticum.
 sinite utraqz crescere vsqz ad messē. et in tpe messis dicam messorib.
 colligite primū sīzania. et alligate ea ī fasciculos ad cōburendū
 dum **Triticū** autē congregate in horreū meum **Postilla**

Simile est regnū celoz. Matth. xij. **H**istoria huius euāgelij facta est in mēse aprili. videlicet p̄ma die āno cristi xxij. indicōe v.

Simile ē regnū celoz .i. stat? ecclie militātis [homī q̄ seminavit bonū semē in agro suo] hō ille crist? ē. ager āt ecclesia labore et sāguie cristi exulta Bonū semē est sācta doctrina. et fides catholica. Cū āt dormire hoīes .i. custodes Glo. interli. q̄ ad tutelā et custodiā sūt deputati. p̄ q̄s p̄lati designant. venit īmīcus hō id est diabol? ut patz exo. xv. dixit inimic? p̄sqr et comp. et supseminavit sīzania in medio tritici qz inter doctrinā veritatis comiscuit fallaciā erroris. inter fideles et electos comiscuit prauios hoīes. int̄ vtutes comiscuit vicia. Cū āt creuisset herba et creuisset apparuit sīzania Cris. q̄si sīkez herba hūs ita q̄ntū ad exteriorē apparēciā frēq̄nter non ē differentia īter semē cristi et semē diaboli. s. in facto dephēdit diuersitas. Accedētes aut̄ serui p̄riscas milias dixerūt ei. dñe nōne bonū semē seminasti ī agro tuo. vñ ergo hz sīzania. et ait ill. Inimic? hō fecit hoc Goz. diabol? dñr inimic? homo. ex eo q̄ hōi a principio inimicaf. Serui aut̄ dixerūt. vis im? et colligim? ea Et ait nō. ne forte eradicetis simul cū eis et triticum. Sinite utraqz crescere scz sīzantias et triticū. id ē bonos et malos. usqz ad messē id ē usqz ad mūdi glūmacōez. et in tpe messis. .i. iudicij die. dicam messoribz id ē angel. colligite p̄mū sīzania. et alligate ea in fasciculos ad cōburēdū qz misterio angeloz seperabuntur mali tunc de medio iustoz. et mittētur in iehēnam. tritici. .i. fideles in horrea huius mundi. ḡritos et flagellatos. aggregate ī horreum meū id est in celeste gaudiū

Dñica. v. Cōfitebor tibi dñe p̄ reli. Quere de lris. l. ī festo mathie.

Dñica in septuagesima

In illo tpe. d. i. d. l. papolam hāc Simile ē regnū celoz hōi patrifamilias. qui exūt p̄mo mane gducere oparios ī vineam suam. Cōuēciōne aut̄ facta cū oparijs ex denario diuino. misit eos in vineam suam. Et regress? circa horem terciā. vidit alios stantes in foro ociosos. et ill. dixit Ite et vos ī vineā meā. et qd iustū fuerit dabo vobis. illi autē abierūt. Ite autē exūt circa sextā et nonā et fecit sīke Circa vnderimam vero exūt. et inuenit alios stantes. et dicit illis Quid hic statis tota die ociosi. dicunt ei. qz nemo nos gduxit. dicit illis Ite et vos in vineam meam. Cū aut̄ sero factum esset. dicit dñs vinee pcuratori suo Voca oparios

n iij

et redde illis mercedē incipiēs a nouissimis usq; ad primos. cū uenissent ergo qui circa undecimā horā uenerāt. acceperunt singulos denarios. Venientes autē et primi arbitrati sūt qd pl? esset accepturi. Acciperunt autē et ipsi singulos denarios. Et accipientes murmurabant adū? p?emfamilias. Hū nouissimi una hora fecerūt. et pares illos nobis fecisti. q̄ portauim? pond? diei et est? At ille respondēs unū eorū dixit Amice n̄ facio tibi iurā. nōne ex denario cōuenisti merū tolle qd tuū ē et uade. Volo autē et huic nouissimo dare sicut et tibi. an n̄ sic? m̄ facere qd uolo. an ocul? tu? neq; est? qz ego bon? sum. Sic erunt nouissimi primi et primi nouissimi. Multi enī sūt uocati. pauci uero electi.

Postilla.

Humile est regnū celoz. **Math. xx.** Historia hui? euangelij locutus ē dñs ihes? cristus anno eius. xxxij. kal. octobris dñica. luna. xij. indicōe v. **Ad h̄ euāgelij scribit sact? matthe? in eodē ca.** **Q** ihes? dixit discipul? Amē dico uobis qz difficile diues intrabit in regnū celoz. Et itez dico uobis. Facili? ē camelū p̄ foramē ac? trāsire ip̄ diuite? intrare in regnū celoz. auditis autē hū? discipuli mirabā? ualde dicētes. Quis ergo poterit salu? esse. **Aspi**ciens autē ihes? ait illis. apud hoīes hoc impossibile ē. apud deū autē oīa possibilis sunt. **Glo.** diues difficile intrabit in regnū celoz. **Ip̄.** Difficile dicit et n̄ impossibile. qz difficile est diuicias possidere. et nō teneri nimis amore eorū. Et itez dico uobis facilius est camelū p̄ foramen acus trāsire. **Ip̄.** Hoc nō itelligit de q̄libet diuite? sed de diuite? gstituyente finē in diuicijs et totā gfidenciā suā. ergo mar. x. dicit. qd difficile gfidētes in pecunijs intrabūt in regnū celoz. **Vi. pos.** Lessio diuiciaz reddit hoīez difficilē ad pfectionē acquirēdā. Non tū facit impossibilē. qz abrahā fuit diues ualde. et tū fuit perfect? ut habetur gen. xij. Et ideo eccle. xxxi. Beat? uir diues q̄ inuēt? ē sū macula. et seq̄. Et quis est hic et laudabim? deū. q. d. uir et cū dif? ficultate inuenit. **Postmodū sequit euāgelij hodiernum.** **Simile ē regnū celoz.** id ē stat? ecclesie militantis. **hoī patrifamilias.** **Iste** est de? pater q̄ ita gubernat totū mundū. sicut p̄familias subditos in domo. **Qui exiūt p̄mo mane gducere oparios in uineā suā.** **Uī** nea ē uniuersalis eccia. cui? palmites sūt iusti. que a puro hoīe iusto. Itz abel colligitur. usq; ad ultimū hoīez iustū qui nascitur? ē. ut dicit gregorius. **Hic** uero uinea tot de se ptulit palmites. quot factos ptulit a iusto abel. usq; ad ultimū electū q̄ in fine mūdi nascitur?

est operarij sunt doctores et plati a deo missi ad culturā huius vinee
 per p̄dicacōez et doctrinā q̄ exiit p̄mo mane. Ip. qz a principio mū
 di usqz ad noe fuerit. m. d. c. lvi. anni. In q̄ tpe alijs sanctos patres
 ad erudicōez hoīz misit scz adā. seth. et enoch. et alios scōs et iustos
 | Conuēciōe aut facta cū operarijs ex denario diurno. Ip. Cōuēciō
 ista est p̄missio vite et ne p̄ labore. q̄ quidē vita et na dī denari? di-
 urnus q̄ ē eglis oīb? qz vita eterna erit eglis oīb? q̄ntū ē ex pte fis.
 qz nūq̄ finē habebit. Et egress? circa horā terciā. Hora terciā intel-
 ligitur mūdi discurs? a tpe noe usqz ad abrahā. iniq̄ tpe elapsi sūt
 ccc. lxxxix. āni. in quib? annis aliq̄ scī ad erudicōez alioz missi sūt
 a deo. ut noe. sem. thare. et sic de alijs. Itēz exiit circa sextā et nonā
horā et fecit similiter. Hora sexta. fuit ab abrahā usqz ad moysen
 i quo tpe elapsi sūt cccc. anni. in quibus ānis missi sūt abrahā. plaac
 et iacob. et xij. patriarche. et sic de alijs. Hora nona. a moysen usqz ad
 cristū. in q̄ tpe elapsi sūt. m. d. xi. āni. In quib? annis ad erudicōez
 populi missi sūt. moyses aarō et iosue iudices. reges. et pphete et
 sacerdotes. Extant enī vers? de etatib? veteris legis ut infra. Sex cē-
tum mille sex quīngita dī adam. Octogita nouēqz trecentos noe sub
archa. Circūcilus abrahā q̄dringētos habet annos. Dat triginta
qz sex quadrigētos moysi lex. Septuagita tetras q̄dringēta dauid et
rex. Sex q̄dringētos dabit transmigrans babilonqz. Ante ihesū ceter?
hic annoz datur ordo. Tract? ab hebreis habet sic et biblia nostra.
Ante ihesū numerat mūdi iheronim? annos. vñ ter mille. Septi-
gentos decies sex utraqz biblia dat. tam nra q̄ iudeoz. Nota vers?
legis non est beati iheronimi. Ante ihesū cētū min? vno milia quinqz
hic statis tota die ociosi. Undecima hora intelligit a tpe xpī usqz i
finem mundi. in q̄ tpe gētiles vocati sūt. p̄ p̄dicacōez apłoz et alio-
 rum ecclie doctoz. et ideo sequit? quid hic statis tota die ociosi qz et
 a principio mundi usqz tunc laborare in bonis operib? neglexerant
 quasi tota die ociosi stabant. dicūt ei. qz nemo nos cōduxit. id ē nē
 lus ppheta. nullus doctor ad instrūdū nos venit. qz lex et pphete
 filijs israel dati fuerunt. ut illi in spūali scificatione vigerēt. ex q̄
 bus scōz carnē crist? erat nascitur? Itē et vos in vineā meam. scz
 corde credendo. ore glitēdo. ope laborando. Vñ crist. Quisquis cum
fide recta bonis opib? insistit. h? vinee opari? existit. Cū sero fruct
esset. Ser. sero est mors hoīs vel sero est tēp? iudicij. qz illud erit in

fine mundi. **N**ē sero redōt homo ad domū suā. **A**nimalia ad nidū.
Nā in iudicio quilibet ad locū quē sibi pparauit ibi vel ad sinistrā
vel ad dextrā. dicat dñs vinee id est de? pē qui est dñs iure creatōis
pcuratori suo. Ip. id ē ihesu cristo. qui miss? ē ad pcuratōez salu-
tis hūmane. **H**ora ista vocatio generalit? fiet in iudicio. **E**t patet
ioh. v. Venit hora qñ mortui audient vocē filij dei. et q audierit vi-
uent. oparios siue bonos siue malos. et redde illis statim siue di-
lacōe mercedē suā. scz totā sñ diminucōe. ut patet. i. cor. iij. vnus
quisqz ppiā mercedē accipiet scdm laborē suū. Incipiēs a nouissi-
mis usqz ad primos. Quqz ei nouissimi in labore sūt pmi in pre-
mio. **U**n grego. **N**ouissimo paterfamilias reddē cepit. q ad padifi-
requiē pri? latronē q petru pduxit. Cū ergo venisset q circa vnde
cimā horā venerant scz ad operandū in vinea. Acceperūt et ipi si-
gulos denarios id est vitā eternā. q equalis erit oib? nulli lōgiōz.
nēli breuiōz. meritoz tñ diuersitate fulgebūt. alij magis. alij min?
Et patet. i. cor. xv. **S**tella differt a stella in claritate. **H**ic aut dena-
rius vnus est in se. multiplex aut ppter accipiētū differentia. **D**e
niētes aut et primi id ē illi q pmo vocati sūt ad penitētiā. arbitra-
ti sūt q pl? essēt accepturi. Glo. iterli. scz digniōz locum in regno
Acceperunt et ipi sigulos denarios id est sñ ia pmiā iuxta quen-
tionē pdictā. **U**n remigi? id ē eādē eternitatē. et accipiens murmur-
abāt. **I**sta murmuratio pōt dici longa dispēsiō pene in limbo. **U**n
grego. **A**ntiqui post lōga inferni tpa ad celū perueniūt. quasi post
murmuracōez denariū accipiūt. nos aut sñ murmuracōe: qz mor-
cum de corpore eximus. siue mora pmiū accipim? scz si iusti fueri-
mus. **S**imiliter pōt exponi de diu penitente et martire: qz vn? n stat
euolat sicut alius. **U**n ergo. Accipiētes murmurabāt scz qñēdo ad
uerlum premfamilias. dicētes. hū nouissimi id ē martires vel in
penitentia et in bonis operib? inferiores. vnā hora fecerūt qz modē
eo tpe laborē sustinuerūt. et pares illos nobis fecisti scz in i premio
qui portauim? pond? diei et est? pond? .s. pceptoz. et estū carna-
lis gupiscētie quotidie eidē resistendo. At ille rādens vni eoz dixit
Amice non facio tibi iniuriā. nonne ex denario queniisti mecū id ē
nonne pmisisti p vitā eterna seruare decalogum. Tolle qd tuū ē
qz paratus sū tibi reddere mercedē tuā. et vade .s. ppter iplēcionē
mandatoz. et intra in gaudiū dñi tui. volo aut et hinc nouissimo
.s. in penitentia feruenti dare sicut et tibi innocenti. Ana non licet

inichi facere qd volo | qz n vult nisi bonū et licitū **Ūn grego.** Stulta
est questio qtra bonitatē dei | an ocul? tu? | id est infirio tua qua ad
pmatū niteris | neqm ē qz ego bon? sū | ex natura boītatīs mee. idō
nulli facio iniuriā | **Sic erūt nouissimi** | id est humiles hic et abiecti
| primi | in futuro in sua exaltatōe. ut patet lu. xvij. **Ois q se hu**
miliat exaltabitur | et primi | in estimatōe hoīm in pnti | **erūt qngz**
nouissimi | in iudicio dei. qui est scrutator et rognitor cordiū | **multi**
enī sūt vocati | **Ip. scz ad fidē** | **pauci vero electi** | ad gl'az **Ūn grego.**
Multi ad fidē veniūt | sed ad celeste regnū pauci perducūt **Ūn etiā**
math. viij. Acta est via que ducit ad vitā. et pauci sūt qui iueniūt eā
Et lata et spaciola est via que ducit ad pōicōem ⁊ mlti ābulāt p eā

Dñica in sexagesima

In illo tpe Cū turba plurima gnenirēt et de ciuitatib? p
perarēt ad ihesū. dixit p similitudinē **Exūt qui seminat se**
minare semē suū. et dū semiat aliud cecidit ser? viā. ⁊ cō
sultatū ē. et volucres celi cōmedērūt illud. et illud cecidit supra petrā
et natū aruit. qz non habebat humore. aliud cecidit inter spinas. et
simul exorte spine suffocauerūt illud. aliud cecidit in trā bonā. et or
tum ferit fructū cētuplū. hec dicens clamabat Qui habet aures audi
endi audiat Interrogabāt āt eū discipuli ei? que esset hec pabola.
quib? ipse dixit Vobis datū est nosse misterii regni dei. ceteris autē
in pabolis. ut vidētes non videāt. et audiētes n̄ itelligāt Est āt hec
pabola Semen est vbum dei. qd autē ser? viā. hū sūt q audiūt. Deū
venit diabol? et tollit vbum de cordib? eoz. ne credentes salui fiant
Ram qd supra petrā. hū sunt q cum audierit cū gaudio suscipiunt
vbum. et radicē non hūt. qz ad tēp? credunt. et in tpe tēptacōis rece
dunt Quod autē inter spinas cecidit. hū sūt qui audierūt. et a sollici
tudinib? et diuitiis et voluptatib? vite eūtes suffocant. et n̄ referūt
Quod autē i terram bonam. hū sunt q i corde bono ⁊ optimo audie
tes vbum frinēt. et fructū afferūt i paciēcia.

fructū suū.

Postilla

Quoniam eba plurima gnenirēt **Luc. viij. math. xij. mar. iij.**
Historia hui? euangelij facta est in aprili pma die Anno
xpi xxxij. indictione v. An̄ initium illi? euangelij scribit scs
lucas i pncipio illi? ca. Q ipse crist? iter faciebat p ciuitates. ⁊ cal
tella. pōicans et euangelizans regnum dei. et duodeci cum illo. Et
mulieres aliq que erant curate a spiritib? malignis et infirmitatib?
Maria que vocatur magdalena de qua septem demonia elegerat. et

iohāna uxor kufze pcuratoris herodis. et susanna. et alie multe. q̄
mistrabant de facultatib⁹ suis Tūc seq̄tur euāgelīū hodiernū. Cū
eba p̄ima uenirēt | Goz. i. q̄ explicat p̄dicatōis cristi gracōsitas.
ad quā tot hoīes ueniebāt | et de ciuitatib⁹ | nō tū de villis s̄ rura
les: sed etiā de ciuitatib⁹ ciues | pperarēt ad ihesū | Et in hoc etiā no
tatur turbaz feruor et deuotio | qz ueniebāt | id est simul ueniebāt
Non qdā in p̄cipio. qdā in medio. et qdā i fine sermōis: sed simul
ueniebāt | ut audirēt ōbū dei. dixit p̄ similitudinē | Glo inē li. pabol
lam Quare loq̄bas in pabolis Rñdes ut a simplicib⁹ ei⁹ p̄dicatō fa
cilius retineretur | Erūt q̄ seiat | Goz. sens⁹ litteral ē plan⁹ | Mistice
scz fili⁹ dei a p̄re i mūdū. ut patz ioh̄is. xvi. Erui a patre et ueni
in mūdū | q̄ seiat .i. cui⁹ officiū est seminare | sem | scz ōba exteriora.
scdm assūptā humanitatē. et interiora scdm deitatē. ppter hoc ei
officiū uenit in mūdū. ut scz semē doctrine i mūdū sp̄geret. ut p̄
lu. x. Alis ciuitatib⁹ oportet me euāgelizare regnū dei. qz ideo mis
sus sum | Et dū seminat | Hic subdit differētias auditorū ōbum dei
Modo dic textū euāgelij usqz ibi | Qui hz aures audiēdi audiat | on
cris | Hic seminator postq̄ pabolā p̄ntis euāgelij p̄posuit dixit | quis
habet aures audiēdi audiat | Obicūqz hoc ōbū in diuīs scripturis
ponitur. excitatio ē mētis ad intelligēdū misteriū. ergo | hec dicens
clamabat | scz ut audirēt attēcius | qui habet aures | Goz s̄ dicebat.
qz oēs habebant aures: sed non oēs audiebāt. ut itelligerēt et bñ age
rent Pro q̄ sciēdū qd triplex est audit⁹. p̄m⁹ ē nature sēsitue Secū
d⁹ interioris itelligētie Terci⁹ obediētie De q̄ triplici auditu d̄r i ps.
xlviij. Audi filia: q̄ ad primū. et uide: q̄ ad secūdū. et inclina aurē
tuā: q̄ ad terciū | Interrogabāt at eū discipuli ei⁹ q̄ essz hec pabola |
Non iterrigabant eum statim in p̄ntia ppli: s̄ cū eēt sol⁹. ut h̄etur
math. xij. | quib⁹ | scz discipul⁹ iterrigatib⁹ .d. | uobis | qui fideles
estis | datum ē nosce mysterium regni dei | id ē itelligentiam scriptu
raz | ceteris autē i pabol⁹ | id ē phariseis et iudeis. et incredul⁹ | ut uia
dētes | id ē uidere se reputantes | nō uideant | uelut uidētes foris hu
manitatē. non uideant int⁹ diuinitatē scz oculo fidei. uelut uidētes
foris miracula. non uideant it⁹ ōtutē dei opantē | et audientes | scz
uerbum exteri⁹ . nō itelligunt sēsum spiritalē iteri⁹ | Est autē hec
pabola | Hic subdit dñs pabole exposicōez | Semē ē ōbum dei | d̄r at
semen ōbum dei ppter similitudinē Primo . qz semē qd semiat in
sub terra gdiatur sū fructu manebit . Sic ōbum dei qd i p̄dicatione

auditor nisi i pfundo memorie seruet onino pditur. Un dauid in
ps. cxviii. In corde meo abscondi eloqa tua. ut n peccē tibi Secunda
qz semē sū beneficio solis non crescit Sic verbū dei pdicatū sū grā
dei adiuuāte inutile existit Et hec est ratio qre in pncipio sermonis
grā iplozaf. et scōz iuoratio. ut scz qd possibilitas nra nō obriet.
eoꝝ nobis it cessione donec Tercio ppter ncciatē reficiēdi Rā sicut
semē ē materia pais ad refectionē corporis Sic ōbū est materia pdi
catōis ad refectionē aīe. ut patet deutro. iiii. Nō in solo pane uiuit
hō: sed in oī ōbo qd predit de ore dei. nū grego Cib? mētis ē ōbum
dei Postmodū subdit hic auditorz ōbi dei qtuor differētiās qd autē
secus viā id ē vna ps seminis cecidit secus viā id ē i corde vani
tatis et voluptatis expositū et gculcatū ē Cōculcatio trāseūtiū sig
nificat carnales affectiones et volucres celi cōmedēt illud p volu
cres itelligūtur demōēs Ergo cōmestio volucz significat sugiestios
nē demonū. nū subdit Deiū venit diabol? et tollit verbū i. memo
riā verbi de corde eoꝝ ne credētes salui fiant Inuidet enī diabol?
saluti hominū Sal? at per fidē habetur. ut patet lu. vii. Fides tuā
te saluā fecit Ram q sup petrā Hū sūt duri et rebelles p supbiam
Qui cū audierit cū gaudio suscipiūt ōbum qz tales in audiendā
pdicatōē delectātur. sed cū de pdicatōē recedūt. statī decedūt a bono
pposito qd habuerūt et hū radicē n hnt scz pfūde firmitatis Ratō
autē qre arbor radices n habet aliqn. est. qz nimis sepe trāsplātatur
Et qī frequēter de bono ad malum mutantur. ideo nō radicātur in
bono. nū subditur qz ad tēpus credūt. et in tpe tēptatōis recedūt
ut patz eccle. xviii. A mane vsqz ad vespērā imutabitur tēp? Qu
at cecidit inter spinas. hū sūt scz anxū per cupiditatē tpaliū Diuis
ie tpales spine vocantur. qz aīaz vulnerāt et pungunt et a sollicitu
tudinib? id ē a cura superflua in acqrendo et diuicijs id ē ab ipa
rez habūdātia in possidēdo et voluptatib? id est a seqnte luxuria
diuicijs vtendo euntes suffocantur qz qū incipiūt cogitare de spīs
ritualibus. statim se immiscet cogitatio de temporalib? et pualz
suffocat verbū Quod at cecidit in terram bonam id est in cor bon
nū et deuotum hū sūt qui in corde bono p industriam naturalē &
optimo p grāciam ihesu xpī audiētes ōbum dei etinent scz i me
moria et fructum affect in penitentia Un math. xii. dī Alij affect
fructum tricesimum. ut qui sunt in statu giugali Alij sexagesimū.
ut qui sunt in statu viduali. Alij centesimum. ut qui sunt in statu

virginali Circa pñs euāgelii ubi dicitur **E**rit q̄ seminat seminare semē
 suū Dicit hugo de prato **P**redicator ubi dei hoc qd̄ pdicat verbo .
 debet opere implere **S**i pdicator pdicat mūdāna gtemni. debet et
 ip̄e hoc facere . si pdicat abstinentiā et penitentiā. debet et ip̄e uti ut⁹ . et sic pe
 alij. et sic doctor ubi et exēplo. Sic ver⁹ pdicator dñs ih̄s fecit . ut
 patet act. i. **C**epit ih̄s facere et docere **S**equitur i euāgelio **S**emen
 est ōbum dei **U**bi diligētē ē adiutū . q̄ ōbū dei est valde p̄ciosū . q̄
 cōparat corpore xp̄i **U**n̄ aug⁹ . **I**n̄ rogo iqt̄ nos fr̄es n̄ sorores dicit
 te in **Q**uid vobis pl⁹ ēē videt⁹ . ōbū dei an corp⁹ xp̄i . **S**i vult⁹ verū
 respōdere . h̄ utiq⁹ dicere debet is . q̄ n̄ sit min⁹ ōbum dei q̄ corpus
 cristi **E**t ideo q̄nta sollicitudine obseruam⁹ . q̄n nobis corpus cristi
 ministrat . ut nichil ex ip̄so in terrā cadat . tāta sollicitudine obserue
 mus ne ōbū dei qd̄ nobis erogatur dū aliud ā cogitam⁹ ā loq̄mur
 de corde nostro depereat **E**x quib⁹ iam dñs pz . q̄ si scienter et ex p̄
 posito desidioso vel saltē ḡtēptabiliter audiūt grauiter peccāt . **U**n̄
 aug. et etiā allegatur in decretis **N**ō min⁹ reus erit q̄ ōbū dei negligē
 ter audit . ip̄ ille q̄ corp⁹ cristi in terrā cadere ex negligētia sua p̄
 miserit . hec ille . **Q**uod sp̄aliter intelligi potest de illo q̄ negligētia
 leui in terram sineret cadere eucaristiā . vel ille qui negligēter audit
 cū ḡtēptu verbū dei . v̄l de illo q̄ n̄ curat ōbū dei audire . i h̄ys q̄ sūt
 de necessitate salutis q̄ p̄us ignorat

Quidā in quinquagesima .

In illo tpe assūptit ih̄s . xij. discipulos . et ait ill⁹ **E**cce ascē
 dim⁹ iherosolimā . et gl̄mabuntur oīa q̄ scripta sūt p̄ p̄
 phetas de filio hoīs **T**radetur enī gētib⁹ . et illudetur . fla
 gellabitur . et conspuetur . **E**t postq̄ flagellauerit occidēt eū . et tertiā
 die resurget **E**t ipsi nichil hor⁹ itellereēt **E**rat at̄ ōbū istud absconditū
 ab eis . et n̄ itelligebāt que dicebātur **F**actū est at̄ cū app̄p̄q̄ret ih̄s
 richo . recus quidā sedebat sec⁹ viā mēdicās **E**t cū audiret turbam
 p̄tereuntē it̄rogabat qd̄ h̄ ēēt **D**ixerūt autē ei q̄ ih̄s n̄saren⁹ trāsia
 ret **E**t clamauit dicens **I**hesu fili dauid miserere mei . et qui p̄ibāt i
 crepabāt eū ut taceret **I**p̄se dō m̄ltomagis clamabat fili dauid mi
 serere mei **T**rans autē ih̄s iussit eum adduci ad se . et cū app̄p̄in
 quasset it̄rogauit illū dicens **Q**uid tibi vis ut faciā . **A**t ille dixit
Dñe ut videam . et ih̄esus dixit illi . **R**espice . fides tua te saluū fecit
 et ḡfestim vidit . et sequebatur eum magnificās deum . et oīs plebs

ut vidit dedit laudem deo.

Postilla

Asumpsit ihes? duodecim discipulos. Luc. xviii. math. xx. mar. x. Historia hui? euangelij facta est anno cristi. xxxiij. kal. april. feria iij. luna vi. indictione vi. An incipit illi? euangelij scribit sac? lucas in eodē ca. Q? crist? dixit discipulis suis Amē dico vobis Nemo ē q? reliquerit domū. aut parētes ā frēs. aut uxore ā filios ppter regnū dei. et nō recipiat mltō plura de h? tpe. et ī futuro seculo vitā eternā Postmodū īmediate seq? euangelij illud. Assūpsit ihes? duodecim discipulos x. Cor. dñs ihs puidēs ex sua passione discipulos suos pturbādos Ideo pdixit eis passionis penam et resurrectionis glāz. ut cū eū morientē cernerēt. resurrecturū nō dubitaret Et ait illis scz tāq? suis secretariis et amicis Ecce ascēdim? iherosolimā qz iherm in montanis et cōsumabū? oīa que scripta sūt p pphetas de filio hoīs id ē de virgīs filio. qz prophete scripserūt de passione cristi futura. ut patet ihere. xi. Quali agn? mānuer? portas ad victimā Itē pla. iij. Sicut ovis ad occisiōem nēm ducet et quali agn? corā tondēte se obmutescet. et nō aperiet os suū Ipse vulneratus est ppter iniquitates nostras. attritus ē ppter scelera nostra Itē pla. v. Corp? meū dedi pcuriētib? et genas meas vellentib? faciem meā nō auerti ab increpantib? et cōspuentib? ī me. Hic notādū est cū carnalipuiū est tēp? gaudiū et leticie scōz cōsuetudine mūdi. scz cōmedē carnes et bibere vinū et delicijs carnalib? perfrui Quare ergo scā mē ecclia in tpe iocūditatis cōmemorat nobis. et ad memoriā ēducit tristitia insignia passionis cristi Rādetur ut quilibet audiens hodie pdicare euangelij de passione cristi sic retrahatur a vanitatib? et gaudijs mūdi. vñ sequitur Tradetur enim gentib? Cor. tradit? fuit xps Primo a discipulo suo iuda iudeis. ut patet math. xxvi. Quid vultis michi dare. et ego vobis eū tradā Secūdo a iudeis poncio pilato qui erat ptes gētis. Tercio traditus est egūlo a pilato iplis iudeis. ut flagellaretur et crucifigeretur et illuderetur. primo ei illul? fuit in domo caiphe pontificis. dicentes. prophetisa nobis criste. quis ē qui te percussit. Secūdo in ptoreca herodis. qui spreuit eū in exercitu suo. et illulit eū cum veste alba. Tercio in atrio pilati. ubi fuit coronat? et arūdine in capite percussus. ut patet math. xxvij. et genu flexo añ eum illudebant ei di. Aue rex iudeoz. quarto in patibulo crucis. ut patet math. xxvij. Mo? uētes capita sua direct. vach q? destruit tēplū dei Et flagellabitur

Flagellatus enī fuit p̄mo colaphis in facie. ut patet math. xxv. et
colaphis eū ceciderūt Secūdo arūdinē in capite. ut p̄z math. xxv. et
accipiebāt arundinē et p̄cutiebāt caput ei? Tercio flagellat? i tota
corpore. utz ioh. xix. Tunc apprehēdit ihesū pilat? et flagellauit eū
| Et conspuet | Conspuit enī fuit. p̄mo a iudeis in domo caiphe
utz math. xxv. tunc expueēt in facie ei? Secūdo a gētilib? i atria
pilati. utz ioh. xix. Et dabāt ei alaphas. et expueēt i eū. Et postq̄
flagellauerūt occidēt eū | Cor. Ecce magna crudelitas. qz n̄ sufficit
eis alterū. scz vel flagellare. vel occidere. vñ pilat? flagellatū voluit
dimittere. scz illud ioh. xvij. Emēdatū ergo illū dimittā Sed iudei
noluerūt: sed post flagellacōez eū occidi p̄curauerūt | et t̄cia die resur-
surgēt In hoc p̄mittit eis gloriacōez de veloci ei? resurrectiōe Et ei?
resurrectio exēplar ē n̄re resurrectiōis | Et ipsi nichil horz itellegerūt |
Ap. qz adhuc rudes et imperiti erāt ergo nō itellegerūt | Factū ē autē
eū app̄piēret iericho | Superi? iā xps p̄dixit discipul̄ suis passio-
nis infirmitatē Sed ne scandalizaretur Hic ostēdit suā potēciā. et q̄
per miraculosā cecī illuminacōez. vñ q̄s t̄ruit d̄bo. q̄firmavit mi-
raculo. per p̄mū asseruitur i eis fides humanitatis. p̄ secūdū fides
trinitatis | Cecus qdā sedebat secus viā medicās. et cū audiret tur-
bam p̄tereuntē | multa enī turba p̄cedebat. et etiā multa sequebatur
cris̄m ihesū. in quo ostenditur testimoniū doctrine | interrogabat qd
hoc esset | et hoc est valde utile interrogare de ihesu. i. saluatore | dixe-
runt at ei qz ih̄s nasaren? trāsiret | nasaren? ē dicit? qz i nasareth ē
p̄cept? et etiā ibidē nutrit? | et clamauit | iū tūm clamore exteriori sed
etiā interiori. de q̄ d̄r in ps. cxvij. Clamauit in toto corde meo | di-
fili dauid miserere mei | q. d. Nō pecuniā sed misericordiā peto Et
in hoc qz hic secus clamabat. ihesu fili dauid miserere mei. q̄fitetur
n̄rāqz in xpo naturā scz humanā. in q̄ qz dicit fili dauid. scdm ei
humanā naturā nat? ē ex progenie dauid. Et diuinā q̄fitetur in
hoc qz dicit miserere mei. dei ei ē p̄pū miserere | et qui p̄bant increpa-
bant eū ut taceret | Alii significant hoies a bona alios retrahentes.
| Ipse vero multo magis clamabat. fili dauid miserere mei | In q̄
datur nobis exēplū. qz q̄nto magis nobis occurrūt i pedimēta tan-
to magis est clamandū et inuocandū diuinū auxiliū | Stans autē
ih̄s iussit illum adduci ad se | in q̄ apparet clemētia xpi Quia n̄ de-
dignatus est stare. et alloqui vles p̄sonas ei pauperes Nō ihero. Ce-
cus qui seq̄ non poterat. stat dñs et eū vocari iubet. ne turba phibēt

Goz. sic deberent facere principes nri. scz cu stare videret pauperes
 cōgrētes. et facere vocare ad se. ut audiret eoz q̄rimōnias. facerētq̄
 eis iusticiā expedite Sed iā potest dici de aliquib⁹. illud p̄sa. i. Pu
pillo n̄ iudicat. et causa vidue n̄ ingredit̄ ad illos et cū appropiā
 let int̄rogauit illū dicens Quid ē vis ut faciā q. d. x̄ps nō sanat iuis
 tos. s. z volūtarios Vñ aug. q̄ creauit te sū te n̄ iustificabit te sū te et
 ille dixit dñe ut videā Ecce bona et discreto peticio. nō ei petiuit au
rū nec argētū. s. z tū lumē. vñ p̄s. xlv. dñs illuminauit reos Ipe
at̄ dixit illi. respice jñ apposuit manū nec aliqd̄ vngentū ad sanan
 dū eū. s. z solū vñ qm̄ ipe dixit et facta sūt Fides tua te saluū fecit
 Goz. ex fide ei īp̄cat sal? spūal? et corporal? et ḡfessū vidit Nichil ei
mediū iter deū et sc̄m̄ dei et seq̄ba? illū Ecce signū p̄fecte illumina
cōis s. z i corpore et i aīa magnificās deū. i. magnū dicens eū mag
 nitudinē v̄tutis Vñ p̄s. xlv. Magn⁹ dñs n̄r et magna dē? e? et v̄s
 plebs ut vidit qd̄ sc̄m̄ ē. n̄ iuidet ut pharisei dedit laudē deo potē
 tie dei. ogradulādo sanitati reū Vñ circa p̄ns euāgelii vbi d̄r Ois
plebs ut vidit dedit laudē deo Sed heu hodie p̄les xp̄iani deū n̄ lau
 dant. sed dehonōrāt tripliciter Vñ qdā honōrāt mundū exercētes
diūlos malos ludos et p̄ diūlas malas leticias Nūc laruis demo
num i signū q̄ sūt fili demonum. nunc alijs paganis gestis v̄tē
ho p̄creacōe. ut puta corporis. sed reuera p̄ corporis et aīe destruc
tiōne Sc̄do aliq̄ hodie deū ihonōrāt. corp⁹ suū pascēdo ḡtra lau
dē dei. v̄tz ad phili. iij. Quoz de? v̄ter ē. et de illo deo q̄t miracula
facit. q̄re i sermōib⁹ discipuli sup̄ epl̄as dñicales sermōe. xlv. 32.
Tercio. aliq̄ hodie ḡtra laudē dei ducūt choreas illicitas. p̄pter quas
lotiēs vnum saltum faciunt v̄sus īfernū q̄tiēs vnum i chorea fa
ciunt saltē in tali ē p̄ccm̄ mortale Vñ aug. Ois motus peculantie
salt⁹ est in profundum cloace Et illa autoritas etiam allegatur in
 summa vitiorum. ca. de chorea

Dñica p̄ma in quadragesima.

In illo tpe. duct⁹ ē ihel⁹ in desertum a spiritu ut tēptaret̄
 tur a diabolo. et cum ieiunasset q̄dragita dieb⁹ et q̄dragi
 ta noctibus. postea esurijt. et accedēs tēptator. dixit ei Si
fili⁹ dei es. dic ut lapides isti panes fiāt Qui respōdēs dixit Sc̄rip
tum est Nō in solo pane viuit hō. sed i oī d̄bo qd̄ p̄dicit de ore dei.
Tunc assumpsit eum diabolus i sc̄āz ciuitatē. et statuit eum supra
pinaculum tēpli. et dixit ei. Si fili⁹ dei es mitte deozum Scriptum
 o i

est enī āgelis suis mādarit de te. et in manib⁹ tollent te. ne forte of-
fēdas ad lapidē pedē tuū. Fit illi ih̄s stur⁹ scriptū ē. Nō tēptabis
dñm deū tuū. Item assūpsit eū diabol⁹ i mōte excellū valde. et offē-
dit ei oīa regna mundi et gl̄az eoz. et dixit illi. hec oīa ē dabo. si ca-
dēs adoraueris me. tūc dixit ei ih̄esus. Vade sathana. scriptū est enī
dñm deū tuū adorabis. et illi soli seruiēs. tūc reliq̄t eū diabol⁹. et
ecce āgeli accesserūt ⁊ ministrabāt ei

Postilla

Duct⁹ ē ih̄s in desertū. Matth. iij. mar. i. Luc. ij. Tēptat⁹
est dñs ih̄es xps āno ei⁹. xxx. viij. p̄d⁹ ianuarij. feria. ij.
luna v. indictione iij. Itā inīciū illius euāgelij habet luc.
ij. Factū est at̄ cū oīs popul⁹ baptizaret a iohāne Et ih̄u baptiza-
to et orāte. ap̄tū est celū et descēdit spūs sc̄s corporali specie sic cō-
lūba i ipsū Et vox de celo facta ē Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹. in te ḡpla-
cuit michi Et ip̄e ih̄s erat incipiēs q̄li ānoz. xxx. ut putabatur fili-
us ioseph Ih̄es at̄ plen⁹ spū sc̄o. regress⁹ ē a iordane Tūc sc̄z stat⁹
post baptis̄m Ductus ē ih̄s sc̄z sp̄otaneē a spū sc̄to in desertū
Goz. Voluit at̄ tēptari crist⁹. ut tēptatorē suparet. ut tēptatos ḡfor-
taret. ut modū vitendi doceret. Quia nemo p̄t esse tñ tēptacōibus
ut habetur iob. iij. Militia ē vita hōis sup terrā Et cū ieiunaret
Ip̄. ut carnē suā innocentē p nobis maceraret. et exēplum fidelib⁹
daret. etiā ieiunādū xl. dieb⁹ et noctib⁹ non vltra ieiunauit. ut vir-
tus diuinitatis diabolo celaretur. qz etiā moyses in mōte. et helpas
i itinere tot dieb⁹ ieiunauerūt Alie tñ ieiunauit xps. et alie moyses
et helpas. n̄ ieiunauerūt virtute p̄p̄a. sicut crist⁹. Sed moyses susten-
tat⁹ colloquia dei. ut habetur exo. xx. Helpas vero ieiunauit i forti-
tudine tibi semel sumpti. sc̄z cuiusdā panis subcinericij postea elu-
rūt per hoc ostēditur in se veritatē humane infirmitatis et occasio
nam tēptatori dedit. ideo seq̄tur et accedēs tēptator sc̄z in specie hu-
mana Ad euidētiā hui⁹ tēptacōis aduertēdum qz diabolus sciebat
p p̄phetas qz crist⁹ futur⁹ erat ver⁹ de⁹ et ver⁹ hō. ut habetur ex̄pl
le pla. ix. Paruul⁹ nat⁹ est nobis. et fili⁹ dat⁹ est nobis. Sed nescie-
bat certitudinaliter qz ih̄esus nazaren⁹ esset ipse de⁹. ergo tēptanda
dixit ei Si filius dei es sc̄z natural. et p ḡleq̄ns ei eq̄l in potestate
dic ut lapides isti panes fiant Itā crist⁹. Cogitauit apud se. si pos-
terit de lapidibus facē panes vere filius dei est. si at̄ nō poterit. hō
est Qui respōdēs sapiēter nec diuinitatē eius poterat ppendē di.
Scriptū ē sc̄z deutro. vi. nō in solo pane sc̄z corporali viuit hō.

sed in oī ōbo qđ pcedit de ore dei. Ip. qđ verificatur nō solū de vīta
 spiritali s; etiā corporali. sicut patet de moysē qđ ieiunauit qđragi-
 ta dieb; et xl. noctib; locutione dei spūalie et corporalie sustentatus
 vā raba. Sicut corp; humanū nō potest viuē sū terreno cibo. Ita et
 aīa nō pōt viuē sū dei ōbo. Tunc s; postq; deuict; ē assūpsit eū dia-
 bolus. Goz. et s; corporaliter. et scōz aliq; in brachijs portauit. scōz
 alios ad manū duxit. Sciēdū qđ s; nō ē mīz qđ xps fili; dei pmisit se
 a diabolo duci. Vā grego. in omel. Quid ergo mīz. si se ab illo per-
 misit duci. qđ se etiā ptulit a mēbris illi; crucifigi. s; a pilato et a
 iudeis qđ fuerūt mēbra diaboli. in scām ciuitatē id ē in iherlm qđ dices
 hac sacra. qđ diuīo cultui deputata ppter tēplū qđ erat ibi. Rec erat
licitū in lege dñi alibi deo sacrificare. Et statuit eū supra pinaculū
tēpli. Goz. pinaculū ēz deābulatoriū circa muros tēpli. vbi ascēdes
 bāt sacerdotes ppro pđicātes. Dixitq; ei Si fili; dei es. mitte te deor-
 sum. Ip. hoc ōtute ppria potes sū periculo. Et etiā ppter misterium
angeloz tibi seruīetiū. Scriptū est enī. qm āgel; suis mādauit de te.
et in manib; tollēt te Ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. Nit illi
ihes; Cris. Richil mor; nē idignat; sed eū multa modestia scrip-
 turaz ei rādit. Scriptū ē s; deutro. vi. Nō tēptabis dñm deū tuū.
 Ip. Tēptare enī deū est qđere experimētum de dei ōtute absq; neces-
 sitate. et s; est pctū; qđ qmāq; hō habet aliqd qđ pōt facē s; vīā hu-
 manā ad euadēdum periculū. Non debet illud obmittere qđedo diuī-
 nū experimētum. Et ppter s; pbatio ferri cadentis. et duella tāq; il-
 licita phibent; ab ecclesia. per hoc enī respōdit dñs xps diabolo tēp-
 tanti ipsū. Quia cū posset de pinaculo tēpli descēdere p vīā huma-
nam s; p grad; ad s; factos in tēplo. non debebat p aliū locū descē-
 dere: qđ hoc esset deū tēptare. Itēz assūpsit eum diabolus. Goz. nē
 si non ex vno tū ex reliq; superaret. in mōtē excelsum valde. et ostē-
 dit ei oīa regna mundi. Ip. Nō est sic intelligēdum. qđ ex illo loco
 possunt oīa regna et ōnes ciuitates determinare videri. s; ostēden-
 do diūlas ptes orbis. Dixit ei. tale regnum est in tali situ. et tale ī tā-
 li. enarrādo breuiter magnitudinem et glāz illoz. et dixit ei. hec oīa
dabo tibi q. d. in illis faciā te regem. et hoc diabol; arrogāter loq;
 batur. non ei potuit facē: sed mēciebat; qđ mendax est et pē ei; s; s;
 mendaciū. utz ioh. viij. Si cadens tanq; inferior. adoraueris me
 tanq; superiorem. Ecce diabolus cultum diuinum sibi nīc usurpa-
re. Nū et ab iūio appēit deo se similem fieri. ut habetur gla. xij.

I Tunc dixit ei ihes^{us}. uade sathana id ē recede a me. qz aduersari^{us} es veritati. **H**oc ait ihesus qsi cū indignatōe qd n̄ fecit in pcedētib^{us} tēptacōib^{us}. **A**d ostendēdū qz pprias iniurias debet hō paciēter por-
tare. sz dei iniuriā nullo mō sustinere. et hāc veritatē p scripturā cō-
firmat di. Scriptū ē scz deutro. vi. Dñm deū tuū adorabis Ip-
sā adoratione patrie q soli deo debet. **S**acti at venerari possūt venerā-
tione dulie. **T**unc eligit eū diabol^{us}? Itaq^{ue} qfuit? ex dei triūpho. **T**ūc
accesseūt āgeli et ministrabāt ei sicut dño vero ppriū serui. **E**x hoc
apparet diuinitas cristi. qz nulla natura est sup āgelicā nisi diuina.
Circa pñs euāgelii vbi dicit^{ur}. **E**t tēptaretur a diabolo. **V**bi notādū
qz lucifer fuit de sūmo ordie ierarchie. et in illo ordine supmū gra-
dū tenuit. cui tanq^{ue} principi de sigulis ordinib^{us} magna multitudo
adhesit qz oēs secū duxit. **L**ucifer aut dicit^{ur} est qz p̄teris luxit sueq^{ue}
pulcritudinis glideratio eū excerauit. subditosqz habere voluit. et
nulli subiect^{us} eē gcupiuit. primū hoīez tēptauit. et vicit. xpm tēp-
tauit et vicit. ē. p̄tātē suā tūc amisit. quā in ultimis tēpib^{us} recupa-
bit. nūc ligat^{us}. sed in fine mūdi soluetur.

Dñica. ij. in quadragesima.

I Illo tpe **E**gress^{us} ihes^{us} secessit in ptes thp̄ri et sidonis. et
ecce mulier chananea de finib^{us} ill^{ius} egressa clamauit dicēs
ei. **M**iserere mei dñe fili dauid. **F**ilia mea male a demonio vexatur.
Qui n̄ respōdit ei vbi. **E**t accedētes discipuli ei? rogabāt eū dicētes.
Dimitte illā qz clamat post nos. **I**p̄e autē rōdēs ait. **N**ō sum miss^{us}
nisi ad oues que perierūt dom^{us} israhel. **A**t illa venit et adorauit eū.
dicēs. dñe adiuua me. **Q**ui rōdēs ait. **N**ō ē bonū sumē panē filioz &
mittē canib^{us}? **A**t illa dixit. **E**tia dñe. nā et catelli edūt de micis q ca-
dūt de mensa dñaz suoz. **T**unc rōdēs ihes^{us} ait illi. **O** mulier mag-
na est fides tua. fiat t^{ibi} sicut vis. **E**t sanata ē filia e^{ius} in illa hora.

Egress^{us} ihes^{us} secessit i ptes thp̄ri et sidonis. **M**ath. xv. mar. vii. **P**ostilla.
fāt est āno cristi. xxxij. viij. pd^{us} map. feria vi. luna xix. in
diciōne. v. **A**t in ciū illi^{us} euāgelij scribit sāt^{us} mathe^{us} i eodē ca.
Qu^{ia} cristi^{us} dixit discipul^{is} suis. **O**is plantatō quam nō plantauit p̄-
meus celestis eradicabitur. **S**inite illos scz phariseos et scribas. **C**eci-
sunt et duces cecoz. **C**ecus autē si ceco ducatū p̄stet ambo in foueam
cadunt. **T**unc postmodū seq^{uitur} euāgelij hodiernum. **E**gress^{us} ihe-
sus scz de t̄ra gerazeno^{rum} relictis scribis et phariseis calūniatorib^{us}.

suis q̄ ex hoc calūniabāt. q̄ discipuli cristi trāsgredierē traditiōes
 senioꝝ. et non lotis manib⁹ māducarēt Et hoc ipsi pharisei puta-
 bant esse grande pctm̄ Crist⁹ autē dixit. nō lotis manib⁹ māducare.
 non inq̄nat hoīem: sed q̄ de corde exeūt. ea coinq̄nat hoīez De corde
 enī exeūt cogitaciōes male. homicida. adulteria. fornicatiōes. furta.
 falsa testimonia. et blasphemie. hec sūt q̄ coinq̄nat hoīez Accessit i
ptes t̄p̄ri et sydonis Tyrus et sydon sūt civitates gētiliū site in ter-
 ra p̄missiōis p̄pe mōtē sybani Et ecce mulier chananæ sc̄z natiōe
 chananæ habitauerat i t̄ra p̄missiōis an̄ filios israhel nec po-
 terant p̄ eos extirpari Nā ista mulier ab illis q̄ remāserāt descēde-
 rat Ista autē mulier audivit de miraculis ih̄u cristi. et ideo firmiter
 credebat: q̄ filiā suā sanare poterat a finibus ill⁹ egressa Et ut p̄-
 mar. vii. Pr̄o venit ad ih̄m intra domū: sed q̄ eā ibi n̄ exaudiuit.
 secuta est eū in itinere. clamās miserere mei fili dauid. Audiuerat
 enī cristū p̄missū iudeis descendere de genere dauid. ergo clamauit
Miserere mei fili dauid. filia mea male a demonio vexatur Qui n̄
 respondit ei vbum Hec est p̄ma duricia q̄m xp̄s ostēdit huic mulier
 ei. non p̄pe indignatiōez. sed ut ex p̄leueratiōe ipsi⁹ in p̄re firmitas fi-
 dei ei⁹ et deuotio ostenderetur discipul⁹. ut ipsi discipuli p̄ ea rogas-
 sent. ut sit oñderet nos scōꝝ p̄ribus indigere. nū seq̄tur Et accedē-
tes discipuli ei⁹ rogabāt eū p̄ ea di. dimitte illā q̄ clamat post nos
Ip̄s Propt̄ erant ad hoc ex cōpassione videntes fidē et deuotiōem mu-
 lieris Ipse enī respōdēs ait Nō sū miss⁹ nisi ad oues q̄ perierūt do-
mus israhel Ista fuit secūda duricia cristi ad mulierē istā. q̄ d.
 eam non esse de ouib⁹ israhel id est dei. et p̄sequēs reliq̄bat q̄ ip̄a
 erat de ouib⁹ diaboli Ip̄s Antiq̄s patrib⁹ iudeoꝝ fuit facta p̄missiō
 de cristo sicut abrahe et dauid Sed q̄ iudei p̄ maiori p̄te reppulerūt
 fidē xp̄i. et gētiles eam suscipiēt Ideo di. ihero. Non dicit xp̄s q̄ quē
 etiam ad gētes miss⁹ sit Cū autē h̄ mulier videret nichl̄ posse ap̄los
Tūc p̄sonaliter p̄p̄i⁹ accessit. nū seq̄tur At illa vēit et adorauit eū
sc̄z tanq̄ deū et creatorē oīz creaturaz. tanq̄ deū reli et c̄re. tanq̄ p̄-
 ceptorē et angeloz et hoīem. dicēs Dñe adiuua me et q̄ filiē ifirmis
 fatē suam estimabat. ideo dicit Dñe adiuua me. q̄ rādīs ait Non ē
bonū sumē panē filioꝝ et mittē tanib⁹ Hec ē t̄cia duricia. q̄ eam
 tanē appellauit. et n̄ esse dignam panē Et illa dixit. etiam dñe hic
ostendit humilitas mulieris hui⁹ q̄ ipsa fatebat se esse canē di.
Etiam dñe q̄ vez ē qd̄ dicis. nec peto panē integz. sed micam nā
 a iij

et catelli edunt de micis q̄ cadunt de mēsa dñorū suorū. q̄. d. q̄ sicut ca-
telli aliq̄ modica utpote micas cadētes de mēsa p̄cipiūt. Sic et ego gē-
tilis debeo saltē modicū qd̄ p̄cipē de bñficijs tuis. Querit hic quare
cristi? hūc mulieri tantā ostēdit duriciā. Rōdet ihero. q̄ fecit ut exēp-
lum p̄seueratiē nobis daret. et ei? fidē et ḡstantiā p̄baret. et p̄batā
manifestaret. ergo rōdēs ihs ait. O mulier magna ē fides tua. I-
acobus p̄p̄sient. sed hoc p̄ ex q̄ filiā nō secū adduxit ad ihs: sed
misit in domo. nec cristi ad eā ire petiuit: q̄ credebatur eū posse filiā
suā liberare solo v̄bo. Fiat tibi sicut vis. Ip̄. q̄. d. Fides tua q̄ mere-
tur. Crist. Hic ostēdit q̄ntū valeat instantia oratiōis. q̄ qd̄ ap̄l̄ nō
obtinuerēt. ista p̄fecit. Et sanata est filia eius ex illa hora. sc̄z q̄ ser-
mo cristi p̄cessit ex ore eius. q̄ cū rediūt domū inuenit filiā sana mē-
tis et plene liberatā et sanatā. Circa p̄ns euāgelii ubi d̄z. Filia mea
male a demonio vexatur. Notādū q̄ ad h̄ q̄ q̄s nō possideat a dia-
bolo. duo valent. Prius ut q̄s sibi a p̄tō caueat p̄serti mortali. et si
incidit statū ḡteratur: q̄ in talē demon potestātē nō habet. ut p̄bat
cassian? in collacōe patrū p̄ explū de s̄cto anthonio. Quē duo ma-
gi odientes p̄ tres successiue demones eicē de cella sua conabātur. cū
aut̄ beat? anthoni? tēptatōez amarissimā s̄ctiēs oraret et signo cru-
cis se nr̄miret: sp̄ vacui demōes recesserunt. Et sic tandē magi illi
a beato āthonio virtutē crucis cristi et fidei catholice discētes ad fi-
dem ḡali sūt. Tunc diffiniuit beat? anthoni? nullaten? demones
posse in nr̄e cuiusq̄ vel corp? iuadē. nisi eā primū destituerit oib?
cogitacōib? s̄ctis. et nisi pri? mentē possederint. Secūdo valet fidei
simbolū dictum v̄l crucis signum. p̄ se v̄l p̄ suis imp̄ctum. Ex
emplū patet in dialogo grego. li. iij. ca. viij. de iudeo custodito p̄
signum sancte crucis. 41.

¶ Dñica tertia in quadragesima.

In illo tpe. Erat ihs eiciēs demoniū et illud erat mutū. Et
cū eiecisset demoniū. locut? est mut? et admirate sūt tur-
be. Quidā autē ex eis direēt. In beelzebuc principe demo-
niorū eici demonia. Et aliq̄ tēptantes. signū de celo querebāt ab eo.
Ip̄s autē ut vidit cogitacōes eorū dixit eis. Omne regnū in seipm
diuisū desolabitur. et dom? supra domū cadet. Si autē et sathanas
in seipm diuis? est. quō stabit regnū ei? q̄z dicitis in beelzebuc eiciē
me demonia. Si autē ego in beelzebuc eicio demonia. fili? nr̄i i quo
eiciunt. Ideo ipsi iudices vestri erunt. Porro. si in digito dei eicio

demonia pfecto puenit in vos regnū dei Cū fortis armat? custodit
atrium suū. i pace sunt ea q possidet. Si at fortior illo supueniens
vicerit eum. vniūsa arma ei? aufert in qbus glidebat. et spolia ei?
distribuet Qui nō est meū. adūsum me est. et q n colligit meū. dis
pergit Cū imund? sps exierit ab hoīe. ambulat p loca inagla que
rens regem. et n iueniens dicit Beūtar in domū meā vā exiui Et cū
venerit inuenit eā scrobis mūdātā et ornātā Et tūc vadit et assumit
alios septē sps secū neqores se. et ingressi habitāt ibi Et fiunt no
uissima hominis illi? peiora priorib? Factū ē aut cum q diceret Ex
tollens vocē qdam mulier de turba. dixit illi Beat? venē q te por
tauit et vbera q luxisti At ille dixit Quinimo beati q audiūt vbum
dei et custodiunt illud.

Postilla

Erat ih̄s eūciēs demoniū. Luc. xi. math. xij. mar. iij. Hoc
euāgelij scū est anno xpi. xxxi. kal. decēbris. feria. p. in
ditione. iij. luna. xvij. An incipiū illi? euāgelij scribit scūs
lucas in eodē ca. Factū est autē cū esset ih̄s in loco q orans ut cel
lauit. dixit vn? ex discipul? ei? ad ipm Dne doce nos orare. sicut is
hanues docuit discipulos suos. et ait illis. Cū oratis dicite Pater
nostr q es in celis sacrificetur nomē tuū. &c. Tunc postmodū seqē
euāgelij hodiernum. Erat ih̄s eūciēs demoniū. Cor. Cōueniē
at post documētum orōis ponit miraculū expulsiōis demonis. qz
hic est vn? effect? orōis. utz mar. ix. Hoc gen? demonioz i n̄lo pē
exire nisi in oratione & ieiunio. et illud. scz obsessū n̄ demoniū. erat
mutum. Cor. scz ab effectu. qz mutū faciebat hoīem Et math. xij.
habet q etiā cecus erat. et mar. ix. q etiā surd? erat Dñ be. In vno
hoīe tria ppetrata sunt miracula. cec? videt. mut? loqitur. possess?
a demonio liberatur. et cum eiecisset locut? est mut? . & admiratē
sunt turbe. scz simplices et minores. maiores at calūniabant mira
culum et blasphemabant. Quidā autē. scz scribe et pharisei. dixerūt
In beelzebub p̄cipe demonioz eūciēs demonia. Miraculum illud
erat publicū. et ideo denegare nō poterāt. sed peruertere conabant.
dicētes q? v̄tute demonis factum ēēt Odium ei et inuidia puerunt
iudicia. et scā it p̄tantur ad deteriore p̄tē Scribe autē & pharisei val
de odēt cristum: qz acrie arguebat eoz vicia. et ideo miracula diuī
na v̄tute facta. dixerūt fieri artemagica scz in beelzebub p̄cipe demo
nioz Dñ be. Cult? p̄dolatrie a rege ciuitatis ninine ortum habuit.
qui de morte patris sui noīe beel. intū doluit. q? ob memoriam sui

aureā statuā p̄ris sui imaginē et similitudinē habētē fieri fecit. quātm̄
habuit in tāta reuerētia. ut si aliq̄ fugitiui & facinorosi ad eā ḡfuge
rent. essent securi de vita sua. ideo ceperūt et honores diuinos ei sc̄z
imagini exhibere. uidentes regi placere in hoc Quo exēpla ceteri de
locis adiacentib⁹ in honore patz suoz statuas aureas fecerūt. et sic
creuit pdolatia Beelzebuc iterp̄tatur vir muscay siue h̄is muscas
qz mulce ḡgregabāt ad pdolū illd p̄pter cruorē aīaliū. q̄ ibi imola
bant In p̄dō autē simulacro dicebāt iudei p̄cipē demonioz habita
tare Tum qz illud p̄mū fuisse ydolū. sic d̄r in h̄storis Tum qz cul
tus ei⁹ apud gētiles generalior erat atqz celebrior Et p̄ ipm dicebāt
cristū eūcere demonia. hoc autē ex magna inuidia Dū crist⁹. Inuid⁹
non q̄rit quid dicat: sed solū ut dicat Alī septātes signū de celo q̄
rebāt ab eo | Fortassis q̄rebāt descēdū ignis de celo. sicut factū fuit
tpe helpe. iij. reg. xviij. Aut māne p̄ descēdū. sicut tpe moysi. ut paz
ero. xvi. Vel sicut tpe iosue. sol stetit spacio vni⁹ diei iosue. x. Vel
sicut tpe ezechie. sol recessit x. gradibus. utz pla. xxxviij. Ipe autē n̄
dit cogitacōes eoz | Beda. Non ad dicta sed ad cogitata crist⁹ rōdit
D: & cōpellerēt credē patri ei⁹ q̄ cordis occulta videbat. hoc ei n̄ p̄t
demon nec aliq̄ creatura: sed sol⁹ de⁹. ut et ipi in sua scriptura ha
bebant Dā. iij. reg. viij. Tu sol⁹ nosti corda filioz hoīm Itē ij. reg.
xvi. Non uidet ea q̄ patēt de⁹ at̄ ītuetur cor | Dixit eis Qz regnū in
seipm̄ diuisū desolabitur | id ē peribit et destruetur Nam ut ait ihe
ronim⁹ Parue res gcordia crescūt. discordia maxime res dilabunt
tur Dā arista. Oīs enī uir⁹ vn̄ ita fortior est seipsa dispersa | 4 dō
mus supra domū cadet | Glo. Domus supra domū cadit. cū habi
tator vni⁹ dom⁹ a familia alteri⁹ dom⁹ oppm̄itur | si at̄ sathanas
in seipm̄ diuisus est | sc̄z ita ut vn⁹ expellat aliū | quō stabit regnū
eius | id est potestas eius | Si at̄ ego in beelzebuc eūcio demonia | ut
uos dicitis | filiū vestri | id ē apli q̄ sc̄z carnē a iudeis nati sūt | i quoz
eūciunt | q. d. Si filiū v̄ri id ē apli q̄b⁹ dedi ptatē sup demonia. i no
mine meo demonia eūciūt Iniquū ē dicē me in d̄tute beelzebuc eūcē
demonia | ideo ipsi iudices v̄ri erunt | qz exātes assessores mei in fia
nali iudicio sententiā meam approbabunt | Porro si in digito dei |
id est in d̄tute spirit⁹ sancti. q̄ bene digito cōpatur. sicut digit⁹ pre
dit a p̄re et filio | p̄fecto puenit in vos regnū dei | Cor. sententiā diui
ni iudiciū Dā aug. Regnū dei est potestas iudiciaria q̄ dānātur im̄
p̄ et a fidelib⁹ | secernūtur | Cū fortis armat⁹ | i. i. diabol⁹ | custodit

atriū suū. Goz. id est mūdū. qz diabol⁹ an aduētū fili⁹ dei in mūdū
 line gtradictione picipabat. In pace sunt oīa que possidet. id est
 peccōres q̄ obediūt et fauēt ei. In pace sūt q̄ntū ad diabolu. Vñ grego.
Illos pulsare negligit. q̄s q̄eto iure possidere sentit. Si at fortior eo
supueniēs. scz cri⁹sus. vicerit eū. vniūsa arma ei⁹ aufert in quib⁹
gfidebat. Cri⁹s⁹ ei cū faci⁹ fuit homo inuasit diabolu. et arma ei⁹
abstulit. id est astucias et neq̄cias ipsi⁹. et spolia. id est hoīes ab eo
deceptos. Cri⁹s⁹ p se et cōseque⁹ p ap̄los suos ad noticiā veritatis
et fidē scē trinitatis euocauit. Que spolia cri⁹s⁹ distribuit cū fideles
suos custodiē āgeloz mācipauit. et dona scī spūs eis tribuit. resiste
de āpli⁹ tēptacōib⁹ suis. Qui nō ē mecū gtra me est. q. d. scz glo.
Opera mea nō gueniūt cū operib⁹ diaboli. Ego enī volo bonū. Ille
vero malū. ego amo humilitatē. ille supbiā. ego diligo castitatē. ille
vero luxuriā. ego volo aīas saluare. ille p̄dē 4c. et q̄ n colligit mes
cū in vnitatē fidei. et dilectionis dei et pximi disp̄git. qz sicut offi
ciū cri⁹s⁹ est dispersa ggregare. sic everso officii diaboli ē ggregata
disp̄gē. Cū i mūd⁹ spirit⁹ exierit ab hoīe. scz p gtritiōez gfectionē
et verā penitētiā. ambulat per loca inaḡsa. id ē arida. et intelligūē
corda fidelīū in q̄bus exsiccāt. est humor mūdane lassitudinis q̄ diabo
lo resistunt. n̄ gsentientes suis sugiēstionib⁹ ut peccēt. sed viriliter res
sistūt tibi. q̄rēs req̄et et n̄ iueniēs. qz ubi req̄escit spirit⁹. scz. p bonas
meditacōes. spirit⁹ malign⁹ illuc itrare n̄ audet. Dicit reūtar i do
mum meā. scz q̄ olim erat mea. vñ exiui. id ē expul⁹. cū p penitētiā
tiam. Et cū venerit iuenit eā scobis mūdātā et ornatā. scz p penitētiā
tiam et vacatē bono operi. Vñ necesse ē vere penitēti ut sp̄ aliqd̄ boni
operis faciat. ne diabol⁹ iueniat eū oriolū. Tunc vadit et assu
mit septē spūs neq̄ores se. per septenariū numez intelligunt septem
peccā mortalia. Vñ grego. Magdalena septē demonia habuit. q̄ vni
uersis vicijs plena fuit. Et ingressi habitant ibi. qz de domo dei sic
habitatō demonū. et erunt nouissima hoīs illi⁹ priora p̄orib⁹. qz
q̄libet peccātū in recidiuātē peius ē. q̄ si se an̄ recidiuū p̄p̄ igtati
tudinē. Factum ē at̄. cum si dicit. scz xp̄s loq̄ndo gtra iudeos ip̄os
redarguēdo. Extollēs vocē. scz i cri⁹s⁹ cōmēdaciōez. q̄dam mulier dē
turba. n̄ diues n̄ nobis. sed de cōmuni ple. qz fuit sancta marcella.
famula sancte marthe. Que audiēs xp̄m a iudeis et phariseis blas
phemari et dehonestari. et n̄ valēs vltēri⁹ sustinere. Ad laudē fili⁹ dei
et cōfutatōez iudeoz et phariseoz et scribaz prupit in laudē fili⁹ et

matris dicēs. Beat⁹ uenit q̄ te portauit [et sic matrē dei ex filio lau-
 dat. qz ab ipso filio habz grāz et glāz. Et uere beat⁹ uenit: qz ibi de⁹
 fact⁹ ē hō. et nō t̄pāl. immortal⁹ mortal⁹. utz ioh. i. Et ōbū caro fact⁹
 est. et ubera q̄ luvisti [scz a q̄b⁹ ali mētu lactis suscepisti]. At ille dixit
quinnimo [q. d. n̄ tū illa ē beata q̄ me portauit in utero tuo et lacta-
 uit me ex uberib⁹ suis. imo etiā]. Beati q̄ audiūt ōbū dei [aure ites-
 ri⁹ corde credētes] et custodiunt illud [opere implētes]. Quia n̄ audito-
 res legis iustificabūtur: sed factores legis. Et patet ro. ii. Beati ergo
in tpe in p̄senti: sed in futuro in re. Circa p̄ns euāgelii ubi dicit. Erat
ihesus efficiēs demoniū et illud erat mutū. Querit cū crist⁹ [fecit mlt̄
ta miracula. et suā misericordiā plurib⁹ hoīb⁹ [indulxit eos ab ifir-
 mitatib⁹ liberādo]. Quib⁹ [uel cui suā misericordiā magis dicit exhibi-
 buisse]. R̄ndetur qz dñs n̄ ihesus crist⁹. ut dicūt doctores. augustin⁹
 ihero. crist⁹. Nunq̄ liberauit aliquē corporalit̄ qui etiā spūaliter. &
 nunq̄ p̄t̄ liberādo qui etiā totū hoīez liberaret. Nichilomin⁹ si ha-
 bem⁹ respectū ad grauitatē cū una sit grauior alia. A grauiori libe-
 rando infirmitate dicit misericordius se habuisse. Sed q̄rit q̄ iter ali-
as est maior infirmitas [R̄ndet qz illa q̄ totū occupat hoīem et cor-
 poraliter et spūaliter. q̄ illa q̄ solū corporaliter]. Sed q̄ ē illa [R̄spō-
 deo qz possessio hoīs a diabolo in alijs infirmitatib⁹ corp⁹ affligit̄
 et aīa nō: qz stat in suo sensu. S; qū hō a diabolo inuadit̄ et ueratur
 Et patet experientia]. Et q̄ ad aīaz hō affligitur et racōis usu p̄uatur
et deīn corp⁹ ueratur. ergo dñs n̄ ih̄s xp̄s hoīez a diaboli manib⁹
liberādo suā mīam magis in hīs q̄ in alijs oñdit

Quāta in media q̄dragelima.

In illo tpe Abāt ihel⁹ trās mare galilee q̄d ē tyberiadis. et
 seq̄batur eū multitudo magna. qz uidebāt signa q̄ facie-
 bat sup hīs qui ifirmabantur. Subst̄ ergo in montē ih̄s
 et ibi sedebat cū discipul⁹ suis. Erat aut̄ primū pasca dies fest⁹ [in
 deoz]. Cum subleuasset ergo oculos ihesus. et uidisset qz multitudo
maxima uenit ad eum. Dicit ad philippū [Vñ enim⁹ panes ut mā-
 ducēt hū]. Hoc at̄ dicebat tēptās eū. Ipse ei sciebat q̄d eēt factur⁹. cū
 dicit ei philipp⁹. Ducētoz denarioz panes n̄ sufficiunt eis. ut unū
quisqz modicū q̄ accipiat. Dicit ei vn⁹ ex discipul⁹ ei⁹ [andreas frater
 simonis petri]. Est puer vnus hic qui hz quinqz panes ordeaceos.
et duos pisces: sed hec quid sunt inter tantos. Dicit ergo ihesus [Fa-
 cite hoīes discūbere]. Erat autem senum multū in loco. Discubuerūt

ergo viri numero quasi quinq; milia. **A**ccipit ergo ihes^{us} panes. & cū
gracias egisset distribuit discubentib^{us}. **S**ic et ex piscib^{us} inq̄ntū vo
lebat. **U**t at̄ impleti sūt. dixit discipul^{is} suis. **C**olligite q̄ supauerūt frag
menta ne pereant. **C**olligerūt ergo et impleuerūt duodeci cophinos frag
mentoz ex quinq; panib^{us} ordeaceis q̄ supauerūt hīs q̄ mādurauerāt.
Illi ergo hoīes cū vidissent qd fecisset signū dicebāt. **Q**uid hic hō ē de
ppheta q̄ vētur? est in mundū.

Postilla

Aut ihes^{us} trans mare galilee. **I**oh^{is}. vi. **matth**. xii. **mar^{ti}**.
vi. **H**oc euāgelīū factū est āno cristi. xxxij. p̄dus april. dñi
ra. luna. xxij. inditione. v. **I**n incipit illi^{us} euāgelīū habet^{ur}
ioh^{is}. v. **Q**u^{ia} xps dixit iudeis & phariseis & scribis. **E**go cognoui vos:
qz dilectionē dei n̄ habetis in vobis. **E**go veni in noīe p̄ris mei. & n̄
accepistis me. **S**i ali^{us} venit in noīe suo illū accipietis. **Q**uō potestis
credere vos q̄ gl̄am ab iuicē accipitis. et gl̄am q̄ a deo solo est nō q̄
ritis. **N**olite cogitare: qz ego accusatur? sū vos ap̄d p̄rēz est q̄ accus
lat vos moyses in q̄ vos speratis. **S**i ei creditis moysi: credetis for
sitam et michi. **D**e me enī ille scripsit. **S**i aut̄ illi^{us} litteris n̄ creditis.
quō vobis meis credetis. **P**ost hec abūt ihes^{us} trās mare galilee. **I**n
dei ei q̄rebant xpm interficere. et non erat adhuc tēp^{us} passionis sue.
Ideo abūt trās mare galilee. et tūc paup^{er} multitudinē in deserto. **E**t
illud miraculū factū ē i p̄cipio terciū āni p̄dicatōis cristi circa pal
ra. in q̄ die festo decollat^{us} fuit sct^{us} iohānes baptista. **N**otādum
scōz. l^o. qz mare galilee est quidā lac^{us} magn^{us} per quē trāsūt iordā
nis fluui^{us}. **E**t d^{icitur} mare scōz modū loquēdi hebreo^{rum}. in q̄ aggregatio
magna aquaz vocat^{ur} mare. **E**t d^{icitur} mare galilee a puincia vel regio
ne. sicut mare anglicanū. et d^{icitur} mare tyberiadis ex noīe ciuitatis
edificate in littore q̄ antiquit^{er} cenereth dicebat^{ur}: sed ab herode tetrar
cha reedificata et ampliata. et tyberias est vocata in honore tyberii
cesaris. **E**t seq̄batur eū multitudo magna: qz videbāt signa q̄ facie
bat sup^{er} hīs q̄ ifirmabantur. **U**n^{de} d^{icitur} mar. vi. **P**rocurrētes vniū^{us}
regionē illā repēit in grabatis eos q̄ se male habebāt circūferre. vbi
eū audiebant eē et sanabant oēs. **S**ubūt ergo in montē. **I**p^{se}. qz erat
loc^{us} deuotiōis et doctrine apt^{us}. **E**t ibi sedebat cū discipul^{is} suis. **D**o
cens eos et gl̄lando eos. **E**rat aut̄ primū pasca dies fest^{us} iudeoz.
Sciendū scōm tho. de agno. **Q**u^{ia} in seq̄nti pasca fuit crisi^{us} crucifix^{us}.
Not^{andum} habetur ioh. xii. **U**n^{de} et ab isto miraculo scōz de quinq; panib^{us} vlt^{imo}
ad passiōē cristi fluxit vnus ānus. **A**d istud pasca n̄ alcedit cristus.

ut aspectu suo non excitaret furorē et inuidiā iudeorū. Cū subleuasset ergo oculos ih̄s et uidisset. qz multitudo marīa uenit ad eū scz ppter deuotionē. Quā dicit mat. xiiij. Q secute sūt eū turbe pedestres de ciuitatibz. Li. Cū ei desiderabāt audire xp̄m qz obmiserūt oportare alitū ta. ppter qd necessariū fuit fieri h̄ miraculū. Dixit ad philippū Sed quare nō qrit a iuda qz erat dispēlator. Rōdet beatus tho. sup iohā nē. qz philippus erat oriūdo de illa patria: et ioh̄s spēalē sollicitudinē gēbat de turba. Un̄ enim? panes ut māducēt hū. hoc at dicebat tēp tans eū. Tho. Xps nō q̄liuit ut addiscēt: sed ut philippū p̄baret ip̄e ei sciebat qd facturū esset. rōdit philippus Ducētoz denarioz panes nō sufficiūt eis. Li. q. d. Pauperes sum? tantā pecuniā habere nō pos sum. et si haberem? nō sufficiēt p̄ refectione eorū. ideo seq̄. ut unū q̄sqz modicū qd accipiat. Tho. Et ē argumētū exp̄ssū. qz xps cū tō familia sua nō habebat ducētos denarios. Hodie tū paz uidet unū clerico ut ep̄o habere cētum marcas annuatī et utinā bñ expēdāt. di cit ei un? ex discipul? ei? andreas frater symonis petri. Est puer unus hīc qz h̄z quinqz panes ordeaceos et duos pilces. Puer iste dicit fuisse marcialis qz fuit de parētela sci petri et andree frat̄. Quā crīb. Andreas erat excellētior ip̄ philippū i fide nōdū p̄fect? Quia uidet aliq̄li ter credidisse qz possēt p̄ crīstū multiplicari panes illi. qz at addit. Sed h̄ qd sūt int̄ tantos ostendit ībecillitatē fidei eius. Putabat eū qz non sic sufficeret paz sicut multū. Per plene capiebat oī potētā crīsti. Eq̄lit ei poterat faciare mltitudinē de paucis sicut de mltis. Dixit ergo ih̄s. Facite hoīes discūbē. i. ordinate sedere ad cōmedē dū. Et ap̄li obediētes ōbo xp̄i ita fecerūt: nō īrogātes qd deberēt hō mīes cōmedē. Erat aut̄ fenū mltū ī loco. Hoc īc ponit qz loc? erat apt? ad sedēdū. Tho. Terra ei illa valde calida est: et ideo tēpestiui? metuunt ip̄ nos hīc ī crīs n̄ris. Ergo circa pasca habuerūt fenū ī pratis. Discubuerūt ergo uiri q̄si numero quinqz milia exceptis mulieribz et puul? qz nō numerant̄ hīc. scōz legalē q̄suetudinē: sed solū modo uiri a viginti ānis et sup. ut habetur nume. i. Attēde scōz ihe ronimū. qz q̄libet millenario correspōdebat un? panis. Acceptit ergo ih̄s panes scz ī manibus suis. Tho. et sic panes illi multi plicati sūt ī manibz suis utute oīpotētie sue. Et q̄s potuit panes illos sic mirabiliter mltiplicare. potest etiā panē ī corpus suū uertere. et cū gratias egisset id ē cū benedixisset panes eo modo qz solus tuus erat bñdicē mltā. In hoc dat nobis exēplum ut ī p̄cipio mēse

bñdicite q̄ sciūt . ā unū pat̄ n̄r : et in fine mēse gratias ded
 qz oīa bona t̄palia sūt dona dei Distribuit discubentibz Tho. nō
 ipse p se: sed p discipulos. dedit ei discipul̄. et discipuli apposerūt
 turbis Ut d̄r. math. xiiij. Sic ex piscibz q̄ntū volebat id ē vtz ad
saturitatē Ut at̄ implete sūt . i. habūdāt̄ r̄fecti dixit discipul̄ suis .
 n̄ turbis: qz discipuli fuerūt seruītores. et idō voluit ut ip̄i r̄liq̄as leua
 rēt colligite q̄ supauerūt fragmēta ne pereāt sp̄cepit h̄ x̄ps ad cōfirma
cōez dei et manifestacōem miraculi Tho. In h̄ dat nobis exēplū. ut
post p̄adiū reliq̄e n̄ disp̄gāt : s; ppter pauperes colligāt Colligerūt
ergo 7 impleuerūt xij. cophinos fragmētoz ex quibz paibz ordeaceis q̄
supauerūt h̄is q̄ māducauerāt Ip̄. hoc dīc ad euīdēciā miraculi. qd
plus remāit q̄ a p̄icipio appositū fuit Tho. Ex iā d̄cis pz. q̄ pa
res erant cophini numero ap̄loz In q̄ mōstrat q̄ doctrina ap̄loz
p totū orbē erat distribuēda ex reliquīs doct̄ ne x̄pi Alii ergo hoīes
cū vidissent q̄ fecisset signū Tho. tā magnū et aptū. et tā oportū
nū i mltiplicacōe panū. et multitudie reliq̄az Dixerūt. hic ē de p̄ro
pheta Ip̄. Iudei sciebāt q̄ crīst̄ erat p̄miss̄ in lege p moysen tāq̄
p̄pheta ceteris excellētiōz Ut deutro. xviij. Prophetā de gēte tua 7
de fr̄ibz tuis. sicut me suscitabit dñs de? tu? ip̄m tāq̄ me audies.
Hoc est impletū i ip̄o dño n̄ro ih̄u x̄po: ergo dicebat hic ē de p̄pheta
id est ille magn̄ p̄pheta p̄miss̄ nobis a moysē q̄ v̄etur? ē i m̄nu
dum ad ip̄s saluandū Sic autē n̄ veneūt alij p̄phete: s; solū ad des
nūciandū istī? aduētū Circa p̄ns euāgelij ubi d̄r de illo quiniō n̄
panū Queritur p̄rio q̄ mīseri fuerūt i illo quiniō Respōdetur q̄ dis
cipuli crīsti quibz crīst̄ dixit Facite hoīes discubē. et marcial̄ fuit
puer iste qui habuit quibz panes et duos pisces Ut habetur in legē
da sua Secūdo q̄ritur qd fuerūt quiniē. qz forte quibz milia viroz.
sed cur n̄ numerātur femine cū tales hodie plusq̄ viri sequi videā
tur crīstum in audīdo sermones in p̄ceptōe eucharistie. et in eccl̄iaz
frequētacōe Respōdet theophi. Scripture cōsuetudinē sequitur hic
ioh. q̄ scriptura solum. a xx. annis vsqz ad quīq̄ginta numerat vi
ros ad bella aptos. sicut moyses fecit. numeri. i. Queritur tercio
quis fuit magister et cocus in quiniō R̄ndetur q̄ crīst̄ qui accipit
panes in man̄ suas in signum q̄ sua potentia q̄ creauit celum et
terram qua gubernat mundum posset mltiplicare panes Nō nō
uos panes creādo. scōz ioh. i. iij. pte sūme: sed p̄iacētes mltiplicādo
Similiter ex piscibz q̄ntum volebat Quarto q̄ritur an panes isti et

pisces fuerunt optimi et lapidissimi. Respondet iaco. ianuel. Credendum est
 quod sic saltu in sua specie. et a se ipsis probat per cruce. Super illud ioh. 4. Vbi
 cruce? in nuptiis mutauit aqua in uinu. ubi sic dicit Talia sunt christi
 miracula. ut multo huiusmodi per naturam fidei. Speciosiora et utiliora fiat
 Quanto queritur. Cur non uinu propinauit hominibus? istis quibus sic paui quin
 quod panibus? et duobus piscibus? Respondet quod potuit esse ut panes et pisces
 proprietate habuerunt tam tibi quam potest. sic etiam adhuc hodie apothecarum scia
 sunt officine electuaria cibi sicut et potest natura habita.

Dauca in passione domini.

In illo tempore Dicebat ihesus turbis iudeorum et principibus sacerdotum
 Quis ex uobis arguet me de peccato Si ueritatem dico
 uobis quare non creditis mihi qui est ex deo. uerba dei audit. propterea
 non auditis. quia ex deo non estis Respondent ergo iudei et dixerunt Nos
 ne bene dicimus? nos quia samaritanus es tu et demonium habes Respon
 dit ihesus ego demonium non habeo: sed honorifico preem meum. et uos im
 morastis me Ego autem non quare gloriar meum. est quod querat et iudicet Amen amen
 dico uobis Si quis sermonem meum seruauerit. mortem non gustabit in se
 culum Dixerunt ergo iudei Nunc cognouimus quia demonium habes Abra
 ham mortuus est et propheta Et tu dicis si quis sermonem meum seruauerit:
 mortem non gustabit in seculum Nunquid tu maior es patre nostro abraham qui
 mortuus est: et propheta mortui sunt Quare te ipsum facis Respondit ihesus. Si ego
 glorifico meipsum. gloria mea nichil est Est pater meus qui glorificat me.
 quod uos dicitis: deus noster est. et cognouistis eum Ego autem noui eum. et si dix
 ero quia non scio eum. ero similis uobis mendax Sed scio eum: et sermonem eius
 seruo Abraham patre uestro exultauit ut uideret diem meum et uidit: et gau
 dius fuit Dixerunt ergo ad eum iudei. quoniam quanta annos non dum habes. et abraham
 uidisti. dixit ei ihesus Amen amen dico uobis antequam abraham fieret ego sum. tu
 seruus ergo lapides ut iaceret in eum Ihesus autem abscondit se et exiit de templo

Quis ex uobis arguet me de peccato

Postilla

Iohannis. viij. Historia huius euangelij facta est anno christi. xxxij.
 x. kal. octobris. feria iij. inditione. v. Annus illius euang
 gelij scribitur factus ioh. in eodem loco. quod iudei dixerunt cruce. Pater noster
 abraham est Dicit eis ihesus. Si filij abrahe estis. opera abrahe facite.
 Nunc autem queritis me interficere homines qui ueritatem uobis locutus sum
 quam audiui a deo. hoc abraham non fecit Et post pauca uos ex pa
 tre diabolo estis: et desideria patris uultis facere Ille homicida erat
 ab initio. et in ueritate non stetit: quia non est ueritas in eo Cum loquitur mendacium

ex proprijs loquitur: qz mendax est & p̄r ei? Tunc immediate seq̄r enī
 angeliū hodiernū. Quis ex vobis arguet me de peccato | li. q. d. Si
 habetis aliqd̄ pctm̄ qd̄ possitis supra me oñdere. parat? tū audire:
 et me rationabilē purgare. et ideo cū hoc n̄ possitis facē | si veritatē
dico vobis | si p̄ qz | q̄re nō creditis michi | et subdit causā di. | Qui
ex deo ē ōba dei audit | Notādū qz aliqd̄ ex deo est dupliciter. Uno mō
 scōz naturā. et sic oīs creatura ē ex deo: q̄ ē largit? ei esse. Alio modo
 sūt specialit̄ ex deo p̄ gr̄az: ut q̄ recte credūt in deū et mādātā ei? ser
 uant. De ist̄ dicit dñs | Qui ex deo ē ōba dei audit | delectabilis & li
 bēter. Rā q̄ deū diligit. libēter de eo loq̄ audit | p̄pterea vos n̄ audi
 tis | id ē n̄ recipitis. nec creditis. nec etiā itelligē curatis ōba dei de
 ore meo | qz ex deo n̄ estis | et p̄ gl̄eq̄ns seq̄r qd̄ sitis ex diabolo. nō p̄
 creationē: sed p̄ imitacōez. Tho. ex deo nāqz sūt scōm naturā: sed ex
 deo n̄ sūt vicio et praua affectione. Respōderūt ergo iudei et dixerūt
ei | Ip̄. Modus hoīm iūdoz et pessimoz. q̄ nesciūt rationabiliter
respōdē. est ad cōuicia se cōuertē. et ideo iudei n̄ hñtes qd̄ rōnabili
ter x̄po respōderēt: ad quicia quertūt dicētes | Rōne bñ dirim? nos.
qz samaritan? es tu | et in hoc itēdūt x̄po quiciari. Tho. Erāt ei sa
 maritani. viles et abiectissimi scōz opinionē iudeoz. Vnde ioh. iiii.
 Non enī comunicātur iudei samaritanis. Ip̄. Uiz x̄ps esset iudeus
genē et nō samaritan? tamē vocāt eū samaritanū: qz vulgare erat
 apd̄ iudeos qz hoīes malos et ei? odibiles vocabāt samaritanos q̄
 uis essent iudei. talis at̄ erat cr̄st̄? scōz reputacōez eoz. iō vocabāt
 eū samaritanū | et demoniū habes | Ip̄. hoc ei dicebant de cr̄sto. Pri
 mo p̄pter miracula q̄ faciebat q̄ magicis artib? ip̄tabāt. Ut patz
 Luc. xi. In beelzebuc p̄ncipe demonioz eūcit demonia. Secūdo qz se
 creta cordiū suoz frequēter dicebat. et qz aliquādo qdā alta et pfund̄
 da loq̄bat q̄ nō itelligebāt. p̄pter qd̄ eū arrepticiū dicebāt et isanū.
 Utz ioh. x. Dicebāt at̄ multi ex iplis. demoniū hz & insanit cur vul
 tis eū audire? Respōdit ihs | Hic ponit̄ ipsi? x̄pi mansueta respon
sio. qz cū maledicētur nō maledicebat. i. petri. ii. | Ego demoniū nō
habeo | qd̄ p̄ qz demones expellebat | sed honorifico p̄m meū | scz
 oīa q̄ facio referēdo ad gl̄am ei? et v̄tuti ei? attribuēdo | et vos iho
 norastis me | id est tulistis in opp̄bia et quicis. vocando me sama
 ritanū et demoniacū | Ego gl̄az meā nō q̄ro | supple in p̄senti. qz
vita cr̄sti i paup̄tate et abiectiōe existēs gl̄e mūdane erat ḡraria
Est qui q̄rat | scz de? p̄r | et iudicet de illis qui me ihonorāt | v̄dicāz

faciendo de ipsis. Qd factū ē qñ in vīdictā mortis cristi destructa ē
ciuitas et tēplū. et popul⁹ occisus ē et captiuatus p romanos impa-
tores. Amē aū dico vobis id ē fideliter et duplicat ad maiore af-
firmacōez. Si quis sermonē meū seruauerit Tho. in corde p fidē.
in ore p cōstantē pfessionē. in opē p bonā operacōez. mortē n̄ gusta-
bit in eternū scz eterne dānacōis. Dixerūt ei iudei scz itelligētes qd
loqret de morte corporali. Nūc cognouim⁹ qz demoniū habes. Li.
q. d. Pri⁹ tñ oppinabamur te habere demoniū: sz nūc sum⁹ certi
qd ita est. qz nēla fallitas est a deo sed a diabolo q ē p mēdaciū. obū
antē tuū ē aptū mēdaciū. ad cui⁹ pbarcōez iducūt. abrahā mortu⁹
us ē ⁊ pphete q tñ sermonē dei seruauerēt. q ē maioris dūtis q sit
sermo tu⁹: et ideo patet fallū qd tu dicis. Si quis sermonē meū ser-
uauerit n̄ gustabit mortē ieternū. Nūqd maior es pte nostro abra-
ham qui mortu⁹ est. Cui p mū data ē circūcisio. et scā est pmissio
de cristo. Itz gen. xxi. In semine tuo bndicētur oēs gētes. Et pphete
qz de⁹ locut⁹ ē mortui tūt. Sciēdū qz crist⁹ loqbat de morte spūa
li. Ipli at accēpēt de morte corporali quē teipm facis. scz tu fili car-
pentarij. Mar. vi. Quia manifestū ē q te iactas. et ad vanā gl ant
de te falsa dicis. Respondit ihel⁹. Si ego scz i qntū hō glōzifico meipm
glā mea nichil est. id ē vanū qd ⁊ falsa glā. Est p me⁹ q glōzifi-
cet me. Ip. per miraculoz operacōez. et postea glōzificabit p resur-
rectionis et ascensionis glām. quē vos dicitis. qz de⁹ nē ē: ⁊ n̄ cog-
nouistis eum. Tho. licz p fidē cognoscerent unū deū. nō tñ nouerāt
eum inqntum p: nec sciebāt eū habere naturalē filium. q ei p xp̄m
declaratum fuit. Nā ioh. xii. p manifestauī nom tuum hoib⁹. qz
dedisti m̄. ego at noui eū. Et si dixē qz nescio eum. ero fil⁹ is vobis
mēdax. Ip. sicut mēdaces asserēdo vos eum agnoscere. cum tñ eum
nō cognoscat. Ita essem mēdax si asserē meipm ignorare. sed scia-
eum et sermoē ei⁹ seruo id ē voluntatē ei⁹ facio. hoc crist⁹ addidit
qz dā cognitio p opa demōstrat. Abrahā p nē nō imitacōe scita-
tis: sed ppagacōe carnis. exultauit id ē cum qdā fiducia et exulta-
cōe desiderauit. ut videret diē meum id ē tēp⁹ istd icarnacōis mee.
vidit et gauisus ē. Tho. vidit enī abrahā p fidē et p spiritum p
phēcie icarnacōez cristi futurā. Et ex h̄ gauis⁹ ē ppe edēptioez suā.
et totius generis humani. Dixerunt ergo iudei ad eum Quāgita-
ta ānos nōdum habes. et abrahā vidisti. q. d. mentiris. Cris. Qua-
dragita ānos n̄ habebat. qre tot ānos pposuerēt. Respōdet. propter

delicatā nature cōplexionē ppter laborz multitudinē ppter illi? ter-
 re caliditatē. ppter multā paupertatē cōfūpt? et attenuat? videbat
 maioris etatis q̄ esset. Dixit ei ihel? Amen aū dico vobis. ātrīp
abrahā fieret ego sum. Vñ aug. Nō dīc. ego fact? sū: qz e? eē n̄ cepit
Nec dīc. fui: qz pteritū tēp? diuinitas nō habet Tho. dūm p̄sentis
 tēp̄is maxime quēnit eē nitati ubi nulla est p̄teritio nec successio: tē
 oīa sūt p̄sentia. Tulerūt ergo lapides ut iacerēt in eū [tāq̄] blasphemā
 mū reputauerūt eū. blasphemū: qz p̄ferebat se abrahe. et cūbat se deo
 et ideo volebāt eū lapidare. Sciēdū qz xps cotidie lapidat a malis
xpianis Quia q̄t malas cogitacōes q̄s sciēnt recipit in cor suū. cū
 delectacōe et glēsu. q̄t tot lapides mittit in ih̄m. Ihel? āt abscōdit
se Ip̄. nō occultādo secreto parietē. v̄l aliud h̄mōi: sed dūte diuinis
 tatis se reddendo eis inuisibilē et exiuit de tēplo. nō ex timore: sed ex
 disp̄lacōe. qz noluit lapidari s; crucifigi. Cū a suis discipul? vides
batur qui secuti sūt eum Vñ aug. Quid magnū erat ut eos ḡtinuo
terra absorberet. et p lapidib? iherū daret: s; tūc patientia erat ex
ercenda. n̄ potentia: ut nobis paciētie daret exēplū Circa p̄ns euā-
 gelii ubi dī. Tulerūt ergo lapides ut iacerent in eū Notādū qz hugo
de prato dicit Q̄ crīst? pass? est p nobis abluēdis qz magnis lordi-
buz peccatoz inuoluti eram? Vñ apoc. i. lauit nos in sāguine suo
Secūdo pass? est p nobis redimendis: qz oēs sub potestate diaboli
tenebamur p debito p̄moꝝ pēntū ad iheros descendentes Ideo crīst?
se tradidit usqz ad mortē. ut nos liberaret p̄la. liij. Vulnerat? ē ppter
ter iūqtates nostras. et attritus est ppter scelera n̄ra Et sic xps nos li-
berauit et redemit In cui? figura de latē xp̄i pendentis in cruce exi-
uit sāguis et aqua. ut dī ioh. xix. s; aq̄ ablucōis et sāguis redemp-
tionis Tercio pass? est p nobis viuificādis. qz oēs i p̄ctis mor-
tui eram? Vñ grego. Mortem n̄raz s; culpe moriendo destruxit.
Exēplū. sicut pellican? effūdendo sāguinem suū sup filios mortuos
os resuscitat et viuificat Sic et xps p sāguinem suū nos viuifica-
uit Vñ in ps. c. i. Sicut scs sū pellicano Quarto pass? est nobis sal-
uandis: qz oēs mortali ifirmitate p̄strati iacebam? Vñ ps. c. vi.
Misit dūm suū et lauauit eos. Vñ aug. De latē et passione xp̄i
fluxerūt oīa sacramēta. que sūt aīe sāguentis efficacissime medicine.
Quinto pass? est p nobis ad celum ciuitatem n̄raz reducendis: in
gem iiciū suū q̄ crā et subditos suos sibi abstulerat vicit eū catēis.

in carcerē et bona ei⁹ diripit. et oēs captiuos q̄s tenebat liberat et exu-
les ad ciuitatē reducit Sic xp̄s fecit diabolo quē in cruce debellauit
et in infernū cathenis nictū misit Et oēs hoīes q̄s tēbat captiuos
liberauit et ad celū reduxit

In illo tpe Cū appropiāssēt ihes⁹ iherosolimis. et venisset bet-
phage &c. Hoc euāgeliū q̄re in p̄ma dñica aduēt⁹

In die sancto pasce euāgeliū

In illo tēpore maria magdalene et maria iacobi et salome
emerūt aromata ut veniētes ungerēt ih̄m. Et valde mane
vna sabbatoz veniunt ad monumētū orto iā sole Et dice-
bant ad iuicē Quis reuoluet nobis lapidē ab ostio monumēti. et re-
piciētes viderēt reuolutū lapidē erat quippe magn⁹ valde Et itro-
euntes in monumētū. viderēt iuuenē sedentē in dextris. coopitū stola
candida. et obstupuerūt Et dicēs illis Polite expanescē Ihesū q̄ritis
nasarenū crucifixū surrexit n̄ est hic Ecce loc⁹ ubi posuerūt eū & ite
dicite discipul⁹ ei⁹ et petro. qz p̄cedet vos in galileā. ubi eū videbi-
tis sicut dixit vobis

Postilla

Maria magdalene et maria iacobi et salome. **M**arci. xvi.
Historia hui⁹ euāgelij facta est āno cristi. xxiiij. Et totidē
dieb⁹ q̄t fluxerūt a festo natalis dñi vsqz ad pascha sequens
vi. kal. april. luna. xviij. inditione. vi. **I**n iniciū illi⁹ euāgelij scri-
bit sanctus marc⁹ **Q**uod ioseph ab aromathia ciuitate. accepto corpor-
e ihesu in sindone munda posuit in monumēto suo nouo. qd erat
excisum de petra in q̄ nodum quilqz posit⁹ fuerat. et aduoluit la-
pidē ad ostiū monumēti Maria autē magdalene et maria iacobi aspi-
ciebant ubi poneretur. Et cū trāssēt sabbatū. Maria magdalene
et maria iacobi et salome **I**n h̄ euāgelio p̄mo fit mentio de deuotōe
illaz scāz muliez. q̄ fuerūt tres. q̄ dilexerūt cristū in vita: qz seq̄bant
eū. et alie multe mulieres q̄ ministrabāt ei de facultatib⁹ suis. dilexe-
runt eum etiā in morte: qz seq̄bāt eum in cruce pendentē Dilexerūt
eum post mortē: ideo ungēta portauerūt ut corp⁹ ei⁹ ungerēt Et hoc
est qd hic dicit. maria magdalene q̄ fuit soror scē marthe. et scē iasari.
et maria iacobi minoris. q̄ cleophe filia fuit. et vxor ipsi⁹ alpheī.
et maria salome filia. et vxor zebedei. et m̄ illorū duorū ap̄loz. scē
iacobi minoris et iohānis euāgelistē. et p̄ma illaz nichil cristo attē-
gebat nisi fide et deuotione scē magdalena Alie due erant matertere
cristi. scē sorores marie virginis emerunt aromata id est ungēta

aromatica | ut venientes ad monumentū vngerēt ihesū | id ē corp⁹ dñi
 ihesu qd de cruce positum viderunt in sepulcro reponi. Cōsuetudo
 ei erat iudeoz vngē corpora mortuoz. ut gleruaret a fetore ab icri-
 neracōe et a omniū corrosiōe. Sed ille mulieres erāt decepte: qz cū cor-
 pus cristi deitate esset inballamatū. si p mille ānos iacuilset ī ter-
 ra nec potuisset putrefieri nec incinerari. nec in dñes generari. vñ
 in ps. xv. dz. Rec dabis factū tuū videre corruptionē. Et valde ma-
 ne. Iaco. ianuenb. Si erat valde mane. quō ort⁹ erat iam sol. Dicē
 dū q ille mulieres in ciuitate habitabāt. sepulcrū at extra ciuitatē
 erat. Et sic valde mane veniūt id ē venire incipiūt: sed iā ort⁹ erat
 sol qū puenerunt. Vel sol dz ipse cristi. q ort⁹ erat id ē surrexit. vñ
 sabbatoz. intelligēdū ē pma die a sabbato. q nūc dñica dies dz. Iu-
dei ei dies noiant a sabbato dicentes. Prīa sabbati. Secūda sabbati.
Tercia sabbati. et veniūt ad monumentū. Querit hīe virgo maria
 non venit cū istis mulierib⁹ ad monumentū. Rōdes q bta virgo scie-
 bat q cristi⁹ resurrexerat. et q in monumento corp⁹ ei⁹ non erat. Nā
pie credendū est q an oīs hoīes iam sibi apparuerat. Nā cristi⁹ pces-
pit honorare patrē et mrem: sz q̄lis honor esset si aliq̄s ultra mare
 veniēs psonas extraneas primo visitaret. et ad matrē de sua abtē-
 ria desolatā. ultimo vñ tādē accederet. Sic xps matrē n̄ multū ho-
norasset. si pri⁹ alios de sua resurrectione letificasset. et tandē ma-
 tri desolate apparuiss⁹. Itē qz ipa p ceteris hoīb⁹ in morte sua ma-
iori dolore pfusa fuit. Ideo merito p oīb⁹ hoīb⁹ de resurrectione sua
 pri⁹ letificari debuit. et dicebāt ad iuicē. Quis reuoluet nobis lapi-
dem ab ostio monumenti. Ip. q. d. Non possum⁹ reuoluē p nosip̄as
 quia magn⁹ valde. Pro q sciendū q monumentū tripliciter clausū
erat. sz grandis lapidis ad os aduolucōe. sigilli appositione et mi-
 litū deputacōe. Sed cristi⁹ q exiuit de clauso vtera virginis. ip̄e de ses-
pulcro exiuit saluis sigillis. Et respicientes viderēt reuolutū lapi-
dem. per angelū q venerat ad manifestandā cristi⁹ resurrectionē. ut
 p. math. xxviii. Angel⁹ at dñi descendit de celo et reuoluit lapidem
et sedit sup eū. et itroēntes ad monumentū. i. intra clausurā q erat
 circa monumentū. viderēt iuuenē sedētē in dextris coopertū stola cā-
dida. et obstupuerūt. Math. xxviii. dz. ecce ē remot⁹ fact⁹ ē magn⁹
 Glo. sicut ēra in passione xpi tremuit. et mota est in tristitie signū
 sic in resurrectione mota ē in signū leticie. Sic sol clari⁹ appa-
ruit illo die. Nā maxim⁹ in sermōe. Nā et solē ip̄m arbitroz clari⁹ ē
 p q

solito in hac die necesse est enī ut in ei⁹ resurrectione gaudeat i cui⁹
passione gdoluit et dicēs illis Nolite expauescē Inualerat enī eos
timor ex insolita apparicione āgeli .et ex visione custodū: qz iacebāt
ibi tanq̃ mortui. Ihesū q̃ritis nasarenū crucifixū surrexit n̄ ē hic
Haba. Non ē hic p̃ p̃ntiā carnis: qz tñ ubiqz est p̃ p̃ntiā maiestatis.
Ecce locus ubi posuerūt eū q. d. Si in n̄ multis credē. vacuo creda
tis sepulcro. Sed ite dicite discipul⁹ ei⁹ et petro Vñ grego. Petz vo
rat ex noīe. ne desperet ex negocōe. Si enī eū noi atim n̄ exp̃meret. q̃
magistrū negauerat. venire ad discipulos n̄ audēt Vñ ihe. Specia
liter dicit petro: qz idignū se iudicabat discipulatu. dū ter negauit
magistrū: sed peccata n̄ nocēt qn̄ n̄ placēt qz p̃cedet vos in galileā.
ibi eū videbitis scz personalit̃ sicut dixit nobis scz imminēte sue
passionis tpe Vt p̃z math. xxv. Postq̃ at surrexero p̃cedā vos in
galileā. ibi me videbitis Vñ de q̃ etiā habet math. xxv. Post
resurrectionē cristi undecī discipuli abiērūt in galileā in montē. ubi
q̃stituerat illis ihes⁹ Et vidētes eū adorauerūt Et notādū qz ex euā
gelis colligitur. qz xps decies apparuit post r̃surrectionē suā. et in
ipsa die resurrectionis quiquies apparuit. ad corroborādū fidē in
cordibus fidelīū suoz Primo soli marie magdalene sub specie oz
tulani Vt patet iohānis. xx. Secūdo mulierib⁹ de sepulcro reuētē
bus se oñdit. et eas de sua resurrectione letificauit Vt iohis. xx. Terc
rio petro ppter abnegacōez tristi et mesto xps se manifestauit. Vt
luc. xxiii. Surrexit dñs vere et apparuit simōi Quarto duob⁹ disci
pul⁹ in emaus eūtib⁹ et de ipso loquētib⁹ in specie peregrini. Vt p̃z
luc. xxiii. Quinto decet ap̃lis cū sero factū esset et fores essent claus
se ppter metū iudeoz Venit ihes⁹ et stetit in medio eoz. et dixit eis
Pax vobis Et thomas tūc nō erat cū eis. Vt habet ioh. xx. Itaqz
quinqz apparicōes repr̃sentat sacerdos in missa quinqz dñdo se
ad populū Ita qz tertia q̃ fit in silētio significat apparicōem factā
petro. eo qz nesciē ubi facta sit Sexto apparuit oib⁹ discipul⁹ p̃ntē
thoma. scz actaua die resurrectionis Vt patz iohis. xx. Octauo. xi.
discipul⁹ in galileā in monte Vt math. xxv. Nono xi. ap̃lis r̃cū
ueti qn̄ ascendit in celū Vt luc. xxiii. Et ip̃ uis pluries apparuerit
non legunt tū in euangelis p̃les ei⁹ apparicōes post resurrectionē
suam Quia oīa non sunt scripta Vt ioh. fatet Vñ circa p̃ns euāge
lium qd loquitur de tribus mulieribus. Et sciendum qz mulieres

comunititer hnt tres laudabiles condicoes **Prima**. q frequenter sunt
 uerecunde **Ratio** e qz timide sut et valde appetitiue laudis. ideo ti-
 ment ihonesta face **Secunda** gditio. qz comunie sut pie et misericor-
 des **Ratio**. qz molle cor hnt no potetes duz qd sustinere. **Tercia** qz
 comuniter excedut. vel si sut misericordes nimis sut tales si crude-
 les tuc nimis sut tales si de ueritadia et iueritadia **Sic** hnt mu-
 lieres tres malas gditioes **Prima** qz comunie sut garrule et letigios-
 se **Secunda** qz sut supbe. **Tercia** qz sut incredule et supsticiose plusq-
 uiri. q hnt ab eua q pl? credidit serpenti q deo

Feria secunda pasce

In illo tpe. Duo ex discipulis ihu ibant ipa die in castellu.
 qd erat in spacio stadioz lx. a iherlm noie emaus. et ipi lo-
 qbant ad inuice de hys oib? q acciderat **Et factu** e du fas-
 bularent et seru qreret. et ipse ihs appropinquas ibat cu illis **Oculi**
 at illoz tenebat ne eu agnosceret. et ait ad illos **Qui** sut hy sermo-
 nes qz confertis ad inuice abulantes et estis tristes **Et rades** nn? cui
 nome cleophas dixit **Tu** solus perrgrin? es in iherusalē et no cog-
 nouisti q fra sut in illa hys dieb? **Quib?** ille dixit. que **Et dixerit** de
 ihesu nascarē. q fuit uir ppheta potens in ope et sermone corā deo
 et omni populo. et quā tradiderit eu summi potestates et principes nri
 in damnacōez mortis. et crucifixerit eu **Ros** at sperabam? qz eet res
 deptur? israhel **Et nūc** sup h oia fra dies est hodie q? h fra sunt **Sz**
 et mulieres quedā ex nris t ruerit nos q an lute fuerit ad monumē-
 tum. et n iuento corpore ei? . uenerit. dicētes se etiā uisionē āgeloru
 uidisse. qui dicunt eu uiuē **Et abiit** qdā ex nris ad monumētū. et
 ita inuenerit ut mulieres dixerit. ipm dō n iuenerit. **Et ipse** dixit ad
 eos. **O** stulti et tardi corde ad credēdū. in oib? q locuti sut pphete.
Nonne sic oportuit pati cristum. et intrare in glāz suā. et incipiens a
 moysē et oib? pphetis int ptabatur illi in oib? scripturis q de ipso
 erant **Et appropinquet** castello q ibat. et ipse finxit se longi? ire. et
 coegerit illū dicētes **Mane** nobiscū: qm aduersperascit et inclinata est
 iam dies. et intrauit cum illi. et factū ē cū recumberet cum illis **Accre-**
 pit panē et bndixit et fregit et porrigebat illi. et apri sut oculi eoz. &
 cognouerunt eum. et ipse euauit ex ocul eoz. et dixerunt adiuuē.
Nonne cor nrm erat ardens in nobis. dum loqretur nobis in uia.
 et aperiet nobis scripturas. et surgentes eadē hora regressi sunt in
 iherusalē. et inuenerunt cōgregatos uideri. et eos qui cum ipsis erat

dicentes q̄ surrexit dñs vere et apparuit simoni. Et ipsi narrabāt
q̄ gesta erāt in via. et quō cognouerūt eū in fractione panis.

Duo ex discipul̄ ih̄u. x̄i. Luc. xxiij. **P**ostilla
Hoc euāgelium factū est eodē die q̄ supra īmediate signatū ē
An iiciū illi? euāgelij scribit sc̄s lucas. **Q**uod ih̄s surgēs ma-
ne p̄ma sabbati apparuit p̄mo marie magdalene de q̄ eiecerat sep-
tem demonia. Illa vidēs nūciauit hīs q̄ cū eo fuerāt. illi audientes
q̄ uiueret et uis? est ab ea. non crediderūt. Tūc sequit̄ statū euāgelij
hodiernū. Duo ex discipul̄ ih̄u. Superi? p̄bata est resurrectio xp̄i
per apparicōez factā deuotis mulierib?. sicut in euāgelio hesternū
dictū ē. Hic at̄ p̄bat̄ resurrectio xp̄i p̄ apparicōez factā duob? disci-
pulis itinerantib?. ergo dicit euāgelij hodiernū. Duo ex discipul̄
ih̄u. **G**or. non ex vnderi ap̄lis: sed ex septuagita duobis discipulis
quoz vn? uocatur cleophas. alius dī fuisse lucas euāgelista qui ex
humilitate nom̄ suū tacuit. **I**bat̄ ipsa die sc̄z resurrectionis dñice.
In castellū qd̄ erat sc̄z distās spacio stadior̄. lx. a iher̄s. **S**ciēdum
q̄ stadiū dī a stando et h̄z cētum viginti pass?. **Q**uā dī q̄ hercules tot
passus sub vno anhelitu currebat et tunc stabat. vñ stadiū dī spa-
ciū vñ? cursus. et sedeci stadia faciunt vñd miliare. et vñd milia-
re mille pass? continet. **Q**uā patet q̄ emans n̄ distat a iher̄m p̄ qua-
tuor leucas itegre: sc̄z deficiūt q̄tuor stadia. **E**t sc̄m ē dum fabularē
et secū q̄rerent jñ de vanis. sed de hīs q̄ acciderāt sc̄z operib? ih̄esu
et morte ei? et ip̄e ih̄es? appropinquās. **G**or. sc̄z corporalit̄ et etiam
spiritualit̄. et ibat̄ cum illis sc̄p loci? itineris. et sc̄z glo. ut suā
p̄missionē implet. **D**ixerat enī. ut habet̄ math. xviij. ubi duo l̄ tres
gregati fuerint in noīe meo. ibi ego sum ī medio eoz. **R**ā de corpora-
re glorifico dicit aug. q̄ vbiq̄q̄ voluerit spirit? ibi p̄tinus erit &
corpus. oculi at̄ eoz tenebātur ne eum cognoscerēt. **I**p̄. q̄ increduli-
tas et dubietas eoz demerabat. q̄ xp̄s cognicōem sui corporis ab
eis retardaret. **V**ñ grego. **D**e se loq̄ntib? p̄ntiā exhibet: sc̄z de se dubi-
tantib? specie cognicōis aufert. Qui sunt h̄j sermones q̄s confertis
adinuicē ābulātes et estis tristes. **R**ō q̄rit eo ignorāte: sed ut ex eoz
respōsione incredulitas et dubietas conuenienti? arguatur. **E**t res-
pondens vn? cui nomē cleophas dices eis. Tu sol? peregrin? es in
iherusalē. **I**p̄. i. cum multi peregrini hīs dieb? uenerūt in iher̄m de
diuisis ptib? mundi. **M**irum est q̄ tu sol? int̄ alios peregrinos es
q̄ sunt nota alijs peregris ignoras. Quib? ille dixit. que. **E**t dixit̄

ei de ihesu nasareno. qui fuit vir propheta potens in opere scz mi-
 raculor et sermone id e pdicacois et doctrine. Ois eni sicut pphe
ta eu habebat. ergo dz cora oni populo. Po cora supmis sacerdoti-
 bus. un sequit et quo sumi sacerdotes et principes nri. Goz. sumi
sacerdotes vocatur hic plati clericoz. principes plati saproz. tradi-
 derunt eum scz pilato in damnacois mortis et crucifixit eu qz ad
 iusticia et petitione iudeoz pilatus eum fecit crucifigi. Nos at spe-
rabam? qz ipse redemptur esset israel. Goz. scz a spali servitute ro-
manoz. et de spuali servitute demonu et peccoz. Sic eni pdicu erat
 in ps. c. xix. Apud dnm misericordia et copiosa apud eu redemptio.
Et nuc sup her oia scia dies est hodie qz her facta sunt. scz dies re-
 surrectionis a die scz qz her facta sunt id e a die pasceus qz cristi passus
 fuit et sepultus. Sed et mulieres qda ex nris. scz marie magdalene.
 et maria iacobi. et salome. terrueit nos q an lue fuerit ad monume-
tu et n inuento corpore eius. qz cristi iam surrexerat. non de nocte
 sed ipso puncto diei qd vocat diluculu. venerunt dicetes se etia vi-
sione angeloz vidisse. scz visione corporali in assumptis corporibus
 qui dicunt eu viue. sed discipuli n credebant obis muliez plene. Et
 abieit qda ex nris ad monumtu. scz petrus et iohanes. et ita iuene-
 runt sicut mulieres dixerunt qz iuenerit sepulcru vacuu corpore. et
 sola lintheamina remansisse. ipm n iuenerunt. Et ipse dixit ad eos
 scz ex responsione eoz argues eos. Multi ppter certate itellet?
et tardi corde ppter tarditate affect? ad crededu oib? q locuti sunt
 pphe de cristi morte et resurrectione. quas scripturas debebat in-
 telligere maxie: qz fuerat cu cristo principaliter qn discipul talia lo-
 quebat. Nonne sic oportuit pati cristu. Ip. tu ppter patris pordi-
 nacoez. tum ppter humana redemptioe. tu prop scripture implecio-
 nem et ita itrare i glaz sua. scz p passionem et mortem tanq p artem
 viam et per angustam portam. Ex hoc patet q fatui sunt. q ln tri-
bulacoib? volut itrare in glam alienam. cu xps p passionem suam
 intrauit i glam ppriam. et h ppter nram iformacoem: scz ut disca-
 m? qz p multas tribulacoes oportet nos itrare i regnu celoz. De ha-
pphetaurit. Et testatur bts petr? act. x. Hic ois pphe testimo-
niu phibent. ic ptabatur id e exponebat illis i oib? scripturis que
 de ipa erant. Ip. No qz ois scripturas que de xpo sut explicaret. qd
tam in breui tpe n fieret sed explicabat qntu sufficiebat ad ppositu
 p. liij

ostendendū et appropinquēre castello q̄ ibant scz duo p̄dicti discipuli
[et ipse] scz dñs ih̄s xp̄s finxit se loq̄i? ire] Glo. Talē exhibuit se
eis in corpore. qualis apud eos erat in mēte. scz extraneū et longius
ituz. Dñs odalric? dicit Si quis dat p̄ aliqd opus vel p̄ obū duplex
aliqd itelligē qd n̄ ē. Nō itēcoe fallēdi: sed itēcoe utilitatis glēq̄tis
talem simulacōez non esse peccatū. Et rogerūt illū id ē obnixe eos
gauerunt. desiderātes adhuc audire ip̄m. Dñs grego. Hoc exēplo col-
ligitur. q̄ peregrini nō solū ad hospiciū vocandi sunt: sed etiā tra-
hendi dicentes. Mane nobiscū. Ecce optima petitio. petūt enī diut-
nam cohabitacōez et mansiōez. qm̄ aduersperascit q̄ ad noctis app-
pinq̄uacionē. et inclinata est iā dies. q̄ ad diei declinacōez. et itrauit
cum illis. Ecce hospes ille cū q̄ ueniūt oīa bona. Et fr̄m ē cū discipū-
beret cum ill. sicut magister cū discipul. Accepit panē et b̄ndixit &
fregit & porrigebat illis. Sicut cōsueuerat facē aū passionē sic enī
frangebat panē. ac si scideret cū cultello. et apti sunt oculi eoz. q̄
uolūtate se eis ostendit in effigie q̄ erat cognoscibilē ab eis. et cogn-
uerūt eū. scz i b̄ndictione et fractione panis. et ipse euauit ex ocul-
eoz. scz subrahēdo ab eoz aspectu corporali suā p̄ntiā corporalem.
Et dixerunt adinice. Nōne cor n̄m ardēs erat in nobis. scz ardo-
re caritatis. dū loq̄res nobis in uia. et apperiret. i. exponeret. nō
his scripturas. scz nos instruēdo. Et surgētes eadē hora regressi sūt
in iher̄m. q̄p̄uis enī iā esset tarde cū ex fidei feruore et remoto iudeoz
rum timore statim regressi sūt in iher̄m ad alios discipulos q̄ erāt
īclusi ppter metū iudeoz. ut habet ad nūciādū eis cristi resurrectio-
nē. Et inueniēt undecī congregatos. scz apostolos: q̄ iudas ab eoz
cōsorcio recesserat. et mathias nondū elect⁹ erat. Et eos q̄ cū iplis
erant. scz lexq̄. discipulos vel oēs ul̄ aliq̄s. dicētes illis. scz congre-
gatos inueniēt. q̄ surrexit dñs uere. et apparuit simoni. id ē petro.
Quā aut̄ ista apparicio facta sit n̄ legitur exp̄lle: sed tunc credit fuit
se facta qm̄ pet̄ postp̄ cucurrerat ad monumētū et uideret lithēa
mīa posita. Abiit mirās secū qd factū fuerat. Notādū q̄ p̄ oīb⁹ uī
eis petro p̄mo apparuit post resurrectiōez suā. et h̄ triplici rōe. p̄m̄
ut peccatum trine negacōis ei idultū oñderet ne desperaret. Sc̄o ut
facta eum doceret qualiter subditis suis penitentib⁹ q̄desēdere de-
beret q̄ntumcūq̄ peccasset. Tercio ut peccatorib⁹ oīb⁹ sp̄e mīe et
uenie daret ostēdendo q̄ peccatōres n̄ despiceret. et ipsi narrabāt q̄ ge-
ta fuerant in uia. scz quā arguebat duriciā eoz. et q̄liter exposuit

eis scripturas. et quō cognouerūt eū ī fractione panis. Quia viderūt
eū bñdicere. frāgē et destrībuerē panē sicut solebat facē inē discipulis
suos aū mortē suā.

Feria tertia pasce.

In illo tpe Stetit ih̄s ī medio discipulorū suorū et dixit eis.
pax vobis ego sū. nolite timere. Conturbati vero et con-
territi estimabāt se spūm videre. et dixit eis. Quid turbati
estis et cogitacōes ascēdūt in corda v̄ra. Videte man⁹ meas et pedes
meos: qz ego ipse sū. palpate et videte: qz spūs carnē et ossa n̄ habet
sicut me videris habere. Et cū hoc dixisset oñdit eis man⁹ et pedes
Adhuc autē illi n̄ credētib⁹ ei mirātib⁹ p̄ gaudio dixit. Habetis aliqd
qd manducetur. At illi obtulerūt ei p̄tē piscis assi et fauā mellis. Et
cū manducasset corā eis sumēs reliq̄as dedit eis et dixit ad eos. Hec
sunt v̄ba q̄ locutus sū ad vos cū adhuc essē vobiscū: qm̄ necesse est
īpleri oīa q̄ scripta sunt ī lege moysi et p̄phetis et psalmis de me.
Tūc apperuit illis sensū ut itelligerēt scripturas et dixit eis. qm̄ si
cū scriptū ē. et sic oportebat xpm̄ pati et resurgere a mortuis die ter-
cia. et p̄dicari in noīe ei⁹. penitēciā et remissionē peccatōrū ī oēs gētes.
Tetit ih̄s ī medio discipulorū suorū. Iu. xxiij. Joh̄s xx.
Hoc euāgelij factū ē anno et die q̄ supra videlicet in die
pasce. An̄ iiciū illi⁹ euāgelij scribit sc̄s iohānes. **M**aria
magdalena vidit ih̄sū stantē. et n̄ sciebat qz ih̄s⁹ esset. Dicit ei ih̄s⁹.
Mulier qd ploras. quē q̄ris. illa estimās qz ortulanus ēēt. dicit ei.
Dñe si tu sustulisti eū dicito m̄ vbi posuisti eū. et ego eū tollā. Tūc
postmodum sequit̄ euāgelium hodiernum. Stetit ih̄s⁹ in medio
discipulorū suorū. **C**or. Cū discipuli inter se loq̄rent̄ de resurrectio-
ne dñi n̄rī ih̄esu cr̄isti. Iā enī erat eis nunciata a mulierib⁹ et a pe-
tro et iohāne q̄ currebāt simul ad monumētum. et ab istis duobus
discipul⁹ de emaus redeuntib⁹. et ī illi duo narrabāt discipul⁹ q̄ gel-
ta erāt in via et quō cognouerūt eum ī fractione panis. Cum atq̄
loq̄rent̄. Stetit ih̄s⁹ in medio eorū. erāt enī discipuli cōgregati in
noīe eius. et ideo stetit in medio eorū. ī pl̄s illud qd aū dixerat.
Matth. xxiij. vbi duo vel tres fuerint congregati in noīe meo ibi sū
lūm q̄ pacē vobis p̄misi et p̄dicavi. et ideo ex auditu salutacōis pa-
testis me cognoscere. Cōturbati vero et cōterriti qz clausis ianuis
dñs ih̄esus ad eos intrauit. estimabāt se sp̄ritū videre. Iq. diuina

prudētia pmissi sunt dubitare ad maiore certificacōez fidei de cristi
resurrectione et dicit eis scz eos dulciter consolando quid id est
qua de causa turbati estis et cogitationes ascendunt i corda vestra
Videte manus meas et pedes meos. Hoc dicit propter cicatrices
vulneru. quas retinuerat in maibz et pedibz qz ego ipse sū q pal
lus fui et resurrexi palpate et videte qz spūs carnē et ossa n̄ habet.
sicut me videtis habere Goz. Resurrectio ei vera est in vera carne et
ossibz Et cū hec dixisset ostēdit eis manz et pedes id est cicatrices
manuū et pedū Adhuc illi n̄ credētibz scz pfecte icipiebāt tū iā ali
qntulū credere et miratibz scz de rei nouitate p gaudio scz pntie
eius primo quidem territi scilicet postmodum gauisi Et p̄t̄z ioh̄.
vicesimo. Gauisi sunt discipuli viso domino Et postquam cristus
discipulz resurrectionē suā p̄bauit p visū et tactū. tūc post q statim
p̄bauit eā p gustū dicēs Habetis hic aliqd qd mādūcet At illi ob
tulerunt ei p̄t̄e piscis assī et fauū mellis Ipsē enī erat piscis assus
per humane nature passionē Glo. piscis ass? est crist? pass? scz in
genere passionis assatus et fau? mellis p diuine nature dulcedinē
Goz. hec duo designāt duo q deo offerre debemz scz piscē assū p car
nis mortificacōez. et fauū mellis p mētis deuotionē et cū mandu
casset corā eis scz ad maiore certitudinē ut testes eēnt de visu su
m̄s reliqas dedit eis scz ad maiore p̄bacōez. qz veraciter relidū
mādūcasset Et postq̄ x̄ps p̄bauit resurrectionē suā qntū ad visum
tactū. et gustū Hic p̄bat eā qntū ad auditū dicēs Hec sūt v̄ba que
locut? sū ad vos cū adhuc essē vobiscū scz in carne mortali an̄ pas
sionē meā qm̄ necesse est impleri oīa q scripta sūt in lege moysi et p
phetis et psalmis de me ut patet math. ii. Donet transeat celum et
terra iota unū aut vn? apex. non p̄teribit a lege donec oīa fiāt Et
apperuit illis sensū id ē intellectum iternā ut itelligerēt scripturas
a mortuis. et p̄dicari in noīe ei? penitēciā scz ex p̄te hoīs et remissi
ōne peccatorz ex p̄te dei cui? soli? est p̄tā dimittere Act. iij. Non ē
aliud nomen sub celo datum hoīb? in q oporteat nos saluos fieri.
in oēs gētes Ad vna tūc Act. xvi. incipiētes a iherl̄m: qz iher
usalēm est in medio t̄re habitabil. et ab illo loco queniēz icipit p
dicatio euāgelij. ut p ap̄los et alios cristi discipulos circūqz p̄
bem disp̄los In ōnem terrā exiret sonus eoz p̄dicatōis scdm q fue
rat p̄phetatū i ps̄. xviij. In ōnē t̄rā exiuit son? eoz Et in signum

huius crisi? in die ascensionis mittens discipulos suos dixit eis **Ite** in mundum uniuersum predicare euangelium omni creature. **Circa** pñs euangelium ubi dicit **Stetit ihesus** in medio discipulorum. **Notandum** quod ihesus post resurrectionem suam in medio discipulorum suorum stetit. In hoc docet nos modum tenere in cunctis uerbis et operibus nostris. **Locus** enim modus tutus est. **Exemplum**, si corda in cythara artifex tendit multum cupit si parum murmurat vel nichil sonat si modum dulciter cantat. **scilicet** in euangelio. **Cum** manducasset coram eis. **Querit** uir resurgentes apostoli comedant et bibant. **Respondet** hugo de prato quod nec boni nec mali apostoli comedant nec bibant. **Ad** quod enim comederet beati cum nunquam famelicerent. **apoc. viii.** Sancti non eluriet neque sicient apostoli? **Danati** autem si famelicerent non habebunt quod comedant. **Et** si obicit quod crisi? post resurrectionem comedit. **Dicendum** est quod non comedit propter necessitatem vel delectationem sed ut ostenderet se eundem esse qui prius cum eis comederat et biberat.

Feria quarta pasce.

In illo tempore manifestauit se iterum ihesus discipulis suis ad mare tyberiadis. **Manifestauit** autem sic. **Erant** autem simul symon petrus et thomas qui dicitur didimus et nathanael qui erat a chana galilee et filius zebedei. et alii ex discipulis eius duo. **Dixit** eis symon petrus. **vada** piscari. **dicunt** ei. **Benimus** et nos tecum. **Et** exierunt et ascenderunt in nauem. **Et** illa nocte nichil prederunt. **Mane** autem facta stetit ihesus in litore. **Non** tamen cognouerunt discipuli quod ihesus esset. **dixit** eis ihesus. **Queris** nunquam pulsas mareas habetis. **respondit** ei. **Non** nam dixit eis. **Mittite** in dextram nauis uestrae rethe et inuenietis. **miserunt** ergo et iam non ualebant illud trahere propter multitudinem piscium. **Dixit** ergo discipulus ille quem diligebat ihesus peritro. **Domine** es symon petrus? cum audisset quod dominus esset. **tunica** succinxit. **Erat** enim nudus et misit se in mare. **Alii** autem discipuli nauigio uenerunt. **Non** enim longe erat a terra: sed quasi cubitis ducentis trahentes rethe piscium ut ergo descenderet in terram uiderent prunas et pisces suppositum et panem. **Dixit** eis ihesus. **Afferte** de piscibus quos prederistis nunc. **Ascendit** symon petrus et traxit rethe in terram plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus. et cum tanti essent non est scissum rethe. **Dixit** eis ihesus. **venite** prandete. et nemo audebat discubentium iterum rogare eum. **Tu** quis es. **scientes** quod dominus esset. et uenit ihesus et accepit panem et dabat eis et pisces sibi. et hoc **tercio** manifestat? est ihesus discipulis suis cum resurrexerat a mortuis.

Manifestauit se iterum ihesus **Iohannis. xxi.**

Postilla

Iu. xxiii. **Historia** huius euangelii facta est post dies octo

festi pasce anno cristi q̄ supra. **I**n incipit illi? euangelij scribit sanctus
iohannes in eodē ca. **E**t ihesus dixit thome. Quia uidiſti me
thoma credidiſti. beati q̄ n̄ uideēt et crediderēt. Tunc postmodum se
quit̄ euangelij hodiernū. manifestauit se itez ihes? **T**ho. Supra
dicte manifestacōes cristi facte sunt in iudea. **H**ec at̄ in galilea. illa
intus ista foris. Quia magnā pte timoris discipuli post posuerant
Ideo ultra in domo cluſi non erant ut pri? : sed in galileā iuerunt
ubi illa apparicio facta est. **E**t ergo. Postea at̄ manifestauit se itez
ihesus. **I**p̄. facto iteru alio t̄pis : qz n̄ manebat ḡtinue cū apl̄is. nec
ḡulabat ḡtinue cū eis. ut oñderet se r̄surrexisse ad uitā imortalem
ab hoīb? hui? mūdi sepatā. ad mare tyberiadis qd̄ est stagnū ge
nazareth. alio noīe dicitur mare galilee. **E**x quib? manifeste appa
ret q̄ illa apparicio facta sit in galilea ubi ē illud mare. manifesta
uit se at̄ sic. id ē p̄ modū q̄ seq̄tur. Erāt aut̄ simul simon petrus? **I**sta
duo noīa euangelista iohēs simul giungit. Quia simō fuit nomē ei?
p̄mum. **p**etrus autē erat nomē sibi de nouo a cristo ip̄positū. et si p̄p̄
fidelē cristi ḡfessionē q̄ dixit. Tu es crist? fili? dei uiui. **E**t thomas
q̄ d̄r didim? et nathanael q̄ erat a chana galilee et fili? zebedei et ali?
ex discipulis ei? duo. **T**ho. et ita erant septē. **A**d insinuādū q̄ illi
digni sūt diuina uisione et allocutione q̄ septē donis sp̄ritus? scī sūt
ordinati. Dicit eis simon petrus. vado piscari. dicūt ei uenimus et
nos tecū. **I**p̄. erant enī pauperes. et ideo ad p̄curādū necessaria
uite licite poterant redire ad exercēdū negociū qd̄ sū peccato poterat
exerceri. p̄p̄ qd̄ paul? artē scenofactoriā didicit quā aū n̄ sciuit. ut
cum necessitas occurreret uel utilitas ecclesie de labore suo uiueret.
Non habet act. xx. Et exierūt et ascēderūt in nauim. et illa nocte nichil
p̄rendiderūt. **I**p̄. Hoc factū ē ut captio sequēs manifeste miraculosa
apparet. mane at̄ facto stetit ih̄s in littore. non apparuit sup̄ aquā
sicut aū passionē fecit qn̄ uideēt ip̄sū sup̄ mare ābulantē : sed i littorē
id est in fra solida. ad ostendēdū q̄ ampli? n̄ erat in fluctib? uite
corruptibilis. sed magis transierat ad statum uite imortalis. **N**on
enī discipuli cognouerūt q̄ ihes? esset. **N**ū crīb. n̄ mor oñdit seipm.
ut per miraculū qd̄ factur? erat eū cognoscerent. **E**rgo locut? ē ad
eos tanq̄ vn? extrane? di. pueri nūqd̄ pulmentariū habetis? **P**ul
mentariū est qd̄cūqz panis ḡdimentū siue piscis sit siue aliud qd̄ nos
cōmuniter dicimus pulmentū. **R**esponderūt ei non. **I**p̄. Credebāt
enim eū esse aliquē marcatore q̄ uellet p̄scres emē. dixit eis. mittite

In dextrā nauigij rethe. et inuenietis. Ip. predicat certitudinaliter et
 certum futurum ut ad sequentia habeant animū magis attentū. Re-
 serunt ergo et iam n̄ valebāt illud trahere p̄ multitudine pisciū. Li.
Ex q̄ patet q̄ pisces ille fuerunt ibi miraculose adducti. vel virtute
diuina de nouo formati: qz tota ibi nocte quiescerāt et nichil inue-
 rant. Dixit ergo discipul? ille quē diligebat ihesus. id est iohānes.
 [petro] erat enī sibi familiaris. Tho. Potādū qd̄ hic notāter p̄pe-
 tates illoz duoz ap̄loz scz petri et iohāni Petrus enī fuit feruentior
 ideo p̄m? ad ihesū venit Iohānes accutior. ideo p̄mo eū agnouit dī.
 [Dñs est] sic enī vocabāt cristū aū passionē Ip. Puritas mentis &
corporis maxime disponit hōiem ad cognitiōē dei. et ideo iohānes
q̄ ceteris purior erat tanq̄ virgo. cici? alius cognouit cristū. Simō
petrus cū audisset qz dñs est. tunica succinxit se. Ip. ut cū maiori
 reuerentia accederet ad cristū erat enī nud? id ē p̄az vestit? sic so-
 lent piscatores esse in aqua. ut sint expeditiores ad piscacōis opus
et misit se in mare. Hic notat feruens dilectio petri. in hoc q̄ nō
 potuit se continere. quin statim curreret ad cristū ihesū. ergo misit se in
 mare ut cicius veniret ad cristū ex deuociōe Quia petr? memor fuit
pristinē ābulacōis sup aq̄s qñ ad xp̄z venerat Et habet math. xiiij
Dñe si tu es iube me ad te venire. Aliū at̄ discipuli nauigio venerūt
 qz n̄ erant ita feruentes non audētes mare itrare Et alia rō ē Quia
erant longe a t̄ra. et ideo etiā cito venire poterāt. sed q̄si cubitis
ducentis trahētes rethe pisciū. ut ergo descēderunt in terrā id est de
 nauī ad lit? viderunt prunas. i. carbonēs suppositas et piscem
 suppositū et panē id ē n̄ sup prunas sed ibi patū p̄ refectiōe eorū
Quā crist. Ita aut̄ oīa diuina acute fuerūt de nouo formata ad maiō-
 rem discipuloz cōfirmacōē in fide resurrectiōis cristi. Dixit eis ihe-
sus. Nunc familiariter loq̄tur eis tanq̄ discipul. Afferre de pisci-
bz q̄s prēditistis nūc. Quā crist. Re credāt fantasia esse qd̄ vide-
 bant panē et piscē Iubet etiā de piscibz captis afferri. ut etiā coquā-
 tur et comedātur. Ascēdit sp̄mō petr? ut magistri iussione ipleret.
et traxit etiā alius adiunatibz rethe in terrā plenū magnis piscibz
c. liij. Et scōz q̄sdā ap̄li ceperūt ibi ex oī genē pisciū Quia scōz p̄sid.
Quā pisciū q̄ in aq̄ natat. c. liij. genera philosophi enun̄ciāt et cū
 tanti esset numero et q̄ntitate: qz m̄lti et magni nō ē scissū rethe.
Dixit eis iher? venite et prādete Hic notat dei benignitas: qz iusi-
cat eos dulciē ad comedēdū secum: qz cū eis tē gmedit. ad declarādā

lue resurrectionis veritate. ¶ In lu. ult. Cū mādūcasset iquit coram
eis sumēs reliquias dedit eis. Et nemo audebat discubētū iterro-
gare eū tu q̄s es et hoc ppter cognicois certitudinē quā de ipso hā
bebant. Scientes qz dñs est et ideo frustra fecissent de hoc questionē.
[et venit ih̄s] id ē accessit ad mensā et accepit panē quē de noua
sua oīpotēti virtute creauerat et dabat eis. et piscē sile. ¶ Eo modo
diuidebat eis et distribuēbat sicut an̄ passionē ad declarādā suā re-
surrectionē Dicūt ei aliq̄ doctores et satis pbabiliter qz sic diuidebat
cibaria sola manu sicut alius cū cultello. et in hoc discipuli cognos-
uerunt eū. Et hoc f̄cio manifestat? est ih̄s? discipul̄ suis cū resur-
rexit a mortuis. Certū est qz iam pluries manifestauerat seipm. cū
in ipsa die resurrectionis quinq̄s apparuit. Ergo ista appāitio
dr̄ tertia. non in numero appāitionū: sed in ordine diez. De p̄mo
dr̄ manifestat? i die resurrectionis Secūdo i octaua pasce. et tertia
hic ¶ In circa p̄s euāgelii ubi dr̄ Manifestauit se itez ih̄s discipul̄
lis suis ad mare galilee. Cris̄. di. qz euāgelista nōiat hic locū ubi
h̄ manifestacio est facta: qz illic et apl̄i inuēt. In q̄ ostēdit qz iā maḡ
nam ptem timoris eoz crist̄ eis abstulerat. ut auderent manifeste
exire de domo. Nō enī ultra in domo iclusi erāt ¶ In hic sequit̄ Cur
iam et non p̄s iuerunt piscari. ¶ R̄ndeo sc̄z aug. qz iā magistro res-
cedente non habebāt nā uiuerēt. quā penitētiā et iā crist̄ iduxit ut
in piscacōe eū agnoscerent. Secūdo querit̄. cur petr̄ ad piscacionē
redyit quā semel reliquit. ¶ R̄ndet grego. qz licita ars erat nutriendi se
per artē piscandi. igiē et. ¶ Sanct̄ mathe? ad theoloniā n̄ ultra rele-
dit qz sit vir in peccato. Queritur tertia nā receperit nauē et rethiā q̄
relinquauēt ¶ R̄ndet cris̄. Mutauerit a p̄p̄quis. Quarto querit̄. cur
nichil potuerit capere. ¶ R̄ndet qz de? ita disposuit. ut p̄ miraculum
doceret eos xpm agnoscere.

¶ In octaua pasce

¶ In illo tpe Cū esset t̄ra die illo una sabbatoz et fores essēt
clausē. ubi erant discipuli ggregati ppter metū iudeoz. et
dixit eis Pax vobis Et cum hoc dixisset ¶ Obedit eis ma-
nus et latus Gausi sūt discipuli viso dño. Dicit ergo eis itez Pax
vobis Sic misit me p̄r. et ego mitto vos. Hec cū dixisset insufflauit
et dixit eis Accipite spm̄ scm̄ qm̄ emiseritis peccata remittūtur eis
et quoz retinueritis retenta sunt. ¶ Thomas vn? ex duodeci qui dr̄ dī
dimus non erat cū eis qm̄ venit ih̄s. ¶ Dixerūt ergo ei aliq̄ discipuli.
¶ Vidimus dñm Ille aut̄ dixit eis. ¶ Nisi videro in manibz ei? fixuram

clauoz. et mittā digitū meū in locū clauoz. et mittā manū meā in
 latus eius non credā. Et post dies octo itez erant discipuli ei? int?
 et thomas cū eis. Venit ih̄s ianuis clausis. et stetit ī medio. et dixit
 eis Pax vobis. Deī dicit thome. Infer digitū tuū huc. et vide manū
 meas. et affer manū tuā et mitte in lat? meū. et noli esse incredul? sz
 fidelis. Rēdit thomas et dixit Dñs me? et de? meus. Dixit ei ih̄esus
 Quia vidisti me thoma et credidisti. beati q̄ n̄ viderūt et crediderunt.
 Multa quidē et alia signa fecit ih̄es? in ḡspectu discipuloz suoz q̄
 non sunt scripta in libro hoc. Hec autē scripta sūt ut credatis: qz ih̄es?
 ē xp̄s fili? dei. et ut credētes vitā habeatis in noīe eius.

Quoniam ergo sero esset ī die illo. Ioh̄is. xx. Postilla
Iu. xxiij. Historia hui? euāgelij facta ē ī p̄o resurrectionis
 dñi die p̄ p̄ma pte. pro secūda autē pte in octaua pasche. Quia
 inīciū illi? euāgelij scribit s̄c̄t? ioh̄anes in eodē ca. Q ih̄es? dixit
 marie magdalene. Vade ad fratres meos et dic eis. Ascendo ad pa-
 trem meū et patrē vestrū. deū meū et deū vestrū. Venit maria maga-
 dalena annūcians discipul. qz vidi dñm. et hec dixit michi. Tūc sta-
 tim sequit̄ euāgelij hodiernū. Cū ergo sero esset Ip̄. In die ap̄li
 erant discipuli ppter metū iudeoz: sed in sero quēiebāt ad locū unū
 et ī p̄o tali hora crīd? eis apparuit. die illo sz dñice resurrectionis
[vna sabbatoz]. i. p̄ma die post sabbatū. Sed q̄re xp̄s usqz ad vel-
 pera distulit. Rēdeo s̄c̄t? crīd? ut oēs simul iueneret in domo et nisi
 ī sero n̄ iuēisset eos simul gregatos. Itē ī sero solēt hoīes magis ti-
 mere. et ī illa hora voluit eos cōsolari sua apparitōe. Et fores eēnt
clausē. vbi discipuli erant gregati ppter metum iudeoz. Q ex diuī-
 na ordinatōe factū ē ut ih̄s itras ad discipulos suos ianuis clausis
 vnderet se habere corpus gloriōsū. Venit ih̄s et stetit in medio eoz.
Et patz math. xviij. Vbi duo vel tres gregati fuerint in noīe meo
 ibi sū in medio eoz. Et dixit eis pax vobis. Tho. q. d. Non ē bēnī-
 nec timeatis ego sū qui pacē vobis pmisi et pacē vobis p̄dicaui. et
 ideo ex auditu salutacōis potestis me agnoscē. et cū h̄ dixisset v̄ndit
 eis manus et lat? ut non solū auditu: sed etiā vīsu certificarentē.
[gausi sunt discipuli vīso dño] Tho. Cōtristati fuerunt ī ei? mor-
 te. letantur de resurrectione et sic sorū passionis fiunt p̄icipes glo-
 lacōis. dixit ergo eis itez. pax vobis. Iterat oblatōez pacis ut mō-
 strēt ppter suū aduentū esse pacificata et q̄ in celis et q̄ in t̄ra sūt
[sicut misit me p̄r] sz ad veritatē fidei nūciandā in iudea. et ego

mitto vos | ad eandā publicandā p̄ vniūſū mundū In signū hui⁹
dixit eis in die aſcenſionis Ite in mundū vniūſū p̄dicare euāgelīū
vni creature Vñ in p̄ſ. xviij. In oēm terram exiit ſon⁹ eoz. Et qz
executio hui⁹ officiū n̄ poteſt guenier fieri ſn̄ grā ſpūs ſcī Ideo ſeq̃
Et cū hec dixiſſet inſufflauit et dixit eis. Accipite ſpiritum ſcū
Th. Oſtendēs p̄ hoc. ſicut ſtatus p̄cedebat de ore ipſi⁹ ihū xpī. ſic
ſpūs ſcī q̄ dabat in ſtatu p̄cedit ab ipſo filio ihū crīſto ſicut p̄cedit a
patre. qd̄ ē g̃ra grecas. q̄ negāt ſpū ſcū p̄cedere a filio q̃zum em̄
ſeritis peccata remittūtur eis id ē quoz ſolueritis ſoluti ſūt et q̃z
retinueritis retēta ſūt id ē q̃s ligaueritis ligati ſūt Vñ math. xxi.
Quicūqz ligaueritis ſuper terrā erit ligata et i celis. et q̃cūqz ſolueris
tis ſup̄ terrā erit ſoluta et in celis Cor. Iſta ptās itelligēda eſt clauē n̄
errante Tunc at̄ errat. q̃ ſacerdos ſoluit illū quē de⁹ n̄ ſoluit. Et q̃
ligat quē de⁹ nō ligat Thomas at̄ vn⁹ ex duodeci q̄ dī didim⁹ id
ē dubi⁹ ū erat cū eis q̃n̄ venit ihes⁹ ipſe enī iter alios apoſtolos vñ
detur fuiſſe magis timid⁹ Vñ p̄z ioh. xi. Et ideo tardi⁹ venit ad locū
cū vbi cōgregabātur diſcipuli Et ideo p̄pter tarditatē ſuā priuat⁹
eſt illa viſione crīſti Hoc aut̄ ſcū ē diuina ordinacōe p̄p̄ n̄rā cō
firmacōez Vñ grego. Dū ille ad fidē palpādo rēducit n̄rā mēs ōnī
dubitacōe poſtpoſita in fide ſolidat̄ dixerūt ergo ei alī diſcipuli qz
boni rumores cito nūciātur Vidim⁹ dñm Sic enī eū añ paſſionē
noīabant Ille at̄ dixit eis Viſi videro i manib⁹ ei⁹ fixurā clauoz
ſc̄z ut p̄bē viſu et mittā digitū i locū clauoz et manū meā in lat⁹
eius ut p̄bē tactu Iſti enī ſunt duo ſenſ⁹ q̄ min⁹ poſſunt decipi ſc̄z
viſ⁹ et tact⁹ Et poſt dies octo iterum erāt diſcipuli ei⁹ int⁹ et thō
mas cum eis Ip̄ facto iteru alio xp̄s apparebat diſcipul⁹ qz ū quē
ſabatur cotidie vel g̃tinue cum eis ut oſtēderet ſe reſurrexiſſe ad viā
tam imortalē ab hoīb⁹ hui⁹ mundi ſeperatā Venit ihesus ianuis
clauſis ut oſtēderet corp⁹ gloriſicatum et ſtetit in medio eoz ut
poſſet ab oīb⁹ videri et dixit eis pax vobis qz ſic ſalutare g̃luens
erat diſcipulos ſuos. Et etiā ſic docuerat diſcipulos ſalutare alios
hoīes Vñ math. x. In q̃cūqz domum itraueritis. p̄mum dicite
pax huic domui Deīn̄ dicit thome. infer digitum tuum hic ut pro
bes per tactum et vide man⁹ meas ut p̄bes p̄ viſum et affer id ē
applica manum tuā et mitte in lat⁹ meum. et noli eē incredul⁹ ſed
fidelis q. d. p̄pter tuā dubitacōez ſanandā oſtēdo tibi vulnera mea
Vñ aug. in li. d. tri. di. O thomas palpauit cicatrices xpī reſpōdit

thomas et dixit ei. dñs me? et de? me? **Tho.** Ecce perfecta fides. qz
 gñit humanitatē et deitatē xpī dñs qñtū ad humanitatē q̄ nos re-
 demit de? qñtū ad deitatē q̄ nos creauit dixit ei ih̄s. qz vidisti me
scz hoīez et credidisti **deū** nā thomas aliud vidit et aliud credidit
 qz humanitatē vidit et deitatē q̄ i pñti videri n̄ potest credidit **Be**
q̄ non viderēt et crediderēt **Ip̄.** In hoc stat gloriatio n̄ra. q̄ xp̄m non
 vidimus. tñ credim? ipsū veratiter esse sub specie panis in sacra-
 mento Multa quidē et alia signa fecit ih̄s in q̄spectu discipuloz
suoz q̄ non sūt scripta in libro hoc **Johānes** euangelista pauciora
 signa narrauit q̄ alij euāgeliste: qz ultimo scripsit. et signa q̄ alij
 scripserūt omisit Hec sūt scripta sūt ut credatis qz xp̄s ē fili? dei scz
 naturalis in potētia sibi per oīa cōlis et p̄ q̄sequēs idē in diuinitate
 qz natura diuina est indiuisibilis et ut credentes qz ih̄s? icarna-
 tus. pass? mortu? sepult? regress? ab inferis. celū ascēdēs. per? ē
 dei filius Vita habetis scz eternā in q̄ clare videbitur qd nūc cre-
 ditur in noīe ei? id ē p̄ fidē noīs ei? qz dīc̄ art. iij. **Rec** aliud ē nos
 men sub celo datū hoīb? in q̄ oportet nos saluos fieri. **Vñ** circa
 pñs euāgelij vbi dīc̄ **Accipite** spm̄ sc̄m. quoz remiseritis peccata.
Vides qz nisi sacerdos habeat spm̄ sc̄m non potest absolue. qz
 dicit pmo **Accipite** spm̄ sc̄m. et postea subdit **Quoz** remiseris
 tis peccata remittūt eis **Rñdes** qz sacerdos absoluit ex officio et nō
 ex vite merito **Et** sic sacerdos bon? et mal? in virtute spirit? sc̄ti
 remittit peccatū: qz in v̄tute carācteris ordinis. q̄ dat a spū sc̄o. q̄
 operatur in sacramentis. **Glo.** Quoz remiseritis id ē q̄s dignos re-
 missione iudicaueritis duab? clauib? scz potestatis et discretionis
 Remittūtur eis id ē tunc dñs approbat remissionē peccatoz. **Et** q̄
 rum n̄ remiseritis deus n̄ approbat **Cris.** Si rex p̄cipē mittēs
 dat ei ptatē mittē in carcerē et emittē **Ex** q̄ patet qz sacerdos ē mīster
 et instrumentū aīaz dei

In illo tpe d. i. d. i. **Ego** sū pastor bon? bon? pastor aīaz
 suā dat p̄ ouib? suis **Mercenarius** āt et q̄ n̄ ē pastor. cui?
 non sunt oues pprie videt lupū veniētē. et dimittit oues.
 et fugit. et lupus rapit et dispergit oues **Mercenari?** āt fugit. quia
 mercenarius ē. et n̄ ptinet ad eū de ouibus. ego sū pastor bonus. et
 cognosco meas. et cognoscūt me mee **Sicut** nouit me p̄r. et ego ag-
 nosco p̄rē. et aīaz meā pono p̄ ouibus meis. et alies oues habeo.
 q̄ nō sunt ex hoc ouili. et illas oportz me adducē et vocē mīā audiet.

Et fiet unū ouile et un⁹ pastor.

Postilla

Ego sū pastor bon⁹. **Iohis. x.** Historia hui⁹ euāgelij facta est anno cristi. xxxij. xi. kal. octobris. in sabbato. luna xij. Indiciōe u. **¶** Nā iniciū illi⁹ euāgelij scribit fact⁹ iohānes in eodē ca. **¶** Crisi⁹ dixit discipulis suis. Ego sū ostiū per me si q⁹ introierit saluabit et ingredit et egredit et pascua iueniet. **Tūc** post modū legitur euāgelij hodiernū. **Ego sū pastor bon⁹. ¶** In pnt euangelio ponit euangelista qdicoes boni pastoris et mercenarij: qz bon⁹ pastor debet habere affectionē ad gregē. intū qz p eo si necesse ē sustinet mortē. ergo di. **[bon⁹ pastor aīaz suā] id ē vitā corporā lē dat [sponte et volūtariē] p ouib⁹ suis [impleuit si ipse xps. quia aīam suā p̄ciosissimā dedit p salute mundi ¶ i. iohis. iij. Crisi⁹ aīam suā p nobis posuit. et nos debem⁹ p fratrib⁹ aīas ponere.]** **[Mercenarius at et q n ē pastor.]** Hic tāgit qdicoes mali pastoris. scz ipsius mercenarij q in officio placōis attēdit cōmodū rei tpalis et honorē seculi. **¶** Nā aug. Sunt i ecclia qdā ppositi n dām q̄rētes. tē poralia cōmoda sectātes. honores ab hoib⁹ appetētes. q̄lquis tal ē mercenari⁹ est. **[cui⁹ n sūt oues pprie] sed reputat eas q̄li alienas.** **[Videt lupū veniētē.] i. hereticū cū falsa doctrina eos corrūpēt.** **[Et dimittit oues et fugit.]** scz nō resistēdo p sanā doctrinā hereticū prauitati et lup⁹ rapit. **[ad malū p̄rahēdo] et dissipat oues [ab unitate ecclie sepādo] mercenari⁹ aut fugit [id ē auxiliū debicū subtrahit] qz mercenari⁹ est [id ē solū de lana et lacte. i. de gmodis tpali bus] et n p̄tinet ad eū de ouib⁹ [id ē qz nō curat de salute et utilitatē ouīū] **[Nec habet affectū debite ordiatū ad eas.]** **Ego sū pastor bon⁹ [solicitudinē hās et curā de ouib⁹] et cognosco oues meas [scz cogit nīcōe affectiua. qz diliga salutē et bonū eaz] et cognoscūt me mee.]** **¶** qz veri fideles cognoscūt bñficia xpi. **[Sicut nouit me pater et ego agnosco patre.]** **¶** Nā aug. Ea dilectione q p̄ me diligit diligo patre. **[et aīaz meā pono p ouib⁹ meis.]** **¶** Tho. hic oūdit q passio sua fuit ad gregis redēptionē. ergo di. **[et aīam meā pono p ouib⁹ meis] scz saluādis. ¶** qz aīa cristi p fidelib⁹ fuit sepata a corpore et oblata deo p̄ri. cū dixit ps. xxx. **¶** In man⁹ tuas cōmendo spū meū. **¶** There. xij. **¶** Reliq domū meā. dimisi hereditatē meā. dedi dilectā aīaz meā in manibus inimicōz meoz et alias oues habeo q nō sūt ex ouīl id ē de sinagoga iudeoz: sed de populo gētili et illas oportz me ad ducere [qd factum ē p p̄dicacōem aploz] et vocē meā audiet. ¶ qz**

Iudeis repellētib? fidē crīstī gentiles eā deuote rēpērt ad p̄dicatōes
 āp̄lōz. **Et** fiet vñ ouile id ē vna ecclesia ex iudeis et gētib? collec-
 ta enī ecclesia vñ ouile p̄p̄ vñionē fidei ⁊ caritatis. **et** vñ? pas-
 tor id ē crīst? Alij autē pastores eccīe n̄ sūt nisi vicarij īstī? pastoris.
 Vñ circa p̄ns euāgelij vbi dīz Ego sū pastor bonus. Querit vtrū
 homo prudens et dītuos? possit appetē sū peccato grad? eminēciā.
 id ē p̄laturā. Rūdeo scōz hugonē de prato. posito q? talis sit dign?
 gradu quē appetit. Talis p̄t appetē dupl̄r. Vno mō p̄p̄ stat? alti-
 tudinē ad quā seq̄tur honor et reuerētia et sufficiētia t̄paliū. et sī mō
 est p̄ctū mortale. et p̄tinet ad cupiditatē et ābīcōem. Alio mō p̄t ī
 telligi ut appetat et possit p̄xim? p̄desse. Et si sī laudabile sit. nich?
 ilomin? tū sic appetere p̄luptuosū est. Et q̄lequē cū p̄luptio ē filia
 superbie et detestabil. hinc ē q? talis grad? n̄ potest sū p̄tō appeti.
 et ad hoc sunt dicta doctorz. Vñ aug. li. ix. de ci. dei. di. **Q**uorū sup̄
 bioz et si administratur. ut decet idēceter tū appetit. et berū. Quo-
 tiens hoīb? p̄desse desidero. deū meū p̄ire cōtendo et tunc nō sapio q?
 dei sunt. Vñ crīst. sup̄ math. et allegatur in decretis di. iij. Quicūq?
 q? desiderauerit primatū in fra iueniet cōfusiōnē in celo. Per inter-
 seruos xpī gputabit q? de p̄matu tractauerit. et ad hoc ē exēplū xpī
 q? fugit qū eū regē facere voluerit. **U**t habet ioh̄s. vi. Vñ ap̄ls ad
 hebre. v. Non assumit sibi honorē nisi q? vocat? fuerit. sicut aaron
 īmo sacti qū electi fuerit rēnuert et resistēt. **U**t in b̄tō nicolao. mar-
 tino. gregorio. et sic de alijs multis sactis.

Quīca. ii. post octauas pasce

In illo tpe d. i. d. l. Modicū et iam n̄ videbitis me. et iterū
 modicū et videbitis me: qz vado ad p̄rēz. **D**ixerūt ergo disci-
 puli e? adiūcē. Quid ē sī qd dīr nobis. modicū et n̄ vide-
 bitis me. ⁊ iterū modicū et videbitis me: qz vado ad p̄rēz. dicebāt
 ergo. qd ē hoc qd dicit modicū. nescim? qd loq̄r. **C**ognouit at̄ ih̄s?
 qz volebāt eū īterrogare. et dixit eis. **D**e hoc q̄ritis inter vos qz dixi.
 modicū et nō videbitis me. et iterū modicū et videbitis me. **A**ū autē
 dico vobis qz plorabitis et flebitis vos. mund? at̄ gaudebit. vos
 at̄ ḡrīstābimini: s; tristitia v̄stra dīct in gaudiū. mulier cū parit
 tristitia habet qz venit hora eius. **C**um at̄ p̄p̄it p̄rēz. iā nō memi-
 nit p̄ssure p̄p̄te gaudiū. qz nat? ē homo ī mundum. et vos igitur
 nunc qdē tristitia habetis. iterū at̄ videbo vos. et gaudebit cor v̄rū
 et gaudiū v̄strum nemo tollet a vobis.

Postilla

q q

Modicum et iam non videbitis me. Johis. xxi. **H**istoria huius
euangelij facta ē anno cristi xxxiij. ix. kal. april. feria v. nō
delicet cene dñi. luna xij. indictione vi. **A**n inicitū illi? euā-
gelij scribit sanctus iohannes in eodē ca. **C**ristus post cenā dixit
discipul suis **A**d huc mēta habeo vobis dicē: sed nō potestis portare
modo. **C**ū at venerit ille spūs veritatis docebit vos oēm veritatem
Tunc postmodū seq̃tur euāgelijū hodiernū. **M**odicum et iam nō videbi-
tis me. **I**sc̃r̃ crist. modicum et iam nō videbitis me. intelligit tēpus
ab hora mortis usq; ad resurrectionē. sc̃z q̃n p̃ tridui iacuit ī sepul-
cro tunc nō videēt eū. **I**tezz modicum et videbitis me. **I**ntelligit tēp? ab
hora resurrectionis usq; ad ascensionē. in q̃ apparuit eis loquēs de
regno dei. **N**ō habet act. i. **E**t illd tēp? fuit modicum respectu t̃pis se-
quentis usq; in finē mūdi. **I**deo subditur. **q̃z vado ad patrē**. **I**sc̃z q̃n
celū ascēdā. **E**t tūc non videbitis me cōmuniter loquēdo. nisi ī gene-
rali resurrectione. p̃pter q̃ d̃r act. ii. **V**iri galilei quid statis aspiciē-
tes ī celū. hic ihes? q̃ assūpt? ē a vobis in celū sic veniet q̃ admodū
vidistis eū euntē in celū q. d. **A**mpli? nō videbitur in terra p̃ntia tot
porali usq; q̃ veniet ad iudiciū. **E**nī aliqb? sc̃s postea apparuit
iohanni euāgeliste aū mortē suā vocās eū ad celestem gratiā. **I**te
beato petro exeunti romā a facie neronis apparuit crist? cui petr?
dixit **D**ñe q̃ vadis. **R**ēdit crist? **V**ado romā itez crucifigi. **I**te ap-
paruit beato ap̃lo paulo q̃n fuit p̃strat? de celo. **N**ō patz act. ix. **D**ix-
erunt ergo discipuli ad iūcē. **Q**uid ē hoc q̃ dicit nobis. **modicum et iam**
nō videbitis me. et itez modicum et videbitis me. **P**redicta vba xp̃i
erant discipul obscura. anteq̃ essent ope īpleta. q̃z videbatur eis
quā in xp̃i ṽbis esset q̃dā gtrarietas. **cū dixit modicum et iam nō vide-**
bitis me. et itez modicum et videbitis me. q̃z nō sciuerūt illa referre ad
diūsa t̃pa. **D**ixerūt ergo. **q̃d ē hoc q̃d dicit nobis modicum. nescimus**
q̃d loq̃tur. **C**ognovit ergo ihes? q̃d volebāt eū īterrogare. **h**oc cogno-
vit diuina virtute. **H**oc cognovit diuina ṽtute cui? p̃prium ē cog-
nosce secreta cordium. **E**t ideo dixit eis **D**e q̃ q̃ritis īter vos q̃z dixi
modicum et iam non videbitis me. et itez modicum et videbitis me. **H**ic
respondēdo p̃uenit eoz q̃stionē. ut ostēderet se scire mētis eoz īten-
sionē. **A**men amē dico vobis q̃z plorabitis. **T**ho. i. dolebitis īteri?
in mente de morte et passione mea. et flebitis. **I**terior? sc̃z īteriorē
mentis tristitiā signis exteriorib? ostendētis. **m**und? at̃ gaudēbit.
Ip̃ est iudei mundi amatores. **I**g. quia in triduo mortis cristi iudei

inudialiter viuentes gaudiū sūt credētes se crīdū totaliter extirxisse. &
 nomē suū totaliter deleuisse. vos at̄ q̄tristabimī: sed tristitia vestra
vertet̄ in gaudiū. Hoc̄ ipletū ē in resurrectione crīdī q̄n gaudiū sūt
discipuli vīso dño. Et i ascēsiōe. q̄n videntib⁹ illis eleuat⁹ est in
 celū. Mulier cū parit tristitiā habet ppter dolorē quē sentit. Gen.
iiij. In dolore paries qz venit hora eius. scz hora parīdi. Cū at̄ pe
perit puez. iam non meminit p̄ssure p̄cedētis propter gaudiū qz
 natus ē hō in mundū. Ip̄. qz in natiuitate pueri gaudiū supuenit
absorbet p̄cedentē tristitiā. Et vos igitur nunc quidē tristitiā habe
 tis. scz mee passionis et mortis. itez at̄ videbo vos. scz post resur
rectionē meā. et gaudebit cor v̄r̄m. de visione mea. et gaudiū v̄r̄m
 nemo tollet a vobis. Cor. qz x̄ps ih̄s. q̄ erat ip̄soz gaudiū resur
 gens a mortuis iā nō moritur. Ro. vi. Idud vero gaudiū ap̄oz de
visione fuit ichoatū post resurrectionē crīdī: sed post gl̄matū i gl̄a
in celo. Circa p̄s euāgeliū vbi d̄r. Vos at̄ q̄tristabimī. Notandū qz
nemo i hac vita p̄t diu esse sū tristitia. Vñ iob. xij. Hō nat⁹ de mu
liere breui viuens tpe. Sed q̄rīc cur de? sic ordinavit. Rūdel. Primo
ut sciam⁹ nos esse hic non ciues sed aduenas et peregrinos q̄ diu i
mūdo sum⁹. q̄ vallis lacrimaz. qui ē lor⁹ medi⁹ int̄ celū vbi ē sū
 mū gaudiū. et īfernū vbi ē sūma pena. Secundo ut stimulemur
penis q̄si calcarib⁹ ad currēdū i via mādatoz dei. Tercio ut puri
gemur igne tribulacōnum. ne in purgatorio lauemur. Quarto ut
fugiam⁹ īfernū vbi oīs pene sunt i summo. Quinto ut pl⁹ de gau
dio meremur. nā vixi⁹ ē circa difficile scōz ph̄m et act. xij. p̄ m̄tas
 tribulacōes oportet nos ītrare regnū celoz. Itē notādū qz due
passiones necant q̄nqz hōiem. scz tristitia et letitia. Tristitia occidit
sed tarde. nā in tristitia p̄mo retrahitur calor naturā ad īteriora.
 et postea exalat ad exteriora. et talis exalatio caloris phibet nutritiū
 tum in mēbris et operatur cōsumptionē i illis. Vñ puer. xix. Ip̄s
tristis extirrat ossa. letitia at̄ nimia cito occidit. qz tunc cor magis
 dilatatur et calor naturalis ad exteriora transit et a corde recedit. et
 mors interuenit. Vñ puer. i. Prosperitas stultoꝝ p̄det illos vtrumqz
etiā occidit aīaz tam vita p̄sp̄ra q̄ aduersa. Sed p̄sp̄re. Vñ aug.
multi res aduersas timēt. p̄sp̄ra nō timēt. Periculosior iñ ē aīe res
p̄sp̄ra q̄ aduersa. Itē patet in dauid q̄ in adūlis q̄ passi⁹ ē a saul tū
 cecidit: s̄z in p̄sp̄ris iā in regno positi⁹ cū bersebee peccādo cecidit.

Dūica t̄cia post octauas pasce

In illo tpe d. i. d. l. **V**ado ad eū q̄ misit . et nemo ex vobis
īf rogat me q̄ vadis **S**ed qz hec locut? sū vobis. **T**risticia
īpleuit cor n̄r. **E**go veritatē dico vobis. expedit vobis
ut ego vadā **S**i enī n̄ abiero. paracletus n̄ veniet ad vos **E**t cū vene
rit ille . arguet mundū de pctō et de iudicio et de iusticia **D**e pctō qz
dicit qz n̄ credunt in me **D**e iusticia vero qz ad p̄em vado. et iam n̄
videbitis me **D**e iudicio at: qz p̄iceps hui? mūdi iā iudicatus est
Ad huc multa habeo vobis dicere: sed n̄ potestis portare mō **C**ū autē
venerit ille spūs veritatis docebit vos oēm veritatē **N**ō enī loq̄tur
a semetipso: s; quēcūqz audiet loq̄tur. et q̄ v̄tura sūt ānūciabit vos
his **I**lle me clarificabit: qz de meo accipiet et ānūciabit vobis

Vado ad eū q̄ misit me **I**ohis. xvi. **P**ostilla.
Nā iniciū illi? euāgelij xps p̄dixit apostol̄ p̄secucōez quā
passuri ēent. sic qz eiciēdi erāt de sinagoga. et q̄cūqz eos
occideret. crederet se obsequi p̄stare deo **E**t postea subiūxit de recessu
suo. cū dixit in euāgelio hodierno **V**ado ad eū **I**d ē i p̄rio ascendo
ad patrem **q**ui me misit **I**p. qz īpleui officiū p̄dicacōis mee ad qd
missus sum **et nemo ex vobis īf rogat me** **I**d ē īterrogabit. q. d. ita
apte ascēdā ad patrem qz null? v̄m īterrogabit q̄ vadā. qz certū
eritis qz vado ad gl̄ az patris **S**ed qz h̄ locut? sū vobis **I**cz de r̄cel
lu meo **tristicia īpleuit cor n̄m** **I**d est vehemēter facti estis tristes **I**p.
Ap̄lī tristabātur de recessu cristi de cui? p̄ntia ḡfidebāt in tribus
lacōib? suis gl̄olari **S**ed ego veritatē dico vobis. expedit vobis ut
ego vadā **I**d ē subtrahat aspectui n̄ro p̄ntia mea corporal̄. et ideo
subditur **S**i enī n̄ abiero paraclet? n̄ veniet ad vos **I**p. qz plenitu
do spūs sci non erat dāda nisi post ascēsiōnē cristi **N**ā crist? **A**p̄lī
nimis corporalē p̄ntiā cristi diligebāt. et ideo ad suscepciōnē spūs
lacti nimis p̄donei erāt **S**ciēdū tū scōz tho. de aq̄no sup iohānē **E**t
ille amor q̄ discipuli diligebāt corporalē p̄ntiā cristi nō erat pctū.
reddebantur tū ex hoc min? p̄donei ad p̄ceptionē spūs sci. habita ē
vna gl̄olacōe nō q̄re alia. vñ qz delectabātur ī p̄sētia xpi nō pes
tebant nec desiderabāt aduētū parcliti **A**p̄le enī nō veniet ad mentē
hoīs nisi vocat? et desiderat? **V**nde **S**apie. vii. **O**ptavi et dat? est
michi s̄sus **V**ocaui et venit in me spūs sapie **E**t cū venerit ille ar
guet mundū de peccato **T**ho. spūs sci attribuitur correctio: qz cor
rectio debet p̄cedere ex caritate **D**e peccato **T**ho. qd̄ habet f̄ fecit **et**
De iusticia **quā nō habet** **et de iudicio** **qd̄ nō timet** **D**e pctō qd̄

qz non credūt in me. Tho. iudei peccabāt in crīstū: qz n̄ credēbāt eū
esse xpm̄ del mellīa. De iusticia scz crīstī quā n̄ acceptauerūt hoīes
 mundani nec imitare voluerūt. qz vado ad patrē. Vi. per hoc enī qz
xps̄ resurrexit et ad celū ascendit. declarata est ei⁹ iusticia: qz soli iusti
 intrant celū. Vñ ps̄. c. xviij. Hec porta dñi iusti intrabūt i eā et iā nō
videbitis me. pñcia corporali habitātē vobiscū: qz post ascensionē
 ap̄i āplius nō videēt in crīstī crīstū. De iudicio vero. scz futuro qd
 mundus n̄ timuit. oportebat tñ timere. qz pñceps hui⁹ mūdi iā ius
 dicatus est. id ē cōdemnat⁹. diuina scētia tāq̄ obstinat⁹. et p̄ gle
quens oēs ei adherētes eodē iudicio ostendūt cōdemnabiles. Si ei de
 angelis peccantibus non peccit nec hominib⁹ peccit. Adhuc multa
habeo vobis dicere: sed non potestis portare modo. scz p̄p̄ vraz
 ipefectionē et illoz directorz de altissimis fidei arduitatē et pfunditas
 tem. Cū at venerit ille spūs veritatis. Ip̄. i. spūscs̄. q̄ ē veritas p̄
 essētia et effectiue docēdo eā. ille docebit vos oēs veritatē. Ip̄. scz ne
 cessaria ad salutē. non solū p̄ psonis vris: sed etiā ad regimē ecclē
 siē et fidelīū i structionē. Non enī loq̄tur a semetipso. Ip̄. qz sicut n̄
 est a semetipso: sed a p̄re et filio. ita nec a se loq̄tur. scz q̄cūqz audiet
a me et a p̄re: qz suū audire est ab eis p̄cedere. loq̄tur. scz vobis. et q̄
 futura sunt ānūciabit vobis. Ip̄. multa enī de futuris p̄ spm̄ sc̄m̄
 revelata fuerūt ap̄is. sūt ap̄o iohanni reuelat⁹ ē p̄ress⁹ ecclēsie vsq̄
 ad finē mundi in apō. Et petro suū martiriū. scd⁹ qz ip̄emet dicē
 h̄. pe. i. Scio qz velox est depositio tabernaculi mei. Et paulo reue
 latū ē qz in nouissimis dieb⁹ discedāt qdā a fide. Et habet. i. ad t̄s
mo. iij. Ille me clarificabit. Tho. qz ad inuocatōez noīs mei facie
tis opa mirabilia. qz de meo accipiet. i. sc̄iam et cognicōem habes
 bit a patre sicut et ego. et ānūciabit vobis.

¶ Quīca iij. post octauas pasce

In illo tpe d. i. d. l. Amen amē dico vobis. si qd petieritis
 patrē i noīe meo dabit vobis. Et qz modo n̄ petistis q̄cūqz
i nōīe meo. Petite et accipietis. ut gaudiū vrm̄ sit plenum. Hec in
puerbis locut⁹ sū vobis. venit hora cū iam n̄ in puerbis loq̄r vo
 bis sed palam de p̄re ānūnciabo vobis in illo die in noīe meo pe
 tetis. Et nō dico vobis qz ego rogabo p̄rem de vobis. Ip̄e enī pater
 amat vos: qz vos me amastis et credidistis. qz a deo exiui. Exiui a
patre et veni in mundū. Itēz relinq̄ mundū. et vado ad patrē. Di
cunt ei discipuli eius. ecce nūc palam loq̄ris et puerbiū nullū dicis
 q̄ iij

Nunc scim? qz scis oia et n̄ ē op? ē ut q̄s me iterroget In hoc credis
mus qz a deo existi.

Postilla

Amen amē dico vobis. Ioh̄is .xvi. Historia hui? euāgelij
facta ē āno crisi .xxiij. ix. kal. april. v. feria in cena dñi.
luna .xiiij. indicōe .vi. Ad iniciū illi? euāgelij scribit scūs
iohānes in eodē ca. Q. crisi? post cenā dixit discipul̄ suis Quid vobis
quidē tristitiā habetis Itēz at videbo vos .et gaudebit cor vestrū .
et gaudiū vestrū nemo tollet a vobis Tūc postmodū sequitur euāgelij
liū hodiernū Amen amē dico vobis Cor. Hic dñs ihs cōsolatur
discipulos ex petitionū suarū exaudicōe .et iuramētū p̄mittit . ut hō
non hesitet de petitione di. Amē amē dico vobis. Si qd petieritis
patrē in noīe meo id ē p̄tinēs ad salutē . qz ihs qd ē nomē crisi salu
uator iterptatur dabit vobis et si n̄ statū tū finalit̄ dabit v̄ illd qd
petitis v̄ eo meli? v̄lqz mō n̄ petistis q̄cūqz in noīe meo qz n̄ erat tē
p? oportunū . qz dñs ihes? erat cū eis p̄tialit̄ q̄ oia dabat. Vnde
cris. Quid peterent q̄ oī bonū secū haberēt Petite et accipietis . ut
gaudiū v̄rū plenū sit Tho. qz oīs peticiō ad illd gaudiū referri de
bet. hoc gaudiū glisit in dotib? aīe et corporis . et erit plenū gaudiū
in beatis Nā d̄r in p̄lal. xvi. Gacior cū apparuerit gl̄a tua Her
i puerb̄s locut? sū sc̄z ego sū vitis v̄a et vos palmites Itē ibi . mul
lier cū parit tristitiā habet . qz venit hora ei? Venit hora cū iam nō
in puerb̄s loq̄r vobis : sed palā de p̄e ānūciabo vobis Cris. q̄
erat tēp? resurrectionis . qz tunc oia manifeste eos docuit Nā p̄ qua
draginta dies apparuit eis post resurrectionē suā loquēs eis de regn
no dei Act . i. 19. Cris? post resurrectionē clarius et exp̄ss̄ docuit
ap̄los de regno dei q̄ ān Ipi enī erāt magis capaces . qz habebāt sē
tū aptum ad itellectū scripturaz Et habet lu. ult. In illo die sc̄z i
die p̄thecostes in noīe meo petitis id ē petēdo nomē meum iuoca
bitis . qz post ascensionē et post missionē sp̄s̄s̄ci ap̄l̄i magis virtutē
noīs ihesu crisi sentiebāt q̄ ān Et ideo petitiones suas in noīe ih̄u
formabant Et p̄pter hoc orationes eccl̄ie in fine formāt in noīe xp̄i
dicēdo p̄ dām n̄m ih̄u xp̄m. Et n̄ dico vobis qz rogabo patrē de
vobis Tho. q. d. ad exaudiēdum v̄ras peticiōes apud patrē . n̄ erit
necessaria oratio mea . qz sol? amor q̄ diligitis me sufficit patrocī
nari Ipl̄ enī pater amat vos amās facile dat amātū qz vos me
amastis V̄z ioh̄is . xiiij. Qui diligit me . diliget a p̄e meo et credi
bistis . qz a deo exiui Exiui a p̄e p̄ eternā generacōem Et veni in

mundū p carnis assūptionē Itēz relinq mūdū p passionē et cor-
poralē pntiā et uado ad patrē p ascensionē. qñ exaltat? est usq ad
dexterā dei patris Dicūt ei discipuli eius. ecce nūc palā loqrīs p
uerbiū nullū dicis Ip. clari? loqbat de pressu ei? a pte. et de adue-
tu ei? p carnis assūptionē. ip fecerat añ nūc scim? qz scis oīa Ip.
Ex doctrina ei ei? et miraculis pleni? ei? deitātē cognoscebāt et n̄ ē
 opus ut qis te iterroget Sepe enī ut dicit glosa Volētes ab eo qrrere.
 audiebāt solucionē añq pponerēt qstionē. Et sic p̄us eis respōdit
 añq qrrerent In hoc credim? qz a deo existi Tho. q. d. Intelligētia
 oīm occultoz facit nos credere. qz tu sis ver? et naturā fili? dei. in
 q sunt oīes thesauri sapie et scie dei absconditi Vñ circa p̄us euari-
geliū ubi dīz Petite et accipietis Notādū scdm ang. qz triplicia sūt
 bona i genere. infima. media. et sūma Infima boua sūt tpalia. q
qñ nichil sūt Vñ ihere. iij. aspexi trā et ecce qñ vacua erat et nichil
Et talia sub gditōe peti possūt. moderate uidelicz si placet da sanis
 tatē. tpalia et vitā Et ratio est. qz aliqb? bona tpalia. ut sciētia
 et honores et amici diuitie et similia. qñqz sūt occasio peccādi. alijs
 occasio merēdi Sed quib? plint et quib? obliu. sol? de? sit. iō libā
 cōmittēda sūt Alia sūt bona media scz dīutes. q nulli obesse possūt
 et illa feruenter sūt petēda Alia optima. ut beatitudo celestis. et illa
 sunt petēda feruentissime Sed qritur Cur de? n̄ statī dat qd peti
 tur Respōdet pmo qz tunc hō min? meritū haberet nō iterādo orō
 nem Secūdo qz vilpēderet n̄ min? curaret. qd cū modico labore
 acqrreret Tercio ut desiderium augeatur. ut patet in muliere chan-
 anaea Quarto ut hō humilietur Ut patz in eadē chananea q se ca-
 nem fatebatur Quito qz meliora interdū dare uult de? tpe oportus
 no. et qñ ipsi hōi fuerit utile

In die ascensionis dñi
In illo tpe Recubēt ib? vnderi discipul apparuit illis ihs
 et exprobrauit incredulitatē illoz et duriciā cordis. qz hīs q
 uiderāt eum resurrexisse non crediderūt. et dixit eis Cum
 tes in mundum uniuersum p̄dicare euāgelium oī creature Qui credi-
 derit et baptizat? fuerit salu? erit. qui uero n̄ crediderit qdēnabi-
 tur Signa at eos q crediderūt q se qntur In noīe meo demōia eiciēt.
 linguis loqntur nouis. serpētes tollēt. et si mortifcz qd biberūt non
 eos nocebit Sup egros man? imponēt. et bene habebunt Et dñs q
 dē ihs postq locut? est eis. assumpt? est in celum. et sedet a dextris
 dei. illi at p̄fecti p̄dicauerūt ubiqz dñs coopante et sermonē qfir mātē

Sequentibus signis

Postilla.

Recumbentibus undecim discipulis **Mar. xvi.** Historia huius
euangelij facta est anno xpi xxxiij. iij. nonas iunij luna. xxvij.
feria v. ipso die ascensionis. indicione. vi. **An** iudiciu illi? euange
lij scribit facta? lucas. **Q**uod? dixit discipulis suis. Vos estis testes
horum. Ipse. scilicet passionis et resurrectionis. Et ego mittam promissum patris
in vos scilicet spiritum sanctum. Vos autem sedete in ciuitate quousque induamini virtute
ex alto. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum. **Recumbentibus**
undecim discipulis | Dominus noster ihesus christus cum in hijs quadraginta diebus per mul
tas appariciones discipulis factas resurrectionis suae apparisset. **Ho**
die in die ascensionis his ipsis voluit apparere. scilicet in mensa dum prae
bant. **Quia** ut dicit magister in historia scolastica. Omnes tam apostoli quam
alii discipuli et mulieres habitabant in ista parte iherosolymae. quod dicitur mellos in
monte syon. ubi dauid construxerat sibi palatium. Et ibi erat illud ce
naculum grade stratum. in quo precepit dominus sibi parare pasca. et in cena
culo illa habitabant tunc undecim discipuli. Ceteri vero discipuli et mu
lieres habitabant circumquaque per diuisa hospicia. et ut dicitur in principio hodie
ni euangelij. **Recumbentibus** | id est comedentibus. | **undecim discipulis** | scilicet in il
lo cenaculo hodierna die. **Apparuit illis ihesus**. et expressit incredu
litate illorum et duriciam cordis. **Ipse.** Non tunc quod erat in eis. sed quod antea fue
rat in ipsis discipulis. quia hijs qui viderant eum resurrexisse non credide
runt. ut patet de thoma qui non credidit alijs discipulis. et licet alij disci
puli non crediderint marie magdalene et alijs mulieribus. et credidit cum
eis. **Non** actus. i. conuersus precepit eis ab iherosolymis ne discederent. sed ex
pectarent promissionem patris id est aduentum spiritus sancti a patre per christum promi
ssum. Et secundo magister in historijs. **Hoc dicto** precepit eis ut egredierentur
de ciuitate. et sic statim euauit ab oculis eorum. Et immediate post censesti
onem undecim apostoli et alij discipuli et mulieres unanimiter de ciuitate
te egressi venerunt ad montem oliueti. et ibi dominus ihesus secundario hodie
na die apparuit. et ut ait magister in historijs. hac processione apostolorum
qua unanimiter sunt de ciuitate egressi. representat ecclesia singulis diebus
diuicis processionem faciens egrediendo extra ecclesiam proferendo crucem ante
processionem. **Quia** per crucem quod profertur representat dominus noster ihesus. qui nos pro
lit in suo exemplo nobis viam ad celum ostendit. et quod ordiate vni post
aliuam crucem sequitur usque ad ecclesiam. significat quod omnes christiani. vitam mo
res et doctrinam christi spiritus per oculum habere debeant. et suam vitam exemplo christi
confirmare. et sic perficere de virtute in virtute transeundo donec intrent

celestem ecclesiam id est patriam eternam. ubi viderent facie ad faciem
 diuinam naturam. Item illud in psal. lxxiiij. Ibi de virtute in virtu
te. sic videbit de deorsu in spon Post qd comisit dñs ihes? aplis of
 ficiu p'dicacōis di. Euntes in mundu vniuersu p'dicate euangelu
Hugo. nō philosophoz vanitates. a certe pprias fictiones Ad ro.
 pmo. non erubescit euangelu oīi creature Ip. oīi hoī q habet cō
 uenientia cū oī creatura. p esse enī cōuenit cū inanimatis. per vi
 uere cū negitabilib? et plātis. per scire cū aīalib? . per itelligere cū
 angelis. ideo designatur noīe oīi creature Qui crediderit et baptis
latus fuerit Ip. non enī sufficit fides sū baptismo. p quē q's i cor
 poratur cristo si assit facultas recipiēdi baptismu fluminis Si at nō
 assit facultas sufficit baptism? sāguinis. ut in martirib? q p xpō
 infecti sunt ante q esset baptisati. vel baptismō flāminis. sicut est
 in hūtib? fidē cristi. et desiderāt baptismū: sed pueniūtur morte aīa
 q possint implere salu? erit scz salute eterna. si saltē operip? tenet
in iacobi. ij. Fides sū operib? mortua est q n crediderit cōdemnas
 bitur scz et na dānacōe Signa at eis q crediderint q sequē Ii. in
 p'matiua enī ecclesia fides erat nutrienda et firmāda miraculis. iō
 grā miraculoz dabatur non solū aplis cristi: sed multis alijs cre
 dentib? Et in exēplis et legēdis sactoz In noīe meo id ē in virtu
 te noīs mei demonia eiciēt Hec oīa ad litterā impleta sunt Sepe ei
 apli et alijs fideles demonia eiecerūt. sicut beatus bartholome? . et sic q
 alijs lignis loqnt nouis Hoc ē factū in aplis et i alijs credētib?
 q erant cū eis qn p gratiam spūscī in die p'therocōis receperūt do
 num linguaz Et pz act. ij. loqbant vāris lignis apli serpentes
tollent Hoc pz in paulo pn act. xxviij. Qui percuss? a vipera. i nls
lo sel? fuit: sed vipera p'dentē ad manū ei? in ignē excussit Et iā
 cob? apl's duos igentes dracones remisit in desertū q's hermogies
 et philetus cōcitauerant g'tra eū et si mortifczz qd biberit nō eos no
cebit Hoc ad litteram impletū est in iohanne euangelista. q vnenū
bibit qd ei n nocuit Sup egros man? imponēt. et bñ habebūt quia
 a diūlis languorib? sūt curati ex iposicōe manū aploz et ex tac
 tu vestimētoz. imo qd etiam pl? ē. ex vmbra petri apli sanabant
 ifirmi Et habet act. ij. et. n. Itē p man? aploz fiebat signa et p'di
gia magna in populo Et n solū ifirmos curabant: sed p imposicio
 nem manū iploz dabatur spūscs pn act. viij. Tunc imponebāt
man? sup illos et accipiebant spū scm Et dñs qdē ihesus postq

locut⁹ est eis | scz her oia d⁹ba iā p⁹dicta et plura alia q⁹ habet act. i.
[Assūpt⁹ est in celū] Ip⁹ virtute ppria et cū gratulacōe toti⁹ fami⁹
 lie celestis Dñ luce. xliii. Et eleuatis manib⁹ ferebat in celū. et bñ
 dixit eis id est apl⁹is et alijs fidelib⁹. Ex hoc loco i gluetudinē duxit
eccia. ut sicut dñs ihes⁹ postq⁹ oib⁹ partis ascēdere voluit in celū
 bñdixit fidelib⁹ suis Q sic episcopi et ceteri presbiteri pacto diuini
 no officio volentes iā ab altari recedē dāt sup populū benedictionē.
 signātes eos signo scē crucis. et iprecātes eis bona in noīe scē trinis
 tatis | et sedet a dextris dei | scz conregnās p⁹ri i ōni eq⁹litate scōz dei
 tatē | Illi aut⁹ | scz apl⁹i et cristi discipuli | pfecti | scz ad mandatū dñi
 n⁹i ihesu cristi | p⁹dicauerūt ubiq⁹ | Dñ in psal. xviij. In oēm t⁹ra exis
 uit son⁹ eoz. | dñs cooperante | eos dirigēdo et ptegēdo | et sermonē
 gfirmāte seq⁹ntib⁹ signis | Hugo super marcū Opera miraculorū
 in exordia ecclesie necessaria fuerūt ut fides miracul⁹ nutreteret. mō
 n sunt necessaria : qz fides ecclesie gfirmata ē Circa pñs euāgelii ē
super illa d⁹ba Euntes in mundū uniuersū p⁹dicare euāgeliiū Notan
dum q⁹ scōz tho. de aqno R xrimū miraculū cristi in cris fuit . q⁹
 p simplices mundū subiecit fidei : qz apl⁹i fuerūt simplices scōz mundū
 et pauperes mechanici scz piscatores . et null⁹ nobilis nisi factus
 bartholome⁹ Dñ hic q⁹ritur q⁹re n̄ elegit cristi⁹ prudētes hui⁹ scē scē
 has q⁹ fuerūt docti in lege Nec diuites nec potentes Rndetur pp⁹ter
 titudinē fidei. qz si sapientes scē eligiss⁹ et misisset ad dep⁹candū
 fidem cristianā. tunc pfidi et inimici fidei dixissēt q⁹ fidē fixissēt cū
 prudētia et astucia . si diuites tunc dixissēt q⁹ p dona et munera ho
 mines iduxissent ad fidē illā Si aut⁹ potentes et nobiles. tunc dixissēt
 q⁹ p potētia et coactionē hoīes iduxissēt ad fidē Sed ut nullū illorū
pfidi allegare possent. igitur &c . Dñ hic notandū q⁹ cristi⁹ iter oēs
 sapientes hui⁹ mundi nisi unū gūtū scz gantalielē legis doctorem
 Et inter ōnes diuites solū sacheum. et de oib⁹ nobilib⁹ et p⁹ncipib⁹
 nisi tres. nichodemū. cēturionē. et regulū Sed de pauperib⁹ et sim
plicibus et ignobilib⁹ multos gvertit Quia cristiani a pauperibus
et simplicib⁹ ortū habuerūt Dñ apl⁹s. videte vocacōez n⁹az frēs : qz n̄
 mlti sapientes scōz carnē. n̄ mlti potētes : s⁹ ifirma mūdi elegit de⁹ .

Quāica post ascēlionē domini

I

illo tpe d. i. d. l. Cū venerit paraclit⁹ quē ego mittam
 vobis a p⁹re spū veritatis q⁹ a p⁹re pcedit. ille testimoniū
 phibebit de me. et vos testimoniū phibebitis : qz ab itiq

interdū estis **H**ec locut? sū vobis ut nō scandalizemini absq; sinago-
gis faciēt vos **S**ed venit hora. ut oīs q; it fecit vos arbitres obseq;
um se p̄stare deo **E**t hec facient vobis. qz nō nouerūt patrē neq; me. s; **h**ec
locut? sū vobis. ut cū venerit hora eorum reminiscamini. quia
ego dixi vobis

Postilla.

Quā venerit paraclit? **1. Johis. xv.** Historia hui? euāge-
liū facta ē āno xpī. xxiiij. ix. kal. april. luna. xiiij. feria v.
s; in cena dñi. indicōe vi. **A**n incipiū illi? euāgelij scribit
scs iohēs in eodē ca. **C**ris? dixit discipulis suis **S**i opera nō fecissē
in eis q; nemo ali? fecit peccatū nō haberēt **T**ūc at et viderēt et oderūt
me et patrē meum **S**ed ut impleatur sermo q; in lege eoz script? ē. qz
odio habuerūt me gratis **T**ūc statim seq̄tur euāgelij hodiernū **C**um
venerit paraclit? **P**ostq; xps dixerat aplis de iudeis **S**i me p̄secū-
tur et vos p̄sequēt. ne desperēt et nimis turbēt. p̄misit eis spiritū
sctū mittē q; confortati oēs p̄secutores viderent et tollerarēt. ergo dicit
Cum at venerit paraclit? **1p.** id consolator **Bern.** **S**pirit? id ē me
sctū consolator? quē ego mittā vobis a p̄re **1p.** **I**n q; ostēdit spiritū
sctū p̄cedere. iūntū dicit se illū mittē **1p.** **S**piritū veritatis **qz** docet vos oēs
veritatē. sed egtrario sps malign? docet oē mendaciū **Qui a p̄re p̄ce-**
dit **Tho** **E**x q; arguūt greci spm sctū tū p̄cedere a p̄re et nō a filio
sed hoc nō ē ver? qz quicq; de patre dicitur quēnit filio **E**rgo xpiani tenēt
credē q; sps sctus p̄cedit a p̄re et a filio **Alle testimoniū phibet de me**
nam spūscs testimoniū phibuit cris. in hoc q; aplos tales fecit
q; sciuerūt et audebāt p̄dicare euāgelij et fidē cristi corā oib? **1** itre
p̄ide. **E**nī hoīes p̄us illitterati et simplices de pfunditate scripturaz
subito plene loq̄batur. et in oib? linguis fuit maximū signum
ad gfirmandā fidē cristi **E**t vos testimoniū phibebitis **s; p̄dicā-**
do oib? pplis **qz** ab initio interdū estis **1p.** **P**ō ē itelligēdū q; fue-
runt cum eo a principio vite ei? sed ab initio p̄dicacōis sue qn ites-
pit docere et miracula facere **Hec locut? sum vobis** **ad** confortacōez
vestā gtra futuras tribulacōes **ut nō scandalizemini** **s; cadendo p**
ipaciētā qn eueniēt vobis **absq; sinagogis faciēnt vos** **Iā enim**
iudei sp̄irauerunt q; si qis gress? esset cristum. extra sinagogā fie-
ret **E**t talis eiectio de sinagoga reputabatur magna. sicut apd xpia-
nos eiectio de ecclesia p̄ maiore excomunicacōez **E**t ipsa excomuni-
cacio valde timēda ē cuilibet xpiano. qz seperat a deo. et a scis. et a
sacramentis. et a cōmunionē fidelium. **E**t ipse excomunicatus est

illi palmes abscis? a vite. **Ut** pz iohis xv. ego su vitis vera ⁊ vos
palmites. **S;** vrit hora. **Cor.** hora ista fuit tēp? aploz pōdicōis
[**Ut** oīs q̄ interficit nos arbitret se obsequi p̄stare deo] Oīs enī in
deus occidens cristi pōdicatores putat se obsequi p̄stare deo credēs
q̄ desereret deū israhel. q̄cūq; gūteretur ad cristū. Ita fuerūt iudei ex
recati et ignorātes. sed illa ignorātia n̄ excusabat eos: q̄ illa p̄cede
bat ex odio et inuidia ḡtra cristum et ḡtra doctrinā ei? **[hec faciet vo
bis.** q̄ n̄ nouerūt patrē neq; me] hoc dicit eis in gloriacōez. q. d. scōz
cristi. **Suficit** in gloriacōez hec pati ppter p̄m et ppter me. **[sed hec
locutus sum vobis.** ut cū venerit hora eoz reminiscant q̄ ego dixi
vobis] **Ip.** Illa enī p̄dixit cristi? aplis ut pviderent sibi de pacien
tia. q̄ min? feriunt iacula p̄uisa. **Ut** di. grego. Circa p̄s euāgelii
ubi dī. **Nos** testimoniū phibebitis. **Notādū** q̄ hugo de prato dicit.
Cristi? habuit testimoniū de oī loco et ab oī creatura. Nam oīa
testificata sūt xpm auctore esse. nā de celo habuit testimoniū patris
et sp̄s sc̄i. **Iu. iij.** Descēdit sp̄s sc̄s corporali specie sicut colūba i ip̄z
Et vox patris de celo audita est dī. hic ē fili? me? dilect? **Math. iij.**
Itē testimoniū ageloꝝ. utz luc. ij. **Euāgeliso** vobis gaudiū magnū
q̄ nat? est nobis saluator. **Itē** celi dū ipse oraret aperti sūt sup eum.
p̄testati sūt ip̄m esse deū. **utz** **Iu. iij.** **Itē** de paradiso et de limbo pa
trū habuit testimoniū moysi et helpe. utz **math. xvij.** **Apparuerunt**
ei moyses et helpas. **Itē** corpora scōꝝ surrexerūt. **Ut** patz **math. xvij.**
Itē demones ei testimoniū reddiderūt. utz **lu. iij.** **Exibāt** demoīa cla
mātia et dicētia. **Quia** tu es cristi? fili? dei viui. **Itē** de mūdo habuit
testimoniū x̄i. aploꝝ. lerū. discipuloꝝ et multoꝝ alioꝝ. **Ut** **act. iij.**
Virtute magna reddebāt apli testimoniū ihesu christo. **Itē** habuit
testimoniū ab oī creatura. **Nā** stella noua in sua natiuitate testifica
ta est. **Ut** **math. ij.** **Didim?** stellā ei? in oriente. **Itē** sol obscuratus ē
in morte eius ⁊ p̄testat? ē eū esse deum. **Iu. xxiij.** **Et** mare dum se solidū
p̄buit ipsum ḡfessum est. **iohis. vi.** itē ifern? dum q̄s tenebat red
didit ip̄z auctore vite esse. p̄testat? est. **P̄. xxij.** itē c̄ra dum ip̄o mo
riente et resurgente tremuit. itē panes et pilces dum ad ei? īperium
multiplicati sunt ip̄m esse deum demonstrabāt. **Ut** **iohis. vi.** **Opera**
q̄ ego facio ip̄a sunt q̄ testimoniū phibēt de me. et breuic oīs creatura
p̄ter peccatoꝝ q̄ ip̄m negat factis. testimoniū christo reddidit. **Nā**
apls ad th̄ptum. i. **Cōfite**tur se nosse deum. factis at negant. p̄ccōꝝ
q̄q; p uno denario negat cristum. cum in noīe ei? sciēter piurat.

Sequitur hic in euangelio pñti Absq; sinagogis facient vos Ubi notadū
 q; excommunicatio maior valde timēda ē ppter tria Primo q; exco-
 municatus lepatur a deo et ab oib; xpī fidelib; tā in vita q; i mor-
 te sicut palme a vite. Itz iohis. xv. Ego sū vitis vera et vos pala-
 mites. et sicut palme abscisa nichil valet apli; nisi ad ignē. sic ex-
 comunicat; maiori excommunicacōe Secūdo q; excommunicat; pua-
 tur merito passionis cristi et oīm scōz. et etiā oib; missis oracōib;
 elemosinis. et oib; suffragiis et indulgētiis et oib; bonis ecclesie.
 et onino et totaliter remanet nudus. et miser. et miserabilis. paup; et re-
 tus Et ppter ea dicit aug. Nichil debet xpian; sic formidare sic se-
 perari a corpore cristi. scz p excommunicacōez maiore Tercio q; exco-
 municat; multos inficit. q; oēs q; picipāt ei sciēt publice denūcia-
 to Uñ d; in decretis Cōmunicās excommunicato indebite excommuni-
 cacōez incurrit. xi. q. iij. p;cipue. et ca. Si q; r;pus. vñ ē morib; cōta-
 giolus sicut lepra. ideo ab hoib; sicut lepra debet vitari Ita magna
 infama est et vituperiū ab ecclia expelli vel vitari ab hoib; sicut lepra
Uñ excommunicat; est magis infamis q; iude; vel sarraceni. q;
 rā illi h; pl; loq; q; cū excommunicato Uñ d; in decretis Pagano pl;
 licet cōmunicare q; excommunicato. xi. q. iij. ad mentā. Ex iā dictis
 pat; q; periculosū est cōmunicare excommunicato. S; p;ctis n;is exis-
 gētib; de excommunicacōe maiori hodie curat modicū Sed de p;ctis
 pacōe cū excommunicatis quasi nichil curat Uñ de hoc exēplū legiē
Q; demoniac; interrogat; a qdam an excommunicatio vel peccatū
 plus placeat diabolo R;ndit. excommunicacō maior: q; p illam ples
 inficiuntur. et qñq; excommunicat; ducētos ificit vno die. sicut i cō-
 iugis in sechis et sic de alijs.

In die scō pētherostes euāgelid

In illo tpe d. i. d. l. Si q; diligit me. sermonē meū serua-
 bit. et p; me; diliget eū. et ad eū veniem;. et mātionem
 apd eū faciem; Qui n; diligit me. sermones meos nō ser-
 uat Et sermonē quē audistis n; est meus. sed eius q; misit me patris
Hec locutus sū vobis apud vos manēs. Paraclet; at spūscs quē
 mittet p; in nōie meo. ille vos docebit oīa et suggerit vobis oīa q;
 cūq; dixero vobis Patē relinq; vobis patē meā do vobis. n; quō
 mundus dat. ego do vobis Non turbet cor v; n; neq; formidet Uñ
 distis q; ego dixi vobis. Vado et venio ad vos Si diligeretis me.
 gauderetis utiq; q; vado ad p;em. q; p; maior me est Et nūc dixi

vobis pulch. fiat. ut cū scū fuerit credatis. Iā n̄ m̄ta loqr̄ vobiscū
Deit ei p̄iceps h̄? mūdī. et in me n̄ h̄? quicq̄? S; ut cognoscat mūdī
d̄? qz diligo patrē et sic mādātū dedit michi pater sic facio.

S quis diligit me
sermonē meū seruabit. Ioh̄is. xiiij. **Postilla**
est dñs ad discipulos suos anno ei? .xxiij. ix. kal. april.
lunā. xiiij. v. feria. cene dñi. indicōe vi. Iā inieciū illi? euāgelij scri
bit sc̄s iohānes in eodē ca. q̄ crist? dixit discipul̄ suis Qui h̄z mans
data mea et seruat ea ille ē q̄ diligit me. Qui at̄ diligit me diliget a
p̄re meo. et ego diligā eū. et manifestabo ei meip̄tū Tūc postmodū
legitur euāgelijū hodiernū. Si q̄s diligit me **Wilhelm?** Hodie reco
lit eccia illā suphabūdantē et excellētē donacōez spūsc̄i. q̄ sc̄a ē disci
pulis quicq̄gelio die a resurrectione. qū repleti sūt oēs spūsc̄o S; qz
sp̄s sc̄s qui ē amor patris et filij hodie mittit. Adcirco hodie legitur
euāgelijū in q̄ agitur de dilectione quā de? nobis ifūdīt p̄ sp̄m sc̄m.
Si q̄s diligit me sc̄z affectu. hoc oūdit affectu qz videlicet sermo
nem meū seruabit. et p̄ me? diliget eū p̄ qd oūdit se vñ cū patre i
essentia et ad eū veniem? **Wilhelm?** Ego et pater et spūsc̄us et
mansiones apd eū faciem? in p̄nti p̄ gr̄atā et in futuro p̄ gl̄am.
Qui n̄ diligit me sermonē meū n̄ seruat Ip̄. tales sūt mūdani ho
mines et puerli et sermonē quē audistis n̄ ē meus. supple tū. sc̄s
ei? q̄ misit me p̄ris Hec locut? sū vobis apd nos manēs sc̄z p̄ntia
corporali. pacit? at̄ spūsc̄s quē mittet pater i noīe meo **Tho.** ad
laudē et gl̄az noīs mei. ille vos docebit oīa. Ip̄. i. faciet vos itelligē
oīa q̄ dico vobis Apli adhuc erāt rudes et in timore positi ex audi
tu passionis cristi. Ideo ad ūba xp̄i n̄ diligēter attēdebāt. et p̄ cōse
quēs nō capiebāt ea ad plenū ppter qd dicit gr̄am spūs sc̄i postea
suplere istū defectū et suggerit vobis oīa q̄cūqz dixerō vobis .i.
ad memoriā vobis reducet oblita Quia apli m̄ta de illis q̄ crist?
dicebat obliti sunt timore passionis cōculsi. Pacē reliq̄ vobis .i.
itur? ad patrē reliq̄ vobis pacē petōris i p̄nti et pacē meū do vo
bis id ē eternitatis in futuro. n̄ quomodo mūd? dat ego do vobis
q. d. non do vobis pacē mundanā q̄ ē brevis. i. ad thella. v. Cū enī
dixerint pax et securitas. tūc repētī? eis subueniet interitus Non
turbetur cor v̄m Ip̄. i. n̄ turbari debetis de recessu meo id ē de mor
te mea. neqz formidet Ip̄. hoc addit eos asscurādo. qz timebāt mo
ri cum eo. Audistis qz ego dixi vobis vado **Tho.** sc̄z p̄ passionē q̄

parē vobis locū et vēio ad vos post resurrectionē meā. ut vos il-
 luc introducā. **Itz iohis. xiiij.** Si abiero et pperauero vobis locū.
 itez venio et accipiā vos ad me ipsū. ut vbi ego sū et vos sitis. **Si**
diligeretis me scz pura et sincera dilectione ab oī carnali abstracta.
gauderetis utiqz qz vado scz qz homo ad p̄m scz ad ei? glaz
qz pat maior me ē Ip̄ non scz deitate in q fili? ei? cōlis patri est
 sed scz humanitatē in q fili? minor ē patre et nūc existēs vobis
 cū passibit et mortal. **Dixi vobis** scz qz p passionē vado ad patrē.
 p̄iusqz fiat ut cū fuerit reminiscamini. **Itz qz n tū sū hō s etia**
 deus q certitudinaliter p̄dico futura contigētia qd ē p̄mū ipsi? dei
 scz qz v̄z pla. xli. **Annūciate nobis q nētura sūt. et dicem? qz estis**
 dū. **Nā non m̄ta loqr vobiscū** id ē in hoc mortali corpore existens
 qz tēp? sue corruptionis erat p̄pinquū. **Venit enī p̄ces hui? mū**
 di. **Tho id ē diabol? q p̄cipatur amatorib? hui? mundi et regit**
 eos. q sponte p p̄m se ei subiciūt. venit enī in ministris suis ad me
 capiendū et ducendū ad mortē et in me nō habet quicqz. id ē nul-
 lum peccatum. et p gl̄quēs nullā mortis causā. qz mors intrauit
 mundū p p̄m. ad ro. v. **Sed ut cognoscat mūd? .i. humanū ge-**
 n? **qz diligo patrē** q. d. Non morior qz habēā culpā: sed ut impleam
 patris obediētia cui? voluntas est ut pficiat redēptio humani ge-
 neris. q n̄ p̄t gpleri ex dei ordinacōe nisi p mortē meā. **Et sicut mā**
 datum dedit michi p̄ sic facio id ē obedientia patris libēt subeo
 mortē. Circa p̄ns euāgelium vbi dicit **Ad eum veniem? . et m̄ationē**
 ap̄ eum faciem? **Notādum** qz hugo de prato dicit qz ap̄i fuerūt ple-
 ni spiritu scō. ostēdit qduplici signo. **Primum ē in tribulacōibus**
 et ifirmitatib? n̄ murmurare. **Nā** vas plenum n̄ resonat dum tan-
 gitur sed vacuū. **Sit ap̄i i ifirmitatib? nō murmurauerūt** **Itz lu-**
 x. Ecce ego mitto vos sicut agnos in medio lupoz. **Immo ap̄i nō**
 solum nō murmurauerūt in p̄secucōib? et tribulacōib? : sed et gau-
 debāt. **Itz act. v.** Abāt ap̄i gaudentes a ḡspectu gl̄is quoniā digni
 habiti sunt p noīe ihesu contumeliā pati. **Un ap̄s ad ro. v.** Sed et
 gl̄amur i tribulacōib? **Secundum ē firmit̄ gl̄is** **Nā** res plena stat
 firma. **Sic ap̄i postqz spiritum sc̄m receperūt in fide et bonis operi-**
 bus firme steterūt. **Nā** nec reges. nec p̄cipes mundi cum tormētis.
 nec caro ppria cum oblectamētis. nec demōes cum tēptamētis pos-
 tuerūt ip̄os mouere. **Itz ro. vij.** Quis nos seprabit a caritate dei q
 d. nullus. **Tercium ē de pleitudie effundē** **Nā** fōs plen? effundit

aquā Sic apli tanq̃ pleni .et fōs supercreſcēs totū mundū gratiis
et donis ſpūalib⁹ repleuerūt **W**z heſter .x. **F**ons pu? creuit in fluuiū
maximū . et in aq̃s plurimas redundauit **Q**uartū ē nichil pl⁹ reci-
pere . nā uas plenu nichil pl⁹ recipit . Sic apli nichil terrenū . et a
ſpū ſcō alienum receperūt **N**ū nec diuicias . nec honores . nec delicias
corporis apli? recipē uoluerūt **W**z math . xix . **D**ixit petr⁹ apl⁹s **E**cce
nos reliquim⁹ oīa et ſecuti ſum⁹ te **N**ū etiā apl⁹s paul⁹ ad philip-
pū . **O**īa arbitrat⁹ ſū ut ſtercora ut criſtū lucrificerē . **S**i at q̃s uult
ſcire an ſpūſcō plen⁹ ſit . p̃dca q̃tuor in ſe glideret . et ſic bonā ſpē ha-
beat q̃ hodie recepit ſpū ſcū cū aplis

Feria ſecūda pētheroſtes

In illo tpe d . i . d . f . Sic de⁹ dilexit mundū ut filiū ſuū uni-
genitū daret . ut oīs q̃ credit in eū n̄ pereat : ſed habeat uitā
tam eternā **N**ō ei miſit deus filiū ſuū in mundū ut iudicet
mundū : ſed ut ſaluet mundū p̃ ipſū **Q**ui credit i eū n̄ iudicat . q̃ at
n̄ credit iā iudicat⁹ eſt : qz n̄ credit in noīe filiū dei **H**oc ē at iudiciū
qz lux uenit in mundū . et dilexerūt hoīes magis tenebras q̃ lucem .
Erāt ei opera eoz mala **O**īs ei q̃ male agit odit lucē . et n̄ uenit ad lucē .
ut n̄ arguāt opera ei⁹ . q̃ at facit ueritatē . uenit ad lucē ut manifeſt-
tentur opera ei⁹ . qz in deo ſūt facta

Postilla.

In de⁹ dilexit mundū **I**ohis . iij . **H**istoria hui⁹ euāgelij cō-
pleta ē āno xpi . xxxij . iij . kal . april . feria . vi . indicōe . vi .
luna . x . **S**ed dñs hec locut⁹ eſt āno ei⁹ . xxxij . vi . nonas .
map . ſabbato . luna . xij . indicōe p . **A**n in iūū illi⁹ euāgelij ſcribit
ſc⁹ iohānes in eodē ca . q̃ criſt⁹ dixit diſcipul⁹ ſuis **S**icut moyses ex-
altauit ſerpentē in deſerto . ita exaltari oportz filiū hoīs . ut oīs q̃ cre-
dit in ipm n̄ pereat ſed habeat uitā eternā **T**unc ſtatī ſeq̃ euāgelij
lium hodiernū **S**ic de⁹ dilexit mundū id ē hoīez ut filiū ſuū uni-
genitū daret **I**p . q̃ ē bonū iſinitum **E**x q̃ apparet maxia dei dilec-
tio **W**z ro . viij . **Q**ui pprio filio ſuo n̄ p̃cepit : ſed p nobis oīb⁹ traſ-
didit illū dare **T**ho . non ut uideret : ſed daret gratis et liberaliter
nullis meritis noſtris exigentibus eſt in carceratus et crucifixus ut
oīs q̃ credit in eū **T**ho . fide p dilectionē operante et uſqz in finē p-
ſeuerante non pereat ſed habeat uitā eternā **T**ho . modo i ſpē
ſed tunc in re non ei miſit deus ſc⁹ p̃ filium ſuum in mūdum .
ut iudicet mundū ſc⁹ in p̃mo aduētū ſuo . tūc enī n̄ uenit iudicare .
ſed magis iudicari p mundi ſalute . ideo ſequitur ſed ut ſaluetur

mundus per ipsum. Et iohannis. xiiij. Non veni ut iudicem mundum: sed ut
saluificem mundum. Qui credit in eum. Ipse tendendo in eum per caritatem. non
 iudicat. id est non habet causam unde condemnaret. quia autem non credit iam iudicat. et
 ipse. i. habet in se causam manifestam sue condemnationis. quia non credit
 in nomine unigeniti filii dei qui venit per salutem mundi. nam ad salutem peruenit
 per nomen unigeniti filii dei. hoc est autem iudicium. id est causa damnationis. quia
 lux. Ipse. i. cristi. qui est lux vera. venit in mundum. sed carnem assumendo
 et in ea apparens salutem humani generis operando. et dilexerunt homines
 magis tenebras. Thom. i. delicias carnis et diuitias mundi. quam lucem.
 id est aptam predicationem cristi arguente peccata. Erant enim opera eorum ma-
 la. Thom. qui a luce discordant et tenebras querunt. et ideo dicuntur opera te-
nebras. Omnes enim qui male agunt. id est qui in malis operibus delectantur. odit
 lucem. qui in naturalibus omnibus est amabilis. et non venit ad lucem ut non argua-
 tur opera eius. Thom. Omnes enim qui delectantur in malis operibus. subterfugit
lucem predicationis et veritatis. et odit eos qui mala sua manifestant et re-
prehendunt. qui autem faciunt veritatem. id est opera conformia voluntati dei. ve-
nit ad lucem. id est in palam. ut manifestentur opera eius. Thom. sed ad aliorum
exemplar et edificationem. quia in deo sunt facta. id est ad gloriam dei. Circa primum
 euangelium ubi dicitur. Sic deus dilexit mundum. Dicit hugo de prato quod maxime
 in caritate dei patris ad homines. quantum ad quatuor demonstratur. Primo
 quia filium suum homines et naturam humanam tanquam in spousam sibi accepit.
 unde cantatur. Hodie celesti sposo iuncta est ecclesia. Ecce mirabilis amor. quod
 imperator diues. potens. et pulcher. sapiens. et eternus. accepit pauperulam
 inualidam. insipientem. et morte condemnatam. ad hebreos. iiij. Pulchrum angelos
 apprehendit: sed semine abrahe. Secundo in eo quod eundem filium postquam
 carnem assumpsit. fecit triginta annis seruire hominibus erudiendo et
 informando. et tandem per ipsum redimendo constituit eum mori. Tercio in eo
 quod homines sibi in filios adoptauit et fratres christi esse voluit. Matth. i. ioh.
iiij. Videte qualem dilectionem dedit nobis deus. ut filii dei nosemur et simus.
Quarta quod homines sic receptos et in filios adoptatos heredes regni
sui fecit cum filio suo ihesu christo. ad rom. viij. Filii dei sumus. si autem filii et
heredes. heredes quidem dei coheredes autem cristi.

Feria tertia perherosiles
 In illo tpe d. i. d. l. Amen amen dico vobis qui non intrat per ostium
 in ouile ouium: sed ascendit aliunde. hic fur est et latro. Qui
 autem intrat per ostium pastor est ouium. huic ostiarius aperit. et oues
 vocem eius audiunt. et proprias oues vocat nominatim. et educit eas.

Et cum proprias oues emiserit. ante eas vadit. et oues illi sequuntur: quia sciunt vocem eius? Alienum autem non sequuntur. sed fugiunt ab eo: quia non nouerunt vocem alienorum. **Hoc puerbum dixit illis ihesus? Alii autem non cognouerunt quod loqueretur eis.** Dixit ergo eis iterum ihesus. Amen amen dico vobis quia ego sum ostium ouium. Omnes qui quot uenerint fures sunt et latrones. sed non audierunt eos oues. Ego sum ostium ouium. per me si quis introierit saluabitur et ingreditur et egreditur et pascua inueniet. **Fur non venit nisi ut furetur et mactet et perdat.** Ego ueni ut vitam habeant. et abundantius habeant.

Postilla

Amen amen dico vobis. **Iohannis. x. Historia huius euangelii facta est anno christi. xxxij. vi. kal. octobris sabbato. idicōe v. luna xij.** **Ad iniciū illi euangelii scribit sanctus iohannes in predicti causa. quod cristi? dixit in iudiciū. ego in hunc mundum ueni. ut qui non uidet uideant. et qui uident ceci fiant.** Et audierunt ex phariseis qui cum ipso erant. **Et dixerunt ei. Nunquid et nos ceci sumus? Dixit eis ihesus. Si ceci essetis non haberetis petrum. Ipse. quia si non uidisset opera cristi. haberet aliquam excusationem de his qui non crediderunt. Nunc deo dicitis quia uidemus. petrum uerum manifestat id est aggrauat.** Tunc statim legitur euangelium hodiernum. **Amen amen dico vobis. Thoma. i. in ueritate dico vobis. qui non intrat per ostium. id est per me humilem et pauperem. in ouile ouium. id est in aggregationem fidelium et in ecclesia dei. in grege diuinitus continetur. sed ascendit aliunde. siue per pecuniam siue per falsam iusticiam siue per uolentiam. ille fur est. rapiendo quod non suum est. et latro retinendo quod rapiat. Ipse. hoc faciunt mali homines. statim perliacōis indebite assequentes. Qui autem intrat per ostium. id est per christum. pastor est ouium huic ostiari? aperit. Ipse. i. spūscs reuelat ueritatem ut sciat oues pasce. et oues uocem eius audiunt. id est doctrinam recipiunt. et proprias oues uocat notatim. id est certissime nouit dominus qui sunt eius. et uocat eas. non solum uoce exterioris predicacionis. sed etiam interne inspiracionis. et educit eas. de tenebris ignorantie. Et cum proprias oues emiserit ante eas vadit. per exempla bonorum operum. et oues illi sequuntur. scilicet exempla et uestigia sui pastoris. quia sciunt uocem eius per inspiraciones diuinas. Alienum autem non sequuntur. scilicet qui est alienus a deo uita et doctrina. sicut est hereticus et quilibet puerus doctor. sed fugiunt ab eo quia non nouerunt uocem alienorum. id est non approbat nec secutus. **Cor. Isti alieni sunt pseudo christiani et pseudo prophete. de quibus dicit math. vij. Attendite a falsis prophetis qui ueniunt ad uos in uestimento ouium. intus autem sunt lupi rapaces.** **Hoc puerbum dixit****

eis ihes? illi aut non cognouerunt quod loqueretur eis | Tho. i. non intellexerunt
 quis esset pastor. quis fur et qui oues | dixit ergo eis iterum ihes? Amen
 amen dico vobis. quia ego sum ostium cuius per quod intrant oues ad fidem | omnes
quoties venerunt ad me | Tho. scilicet ex se. non missi vel inspirati a deo | fu-
res | res et dignitatem | et latrones | animarum. quia eas occidunt per falsam
 doctrinam | ego sum ostium per me si quis introierit | scilicet in ecclesiam et societatem
 fidelium | saluabitur | per gratiam | et ingredietur | scilicet ad contemplationem
 deitatis | et egredietur | scilicet ad considerationem gloriose humanitatis in christo
 | et pasqua inueniet | quia utraque consideratio erit delectabilis et iocunda
 Et per psalmum xxx. Regem in decore suo videbunt | fur | id est qui cum per me
 ingreditur | non venit nisi ut furetur | id est ut tibi usurpet dominatum et
 honorem in plebe | et mactet | per falsam doctrinam | et perdat | id est mittat in dam-
 nationem eternam | ego veni ut vitam habeant | Tho. in presenti per gratiam | et ha-
bundantiam | habeant in futuro per gratiam | Non apostolus i. corinthios ii. Oculi non
vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit. quod preparauit deus | homo-
nes qui diligunt eum | Circa primum euangelium ubi dicitur | Per me si quis introierit | Non
tandem quod hugo de prato dicit | Quid est iterum dei filii? propter nostram salutem
 quatuor itinera pergit | Primum fuit de celo in terram ueniendo quando carnem
 assumpsit de gloriosa uirgine maria | Iohannis. xvi. Exiui a patre et ue-
ni in mundum | Et hoc iterum fuit penultimum. quia penalitates humane nature
 assumpsit | Et per psalmum. iiii. Vere lagueres nostros imple tulit. et dolores nostros
implete portauit. quia hic in mundo. xxxiii. annis uixit et nunquam risit | Se-
cundum iter fuit de mundo ad inferos descendendo quando sedentes in tenebris
 uisitauit | Et hoc fuit iter uictoriosum. quia portas inferni confregit | Ter-
cium fuit de inferno ad mundum redeundo. quando confregit inferos cum mag-
 na preda a mortuis resurrexit | Quartum fuit de mundo ad celum ascen-
 dendo. quando in die ascensionis uidentibus apostolis eleuatus est. et nubes suscepit
 eum ab oculis eorum. et hoc iter fuit valde gaudiosum | Non per psalmum. Ascendit deus
iubilacione et dominus in voce tube

Feria quarta penthecostes

In illo tempore dixit ihes? turbis iudeorum | Nemo potest uenire ad me
 nisi pater qui misit me traxerit eum | Et ego resuscitabo eum
 in nouissimo die. | Scriptum est in prophetis | Erunt omnes docibiles
dei | Ois qui audiuit a patre et didicit uenit ad me | Non quia patrem non
didit | quoniam nisi is qui est a deo | Hic uidit patrem | Amen amen dico vobis.
 qui credit in me habet vitam eternam. ego sum panis uite. Patres nostri
manducauerunt manna in deserto et mortui sunt. | Hic est panis de celo
 r. iij

descendēs [ut si q̄s ex ipso māducauerit nō moriatur. Ego sū p̄is
uiu? q̄ de celo descēdi. si q̄s māducauerit ex hoc pane uiuet ieternū.
Et panis quē ego dabo caro mea est p̄ mūdi uitā. **Postilla.**

Nemo potest venire ad me **Ioh̄is. vi.** **Historia hui?** euāgel
iū facta est āno cristi. xxxij. xviij. kal. may. feria. iij. luna
xxiij. indictione v. **Quā** iniciū illi? euāgelij scribit sc̄s ioh̄.
in eodē ca. **Q** iudei murmurauerūt de illo d̄bo qd̄ crist? dixit Ego
sū panis uiu? q̄ de celo descēdi. et dicebāt **R**ōne hic ē ih̄es? fili?
ioseph cui? nos nouim? patrē et matrē. et p̄pter hoc ergo dicit hic.
Quia de celo descēdi **R**espondit ergo ih̄es? et dixit eis **P**olite mur
murare inuicē. **N**emo p̄t venire ad me. **T**ho. p̄ fidē credēdo. et amā
do. **N**isi pater meus traxerit eū. **I**d ē adiūuet eū p̄ gratiā suā. **P**otan
dum est ergo sc̄m tho. q̄ p̄ oēs trahit. q̄ oñib? offert gr̄a. nō tū
oēs trahūtur uel ueniūt ad cr̄stum. q̄ et si oib? offeratur gr̄a: n̄ tū
oēs eā accipiunt. **E**t ego resuscitabo eū in nouissimo die. **I**p. q̄ nō
est aīa ad plenū beata donec fuerit corpori reunita. **S**criptū ē i p̄phe
tis **E**runt oēs docibiles dei. **T**ho. i. capaces diuine doctrine. **O**is q̄
audiuit a patre. **S**c̄z diuinas i spiracōes p̄cipiēdo. et didicit. eas se
quendo. **V**enit ad me p̄ fidē formatā in p̄nti et p̄ gl̄am in futuro. **I**d
q̄ patrem uidit quicūq̄ nisi is q̄ est a deo. **S**c̄z fili? q̄ naturaliter p̄ce
dit a p̄re. **A**men am̄ dico uobis. qui credit in me h̄z uitā eternā. **T**ho. i. meipm̄ q̄ sū uita eterna. **E**go sū panis uite. **Q**uā ille ē uer? p̄
nis qui potest p̄seruare a morte et dare uitā eternā. tal panis ē x̄ps
p̄res v̄ri māducauerūt māna in deserto et mortui sūt. **p̄r xl. ānos**
Ut habet exodi. xvi. deuto. xij. **et mortui sūt** oēs corporali mor
te. **H**ic ē panis de celo descēdēs. **p̄** incarnacōez quē p̄figurabat mā
na. **U**t si q̄s ex ipso māducauerit. **S**c̄z digne. non morietur. **T**ho. in
p̄nti per culpā et in futuro p̄ eternā penā. **E**go sū panis uiu? **I**d ē
uiuificās cōmedentē. **q̄** de celo descēdi. **U**t essē panis hominū quī
erā p̄is āgeloz. **S**i quis māducauerit ex hoc pane uiuit ieternū.
Quia iste panis in manducantē nō quertit sed eū in se quertit. sc̄z
q̄ dictū est beato augustino. nec tu me mutabis in te sicut cibū car
nis tue: sed tu mutaberis in me. **et panis quē ego dabo caro mea ē.**
Ipa enī caro x̄pi et ip̄e tot? crist? **i**bi ueraciter gtinet sc̄z deitatem
corpus et animā.

In octauo p̄thecostes.
In illo tpe. erat homo ex phariseis nicodem? nocte p̄nceps
iudeoz. **H**ic uenit ad ih̄m nocte et dicit ei **S**abi. scim? quia

a deo venisti magister. Nemo enim potest hec signa facere q tu facis nisi deus fuerit cum eo. Respondit ihes? et dixit ei. Amē aū dico tibi. nisi quis nat? fuerit denuo nō potest videre regnū dei. Dicit ad eū nico-dem? Quō potest homo nasci cū sit senex. Nunquid pōt in ventrē matris sue iterū itroire et renasci. Rōdit ihes. Amē aū dico tibi. nisi q̄s renat? fuerit ex aq̄ et spū. nō pōt itrorie in regnū dei. Quod natū ē ex carne caro est. et qd natū est ex spū spūs ē. Non mireris. qz dixi ē oportet vos nasci denuo. Spūs vbi vult spirat et vocē ei? audis. sz nescis vñ veniat aut q vadat. Sic est oīs q nat? ē ex spū. Rōdit nico-dem? et dixit ei. Quō possūt hī fieri. rōdit ihes? et dixit ei. Tu es magister i israhel et hec ignoras. Amē aū dico tibi. qz qd scim? loqui mur et qd vidim? testamur. et testimoniū nr̄m nō accipitis. Si terrena dixi vobis et non creditis. quō si dixerō vobis celestia credetis. Et nemo ascēdit in celū. nisi q̄ descēdit de celo fili? hoīs qui ē in celis. Et sicut moyses exaltauit serpentē in deserto. ita exaltari oportet filiū hoīs. vt ōnis qui credit in ipsū n̄ pereat sed habeat vitā et nā.

Erat hō ex phariseis nicodem? noīe. **Postilla**
Johis. iij. Historia hui? euāgelij facta ē āno xp̄i. xxxi. xvi. kal. may. feria. iij. indictione. iij. luna. v. **Incipit illi?** euāgelij scribit sc̄s iohānes i precedētī ca. Cū ihes? eēt iherosolimīs in pasca in die festo. multi crediderūt in noīe ei? vidētes signa ei? q̄ faciebat. Tunc postmodū sequit̄ euāgelij hodiernū. **Erat homo ex phariseis.** Ip̄. Iste enī fuit vn? illoz de quib? ioh̄s. ij. dr̄. qz multi crediderūt in ihesū videntes signa q̄ faciebat. sed p̄p̄e iudeos nō ḡfitebantur. vt de sinagoga n̄ eicerētur. **ex phariseis.** Tho. **Hec secta erat p̄babilior et honorabilior iter oīs sectas iudeoz.** nicodem? noīe. Ip̄se ei postmodū sepe iuit ad cristū. **Vt ioh̄s. xix.** **Princeps iudeoz.** fuit enī magn? iter iudeos et honorat? **Hic venit ad ih̄m nocte.** timuit enī venire in die ne icurreret indignacōez iudeoz qui iam cōspirauerāt. **Jo. ix.** vt si quis eū ḡfiteret xp̄m extra sinagogā fieret. **et dixit ei. Rabi. scim?** qz a deo venisti magister. Ip̄. i. certū ē michi qz tua doctrina est vera. et a deo data et n̄ humana it? ḡficta. **Nemo potest hec signa facere q tu facis nisi fuerit de? cū eo.** Rōdit ihesus et dixit ei. Ip̄. hic ponitur xp̄i responsio. qz videbat nicodemum fideliter et veraciter querē doctrinā q̄ntū ad secreta fidei. Et ideo incipit a p̄mo sacramēto sc̄z baptisimi. qui est regeneratio spūas. **lis. et p̄ ḡleq̄ns necessaria ad salutē.** Amē amen dico tibi. nisi quis

natus fuerit denuo | id est iterum per generationem spiritalem | non potest ui-
dere regnum dei | 1p. Visio enim dei non potest haberi? operari nisi per gratiam.
Et hanc gratiam consequendam requiritur generatio spiritualis. per quam homines
fiunt filii dei. et per consequens heredes vite celestis | dicit ad eum nicodemus?
Quomodo potest homo nasci cum sit senex. nunquid potest in ventrem matris
sue iterato introire et renasci | q. d. non quia quantitas non permittit | respō-
dit ihesus? amē amē dico tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu
q. d. Tu de carnali generatione intelligis. ego de spirituali generatione
dico | Nisi quis renatus fuerit | spirituali generatione que fit | ex aqua et spiritu
potest introire in regnum dei | Ex hoc habemus? quod baptismus est quidam
spiritualis generatio. et est primum sacramentum et ianua omnium sacramen-
torum et sine eo nullus saluatur | quod natum est ex carne | secundum virtutem car-
nalis generationis | caro est | id est constituitur in vita carnali tantum | et quod
datum est ex spiritu spiritus est | id est constituitur in vita spirituali | Non mireris
id est non debes admirari | quia dixi tibi oportet vos nasci denuo | quod
non loquor de generatione carnali de qua tu arguis: sed de spirituali | Spiritus ubi
vult spirat | sed dando gratiam cui vult. ut ad rom. ix. Cui vult misere-
tur et quem vult indurat | et potest ei? audis sed in predicacionibus? et per-
mat. x. Non enim vos estis qui loquimini: sed spiritus patris vestri qui loquitur in vo-
bis | et nescitis quando veniat aut quando vadat | Non aug. dicit quod illa verba
de spiritu sancto intelligenda sunt. qui in prophetis et scripturis sacris loqui-
tur. sed principium huius scripture sed spiritus sancti. et eius finis sed beatitudo
de celestis nobis occultatur et sola fide tenetur | Sic est omnis qui natus est
ex spiritu | sed sancto id est in vita spirituali constituitur | Respondit nicodemus? et dixit
ei. quomodo possunt hec fieri | in hoc notatur diligentia in nicodemo. quia non
cessavit querere donec intelligeret | respondit ihesus? et dixit ei Tu es magister
in israel et hec ignoras | Gor. q. d. te iudei magni doctorem reputant
et tamen ignoras fidei initia et viam salutis | Amē amē dico tibi quia quod sancti
mus loquimur | sed ego et mei apostoli | et quod vidimus testamur. et testi-
monium nostrum non accipitis sic probatum et certum | Si terrena dixi vobis |
Thom. de regeneratione baptismi que fit in aqua et spiritu | et non creditis.
quomodo si dixero vobis celestia credetis | sed generationem eternam filii dei a
patre et filio credetis | Et nemo ascendit in celum | id est nemo habet virtutem
illuc ascendendi propria potestate | nisi qui descendit de celo filius hominis qui est in
celo | per personam et imensitatem divinitatis. ergo quilibet homo qui ascen-
dit et saluatur. ascendit per christum | Et sicut moyses exaltavit serpenti-
tem | hic christus agit de sua passione a qua virtutem habet baptismus? et omnes

alia sacramenta dices [sicut moyses exaltauit serpentē]. ut legitur
 numeri. xxi. q. murmuratib? iudeis contra deū et moysen et dicēti
 bus nauscat super cibo isto leuissimo immisit dñs serpētes ignitos
 qui eos interficiebāt. Clamāte at moysen ad dñm. iussit dñs fieri ser
pentem eneam et affigi in palo. ut aspicientes in eū percussi a ser
pentib? sanarentur. Hic serpens fuit figura xpī passionis. q. ser
 pens eneus affixus in palo fuit crux? innocens affixus i patibulo
 crucis. ad cuius aspectū scz per fidē et amorem sanat in nobis ve
 nendū peccati. et ignite concupiscētie. Ita exaltari oportz filiū hoīs
Tho. Hic ostendit modū sue passionis. Doluit at dñs ihs xps illumā
tori scz exaltat? in cruce ut sic frām purgauerat sua querelacione
Ita purgaret aerē et oīa celestia sua passione. et ut terrena cū celesti
b? pacificaret. et ideo stetit ihi medi? inter celū et terrā. utz p apłm
di. Pacificans p sāguinē crucis eius. siue q sūt in terris siue q i re
lis ut oīs qui credit in ipsū scz vera fide non pereat. morū serpē
tum id ē demonū. infectione vicioz et morte supplicioz sed habeat
vitā eternā hic i spe et postea in re. Circa pñs euāgelii vbi dr. Nisi
q̄s renat? fuerit Notādū q hugo de prato dicit. q de? a principio mū
di vltz modo gtra peccatū originale tollēdū remedia ordinauit. Pā
homo fecit morbū et de? fecit remediū. Primū remediū fuit sacrifici
ciū pro adultis. et in i q? atiq patres deo sacrificiū offerebāt. Si autē
 puuli moriebāt an vltū liberū arbitriū sufficiebat eis fides parentū.
 ut sicut a parentib? fuerat introductū peccatū. ita p eosdē deleteretur.
 Si at parentes puuloz q moriebātur n erāt fideles puuli n sanabā
 tur. Secūdū remediū fuit circumcisio tpe abrahe. ut ipse et posterū ei?
debeant circumcidi. Tercium remediū fuit baptisū. quz xps i
stituit. q non solum purgat peccatum originale et actuale: sed etiā
apit celum qd circumcisio non fecit. et hoc facit baptisū in dñte
passiōis xpī. et i signum hui? exiuit de latere xpī sāguis et aqua

In festo corporis cristi.

In illo tpe d. i. d. l. et f. bis iudeoz. Caro mea vere ē cib? et
sāguis me? de ē pot? Qui māducat meā carnē et bibit me
am sāguinē. i me manz et ego in eo. Sicut misit me viues pē et ego
viuo ppe pēm. Et q māducat me. et ipse viuet ppter me. Hic ē pa
pis qui de celo descendit. nō sicut māducauerūt patres vī manna i
deserto et mortui sunt. Qui manducat hunc panē viuet
in eternum.

Postilla

Ioh̄is. vi. Historia huius euāgelij facta ē. xviij. kal. may. āno cristi
xxxij. feria. iij. indicōe v. luna. xliij. Ad iniciū illius euāgelij scri
bit sanctus iohānes in eodē ca. qd cristus dixit turbis iudeoz Amen
amē dico vobis nisi māducaueritis carnē filij hoīs. et biberitis ei
sanguinē. non habebitis vitā in vobis Tūc postmodū sequit euā
gelijū hodiernū Caro mea vere ē cib? Hic cristus loquitur de sacramē
to eucaristie. in quo sacramēto gineat vera caro cristi crucifixi i cru
ce. et sanguis ei? effus? in passione Caro mea vere est cib? et sa
guis meus vere est pot? Ip. caro ei xpi et sanguis xpi reficiūt aīaz
q̄ immortalis est. Cib? autē corporat reficit tū corp? qd ē corruptibilis
le Bū aug. Cū in cibo et potu hoīs id appetant ut ānimo nō eluri
ant neq; siciant. hoc veraciter n̄ pstat nisi iste cib? et pot? q̄ eos a q̄
bus sumitur īmortales et incorruptibiles reddit. et facit socios scōs
rum ubi pax erit et vnitas qui manducat meā carnē spūali man
ducacione et bibit meū sāguinē per dilectioēz in me manet et ego
in eo Tho. In iam dictis vobis dat cristus intelligere differētiā istā
cibi ad alios carnales cibos Alj autē cibi quertunt in manducan
tem Iste cib? manducantē in se quertit. ut dictū ē scō augustinio 220
tu me mutabis in te sicut cibū carnis tue: sed tu mutaberis in me.
Sicut misit me viuens pater Tho. i. hoīem fecit et ego viuo ppter
patrem referendo totam vitam meam ad ipm et q̄ manducat me
et ipse viuet ppter me qz vnimur deo per fidē et dilectionē in pcep
tione sacramēti Hic ē panis q̄ de celo descendit id ē de sinu patris.
Anchelm? De panē āgeloz manducaret homo. rex angeloz factus
est homo Non sicut manducauerunt patres nri manna i deserto et
mortui sunt Ip. et ideo non fuit de cib? celestis: s; tū figura eius.
qz vitam spūalē n̄ gferēbat. sed eandē dari in hoc sacramēto pfigura
bat Sicut ei manna deuotis et gratis dabat oīm ciboz delectamētū
Malis autē erat insipidū. sicut d; numeri. xxi. Nā nra nauseat sup
cibo isto leuissimo Sic eucaristia digne sumentib? est vite spūalis
solacium. et indigne sumentib? iudiciū Qui manducat hūc panē
Ip. digne viuit in eternū Bū aug. Qui ex nobis vitam eternam
habere non possum? panē celi manducare debem? ut viuam? vū
remigius Cū oīs sal? corporis et aīe est in corporis et sanguis sus
ceptione. honorem? xpm in hoc sacramēto. ut mediante h̄ sacratis
simo sacramento ad eternam salutē puenire mereamur. Bū circa
pns euāgelijū ubi d; Qui manducat hūc panē Rotandū qd pns

et vinum inter gluta nutrimenta maxime corp? nutriūt et sustē-
 tant. Instituit ergo dñs ihes? cris? sub hīs speciebus? ut intelligere-
 mus p hoc q? sicut panis et vinū maxime nutriūt corp? et sustēat
 Sic gntēū sub istis speciebus? maxime sustēat nutrit et reficit aīam
 Hoc ei sacramētū digne sūptū inter oīa sacramēta pl? efficit. 4 au-
 get caritatē. et glegat oēs virtutes. et maxime valet ad dimissionē
 oīm peccatorū. **¶** Nū etiā magister Iniaz li. iij. di. xi. di. q? sub hīs
 speciebus? panis et vini post gleracōez sūt oīa q? sūt i xpo in sua ex-
 istētia naturali. quia ibi ē purissima caro cristi siue corp? ei? qd
 fabricatē spū scō tractū fuit de supbenedicto utero virginis glorios-
 se. et qd nūc glorificatū est in celo. **¶** Secūdo q? caro cristi n̄ viuit sū sū-
 guine. ideo est etiā ibi sāguis iste p̄ciolus q? emanauit habūdā per
 multiplicia vulnera dñi ihū cristi. **¶** Tercio q? n̄ est ver? hō sū aīa ra-
 tionali. ppter qd etiā est ibi aīa cristi. cui dat? ē spū scs. n̄ ad men-
 turam. **¶** Quarto q? cris? ē ver? deus. ideo gsequēter ē ibi psona filiū
 dei. sue humanitati vnita. in vnitāte suppositi. **¶** Et sicut her istuor
 sunt q? qdlibet eorū est veraciter sub specie panis. Ita et oīa simul
 qdlibet in calice sub specie vini gntē. nec pl? sub specie panis ip-
 in calice sub specie vini gntē. ā everso: sed idē p oīa et eodē mō.
¶ Itē notādū q? xpiani non adorāt in hoc sacramēto panē. Cū ex fide
 sciunt illum ibi nō esse: sed substācialit? oīum i xpi verū corp? **¶** Nec
 adorant species sacramētales ut deū et accidētia q? remāscēt: s? ado-
 rant crisū verū deū et hoīez sub istis speciebus? inuisibiliter exūtē. et
 realiter p̄sentē. Sic similiter in calice post gleracōez n̄ adorāt vinū.
 cū nō sit ibi. sed ē substācialit? verū in sāguinē xpi. nec adorant
 species vini ut deū: sed adorāt xpm dñm verum deum et hoīez sub
 istis speciebus? sic inuisibiliter exūtē et realiter p̄sentē. **¶** Itē notādū q?
 non debet quisq? credere q? in diuisione hostie diuidat? et laceretur
 corp? cristi. Aut q? in hostie sūptione corpus xpi gterat? dētibus. ā
 q? corpus xpi digeratur et in corp? sumētis condatur sicut aliq? ci-
 bi: sed sole spūs franguntur et atteruntur. quibus glūptis desinīt
 ibi esse corpus cristi et remanet in aīa solus sacramēti effectus. qui
 est aīe refectio p augmentū gratie et virtutū. **¶** Nū damascenus. Dum
 species sentitur sacramētū ē. dum at desinīt sentire sacramētum
 non est. **¶** Itē sciendū q? tota ecclesia catholica isto sacramento reficiē
 Nū grego. Offertur enī p glā beatorū p salute viuoꝝ. et p subita
 liberacōe in purgatorio detentorū. Ad qd designādū hostia frāgitur

in tres ptes. et crist? integraliter est in qlibet **¶** De hoc dr in decre-
tis In qlibet pte hostie tot? et intiger ē crist? de? .xvi. q. ii. Singuli.
¶ Etia grego. papa Particula in calice missa significat beatos in
patria. q vino et ne dulcedinis inebriatur **¶** Alie vo due pticule q den-
tib? atterunt significat illos qui vel in panti vita vel in purgatorio
in penis tralitorijs affliguntur

¶ Dñica .i. post octavas pēthecostes.

In illo tpe dixit ihs turbis iudeoz et phariseoz **Homo q?**
dā erat diues. et iduebat purpura et bisso. et epulabatur
qtidie splēdide **¶** Et erat qdā mendic? noīe lazar? .q iacebat
ad sanā eius ulcerib? plen? cupiēs saturari de micis q cadebant
de mensa diuitis. et nemo illi dabat **¶** Sed et canes veniebāt et linge-
bant ulcera ei? **¶** Factū est at ut moreretur mēdic? .et portabatur ab
angelis in sinu abrahe **¶** Mortu? at ē et diues. et sepult? ē in iferno.
¶ Eleuās at oculos suos cū esset in tormētis. vidit abrahā a lōge. et la-
zar? in sinu eius. et ipse clamans dixit **Pater abrahā miserere mei**
et mitte lazarū ut intingat extremū digiti tui in aquā ut refrigeret
linguā meā qz crucior in hac flamma **¶** Et dixit illi abrahā **Fili recor**
Dare qz recepisti bona in vita tua. et lazar? sife mala. nūc autē hic
glosatur. tu vero cruciaris. **¶** Et in hīs oib? inter nos et vos chaos
magnū firmatū ē ut hū q volūt hinc transire ad vos n̄ possunt. neq
inde huc transire **¶** Et ait **Hogo ergo te pater. ut mittas eū i domū**
patris mei **Habeo enī quinqz fratres ut testetur illis. ne et ipsi ve-**
niant in hunc locū tormentoz **¶** Et ait illi abrahā **Hūc moysen et p-**
phetas illos audiant **¶** Et ille dixit **Nō pē abrahā. sed si qz ex mor-**
tuis ierit ad eos. penitētiam agent **¶** Et aut illi **Si moysen et pphe-**
tas non audiūt. neqz si quis ex mortuis resurrexit credent

¶ **Omo qdam erat diues. luce. xpi.**

¶ **Postilla**
Historia hui? euangelij facta ē anno xpi. xxxij. v. kal. octo-
bris. dñica. inditione v. luna. xij. **¶** In incipiū illi? euan-
gelij scribit scs lucas in eodē ca. q crist? dixit **Qui fidel est in mino-**
ra. et in maiori fidel est. et qui in modico iniquus ē. et in maiori
iniqu? est **¶** Non potestis deo seruire et mammoni **¶** Audiebant autem
oīa hec pharisei. q erant auari et deridebant eū **¶** Et ait ill? **Vos estis**
q iustificatis vos coram hoīb? **¶** De? aut nouit corda v̄ra. qz qd hoī-
b? altum est. abhōiatio ē apud deū **¶** Tūc post q seqtur euangelium
hodiernū **¶** **Homo qdam erat diues. Wilhelms. hoc euangelij deū**

est contra phariseos. anaros. irridētes dñm exhortantē ad largitionē
 elemosiarū. Et describit hic xps duos hoīes vñū diuitē et alterū pau-
 perem. Homo quidā. Glo. Diues ignotus fuit añ deū. ideo noīe
 nō designatur. erat diues. Ip. Ecce supfluitas in seniu. q̄ iduebat
 purpura et bisso. ecce excess? in vestitu. Beda dicit. q̄ bisso ē genus
 candidissimi et nobilissimi lini. q̄ tñ nascitur in egipto. Tino igit
 utebatur iteri? ad carnē ppter molliciē. purpura exteri? ppter ianē
 glaz. Et erat quidā medic? noīe lazar? Ip. exprimitur at ei? no-
 men. qz erat cognit? deo p approbatoz. Non fuit iste lazar? frater
 magdalene et marthe. sz fuit ali? lazar? qui diu vixit añ cristū. qui
 iacebat ad ianuā diuitis vlcis? plen? Ip. vt ex vicinitate magis
 appareret duricia diuitis. et pbaret patientia pauperis. cupiēs sa-
 turari de micis. Ip. non dicit p̄ciosis. q̄ cadebāt de mensa diuitis.
In quo apparet maxima duricia diuitis. eo q̄ p̄ire pmittebat vñ
 paup poterat subleuari. et nemo illi dabat. Glo. qz qlis dñs talis
 et familia. et canes veniebāt et lingebāt vlcera ei? Ip. brutal pie-
 tas in ligendo vlcera pauperis. arguit duriciā diuitis. qz curabilio-
 res erant canes pauperi. q̄ eoz dñs. factū ē autē vt moreretur mē-
 dicus. In paciētia pbat? et purificat? sicut auz in igne. et porta-
 batur ab angelis in sinu abrahe. Ip. i. ad spmbū sctoꝝ patꝝ. vbi
 descēdebāt iussi moriētes añq̄ impedimentū gle p passionē xpi eēt
 ammotū. Mortu? est at 4 diues qz diuicie n̄ possūt hoīem a morte
 p̄seruare. et sepultus est in inferno. Ip. sz damnatoꝝ. qz erat dia-
 boli parrochian? ergo sepultus est in eius cimiterio. Wilhelmus.
 id est in pfunditate penaz est positus. Vñ apoc. xviij. Quātū in des-
 licijs fuit. tñ date ei tormentū et luctū. Elevās at oculos cū esset in
 tormentis Ip. qz eius oculi aperti sūt p penā. qui añ clausi erāt p
 culpam. vidit abraham a longe Ip. qz multū etiā añ appercōne
 ianue celestis distabat stat? electorum a stature pboꝝ. intm q̄ imi-
 et etiā ponitur in quarto li. scīaz in fine. O damnati in iferno po-
 liti. añ diē iudici. beatos sup se in requie intēdūt. et etiā beati in ce-
 lo vident penas maloꝝ in iferno eternaliter ad augmētū sue glorie
 q̄ illa mala euaserunt. et ipse clamans dixit. Hac abraham Gor.
 filij abrahe fuit iste diues genere sed nō imitacōe. miserere mei.
 ecce stulta petitio. Petit enī sibi misereri. qui nec sui misertus ē nec
 lazari. Cū tñ scriptū sit iaco. ij. Iudiciū sit ei sine misericordia. qui

hic non facit misericordiam et mitte lazaro ut intingat extremum digi-
ti sui in aquam. Vñ grego. gutta aque petiuit q̄ mica panis negauit.
Wif. Plusq̄ mille annis petiuit. nec unq̄ obtinuit. ut refrigeret
lingua mea. qz crucior in hac flama. Ip̄. In lingua pl? cruciabat.
qz p̄ eam apli? peccauerat. et hoc in duob? Primo p̄ gustū comedē
do delicata fercula et bibendo p̄ciola pocula Secundo verba vana et
nociua pferendo. qz inter epulas splendidas magis relaxatur lin-
gua ad loquendū iēpta Vñ sapie. xi. Per q̄ peccat q̄s. p̄ hec et torques-
tur Et dixit illi abraham Fili recordare qz recepisti bona scz tran-
sitioia in vita tua. Ii. Hoc tibi dī ad augmentū pene sue. qz maxi-
mū infortunū genus est fuisse felicē Ut di. boe. i. de gloriacōe phie.
Huc at hic gloriacō ppter meritū paciētiae tu vero cruciaris ppe
defectū misericordiē et in hīs oib? inf nos et vos. chaos magnū
firmamentū ē id ē distantia meritoꝝ. et distantia locoꝝ aut statuū ut
hī qui volunt hinc ad vos ire non possunt scz de loco beatoꝝ ad la-
ca tormentoꝝ neqz inde huc trāsmearē Ip̄. qz aīe seporate sūt extra
statū meriti et demeriti Et ait Rogo ergo te p̄ ut mittas eū ī do-
mum patris mei Habeo enī quiqz fratres. ut testetur illi. ne et ipsi
ueniāt in hunc locū tormentoꝝ Ip̄. Nō dixit q̄ caritate duct? cū il-
lam non haberet sed timore seruisi. ne impioꝝ consortio eius pe-
na augeret. qz fuerat ei occasio peccandi Tum ratione diuiciarum
quas eis dimiserat ad abusū Tum exēplū male vite. qd eis dederat
ad sequendū et ait illi abrahā Habēt moysen qui docuit agenda.
qz lex instruit de agendis et pphetas q̄ docuerunt q̄ sunt credēda Et
ista sufficiunt ad salutē. ideo legitur Audiāt illos Ip̄. ex hoc patz qz
iste diues et amici ei erāt de gēte iudeoꝝ. qz gētiles nō habebāt doc-
trinā moysi et pphetaz Nō p̄ abrahā. sz li q̄s ex mortuis ierit ad
eos. penitentiā agent Jq. d. pl? credēt mortuis q̄ scripturis Ait autē
illi Si moysen et pphetas nō audiunt. neqz li q̄s ex mortuis surrex-
it credent Ip̄. hoc patuit p effectū. qz lazaro resurgēti. et xpo testimo-
nium perhibenti non crediderunt. sz magis eū interficere voluerūt Et
habēt ioħis. xi. Similiter nec cristo resurgēti. sed magis suaserunt
falso ipsum nō resurrexisse. et corp⁹ ei⁹ a discipulis suis de sepulcro
furatū fuisse Ut habetur math. ult. ca. Vñ circa pns euangelium
ubi dicitur Homo qdam erat diues Sciendū qz diuicie scōz se nō sūt
male. nec oēs diuites sed abutentes diuicijs Si enī male essent. tūc
deus qd absit esset malus. qui est ditissim⁹ et potentissim⁹ Insup

multi sancti fuerunt diuites q̄ placuerunt deo Sicut abrahā . plaac
et iacob . ac patriarche et ceteri plures sancti noui et veteris testamēti
Sequitur in euangelio Mortu⁹ est diues et sepult⁹ in inferno Querit
tur . quare de⁹ infernū fecit R̄ndetur . q̄ h̄z regnū celoz p̄ bonis q̄
ei hic fideliter seruiūt Sed q̄ in mūdo sunt multi malefactores deū
puocantes cū peccatis Ideo cōgruissimū fuit ut iussissim⁹ dñs car
cerem haberet p̄ talib⁹ sc̄z infernū Sed q̄ritur ubi sit infern⁹ R̄ndetur
q̄ sub terra Primo q̄ iussū est q̄ pessimi maxime distent a bonis
in patria sc̄z a beatīs S̄ hoc fit p̄ mediū itra terrā Secūdo . cōgruū
est ppter ignobilitatē loci . sc̄z ut ignobilissim⁹ loc⁹ a nobilissim⁹
loco sc̄z celo maxime distet Tercia ratione affect⁹ . ut qui hic terre
na p̄ deo coluerunt . ppetue in terra claudātur . sequit̄ Inter nos et
uos chaos magnū firmatū est . id est distantia Primo locoz . q̄ bo
ni in celo et mali in inferno Secūdo meritoz . q̄ boni habent magna
merita . mali habēt demerita Tercio volūtātū . q̄ boni gformāt se i
vib⁹ voluntati diuine . mali dō sūt i mala volūtate obstinati .

Dñica . ii . post octauas penthecostes .

In illo tpe d. i. d. l. similitudinē hanc Homo qdā fecit cenā
magnā . et vocauit multos . et misit seruū suū hora cene
dicere inuitatis ut venirent . q̄ iā parata sūt oīa Et repe
runt simul oēs se excusare Prim⁹ dixit illi Villā emi . et necesse ha
beo exire et videre illā . rogo te habe me excusatū Et alter dixit Iuga
boum emi quicq̄ . et eo p̄bare illa . rogo te habe me excusatū Et ali⁹
dixit uxore duxi et ideo non possū venire Et reuersus seru⁹ nuncia
uit her dño suo Tunc irat⁹ paterfamilias dixit seruo suo Exi cito
in plateas et vicos ciuitates . et pauperes ac debiles cecos et clau
dos introduc huc Et ait seru⁹ Dñe factū ē ut imperasti . et adhuc lo
cus est . et ait dñs seruo Exi in vias et sepes . et cōpelle i trare . ut im
pleatur dom⁹ mea Dico at vobis q̄ nemo viroz illoz q̄ vocati sūt
gustabunt cenam meam

Postilla

Homo qdā fecit cenā 4c Lucē . xiiij . Mat . xx . Historia hui⁹
euangelij facta ē āno xp̄i . xxxij . v . kal . octobris . dñica . in
dicōe v . luna . xij . An̄ incipit illi⁹ euāgelij scribit sanct⁹
lucas in eodē ca . q̄ xp̄s dixit ad quēdā q̄ eum et etiam alios iuita
uerat Cum facis prādium a cenam noli vocare amicos tuos neq̄
cognatos . neque vicinos diuites . ne forte et ipsi te remittent et fiat
tibi t̄ributio Sed cū facis cōuinū voca pauperes . debiles et cecos

et claudos. et beat? eris. et non hnt vn retribuat tibi. retribuetur ei
tibi in retribucōe iustoz. **H**ec cū audisset qdā de simul discubētib?
dixit illi **B**eat? q māducabit panē in regno dei. **E**t ipse dixit. **H**o
mo qdā id ē crist? ver? homo et ver? deus. fecit cenā magnā. **I**p.
id ē statuit celestem beatitudinē q vocatur cena. eo q ē refectio vlti
ma **G**rego. **H**ec cena magna est sacietas inēne dulcedinis. quā nō
his deus pparuit. et vocauit multos. qz vult oēs hoies saluos fieri
et misit seruū suū. scz grego. **P**er seruū itelligē debem? quemlibz
p̄dicatōrē. qui tunc hoies ad cenā dñi vocat. qñ aliqd ad eoz edifi
catōez loq̄tur. hora tene. finis est seculi scz vltima etas in q nos su
mus **V**n apls. **N**os sumus i q̄s fines seculoz deuenerūt. dicere in
uitatis ut venirent. qā de? nos oī tpe vocat ad cenā suā. aut p in
spiratōez. aut p p̄dicatōez. ā p p̄peritatē. ā p flagellatōez. et sic de
alijs. qz parata sunt oīa. **X**p̄o in cruce imolato. apert? ē introitus
in regno celoꝝ. In signū hui? xps pendēs in cruce dixit Consumma
tum est &c. et repeit oēs simul se excusare. **I**i. id est per mala opa se
retrahere. **E**t accipitur oēs p maiori parte. qz pauci saluāt respectu
damnatōꝝ. **M**th. xx. **M**ulti sūt vocati pauci vero electi. **E**t p̄
mus dixit. Nullā emi et necesse habeo exire videre illā. **I**p. **H**ic notā
tur supbi p dominū velle. qz superbi capiunt alijs dñari. rogo te
habe me excusatū. **V**n grego. humilitas sonat i voce. sed supbia est
in actione dū venire gtemnit. sed alter dixit Juga boum emi quīqz
et eo pbare illa. **I**p. p hoc itelligūtur cupidi terrenis nimis itenti si
nem suū ibi gstituentes. et quāqz sēl? nimidū circa tpalia occupātes.
rogo te habe me excusatū. et ali? dixit. uxorē duxi et ideo nō pos
sum venire. per hoc itelligūtur luxuriosi. **Q**uāuis ei oīa vicia mor
talia ipediant venire ad cenā refectionis eterne. tñ illa tria peccata.
scz superbia. auaricia. luxuria. p̄cipue impediāt venire ad cenam
celeste. **Q**uerit qre luxuriosus nō rogauit seruū de excusatione sua.
sicut et ali? duo. **R**ndet gor. qz licet multa alia peccata sint grauio
ra ip luxuria. tñ luxuria forci? ligat et magis ipedit a bonis operi
bus. **E**t reuert? seru? nūciauit her dño suo. **M**il. p̄dicatores verbi
dei pficiunt. ad deū redeunt gr̄as agēdo. **S**ed cū obstarulū inueniunt
quasi ei nūciant ḡsilium et auxiliū ei? iplozando. **T**ūc irat? pat
familias. **M**il: euāgelista hic loq̄tur de deo more hoīs irati in quē
tū mot? ire n cadit. sed dī irasci qñ facit opera q ognuūt irato. dixit
seruo suo. exi cito i plateas & viros ciuitatis. et pauperes ac debiles

ceros et claudos introduc huc. **O**mnipotēs et misericors deus quos
mundus abicit ipse misericorditer recipit. **U**n grego. Pauperes ac des-
biles .ceci .et claudi vocantur et veniunt: qz infirmi quique atqz in h
mundo despecti plerūqz tanto celerius vocē dei audiunt. quāto in h
mundo non hnt vñ delectantur. **E**t ait seruus. **D**ñe factum est vt im-
perasti .et adhuc locus est. **E**t ait dñs seruo. **E**xi in vias et sepes. **P**er
vocatos de plateis intelliguntur publici peccatores. **P**er vocatos de
vicis intelliguntur occulti peccatores. q saltē erubescūt peccatores vi-
deri. **P**er vocatos de vñs intelliguntur peccatores qui parati sunt cō-
uerſi de facili. **P**er vocatos de sepibz intelliguntur peccatores q de peccatis
suis iam dolere incipiunt et cōpunguntur. et cōpelle intrare. **M**il.
Hanc cōpulsionē facit aduersitas. **U**n grego. Mala q hnt nos pre-
munt ad deum nos ire compellunt. **M**il. **N**ōne crīst? cōpulsit pau-
lum q pstrat? et visu amisso cōuert? est. **V**t patet act. xi. Item filiū
p̄digum qui fame compuls? rediit ad patrem suū. **V**t patz luce. xv.
Aug. Felix necessitas q cōpellit ad meliora. **V**t impleat dom? mea
Glo. interli. **N**umer? p̄destinatorū fidelīū qui numer? eximpletus
non remanebit. **D**ico at vobis q nemo viroz illoz q vocati sūt.
Mil. se excusantiū et nolentiū venire. gustabit cenam meā. **O** q
grauis et dura p̄uatio excludi a visione dei et societate marie et oīmi-
lcoz. et q graui? est q sic exclus? erit in iferno. inclus? ubi velit et
uolit gustabit cenā diaboli.

Dñica tertia post octauas pēthecostes

In illo tpe Erāt appropinquantes ad ihesum publicani et
peccatores. vt audirent illū. **E**t murmurabāt pharisei et
scribe dicētes. qz hic peccatores recipit. et manducat cū illis.
Et ait ed illos parabolā istā dicens. **Q**uis ex vobis homo qui habet
centū oues. et si perdiderit vnā ex illis. **N**onne dimittit nonagita-
nouem in deserto et vadit ad illā q perierat donec inueniat illā. **E**t cū
inuenit illā imponit in humeros suos gaudens. et veniēs domū
cōuocat amicos et vicinos dicēs illis. **C**ōgratulamī michi: qz iueni
quem meā q perierat. **D**ico vobis q ita erit gaudiū in celo sup vno
peccatore penitentiā agente. ip sup nonagita nouē iustis q non idi-
gent penitētia. **A**ut q mulier hñs dragmas decē. et si perdiderit vnā
nōne accendit lucernā et evertit domū. et querit diligenter donec iue-
niam. **E**t cum inuenit. conuocat amicos et vicinas dicēs. **C**on gra-
tulamī michi qz iueni dragmā quā p̄diderā. **I**ta dico vobis gaudiū

erit corā angelis dei sup vno peccōre penitētiā agēte

Postilla

Erat appropinquantes ad ihm. Luce. x. math. xviij. marci. ij.
Historia ista facta ē āno xpī. xxxvij. vi. kal. septēbris. feria
v. idicōe. v. luna. xij. Incipiū illi? euāgelij scribit fact? lu
cas i pcedēti ca. qd xps dixit discipul suis Qui n̄ baiulat crucē suā.
& veit post me n̄ p̄t me? eē discipul? Tūc seqtur euāgelijū hodiernū
[Erat appropinquantes publicani & pctōres] li. ex pposito em̄dacōis
vite Publicani dicunt pctōres notorij. pctōres vō occulti ut audirēt illū Ip. pati & obedire Et murmurabāt scribe et pharisei scri
be dicunt p̄eminētes in scia. pharisei p̄eminētes i vita dicētes qd
hic pctōres r̄cipit & māducat cū eis li. notātes xpm de mala vita.
eo qd talib? amicabilē se p̄bebat et ait ad illos pabolā istā di. qd ex
vobis est qd hz centū oues iste hō ē ihs cr̄is? qd hz centū oues. i. āge
los & hoīes & si pdiderit vnā ex eis qd sc̄m fuit. qn hō pascua vite
reliquit et ouis vnā id ē humana natura totalit̄ pdita fuit. qz oīs
in adā peccauerūt vtz ad ro. v. Rōne dimittit nonagitanouē & na
dit ad illā q perierat donec inueniat Bar. si ei fecit ihs cr̄is? qn dese
rēs nouē ordines angeloz veit ad qrendū hoīez pditū. scz qn carnē
assūpsit & eū q̄liuit p penitētiā p̄dicando & miracula faciēdo & in
uenit scz qn aliq peccatores querli ad eū penitētiā agunt et cū inue
nerit eam ponit i humeros suos W̄n ambro. si ihs fecit qn penam
pctōz in corpore suo sup lignū crucis portauit vtz psal. liij. W̄l lā
guores n̄ros ipe portauit gaudēs de humani generis liberacōe &
ueniens domū scz celū empireum. scz i die ascēsiōis cōuocat amī
cos et vicinos W̄il. i. nouē coros angeloz q amīci ei? sunt. qz vo
luntatē ei? q̄inue faciunt. vicini ei? q̄qz sunt. qz claritate visionis
eius assidue p̄seunt Math. xviij. Angeli eoz sp̄ vident faciē p̄is
mei q in celis ē Dico vobis gaudium erit i celo sup vno peccatore
penitētiā agēte qd sup nonagitanouē iustis q non indigēt penitē
tia W̄il. hoc itelligitur de penitēte feruētī. & de iustis negligētib?
et n̄ feruentib? Q̄ at angeli dei magis gaudēt de peccatorib? quer
lis qd de iustis st̄tib? nō ē ppter peccatum gmissum: sed ex h̄ qz ex
pcis cōmissis sepe meliores efficiūt. et sanctiores et in bono feruē
tiores Sicut sanct? grego. exponit in omelia hodierna Magis inq̄
de pctōre querlo qd de st̄nte iusto gaudium fit in celis Quia & dux
in p̄lio magis illū militē diligit q post fugam reit? hostē fortit̄ p̄
mit qd illum q nunq? terga p̄buit et nunquam aliqd fortiter fecit.

Sic etiā agricola ampli? illā terrā amat q̄ post spinas uberes frui-
 ges p̄fert. q̄ eā que nūquā spinas habuit et nunq̄ fertilē mettē pro-
 duxit Item uol. Et sicut mater habēs pueros detē. si decim? fortiter
 egrotet magis est sollicita de eo q̄ de alijs nouē. et si sanitatē recu-
 peret. magis gaudet de sanitate ei? recuperata. q̄ de sanitate i alijs
 cōseruata Ita magis est gaudiū in celo super uno peccatore conuer-
 so q̄ de multis iustis. Aut q̄ mulier hūs dragmas detē. et si pdiderit
rit unā Ip̄. Mulier ista est sapientia diuina. hūs nouē ordines an-
geloz. quasi dragmas nouē. et decima dragma est humana natura
ad imaginē dei facta et rapax ipsi? per cognitiōem et amorē. ista de-
cima dragma fuit pdita p̄ peccatū p̄moꝝ parētū Nonne accendit lu-
 cernam? Lucerna est lux vera id ē crist? q̄ illuminat oꝝ hoīez uenīē-
tem in hunc mundū Johis. i. Et lucerna tunc fuit accēsa q̄n deitas
 humanitati fuit unita Et lucerna tunc luxit q̄n crist? inter hoīes p̄-
 secta conuersatiōe claruit et exēplariter uixit Un̄ aug. de uā religio-
ne Quicq̄ crist? gessit i terris doctrina moꝝ fuit et euerit domū
Cor. q̄n cōfciās hoīm p̄dicando de reatu suo p̄turbauit et purga-
uit et q̄rit diligenter scz nichil de illis q̄ p̄tinēt ad redēptionē nostrā
 obmittendo scz illud psal. v. Quid est q̄d ultra debui facere uinee
meae et non feci Et cū inuenerit dragmā Un̄ dragma inuenit eum
 in hoīe sicutitudo cōditoris reperat Hoc autē fit per gratiā q̄ ē ima-
go recreatiōis Un̄. ps. iiij. Signatū ē super nos lumē uult? tui dñe.
et conuocat amicas et uicinas id ē angelicas pretes q̄ de p̄ximis
 dñi cōtēplantur et eis amicabiliter famulantur dicens congratu-
lamini michi qz iueni dragmā quā pdiderā et notat dicit congra-
 tulamini michi et non dragme. ad ostendendū suā liberalitatē. qz
 gaudiū suū uult oīb? cōmunicare Ita dico uobis gaudiū erit corā
angelis dei super uno peccatore penitentia agente. et non dicit co-
gitante solum. ā dicente ā ostendente ut p̄pocrite. sed agente scz rea-
liter et ueraciter Pro q̄ sciendū q̄ maius est gaudiū angel? de uer-
 sione unius peccatoris. q̄ si fili? alicui? a mortuis resuscitaretur
 uel etiā si fili? alicui? in impatorem uel papā eligeretur Un̄ circa
p̄ns euangelii dicitur Qui habet centū oues. est sciendū q̄ ouis est
aiāl de sua natura innocens Cetera at aiālia aut mordent dentib?
 ut canis et lup? aut pungunt uel ipingūt cornib? ut aries et tau-
 ris. aut p̄cuciant pedib? ut equ? et mul? aut delamiant unguib?
 ut leo et urs? Quis at nichil hoꝝ facit Quē at cristi sciat se n̄ ē. q̄ uē
 i q̄

mordet dentib? detrahendo . vel impingit cornib? alios violente
opprimendo Aut pede percutit primo irascendo . aut delaniet na-
guib? aliena rapiendo

Dñica q̄eta post octauas pēthercostes .

In illo tpe d . i . d . l . Estote misericordes sicut et pater vester
celestis misericors est Nolite iudicare ut non iudicabimur .
nolite cōdemnare ut nō gdemnabimur . dimittite et dimitti-
temini . date et dabitur vobis mensurā bonā et confertā et coagita-
tam et sup effluētē dabunt in sinū vestrū . eadē vero mensura qua
mensi fueritis remerietur vobis Dicebat et illis similitudinē Nun-
quid potest cecus cecum ducē . nonne abo cadūt in foueā . non ē disci-
pulus super magistrū Perfect? At ōnis erit si sit sicut magister ei?
Quid at vides festucā i oculo fratris tui . trabem at q̄ in oculo tuo ē
non glideras . Aut quō potes dicere fratri tuo . frater . sine eiciam
festucam de oculo tuo Ipse trabem in oculo tuo nō vides . p̄p̄trita
eice p̄mū trabem de oculo tuo . et nunc perspicies ut educas festucā
de oculo fratris tui

Postilla

Estote misericordes sicut pater etc. In . vi . math . vii . mar .
iii . Historia hui? euangelij dixit dñs ihs anno ei? xxi .
ij . p̄dus iulij . feria v . iudicōe iij . luna xvi . An iniciū illius
euangelij scribit scs lucas q? crist? dixit Mutuū dātes nichil in sperā-
tes . et erit merces vestra multa . et eritis filij altissimi . qz ipe benig-
n? ē sup ingratos et malos Tūc seq̄ euāgelij hodiernū Estote mi-
sericordes In h? euāgelio docet nos crist? misericordes eē ad paupes
res ponēs patrē celestē in exēplū cū dicit Estote misericordes Cor
Non dicit estote potētes sicut pater est . vel sapiētes sicut fili? dei ē: l?z
estote misericordes sicut p̄r n̄r celestis misericors ē In . de? enī reue-
lat misericordias n̄ras p̄p̄r suā bonitatē Sic ei hō debet moueri ad
reuelādū misericordiā p̄ri p̄pter amorē bonitatis diuine Nolite iu-
dicare scz temerarie de proximo et nō iudicabimur It . a deo nolite cō-
demnare et nō gdemnabimur q . d . et si forte ex fragilitate humana cō-
figat nos suspiciōse iudicare . nolite tū gdemnare . id ē aliquē dig-
num cōdēnatiōe gdemnare id ē diffinire Quia aliq̄s ē hodie mal?
q̄ fortassis cras erit bon? exēplo Vtz act . ix . et in publicano . vtz lu .
xviij . Dimittite scz iniurias vobis illatas a primo et dimittetur
vobis scz pctm̄ v̄rm a deo cui frequēter iurati fuistis date scz tē-
poralia et dabit vobis Glo in c̄li . vita et na Mil . dāti pauperib?

non solum dant bona spiritualia in presenti et celestia in futuro imo etiam
 temporalia et naturalia bona ei multiplicat. ergo dicit mensura bona
 quantum ad bona fortune quod aliqui gerunt propter opera pietatis et con
 fertur quantum ad bona nature sicut sanitatis et homini. quod etiam aliqui ger
 untur propter opera pietatis et coagitantur quantum ad bona gratie et superflu
 entia quantum ad bona gratie. Et ideo dicit apostolus. i. ad thess. iiij. pietas ad omnia
 valet. promissionem vite quam nunc habemus et future eadem quippe mensura
 quam mensuri fueritis emetietur vobis. 1p. quod scilicet opera pietatis sunt ma
 iora erit et retributio maior. Ista tamen maiestas est attendenda secundum
 magnitudinem interioris effectus. Unde et marci. xij. Vidua quam misit duo
 minuta in gazophilatium scilicet testimonium saluatoris. deus propter misisse op
 muni diuites qui magna dona miserant. Unde iheronimus. qui offeruntur non suo
 pondere sed offerentis voluntate perscrutatur dicebat autem et ille scilicet discipulis
 suis et turbis sic itudine. Nunquid potest cecum. i. carum sapientia et scientia
cerum ducem. i. ignorantem docere et dirigere. quod d. non nonne ab eo in foueam
 cadit id est in perditionem. Propter eum cadit in foueam culpe. Iacobus in foueam inebriationis
 Unde gregorius in pastoralis. Cum pastor per abrupta graditur glebas est ut
 grex ad precipitium sequatur. Unde ecclesiasticus. x. Quasi rector civitatis talis est qui ha
 bitant in ea non est discipulus super magistrum. 1p. et ideo non est mixtum si ipsum se
 quitur. non subditur perfectus autem omnis erit si sit sicut magister eius quod si affi
 miletur bono magistro scilicet veritate. Non est discipulus super magistrum. Cor
 de quod magister dicitur math. xxiij. magister non vult esse discipulus. Iohannis. xij. Vos vo
 latis me magister et dominum et bene dicitis. tunc etenim et. perfectus autem omnis erit si sit
 sicut magister eius. nam huiusmodi magistri scilicet christi imitatio est humana perfectio. Unde
 augustinus. Summa perfectio christiane religionis est imitari quem colis. Quid autem
 vides festucam. i. peccatum videlicet minus in oculo fratris tui id est in quer
 latore et gloria eius et trabem id est maius peccatum quod est in oculo tuo non glori
 ras. Mattheus. xv. quod alium doces et teipsum non doces a quo potest dici frater tuus.
 frat sine id est per mitte eiciam festucam id est culpam modicam de oculo tuo.
 Imple trabem in oculo tuo non vides proposita. Cor. quod scilicet si facis ex li
 mulacione non ex dilectione iusticie. scilicet quod arguis et poteris peccata alie
 ri ut lateant tua eice primo trabem de oculo tuo. 1p. quod hic est ordo ra
 tionalis quod a seipso incipiat. Mattheus. xvij. Iustus propter accusator suus
 Sed in oppositum multi sunt qui alios corrigunt et seipsum negligunt et
 tunc perspicies ut reducas festucam id est peccatum defectum de oculo fratris tui
 scilicet postquam emendasti tuos magnos defectus. Circa hoc evangelium ubi dicit
Estote misericordes. Notandum est quod duo tenemur proximo. scilicet operacionem
 et iudicium

cordis et beneficiū operis. si afflit facultas. **I** pmo null? excusatur.
qz oīs hō de her cōpati pmo afflicto et i necessitate cōstituto. **A** se
cundo scz bñficio operis excusant? multi. scz qñ facultas dñst. sed si
facultas adest. tunc in necessitate pxio tenetur qlibet subuenire. **U**n
i. ioh̄s. iij. Si q̄s habuerit substantiā hui? mundi. et uiderit fr̄ez suū
necesse habere. et clausit viscera sua ob eo. quō caritas dei manet
in eo. quasi diceret n̄lōmō. **E**rgo signū ē q? caritas dei n̄ est in illō
hoīe. **E**x iā dictis patet q? n̄ dare elemosinā cū nō hz. nō ē signū q?
caritas dei non sit in tali hoīe. sed n̄ cōpati pauperib? et tribulatis
est signū q? caritas dei non ē in eo. **U**n elemosina interior cōpassio
cordis. est maior elemosina qm datio iuuētis. **S**eqtur in euangelio.
Nolite iudicare. **U**n hic q̄ritur. utz oīa dubia sint in meliorē ptem
interpretanda. **R**espondeo scz thō. de aq. **Q** q̄ hz malū opinionē de
aliq? siue causa legitima iniuriat? eidē. iō qlibet in oī causa dubia
debet factū ē dictū pximi in meli? inc̄ p̄tari. **E**t meli? ē q? aliq? fec
quēnt fallatur hñs bonā opinionē d̄ aliq? malo ip̄ q? rari? fallatur
hñs malā opinionē de aliq? bona. qz ex hoc fit iniuria alicui. nō aut
ex pmo. si ille. seq̄t nūc. **D**ate et dabit vobis. **U**n hic q̄rit. utz dare
elemosinā sit in p̄cepto. **R**ndeo scdm thō. ubi sup̄. **Q**uia cū dilectio
pximi sit in p̄cepto. necesse est oīa illa cadē sub p̄cepto. sine quibus
proxī dilectio n̄ seruatur. ad dilectionē at̄ pxī ptinet ut ei n̄ solū ve
lim? bonū. sed etiā operemur bonū. scdm. i. illud ioh̄s. iij. **N**ō di
ligam? verbo neq? lingua. sz ope et veritate. **E**t iō elemosinaz lar
gitio est sub p̄cepto debitis circūstancijs obseruatis. q? in dante sit
sup̄flud? i recipiēte necessitas. alias ē in glilio? n̄ in p̄cepto.

Dñica v. post octauas p̄thecostes

In illo tpe. **C**ū turbe irruerēt in ih̄m ut audirēt v̄bū dei. et
ip̄e staret secus stagnū genasareth. et vidit duas naues
stātes sec? stagnū. **P**iscatores at̄ descēderāt? lauabāt rethia sua. **A**
cēdēs at̄ i vnā nauē q̄ erat simōis. rogauit eū a trā credē pulillū.
et sedēs docebat de nauicula turbas. **C**essauit at̄ loq̄ dixit ad simō
nem. duc in altū. et laxate rethia v̄ra i capturā. et rñdēs petr? dixit
Preceptor p totā noctē laborātes. nichil cepim? i v̄bo at̄ tmo laxabo
rethe. et cū h̄ fecissēt gcluserēt pisciū mltitudiez copiosā. **R**upebatur
aut̄ rethe eoz. annuerēt locū q̄ erat i alia nauē ut adiunaret eos. et
impleuerēt ābas nauiclas. ut pene mergerētur. qd cū videt petr? p̄ci
dit ad genua dñs. exi a me qz hō peccator sū. **S**tupor circūdederat

oēs qui cū illo erant in captura pisciū quā ceperant. Similiter autem iacobū et iohānē filios lebedei qui erant socij simonis. Et ait ad simonem ihesus. Noli timere ex hī iam eris hoīes capiēs. Et subduct⁹ ad frā nauibus relictis oīb⁹ secuti sūt eū.

Postilla

Quoniam turbe irruerent in ihū. **Iu. v. Historia hui⁹ euange.** lū. scā. i. āno. cēsi. xxi. viij. kal. may. feria iij. indicōe iij. luna. xv. **Ad iniciū illi⁹ euāgelij scribit scs lucas.** Oēs qui habebāt infirmos varijs languorib⁹ ducebāt illos ad ihesū. At ille singulis man⁹ imponēs curabat oēs. **Post hī seqtur euāgelij hodiernū.** Cū turbe irruerēt in ihū. **Goz. ecce turbaz deuotio. nū.** quā legitur tantus scribazz et phariseoz ad xpm concursus ppter uerbum dei. **Dulcedinē enī suā deus abscondit a sapiētib⁹ et prudētib⁹ et reuelat ea puillis.** **De patz. xi.** **ut audirent eū.** qz esuriebat audire ōbum dei. ideo irruerēt i eū p nimia deuotione audiēdi ipsū. **et ipse stabat secus stagnū genezare.** **Ip. i. lacus magn⁹ p quam transit iordanis.** Et aliqñ uocatur mare galilee. qz transit p mediū galilee. **et uidit duas naues secus stagnū.** id ē ad litt⁹ stagni. **piscatores at descendērāt.** scz de nauib⁹ in litt⁹. **et lauabant rechia.** scz amouentes imundicias ut rechia plicaret. **Ascēdens at in unā nauim q erat simonis.** id ē petri. **rogauit eū a frā reducere pusillū.** **Ip. ut de nauī populū sedētē in littore cōuertēt⁹ doceret.** **Et sedēs.** tanq̃ autoris autoritate utēs. **de nauicula docebat turbas.** ut cessauit loqui. id ē postq̃ finiuit sermonē suū. **dixit ad symonē.** id ē ad petrū. **duc i altum.** **Ip. hī ē ad locū aque magis pfundū.** q ē queniēti⁹ ad piscandū. **et laxate rechia ura in capturā.** scz pisciū. **et rōdens petr⁹ dixit.** **Preceptor per totā noctē laborantes et nichil cepimus.** **Ip. qz q̃ uis diligētiam magnam adhibuerim⁹.** **In ōbo autē tuo.** **Goz. id ē in obediendo ōbo tuo.** **laxabo rethe.** **Et cū hī fecissēt.** id ē cum laxassēt rechia in uerbo dñi. **geluērēt pisciū multitudinē copiosam.** **Goz. obediebant pisces xpo cui subiecta sūt oīa. volucres celi et pisces maris. ps. iij.** **Humpebat autē rethe eoz.** **Vi. ex quo patz duplex miraculum.** **Primum q̃ ceperēt magnam mltitudinē piscium sup modum isolitum et ipossibile p uiam humanam.** **Secundo q̃ illa magna mltitudo piscium tenebat i rethe rupto.** **et auerēt locū q̃ erant in alia nauī.** ut uerent et adiuuaret eos. **et uideret simon petrus.** **Goz. scz q̃ ad primum ōbum dñi cepissent.**

ta ineffabile multitudinē pisciū p̄cidit ad ienua tanq̄ dñm suū cog
noscēs dicēs Exi a me id ē recede qz hō peccator sū dñe 1p. Repu
tabat ei se idignū p̄ntia cristi Sil i mō dixit cēturio. math. viij. dñe
n sū dign⁹ ut intres sub tectū meū Stupor enī circūdederat eum
id est admiratio magna ppter facta xpi insolita et oēs q̄ cū eo erāt
in capturā pisciū quā ceperāt Silr at et stupor circūdederat iacobū
et iohāne filios zebedei q̄ erāt sorū symonis Isti filij zebedei erāt i
alia navi et erāt glāguinei cristi scz filij sororis beate virginis Et
ait ad simonē ihs scz ipm glōfado Noli timere ex hoc id ē de rete
ro eris hoīes capiens psonā doctrinā trahētes ad vitā eternā. Hoc
postmodū ostensū ē. ut habet act. ij. ubi petr⁹ in vno sermone con
uertit tria milia iudeorū Et subduct⁹ ad frā nauib⁹ relictis oib⁹
scz nauib⁹ et nauiū instrumentis secuti sunt eū scz simō petr⁹ et
aliq̄ q̄ erant cū eo Circa p̄ns euangeliū dī. Aruerūt in ihm. Hugo de
prato dicit qz tripharie hoīes diuidunt circa ōbū dei Quidā audiūt
et n̄ faciunt. et isti sūt mali et acriter verberātur Iu. xij. Seru⁹ scīs
voluntatē dñi et nō facit. plagis mētis vapulabit eū Quidam nec
audiunt nec faciunt. et isti sunt pessimi. qz gtemnunt audire & facē
et q̄libet istoz p̄t eē p̄tū mortale Quia q̄uis aliq̄ ignorantia ex
cuset. i. ad thyma. i. Ideo mīam gsecut⁹ sū. qz ignorans feci in īcre
dulitate. tū ignorantia crassa et supia et affectata n̄ excusat. imo de
se p̄t esse mortale. cū sepet a regno cristi. i. cor. xij. q̄ ignorat igno
rabitur Quidā audiunt ōbū dei et faciunt. et isti sunt beati. n̄z lu.

Ixī Bti q̄ audiūt ōbū dī & custodiūt illō Dñica vi. p. o. p.
In illo tpe d. i. d. i. Am am dico vobis. n̄ habundauerit iul
ticia v̄ra plulq̄ scribarū et phariseorū. n̄ intrabitis i regnū
celoz Audistis qz dñm ē antiquis Nō occides. q̄ autē occiderit reus
erit iudicio. Ego autē dico vobis. qz oīs q̄ irascitur fratri suo re⁹
erit iudicio Qui dixerit frī suo racha. re⁹ erit glilia. q̄ dixerit fatue.
re⁹ erit iehēne ignis. si ei offers mun⁹ tuū ad altare et ibi recordat⁹
fueris. qz fr̄ tu⁹ h̄z aliqd̄ adūsū te. Reliq̄ ibi mun⁹ tuū an altare et
vade p̄ reconciliari frī tuo et tūc veniēs offeres mun⁹ tuū postul
Si habūdauerit &c. mat. v. Historia h⁹ euāgelij fact⁹ ē anno
xpi. xxxi. feria v. luna xvi. idicōe iij. An̄ iurū illi⁹ euāgelij
scribit scs math. qz xps dixit discipul⁹ suis. sic luceat lux v̄ra corā
hominib⁹. ut videāt opera v̄ra bona. et glorificent patrē v̄strum
qui in celis est Polite putare qm̄ veni soluere legē aut prophetas.

Non veni solvere sed adimplere. **N**ū dico vobis. donec frāseat celū et
 terra. iota unū a vñ? apex n̄ p̄teribit a lege donec oīa fiāt. **N**ē apex
 m. generis dī sūmitas a pedib? remota. et qñq; dī apex lucerna. et
 pprie dicuntur apices s̄e ille alte q̄ in frōtis p̄cipis muroz scribunt
 frontispiciū at dī frōtis spaciū. et q̄libet s̄ra dī qñq; apex. **N**ē scdm̄
 aug. sup illd math. v. **N**ota unū a vñ? apex x. **N**ota est minor de ce
 teris s̄ris. apex ē i sūmitate ipsi? p̄tula. **T**unc seq̄ euangelid hō
 diernd. **N**isi habundauerit iusticia v̄ra plusq; scribazz et phariseoz
 rū n̄ intrabitis i regnū celoz. **S**ciēdū q̄ iusticia scribazz et phariseoz
 erat falsa. qz solū cauebāt sibi a mal̄ operib? exteriorib?. et n̄ a mal̄
 volūtatib? putātes q̄ p̄cepta dei phibita ēē solū p̄ mala opera exte
 riora. quib? vn? alteri nocet. et n̄ phibitos ēē act? interiorēs. scz rācor
 res. odia malas voluntates. et desideria nocēdi. **I**p. **E**t eodē mō di
 cebant de s̄ p̄cepto. **N**on occides. q̄ s̄ phibet occidendi factū et non
 occidendi propositū. et hoc ē q̄ crīst? dicit. **A**udistis qz dictū ē anti
 quis. **N**on occides. **S**cz hōiem. **Q**ui at occiderit. **A**ctualit̄ et iniuste
 reus erit iudicio. **I**p. i. testiū accusacōe vt legis iudicio puniat. id
 est morte corporali. qz lex punit scōz talionē. **V**n̄ gen. ix. **Q**uicūq; ef
 fuderit humanum sanguinē fundet sanguis ei? **N**ē ero. xxi. **O**culū
 pro oculo dentē p̄ dēte. ego at dico vobis. **C**or. i. pl? ipono vobis.
 persone et nō vicio. vt sic iam per viciū n̄ p̄ zelum. erit re? iudicio.
 id ē dign? accusacōe apud deum. **Q**ui at dixerit fratri suo racha.
 scōz aug. ihero. et cris. **R**acha ē qdā vox prūpēs ex ira. significās
 p̄uipensionē vt vilipensionē. et etiā vox inf̄ iectiua q̄ oritur ex in
 dignacōe contra aliquē. quē admodū ach. heu et cōsimiles q̄ ostēdūt
 motū idignātis animi. **R**eus erit glilio. id ē cōsensu iudiciū ēē dāda
 sententiā contra eū et dictanda sibi pena. **Q**uia p̄ctū ei? venit i no
 ticiā hōim p̄ exteri? signum idignātis animi. **Q**ui at dixerit fatue.
 id ē q̄ vñq; ad dīa cōtumeliosa p̄cellerit. **R**e? erit iehēne ignis. q̄ est
 certa damnatio et eēna. **S**i offeris mun? tuū ad altare. id ē si offeris
 re pponis mun? boni operis crīsto. et ibi recordat? fueris. qz frater
 tu? **S**cz quē lesisti. hz aliqd adūsum te. p̄ illata iniuria. **R**elinq; ibi
 mun? tuum an altare siue corā deo. **N**ō dīc̄ r̄porta. qz dīc̄ n̄ mun?
 repellit. sed caritatē primi q̄rit. **E**t vade p̄us regliliari fr̄i tuo. **N**i.
 hoc p̄t̄ itelligi dupliciē. **V**nomō pedib? corporis. et hoc debz fieri s̄q;
 q̄mode possit haberi ipsi? fr̄is offēsi p̄tētia. **S**i at n̄ possit. tunc suf
 ficit ad eum ire pedib? mētis. qd̄ sit qñ hz p̄positum satisfaciendi

loco et tpe gpetēti Et h̄ mō utic̄ ecclia romana qñ reū q̄fiteñtē absol
uit et sibi satisfactiōē leſo fiendā iponit. Reconciliari fr̄i tuo Si le
seris satisfaciēdo & veniā petēdo. si oderis rācorē deponēdo. si te ode
rit ad amicitia reuocando. Cris. si cogitatu offēdisti. cogitatu reco
ciliare. si ōbis ōbis. si factis sc̄is. Et tūc post reconciliacōē veniens
offerēs mun⁹ tuū. Grego. Nun⁹ non accipit nisi añ discordia ab
aio repellatur.

In illo tpe Cū turba p̄ima eēt cū ih̄u. nec haberēt qd mā
ducārēt. quocatis discipul⁹ ait. misereor sup turbā. qz ecce
iā t̄ duo sustinēt me. nec h̄nt qd māducēt Et si dimisero eos ieiunos
in domū suā deficiēt i via. qdā ex eis de lōge veniēt. r̄ndēt ei disci
puli. Vñ istos poterit hic q̄s saturari panib⁹ in solitudine Et int̄ eo
gauidit eos. q̄t panes habetis. dixerēt septē. Et p̄cepit turbe discubē su
per trā. Accipies septē panes gr̄as agēs fregit. et dabat discipulis
suis ut apponerēt. et apposuerūt turbe. et habebant piscic⁹ os pau
cos. q̄s b̄ndixit et iussit apponi. et manducauerant et saturati sunt
et sustulerūt qd supauerat de fragmētis septē sportas. erāt ei q̄ mādu
cauerant q̄li q̄tuormilia. et dimisit eos.

Quodilla Postilla
Om̄ turba p̄ima &c. mar. viij. mat. xv Historia h̄? euā
gelij fact̄ ē āno xp̄i xxxij. sabbato luna xij. idicōe v. Ant̄ int̄
ciū illi⁹ euāgelij scribit̄ mat. xv. qz accesserūt ad ih̄m turbe h̄ntes le
cū m̄ltos claudos. cecos. & alios infirmos. & p̄iecerūt eos ad pedes ei⁹
et curauit eos ita ut turbe mirarētur Vidētes multos loq̄ntes. clau
dos ābulantes. et cecos vidētes. magnificabat deū isrl̄. iō dicit euā
gelij. Cū turba p̄ima eēt cū ih̄u. nec haberēt qd māducārēt h̄ tur
ba seq̄bat̄ dñm ih̄esū p̄p̄t̄ ōboz suoz dulcediez et p̄p̄t̄ infirmoz sa
natōez. quocatis discipul⁹ ait. misereor sup turbā h̄ p̄dixit discipul⁹
ut eos iduceret ad pietatē. q̄ iam triduo sustinēt me. Ip̄. qz tantū at
ficiebant̄ ad doc̄nam xp̄i audiēdā et vidēdū ei⁹ mirac̄a qz p̄ tres
dies n̄ r̄dierant ad loca p̄p̄a. manētes cū xp̄o i loco deserto & subdi
uo nec h̄nt qd māducārēt. Ip̄. Quia cibaria q̄ de domib⁹ suis ap
portabant iam erant colūpta Ideo nec p̄ma die nec secūda die hoc
miraculū fecit. tū qz alimenta habebant. tū qz magis apparuit tūc
hoc miraculum qñ eis vict⁹ ōnino defuit. et si dimisero eos ieiun
nos i domū suā deficiēt i via. Quidā ei ex eis de lōge ad deū veniēt
Jaco. Illi de lōge veniunt q̄ de peccis se ad deū gūtunt. Vñ p̄s. cui⁹
lōge a peccatorib⁹ sal⁹ &c. et respōderunt ei discipul⁹ sui. vñ istos

poterit hic quis saturari panib? i solitudine. qli diceret loc? iste des-
 sert? et velle multū distant. iō n̄ possum? habere ad faciendā tantā
 mltitudinē ppli et tā famelicū et irrogauit eos. Quot panes habe-
tis. q̄ dixerūt septē qd erat qli nichil respectu tāte mltitudis remi-
 rēt septē q̄ pauciores dicerēt panes eo magis miraculū diuulgare
 et noci? fieret. et pcepit turbe discubē sup frā. et accepit septē panes
 grās agēs fregit. Multiplicauit at xps panes Prō bñdicēdo. p qd
 iurimur q̄ cibū bñdicē debem? Secūdo frāgēdo. ad inuēdū q̄ i n̄ris
 quiuq; pauperib? panē frangē debem? Tercio grās agēdo. ad in-
 nuendū. q̄ i n̄ris refectiōib? grās agē debem? Quāto remi. sup mat.
 In eo q̄ gratias egit nobis reliq̄t exēplū. ut de oib? donis nobis ce-
 litus collatis gratias referam? Et dabat discipul suis ut appone-
rēt et apposuerūt ē be. Quāto beda. q̄ dñs discipul dedit panes ut ap-
 ponerent turbe. designat q̄ spūal scie dona tribuit aplis. et p eoz
 mltitudinē voluit ecclie vite cibaria describui. Et habebāt paucos pil-
culos q̄s s̄c̄r bñdixit et iussit apponi Quāto notādū q̄ dñs dedit eis
 panes. et panis ē cib? q̄ sustētāt vita. et significat obū dei Et dedit
 eis pilces ad cōditiōnē cibi. p q̄s signantur exēpla. et ita dñs delig-
 nauit qd panis id ē obū dei addēdū ē qdimentū boni exēpli. Magis
ei suadet exēpla q̄ oba. et sustulerūt qd supauerat de fragmētis sep-
 tem sportas. Iaco. Voluit at xps ut colligerēt fragmēta Prō ppe-
exēplū In q̄ datur nobis exēplū. ut ea q̄ nobis supsūt. vel etiā ea q̄
 nobis ieiunādo subtrahim? pauperib? erogem? Aug. De tuo ieiu-
 nio fames pauperis sarietur Secūdo ppter documētū ut ex q̄ iurua-
 mur. q̄ illi q̄ sūt misericordes pauperib? tpalia mltiplicātur. hoc
 patet. iij. reg. xxiij. In vidua q̄ helpā pauit cui dñs farinā mltipli-
 cauit et oleum. Erāt at q̄ māducauerāt qli q̄tuor milia scz viri ex-
 ceptis mulierib? et puul. q̄ i lege nō numerabātur et dimisit eos
 scz redire ad ppria. Circa pñs euāgelii ubi dicit. Accepit ihes? septē
panes Est diligēter natandū q̄ h̄ refectio differt ab illa de quīq; pa-
 nib? ordeaceis et duobis pilcib?. quā ponit ioh̄s in euangelio suo
 q̄ntum ad lex Prō q̄ ibi fuerūt quīq; panes. hic vero septē Secūdo
 q̄ ibi fuerūt ordeacei. hic vero tritici Tercio q̄ fuerūt duo ibi pilces
 solū. hic dō p̄les scz pauci et pui Quarto q̄ ibi sederūt sup fenū hic
 vero sup terram Quito q̄ ibi fuerūt quīq; milia hoīm ad mandu-
 candum. hic dō q̄tuor milia Sexto q̄ de illis xij. cophini fragmētōz

fuerunt eleuati. hic at vii. s. porte fuerunt eleuati pleni.

Unica octaua post octauas perherosles.

In illo tpe d. i. d. s. Attendite a falsis prophetis q̄ veniunt ad vos in vestimentis ouium Intrinsecus autē sunt lupi rapaces. a fructib⁹ eoz cognoscetis eos. Nūq̄d colligunt de spinis vvas aut de tribulis fic⁹? Sic oīs arbor bona fruct⁹ bonos facit. mala arbor fructus malos facit Non potest arbor bona fructus malos facere. neq; arbor mala fruct⁹ bonos facere. Oīs arbor que non facit fructū bonū. excidet ⁊ in ignē mittetur Igitur ex fructib⁹ cognoscetis eos Non oīs q̄ dicit michi dñe dñe. intrabit in regnum celoz: sed qui facit voluntatē patris mei q̄ in celis est. ipse intrabit in regnū celoz.

Postilla.

Atendite a falsis pphetis qui veniunt ad vos 4c. Math. vii. Luce. vi. Historia huius euangelij facta est anno cristi xxxi. q̄. pd⁹ iulij. feria v. luna xvi. indictione iij. An̄ iniciū p̄ntis euangelij scribit sanct⁹ matheus in eodē ca. Q̄ xps dixit discipulis suis. Oīa querūq; vultus vt faciant vobis homines et vos facite eis Similiter hec est enī lex et prophete Intrate per angustā portam. qz lata est porta et spaciola est via que ducit ad perditionem. et multi sūt qui intrant per illā. q̄ angusta porta et arcta via que ducit ad vitam. et pauci sunt qui inueniunt eam. Et postmodum statim sequitur euāgelium hodiernū Attendite a falsis pphetis qui veniūt ad vos. In hoc euāgelio docet dñs fideles suos sibi diligenter cauere a falsis prophetis et peruersis cristianis q̄ verbis confitentur deum et factis negant. ergo dicit Attendite id est diligenter cauete a falsis prophetis Cor. id est a deceptorib⁹. hereticis. pporitis. et a falsis cristianis. et huiusmodi Et hoc ideo ne tales corrupta vita sua et malis moribus fideles alliciant ad mala. Et singulariter ammonet eos cauere sibi ab pporitis dicens qui veniunt ad vos in vestimentis ouium id est sub simulatione exterioris sanctitatis. Et intrinsecus autem sunt lupi rapaces. quia interius sunt pleni malo simulantes exteriorē sanctitatē. propter tanē gloriam et mundanē laudē. aut propter temporalia alia quā cum alioz damno A fructibus eorum id est operib⁹ cognoscetis eos scz finaliter. Quia pporite et heretici diu latere non possunt quin erumpant in aliquo signo per quod se perdant. Quia

sicut nunquam vel vix potest ignis abscondi q̄ fumū nō emittat.
 Sic violator vix potest diu latere quin signo verbo vel opere seipm
 ostendat. Unquid colligunt de spinis uvas id ē opera iusticie. ā
de tribulis fic? id ē humil querelacōis ad deū. Sic oīs arbor bona
id ē hō hās bonā volūtātē bonos fruct? facit Ip. qz talis ut sic sp
 facit opera bona. Uñ orige. Arbor bona est bon? hō hās bonā volū
 tatē. radices sūt cogitacōes. folia ōba. fruct? opera. Notandū qz hō
bon? potest bonā volūtātē deserere et sic mala arbor fieri. ubi grā
 Judas q̄ diu in vocacōe ap̄lica p̄mālit bonā arbor fuit. et postmo
 dum malū fructum ptulit q̄n cristū tradidit. Magdalena i primis
mala arbor fuit q̄n peccauit. et postmodū bona q̄n penituit. et sic
 tunc bonū fructū ptulit. Oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet
Goz. a glorio oīm beatorū qd ē grauissimū in dānatis suppliciu
[et in ignē mittetur] scz iehenne. Criso. Due sunt pene excidi et i ignē
mitti. Agic ex fructib? eoz cognoscetis eos scz in futuro. Quā
uis heretici et p̄pocrite et falsi cristiani in q̄ se sō q̄qz nō plene cog
noscantur. tū peracto p̄ti seculo. ex fructib? .i. ex finalib? eoz p̄
 mīs et retribucōib? manifeste cognoscūt q̄les fuerūt. Non oīs q̄
dicit michi dñe dñe intrabit in regnū celoꝝ sed q̄ facit voluntatem
 patris mei qui in celis est. id ē qui hz verā fidē cristi in corde et ean
 dem confitetur ore. Et cum hoc operatur opera ad fidē ptinencia. et
 maxime qui seruat mandata dei. talis dicit ter domine. et talis facit
 voluntatem dei. et sic consequenter. Ipse intrabit in regnū celoꝝ
rum ut patet math. xix. Si vis ad vitā ingredi serua mandata Cie
ra p̄sens euangelii ubi dicit Oīs arbor bona bonos fruct? facit
notandum qz hugo de prato dicit. qz opus virtutis dicitur bonum
 propter quinqz. Primo qz est a bono scz deo. hoc patet qz ipse ē op
 timum et summum bonum. Ut patet plape. xxxvi. Omnia opera
 nostra operat? es in nobis dñe. Opera mala sunt a diabolo insti
gente a mala voluntate operantis. Ut patet iohannis. viij. Mē
dax est et pater eius. Secundo quia procedit de loco bono scilicet de
 celo. Ut patet iacobi primo. Omne datum optimum et omne do
num perfectum desursum est. Item p̄cedit de corde bono Ut patet
math. xij. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonū.
Malum autem opus de malo procedit. scilicet de regione demonū.
 de concupiscencia carnis. et de malicia mundi. Ut patet prima.
 iohannis. v. totus mundus in maligno positus est. Tercio quia

Facit hoīem bonū Nichil enī est qđ facit hoīem bonū nisi op? virtu-
tis. neq; dignitas. neq; diuitie. neq; scientia. neq; aliquid aliud **U**n-
aristo. ij. eth. **V**irt? est qđ hōtem bonū facit et op? eius laudabile red-
dit **M**alū at opus hoīem malū facit qui tñ naturaliter bon? est **U**t
patz osee. ix. **F**acti sunt abhōiabiles sicut ea qđ dilexerunt **Q**uarto.
bonū op? oīb? placet et sapit habentib? rectū et non infectū gustū
Ram bonū ē qđ oēs hoīes appetūt **U**n hoī? de glo. phie. **R**etib?
hoīm naturaliter inserta est cupiditas veri boni et. **E**tia iplis ma-
lis bonū op? videtur bonū qđ uis interdū ppter corruptionē gust?
nō sapiat iplis malis **U**n patz qđ bonū op? deo et hoīb? placet scz
etcle. xlv. **D**ilect? deo et hoīb? moyses. qz scz bon? erat. malū autē
quali oīb? displicet. ac etiā iplis malis. qñ rarōz vtuntur et redeūt
ad seipsos **Q**uito qz ad locū bonū ducit scz ad celū qđ est loc? beatorū
Ut math. xxv. **V**enite benedicti patris mei possidere et. **M**ala autē
opera ad malū locū ducunt. scz ad infernū **U**t patet **I**n. xvi. m. or.
tuus est diues et sepult? in inferno **U**n etiā math. xxv. **N**e maledic-
ti in ignem eternum.

Nonna

Dñica Luna post octauas penthecostes.

In illo tpe d. i. d. l. parabola hanc **H**omo quidā erat diues qđ
habebat villicū **E**t hic diffamat? ē apud illū qđ dissipat?
set bona ipli? et vocauit eū et ait illi. **Q**uid hoc audio de
te. redde rācōez villicarōis tue. iam enī non poteris villicare. **N**it
āt villicus intra se. quid faciā. qz dñs me? aufert a me villicarōez.
fodere non valeo mendicare erubesco **S**cio quid faciā. ut cū amor?
fuero a villicarōe recipiat me in domos suas **C**onuocatis itaq; li-
gulis debitorib? dñi sui. **D**icebat pmo. quātum debes dño meo. at
ille ait centū cados olei. **D**ixitq; illi **A**ccipe rācōez tuā et sede scribe
cito quinquaginta **D**einde alio dixit **T**u vero quātū debes **Q**ui ait
centū choros tritici. ait illi **A**ccipe litteras tuas et scribe octuaginta.
Et laudauit dñs villicū i iquitatis. qz prudēter fecisset. qz filiū hui?
seculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. **E**t ego vo-
bis dico. facite vobis amicos de māmōna iniquitatis. ut cū deficeri-
tis recipiant vos in eterna tabernacula

Postilla

Homo quidam erat diues qui habebat villicum et. **I**ure.
xvi. **H**istoria huius euangelij facta est anno cristi. xxxij.
p. kal. octobris dñica. luna. xij. inditione. v. **A**n initū

illius euangelij scribit sanctus lucas de filio prodigo qui discipauit
 omnē substantiā suā uiuendo luxuriose. Et postmodū cepit egere &
 cupiebat implere ventrē suum de siliquis quas porci manducabāt
 et nemo illi dabat. Qui surgens venit ad patrē suum dicens. Pater
 peccaui in celū et coram te. iam non sum dign⁹ vocari fili⁹ tuus.
 Quomodo pater cum gaudio suscepit eum et fecit conuiuiū solem-
 ne di. Hic fili⁹ meus mortuus erat et renixit perierat et inuent⁹ est
Hoc euangelium legitur in quadragesima sabbato ante dominicā
Oculi mei. Tunc postmodū statim sequitur euangelijū hodiernum
[Homo quidam.] Ipse de⁹ p nobis humanat⁹. [erat diues.] qz
 ipsius sunt celū et terra et oīa in eis contenta. Un ps. xxiij. Dñi est
terra et plenitudo eius orbis terraz et vniuersi qui habitant in eo.
[qui habebat villicū.] Ipse id ē dispensatorem cui tradidit bona sua
 ad dispensandū. Et sic quilibet homo est villic⁹ dei. eo qz deus cui li-
 bet homini cōmittit gubernandas et ad volūtatem dñi sui dispēsa-
 das triplicet res. scz res tpales corpus et aīaz. et hoc est contra illos
 qui dicunt. Ego sum dñs oīm facultatū mearū. Un ambro. Bona
hoīs non sunt qz secū ferre non potest. Hic diffamat⁹ est apud illū.
quasi dissipasset bona illius.] qd frequenter contingit. qñ quis ma-
 le utitur hīs que ei a deo cōmissa sunt. scz expendendo ī superbia ī
 crapula. ī luxuria. et sic de alijs & vires sui corporis ī peccis glumit.
[Et vocauit illū.] Gor. Vocat dñs quēlibet hoīem īspiracōis interi-
 us. p̄dicacōib⁹ exteri⁹. bñficijs. flagellis et incutiēdo terrore extremi
 iudicij et timore et ne dānacōis. Et ait illi Quid q̄ audio de te.] q. d.
 est ne hoc vez dissipasti tēporalia. inquinasti corp⁹ et animā ī pec-
 catis tuis occidisti. redde racōez villicarōis tue.] qd erit ī morte hoīs
 Tunc enī oportet hoīem reddē racōez de oīb⁹ tibi cōmissis vsqz ad
 ultimū qdrantem. Ait aut villic⁹ intra se. quid faciam.] Sic pecca-
 tor intra se cogitare debet. Quid faciā ut eternā dānacōez euadant
[Quia dñs me?] aufert a me villicarōez.] i. dispēlacōez oīm rez nē
 cōmissa. qz tūc apli? n̄ erit tēp⁹ merēdi neqz penitēdi. [tode n̄ valeo
mēdicare erubesco.] Cōsiderādū ē qz ī alia vita hō n̄ p̄t bona opera
 ri q̄b⁹ mererē et inuef ad glāz. Ret p̄t mēdicare. id ē orādo obtinē
 tūc veniā peccōz ā augmētū glē. qz tēp⁹ p̄ntis vite opaf estati. Alia
vero vita scz futura ē silis h̄pemei. qz que hō hīc seminet ibi et metet
[Scio qd faciā ut cū amot⁹ fuero a villicarōe.] id ē cū p mortē sub-
 tract⁹ fuero a p̄nti vita qua p̄t hō mereri vsqz demereri. recipiāt me

in domos suas | id est p eoz suffragia et merita recipiant in vita
in regnum celoz q dom? pauper? est **Utz math. v. Beati pauperes**
spiritu qm ipsoz est regnū celoz | **Conuocatis singulis** | **Gor. i. sin**
gillatim debitorib? domini sui | singlati eos alloqbat. ut quilibet
reputaret sibi factū beneficiū speciale. nesciens q? ali? etiā frā est re.
laxatio **Secundo** ne indignaretur aliqs ipsoz : q? pl? remitteret aliq
q? sibi. nec relaxat totū ut magis lateret dñz suū | **dicebat pmo qntū**
debes dño meo. et respondit cētū cados olei | **Ip. cados grece ē āpho**
ra latine continens tres urnas | **dixit illi Accipe cautōem tuā** | **Gor.**
Cautō est istrumentū qd ad cautelā de contractu debiti ppria ma
nu scriptū est qd alio noīe dī cprographū **Et sede cito scribe quinq?**
gita | et sic dimidiā partē annualiū reddituum ei dimisit | **Deinde**
alio dixit Tu qntū debes **Qui ait centū choros tridici** | **Gor. Chor?**
triginta modis impleuit. et chor? est mēsurā aridoz cados liquida
rum. | **ait ille Accipe lras tuas et sede scribe octuaginta** | **Gor. et sic**
quintā ptem debitorz dimisit ei **Preios?** at est oleum q? triticū sul
tentamētū. ideo pponit debitorem olei debitori tritici | **laudauit at**
dñs villicū iniquitatis | id ē villicū iniquū **Villic?** fuit iniqu? du
plici iniquitate **Primo** q? bona dñi sui nō discipauit **Secundo** q? de
residuo furat? est **laudauit eū. nō simpliciter: s? scōz quid** **Quia** ut
dicit glo. non laudauit eū de fraude sed de prudentia: q? sibi puidit
in posterū | **quia fili? hui? seculi** | **Ip. i. hoīes tpalib? intenti** | **prude**
tiores | .i. magis astuti et feruidi tpalib? negocijs agēdis | **q? fili? lu**
cis | id est q? hoīes spūalib? deputati. sicut in negocijs spūalib?. et
hoc videm? ad sensū frequēter accidere. cui? vna ratio est corrup
tio nature. ppter quā hō pnior est ad malū q? ad bonū **Alia ratio ē**
quia bona tpalia sūt pſentia. et ideo forci? mouent animū. q? scōz
aristo. pns obiectū monet sensū | **et ego dico vobis** | **Hic dñs pabolā**
istā adoptat ad nrām erudicionē et salutem et ad elemolinaz largi
cōez | **facite vobis amicos** | id ē pauperes et bonos hoīes et etiā sāc
tos angelos | **de māmōna iniquitatis** | **Māmō** est demō tēptās de di
uitijs male arqrendis **Dicuntur aut diuitie māmōna iniquitatis** q?
frequēter ad iniquitatē iducūt. q? faciūt hoīes supbire. inebriari luxu
riari. ludere &c. **Dñ aug. Omnis diues aut est iniqu? aut heres ini**
quitatis **Item** q? raro sine peccato arquirūt **Dñ apłs** **Qui volūt**
diuites fieri incidunt in laqos diaboli. Item q? ineqliter possident
ab hoīb? **Nam** vn? in ipsis habūdat. et ali? paz aut nichil de ipsis

habet ut cū defeceritis. 1p. in vita p mortē recipiāt vos in eterna
tabernacula id est p sua merita et suffragia impetrent apud deum
finaliter recipi in vitā eternā. Un circa pns euāgelii ubi dī. facite
vobis amicos de māmōna iniquitatis. Notādū q qtuor modis pos-
sum? nobis facere amicos cū reb? tpalib? Prō cū itēgre restituū-
tur heredib? ea q per rapinā. vel p furtū male habita sūt. Et humi-
liter peti? remissio de iuria eis illata deferēdo restitutōez. Secūdo
cū ignorat cui restituitur et tunc de gēlilio gēssoris pauperibus
erogetur. Tercio cū aliqs gtra restitutōez ecclie lucratur. ut laborādo
dieb? festiuis vel aliter. ita tū q non tenet ad restitutōez ut ē lucrū
de iure. tercio Tunc eī faciēda est medicina nū facta sunt vulnera
Et danda est de h elemosina pauperib? Quarto faciēdi sūt amici
de diuicijs q iniq seruantur cū nimia tenacitate. Potest eī qd dam
nari eo q non dat sua. Utz. math. xxv. Discedite a me maledicti in
ignē eternū. Esuriui et n deditis michi māducare. Un diues epulo
bānatus est qz nō dedit sua. Utz luce. xvi.

Dñica .x. post octavas pētherosles

In illo tpe. Cū appropinq̄ssset ih̄s iherusalem. vidēs ciuitatem flevit super illā dicens. Quia si cognovisses et tu. & q̄ dem in hac die tua q̄ ad pacē tibi. nunc at̄ abscondita sunt ab oculis tuis. Quia venient dies in te et circūdabūt te inimici tui. Vallo et circūdabunt te. et coangustabūt te undiq̄. et ad terram p̄sternent te. et filios tuos q̄ in te sunt. Et non reliq̄nt in te lapidē sup lapidem eo q̄ non cognoveris temp̄ visitacōis tue. et ingressi s̄ te. plū cepit ei cedere videntes in illo et emētes dicens illis. Scriptū ē quia domus mea dom̄ oracōis ē. Vos at̄ fecistis illā spelūcā latronū. & erat q̄tidie docēs in templo.

Postilla.

Quoniam appropinquasset ih̄s iherusalē. Luce. xix. Historia huius
euangelij facta est anno xp̄i. xxxij. xij. kal. ap̄l. dn̄ica pal
maz. luna. x. indicōe vi. An̄ in̄iciū illi? euangelij scribit
Ies̄ lucas in eodē ca. Qd̄ dn̄s ih̄esus cū in die palmaz appropinquet
ad descēdē mōtis oliueti. reperiēt turbe descēdētū gaudētes laudare
deum voce magna sup̄ oib? q̄s uiderāt virtutib? dicētes Benedic
tus qui venit in noīe dn̄i Pax in celo et gl̄a in excelsis. et q̄dā pha
riseoz de turbis dixerēt ad illū Magister increpa discipulos tuos.
q̄bus ipse ait. Dico q̄ si ip̄i tacebūt lapides clamabūt Tunc seq̄tur
euangelij hodiernū. Cum appropinquet ih̄s iherusalē | li. nō solū

corporis gressu sed et iā cōpassionis affectu | vidēs ciuitatē | scz iheru-
salem in q̄ diu uiguerat cultus diuinus | fleuit sup illā | Ip̄. scz fletu
cōpassionis. tum ppter mala pene q̄ ibi mltiplicate fuerūt Tū ppe
mala pene q̄ futura iminebāt Notādū q̄ crist⁹ q̄ter fleuit Prio in
natiuitate Et sapie uij. Primā uocē simile hoīb⁹ emisi plorās. vñ
et iā canitur Bagit ifans inter arta polie? p̄lepiā Secūdo in lasari
suscitacōe Tercio sup ciuitatē iherusalem in die palmarū sicut euāge-
lū hodiernū dicit Quarto in sua passione Et hebre. v. Cū clamore
valido et lacrimis exaudire? est | qz si cognouisses | scz ruinā et sub-
uersiōnē q̄ tibi imminet | et tu | supple fletes | et quidē i hac die tua |
scz prospera in q̄ facis voluntatē tuā | q̄ ad pacē tibi | scz modico tpe
duraturā Et ideo nūc gaudes qz i minētia nō uidēs | Nūc at abscō-
dita sūt ab oculis tuis | scz mala q̄ futura sūt tibi | qz ueniēt dies i te
et circūdabūt te inimici tui | Goz. scz principes romani cū exercitu val-
de forti | uallo | qz tres aggeres dicūtur romani fecisse circa iherusa-
lem capiendā | et coangustabūt te undiqz | scz cōcludēdo et phibēdo
Introitū et exitū et introductionē victualium et armorū Vñ Iosephus
dicit q̄ p̄angustia famis mulieres pueros p̄prios cōmedere? et ad
fram p̄sternēt te | Capta enī ciuitate turres et muros dirueūt. et cūc-
ta edificia eiecerūt ad terrā | et filios tuos qui in te sūt | Goz. i. habita-
tores tuos. aliq̄s occidēdo. aliq̄s captiuādo | et non relinquent in te
lapidē sup lapidē | scz fūdīt? euertendo Hoc patz iā ad oculū Quia
sepulcrū crist⁹ qd oli erat extra ciuitatē. iā ē i medio ciuitatis | Ego
qz non cognoueris tēp⁹ uisitacōis tue | scz q̄ creator oīm p̄ incarnā-
tionis miserū et per p̄dicacōis officiū te uisitare dignat⁹ est quem
nō recepisti. sz usqz ad mortē p̄secut⁹ fuisti Sciendū q̄t misericors
de⁹ non statī punit hoīes cū peccāt. sed plōgat ipsis vitā p̄pē emē-
dā Sicut homo cū uidit foramē in sotularib⁹ vel i uestimētis suis
non statī eos picit sed facit refici q̄ulqz non sit āpli⁹ spes de repati-
one iploz Sic dñs ihs xps n̄ statī puniuit iherusalē: sed p̄ q̄dragim
laduos annos pertraxit Sed qz inuenit eā incorrigibilē. tūc p̄mis-
sit eam destrui a romanis principib⁹. s. tyto et vespasiano | Et in-
gressus in templum et hoc ppter nostram istructionē Vñ crist⁹ Tu
crist⁹ imitator factus. cū ingressus fueris aliquam ciuitatem ante
omnem actum ad ecclesiā curras. quia proprium boni fili⁹ est. ut
ueniens primo currat ad domū patris | Et crist⁹ cepit eicere ven-
dentes et ementes | Ipra. Ram sacerdotes propter cupiditatem et

auaricia sua in primo atrio templi fecerunt tria loca venialia ut ad-
 uenientes si non haberet quod offerret inueniret ibi ad emendum. et si alii
 qui non haberet unde emerent posueret ibi numularios a quibus acciperet
 mutuo pecuniam. **Sed** quoniam hic quare non resisteret christo. **Respondet** lxx. q. ex oculis
 eius et facie exhibat quidam fulgur terrenis eos ita quod non audebant
 resistere. sicut etiam in voce sua terruit eos quod veniebant ad capiendum eum
 quod cum audirent ipsi dicentem. ego sum. abiit retrorsum et ceciderunt in ter-
 ram. **Et** habetur iohannis xxiij. **In** voluntate cristi erat ostendere infir-
 mitatem assumptam. et etiam sue diuinitatis virtutem. **Dixit** illis. scriptum
 est. **scilicet** psalmi. **lvi.** domus mea id est meo cultui dedicata. **In** quibus obis
 ostendit se esse deum. quia templum solius dei est. **Domus** orationis est. in do-
 mus negotiationis. non vane locutionis. non spectaculorum. et ideo
 dicit augustinus in regula in oratorio. nemo aliquid agat nisi ad quod factum est
 unde et nomen accepit. **vos** autem fecistis illam speluncam latronum quia ipsi non
 curabant de cultu dei. sed de excoactione populi. per astucias exquiritas.
Spelunca autem latronum dicitur locus ubi spolia que rapiuntur ponunt. et si fe-
 cerunt sacerdotes de templo sicut iam deum et erat domus cotidie in templo.
Unde gregorius. **Redemptor** noster nec indignis nec ingratissimis predicationis verba
 subtrahit. **In** hoc dat nobis exemplum predicandi. **Notandum** quod illi ad quos
 pertinet et predicant frequenter debent predicare. et quod si negligunt multas
 comminationes que habentur in sacris scripturis. secundum uoluntatem. **incurrunt.** unde
 ezechiel. **xxiij.** **Si** dicente me ad impium. ipse morte morietur. et non an-
 nunciauero nec locutus fueris ut se custodiat impius a via sua. ipse
 impius in impietate sua morietur. sanguinem eius de manu tua requi-
 ram. **Unde** psalmi. **vi.** **De** michi quia tacui. quia uir pollutus labijs ego sum.
Item. i. corinthios. **ix.** **De** michi est si non euangelisauero uobis. **Circa** patris
 euangelium ubi dicitur. **Uidens** ihesus ciuitatem fleuit super eam. **Notandum** quod ut
 ex scriptura haberi potest quadruplex est fletus cristi. qui signat quodru-
 plicem fletum quem in hac uita habere debemus. **Primus** est fletus infantie
 sicut de cristo canitur. **Vagit** infans inter arta positus presepia. **Unde**
 sapientie viij. **Simile** uoce omnium emisi ploratus qui significat fletum quem
 debemus habere per incolatu patris miserie. **Unde** augustinus. **Puer** qui nascitur
 a ploratu incipit nec redire potest statim natus. **plorat** propheta sue cala-
 mitatis. **Secundus** est fletus. qui fleuit super lasar. ad uitam eum reuocan-
 do. qui significat fletum quem habere debemus per patrie dilationem. **Unde** psalmi.
cxix. **Heu** michi quia isolatus meus plongat. **est** **Tercius** est fletus qui
 fleuit super ciuitatem iherusalem in die palmarum qui significat fletum

quē habere debem? p cōpassione mīserōz. **Mat. iherē. ix.** Quis dā-
bit capiti meo aq̄m et ocul̄ meis fontē lacrimaz. et plorabo die ac
nocte interfectos filie populi mei. **Un̄ etiā. ii. corin. xi.** Quis iſirma-
tur. et ego non iſirmor. quis scādalisatur. et non proz. **Quart?** ē fle-
tus q̄ flevit in cruce. **Mat. hebre. v.** Cū clamore valido et lacrimis of-
ferens exaudit? est p sua reuerētia. Qui significat fletū quē habere
debem? in cruce penitētie ex cōpūctione pctōz. **Un̄ ps. vi.** Lauabo p
singulas noctes lectū meū. id est cor meū et faciē aīe mee. Sic flevit
et lauit magdalena ⁊ mundata est. **Iu. vii.** Sic flevit et lauit petr?
pctū suū. **Iu. xxi.** egress? foras flevit amare

Dñica xi. post octavas pēthecostes

In illo tpe. dixit ihes? ad q̄dā q̄ in se cōfidebāt tanq̄ iusti
Et aspnebantur ceteros pabolā istā. Duo hoīes ascende-
bāt ī tēplū ut orarent. vn? phariseus et alter publican?
Phariseus stans hec apud se orabat. **De?** gratias ago tibi. qz non
sicut ceteri hoīm. raptōres iusti. et adulteri. velud etiā hic pub-
lican? Ieiuno bis in sabbato. decimas dā oīm q̄ possideo. Et pub-
lican? a longe stās. nolebat nec oculos ad celū leuare. sed pcutiebat
pect? suū dicens. **De?** ppici? esto michi peccatori. **Amē dico vobis.**
descendit hic iustificat? in domū suā. qz oīs q̄ se exaltat humiliabit
et q̄ se humiliat exaltabitur.

Postilla

Dixit ihesus ad q̄dā q̄ in se cōfidebant. ⁊ c. **Iu. xxi.**
Historia hui? euangelij dixit dñs anno ei? xxx. vii. kal.
ap̄l. dñica. luna. x. indicōe. vi. **Un̄ in iūdiū illi? euangelij scri-**
bit sanctus lucas in eodē ca. qz crist? dixit pabolā istā. Iudex qdā
erat in qdā ciuitate q̄ deū nō timebat. et hoīez non reuerēbatur. Vi-
dua autē qdā erat in ciuitate illa. et veniebat ad eū di. Vidica me
de aduersario meo. et nolebat p multū tēp? Post q̄ dixit itra se. et si
deū nō timeo nec hoīez reuerēor. tū quia molesta ē michi hec vidua nō
dicabo illā scz faciēdo ei iusticiā. ne in nouissia veniēs sugillet me.
id ē suffocet me tediosis clamorib? Iudan? sugillare. i. suffocare.
strāgulare. qdēnare. Tūc postmodū seq̄r euangelij hodiernū. Dixit
ihesus ad q̄dā qui in se cōfidebāt id ē in suis meritis tanq̄ iusti
cū tū iniusti qz humilitatē nō habebant. tū q̄ null? est iust? et aspne-
bant ceteros qz nō attēdebant. illud pla. xxxii. De qui spernis nō
ne sperneris. Duo hoīes ascenderunt in tēplum. Ip̄. qz ad litteram
tēplū erat in alte sitū scz in mōte moria. utz. ii. palip. ii. ut orarēt.

Non ad glabulandū . non ad mulieres vidēdū vn? pharise? | gor.
 id est apparēs iust? Pharisei enī distinguebātur ab alijs in habitu
 in obseruantijs et cultu religionis . ppter qd dicti sunt pharisei . id ē
 diuisi ab alijs hoīb? | Alter publican? | id ē publicis negocijs intē-
 tus q de cōmuni cursu iplicant ad peccatū | phariseus stans | Gor.
 Ecce superbia cū tū deberet flectere genua . vel aliq alio mō se incli-
 nare | hec apud se orabat | Ip. Iste pharise? nō pprie orauit . sed ma-
 gis se iactabat di. | Deus grās ago tibi | Gor. male incepit oratiōez
 suā iste phariseus . debuit enī incipere in sui accusationē . scdm illd
 puer . xviij. Iustus in principio accusator est sui In medio suppli-
 rare et orare . et in fine gratias agere . sicut facit sacerdos in missa .
 Primo enī accusat se in generali cōfessione dicendo Confiteor Se-
 cundo deum suppliciter deprecatur multiplici oratiōe Et ultio deo re-
 graciatur in gratiarū actiōe cū dicit Te missa ē . vel bñdicam? dñs
 deo grās | quia non sū sicut ceteri hoīm | q . d . sol? iust? sū . oēs cete-
 ri peccatores | raptores iniusti et adulteri | Gor. raptores enī sūt qui
 proxiorū suoz substantiā rapiunt Iniusti q psonas eoz ledūt et cō-
 primūt Adulteri q uxores proxiorū pollūt | velō etiā hic publica?
 quē iudicat et condemnat Pōst hec enumerat bona sua dicens | Teius
no his in sabbato | id est ebdomada . que apud iudeos tota denotā-
 batur a sabbato tanq a die digniori | decimas do oīm q possideo |
 Ip. pharisei de multis decimas dabant . ut de mento et de aneto . et
 timino utz mat . xxiij . ad q s nō tenebātur ut ceteris iustiores appa-
 rerent | Sed publican? a longe stans | Ip. ecce dei timor qsi nō esset
 dign? ad altare appropinqre | Non erat nec oculos ad celū leuare | Sec-
re pudor qz propter peccata sua non audebat celū respicere | Sed p-
cutiebat pectus suum | ecce dolor de peccatis cōmissis dicens | Deus
ppicius esto michi peccatori | ecce vera et pura gressio Et ista iā drā
faciunt ad remissionē peccatoz . ideo sequitur | Amē | id ē veracie | di-
co vobis | descendit hic | scz de tēplo dei qd erat in mōte | iustificat? |
 scz de impio factus iust? per gratiā et misericordiā dei Quia deus
 humilib? dat gratiā | in domū suā ab illo | scz phariseo supbo cui?
 superbia corrūpebat oia bona opera ei? Pñ aug. Supbia etiā hoīs
operib? insidiatur ut preant | quia oīs q se exaltat | per supbiam
humiliabitur | per penā | et q se humiliat | per verā gressiōē pec-
catoz | exaltabitur | in glā per remuneratiōez . Sicut enim in statera
 materiali vna pte depēsa altera eleuatur . et ecōuerso Sic i statera
 l iij

villas aut in ciuitates. in plateis ponebant infirmos et deprecabantur eum. ut vel fibriā vestimenti ei? tangerent. et quicquid tangebāt eū salui fiebant. Postmodū sequitur euangelium hodiernū. Exiens iherusalem de finibus tyri venit per sydonē ad mare galilee. Ipse tyri? et sydon sunt quedā ciuitates site in terra promissionis prope montē sybani. mare galilee est quidā lacus per quē transit iordanis. in medias fines decapoleos. Dei iaco. Decapoleos est regio decē urbium trans iordanē ad orientē. Et cū venisset iherusalem? cristus? ad locū illū adducit ei surdum et mutū. Ipse. non erat talis a natiuitate. nec ab infirmitate superueniente. sed a demone ipsū obsidente. eius auditū impediente et loquā et deprecabant eū ut imponat illi manū. Scilicet ut ipsū sic curaret. per quod datur intelligi quod aliqui precibus sanctorum et etiā bonorum hominum salus alicui impetratur. et appropinquans eū de turba leuauit. Dei iaco. per quod datur intelligi ut ille qui saluari desiderat. malas societates dimittat. Posuit digitos suos in auriculas eius. Ipse per digitos intelligitur gratia spiritus sancti quā infundit cristus? in cor peccatoris. et expuens in terrā tetigit linguā suā. per saluā sapientia diuina intelligitur. Theo. Quia quod in cristi corpore fuerit. sancta et diuina fuerit. siue vestimenta eius siue digiti eius? siue sputum eius. Et ideo aliqui curabat per tactū vestimentorum. aliqui per digitū. aliqui per sputum. Ut patet hic in euangelio. et suspiciens in celū per quod docet nos ut sepe ad celū respiciamus. quia ibi est amicus noster. auxilium nostrum. et hereditas nostra. ingemuit. quod facere voluit ut ostenderet humane nature peritatē. Itē ut ostenderet peccatoribus gemendi necessitatē. quia qui sanari vult a peccatis. prius debet ingemere. Ut patet ezechiel. xviij. In quocumque hora peccator ingemuerit. et ait. Effusa quod est adaperire. Ipse ostendēs se vix deū curando per impiū. et statim apte sunt aures eius. et solutū est vinculum lingue eius et loquabatur recte. Iaco. vinculum lingue tunc solutū ē. quā lingua vititur ad orationē. ad proximī edificatōem et informatōem ad peccati confessionē et ad dei laudē. et pręcepit illis ne cui dicerent. ut nā gloriā fugiendā esse doceret. Quāto autē eis pręcipiebat tāto amplius predicabāt. Dei aug. per hoc cristus? volebat pigris ostendere cū quāto feruore predicare debet quibus iubet ut predicet. quā illi qui prohibent tacere non poterant. Ipse. beneficiatus de beneficiis acceptis debet se gratū ostendere et benefactorē laudare quia uis benefactor hor non grat. Et eo amplius amirabantur. de tāta humilitate. dicentes bene oīa fecit et surdos fecit audire et mutos loqui. Circa pās euangelium ubi dicit. Suspiciens in

celū Notādū qd hugo de prato dicit . qd qter legim⁹ ihm̄ oculos sub
leualle Primo turbā passur⁹ . Dz ioh̄is . vi . Cū subleuasset oculos
ih̄s Secūdo respōtū legis pito datur⁹ Dz iu . x . Tercio surdū ⁊ mu
tū sanatur⁹ . ut in v̄bis p̄missis Suspiciēs in celū . Quarto salaz
suscitatur⁹ . Dz ioh̄is . xi . Vbi sciendū qd ocul⁹ mētis nr̄e celū respi
cere debem⁹ ⁊ ad ipsū anhelare . ⁊ h̄ p̄p̄ tria Primo qd ciuitas nr̄a
est vbi p̄petue manere debem⁹ Dz . hebre . xii . Nō habem⁹ hic ma
nentē ciuitatē sed futurā inq̄rim⁹ Exēplū de ill⁹ qd in aliena patria
demorant⁹ quō cor ad terrā suā ponūt si illuc redire intēdant Alias
non habēt ibi cor suū . sed si in terra in q̄ habitāt edificāt . de patria
sua āpli⁹ n̄ cogitāt Secūdo qd ibi ē pater nr̄ et mater nostra et fra
tres et sorores et amici nr̄i . scz cr̄st⁹ et beata virgo et alij sc̄i qui ā
plius nos diligunt q̄ parentes carnales pueros suos Sperare etiā
debem⁹ qd ibi sint aīe p̄decessorū nr̄orū qd ī fide cr̄sti mortui sūt Oīa
ista trahūt desid̄iū hoīs ad celū Tercio qd ibi ē thesaur⁹ nr̄ . s . mer
ces op̄ez nr̄orū et etiā meritū xp̄i et beate virginis marie oīm elec
torū in celo existētū . qd est thesaur⁹ indeficiēs oīm sufficientiā habēs
qd nec auferri nec corrūpi p̄t Magn⁹ at et p̄ciol⁹ thesaur⁹ multum
trahit cor hoīs Dz math . vi . Vbi ē thesaur⁹ tu⁹ . ibi ē et cor tuū

Dñica xiiij . post octauas p̄thecolies .

In illo tpe d . i . d . s . Beati oculi qd vident qd vos videtis Di
co at vobis qd mlti phete et reges voluerūt vidē qd vos vi
detis et non viderunt . et audire que vos auditis . et non audierunt
Et ecce quidam legisperit⁹ surrexit temptans illum et dicens Ma
gister quid faciēdo vitam eternam possidebo . At ille dixit ad eum .
In lege quid scriptum est quomodo legis Ille respondēs dixit Dili
ges dominum deum tuum ex toto corde tuo . et ex tota anima tua .
ex omnibus viribus tuis . et ex omni mente tua . Et diliges proxi
mum tuum sicut teipsum Dixitqz illi ih̄s Becce respondiisti Hoc
enim fac et viues Ille autem volens iustificare seipsum . dixit et
go ad ih̄sum . Et quis est meus proximus . Suspiciens autem
ih̄esus dixit ad eum . Homo quidam descendebat ab iherusalem in
pericho . et incidit in latrones . qui etiam spoliauerunt eum . et plas
gis impositis abierunt . semino relicto . Accidit at vt sacerdos qd
dā descenderet eadē via . et viso illo p̄terit . ⁊ et leuita cū eēt secus
locum et videret illum permansit . samaritan⁹ quidā iter faciens .

venit secus eum. Et videns eum misericordia motus est. Et appropi-
ans allegavit vulnera eius. infundens oleum et vinum. Et imponens il-
lum in iumentum suum duxit ad stabulum et curam eius egit. et altera die
protulit duos denarios et dedit stabulario et ait. Curam illius habe.
et quicunque superogaveris. ego cum rediero reddam tibi. Quis horum trium
videtur tibi proximus fuisse illi qui incidit in latrones. At ille dixit.
Qui fecit misericordiam in illum. et ait ihesus illi. Vade et fac similiter.

Postilla.

Bcati oculi qui vident quod vos videtis. Iu. x. mat. xij. An inis-
ciū illius evangelij scribit sanctus lucas quod xps dixit disci-
pulis suis. Qui vos audit me audit. et qui vos spernit me sp-
erit. et conatus ad discipulos suos dixit. Beati oculi qui vident. Ti-
scz non solum humanitatem cristi et facta exteriora aspiciendo. sed vir-
tutem divinitatis latentem intelligendo. quod vos videtis. Gor. Vident ei-
us apud gratiosam presenciam domini nostri ihesu christi in assumpta humanitate. et cre-
diderunt eum deum et hominem. ergo dicti sunt beati. Sed iudei pharisei
capphas. herodes. et pilatus. solum vident foris christi humanitatem. sz
non cognoverunt eum deitatem. ergo non sunt dicti beati. Vnde iheronimus in omel.
illoz oculos beatos dixit qui hominem videntes deum crediderunt. Vbi no-
tandum. quod si beati oculi qui vident christum et crediderunt eum deum multo be-
atiores sunt qui non vident christum in humanitate et tamen crediderunt ipsum
deum deum in sacramento eucharistie. Vnde iohannis. xx. Quia vidisti me thoma-
ma et credidisti. beati qui non vident et crediderunt. Dico ei vobis quod mis-
seris pphete et reges voluerunt videre quod vos videtis. Sicut psalmista. lxvij. qui
dixit. Venia discurre per celos et descenderes. At sicut aggeus qui dixit
aggei. ij. Veniat desideratus cunctis gentibus. At sicut moyses qui dixit
Moyses domine deus missurus es. At et ppheta david ps. c. liij. qui dixit. In-
clina domine celos tuos et descende. et plures alij. et non vident. scz eo modo
qui vos videtis. Viderunt enim ipsum spiritualiter. sed isti corporaliter et per se-
ntialiter habentes eum. et ab eo qui volebat interrogantes. et ecce quidam
legispiritus. scz pericia litterali non intelligetia spirituali. Vnde ambro.
super lucam. Quidam legispiritus verba legis tenens verba legis ignorans. sue-
rexit. scz ut melius audiretur. temptans eum et dicens. magister. Gor.
magister vocabat cuius discipulus esse volebat. quid faciendo vitam eter-
nam possidebo. Gor. videtur enim querere humiliter cum dixit magister
Sapienter cum dixit. quod faciendo. Utiliter cum addit vitam eternam
possidebo. At ille dixit ad eum. in lege quod scriptum est. scz in lege divina

que lex legum est | quō legis | .i. quō docēs discipulos tuos. qui ad
huc nescitis per qđ perueniatur ad vitā eternā | At ille respondens
diligēs dñm deū tuū ex toto corde tuo | scđz ber. i. sapiēt | ex tota ani
ma tua | id ē dulciter | ex tota mente tua | id ē fortiter | et primū tuū
sicut te ipsū | id est ad qđ te ipsū scđz ad grām in pāti et ad grāz i fut
turo De eo ordine qđ te ipsum scđz itra deū et sup oīa cpalia | Dixitqz
illi | scđz ihes? phariseo et legisperito | recte respondisti | non aut recte
fecisti. qz ut dicit glo. xps laudauit ei? respondū n̄ factū | h̄ fac + n̄
ues | q. d. hoc dicis sed nō facis. ideo ad vitā eternā n̄ vadis | ille at |
scđz phariseus et legisperit? | uolēs iustificare seipsū | id ē demonstra
re iustū | dixit ad ihm | Et q̄s ē meus proxim? | Ecce forsītā putabat
qđ xps dixisset | Iude? ē prim? tu? .et tūc responderet onē iudeū di
ligo . et sic apparet iust? | suspiciens ihes? dixit | Homo quidā descen
debat ab iherusalē in iericho | qđ distat a iherl m ad unā diē tam | et inci
dit in latrones. qui etiā spoliauerūt eū. et plagis impositis abiit
seminiuo relicto | erat enī ad litterā iter iherusalē et iericho solitudo
vel desertū in qđ spoliabant aliqui hoīes transeuntes a latronib? et
occidebantur. in qđ solitudine capt? fuit Jedechia rex fugiēs de ihe
rusalē a satellitib? regis babilonis | Et habet ihere. ult. ca. 1p. Mo
raliter tū exponit . de peccatore descendēte a statu iusticie in peccatū
mortale. qđ spoliatur a demonib? et reliqđ seminuius. qz tollit ab
eo vitā grē ēmanēte vitā nature | M̄stice etiā p hoīez iustū scđz gor
itelligitur adā vel oē gen? humanū. ergo dī | Hō quidā | id ē adā ē
gen? humanū | descēdebat ab iherl m | id ē de paradiso et statu imortā
litatis | in iericho | id ē in miserias et defect? vite pntis | et incidit in
latrones | id ē in demonum potestates. qui spoliauerūt eum | scđz idus
menta grātie imortalitatis et innocentie auferēdo . Etz gen. iij. Pri
migenes post peccatū cognouerūt se esse nudos | et plagis ippositis |
uo relicto | homo seminui? reliqđ . qñ remanēte vitā nature priuac
vita grē | Accidit at ut sacerdos qdā descenderet eadē via et viso illo
p̄terit. similic et leuita | Sacerdos legē significat qđ data ē p moysen
leuita pphetas significat qđ descēdēt post moysen | Hū viderūt gen?
humanū lauiatū. qz p legē cognitio peccati. sed n̄ potuerūt sanare
gen? humanū | Samaritan? at | scđz q custos interpretatur. i. crist? qui
est custos ver? | iter faciēs | id ē de celo descendēs in hūc mundū ppe
nostrā salutē | vidēs eū | scđz oculo misericordie | misericordia mot? |

scz ex cōpassione appropiās alligauit vulnera ei? scz in baptis-
 mo peccata eius remittendo ifundēs oleū et vinū Oleū infundit
 in vulnera cū spem penitentib? tribuit Vinū infudit cū rōrē mor-
 tis eterne et penaz inferni. et diem iudicij homini icutit et ponens
illū in iumentū suū Vñ grego. Iumentū est caro ipsi? in q? vulne-
 ratum posuit qñ peccata nostra ipse portauit sup lignū in corpore
 suo vtz pla. liij. Vere languores nostros ipse portauit duxit i sta-
bulū id est in ecclesiā et curā ei? egit qz circa egrotū sollicit? fuit.
 sicut bonus et fidel? medic? Altera die prima ei dies fuit dies pas-
 sionis Altera dies est resurrectiō is. et h? ē immortalitatis ptulit duos
denarios id ē duo testamenta et dedit stabulario id ē sūmo ponti-
 fici scz petro et alijs apostolis qb? aperuit sensū. vt intelligerent
 scripturas veteris et noui testamenti dicēs curā illi? habe supple
corporis et aie. ergo dixit primo stabulario scz petro pasce oues me-
as et qtcūqz superogaueris supple pceptis meis scz gcilia supad-
 dendo. et cū subditis et fidelib? laborādo ego cū rediero scz in iudi-
 cio extremo vtz act. i. Sic veniet quādamodū vidistis eū euntem i
 celū reddā tibi qz dñs ihs reddet unicuiqz iuxta opera sua Quis
hoz triū videtur tibi proxim? fuisse illi q? incidit in latrones Ille
dixit q? fecit misericordiā in illū Vbi notādū q? opinio iudeoz erat
 q? nō qlibet hō prim? ē sed tñ iude? . ergo dicūt iudeū primū suū
 et onē aliū hōiem alienum. ergo crist? ostendit in pñti euāgelio oēz
 hōiem esse proximū onī hōi q? ei facit misericordiā Vñ abro. Cog-
natio nō facit primū sed misericordia Vñ aug. de doctrina cristiā-
na. ppinqtas generis nō facit proximū: sed op? misericordie ipen-
 sum Ex q? patet q? quibet est proximū nē q? hic viuūt. qz cuilibz pō-
 tē nobis impendi misericordiā vel nobis impēdere Ait illi ihesus.
Vade et tu fac similiter scz vt omnem hōiem esse amicū et primū
 reputes. et ei misericordiā ipendēs affectu et effectū. sicut samaritan-
 us illi iudeo facit Vnde circa pñs euāgelium vbi dicit Beati oculi
qui vident Queritur in q? glisfit beatitudo Rñdes q? quidā posuerūt
 beatitudinē in bonis corporis vt epicuri. quidā in bonis mundi.
 scz diuitijs. honori. potentia. et sic de alijs Quidā in dñt ib? morali-
b? et cognitione creaturaz et maxime substantiaz vt periphothetici
Cristus autē veniens in mundū q? ad h? nat? ē vt testimonium pbi-
beret veritati Ostendit q? in oib? supradictis vera beatitudo nō glis-
fit sed in visione et cognitiōe dei. di. Beati oculi. Item queritur hic

beatitudo cui? sit scz an aie vel corporis. Ad qd respondet hugo de
prato. qz beatitudo consistit principaliter in cognoscendo et amando.
et possidendo deū Et beatitudo principaliter erit in aia qz deū p esse
tia cognoscat et nō p aliquā similitudinē et ipsū pfecte possidebit i
se tanqz ppiū et intrinsecū bonū. Corp? at habebit quatuor dotes
suas. qz sūt agilitas. ut subito ferat qzqz aia volet. Impassibilitas
ut a nulla repossit ledi vel pati. Subtilitas. ita ut mōtes penetrat.
Et claritas. ita qz in ipsa claritate corporis. claritas et gl'a aie cog
nosceretur. qz aia magis beata clari? corpus habebit Et oia predicta
habebit corp? ex redūdātia gl'e aie in corp? Ecōtrario de corporib?
ipioz. qz erūt grossa graua passibilia et obscura

I Quia xiiij. post octauas pēthercolles
et galileā. et cū igrederet qddā castellū. occurrerūt ei decem
viri leprosi. qui steterūt a longe. et leuauerūt vocē suā dicētes
Ihesu pceptor miserere nrī. qz ut vidit dixit Ite ostēdite vos sacer
dotib? Et factū est dū irent mundati sūt. Un? at ex ill' ut vidit qz
mundat? regress? ē cū magna voce magnificans deū. et cecidit in
faciem an pedes ei? gratias agēs. et hic erat samaritan? Respōdēs
āt ihes? dixit Nonne decē mūdati sunt. et nouē vbi sunt. non ē iue
t? qz rediret et daret gl'am deo. nisi hic alienigena. et ait illi Surge
et uade qz fides tua te saluum fecit.

Postilla.
D Um iret ihes? i iherusalē. Luce. xviij. Historia hui? euangi
gelij facta ē āno xpī. xxxiij. q. pd? marcij. feria. ij. luna. iij.
indictione. vi. An initium illi? euāgelij scribit fact? lucas
cris? dixit discipul' suis Cum oia feceritis qz pcepta sūt vobis
dicite serue inutiles sum? qd debem? facē fecimus. Et factū ē dū
iret ihes? in iherl'm scz ad locū sue passionis. in qz ostendit se spōte
passuz. transibat per mediū samariā et galileā Samaria erat cōra
gentiū. galilea iudeoz. ergo utrosqz ptransibat. qui ad saluādos gē
tiles et iudeos venerat et cū igrederet qddā castellum. occurrerūt ei
decē viri leprosi qz audierāt famā de miraculis xpī. qui steterūt a lō
ge Cum ppter xpī reuerētiā Tū qz nō debebāt appropiāre sanis ho
minibus. ne eos ificerent Et leuauerūt vocem suam li. ex magna
desiderio sanitatis dicentes dñe ihesu pceptor miserere nostri id
est sola verbo potes nos curare quos ut vidit dixit. Ite ostēdite

nos sacerdotib? hōc iussit crīst? propter legis impletiōem Lex enī
p̄cepit . leuitici . xiiij . ut mundat? a lepra sacerdotib? se offerret & h
 duplici de causa . Una causa . qz sacerdotes debebāt iudicare . utrū
 talis esset vere curat? Secūda causa erat . qz pro sua emēdarōe tene-
 batur offerre sacrificiū determinatū in lege Itē ut daret nobis exē-
 plū honorādi sacerdotes Itē ut p h sacramentū g̃fessionis exp̄meret
Dicit enī crīst? oīb? peccatorib? Itē . q . d . non expectetis qd cogita-
 mini urgente īfirmitate qū oportet sacerdotes ad se vocari | sed itē
dum sani estis . oñdite . nō paliate . nos . nō alios . qz alie p̄sone nō
 sunt noīande in g̃fessione | sacerdotibus | quib? data est potestas a
 crīsto ligandi et soluendi ut patet ioh̄is . xx . Accipite spiritū sc̄m . qz
rum remisistis peccata remittūtur eis | Et factū est dū irēt munda-
ti sunt | in hoc ostenditur q? in vera contritione pctā dimittēt pecca-
 tori a deo . etiā añq? pueniat ad g̃fessionē Un p̄s . xxri . Dixi g̃fitebor .
supple in futuro : et tu remisisti impietate peccati mei . q̄uis postea
teneat confiteri sacerdoti loco dei | Un? ergo ex illis ut vidit qz mū-
datus ē . regress? est cū magna voce magnificās deū | Cor . magni-
tudo vocis dat intelligere magnitudinē fidei et deuotionis | et ceci-
dit in facie añ pedes | In q? notatur ei? magna humilitas | gratias
agens | Est autē dō valde acceptabil? gr̄az actio Un aug . ad aurelia-
nū Quid meli? aīo gerim? . ā ore p̄mam? . ā salamo exp̄mam? . ip̄
ut deo gratias agam? . nec dici breui? nec agi fructuosi? p̄t | Et hīc
erat samaritan? | In hoc inuitur q? alij nouē erāt iudei Rec reuerſi
sunt ad gratias agendū . qz iudei sp̄ fuerunt ingrati . tam in veteri
qm̄ in nouo testamēto de b̄nificijs dei | Respondēs at̄ ihs dixit Non
ne decē mundati sunt . et nouē ubi sūt | q . d . multi mundātur et bap-
tizantur . tñ pauci saluant Un math . xx . Multi sunt vocati pauci
vero electi | Non ē iūēt? q? rediret et daret gl̄am deo . nisi hīc alieni-
gena | Ip̄ . In hoc figuratū fuit q? gētiles vēturi erant deuote ad fi-
dem crīstī . iudeis remanentib? in suo errore | et ait illi Uge et va-
de | inoluit eī surgere nisi iuss? | qz fides tua te saluū fecit | In hī inui-
tur q? magnū ē meritū fidei . qz p̄ fidē peccator mundatur Itē p̄ fidē
homo filius dei efficitur Un ioh̄is . i . Dedit eis potestatē filios dei
fieri . itē p̄ fidē hō saluat . ergo hīc dixit x̄ps samaritano Fides tua
te saluum fecit Un circa p̄s euāgelij ubi dīr Itē ostendite vos sacer-
dotib? . et dū irent mūdati sunt Un hīc q̄ritur si peccator ī ipsi? cor-
dis g̃triciōe absoluitur antēq? pueniat ad sacerdotē . ut hīc innuic

quia dū irent mundati sunt. Quid facit postmodū sacerdos. et a q̄
absoluit eū s̄. spōdeo. q̄ sol⁹ de⁹ absoluit peccatorē a culpa i ip̄a
cordis contritione. **Dz** p̄la. xliij. Ego sū qui deleo iniquitates tuas
ppter me Sacerdos autē ministrat et instrumentaliter peccatorē
a peccato absoluit. et nō solū ostendit absolutū. Est ei sacerdos mi-
nister dei et eius istrumētū animatū. Et hoc optime ostendit crist⁹
in lasari resuscitacōe. p̄ quē peccator rediens ad dei grām designat
quē crist⁹ solus a mortuis reuocauit. sed ap̄lis mandauit ut eum
soluerent. Sic patz q̄ fuit a xp̄o resuscitat⁹. et ap̄lis resolutus. Si
mile est i iustificacōe peccatoris. quē sol⁹ de⁹ resuscitat a morte cul-
pe reddens ei gratiā suā. Sed sacerdos absoluit eū a cathenis pec-
torū. quib⁹ p talib⁹ culpis ligat⁹ tenebat. exēplū. rex vel potestas
in cōsilio absoluit malefactorē. q̄ tenetur in carcere cathenis ligat⁹.
et ministri regis vadūt ad carcerē. et ex pte regis absoluunt eum a
carcere et cathenis. et ministri regis vadūt ad domū ei⁹. et reddunt
ei oīa bona sua p̄ p̄dita. Sic facit sacerdos q̄ tanq̄ minister dei absol-
uit peccatorē a cathenis p̄torū. et reducit eū i ecclesiā dei. et reddit
ei oīa bona sua q̄ an̄ peccatū ferasat. et facit eū p̄cipē oīm bonorū
que fiant in ecc̄ia dei. et dat ei cibum vite māducare scz corp⁹ cristi
et docet quō debeat viuere et in via dei ābulare. et nō stare. qz stare
regradi est. Sic patet q̄ sacerdos hz magna facit in iustificacōe pec-
catoris. et nō solū eū ostendit absolutū. **Uñ itez hic q̄ritur q̄ sit forma**
absolutionis a peccatis. Respondetur sc̄m sanctū tho. de acq̄. q̄
de substantia forme est. ego absoluo te a peccatis tuis &c. Sed p̄mit-
titur oratio scz misereatur tui oīpotens deus &c. **De effect⁹ sacramē**
ti i p̄diatur ex pte penitētis. et cōiter apponit. In noīe patris et fi-
lij et spūs s̄cti. Itē q̄ritur an̄ impositio man⁹ sup caput confitentis
requiratur. Respondetur sc̄m sanctū tho. de acq̄. q̄ non. quia s̄
sacramētū non ordinatur ad cōsequēdam aliq̄m excellentiā gratie
sed ad remissionē peccatorū. Magis autē in hoc sacramēto compe-
tit crucis signatio q̄ man⁹ ipositio. An signū q̄ p sanguinē crucis
xp̄i remittūt p̄cā. et nō est de necessitate sacramēti. Itē thomas di-
q̄ q̄ ipestrat absolutionem a papa vel legato rante facit. si faciat ab-
solui ab oīb⁹ excommunicacōib⁹ et p̄cīs de q̄b⁹ n̄ recolat qz si postea
recolat de aliq̄bus n̄ tenetur itez absolucōez petere ab excommunica-
tione. licet de peccato si sit mortale teneatur cōfiteri.

Dominica xv. post octauas penthecostes

In illo tpe d. i. d. l. Nemo potest duobis dominis servire. Aut enim unum odio habebit et alterum diligit. aut unum sustinebit. et alterum contemnet. Non potestis deo servire et mammonae. Ideo dico vobis ne solliciti sitis anime vestre quod manducetis a corpori vestro quod induamini: nonne anima per se est quod est et corpus? per se vestimentum? Nescitis volatilia celi quoniam non serunt neque metunt. neque congregant in horrea. Et pater vestre celestis palcat ea. nonne vos magis plures estis illis? Quis autem vestrum cogitans. potest addicere ad statutam suam cubitum unum. Et de vestimento quod solliciti estis. considerate lilia agri. quoniam crescut non laborant neque nent. Dico autem vobis quod neque salomon in omni gloria sua cooptus est sicut unum ex istis. Si autem sensum agri quod hodie est et cras in lili bandum mittitur de? sic vestit. quanto magis vos in nomine fidei. Nolite ergo solliciti esse dicentes. quod manducabimus? a quod bibemus? a quod operiemur? Hec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim pater vestre quod hiis omnibus indigeatis. Querite ergo primum regnum dei et iusticiam eius. et hec omnia adicientur vobis.

Postilla.

Nemo potest duobus dominis servire. Mat. vi. Lu. xvi. Hec verba euangelii locutus est ihesus anno eius. xxxi. ii. post iulij. feria v. luna. xvi. indicio. iiii. An incipit patris euangelii scribit scilicet matheus in eodem ca. vi. crissus dixit discipulis suis. nolite thesaurizare vobis thesauros in terra ubi erugo vel tinea demolitur. et ubi fures effodiunt et furantur. Thesaurizate autem vobis thesauros in celo. ubi nec erugo nec tinea demolitur ubi fures non effodiunt nec furantur. Ubi enim est thesaurus? tu? ibi est et cor tuum. Tunc sequitur euangelium hoc diernum. nemo potest duobus dominis servire. Contrarius inter se diffidentibus. et contraria precipientibus. Et quilibet hominum horum unum illorum duorum. hoc sic probatur. Quia omnis homo autem est in gratia autem in peccato mortali. Si autem est in gratia tunc habet per dominum deum. Si autem est in peccato mortali. tunc habet diabolum per dominum. aut unum odio habebit. Cor. scilicet diabolum. et alterum diligit. scilicet deum. Aut unum sustinebit. scilicet diabolum quem homo peccando patitur sed non diligit. et alterum contemnit. scilicet deum quem homo peccando mortaliter contemnit. Sed deum nemo potest odire. quia summum et infinitum bonum est. nec diabolum quisquam diligit. sed peccando se ei subicit. nemo potest deo servire sed non potestis servire. Ite enim habere possunt bene dispensant. sicut ille qui in pijs operibus divitias expendit non servit divitijs: sed magis divitie serviunt sibi quod eis utitur sicut instrumentis ad

Opera virtutum. Vñ ambro. super lucā Sicut diuitie sūt impedimē-
ta improbis. ita p̄bis sunt adiuvamēta virtutis Et talis simul p̄t
seruire deo et vti iplis. Ideo dico vobis ne solliciti sitis scz sollicitu-
dine nimia. Porādū q? crīst? hic non phibet laborē. qz hō ad labo-
rem nascitur sicut avis ad volandū Sed phibet sollicitudinē super-
fluā et inordinatā. p quā postponūtur bona spūalia et etiā eterna.
[aīe vestre] id ē aīali vite q cibo sustentat [quid māducetis. nez cor-
pori vřo qd manducamī nōne aīa pl? ē ip̄ esca.] qđi diceret lōge pl?
est [et corp? plusq? vestimētū] qđi diceret si de? dedit vobis maiora
scz corp? et aīam. glegēter dabit etiā minora scz escā et vestimentū
[Nespiciite volatilia celi qm̄ non serunt neqz metūt neqz ogregant
in horrea. et tū pater vř celestis pascit ea] Vñ ps. clxi. Qui dat in-
mentis escā iptoꝝ et pullis coruoꝝ. Multo forti? hoīez sufficīter
pascet Vñ raba. Quis rex militib? deuotis debitū nō procurat alimen-
tia Quis dñs ministris suis n̄ ministrat cibaria Quis p̄r ñ dat fi-
lijis alimenta. [nonne vos magis pluris estis illis] q. d. multo ma-
ioris p̄ciū estis Ip̄. Natura humana maioris ponderis est corā deo.
qz alie creature facte sunt ppter hoīem Finis at nobilior ē hijs que
sunt ad fidē Si ergo de illis curat multo forti? de nobis curā habet
Quis at vestiz p̄t adicere ad staturā suā cubitū vnū q. d. null? . Er-
go de? q dat hoī incrementū et qntitatē stature. p cōseqns etiā dabit
nutrimentū cōueniēs stature put viderit expedire Et de vestimētis
quid solliciti estis Cōsiderate lilias agri quā crescunt scz tam p̄cio-
sis colorib? induta non laborāt scz ad ornādū se neqz nent id est
filant ad faciendū sibi vestimentū. et tū optime vestiūtur. sic q res
galia vestimenta excedunt Dico at vobis q neqz salomon q fuit
didissim? sapientissimus. et potentissim? inc̄ alios reges in om̄i
gl̄a sua coopt? ē . i. vestit? et ornat? tam pulcre sicut vnū ex istis
Goz qz in salomone fuerēt vestes aliene. ī illo at pprie Itē ille ab ar-
te. iste a natura. et ideo oēs victores pānoꝝ ñ possunt facere calorē
viridā sicut natura in trā nascētib? Vñ ihero. quid rubet vt rosa.
quid candet vt liliū Si enī fenū agri qd hodie est id est in presenti.
[et cras in thibanū mittitur] id ē ī furno punetur de? sic vestit id
est sic optime sic pulcre sine sollicitudine qnto magis vos modice
fidei Ip̄ vocat at eos q nimis sollicitant de tpalib? modice fidei
qz ex defectu fidei p̄dicie talis sollicitudo supflua Nolite ergo solli-
citi eē. di. qd māducabimus aut qd bibim? Jđ ptinet ad alimentū

[aut q̄ operiemur] hoc p̄tinet ad vestimentū | hec ei oīa gentes inq̄
runt | Goz. qz infideles sunt et de eterno p̄missione n̄ ḡfidūt | Ipra
Gentiles diuinā p̄uidentia circa act? humanos negant | scit ei pat̄
v̄ celestis qz h̄is oīb? indigetis | Goz. nō ē pater pius q̄ nō tribuit
necessaria filiis q̄z nouit indigētia | Sed de? est pater v̄. ergo serui
entib? sibi t̄palia sufficiēter ministrabit | Queritur ergo primū | id
est p̄cipue | regnū dei | de q̄ d̄r math. xxi. | Fulgebūt iusti sicut sol in
regno patris mei | Quis hoc regnū n̄ desiderat | vbi oēs erūt reges et
regine | Ergo seruenter et diligenter hoc regnū est q̄rendū | et iusticia
eius | qz iusti i perpetuū uiuent. et apud d̄m est merces eoz | Sap̄ie
n. | et hec oīa | scz t̄palia | adiciēnt nobis | Dñ p̄s. liij. | Iacta cogita
tū tuū in d̄no. et ipse te enutriet | Itē in psal. xxxvi. | Quq̄ vidi iustū
derelictū | Circa p̄s euāgeliū vbi d̄r | Primū q̄rite regnū dei et iusti
ciam ei? | Notandū qz peccator q̄rit regnū dei. nō p̄mo sed ultimo.
scz in morte. q̄n ei peccator nō p̄t p̄t uiuere. vel q̄n credit mortem
sibi imminere. tunc q̄rit regnū dei. et accipit a latrone in cruce: sed nō
a iohanne baptista. q̄ a t̄nalib? q̄siuit regnū dei | Sic sancti? nico
la? ep̄s. qui q̄rta et sexta feria semel iugebat vbera | Sic d̄nic? p̄
noster q̄ a puericia sua d̄no n̄o seruire auduit. et sic de alijs plurib?
sanctis | Contra nota exēplū de quinqz virginib? fatuis. q̄ petierūt
oleū in media nocte. id ē in vicinitate mortis. et n̄ obtinuerūt | Sic s̄a
pades eaz sunt extincte. et ipse excludit sūt a regno celoꝝ. | Dñ aug?
legi et p̄legi scripturā sacra. et n̄ inueni in quīqz milib? annoꝝ sal
uatū in fine nisi solū latronē | Dñ etiā albert? magn? | Raz est qz ali
qs ex amore in fine vite sue vere penitrat | Itē peccator q̄rit regnum
dei sed non iusticiā ei? | Oīs ei hō vult esse beat? . qz ut dicit boeci?
de glosatōe ph̄e | Itē b? hōm naturalit̄ summi boni cupido ille
ta est: sed opera beatitudinis non curat facere | Tota die peccator fa
briat sibi domum in inferno. et intendit post hanc vitam quiesce
re ei habitare in celo

Dominica . xvi . post octauas penthecostes

In illo tpe Ibat ih̄s in ciuitatē q̄ vocatur napm. et ibāt cū
 ro discipuli ei? et turba ropiola Cū āt appropiāret porte
ciuitatis | Ecce defunct? efferebatur fili? vnice? matris sue
Et hec vidua erat | Et turba ciuitatis multa cum illa. quā cū vidiss?
ih̄esus misericordia motus super eā. dixit illi | Noli flere | Et accessit
et tetigit loculum | Hū āt q̄ portabant | Steterunt. et ait | Adolescēs tibi

dico surge . et reledit qui erat mortu⁹ . et cepit loq̃ . et dedit illū matri sue Accepit aut̃ oēs timor . et magnificabāt deū dicentes . qz ppheta magn⁹ surrexit in nobis . et qz de⁹ visitauit plebē suam

Postilla

Ibat ihes⁹ in ciuitatē q̃ vocat̃ napm̃ Lu. vii. Hoc miracu-
lum fecit dñs ihes⁹ anno eius .xxxi. xii. kal. augusti . dñi
ra . lana . xxi. indictione . iiii . Ante hoc euangelii sanauit
cristus seruum centurionis . qui accessit ad ihesum rogans eum dis-
cens . Domine puer me⁹ iacet in domo paralyticus et male torq̃tur
Et ait illi ihesus . Ego veniam et curabo eū Et respondens cēturio
ait Domine nō sū dign⁹ ut intres sub tectū meū Sed tū dic verbo
et sanabitur puer meus . Et dixit ihes⁹ cēturioni . Vade et sicut cre-
didisti fiat tibi . et sanatus est puer in illa hora . et factū est deinceps
Ibat ihesus in ciuitatē q̃ vocatur napm̃ Napm̃ est ciuitas pua in
galilea ppe montē taboz . q̃ distat a iher⁹ m ad duas dietas et ibant
eum eo discipuli eius et turba copiosa Ip̃ turba multa cū dño . tur-
ba multa cū vidua Hoc scīm est ut euidentius esset miraculū coram
multis factū . ut viso miraculo multi fiant dei laudatores et testes .
Et cū appropinq̃ret porte ciuitatis scz sepeliendū ecce defunct⁹
efferebatur filius vnicus matris sue . et hec vidua erat Antiquitus
loca sepulture erant extra ciuitatē . ne ex cadauerib⁹ inficeret habi-
tacō ciuitatis quā cū vidisset ih̃s mīa⁹ mort⁹ sup eā qz erat vidua
Tū qz n̄ habebat aliū filiū a q̃ posset in senectute sustentari dixit illi
Noli flere q . d . cito glosaberis Et accessit et tetigit loculū . i . feret⁹
Ad hoc enī tetigit ut ostenderet qz corp⁹ suum deitati vn̄itum erat
instrumentū deitatis etiam in miraculis faciendis Ih̃ autē q̃ por-
tabāt steterunt . et ait Adolescens tibi dico Goz . id est propria vir-
tute impero surgē scz a lecto mortis et reledit q̃ erat mortuus scz
prius qz statī rediit vita per cristū et cepit loq̃ Ip̃ ut manifeste ap-
paret qz erat vere resuscitatus et dedit illū matri sue prius enī de-
derat in conceptione Accepit autē oēs timor Goz . scz admiratio
nis de tā mirabili suscitacōe Legitur in euangelis dñm tres mortu-
os resuscitasse . scz puellā in domo Ut patet math . ix . Adolescente i
porta . Utz in euangelio hodierno Iasaz in sepulcro Utz ioh̃is . xi .
et magnificabant deū id ē magnū p̃dicabāt Hoc est enī magnifi-
care deū . de ip̃o magna credere et dicē dicentes qz ppheta magnus
surrexit in nobis in lege et pphetis promissus et qz deus visitauit

plebē suā. Ip. mittendo saluatore. Circa hoc euāgelium ubi dicit. **Noli**
 flere. Queritur utrum de amici morte aliquis licite possit lugere. **Respon-**
 detur quod sic, sed moderate. Sic martha et maria magdalena fleuerunt
 super lazari fratrem suum defunctum quem postmodum Christus a morte suscita-
 uit. **Secundo queritur** utrum magis flendum sit pro morte anime quam corporis.
Respondetur per Augustinum quod quanto anima est nobilior corpori, tantomagis est do-
 lendum de morte anime quam de morte corporis. **Unde Augustinus.** Maius est damnum
 de amissione anime quam de morte corporis. **Unde Bernardus.** Totum mundum pre-
 cium anime estimari non potest, sed ut dicit Augustinus. Mirabilis miseria in
 hominibus apparet quod cum moritur homo secundum corpus, omnes amici conveniunt et
 plorant. Sed cum moritur secundum animam nullus dolet, nullus plorat. **A cor-**
 pore mortuo non recedunt donec sepulture tradantur. **Anime vero mor-**
 tue nullus afficit nullus curat eam ad vitam reducere, utinam tot facerent
 amici per animam resuscitanda, quod facerent si posset amicum mortuum ad vitam
 revocare. **Tercio queritur** que debent nos consolari super mortem puerorum et
 consanguineorum. **Respondetur** quod ad hoc valent quinque consideraciones
 quas fere omnes tangit beatus Iheronimus in quadam epistola. **Prima est** considera-
 tio divine voluntatis cui debemus nos in omnibus conformare. **Unde Gene-**
 ra in epistola ad lucillum. Placeat homini quicquid deo placeat. In signum huius
 quotidie oramus. **Fiat voluntas tua** sicut in celo et in terra. **Nam credere**
 debemus quod deus in meliori statu hominem revocat, si bonum est ne malus
 fiat, si malum ne peior efficiatur. **Secunda consideratio** divine equitatis,
 quod licitum est unicuique quod suum est repetere. **Deus enim** habet ius et potestatem
 repetendi pueros et consanguineos tuos quod ipsius sunt. **Unde psalmista.** Ipse fe-
 cit nos et non ipsi nos. **Insuper** tenemur deo solvere debitum mortis, quod
 omnes sumus ad mortem addicti. **Unde genensis iiij.** Quacumque die comederitis ex
 eo moriemini. **Unde hebreorum ix.** Statutum est hominibus omnibus semel mori. **Terc-**
 tio consideratio est divine disposicionis qui novit quid in expediat ho-
 mini hic vivere et quando mori. **Unde Augustinus i li. soliloquorum.** De salute corporis
 mei quid in michi sit utile nescio, tibi domine hoc committo. **Sic etiam**
 beatus Martinus fecit dicere. Domine si adhuc populo tuo sum necessarius non
 recuso laborem, fiat voluntas tua. **O homo** attende diligenter, quod totus
 mundus plenus est tribulacionibus et miseriis, hoc patet quod nunc tri-
 gus, nunc estas, famens, et sitis, sanus, et infirmus, letus, et tristis
 risus, et fletus, dives, et pauper, vivus, et mortuus. **Ut patet iob.**
 xxiiij. **Rursum** in eodem statu permanet. **Item iob xiiij.** Homo natus de
 muliere brevi vivens tempore repletur multis miseriis. **Unde refert Solinus**

de barbaris. q? qñ pueri nascuntur tñc magnū planctū faciūt. et qñ
moriūtur magnū festū Et beat? iheronim? refert de qdā terra. ubi
uxores cū maritis sepeliūtur eligentes poti? mori q? in miseria vi
uere Quarto glideratio iutilitatis et damnificacōis. q? luct? et tris
ticia damnificāt hoīez in corpore et i aīa. scdm illud eccle. xxx. Mul
tos occidit tristitia. et n̄ est utilitas in ea Dñ puer. xxv. Sicut timea
vestimento. vermis ligno. ita tristitia nocet corpori. Etia nocet aīe
defuncte. q? tales ppter nimia tristitia erunt indevoti et indispōiti
ad orandū et suffragandū aīab? Et sic aīe puerorū et glāguineorū
retardant Exēplū de hī qre in pōptuario exēploz discipuli. p. io.
iij. Quinta glideratio future resurrectionis in q? lete ad vitā reduce
tur q? hic deplangit Dñ. i. thessalonicen. iij. Nolum? vos ignorare
de dormientib? ut n̄ gtristemī sicut et ceteri q? spē n̄ hñt. Nā quilibet
xpian? credere debet resurrectionē. et si hic car? et fidelis ē fuit. mil
lesies tibi carior erit in celo. et si hic ē utilis fuit. millesies tibi cari
or erit i celo. q? oīa merita tecū gdiuide Dñ anchelm? Unusq?sq? tñ
gaudet de alteri? merito qntum de suo pprio

Dñica. xvij. post octavas pēthecostes

In illo tpe Cū intraret ihel? in domū cuiusdā pīcipis pha
riseorū sabbato māducare panē. et ipsi obseruabāt eū. Et
ecce hō qdam pdropic? erat añ illū. et rñdens ihesus dixit
ad legisperitos et phariseos Si licet sabbato curare At illi tacuerūt
Ipsē vero apprehēdū sanauit eū ac dimisit. et rñdens ad illos dixit
Cuius vestrū azinum aut bos in puteū cadet. et n̄ gtinuo extrahet
illum die sabbati. et nō poterant ad hec respondere illi Dicebat autē
ad iuitatos pabolā itendēs. quō pmos accubitos eligerent dicens
ad illos Cū inuitat? fueris ad nuptias non discūbas in pmo loco
ne forte honoratior sit inuitat? ab eo et veniēs is q? te et illū vocauit
dicat tibi. da huic locū. et tñc īcipias cū rubore nouissimū locū te
nere Sed cū vocat? fueris. vade et recūbe in nouissimo loco. ut cū
venerit q? te inuitauit. dicat tibi Amice ascēde superi? tunc erit ē glā
corā siml? discumbētib? q? oīs q? se exaltat humiliabit. et qui se hu
miliat exaltabitur.

Postilla

Quā intraret ihel? in domum. **Iu. xij. math. xij.** Hoc sig
num et hanc phariseorū itrepacionem fecit dñs ihesus an
no ei? .xxxij. sabbato. v. nonas octobris. luna. xij. idicō
ne. ij. Ante incipium illi? euāgelij scribit sanct? lucas in precedenti

ea. **Q**uidā dixit ad ihesū **D**ñe si pauci sunt qui saluantur. **I**pse
 at dixit ad illos **C**ontendite intrare p angustā portā. qz multi dico
 vobis q̄runt intrare et non poterāt. **C**ū at itrauerit paterfamilias
 et clausit ostiū. incipietis foris stare et pullare ostiū dicentes **D**ñe
 aperi nobis. **E**t respondēs dicet vobis **N**escio vos nūc sitis. **T**unc
 incipietis dicere **M**anducauim? corā te et bibim? et in plateis n̄ris
 docuisti. et dicet vobis **N**escio vos nūc sitis. discedite a me operarij
 iniquitatis ibi erit flet? et stridor dentū. **E**t tūc postmodū sequitur
 euangeliū hodiernū. **C**ū intraret ihes? in domū cuiusdā principis
 phariseoz. **G**oz. in domo p̄ncipis phariseoz et alioz aduersarioz
 eū suoz cōmēdit criss? et hoc propter eoz edificacōez et propt̄ p̄fec
 te caritatis ostensionē. q̄ est diligē inimicos. **D**z lu. vi. **D**iligite in i
 micos n̄ros. **S**abbato manducare panē. **G**oz. noīe panis vite ne
 cessaria designant. **I**ntravit at ad cōmēdēdū nō fercula voluptatis
 sed panē necessitatis. **I**p. **I**ste p̄ncipis phariseoz inuitauit xpm ma
 liciose. et non ex deuotione. **N**ūc subditur. **E**t ipsi obseruabāt eū. **S**i
 Attendentes si inter epulas aliqd diceret aut faceret. nūc eū possēt ac
 culare. **E**t ecce hō qdā p̄dropic? **I**p. p̄dropic? d̄z ab idoz qd ē aqua
 qz p̄dropic? h̄z aqm inter carnē et cutē. **E**t si est p̄prium p̄dropici. qz
 q̄nto pl? bibit tanto pl? sitit. erat aū illū. **C**irull? dicit. qz ille n̄ pe
 tiuit a xpo sanari timore phariseoz et iudeoz. sed solū se ostēdebat.
 ut criss? vidēs eū miseretur. **E**t r̄ndens criss? dixit ad legis p̄itos et
 phariseos. **I**p. n̄ respōdit ip̄is ad ōba. qz q̄stio nō proponebat. sed
 ad cogitacōes eoz respōdit. **N**ūc beda. **P**er hoc oñdit se esse v̄ez deū
 qui solus nouit corda hoīm. **S**i licet sabbato curare. **G**oz. si licz opa
 pietatis et misericordie facere sū sabbati violacōe. cuiusmodi op?
 est infirmū curare. **A**c illi tacuerūt. **B**eda. **M**erito tacerent. qui q̄tra
 se dictū quitqd dixerūt videt. **S**i enī licet sabbato curare. cur ipsū ob
 seruant. si non licet. cur pecora curāt. **I**pse vero apprehensū sana
 uit eum. **I**p. qz p̄ ip̄olicōez man? ipsū curauit. et postmodū manū
 retraxit. ac dimisit. sc̄z abire corporaliter sanātū. **E**t respōdens ad
 illos dixit. **C**ui? n̄m alin? a hos in puteū cadet et non cōtinue ex
 trahet illū in die sabbati. **G**oz. q. d. **S**i sabbatū nō frāgitis subue
 niendo pecorib?. q̄nto min? frango ipsū subueniēdo hoīb? et non
 poterāt ad hec respondere illi. **I**p. tanq̄ ḡfusi euidenti ratione. **S**ed
 notandū qz magna fuit iudeoz malicia. qz plures curabāt de aīa
 lib? qm de hoīb? **S**ic et multi plebani et prelati maiore cūrā hūt de
 s iij

rebus t'p'alib? q'p de aiab'us. **Uñ** cr'is. **C**adit alina et est q' subleuet.
Verit anima et non est qui recogitet. **D**icebat at ad inuitatos p'ab's
lam istam **C**ōfutādo eos de superbia et ābicōe īdebita. **I**ntēdēs quā
primos accubitos eligerent. **G**oz. i. quō de primis accubitis obtinē
dis laborarent. **C**um inuitat? fueris ad nuptias. **C**irullus. scz ad
nuptias celestes. **D**e quib? dicitur apocaf. xix. **B**eati qui ad cenam
agni nuptiaz vocati sunt. **N**on discumbas in primo loco. **A**lle in
primo loco discumbit. qui se in corde p'ferat alijs. **S**icut pharise?
qui dixit **N**on sum sicut ceteri hoīm. **S**ecundo dignitatē seu p'elā
turam indebite ambiendo sicut lucifer. **Uñ** p's. xiiij. **E**ro similis ala
tissimo. **N**e forte honoratior te sit inuitatus ab eo. et veniens is qui
te et illū inuitauit dicat tibi. da huic locū. **E**t incipias cū rubore. id
ē cū g'fusione. **N**ouissimū locū tenere. **S**ed cū vocat? fueris ad nup
tias. vade et recūbe in nouissimo loco. scz minozē te alijs reputan
do. **S**icut ap'ls fecit q' dixit. ego sū minim? ap'loz. **V**t cū venerit q'
te inuitauit descende superius. scz in p'ati per gratiā et in futuro p'
gl'am. et tunc erit tibi gl'a caza siml' discumbentibus. id est in ea
dem beatitudine quiescētib? **Q**uia omnis qui se exaltat. scz super
biendo. humiliabitur. **N**eccessario hic vel ī futuro. **Uñ** p'uer. xx. **S**u
perbū sequitur humilitas. et qui se humiliat. voluntarie ex corde.
exaltabit. hic vel ī futuro. **S**icut ostendit beat? gregori? q'duplici
exemplo di. **P**upilla oculi q'nto est nigrior tanto lucidior. **C**andela
q'nto magis īclinatur tāto maiori luce p'fūdīe. **A**rbor q'nto p'fūdius
radicatur tanto alti? crescit. **A**qua q'nto magis descēdit deorsū tan
to magis ascendit sursum. **S**ic homo q'nto magis vilescit sibi et īclina
tur per humilitatē. tanto magis lumine gr'e et gl'e repletur. **E**t q'nto
magis descēdit humiliando seipsū. tāto magis ascendit ad deū. **Uñ**
circa p'ns euāgelii ubi d'r. **E**t ip'i obseruabāt eū. **Q**uerit hic an xp's
debuīt tenere vitā solitariā aut socialiē. **R**ūdeo q' gl'iderato fine ad
quem venerat. tunc magis decuit eū tenere vitam socialiē q' solita
riam. **V**enerat enī primo ad ostendēdū se v'z deum et hominem q'd
oportebat operibus approbare. et sic vitam socialiē tenere. **S**ecundo
venerat ad nos informandū morib? et exemplis. q' nō potuisset so
litarie sp' stando. quare decuit eū vitā socialiē tenere. **T**ercio venerat
ad liberandū nos. tā ab īfirmitatib? corporalib? q' spūalib?. quā
re decuit eum talē vitā tenere. ut se domesticum hoīb? ostēdēdo eos
attraheret ad bonum. d'bo. exēplo. et gl'ideratione. et sic eum fecisse

ostendit euangeliste dicentes **E**ibat de ciuitate in ciuitate et in castris
la et in villas. et de iudea in galileam et egressus **E**t multum laborabat
predicando. infirmos sanando. et miracula faciendo ut daret posteris
intelligere se tale vitam eligisse. que esset nobis magis utilis et melior et tu-
tior. quia fratres qui iuuant a fratre est ut ciuitas munita et firma **E**t de homi-
nibus soli. quia si ceciderit non habet subleuantem se

Dñica xxiij. post octauas penthecostes

In illo tempore Pharisei audientes quod ihesus silentium imposuisset
seduceis conueniunt in unum. et interrogauit eum unus ex eis le-
gis doctor temptans eum **M**agister quid est mandatum magnum
in lege **A**it illi ihesus **D**iliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. ex tota
anima tua. et in tota mente tua **H**oc est maximum et primum mandatum **S**e-
cundum autem est si se huius **D**iliges proximum tuum sicut teipsum **I**n his duo-
bus mandatis uniuersa lex dependet et prophete **C**ongregatis autem
phariseis. interrogauit eos ihesus **d**i. **Q**uid vobis videtur de tristo-
ria cuius filius sit. dicunt ei dauid **A**it illis **Q**uomodo ergo dauid in spiritu vocat
eum dominum dicens **D**ixit dominus domino meo sede a dextris meis **D**onnet ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum **S**i ergo dauid vocat eum dominum. quomodo
filius eius **E**t nemo poterat ei respondere verbum nec aulicus fuit quisquam
ex illa die eum apostoli interrogare.

Postilla

Pharisei audientes quod ihesus. **math. xxij. luce. xx** **H**anc dis-
putationem cum phariseis fecit dominus ihesus anno eius **xxxiij. xi. kal.**
april. feria. iij. luna. xij. indicio. vi. ip. **P**ro intellectu il-
lius euangelij **N**otandum. quod inter iudeos. quidam erant qui vocabantur se-
ducei. qui recipiebant tantum quinque libros moysi. et dicebant animas hominum esse
mortales. et per consequens negabant resurrectionem corporum. et isti seducei
accesserunt ad iesum et interrogauerunt eum **d**i. **ut. numeri. xxij. Moysi**
les dixit **S**i quis mortuus fuerit non habens filium ducat fratrem uxorem eius
ut suscitet semen fratri suo. erant autem apud nos septem fratres. et primus
uxore ducta defunctus est. et non habens semen reliquit uxorem fratri suo **S**ic
secundus. tercius. usque ad septimum **R**ouissime autem omnium mulier defuncta
est **I**n resurrectione ergo cuius erit de septem uxor. omnes ei habuerunt eam
Scriptum est deuterio. **xxv.** **Q**ui habuerit fratrem suum et unus ex eis absque
liberis mortuus fuerit uxor defuncti. non nubet alteri. sed accipiet eam
frater eius et suscitabit semen fratris sui. et primogenitus ex ea filium
nomen illius appellabit ut non deleatur nomen eius ex israel. **C**um autem
uoluerit accipere uxorem fratris sui quam ei lege debet perget mulier ad portam

civitatis. et interpellabit maiores natu dicetqz. **N**on vult frater viri
mei suscitare semen fratris sui in israhel. nec me in giugiu lumen
re Statimqz acerisiri eum faciet et interrogabit **S**i responderit no
lo eam accipere uxore. accedat mulier ad eu coram senioribz. ⁊ tol
lat calciamentu de pede eius. spuetqz in facie illius. et dicet **S**ic fiet
homini qui non edificat domu fratris sui. et vocabit nomen illius
in israhel domus discalciata **R**espodens autē ihesus ait illis **E**rra
tis nescientes scripturas neqz virtutē dei **I**n resurrectione enī neqz
nubent **I**p. i. viri non accipiunt uxores neqz nubentur. i. mulieres
non accipientur a viris. sed sunt sicut angeli dei. scz incorruptibi
les immortales **C**or. **I**n hoc seculo morimur. ergo nascimur. sed in
futura vita nullus moritur. ergo nullus nascitur. **I**deo post resur
rectionē genera hoīes nō nubent neqz nubentur **E**t audientes tur
be mirabatur in doctrina ei. scz qz ita prudens respoderet **T**unc se
quitur euangelii hodiernū **P**harisei autē audientes qz ihes? silentiū
imposuisset seduceis **I**p. licet enī pharisei contrarij essent seduceis
in opinione de aīe immortalitate et de mortuoz resurrectione. tū cō
ueniebant cū eis in xpī persecutione. **E**t ideo audientes qz silentiū
imposuisset eis **C**onuenerūt in vnu **I**p. ad inuadēdū cristum. et ve
nerunt ad ipsū in magna multitudine ad magis eū terrendū **E**t in
terrogauit eū vn? legisdoctor **I**p. **I**deo vn? ut si confus? eēt sol?
videretur pfundū. si at viceret oēs videretur per ipsū vicisse. scdm
crist. **T**ēptās eū **S**cz capē in sermone **M**agister qd ē mādātū mag
nū in lege **C**rist. **M**gē m vocat cui? n vult eē discipul? **A**it illi ihē
Diligēs dñm deū tuū ex toto corde tuo **P**spō. **E**x toto corde. ut oēs
cogitaciones in deū reflectas. **E**x tota aīa **U**t oēs affectiones in deū
conuertas **E**x tota mente **U**t oēs quīqz sens? xpō vacent **N**ā berū.
Toto corde. id ē sapienter. tota aīa. id est dulciter. tota mente. id est
fortiter **H**oc est primum et maximū mādātū **S**cz in dignitate. qz
caritas maior ē et dignior oīb? virtutib? **S**ecundū at simile ē huic
Diligēs primū tuū sicut teipsū **I**p. i. in eandē beatitudinem ad
quā diligis tibi **I**n hīs duobus mādātis vn iūla pēdet lex et pphe
te **I**p. qz oīa pcepta ordinantur ad dilectionē dei et primi. qz tria pre
cepta pme tabule ptinēt ad dilectionē dei. et pcepta secūde tabule pt
nent ad dilectionē primi **N**ā crist. **N**ō pōt hominē odire q deū amat
Nec potest deum amare qui hoīez odit **M**agister i. q. di. xxviii. **C**ui
deum diligit nō potest eum contemnere quē de? precepit diligi. ⁊ q

diligit proximum qđ in eo diligit nisi deū igitur vera &c. **Congre-**
gatis at phariseis **Goz.** scz qđ ad tēptādū venerāt **Interrogauit eū**
ihel? dices. **Quid vobis videt de cristo** id ē messia i lege pmissio.
cui? filii? sit. dicūt ei dauid **sicut** dicit in ps. c. xxxi. **De fructu vētris**
tui ponā super sedē tuā **At illis.** quō ergo dauid in spū id est spū
 sancto inspirat? **vocat eū dñm dices** in psal. c. xx. **Dixit dñs dñs**
meo id ē filio suo **sedē a dextris meis** id ē ieq̄litate mea scōz qđ de?
 vel in potiorib? bonis pze oib? creaturis **Donc ponā inimicos**
tuos scabellū pedū tuoz. **Ip.** **Idud cōplebitur in iudicio.** qñ oīa p-
 fecte subiciuntur ihesu cristo **Si at dauid vocat eū dñm suum** qñ
 filius eius est **Goz.** est ei cristi? filii? dauid et etiā dñs dauid **Filius**
dauid fuit scōz carnē. et dñs dauid scōm deitatē **Et sic restat qđ xps**
est de? et hō **et nemo potuit ei respondere dñm.** **Non in merito cū**
seruo cristi scz scto stephano disputatib? iudeis et phariseis nō po-
 terant resistere nec gtradire spiritui qđ in eo loq̄batur. multomin?
 xpo qđ est fons sapientie et gratie **Ret aut?** fuit qđ ex illa die eum
 ampli? interrogare **ppter** morē similis gfutacōis **Dñ ihero.** **Con-**
futati sermonib? ultra nō interrogant **Ex hys ostēdit** qđ nō ex deside-
 rio discendi. sed ex malicia tēptandi eū incogabāt **Circa pñs euā-**
geliū vbi dicit **Diliges proximum tuū sicut teipm** **Dicit hugo de prator**
qđ ordo caritatis est ut de? sup oīa diligatur **Scōo aīa ppria** **Ter-**
cio aīa pximi et magis qđ vita ppria **Dñ hic q̄rit.** **utqz mori pro**
salute pximi sit de necessitate salutis **Scōdet hugo de prator qđ mori**
pro pximo est pfecte caritatis qđ non requiritur de necessitate salutis
sed solū est in viris pfectis. hoc multi doctores tenent **Dñ hugo** **Dñ**
tenemur ita pfectā habere caritatē. sicut xps habuit. nec glilia que
 xps obseruauit tenemur obseruare **S;** hoc ē mai? et pfecti? qđ vn?
 alteri possit facere scz mori p iplo **Dñ ioh̄s xv.** **Maioz caritatem**
nemo hz ut aīa; suā ponat qđ p amicis suis. nō agu. pfecta ista ca-
 ritas ē ut parat? sit qđ mori p fratribus suis

Dominica xix. post octauas pēthecostez
Illo tpe **Ascendēs ih̄s in nauiculā transiret** et vēit
 in ciuitatē suā. **Et ecce offerebant ei paraliticū iacentē in**
 lecto **Et videns ih̄sus fidē illoz dixit paralitico** **Confide**
filii remittuntur tibi peccata tua **Et ecce quidā de scribis dixerūt itra-**
te. hic blasphemāt. et cū vidisset ih̄s cogitacōes eoz dixit eis. **Ut**
quid mala cogitatis i cordib? vris. quid ē facili? dicere **Dimittūc**

tibi peccata tua. an dicē. surge et ambula. Et sciatis at quā fili? hōis
h? potestātē in terra dī mittēdi pētā Tūc ait palitico Surge tolle lectū
tuū et vade in domum tuā. et surrexit et abiit in domum suam Vi
dentes autē turbe timuerūt et glorificauerunt deum qui dedit potesta
tem talem hominibus

Postilla

Ascēdēs ihes? ī nauiculā. Mat. ix. Hoc signū fecit dñs ihs
anno ei? xxxi. xij. kal. septēbris. feria. v. luna. xxiiij. indi
tione. iij. Tūc inīciū illi? euāgelij scribit sact? marc? . Q
xpo veniēte ī regionē gerasenoz. occurrit ei hō habēs mltos imū
dos spūs. q? lepi? cōpedib? et cathenis vinct? disrupit cathenas et
cōpedes cōminuit. et nemo potuit eū domare. Et sp? nocte ac die in
monūntis et montib? erat clamās et concidens se lapidib? Vidēs
āt ihēm a longe cucurrūt et adorauit eū Et interrogabat eū ihs Quod
tibi nomē ē Et dixit ei. legio michi nomē ē qz mlti sum? Erat ibi cir
ca mōtē grex porcoz magn? pascēs in agris. et depēcabāt eū sps dī.
Si eicis nos hinc. mitte nos in porcos. ut itroam? ī eos. et gressit
eis ihes? statī. et exeuntes spūs imūdi introierūt in porcos. mag
no impetu grex pēpitat? est in mare ad duo milia porcoz et suffo
cati sunt in mari Pastores at fugierunt et nunciauerūt in ciuitatē.
et in agros. et egressi sunt videre qd eēt facti. et vidētes eū q? a demo
nio vexabatur sedētē vestitū et sane mentis. rogabāt ihēm ut trāsiret
a finib? eoz. Et ascēdēs ihs in nauiculā. Ip. ut per ranigū de ter
ra gerasenoz rediret in galileā vñ illuc venerat et venit in ciuitatē
suā scz capharnaū que fuit metropolis galilee. et dicē ciuitas sua
qz frequenter ibi habitabat. et in pīcipio pīdicatōis sue multa mi
racula ibi fecit. sicut et bethleem fuit sua qz in ea nasci elegit. et etiā
nāzareth sua qz in ea nūciat? est et nutrit? fuit et ecce offerebāt ei
paliticu? modus at offerēdi scribit mar. ij. Quia nō potentes itrare
ad cristi pīsentia ppe turbā circūstātē de tecto dom? submiserūt eū
in lecto. et hoc fuit magnū signū fidei ipsoz. ppe qd sequitur. Vi
dens at ihes? fidē illoz scz paralitici et offerentiū. Ait paralitico.
Confide fili remittūtur tibi peccata tua. Ip. ad modū boni medici
q? pmo remouet causā morbi. et tunc postmodū itendit curatōi In
firmas at h? fuit inflicta palitico ppe peccatum. et iō xps pīo re
mouet causā dicēs remittunt? ē pētā tua Ad maiore pīdictoz itellī
gētiā Scīdum q? infirmitas corporat infligit alicui a deo mltis de

causis. primo ppter pbarōez patientie. sicut in iob et thobia ecce.
 rato Nā thobie. ii. Hanc tēptacōez pmisit deus euenire illi. ut possē
 ris dare exēplū patientie ei? Secūdo propter humiliacōez alicui?
 ne in superbiā eleuetur. sicut in paulo aplo. ut patz. ii. cori. xii. De
 magnitudo reuelationū extollat. dat? ē michi simul? carnis mee
 angel? sathane q me colaphiset Tercio ad glāz dei manifestandā.
 sicut de reco nato. ut dī iohis. ix. Neqz hic peccauit. neqz pētes ei?
 scz ut recus nasceretur sed ut manifestetur opa dei in illo. Quarto
 infligitur ppter peccati cōmissi purgacōez. Sicut patet in maria
 lozore mopli murmurante gtra moplen. q fuit scā ppter q ad tēp?
 lepta. et in palitico isto de q fit mentio in euāgelio hodierno Quito
 ppter puniōez peccatoz. sic q de? incipit peccatoz in hoc mūdo
 punire. ut inē nū puniatur Sicut patet in anthonio in veteri testa
 mento. et etiā in herode in nouo testamēto. q s ābo diuina ulcio tali
 morbo prussit. ut putrescerent. et viscera de ipsis fluerēt Qui mor
 te mirabili mortui sūt. et in pēnti icēpit eoz ifern? et durabit im
 perpetuū There. xvii. Duplici cōtriciōe cōtere eos dñe Et ecce qdā de
 scribis Gor. i. legis pitis dicebāt itra se id est cogitabāt. q s uerbis
 hec expmē si audebāt ppter populū hic blasphemāt id ē qd dei est
 usurpat Blasphemare est creature attribuire illud qd est ppiū dei
Dimittere āt peccata soli deo quēit Per q igitur q xpo blasphe
 miā iponebant. qz peccata dimittebat. patz q negabāt ipsū eē deū
 dicētes eū eē purū hoīez et cū uidisset ihes? cogitacōes eoz supple
 in ihs quas habebāt gtra eū imponebāt sibi blasphemiam dixit ut
 quid cogitatis mala in cordib? uestris et in hoc ostēdit xps se esse
 deū Nā. cris. Soli? dei est cognoscere hoīm cogitacōes quid ē faci
 li? dicere. dimittūtur tibi peccata tua. i. solo dōo efficere. ut dimit
 tantur tibi peccata tua Ad surge et ābula id est an dōo efficere. ut
 aliqs paliticus surget san? et ambulet ut autē sciatis nos phari
 sei qz fili? hoīs id ē uirginis habet potestātē dimittēdi peccata i
 fra ut de? nō ut pur? hō Tunc ait palitico Surge tolle lectū tuū
 et uade in domū tuā. qui statim surrexit ad imperiū ihesu cristi. et
 abiit in domū suā Ip. i. signū pfecte curacōis Vidētes aut turbe
 scz miraculū factū in palitico timuerūt Ip. imponere blasphemiam
et glorificauerūt deū q dedit potestātē talē id est xpm q est uirt? dei
 patris hoīb? id ē ad salutē hoīm. Nā circa pns euangelium ubi
 dī dimittūtur tibi peccata tua. Notandū q hugo de prato dicit q

deus misericordie recipit peccatores. De hoc habem? exemplū in m^l
 tis. **N**ā petrus cū iuramento negauit cristū. et postea fleuit. et cristus
 misericorditer sibi idulit et in gradū pristinū eū restituit. **U**t iohis
 xxi. **P**asce oues meas. **M**aria magdalena cū multis fornicata ē
 et postea accessit ueritunda et cū magna cōtriciōe et fide ad cristū et
 saluata est. **U**t lu. vii. **F**ides tua te saluā fecit. **M**aria paulus ap^ls p^lecu
 r^l est ecciam dei. et stephanū iuuit lapidare. et postea dixit. **D**ne qd
 me vis facere. **Act. ix.** Et postmodū factus est doctor gentiū et lumen
 ecclesie. **M**at^l latro in cruce añ a multa latrocinia et scelera cōmisit. et
 postea dixit. **M**emēto mei dñe dū ueneris in regnū tuū. **Lu. xxiij.** et
 xps p^l ei dedit qd petiuit. **H**odie inquit mecū eris in paradiso. **C**a
 rissimi imitemur istos. et nō sim? sicut iudas. q de mīa dei despera
 uit. et laqo se suspendit. **Mat. xxvij.** **I**n q deū graui? offēdit. qd
 xpm pro xxx. denarijs uēdidit. **U**ā de hoc d^r in decretis. **I**udas ma
 gis peccauit desperando qd cristū tradendo. **xxij. q. iij.** sed non licet
Nā etiā sit chapn q ait. **M**aior ē iniqtas mea qm ut uenīā merear.
Gen. iij. **U**ā bern. mentiris chapn. maior est dei pietas qm quēuis
 iniqtas. **S**eqtur in euangelio. **Q**uidam de scribis dixerunt intra se.
Hic blasphematur. **U**bi notandū q tribus modis blasphematur deus.
Primo dū quid attribuitur deo uel imp^rcatur ei qd sibi nō guenit. uel
 q sit mal? inuult? maledict? **et.** **S**ecūdo cū qd remouet a deo qd ei
 conuenit. dicendo q nō sit omnipotens. misericors. et iust? **et.** **T**er
 cio cū qd sibi ipsi attribuit qd est p^priū dei. scz peccata dimittere et
 curare. et isto tercio modo dicebāt isti q cristus blasphemabat. qz qd
 erat p^priū dei. scz peccata dimittere. sibi attribuebat dicens. **D**imit
 tuntur tibi peccata tua. **H**ec ille

In dñica. xx. post octauas penthecostes.
In illo tpe loq^batur ih̄s cū discipul^l suis i pabolis dicens.
Sile est regnū celoꝝ hoī regi qui fecit nuptias filio suo. et
 misit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias. et nolue
 runt uenire. **A**tez misit alios seruos dicens. **D**icite iuitatis. ecce p^pri
 diū meū parauī. **T**auri mei et altilia occisa sūt: et oīa p^pata. uenite
 ad nuptias. **I**lli neglexerūt et abierūt. ali? i uillā. ali? ad negociatōꝝ
 suā. reliq^l uo tenuerūt seruos ei? et otumelia affectos occiderūt. **R**ex at
 cū audissz irat? ē. et missis exercitib? p^pdidit homicidas. et ciuitatē
 illoꝝ succēdit. tūc ait seruis suis. **N**uptie pati sūt. sz q iuitati erat nō
 fuerūt digni. ite et qscumqz inueneritis uocate ad nuptias. **g**ressi serui

eius in vias congregauerunt omnes quos inuenerunt et bonos et malos. et imple-
 pte sunt nuptie discubentium. Intrauit autem rex ut videret discubentes
 et vidit ibi homines non vestiti veste nuptiali. et ait illi. Amice quoniam modo huc
 intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. Tunc dixit rex mi-
 nistris. ligatis manibus et pedibus mittite eum in tenebras exteriores.
 ibi erit fletus et stridor dentium. multi enim sunt vocati. pauci vero electi.

Postilla

Simile est regnum celorum homini regi. Matth. xxij. lu. xiiij. Hanc
 historia dixit dominus anno ei. xxij. xi. kal. ap. feria. iij. lu.
na. xij. indicio vi. An incipit illi? euangelij scribit scilicet ma-
the? i precede te ca. Q. cristi? dixit principibus? sacerdotibus et senioribus?
Quid vobis videtur? Non quidam habebat duos filios. Et accedens ad
primum dixit. Fili nade hodie in vineam meam. Ille autem respondens ait. Do-
lo. Postea penitentiam mor? abiit. Accedens autem ad alterum dixit. Siste. Et ille
respondens ait. Ego domine. et non iuit. Quis ex duobis fecit voluntatem pa-
tris? Dicunt ei primum? Dicit illis ihesus? Amicus dico vobis quia publicani et
meretrices precedunt vos in regnum dei. Venit enim ad vos iohannes i via
iusticie et non credidistis ei. publicani et meretrices crediderunt ei. vos autem
videntes nec penitentiam habuistis postea ut crederetis ei. Tunc postea
modum sequitur euangelium hodiernum. Simile est regnum celorum. Ip. i. Bar?
eccie militantis? homini regi qui fecit nuptias filio suo. Tunc ei de? pe-
fecit nuptias filio suo quoniam naturam humanam copulauit diuine in vno
supposito. que quidem nuptie celebrate sunt in utero virginali. de qua
xpus exiit tanquam sponsus? precedens de thalamo suo? et misit seruos. Gor.
id est prophetas precedentes? vocate inuitatos? id est iudeos? ad nuptias?
id est ad fidem incarnationis cristi. promissa in patriarchis figuratiue in
lege predicata. in prophetis pronuntiata? et volebant venire? Ip. credem-
do scripturis. quia volebant verbis prophetarum credere et obedire? Itaque
misit alios seruos? id est apostolos in omnem ciuitatem et locum quod ipse uenit?
erat? Itz lu. x. dicis. Dirite inuitatis. ecce prandium meum paratum. Si-
videlicet sacramenta eccie et doctrinam fidei. et sacre scripture ex quibus
reficit anima. et potissime in sacramento eucharistie. in quo datur nobis ca-
ro cristi in cibum et sanguis eius in potum? tauri mei? id est patres veteris
testamenti? et altaria? id est patres noui testamenti pinguedine caris-
tatis saginati? occisa sunt et omnia parata? scilicet quicquid requiritur ad sa-
lutem hominum? cib? et vestes? venite ad nuptias? credendo diligendo
operando? Illi autem neglexerunt? quia non timebant dominum: qui enim timet deum

nichil negligit. Uñ hic queritur utrum negligentia sit peccatum mortale. Respondeo secundum theodoricum. quod negligentia puenit ex quadam remissione voluntatis. ut non precipiant ea que debent. Si obmittant que sunt de necessitate salutis. siue sit actus. siue circumstantia. erit peccatum mortale. Vel si voluntas sit tantum remissa. ut totaliter a dei caritate deficiat. tunc etiam negligentia est peccatum mortale. et hoc precipue quando sequitur ex contemptu. Obmissio vero circa ea que non sunt de necessitate salutis ob defectum feruoris non est mortale sed veniale peccatum. Et abiecit alius in villam suam id est ad laborem et occupationem corporalem circa terrenarum rerum acquisitionem. alius ad negociationem suam per negociationem intelligitur nimia occupatio mentalis circa temporalia impediens diuina. Reliqui vero tenuerunt seruos eius et contumelia affectos occiderunt. scilicet post resurrectionem christi iudei flagellauerunt apostolos omnes simul. et postmodum Stephanum lapidauerunt. Act. vii. Et iacobum fratrem iohannis occiderunt. Act. xii. Rex autem cum audisset iratus est. et missis exercitibus suis. Ipse scilicet exercitum romanorum sub principibus thymoti et vespasiani. qui ex diuina ordinatione venerunt contra iherusalem quadragesimo secundo anno post christi passionem. perdidit homicidas illos quia in ultionem sanguinis christi et suorum discipulorum ab exercitu romanorum sunt trucidati et captiuati de iudeis ultra ad decies centum milia. Ut dicit iosephus in li. de iudaico bello et ciuitatem illorum succedit. quia tunc iherusalem succesa est et templum in ea. tunc ait rex seruis suis. et sequitur eorum per diuinam fuerat latorem. nuptie quidem parate sunt id est sacramentum incarnationis patris. ut natiuitas. predicatio. passio christi. et introitus regni apostolorum est per passionem christi qui ante clausus fuit. scilicet qui ciuitati fuerat clausus. iudei autem fuerunt digni. propter suam incredulitatem. Ite ergo ad exitum vestrum id est ad gentes qui non erant in via mandatorum dei. et sine lege viuentes et legem ignorantes. Ad illos enim gentes iuerunt apostoli. iudeis nolentibus fidem christianam recipere. Dez act. xii. Discipulis paulo et barnaba ad iudeos. vobis oportebat primo loqui verbum dei. scilicet quoniam repellitis istud et indignos vos iudicatis et ne vite. ecce conuertimur ad gentes. sic enim precepit nobis deus. et quoscunque inueneritis vocate ad nuptias. quia nullus uolens fidem catholicam recipere repellendus est. et egressi sunt serui scilicet de iudea in nuptias. id est in frangere gentium. Congregauerunt omnes quoscunque inuenerunt bonos et malos. Ipse quia in ecclesia militante admixti sunt bonis cum malis. et implete sunt nuptie discubetium quia fides catholica diffusa est per orbem uniuersum. Intrauit autem rex ut uideret discubetes. Ipse intrauit autem christus dupliciter. Primo specialiter in morte

cuiuslibet hoīs **S**ecundo generaliter intrabit in iudicio futuro disce-
 nēdo merita et demerita cuiuslibet hoīs | et vidit ibi hoīem n̄ vestis
nuptiali | id ē habēre fidē sine caritatē. **N**ā vestis nuptialis
 est caritas. que diuidit inter filios regni et p̄dicōis. **E**t dicit **aug.** | **E**
 ait illi **Amice** | **N**i. vocat̄ at peccator amice? propter naturā quā de-
 creauit q̄ bona ē. et q̄ ad imaginē dei facta ē | quō huc intrasti | id est
 sacramēta ecclesie suscipiēdo fidē ecclie ḡfitendo | non h̄ns vestē nup-
tiale | scz in caritate bona opa. **N**ā ihero. **V**estis nuptialis sūt decē
 p̄cepta q̄ includūtur in caritate dei et proximi | **E**t ille obmutuit | si-
 qz in extremo iudicio propria arguēte cōscientia hō peccator quincit̄
 et mut? efficitur | **T**unc dixit rex ministris | **I**p. i. angelis executori-
 b? diuine iusticie | ligatis manib? et pedib? | qz post mortē n̄ potest
 peccator bonū opari nec ad salutē r̄ueri | mittite eū in tenebras ex-
teriores | peccator in hac vita est in tenebris interiorib? . qz adhuc ē
 in spe venie **I**n ihermo at erit i tenebris exteriorib? . qz erit extra abī-
 tū diuine miē et sine oī spe et ne gl̄e **N**ā beda. **I**n ihermo n̄ la ē r̄dēp-
 tio nec dolorū mitigatio | Et ibi erit flet? | **C**or. ex vehementia ardo-
 ris | et stridor dentium | ex vehemētia frigoris **E**t patz iob. xiiij. **T**rāsi-
 bunt ab aqs n̄iuū in calozē n̄iuū | **M**ulti enī sunt vocati | **I**p. ad
 fidē catholicā | pauca vero electi | ad gl̄am **C**irca p̄ns euāgelii ubi dicit
Simile est regnū celoz **H**ugo de prato dicit. id ē ecclia p̄ns **Q**uia sicut
 cut habitat in celis p̄ gl̄az. ita habitat in p̄senti ecclesia in sacra-
 to eucaristie **M**tz. math. iij. **E**cce ego vobiscū sū oib? dieb? usqz ad
 consummatōz seculi **S**icut in celo sūt qdā corpora. magis et min?
 clara. et vn? illuminat aliū. et qdā sunt illuminātes. et qdā illumi-
 nati. et qdā magis lucent et qdā min? **M**tz. dan. xij. **Q**ui autē dormi-
 fuerint fulgebūt q̄li splendor firmitati. ecce min? lucētes **E**t q̄ ad
 iusticiā erudiunt multos q̄li stelle i perpetuas eternitates. ecce ma-
 gis lucentes. legitur nō regi **C**rist? enī est ver? rex. et potens rex in
 oib? . et oēs reges excedit. qz regnat in celo in mūdo et in ihermo **A**d
 philippū. q̄. **D**onauit illi nomē qd ē sup oē nom. ut in noīe ihū flet
 tas oē genu celestii c̄restriū et ihernoz **I**n celo ei regnat p̄ tōlē et vni-
 uersalē beatorū subiēctionē. quia ei oēs scī et angeli ad nutū obediūt
 et ei in oib? subiiciuntur. qd etiam q̄tidie petim? in nobis fieri. di-
 fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. **M**tz. math. vi. **R**egnat
 enī in celo per sue gl̄e ostensionē. et beatā visionē. qz ibi eius maiel-
 tas et gl̄a demonstratur **N**ā in psal. **O**stēde nobis mīaz tuā ⁊ saluā

erim? **N**on fulgēt? dei faciūt si oēs in carcere inferni inclusi viderēt
nullā penā. nullū dolorē. nullāq; tristitiā sentirent. **I**te rex nō ihes?
erit? regnat ī mūdo p paciētiā et misericordiā. **N**ā ī magna paciē
tia et mīa regnat sup peccatores. **P**aciēter ei expectat eos ut quertā
tur et misericorditer recipit eos si gūtantur. **V**tz pla. xxxviij. **P**rop
terea expectat dñs ut misereatur nōi. **N**ā etiā ihes. iij. **T**u at forni
cata es cū amatorib? multis. tū reuertere ad me et ego suscipiā te.
Sed multi miseri peccatores penitētiā et mīa ei? gtemnunt. et eo
ipso magis peccant. **N**ā eccle. viij. qz n cito pferetur gtra malos sen
tentia filiū hoīm absq; nullo timore ppetrant mala. **I**te sup iustos
regnat ī magnificis gratiis spūaliter habitās in eis et ipos dirigēs
et ptegēs et gubernās. **I**psi ei sūt tēplū dei spūale. et spūscs habitat
in eis. ut dicit. i. cor. iij. **T**ēplū dei scīm ē qd estis vos. **I**psi etiā sūt reg
nū dī. q p honore dei et ppa salute qtidie certāt gtra diaboli. mūdū
et propriā carnē. et de illis hostib? triūphāt. **N**ā math. xi. **R**egnum
celoz nim patitur et violenti. i. cū violētia pīantes capiunt illud.
Ite in inferno regnat per iusticie executionē. qz effectū iusticie scz pu
nicōem et vīdiciā in damnatos ibi exercet. **V**tz deuto. xxxij. **R**edda
vltionē hostib? **N**ā ex hor sequitur. **Q**u in inferno cognoscēt impiū xpī
esse regē oīpotētē. q hic noluerūt eū cognoscere regē misericordē. **S**eq
tur hic **L**igatis manib? et pedib? **U**bi notādū q peccator stricti? lē
gatur q aīalia ligātur. **N**ā ligatur memoria. ne recolat bñficia dei.
ligatur voluntas ne desiderat vera bona. ligatur cor ne penas infer
ni et mortē cogitet et mala q icurrit in statu peccati manens. **E**t si.
mīle est de omnib? potētīs anime interius et exterius. que omors
fortiter alligantur. **E**t sicut peccator fuit ligatus in culpa. sic dig
ne erit ligatus in pena. et.

Dñica xxi. post octauas pēthecostes.
In illo tpe **E**rat qdā regul? cui? fili? ifirmabat raphar
naum. **H**ic cū audisset. qz ihes? adueniret a iudea in galil
leam. **A**bijt ad eū et rogabat eū. ut descēderet et sanaret filiū ei? **I**n
cipiebat ei mori. **D**ixit ergo ihes? ad eū. **N**isi signa et pdigia videri
tis nō creditis. **D**ixit ad eū regul? **D**ñe descēde pūlū moriat filius
meus. **D**ixit ei ihes? **V**ade filius tu? viuit. **C**redidit hō sermoni quē
dixerat ei ihes?. et ibat. **I**am aut eo descēdente. serui occurrerūt ei et
nuntiauerunt dicētes. qz fili? eius viueret. **I**nterrogabat at horant
ab eis in q meli? habuerat. **E**t dixerūt ei. qz heri hora septima reliq

eū febris **C**ognouit ergo p̄r. qz illa hora erat in q̄ dixit ei ihs **F**ilius
 tu? **E**t credidit ipe et dom? ei? **tota** **Doctilla.**
Erat qdā regul? **Johis. iij. Math. viij. Lu. xij. Miraculū**
 hoc fecit dñs ihs anno ei? **xxxi. vi. kal. nouēbris. feria ij.**
luna. xix. indicōe. n. **N**ā iniriū illi? euangelij scribit scāc?
 iohānes in eodē ca. qz crist? sedēs loq̄bat mulieri. postmodū exie-
 runt samaritani de ciuitate et rogauerūt eū ut ibi maneret. et māsit
 ibi per duos dies. et multi ex samaritanorū ciuitate crediderūt in eū
 dicentes. qz hic est vere saluator mundi. et post duos dies exiit inde
 et abiit in galileā **I**ple ei ihel? testimoniū p̄hibuit. qz ppheta i sua
 patria honorē nō haberet **C**ū ergo venisset in galileā. exceperūt eum
 galilei cū oīa uidissent q̄ fecerat iherosolimis in die festo **V**enit ergo
 iterū ihel? in chana galilee ubi fecit ex aq̄ uinū **E**t erat qdā regul? **I**
p. non accipitur hic regul? p̄ p̄uo rege ut uidetur nomē sonare. qz
romai uolētes frāgē iudeorū supbiā. abstulerūt ab eis regiā dignitatē
regnū iudee i q̄tuor tetrarchias diuidētes p̄cauere uolētes eorū rebelli
onē. nū p̄ illo tpe null? rex erat in iudea **D**icitur ergo iste regul? qz
 erat officialis impatoris deputat? ad custodiā galilee p̄p̄e qd mā-
 nebat in rapharnā. q̄ erat metropolis illi? terre. et distat trib? die-
 tis a iherusalē **N**otandū scōz **tho. Iste regul? interfuit miraculo fēcū**
in nuprijs qū crist? aq̄m in uinū mutauit. qz tunc credidit. sed tamē
cristi diuinitatē non p̄fecte agnouit. Et ad hoc innuēdū euāgelista
istud miraculū rememorat. di. Venit iterū ihs in chana galilee ubi
uinū ex aqua fecit **E**t erat qdā regul? **cui? fili? infirmabat in ca**
pharnā **I**i. et licet esset gentilis uilis et auditis miracul? xpi. spe-
 raui ab eo sanitatē impetrare filio suo. ideo seq̄t **H**ic cū audisset **I**
 p̄ famā q̄ p̄currebat aduētū eius in oēz regionē galilee qz ihs ueni-
 ret a iudea in galileā. abiit ad eū et rogabat eū **i**nstant et humilitē
 flexis genib? **cōp̄lois manib? p̄fusus lacrimis** ut descenderet qz
 rapharnā erat in ualle sita r̄spectu chana galilee. in qua fuit xps
 et sanaret filium eius. **I**ncipiebat enim mori **i**d est signa uicine
 mortis in eo apparebant euident **D**ixit ergo ihesus ad eū **N**isi sig-
 na et p̄digia uideritis non creditis **N**on enim p̄prehendit eum de
 petitione salutis filij sui. sed de defectu fidei. qz non credidit plene sz
 semiplene **C**redidit enim in xpo esse dūtē. sz ad sanādū filium. sz
 non credidit in eo esse diuinitatem p̄ quam est ubiqz. et ubiqz potest
 sanare. **N**ā fides fuit qū p̄ciit salutem. sed defectus fidei. quando
 t i

requirebat pñtia xpi corporalē . ex q̄ patet q̄ n̄ credidit xpm̄ esse ve-
rum deū . q̄ si credidisset q̄ de? ubiq; pñs esset p pñtia maiestatis
sue . non dixisset descende . sed dixisset cū cēturione Dic dñe et sana-
bitur puer me? Dixit at̄ ad eū regul? Dñe descēde priusq; moriaf
fili? me? Tho. manifestat igit̄ regul? hic incredulitatē suā rogat
eū ut descēdat pñs filii ei? moriaf . q̄si crist? posset sanare ifirmū
l̄ n̄ suscitare defunctū Ip. verūtū q̄ ex deuocōe repetit peticōez suā
dicēs Dñe descende . ideo exaudif a xpo Dñ seq̄tur Dicit ei ihs Vade
q̄ fili? tu? uiuit li. i. pfecte sanitati restituit? est . de ianuis mortis
q̄ incipiebat mori Dñ criso . Xps ad domū reguli ire noluit . sed
absens sanauit filiū ei? . ut p hoc magis declararet diuinitatē suā .
et sic regulū illum inaret ad verā fidē Credidit hō sermoni quē dix
it ei ihs et ibat Ip. q̄ fides regre ad obtinēdū dei bñficia Iam at̄
eo descēdēte serui occurrerunt ei et nūciauerūt dicētes q̄ fili? ei? uiue
ret scz ggaudendo cristi Interrogauit at̄ horā ab eis in q̄ meli? ha
buerat hoc fecit ad certificacōez miraculi respectu sui . et etiā ut ser
ui et astantes virtutem cristi agnoscerēt Et dixerūt ei q̄ heri hora
septima reliquit eū febris Dñ criso . Repente dimisit eū febris tota
lic . ut appareret nō esse naturalis gualescētia Et hoc etiā famulos
ipsius reguli suscitauit ad fidē . q̄ subito uiderēt eū gualuisse qd̄ na
tura facere n̄ potest Cognouit ergo pat̄ . q̄ illa hora erat in q̄ dixit
ei ihs Fili? tu? uiuit Referēs dñū seruoz ad dñū xpi . et horā ipan
tis ad horā recepte sanitatis et credidit ipse et dom? ei? tota Ip.
Ad hoc ei factū est illud miraculū . ut iste regul? gentilis cū familiā
sua crederet in xpm̄ Crist? non solum saluauit filiū reguli ab ifir-
mitate . sed ipsū regulū et totā eius familiā ab infidelitate . q̄ credi-
dit ipse et domus ei? tota

Dñica . xxij . post octauas pēthecostes .

In illo tempore . d. i. d. f. Simile est regnum celoz homi-
ni regi qui uoluit rationem ponere cum seruis suis . et cū
cepisset rationem ponere . Oblatus est ei un? qui debebat
decem milia talenta Cum autem non haberet unde redderet Iussit
eum dñs eius uenundari et uxorem eius et filios . et oīa q̄ habebat
et reddi . Procidens autem seru? ille rogabat eum dicens pacienti-
am habe in me et omnia reddam tibi Miser? autem domin? ser-
ui illius . dimisit eum . et debitū dimisit ei Egress? autem seru? ille
inuenit unū de gleruis suis . q̄ debebat ei centum denarios . & tenēs

suffocabat eū dicens Redde qđ debes Et p̄cīdens q̄seru? ei? rogabat eū dicens Pacientia habe in me. et oīa reddā tibi Ille at̄ noluit. sed abiit et misit eū in carcerē donec redderet debitū Videntes at̄ q̄seru? eius qđ fiebat. q̄tristati sunt valde et venerūt et narrauerūt dñō suo oīa qđ facta fuerāt Tunc vocauit illū dñs su? et ait illi Serue nequam. one debitū dimisi tibi qm̄ rogasti me Nonne ergo oportuit et te misereri conserui tui sicut et ego tui miseri? sū Et irat? dñs su? tradidit eū tortorib? q̄ulq; redderet vnūq; debitū Sic et p̄ me? celestis faciet vobis si n̄ remiseritis vnusq; fr̄i suo de cordib? v̄ris.

¶ Postilla.

¶ Amile est regnū celoz hōi regi. Mat. xviij. Historia hui? euāgelij facta ē anno xp̄i. xxxij. vi. kal. septēbris. luna xij. feria. v. indicōe. v. Ad iniciū illi? euāgelij dixit petrus ad ih̄m Dñe q̄tiens peccabit in me frater me? et dimittā ei vsq; septies. dixit illi ih̄s? Non dico tibi vsq; septies s; vsq; septuagies septies Ideo assimulatū ē regnū celoz Ep̄. i. stat? ecclie militantis hōi mini regi id ē cristo qđ ē ver? homo et verus de? rex regū et dñs dominantiū qđ voluit rationē ponē cū seruis suis id ē racōez exigere de factis humanis et cū cepisset racōem ponere. oblat? ē ei vnus qđ debebat decē milia talenta id ē oblat? ad magnā penā. p̄pter multa peccata et non haberet vnū redderet Cor. i. cū virib? suis satisfacere n̄ valeret Homo ei p̄ se p̄t ruere s; n̄ resurgere Iussit eū dñs vendari q̄ntū ad aīa? et vxorē q̄ntū ad corp? et filios q̄ntū ad opera et oīa qđ habebat q̄ntū ad tp̄alia et reddi nā ista oīa vendantur. id est p̄ peccatū mortale auferūtur p̄cīdēs at̄ seru? ille rogabat eū dicens. Pacientia habe in me dādo locū et tēp? penitētie et oīa reddā tibi p̄ opa penitētie satisfaciēdo iuxta posse Miser? tus at̄ dñs serui illi? qz misericors et miserator dñs Dimisit eū Cor. libez a captiuitate culpe et debitū dimisit ei Vñ criso. Vide mīa? dei. perierat dilacōez. et accepit oīz peccatoz remissionē egressus at̄ seru? ille s; a facie dñi sui p̄ recidiū peccati Inuenit vnū de q̄seruis suis id ē de hoīb? qđ sunt serui dei cū ipso qui debebat ei centū denarios id est modicum eū offēdebat. qz offēsa in hoīez modica est respectu offēse cōmisse in deum et tenēs suffocabat eum id est strāgulabat di. redde qđ debes Ep̄. in qđ offēdit austeritas in re petendo vīdictā a proximo et p̄cīdēs cōseru? ei? Cor. ideo debuit misereri. qz p̄cīdit et qz seru? eiusdē dei fuit Rogauit eum dicens

t ij

Pacientia habe in me et oia redda tibi | Ip. q. d. Parat? sū scōm
possibilitatē meā satisfacere tibi | ille at noluit sed abūt et milit eū i
carcerē. donec redderet debitū | Ip. in q notat crudelitas in modo re
petendi vindictā | Videntes at qserui ei? | Glo. interli. i. āgeli q refe
runt ad deū gesta hoīm | Et apocal. xxij. Conseru? tu? et frat? tuo
rum | que fiebant | Oia enī opa q agim? et supplicia q patimur vi
dent | contristati sunt valde | Glo. ppter afflictionē xpiani | Rotan
dū q? angeli qtristantur ad culpā. et letantur ad penitentia | Et lu.
xv. Gaudiū est angelis dei sup uno peccatore penitentiā agente | et ve
nerūt et narrauerunt dño oia que facta fuerāt | scz querimoniā de p
secutorib? pponendam | Tunc vocauit eū dñs suus | Ip. Ista voca
tio fit in morte. ubi de oib? reddem? rationē | Serue nequā oē debi
tū dimisi tibi | Ip. i. magnā offensā in me cōmissam qm rogasti me
Nonne ergo oportuit et te misereri conserui tui | pua remittēdo | lit
et ego tui miseri? | sū | Et irat? dñs tradidit eū tortorib? | li. i. demoni
bus q in hoc sunt executores diuine iusticie | donec redderet vnuer
sūm debitū | Cor. i. in ppetuū | Quia ibi nō est locus redemptionis
vel satisfactionis. sed gdemnarōis | Sic et pater me? celestis faciet
vobis si non dimiseritis vnusq? fratri suo | Vñ ihero. Formido
losa sententia. si pua fratri non dimittimus magna nobis a deo nō
dimittuntur | Vñ grego. Constat ex iam dictis. q si qd in nos de
linquitur ex corde nō dimittam? illud a nobis per penitentiā dimisi
sūm fuisse non gaudeam? | ex cordib? nris | qz nō sufficit ore dimit
tere solū sz ex corde | Vñ haptes sup math. Nil pdest ore dimittere q
seruat iracūdiam in mēte | Vñ circa pñs euangelij ubi dñr | Miser?
at dñs serui illi? dimisit eū et debitū dimisit ei | Vñ hic gric utz de?
sit magis misericors q iust? vel egūlo | Respōdet q de? sit ē miles
ricors sicut et iust? et ecōuerso | Tam mīe effect? plus in nobis relu
cet q? iusticie. et ideo qz deus pñt in se peccātibus | Et mīa eius a p
genie in pgenies | Ideo qz effectus mīe magis relucet q? iusticie. ideo
deus dicitur nobis magis misericors q? iustus. | Rec mirū si deus
modū sit misericors | Habet enī triplex forū | Vñū est in presenti
torius mīe. qz mō mīa audit causas et iusticia facit ferias | Vñ pla
xvi. Preparabitur in mīa solium eius | Ideo omnes causas iusticia
mittit ad thronum gratie | Vñ ad hebre. iij. Adeamus cum fidu
ria ad thronum gratie eius ut misericordiam consequamur | Aliud
forū erit in iudicio extremo. qd erit pure iusticie. ubi iusticia audit

causas et mīa facit serias Et ideo mīa oēs causas deinceps remittit
ad soliū iusticie **Un** pla. ix. Super soliū dauid et sup regnū ei? sede
bit. et gfirmet illud. et corroboret in iudicio et iusticia āmodo et vltz
in sempiternū Terciū forū erit in purgatorio. qd est forz mixtū. qz
ibi erit iusticia q penā illiget. et misericordia q gloriā dabit **Un** ps
lxxxij. Misericordia et veritas precedent faciē tuā. et ibi existētes di
cere possunt. illud ps. c. Misericordiā et iudiciū cantabo tibi dñe. &
duo hec audiui. qz potestas dei ē et ē dñe mīa. qz tu reddes unicuiqz
iuxta opera sua **Sequitur** Donet redderet uniuersū debitū **Ubi** notā
dū q dupliciter dicūtur peccata redire **Primo** q non redeāt quātū
ad maculā vel reatū. sed quātū ad ingratitudinē. Qui enī post ac
ceptā remissionē ad peccatū vadit graui? delinqt. qz ingrat? tanto
beneficio existit. Et ita ingratitudo peccatū reciduiantis aggrauat
q penā preteritoz peccatoz videtur secū reducere **Un** dicitur in de
cretis Iteratō culpe inducit aggrauacōem pene. ij. q. **Hij** qui. &c.
Secūdo dicūtur redire quātū ad penā substantialē Sicut enī in cela
est vn? denari? id est vna beatitudo substantialis. licet vn? magis
alteri picipiat. **Vnde** de hoc dicit apls Sicut stella differt a stella in
claritate &c. **Vnde** etiam magister Inīaz li. iij. di. xlix. di. Electus
ab electo differt in claritate mentis et corporis **Un** etiam iohis xiiij.
In domo patris mei māliones mltē sūt. Sic in iferno est vna pe
na substantialis per modū damni. scz carētia visionis diuine **Alia**
p modū scī? scz vermis et ignis Et vtrāqz pena debet p qlibz pec
cato mortali scz scdm pl? vel min? Dicunt ergo peccata redire. qz
reciduianti eadē pena debet genē. q pm? licz sit maior. vt dī iaco. ij.
Qui in vno offēdit faci? est oīm reus.

¶ Dñica xxiij. post octauas pēthercolles

In illo tpe Abeuntes pharisei cōsiliū inierunt vt caperēt
ihū in sermone Et mittunt ei discipulos suos cū herodia
nis dicētes. magister scim? qz verax es. et viā dei in ve
ritate doces. et non est tibi cura de aliquo. Non enī respicis psonā
hoīm **Dic** ergo nobis. quid tibi videtur. licet censū dare cesari an nō
Cognita āt ihes? nequicia eoz dixit Quid me tēptatis pporrite. ol
tendite michi nūmisma cens? At illi obtulerunt ei denarium. et ait
illi Cui? est imago h et supscriptio Dicunt ei cesaris. tunc ait illis.
Reddite ergo que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo.

¶ Postilla

t iij

Abeuntes pharisei inierunt consiliū. Math. xxi. mar. xii.
Lu. xx. Hāc hystoriā dixit dñs āno ei. xxxiij. xi. kal. apł.
feria. iij. luna. xij. indicōe. vi. ¶ In iniciū illi. euangelij scri-
bit sanct. mathe. i. pcedēti ca. ¶ xps loq̄batur principib. iudeo-
rum et phariseis pabolā istā dicēs Homo p̄familias plantauit ui-
neam et locauit eam agricolis Cū āt tēpus fructuū appropinq̄sset
misit seruos suos ad agricolas ut acciperēt fruct. eius Et appre-
hensis seruis eius. aliū ceciderunt. aliū autē occiderūt. aliū vero la-
pidauerunt Nouissime misit ad eos filiū suū dicēs Verebuntur for-
san filiū meum Agricole vero apprehēdū eū eiecerūt eū extra vineā &
occiderunt Et cū audissent principes sacerdotū pabolā istā. cog-
nouerunt qz de iplis diceret Et q̄rentes eū tenere timuerunt turbas
qz sicut pphetam eū habebant. et relicto eo ¶ Abeuntes pharisei ¶ W̄
criso. ab ipso criso ¶ consiliū inierunt ut caperent ihesū in sermo-
ne ¶ Ii. qz nō poterant eū capere in malo opere Et qz facili. capitur
homo in verbis quam in factis ¶ Et mittat ei discipulos suos ¶ Ii.
q̄li hoīes sibi incognitos scdm estimacōem eoz. ut corā eis audaci-
us loqueretur. et laxaret linguam ad aliqd dicēdū nū posset capi in
verbis ¶ cum herodianis ¶ Ii. Isti herodiani erant milites herodis q̄
interfecit iohānē baptistā. et venerat diē festum in iherl̄m Quia ista
questio fuit facta feria tertia ān passionē cristi Et de herode legitur
qz ipse erat ptūc in iherusalē in die passionis xpi. qz venerat in ihe-
rusalē propter sollempnitatē pascale. Si ergo milites herodis missi
sunt cum discipul. phariseoz. ut discipuli phariseoz possent eū ca-
pere in sermone. et milites herodis statim caperent eū ut puniretur i
corpore Sic ergo patet q̄liter maliciose agebāt gtra eum sibi adulā-
do. ut facilius inducant eum ad dicēdū aliqd contra potestātē cesa-
ris di. ¶ m̄ḡ scim. qz verax es et viā dei i veritate doces ¶ Icz i sanā
doctrina ¶ et nō ē tibi cura de aliq. nō ei respicis psonā hoīm ¶ q. d. nō
dimittis timore cuiuscūqz hoīs etiā impatoris dicere veritatē ¶ Dic
ergo nobis qd tibi videt. licet censū dare cesari an n̄ ¶ Beda in ome-
lia pntis euangelij Discretio erat in populo iudeoz. aliq dicebāt illi
ritū ēē iudeis qz sibi r̄cognoscerent habere aliquē dñm in fr̄is. s. lo-
lū deū q̄ ē in celis. idcirco nō esse licitū dare censū cesari Qui dāt de-
cimas victimas. et oblatōes deo celi Contrario autē asserabant. qz
erat dare licitū tributū romanis. qz pro defēsiōe patrie et t̄re mili-
tabant et ab hostib. et latronib. defendebant. et pacē iter homines

gubernabant. Hanc autem questionem maliciose proponebat christo. Cogitauerunt enim intra se. et respondebit pro nobis aut pro cesare. et omnino tacebit. Si respondebit pro nobis quod non debemus? Soluere tributum. tunc incurrit indignationem cesaris. et statim milites herodis rapiunt eum ut puniatur. Si respondebit pro cesare quod debemus? Soluere tributum. tunc incurrit indignationem populi. Si omnino tacebit. tunc dicemus quod veritatem timet dicere propter timorem hominum vel humanum. Cognita autem iherusalem nequicia eorum dixit. quid me temptatis hypocrite. Ipse quod dicit non queritis veritatem addiscere. sed me vobis capere. Ostendite michi numisma censum. Id est nummum? quod datur pro censu annuo imperatori. At illi obtulerunt ei. Ipse. Quia iste nummum? quod dabatur pro annuo censu a quolibet capitaneo domus? valebat decem nummos vsuales. et ideo vocabatur denarius? et erat argenteus? Et ait illis iherusalem. Cuius est haec imago et superscriptio? Ipse quod imago cesaris erat impressa in illo et nomen eius in circuitu. dicunt ei cesaris. Unde iherusalem. tibi quid passus est dominus. tunc ait illis. Reddite ergo quod sunt cesaris cesari. sicut tributum et pecunias per quas gloriamini vos vere subiectos esse illi. et quod sunt dei deo. id est decimas primitias. oblationes atque victimas. Sic fecit ipse christus quod reddidit tributa cesari pro se et pro petro. et deo reddidit quod dei patris sunt faciens voluntatem eius semper.

Postquam. xxiii. post octavas pasche.

In illo tempore. Iohannes iherusalem ad turbas. Ecce princeps vnus accessit et adorabat eum dicens. Domine filia mea modo defuncta est. Et veni et impone manum tuam super eam et viuet. Et surgens ihesus sequebatur eum et discipuli eius? Et ecce mulier que fluxum sanguinis patiebatur duodecim annis. Accessit deo et tetigit fimbriam vestimenti eius? Dixerat autem intra se. Si tetigero tantum vestimentum eius? salua ero. At ihesus quersus? et videns eam dixit. Confide filia fides tua salua te fecit. et salua facta est mulier ex illa hora. Et cum venisset in domum principis et vidisset turbas et turbam tumultum dicebat. Recedite non est mortua puella sed dormit. et deridebant eum. et cum eiecta esset turba: intrauit et tenuit manum eius. et surrexit puella: et exiuit fama hec in universam terram.

Postilla

In quibus iherusalem ad turbas. Mat. ix. mar. v. lu. viii. Historia huius evangelii facta est anno cristi. xxxi. iiii. post nouembriis. feria. iiii. luna. vii. indicione. iiii. Non initium illius evangelii scribit sanctus matheus in eodem capitulo. Discipuli iohannis baptiste accesserunt ad ipsum dicens. Quare nos et pharisei ieiunamus? frequenter. discipuli

t. iiii

aut tui non ieiunant. **U**t illis ihesu? **Q**uoniam possunt filii sponsi quod dicitur
cum ille est sponsus? ieiunare. **V**eniet autem dies cum ab eis auferatur sponsus
et tunc ieiunabunt. **T**unc sequitur euangelium hodiernum. **V**eniente ihesu ad
turbas. **E**cce princeps unus accessit. **I**tem. qualis autem fuerit princeps ille
non exprimitur hic: sed habet mar. v. et lu. vii. **U**bi dicitur quod erat princeps
sinagoge nomine iairus. **I**udei enim habebant tamen unum templum ubi poterant
offerre et immolare scilicet in iherosolymis. sed in alijs ciuitatibus? et villis ha-
bebant loca determinata. in quibus? conueniebat populus? ad adorandum et
audiendum uerbum dei. et tractandum de hijs que pertinebant ad communem uti-
litatem populi. **E**t ille qui preerat. cuius? auctoritate congregatio fiebat. dicitur
regebatur princeps sinagoge. et talis erat iste qui accessit ad ihesum et ado-
rabat eum humiliter quia cecidit ad pedes eius. scilicet faciendo sibi reuerentiam
debitam dei. **D**um filia mea modo defuncta est. scilicet ueni impone manum
tuam super eam et uiuet. **M**ar. v. dicitur quod dixit eam esse in extremis. **L**uce. vii.
quod moriebatur. et hoc est uerum quoniam pater recessit ab ea. **S**ed antequam uenit
ad ihesum mortua est. propter quod nuntij uenerunt de domo qui dixerunt. non
li uerare magister quia defuncta est filia tua. **C**redientes quod christus non posset
eam suscitare a mortuis licet posset eam sanare. **E**t surgens ihesus sequebatur
eum et discipuli eius. **I**tem. pergens ad domum eius propter fidei sue meri-
tum. **E**t ecce mulier que sanguinis fluxum patiebatur. **xv. annis.** **I**u. vii. dicitur
quod in medicos erogauerat omnem substantiam suam nec ab illo potuit cu-
rari. **A**ccessit retro. **C**ristus enim erat in turba magna que eum comprimebat. ut
habet mar. v. et ideo de facili non potuit habere accessum ad eum. **E**t tetigit
fimbriam vestimenti eius? **G**or. **I**ndignam se reputabat tangere pedes
domini. **E**t etiam pleitudinem vestimenti habebat cristi? **f**ibriam iuxta glorie
tudines iudeorum secundum preceptum legis. **utque nomen. xv.** **D**icebat enim intra
se. **scilicet firmiter credendo. Si tetigero tantum vestimentum eius? Salua ero.** **L.**
ab hac infirmitate. **M**agna fides mulieris. que credidit tantam uir-
tutem esse in vestimenti cristi. quod a tactu sanaretur. **quod per medicos sanari**
non poterat. pro quibus? tantum expedit quod de pauperata fuit. utque lu. vii. **E**t
ihesu? **querit? uidit eam dicens. Confide filia fides tua te saluam fecit.**
Non dixit ego sanauit te. sed fides tua te saluam fecit. ut uitandam
consilio doteat et meritum fidei extollat. **E**t salua facta est mulier ex illa ho-
ra. **et ambrosius uidet uelle. quod si mulier fuit martha soror magdalenae**
ne et lazari. Notandum quod in uia eundo ad filiam principis archisynagogi
sanauit mulierem istam per tactum vestis ut sic princeps ille in fide solidaretur.
Et cum uenisset in domum principis et uidisset tibicines. **scilicet carum lugubre**

canētes Antiquus ē tales ad exequas vocabatur ut suo carmine alios
 puocarent ad luctū et turbā tumultantē id ē lacrimatē et eiugulā
 tem dicebat. recedite nolite flere Et luce. viij. p. qd dicit. Nolite
 flere. docet nos qd mortuos nros nō debem⁹ excessiue deflere. p̄ser-
 tim cū fuerint boni hoīes Quia licet moriatur mūdo. uiuūt tū deo
 ipsos ei non amittim⁹ sed p̄mittim⁹ Et dicit aug. In veteri testamē
to triste fuit mori et terribile. qz tunc oīs in ifernū descēderēt Pn iob
xxij. Infern⁹ dom⁹ mea ē. et in tenebris stravi lectū meum 4c. Dñ
plid. li. xx. de summo bono Alii plorādi sunt in morte q̄s miserios in
fern⁹ recipit ex hac uita. non q̄s celestis aula letificās includit non
est mortua puella sz dormit In. hoc dixerat. qz poterat eā ita facili-
ter suscitare a morte. sicut hō p̄t aliū hoīem a summo excitare et de
ridebāt eū ecce deridet dñs ihes⁹ cristi⁹. nec irascitur nec arguit eos
et cum electa esset turba lamentantiū. tumultantiū. et deridē-
tiū. ex q̄ erant increduli et derisores cristi nō erāt digni videre mira-
culū intrauit sz locū ubi puella iacebat cū patre et matre ei⁹. pe-
tro iacoba et iohāne Et mar. v. Ad q̄ ut essent testes miraculi et te-
nuit manū ei⁹ et dixit clamādo. ut habetur mar. v. Tabita. quod
interp̄tať puella tibi dico surge sz de lecto mortis et gressū surrexit
puella et ambulabat et iussit illi dare manducare. et hoc in signū rē
resurrexionis. Et stupuerūt parētes ei⁹. q̄b⁹ p̄cepit ne alicui dicerēt
qd factū erat. ut habetur lu. viij. sz ad insinuandū humilitatē Et
exūt fama hec sz tante potētie i uniuersā terram illam Nota circa
p̄ns euangeliū ubi dī Confide filia fides tua 4c. Notandū qd fides
x̄piana est firma et uera Hoc p̄rio patz ex miraculoz factione In
nulla enī alia fide seu secta fiunt miracula nisi in nr̄a fide. q̄ ab in-
itio mūdi fuit miraculis gfirmata Et patet tpe p̄phetaz q̄ eā p̄phe-
tabant et gscribebant Itē in nouo testamēto tpe cristi et tpe ap̄loz
q̄ eam p̄dicabant et in cordib⁹ hoīm plātabant Gifr et sācti q̄ post
ap̄los p̄dicabant fidē Sicut patet in legendis scōz Itē etiā sarrace-
ni gfitit⁹ qd machimet nullū miraculū ferit Secūdo patz ex tiran-
noz p̄secutione Oī ei regnū uidet eē glūptū qūqz ab inimicis p̄pē
eorz potentiam Exēplū de regno assyrioz. grecoz. romanoz. et sic
de alijs Fideles autē p̄pter fidē x̄pi quam tenebant et defendebant
maximas et generales p̄secucōes multo tpe ab impatorib⁹. a regis
bus. a principib⁹. a iudicib⁹. et potētib⁹ mundi passi sunt. Et di-
git beat⁹ aug. et non potuerunt ipsam fidem cristianam extirpare

sed quotidie crescebat et augmentabatur. **I**te notandum hic quod quando homo in-
funditur fides. tunc etiam infunduntur omnes alie virtutes. et ideo oportet
ut homo agat secundum fidem et alias virtutes quas recipit. Alias in eo fi-
des et virtutes essent frustra. et melius esset fidem non habere. quam eam
malis operibus impugnare et negare. **U**nus apostolus. Confiteatur se nosse
deum. factis autem negat. **U**bi diligenter est notandum quod mali christiani peiores
sunt sarracenis quam ad quatuor. Primo quod sarraceni christum negant ubi
vero sed isti facti. peius enim est factum quam verbum. Tales sunt sikes militibus
pilati qui genua flectebant coram ihesu dei. Ave rex iudeorum. et proutiebant
eum. Tales etiam sunt significati per illam ficum habentem solum folia cui christus ma-
ledixit que statim aruit. Secundo quod sarraceni ex ignorantia christum negant.
Non enim credunt ipsum esse verum deum et dominum suum. Si enim scirent multi
eorum saluarentur per bona opera que faciunt. Christiani autem sciunt et firmiter
credunt ipsum christum esse dominum suum. et tamen ei negant debitum obsequium. quod
maius malum videtur esse. Exemplum. Si duo homines negarent debitum
obsequium regi. ita quod unus diceret. Domine nescio quod debeam vobis obse-
quiū hoc exhibere. si ei scire libenter exhiberem. Alter diceret. Vero scio
quod hoc obsequium vobis debeo sed nolo vobis exhibere. Manifestum est
quod magis offenderet regem. Tercio quod sarraceni legem suam observant. ta-
lis autem nullius legis esse videntur. quod nec sarraceni nec christiani sunt.
et ideo tales in lege peribunt. Quarto quod tales videntur esse apostate
a fide quantum ad rem fidei. Videntur etiam pluri eorum qui in baptismo pro-
miserunt seque renuntiare diabolo et populo eius. Et ideo malo christiano
fides erit ei ad cumulū damnationis eius. quod gravius peccat christianus
fornicando et alia que prohibentur in lege et euangelio transgrediendo quam
paganus. Etiam plus punietur et profundius damnatur. Nam de his dicit in
decretis. Fidelis maior peior est infideli et gravius peccat et pena gra-
uior sibi debetur. i. q. i. Noui:

Dominica. xxv. post octavas penthecostes.

In illo tempore. Cum subleuasset oculos ihesus et videret
quia multitudo maxima venit ad eum. etc.
Hoc euangelium cum sua postilla quere in medio qua
dragelime. scilicet dominica letare. Nam bis legitur hoc euangelium
in anno. etc.

In illo tempore. egressus. **I**n festo dedicationis templi.
ihesus pambulabat iericho. Et ecce vir nomine zachaeus et hic

erat princeps publicanorum. et ipse diues. et querebat videre ihesum quod esset
et non poterat propter turbam. quia statura pusillus erat. Et precurrens ascen-
dit in arboris siccomorum ut videret illum. quia inerat transiit. Et cum
venisset ad locum suspiciens ihesus vidit illum. et dixit ad eum. Zachee feli-
mans descende. quia hodie in domo tua oportet me manere. et festinans
descendit. et excepit illum gaudens. Et cum videret omnes murmurabant dicen-
tes quod ad hominem peccatorem diuertisset. Iste autem zachee? dixit ad dominum
Ecce dimidium bonorum meorum domine do pauperibus. et si quod aliquis defrau-
daui redde quadruplum. Ait ihesus ad eum. Quia hodie salus huic domui facta
est. eo quod et ipse sit filius abrahe. Venit enim filius hominis querere et saluum
facere quod perierat.

Postilla

Gressus ihesus pabulabat etc. lu. xix. Historia huius euangelii
facta est anno cristiani. xxxiij. xvi. kal. aprilis. luna. vij. indi-
cione. vi. In initium illius euangelii scribit sanctus lucas in prede-
tina. Quodam adolescentis interrogauit ihesum dicens. Magister quid faciendum
vitam eternam possidebo. Dixit autem ei ihesus. Si vis ad vitam ingredi serua
mandata. Qui ait. hec omnia custodiri a iuuentute mea. quod adhuc michi
deest. Ait illi ihesus. Si vis perfectus esse. Vade et vende omnia que habes. et
da pauperibus. et habebis thesaurum in celo: et veni sequere me. Huius ille
auditis tristatus est. quia diues erat valde. Videns illum ihesus tristatus factus
dixit. quoniam difficile est pecunias habere in regnum dei intrare. Ipse. Difficile
dicit et non impossibile. Quia difficile est diuitias possidere et non te-
nere nimis amore eorum. Facilis est enim camelum per foramen acus transi-
re quam diuitem intrare in regnum dei. Ipse. Hoc non intelligitur de quolibet diui-
te. sed de diuite constituyente finem in diuitiis et totam confidentiam suam. Ergo
dicit math. x. Difficile est confidentes in pecuniis intrare in regnum ce-
lorum. Ipse. Possessio diuitiarum facit hominem difficilem ad perfectionem acquirere.
dam. non tamen facit impossibile. Quia abraham fuit diues valde. et tamen
fuit perfectus. Vnde gen. xxiij. et ideo dicit eccle. xxxi. Beatus vir diues qui inue-
nitur sine macula. et sequitur. Et quis est hic et laudabimus eum. q. d. vix et cum
difficultate inuenitur. et auditis huius discipuli mirabantur di. quis
ergo poterit saluus fieri. Ait illis. quicunque impossibilia apud homines
possibilia sunt apud deum. quia sicut dicit beda. Deus potest a cupiditate ter-
renorum conuertere ad cupiditatem eternorum. Vnde sapie. xiiij. Poteris domine
ex omnibus saluare. Vnde qui illud quod superest pauperibus tribu-
unt. et eos sibi amicos constituunt. regnum celorum intrare possunt. Vnde
luce. xvi. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis. ut cum

desereritis recipiant nos in eterna tabernacula. Similiter q̄ diuicijs
suis opera m̄ie exercent sc̄z cibando esurientē. potando sitientē. hos-
pitando peregrinū. vestiendo nudū. et sic de alijs. Dñ mat̄. xxv. Esu-
riui et dedistis michi manducare &c. Venite bñdicti patris mei pos-
sидete regnū vobis paratū a ḡstitucōe mundi. Tunc postmodum
sequitur euāgelium hodiernū. Egress⁹ ihes⁹ pambulabat iericho q̄
ciuitas distat ad vnā dietam a iher⁹ m̄. et ecce vir noīe zache⁹. Gor-
notatur expresse tanq̄ dignus noīe. et q̄ in libro vite erat scriptū
nomen eius. et hic erat princeps publicanoz. Ip̄. non tantū pub-
licanus sed princeps publicanoz. In quo apparet maior m̄ia des-
iderat in eius vocatione ut ubi habūdat desiderū superhabūdaret & gratia
et ipse diues quia auar⁹ fuit in acquirēdo. et q̄rebat id est desi-
derabat. videre ih̄m quis esset in p̄sona et hoc ex deuocōe. et nō po-
terat p̄e turba. Ip̄. ex q̄ patet deuocio populi ad cristū. quia statu-
ra pusill⁹ erat sc̄z i p̄sona corporis. et p̄currens. i. p̄ alijs currens. at-
cedit i arborē siccomoz. Gor. ut qd natura min⁹ haberet ascēsu ar-
boris suppleret. Siccomoz? ē arbor mōro siccis i folijs sed altitudie
p̄stans. et inē p̄stet fir⁹ fatua. et significat crucē cristi. q̄ gētib⁹ nulli-
cia ē. iudeis vero scādālū. xp̄ianis at̄ dulcedo et honor. ut videret il-
lū q̄ inde erat transiit⁹ sc̄z ex illa pte q̄ erat siccomoz. Queritur
quid mouit eū ad h̄ ut sic desiderabat videre ihesū Respōdet scdm
aug. quia ipse audit⁹. Audiuit ei famā undiq̄ circūuolantē de ih̄m
q̄ solo dño i firmos curaret. ergo desiderabat ipsum videre. et cum
uenisset sc̄z ihesus ad locum. vidit illū non tū visu corporis. sed
etiam respectu pietatis et m̄ie. et dixit ad illum tanq̄ iam dignū
diuino eloquio. Zachee festinans descende. Vocat eum ex noīe. ad
ostensionem sue infinite sapientie. qua et nos omnes nouit et no-
minat. Dñ in ps̄. c. xlii. Qui numerat multitudinē stellarū et oīb⁹
eis noīa vocans quia hodie in domo tua oportet me manere. It̄. i
domo materiali ppter refectionē cristi et discipuloz suoz. & i domo
sp̄uali conscientie p̄ gr̄e i fusiōe. At ille festinans Gor. nō p̄crasti-
nans. non se excusās. descēdit nō tū descensu locali. sed et mentali
per humilitatē. & excepit illū gaudens sc̄z de tanti hospitis aduentu
et cū viderent oēs id ē pharisei et aliq̄ malignātes. sc̄z q̄ intrauit
domum publicani murmurabant dicentes. q̄ ad hominem pec-
catorē diuertisset. Ip̄. et hoc irrationabiliter fecerunt. Quia nullus
rationabiliter potest murmurare si medicus uisitet egrotū ad ipsū

lanandū Insuper false iudicauerunt de zacheo. qz iam peccator nō
 erat sed vere penitens. Stans at sache? dixit ad dominū qđi para-
tus ei obedire? ecce dimidiū bonoz meoz dñe do pauperib? Non
 dicit dabo in futuro scz post mortē meā sz do in presenti Quia vn?
 denarius in vita plus valet qm mille post mortē. Et si quid aliq?
defraudaui reddo qđruplū ergo in quātūcūqz modico In hoc autē
 qđ ponit sub dubitatōe dicens Si quid aliq? defraudaui. ostendit se
 nō multū defraudasse. reddo n̄ dicit reddā. qz tenet hō statim resti-
 tuere res iniustas iuxta nō posse suū. Wā aug. Non dimittitur pctū
 nisi ablatū restituatur. Quadruplū. utinā vsurarij et raptores et
 redderent simplū. ait at ihel? qz hodie huic domui sal? a deo facta
 est. Goz. i. toti familie. et specialiter glciete zachei. qđ facta est dom?
dei p grām inhabitātis eo qđ ipse sit fili? abrahe. Wā beda. Zache-
 us fili? abrahe dī. nō qđ de stirpe ei? genit? sed qđ est fidē ei? imita-
 tus Et sicut ille terrā domūqz paternā deseruit Ita iste sache? dimi-
 diā pte bonoz suoz pauperib? distribuit Ex hīs videt qđ n̄ fuit iu-
 deus sed pagan? qz oēs iudei de stirpe abrahe descēderūt. et idē vi-
 detur dicere abro. Venit ei fili? hoīs Goz. de celo in mūdū p hu-
manitatis assumptionē querere p doctrinā suā et saluū facere per
 gratiā qđ perierat p culpā

Euangelioz dñicaliū postilla p circulum anni finit feliciter.

Incipit postilla sup euangelūs de sanctis

In festo sancti andree apostoli euangelium.

In illo tpe Ambulās ihel? iuxta mare galilee. vidit duos
 fratres. spmō qđ vocatur petr? et andrea fratrē ei? mittēs
 les rethe in mare. erant enī piscatores. et ait illis Venite
 post me faciā vos fieri piscatores hoīm At illi gtinuo relictis rethi-
 b? secuti sunt eū. et pcedēs inde. vidit duos alios fratres. Jacobū
 zebedei et iohānē frēm ei? in naui cū zebedeo pte eoz. reficientes re-
 thia sua. et vocauit eos Illi at relictis rethib? et patre secuti sūt eū.

Postilla

Ambulans ihs iuxta mare. Mat. iij. mar. i. lu. v. Histō-
 ria hui? euangelij facta est anno cristi. xxi. vi. pd? iunij.
 dñica. luna. iij. indicōe. iij. Tū incipiū illi? euangelij scri-
 bit sanct? mathe? i eodē ca. qđ postqđ crist? ieiunauit qđragita dies
 p? et qđragita noctib? in deserto. Tunc postmodū venit et habitauit

in capharnaū et in finib⁹ zabulon et neptalim. et cepit predicare et
dicere. Penitentia agite appropinquabit enim regnū celoz. Ambulans
ihel⁹ iuxta mare galilee. Ip. mare illud est quidā lac⁹ hñs centū sta
dia longitudinis. et q̄dragita latitudinis. p quē trāsit iordanis flu
ui⁹. Et dicit ihero. dī at mare scdm modū hebraicū loq̄ndi. In quo
magna congregatio aquaz vocatur mare. scdm illud gen. i. Cōgre
gacōes aquaz appellauit maria. Vocatur etiā aliqñ stagnū genas
saret. utz lu. v. dī etiā mare galilee qz ē in regione illa. Et etiā dī ali
qn mare tiberiadis a ciuitate tiberia sita sup ipsū mare. Uidit du
os fratres. Cor. non tū corporalic sed etiā spūaliter. Uñ criso. Ad
corda plus ip̄ ad facies respiciens. Immonē q̄ vocatur petr⁹ et an
dream fratrem eius mittentes rethe in mare. Cor. ad piscandū et q̄
rendū victū. erant enī piscatores. Vñde criso. Piscatores illitterati
mittuntur ad p̄dicandū. ne fides credētū. n̄ in uirtute dei sed in elo
quētia siue in doctrina hoīm putaret. at illi cōtinuo relictis rethib⁹
b⁹ secuti sunt eū. Criso. In q̄ docuerūt nos ap̄li. qz nemo p̄t ērena
possidere et p̄fecte ad celestia p̄pare. Ver inter celū et t̄rā cōstitutus.
uñdit qz inter celestia et terrena nulla p̄t ēē giunctio. celestia qz spūa
lia et leuia sunt sursum ducunt. terrena qz ponderosa et grauiā ad de
orsū deponūt. Ip. Sciendū qz isti ap̄li leguntur ter vocati a criso.
Prīa vocatio fuit īmediate post baptisimū xpī. utz iohis. i. Qñ dua
discipuli iohānis baptiste audierūt ip̄m dicētē de xpō. Ecce agn⁹ dei
ecce q̄ tollit p̄tā mūdi. et ibidē dī qz andreas frater simonis petri.
erat vn⁹ ex duob⁹ q̄ secuti fuerāt ihelū. et ibi dī quō andreas addux
it fratrē suū simonē ad ip̄m. Secūda fuit in captura pisciū. Quā de
scribit lucas. v. ca. d. Qz xp̄s p̄p̄ turbas irruētes ascēdit ī nauī pe
tri ad p̄dicandū p̄p̄lo. Et finita p̄dicacōe iussit mitti lazari rethe in
capturā pisciū. et uisa multitudie pisciū captoz. sciēs petr⁹ qz nā
poterat esse uirtute humana p̄cidit ad gēua dī. exi a me dñe qz hā
p̄ctōz sū. Iz ille due vocacōes n̄ fuerūt p̄p̄rie ad apostolatū. s̄ ad qñ
dā familiaritatē. Tercia fuit illa de q̄ fit mētio in euāgelio hodierno.
Qñ relictis rethib⁹ ⁊ nauī secuti sūt ip̄m. Ampli⁹ ad p̄dicā negotia
n̄ reuoluri. s̄ itēdētes doctrine xpī. ergo dixit eis. facia vos fieri pis
catores hoīm. et p̄cedēs m̄. Cor. i. de loco illo ad aliū. Uidit duos
alios fratres iacobū zebedei et iohānē fratrē eius in nauī cū zebedei
patre eoz reficientes retia eoz. Uñ criso. Seperantes qd maxime est
paupertatis iudiciū. uetera ēparāt qz noua uñ emerēt n̄ habebāt. et

vocauit eos Cor. ut destinat. utz lu. x. Prio ppter duos populos
 couertēdos. scz iudeoz et gentiliū Secūdo propter duplicē salutē scz
 corporis et aīe Tercio ppter testimoniū veritatē. utz deutro. xix. In ore
 duoz stat oī testimoniū Illī at statim relictis retibz et patre secuti
 sunt eū Sed qritur hic quō istī apłi relictis oībz secuti sunt eū Dis
 cēdū scdm sp. q in xpō erat vīr? diuinitatis. et ideo sicut poterat
 exteri? vocare p vocē. ita potuit interi? attrahere p voluntate sua
 p inspiracōem Itē notādū q xpō simplices piscatores poti? gstituit
 apłos et pđicatores euāgelij q litteratos ut filiū euāgelij magis at
 tribuerent sapientie diuine q humane

In die sancti nicolai.

In illo tpe d. i. d. l. Sint lumbi vři pñicti et lucerne. &c. Hoc euā
gelij quere infra in cōmuni sanctorz.

In festo sancti thome apostoli.

In illo tpe Thomas vn? ex duodeci q dī diditū? non erat cū eis &c.
Quere ante in dñica octaua pasce.

In die sancti stephani pthomartiris.

In illo tpe Dixit ihes? turbis iudeoz et pñcipibz sacerdos
tū Ecce ego mitto ad vos pphetas et sapientes et scribas
et ex illis occidetis et crucifigetis. et ex eis flagellabitis i
synagogis vři. et psequemini de ciuitate in ciuitatē. ut veniat su
per vos oīs sāguis iusti. q effus? ē super terrā A sāguine abel iusti
vlqz ad sāguinē satharie. filiū brachie. quē occidistis inter tēplū et
altare Am dico vobis veniēt q oīa sup generacōez istā. iherl? iherl?
q occidis pphetas et lapidas eos qui ad te missi sunt Quociēs vo
lui ggregare filios tuos. q admodū gallina congregat pullos suos
sub alas et noluiisti Ecce relinqtur vobis dom? vři deserta Dico at
vobis Non me videbitis ammodo donec dicatis Bñdict? q venit
in nomine dñi.

Postilla.

Dicebat ihes? turbis iudeoz Mat. xxij. lu. xi. Historia hui?
euāgelij facta ē āno xpī. xxij. xi. kal april. feria. iij. luna
xij. indicōe vi. Nū iniciū illi? euāgelij scribit sanct? ma
theus in eodē ca. Q? crist? maledixit scribis et phariseis dicens. Ne
vobis scribe et pharisei et ppocrite q clauditis regnū celoz aī hoīes
vos enī n intratis nec introeūtes sinitis intrare Ne vobis scribe et
pharisei et ppocrite. q decimatis mentā et anetū ciminū. et reliqstis
q grauiora sunt legis. iudiciū. mīam. et fidem Hec oportuit facere

et illa non obmittere **D**uces cecorum excolantes culicem. camelum autem gluti-
cientes **D**e vobis scribe et pharisei et hypocrite. qui sikis estis sepul-
cris dealbatis. qui a foris apparere hominibus speciosi. interius vero sunt
plena ossibus mortuorum et omni spurcicia **S**ic et vos a foris quidem pareris
hominibus iusti. intus autem istis pleni hypocritis et iniquitate **T**unc postmo-
dum legite evangelium hodiernum **D**icebat autem ihesus turbis iudeorum et pri-
cipibus sacerdotum **E**cce ego mitto ad vos **G**os. instruendos et reuocan-
dos ad me **p**phetas et sapientes et scribas quia in discipulis cristus
multi habuerunt spiritum propheticum. sicut iohannes euangelista **U**t in apo-
calypsi Alii etiam fuerunt scribe. sicut quatuor euangeliste qui scripserunt verba
et facta cristus. et etiam apostoli qui scripserunt epistolas ad instructionem populi
christiani **F**uerunt etiam sapientes. quia de diuinis et celestibus a deo illumi-
nati **E**t eis occiditis quia iacobus frater iohannis ab eis est occisus **U**t act. x.
Et sanctus Stephanus lapidatus **U**t act. vii. et multi alii **E**t crucifi-
getis **U**t petrum et andream fratrem eius. et philippum apostolum et multos alios
vos **E**t eis flagellabitis in sinagogis vestris **S**i patet in actibus apostolorum
Ubi dicitur quod omnes apostoli fuerunt simul flagellati a iudeis. et prohibiti ne predi-
carent in nomine ihesu. act. xiii. et petrus respondit dicens. **O**portet deo parere
magis quam hominibus **E**t persequemini de ciuitate in ciuitatem **I**n signum huius christus
discipulus suis dixit **I**oh. xv. **S**i me persecuti sunt et vos persequantur non
est seruus maior domino suo. **E**tiam dixit discipulus suis. math. x. **C**um vos
persecuti fueritis in una ciuitate fugite in aliam **U**t veniat super vos
id est generatio ista **O**mnis sanguis iustus **I**dem debita ultio per effusionem
sanguinis iustorum **Q**ui effusus est super terram a sanguine abel iusti **Q**uem frater
suus chabn occidit **I**dem deus respexit ad abel et ad munera eius **S**ed
ad chabn et ad munera eius non respexit **U**lque ad sanguinem zacharie filii
barachie quem occidistis **P**ropterea quia arguebat ex iussu et inspiratione
dei regem israhel cum populo suo **U**t. ii. palip. xxiij. **S**piritus domini induit
zachariam filium poiade sacerdotis. et stetit in conspectu populi dei. **Q**ua-
re transgredienti preceptum domini. et congregati aduersus eum **M**iserunt lapides
des iuxta preceptum regis et ipsum occiderunt inter templum et altare scilicet holocaustorum
quod erat extra templum. id est in atrio templi **N**otandum secundum **I**dem quod
abel fuit simplex homo et pastor ouium et illitteratus. **Z**acharias fuit
litteratus et legisperitus **P**er hos enim duos intelliguntur omnes iusti ab
eis occisi. et est sensus. **U**t veniat super vos omnis sanguis iustus. qui effusus
est a sanguine abel ulque ad sanguinem zacharie filii barachie **I**dem
est sanguine iusti minimi ulque ad sanguinem maximi iusti **A**men id est

fideliter dico vobis veniet hec oia sup generacōem istā id ē super
 populū iudapcū. qz p criminibus istis punitus est multipliciter di
 uersis tpiis? Iherusalē iherlm Hic ponit qtinēs p gentes. qz fre
 quenter dicit ciuitas q facere qd popul? in ea habitās facit q occidis
 pphetas Ip. id ē glueri occide et lapidas eos q ad te missi sūt
 id ē ad instructionē tuā. sicut patet in antiqs pphetis Quociēs vo
 lui gregare Ip. sub cultu vni? dei p fidē et caritatē filios tuos
 id ē iudeos q admodū gregat gallina pullos suos sub alas Hic
 ponit exēplū de gallina. ad ostendēdū affectū suū ad populū suū.
 Inter alias aues gallina videt magis affici ad gleruacōez et nutri
 cōem pullos Quā ambro. hec auis tam magnū affectū hz ad pullos
 ut eoz infirmitate affecta infirmetur. et eos alis suis ptegens con
 tra miluū pugnet et noluit Ip. qz pphetas ad eos missos gte
 sēt. et postea scū iohāne baptista. et ultio dñm nrm ihū xpm cū
 discipulis suis contēpleēt. ppe qd subditur hic pena Ece religue
 tur dom? vra Gor. i. tēplū et ciuitas deserta scz ppe destructio
 nem ciuitatis et tēpli. q facta ē p thptū et vespasianū in vīdictam
 mortis xpi et suoz pphetaz et etiā aploz Dico enī vobis. nō me
 videbitis āmō Ip. i. a tpe passionis xpi q de primo iminebat fu
 tura qn xps dixit illa verba donec dicatis. bñdicit? q venit in noīe
 dñi Ip. hoc erit qn crist? veniet ad iudiciū. Tūc enī iudei q in fine
 mūdi credituri sunt in cristū qn cognoscūt se ab antixpo eē deceptos
 tunc tpiis laudabūt et confitebūtur cristum

In die sancti iohānis euāgeliste.

In illo tpe Dixit ihs petro Seque me. conuers? petr? vī
 dit illū discipulū quē diligebat ihs sequentē. q et recubuit
 in cena super petro ei? et dixit Dñe qd est q tradet te. Hūc
 ergo cū vidisset petr? dicit ihū Dñe hic at qd. dicit ei ihs Sic eū nō
 lo manere donec veniā. qd ad te tu me seque Exiuit ergo sermo iste
 inf fratres. qz discipul? ille nō moritur Et nō dixit ihs. nō moritur
 sed sic nolo eū manere donec veniā qd ad te Hic est discipul? ille qui
 testimoniū phibet de hīs. et scripsit hec Et sci mus quia verum est
 testimoniū eius

Postilla

Dixit ihesus petro. seque. Iohis. xxi. Historia huius euan
 gelij facta est āno xpi. xxxiij. nonas april. feria. iij. luna.
 xxi. indicōe. vi. Quā incipiū illius euāgelij scribit scs iohā
 nes in eodē ca. Q xps post resurrectionem suam dixit petro Amen
 n i

amen dico tibi. Cū esses iunior cingebas te et ambulabas quo vole-
bas Cū at tenueris extendens man⁹ tuas et ali⁹ te linget. et ducet q̄
tu non vis Hoc at dixit significans q̄ morte clarificat⁹ esset deum
Et hoc cū dixisset Dixit ei sequere me Tho. scz ad passionē volunta-
rie. q. d. Non timeas mori p me. qz ego prius p te mortu⁹ sum. Cā
uers⁹ petr⁹ vidit illū discipulū quē diligebat ihes⁹ sequentē Ip. qz
reperat ire post cristū. sicut et petr⁹ qui recubuit in cena super pec-
tr⁹ eius et dixit Quadente petro. silenter interrogauit Dñe q̄s est q̄
tradet te Hunc cū vidisset petr⁹ dixit Dñe hic at quid Diligebat at
petr⁹ iohānē speciali dilectione Et cū intellexisset ex verbis xpī. qū
dixit ei sequere me scz in eodē genere mortis. q̄ esset p cristo cruci-
figēd⁹ Sollicitat et q̄rit de fine iohānis dicēs Hic at quid scz susti-
nebit. nūqd occidet. nūqd crucifigetur sicut et ego Ip. q. d. bonū ēēt
q̄ iste adiungeretur michi socius Dicit ei ih̄s. sic eū nolo manere
Tho. id ē ad senū venire Donc veniā Ip. aduocandū eū ad glāz
celestē de statu hui⁹ mundi Habetur enī in legenda scī iohānis. q̄
crist⁹ apparuit ei circa finē vite sue vocās eū ad glām quid ad te
Ip. qz ad petr⁹ non ptinebat scire qd deus ordinabat de iohāne i fut-
urū Sicut dictū est ap̄ is act. i. Non ē n̄m nosse tpa vel momēta.
q̄ p̄r posuit in sua potestate. scz tū ptinebat ad ipsū ōba cristi p̄mp-
te et humilit⁹ obedire Ideo subditur Tu me sequere q. d. scd⁹ aug-
nolo eū seq me p crucem et passionē sicut tu me seqris. sed manere
incarne donec veniā receptur⁹ eū in eternā beatitudinē Erūt ergo
sermo iste inter fratres Ip. id est apostulos qui erant vnici caritate
fraterna q̄ discipulus ille non moritur Tho. putauerunt q̄ dñs
dixerit eū sic debere manere. id est semper viuere. et non esse mori-
turū. donec crist⁹ veniret ad iudiciū. vñ q̄ nō esset sic intelligēdum
Iple iohānes consequēter declarat cum dicit Et non dixit ih̄s qz nō
moritur Quia scd⁹ veritatē mortu⁹ ē p separatiōem aīe a corpore. qz
quilibet homo debitor est mortis ex p̄mo⁹ parētum transgressionē
Itz ad hebre. ix. Statum est hoīb⁹ oīb⁹ semel mori sed sic nolo eū
manere Ip. hoc ē Non p martiriū me seq. tū qz i eo fuit p̄mptitudo
ad tollerandū martiriū. qū fuit pietus in feruentis olei doliū Iōa
illud pro martirio ab ecclesia colitur Quia secundū q̄ dicit beatus
aug. non est imp meritū patientie in iohanne q̄ passus non ē. et in
petro q̄ passionē sustinuit donec veniā Ip. assumēs aīam eius a
corpore. absqz tū angustia et dolore. qz iohēs dolorē mortis n̄ sēlit ex

148

speciali privilegio in signū integritatis virginalis. Hic est discipulus? ille. Ipse. scilicet iohānes. q̄ testimoniū p̄hibet de hīs. scilicet q̄ vidit et audiuit et scripsit hec. Ipse. modus enī antiq̄ fuit. q̄ illi scribebant historiā q̄ vidissent. Et iō dicit historia ab historiis q̄d est videre. Et iō iohānes q̄ vidit et audiuit scilicet v̄ba et facta cristi cōueniētissime potuit scribere et scire q̄ verū ē testimoniū ei? Tho. cui v̄tē credēdū ē.

¶ In die innocentium.

In illo tpe Angelus dñi apparuit in somnis ioseph dicens. Surge et accipe puerum et matrē ei? et fuge in egiptū. et esto ibi usq̄ dū dicam tibi. Futurū est enī. ut herodes querat puerum ad p̄dendū eū. Qui glurgens accepit puerum et matrē ei? nocte et secessit in egiptū. et erat ibi usq̄ ad obitū herodis. ut impleret q̄d dñm est a dño p̄ pphetā dicentē. Ex egipto vocavi filiū meū. Tunc herodes videns qm̄ illud esset a magis iratus est valde. Et mittēs occidit oēs pueros q̄ erant in bethleem et in oib? finib? eius a bimatu et infra scōz tēp? q̄d exq̄sierat a magis. Tunc impletū ē q̄d dñm ē p̄ iheremiā pphetā dicentē. Vox in rama audita est plorat? et ululat? multus Rachel plorās filios suos et noluit consolari quia nō sunt.

¶ Postilla

Ecce angelus dñi apparuit. Mat. ii. Historia hui? euāgelij facta ē āno xp̄i primo v̄uali pridie nonas februarij. Sabato. luna. xij. indicōe. iij. In initij illi? euāgelij scribit sc̄s mathe? in eodē ca. Tres magi accepto respōso in somnis ne redirent ad herodē. p̄ aliā viā reuerſi sunt in regionē suā. Qui cū recessissent. Ecce angelus dñi apparuit ioseph in somnis dicens. Surge et accipe puerū et matrē ei? et fuge in egiptū. et esto ibi usq̄ dū dicam tibi. Futurū enī est ut herodes querat puerum ad p̄dendū eum. Ipse. Deus p̄videns p̄secutiōez herodis p̄ angelū amonuit ioseph. ut puerum in egiptū portaret. Ad cui? intellectū notandū. q̄ herodes credidit p̄mo magos fuisse delusos ex appariciōe stelle fantastice. et iō tunc nō curauit de pueri inquisiciōe. S; postea oblato puero in tēplo in die purificaciōis. et a simeone iusto p̄dicato et manifestato et etiā ab anna pphetissa corā oī populo. V̄tē luce. ii. Tūc fama pueri nati et crescente voluit herodes ipsū p̄dere. Sed inter im ih̄s portatus est in egiptū. V̄tē seq̄t. Qui cōsurgēs accepit puerum et matrē ei? nocte. Ipse. prope timorē herodis ut negociū fieret magis occultū. et secessit in egiptum. et erat ibi usq̄ ad obitum herodis. scilicet p̄ septē ānos.

[ut adimpleretur qd dcm est a dno p pphetā] scz olee. vii. [dicētem. Ex egipto vocavi filiū meū Tūc herodes vidēs se illū a magis] Goz. qz nō redierunt ad ipsū irat? est valde [timens regnū suū] p dēre [et mittens occidit] id est occidere iussit [oēs pueros q erāt in bethleē et in oib? finib? ei?] Goz. ut crist? non effugeret a bimatu et infra] Goz. id est biennio et min? scz oēs pueros masculini sexus qui habebāt duos ānos vel min? Notandū qz occisio pueroz facta est post annū et qtuor dies a natiuitate cristi. qz herodes fuit impedi t? ab executōe hui? facti: qz fuit citatus ad curiā romanā ad petici onem filioz suoz ipsū accusantiū postq? āt fuit reuers? et in regno confirmat? Tunc impleuit de nece pueroz qd pūs concepit Tunc impletū est qd dcm ē p iheremiā pphetā [scz. xxi. ca.] dicentē Dox i rama [id est i excelsis] audita ē plorat?] Goz. qntū ad fletū pueroz. [et allulat?] qntū ad fletū matz Paruuli ei unū pariebātur dolorē. scz ppriū: sed matres duplicē. scz ppriū et alienū Rachel plorans filios suos p rachel intelligitur bethleē. qz rachel sepulta fuit iuxta bethleem Etz gen. xxv. Et ideo ratione sepulture dicta est mater ip sius bethleem et habitantiū in ea [et noluit consolari quia nō sūt] Ap. sub intelliguntur viuentes

In festo conuersionis sacti pauli.

Illio tpe Dixit spm s petre? ad ihū Ecce nos reliqm? oia et secuti sum? te. qd ergo erit nobis Ihs āt dixit illi Amē dico vobis. qz vos q reliqstis oia et secuti estis me In rege neratōe cū sederit fili? hoīs in sede maiestatis sue. sedebitis et vos sup sedes duodeci iudicātes duodeci trib? israhel. Et oīs q reliqrit domū. vel fratres. l sorores. ā pēm. ā matrē. ā vxorē. ā filios. aut agros ppe nomē meū. cētuplū accipiet et vitā et nā possidebit.

Postilla

Ecce nos reliqm? 4c. math. xix. Historia hui? euāgelij scā ē āno xpī. xxxij. v. kal. octobris. dñica. indicōe v. Amē in i rtiū illi? euāgelij scribit scs matheus. qz xps dixit discipul suis Amē dico vobis qz diues difficile itrabit i regnū celoꝝ Et faci lius ē camelū p forām acus trāsire ip diuicē itrare regnū celoꝝ Au ditis āt hūs discipuli mirabāt. di. qz ergo poterit saluus ē? Ait illi ihs apd hoies q i possibile ē. apd deū oia possibilia sunt Tūc petr? dixit ei Ecce nos reliqmus oia Goz. quō āt reliquit oia qui non oia. immo valde pauca habuit Respōdet oia reliquit qui nichil sibi

retinuit. oīa reliquit. qui voluntatē habēdi dimisit q̄ est capax oīmi
 volitorū. Nemo ei oīa habere potest velle at̄ potest et secuti sum? te
 quid ergo erit nobis? Ip̄. in p̄mo retribucōis p̄ tali voluntaria pau-
 pertate x̄ps respondet. Amē dico vobis. q̄ vos q̄ reliquistis oīa. et
secuti estis me. in regeneratione id est in iudicio tpe resurrectionis
mortuorū cū sederit fili? hoīs Ip̄. q̄ sicut in forma hoīs iudicat?
 est corā pplato. ita in forma humana iudicabit. Et d̄r act. i. Hic ihs
q̄ assumpt? est a vobis in celū. sic veniet sc̄z ad iudiciū Quia sicut in
 humanitate ascendit. ita in humanitate descēdet ad iudiciū. In se
de maiestatis sue Ip̄. In p̄rio enī aduentu sedet in sede humilita-
 tis. Sed in secūdo aduentu sedebit in sede maiestatis p̄ manifestam
potentiā sedebitis et vos sup̄ sedes duodeci iudicātes duodeci tri-
bus israhel Aduertendū hic sc̄dm l̄p̄. q̄ iudicare accipitur triplicif
omō principaliter sicut iudex q̄ p̄fert sententiā Et hoc mō sol?
 crist? iudicabit. Alio mō p̄ sedere in loco eminenti iuxta iudicē sicut
 assessoris iudicis. et hoc mō ap̄l̄i et alī p̄fecti cū cristo iudicabunt.
 Tercio modo accipitur large sc̄z sc̄tēt iā iudicis approbare. et si mō
 oīs electi iudicabunt. q̄ sententiā iudicis app̄bābunt. et oīs q̄ reli-
quit domū Gor. sc̄z pp̄riam vel fratres vel sorores quantū ad p̄-
pinquos nobis pares aut patrē aut matrē q̄ntū ad superiores ā
prox̄ q̄ntū ad collaterales ā filios q̄ntū ad inferiores ā agros
id est substantiā p̄pter nomē meū inuocandū p̄dicandū descēden-
dū Un̄ act. xx. dixit ap̄l̄s paul? Ego nō solū alligari sed mori para-
 tus sum in ih̄rl̄m p̄pter nomē dñi nr̄i ih̄esu cristi. Centuplū acci-
piet si q̄ bona tp̄alia p̄ x̄po dimiserit. bona gratie recipiet hic. que
ita excedunt bona tp̄alia. sicut centenari? numeri? excedit unitatē
et vitā eternā possidebit sc̄z in futuro

In festo purificationis marie virginis.

In illo tpe Postq̄ impleti sūt dies purgacōis marie sc̄dm
 legē moysi Tulerunt ih̄esū in ih̄rl̄m ut sifterēt eū domū
 sicut scriptū est in lege dñi Quia oī masculinū adapperi-
 ens vulnā sc̄m dñō vocabitur Et ut darent hostiā sc̄dm qd̄ dñm est
 in lege dñi per turtur̄ aut duos pullos columbar̄. Ecce homo erat ī
 iherusalē cui nomē symeon. et homo iste iust? et timorat? expectās
 consolacōez israhel. et spūllcs erat in eo et responsū acceperat a spū
 sancto Non visurū se mortē nisi prius videret x̄pm dñm. et venit ī
 spū in templū. et cum inducerent puerū ih̄esum parentes eius. ut

facerent scdm consuetudinē legis pro eo. Et ipse accepit eū in vlnas
suas et bñdixit deū. et dixit. Nunc dimittis serū tuū dñe scdm ver-
bum tuū in pace. Quia viderunt oculi mei salutare tuū. Quod pas-
cisti aū faciē oīm populorū. Lumen ad reuelacōem gentiū et gl'am
plebis tue israel.

Postilla

Postq̃ impleti sunt dies purgacōis. Iu. ij. Historia huius
euāgelij facta ē anno xpi. p̃rio. iij. nonas februarij. feria.
v. luna. xi. idicōe. iij. Anticiū illi? euāgelij scribit scs
lucas illud euāgelij qd lectū est in die circūcisionis. Postq̃ cōsū-
mati sunt dies octo ut circūcideretur puer. vocatū ē nomē ei? ih̃s.
qd vocatū est ab angelo p̃uiscip̃ in utero conciperetur. et statim sequitur
euāgelij hodiernū. Postq̃m impleti sunt dies purgacōis marie
scdm legē mōpti. Notandū scdm gor. qd lex purificacōis leui. xij.
erat. qd mulier q̃ suscepto semine peperisset masculū imunda esset vij.
dieb? sepato a gl'ia hoīm. et die octauo circūcideretur infācul?
et post dictos dies septē. maneret mulier trigintatrib? dieb? sequē-
tib? in purificacōe sanguinis sui. abstinens. nō a cōsortio hoīm: s; ab
igressu tēpli. et die q̃dragelimo offerebat infans in tēplo. et mu-
nere p̃ eo. Si autē feminā peperisset. imūda ēēt q̃tuordecim dieb?. et in
octuagesimo die purificabat sū oblatōe. Tulerūt iqm̃ ih̃esū quadra-
gesimo die. in iherusalē scz in tēplo. parentes eius scz maria mē-
ei? et ioseph pater ei? putatiū? ut sisterent eū id ē offerrent et con-
secrarent. Et di. glo. iterli. dñs Quia oē masculū adapperit? vult
nam sctū dño vocabitur. Ip. i. primo nascēs cuiusmōi erāt p̃mo
geniti. Et ut darent hostiā sicut scriptū ē in lege dñi scz leui. xij. ca.
[par turturū aut duos pullos colūbarū] Gor. Ista erat oblatio pau-
perū. q̃ n̄ poterant habere agnū. q̃ erat oblatio dñitum. Dez tñ ip̃a
beata virgo p̃ciosiorē agnū. scz illū q̃ tollit pctā mundi obtulit.
Sciendū scdm lp̃. qd beata virgo n̄ tenebat ad ista q̃ dca sunt de puri-
gatione. qz leuitici. xij. scribit. Mulier si suscepto semine pepit mas-
culū imūda erit septē dieb? Et ideo lex illa ligat tñ mulieres de vi-
rili semine concipientes. qd n̄ habuit locum in beata virgine maria.
necum si eius fili? circumcidi voluit et alia legalia seruare ex sua
humilitate. quamuis non teneretur. Sic beatissima virgo maria.
que fuit humilima inter mulieres. voluit obseruare. Et ecce homo
erat in iherusalem que est ciuitas sancta [cuius nomen erat sp̃uer-
on] Ip̃. ex quo patet eius fama. Quia inter omnes sacerdotes erat

famos? et noiat? Iust? q ad deū expectans redēptionē israhel
 Cor. in desiderio boni pmissi et spūscs erat in eo Ip. quatū ad
 grē plenitudinē. qz habuit speciales illuminacōes et glosacōes di-
 uinas et responsū accepit a spū scō Ip. In oracōib? suis deuotis
 ad deum Non visuz se mortē Cor. i. nō se expituz mortē carnis
 nisi videret pri? xpm dñm id vez messpā in lege pmissū et veit
 in spū in tēplū Ip. i. p. reuelacōez spūscī. ut videret xpm sicut fuit
 ei pmissū Et cū inducerent puez ihm parentes eius Ip. ad faciē
 dū ea q pōicta sunt scdm legē et ipse accepit eū in vlnas suas Ip.
 cū maximo cordis gaudio et bñdixit deū gratias agādo de tanto
 bñficio et dixit Nunc dimittis serū tuū dñe scdm verbū tuū i pa-
ce Ip. i. de cetero dimittes me de hac vita transire in cordis quiete.
Quia viderunt oculi mei salutare tuū id ē xpm saluatore Ip. Te-
 tanter enī descendere voluit ad limbū patz ex q sciebat saluatore na-
 tum Quod parasti aū faciē oīm populoz Ip. i. corā oib? populis.
 quib? millerū icarnacōis et redēptionis pōicatū est p aplos. scōz
 qd ē in ps. xviij. In oīm terram exiit son? eoz 2c. lumen ad re-
uelacōem gentiū Ip. qui prius errore tenebant et glām plebis tue
 israhel Magna est enī glā iudeis ad cristi fidem conuersis. quia
 cristus scdm carnem natus est de iplis.

In festo cathedre sancti petri

In illo tpe venit ihs in ptes philippi. 2c. Hoc euāgelū cū tua pos-
tilla quere infra in festo aploz petri et pauli

In festo sancti mathie apłi

In illo tpe. respondēs ihs dixit Confitebor tibi pac dñe ce-
li et terre. qz abscondisti q a sapientib? et prudentib? et
reuelasti ea puillis Ita pē qm sic fuit placitū añ te. ōnia
 michi tradita sunt a pē meo. et nemo nouit filiū nisi pater. neq; pa-
 ter quis nouit nisi fili? et q voluit filius reuelare Venite ad me oēs
qui laboratis et onerati estis. et ego reficiā vobis Tollite iugū meū
sup vos. et discite a me qz mitis sū et humil corde. et iuenietis requē
aiab? vestris Iugum ē meum suauē ē. et onus meum leue

Postilla.

Confitebor tibi pē dñe. 2c. Mat. xi. Historia hui? euāgelij
facta ē anno xpi. xxxi. pdus decēbris. luna. x. indicōe. iij.
Ant incipit illi? euāgelij scribit sac? mathe? in eodē ca-
pitulo dixit phariseis et iudeis Venit ei iohānes. neq; māducās
 n iij

neq; bibēs. et dicunt demoniū habes. venit fili? hoīs manducās & bibens. et dicunt **Ecce hō vorax & potator vini. publicanoꝝ et peccatorū amic?** Tunc post hec verba seq̃tur euangeliū hodiernū. **Cōfitebor tibi pater** | **li. id est ad gl̃am tuā declaro** | **qz abscondisti hec** | **Ap. i. i. miseria fidei** | **a sapientib?** et prudentib? | **scz scribis et phariſeis in sua sapientia confidētib?** et isti sunt sapientes in oculis suis sed nō simplicit̃ | **Et reuelasti ea puulis** | **Ap. i. i. humilib?** **Ex si patz qz tam ex pte credētū fuit eoz humilitas. q̃ ad verā sapientiā dīlponit** **Utz puer. xi. ubi humilitas ibi sapientia. Ex pte at nō credētū fuit eoz supbia. q̃ est execratiua intellect?** **Ita pater qm̃ sic fuit placitū aū te** | **qz abscondisti ab illis et reuelasti istis** | **Oīa michi tradita sūt** | **gor. i. i. dominiū sup oīa** | **et nemo nouit filiū nisi p̃r** | **gor. essentialiter plene et pfecte. hoc dico ppter hoīes qui cognoscūt p̃r fidē** | **neq; p̃r q̃s nouit nisi fili?** | **li. Cris?** ē mediator dei et hoīm **ideo noticia diuinoꝝ ad nos dirigitur p ip̃m. ideo seq̃r** | **Cui uoluerit fili? reuelare** | **Ap. et qz dei fili? est mediator dei et hoīm** **ideo se cure possum? accedere ad ip̃m. Vñ dicit** | **Venite ad me oēs q̃ laboratis et onerati estis. et ego reficiā uos** | **Ap. In plenti p gratiā et in futuro p gl̃am** | **Tollite iugū meū sup uos** | **Ap. i. i. legē euāgelicā** | **et discite a me qz mitis sū** | **Ap. nullū ledendo** | **& humilis corde** | **nemine cōtemnēdo** | **et inuenietis requiem aīab? ṽris** | **scz in p̃nti et in futura** **Vñ aug. Inq̃etū ē cor meū donec requiescat ī te. Que qdē q̃es inchoat hic. sed in patriā pficiet. Utz apoc. xiiij. Ammodo iā dicit sp̃s ut requiescant a laborib? suis** | **Iugū enī meū leue est et on? meū leue** | **qz scdm qd̃ dī ioh̃is. v. Mandata ei? grauiā nō sunt. qd̃ exponens aug. dīc. scz amanti** **Vñ beda Quid iugo cristi luauī? qd̃ onere leui?** | **scz abstinere a malo. bonū uelle. oēs amare. et na seq̃. p̃ntib? nō capi** **Rolle alijs facere qd̃ nō uis pati**

In festo annūciatōis marie uirginis In illo tpe miss? ē āgel? gabriel a deo ī ciuitate galilee cui nomē nāzareth. ad uirginē despōsatā uiro. cui nomē ioseph de domo dauid et nomē uirginis maria **Et igress? ad eā āgel? dixit. Ave gr̃a plena dñs tecū. bñdicta tu in mulierib?** | **q̃ cū audisset t̃ba ta ē in sermone eius** **Et cogitabat q̃lis eēt ista salutatio. et ait āgel?** **Re timeras maria. inuēisti gr̃az apd̃ deū. ecce gēpies ī utero et paries filiū. et uocabis nomē ei? ihsū. hic erit magn? et fili? altissi uocabitur. et regnabit ī domo iacob. & regni ei? nō erit finis. dixit maria ad**

angelū Quō fiet istud qm̄ viz n̄ cognosco Et respondēs āgel⁹ dixit
ei Spūs s̄s supueniet in te. et virt⁹ altissimi obūbrabit tibi Ideoq;
et qd̄ nascetur ex te sc̄m̄ vocabis fili⁹ dei. Et ecce elisabeth cognata
tua et ipsa concepit filiū in senectute sua. et hic mensis est sext⁹ illi
q̄ vocat̄ sterilis Quia n̄ erit impossibile apud deū oē v̄bū Dixit at
maria Ecce ancilla dñi fiat michi sc̄m̄ verbū tuū.

Postilla

Mist⁹ est angel⁹ gabriel a deo 2c. Luce. i. Historia hui⁹ euā-
gelij facta est anno cristi primo vsuali. viij. kal. april fe-
ria. vi. luna. xv. indicōe. iij. Ann̄ iniciū illi⁹ euangelij scri-
bit sanct⁹ lucas in eodē ca. Angel⁹ gabriel apparuit zacharie in
tēplo di. Ne timeas zacharia qm̄ exaudita est deprecatio tua Et uxor
tua elisabeth pariet tibi filium et vocabis nomē ei⁹ iohānes. et erit
magn⁹ corā dño. vinū et licerā nō bibet. et spū scō replebitur adhuc
ex utero matris sue Et postmodū cepit elisabeth uxor ipsi⁹ et oc-
cultabat se mensib⁹ quinq; dicēs Quia sic fecit michi dñs in dieb⁹
resperit auferre obprobriū meū inter hoīes In mensi at̄ sexto. scz a cō-
ceptu p̄cursoris Mist⁹ ē āgel⁹ Gor. i. nunci⁹ vel legat⁹ gabriel
N̄ beda Gabriel fortitudo dz. qz illū nunciabat qui debellare dia-
bolū veniebat in ciuitatē galilee Gor. In ciuitate gripi voluit. qz
oēs hoīes ad vnitatē supne ciuitatis vocare venit et inhabitare fe-
cit cni nomen nazareth ut impleteretur illud p̄phetiā. Mathei. ij.
qm̄ nazaren⁹ vocabitur ad virginē desponsatā viro Ip̄. hoc diuī
na ordinatōe factū ē. ut desponsaret̄ anteq̄ impregnaret̄ Pri⁹ ex
pte pueri. ne ab infidelib⁹ tanq̄ illegitime nat⁹ abiceret N̄ ābro-
sup lu. q̄ herodi q̄ iudeis posset ascribi si natū ex adulterio viderē
tur p̄seq̄ ita ut puer nat⁹ a ioseph nutriretur N̄ dz pater ei⁹. qz nu-
trici⁹ eius fuit Secūdo expte matris. ut sc̄m̄ ambro. p̄ hoc ab ifa-
mia liberaretur. itē sc̄m̄ ihero. ut virgini a ioseph exhiberet mi-
nistrium cui nomē ioseph de domo dauid ad ostendēdū qz cristi⁹
descendit de semine dauid. sicut fuerat p̄ p̄phetas p̄dictū Nā maria
et ioseph cui desponsata fuit. erant de eadē tribu scz ipsi⁹ dauid. iū-
gebant enī ut frequētius mulieres viris de tribu sua et nomē vir-
ginis maria Ip̄. qz at̄ hic ponūtur tot noīa ppria scz angeli missi
virginis ad quā missus fuit sponsi sui et loci. hoc fuit ad ostenden-
dum certitudinē historie Et ingressus angelus ad eā Gor. ex hoc
patet qz n̄ erat foris i publico Nā bern. supmissus est. di. qz i gress⁹

in secreto cubiculo ubi clauso super se ostio orabat premissi in abscondito
Si enim conceptio percursoris fuit denunciata patri occupato in sacro of-
ficio **Matz luce. i.** Multo probabilius est quod conceptio saluatoris denuncia-
ta fuit virgini in deuotione et oratione actualiter existenti. immo aliqui
doctores volunt quod beata virgo illud dictum propheticum actu legit. **utz pla.**
l. Ecce virgo concipiet et pariet filium. quando angelus ad eam intravit
dicens Aue gratia plena. **Qd** exponit ihero. in sermone de assumptione
Et bene plena. quia ceteris per partes prestat gratia **Marie** deo tota se similes in-
tudit plenitudo gratie **Ne** ista gratia non solum impleuit eius mentem sed etiam
ventrem in quantum singulari gratia dei factum est ut conciperet saluatorem **dñs**
terum **Ip.** non tamen per essentiam. potentiam. et presentiam. quodlibet est in omnibus rebus
Ne solum per gratiam eo modo quod est in sanctis hominibus. sed etiam per carnis assumptionem
nam quia corpus deitati unicum fuit formatum de beate virginis purissimis
guttis sanguineis. et intra virginis viscera latuit nouum membris **bñ**
dicta tu in mulieribus **Ip.** id est per omnibus mulieribus. Nam et mulieres
benedicunt in te sicut viri in filio. Sunt enim aliquae mulieres benedictae quia
virgines. sed non fecunde. aliquae fecundae sed non virgines. sed si simul uirgo
et fecunda quod cum audisset turbata est **Ip.** beata virgo solita erat uide-
re angelos. ideo de apparitione angeli non fuit admirata vel turba-
ta. sed de salutacione insolita. quia nichil mirabilius est uere humiliter quam sua
exaltacio. et ideo cum beata virgo esset humilissima audiens salutacionem
tante excellentie turbata fuit. non turbacione incredulitatis sicut sacha-
rias pater iohannis baptiste **Matz lu. i.** Sed turbata fuit turbacione admi-
racionis **Un** sequitur turbata est in sermone eius **scz** angeli non autem in uisione
et cogitabat qualis esset ista salutatio **Ip.** quando enim turbata fuit uir-
ginali ueracundia ostendit. quod autem cogitauit de salutacione declarat prudē-
tiam marie. et ideo angelus eam glorificat dicens Re timeas maria **li.** id est de
salutacione insolita **Inuenisti** enim gratiam apud dominum non solum per te.
sed per toto genere humano **Ecce concipies in utero** **Ip.** hec conceptio
facta est per uirtutem spiritus sancti intra uterum virginis corpus filium formantis
et paries filium **Ip.** uirgo permanens in partu sicut et in conceptu et no-
tabis nomen eius iherusalem **Ip.** non dicit impones. quia si nomen fuit impositum a
deo patre. secundum quod fuerat predictum a deo patre. **utz** ista. **lxij.** **Vocabis**
et nomen nouum. quod os domini notauit. sed illud nomen fuit diuulgatum per
angelum christi marie et ioseph **Ihs** autem inter prestat saluator. de quo dicit mat-
th. **Vocabis** nomen eius iherusalem. ipse enim saluum faciet populum suum a peccatis
eorum hic erit magnus **Un** in ps. **xlviij.** magnus dominus et laudabilis

nimis. et magnitudinis ei? nō ē finis | et filii? altissimi vocabitur |
 id ē ipsi? dei . qui sol? ē altissim? . hō ei alt? est inter creaturas cor-
 porales . sed angel? altior. de? at sol? altissim? . Dñ in ps. lxx. Tu
solus altissim? in ōni terra | Et dabit illi dñs de? sedē dauid p̄ris
 ei? et regnabit ī domo iacob | Cor. i. in oib? electis q̄z uniuersitas
intelligitur | p̄ domū iacob | id est familiā iacob . que tota recepta est
 in populū dei | in eternū | qz et hic p̄ grām et in futuro per gloriā
 | et regni eius nō erit finis | . Ip. Cris? ei nō solum in quantū de?
sed etiam in quantū homo regnabit in eternū . non solū sup hoīes .
sed etiam sup angelos | Dixit autē maria ad āgelum . quō fiet istud
 qm̄ vix n̄ cognosco | Ip. i. cognoscere nō ppono . scdm illud qd di-
cunt doctores catholici . Beata virgo anteq̄ desponsaretur ioseph
habuit obseruantia castitatis virginalis in desiderio nō tñ expresse
Sed cū postea deo ordinante esset desponsata ioseph . q̄ erat in sibi
ppolito simul emisit notū | et respōdēs angelus dixit ei . Spūscs
superueniet in te | Ip. i. non gēpies modo humano sed diuīo . qz n̄
virtute seminis viril . sed virtute spūscī | et virtus altissimi obū
brabit tibi | qz in beata virgine sub umbra carnis latuit virtus deī
 tatis | Ideoqz et qd nāscet ex te | Cor. i. ex tua vera natura | sanctū |
 qz de sancto non nāscetur nisi sanctum | vocabitur filius dei | Ip. n̄
adoptiuus sicut aliq̄ . sed naturalis | ecce elisabeth cognata tua et ip̄a
 concepit filiū in senectute sua . et hic mensis est sextus illi q̄ vocatur
 sterilis | Ip. eius enī sterilitas a tanto tpe iam erat nota . q̄ sic voca-
batur | Quia nō erit impossibile apud deū ōē ōbū | id factum . quia
 dicere dei est facere Dñ ps. xlviii. Dixit et facta sunt . ipse mādauit
 et creata sunt | Dixit at maria Ecce ancilla dñi | Dñ bern. q̄ ē her tā
 sublimis humilitas . q̄ credē n̄ nouit honorib? . inolestē gl̄a nescit
 mē dei eligitur . et ācillā se noīat | fiat tñ scdm ōbū tuū | Ip. q̄ statī
 factū ē . qz virtute dei concepit filium

In festo scōz philippi et iacobi.

In illo tpe d. i. d. l. Non turbetur cor v̄rm. Credite in deū.
 et in me credite In domo patris mei mansiones multe sūt
 Si q̄ minus dixissē vobis : quia vado pare vobis locum
 Et si abiero et p̄parauero vobis locū Iterz venio et accipiā nos ad
 meip̄sū . ut vbi ego sū et vos sitis . et q̄ ego vado scitis et viā scitis
 Dicit ei thomas . Domine nescimus quo vadis . et quō possumus
 viam scire . dicit ei ihesus Ego sū via . veritas . et vita Remo v̄rit

ad p̄ez nisi p̄ me. Si cognouissetis me et patrē meū cognouissetis
utiq; et ā modo cognoscetis eū et uidistis eū Dixit ei philipp⁹ Dñe
ostēde nobis patrē et sufficit nobis. dicit ei ihs. Tanto tpe nobiscū
sū et nō cognouistis me. philippe q̄ uidet me uidet et patrē meum.
quō tu dicis. onde nobis patrē Rō credis q̄ ego in p̄e et p̄ i me ē
Verba q̄ ego loq; vobis a meipso non loq; P̄ ē at in me manēs ip̄e
facit opa Rō credis q̄ ego in p̄e et pater in me est Alioquin ppter
opa ip̄a credite Amē amē dico vobis Qui credit in me opa q̄ ego fa
cio et ip̄e faciet. et maiora horū faciet. q̄ ego ad p̄ez vado. et q̄cūq;
petieritis in noīe meo hoc faciā.

Postilla

Non turbetur cor v̄m. Iohis. xiii. Historia hui⁹ euāgelij
dixit ihs anno ei⁹. xxxiii. iv. kal. april. feria. v. luna. iiii.
indicōe. vi. An̄ iniciū illi⁹ euāgelij scribit sac̄? iohēs
petr⁹ dixit ad ih̄m post cenā factā Dñe q̄ vadis. rēdit ihs Quo ego
vado nō potes me mō seq. seq̄ris at postea Dicit ei petr⁹. q̄re n̄ pos
sum te sequi. modo aīam meā p te ponā. Rēdit. ihs. aīam tuā p̄o
me ponis Amē dico tibi. non cantabit gall⁹ donec me ter neges. et
erit discipul⁹ suis Non turbetur cor v̄m Ip̄. Cris⁹ p̄dixerat disci
pulis iude p̄dicōem et petri negatōem et suā passionē ⁊ mortē. que
oīa erāt discipul⁹ turbacōis materia. iō dicit Rō turbetur cor v̄m
q̄ si pusillanimes effecti p̄p̄ illa iā p̄dicta Creditis in deū et i me
credite Ip̄. in q̄ ostendit suā deitatē In domo patris mei mansio
nes multe sunt Tho. Dom⁹ patris hic vocatur gl̄a celestis. in qua
sunt multe gradus et diuersa p̄mia meritoz. q̄ alia ē claritas solis
alia lune. alia stellaz. q̄ unusq; h̄nto pl⁹ deū hic diligit. tāto cla
rius ibi deū videt Si q̄ min⁹ dixissem vobis. Ip̄. q̄. d. si in celesti
beatitudine esset aliqd min⁹. et defectuosū dicerē vobis q̄ vado pa
rare vobis locū in passione sua. et apperuit vobis ianuā regni ce
lestis Si abiero et p̄parauero vobis locū. itez venio Tho. hoc fit i
morte cuiuslibet electi et ultimo ad iudiciū extremū et accipiā vos
ad meipsum Thomas de acq̄. i. introducā in locum paratū. et in
mansiones celestes Et vbi ego sum Tho. qui sum caput vestrum
et vos litis Tho. qui estis membra mea. quasi diceret. vnā me
cum gloriā habetis et quo ego vado scitis Cor. scz ad patrem
et viā scitis li. viam p̄ quam iuit cris⁹. que fuit passio et mors
iplius Dicit ei thomas. Dñe nescim⁹ q̄ vadis. et quomodo possu
mus viam scire Dicit ei ihs Ego sum via Ip̄. inq̄ntū homo. q̄

via q̄ gessi in humanitate sunt via pducens vos ad gl'am | veritas
 et vita inq̄ntū deus. qz veritas illuminat intellectū. et vita quie-
 tat ⁊ satiat desideriū. vel sic scōm thō. Ego sū via dūcēs. veritas lu-
 tens. vita pascēs. Vel sic. ego sum via non errans. veritas n̄ fallēs
 vita non mortificās. Nā ambro. Ingre diamur hanc viā. teneam?
 veritatē. seq̄mur vitam. Nemo venit ad p̄m nisi p̄ me | Ip̄. i me
 credendo et me opere imitando. Si cognoscetis me | Li. p̄fecte q̄ntū
 ad deitatē | et patrē meū utiqz cognoscetis | qz p̄f et fili? sūt unū
 in deitate | et cognoscetis eū amodo | qz post resurrectionē suā ape-
 ruit illis sensū ut intelligerēt scripturas. Itz lu. xxiij. Et extūc disci-
ipuli xp̄i habuerūt pleniorē cognitiōē de misterio trinitatis | et vi-
 distis eū | Ip̄. Quia videndo xp̄m. viderunt suppositū filiū in q̄ est
 idē qd pater. et sic in filio patrē viderāt. Dicit ei philipp? dñe ostē-
 de nobis patrē et sufficit | Ip̄. q. d. dñe credo v̄bis tuis. sed patrē vi-
 dere desidero. Credit enī philipp? qz p̄f posset videri oculis corpo-
 ralib? sicut et fili? | Dicit ei ihs | Ip̄. ostendendo qz p̄f nō videt ocu-
 lis corporalib? in hac mortali vita. ideo seq̄tur. Tanto tpe vobis-
rum sū et nō cognovistis me | Ip̄. q. d. magna ruditas est qz tamdiu
 doctrinā meā audistis. et adhuc ita parz me cognoscitis scōm deita-
 tē | philippe q̄ videt me | Ip̄. scōm deitatē | videt et patrē meū | Sicut
 enī pater nō videtur nisi cū beatitudine. Sic nec filius in sua deita-
 te. qz visis est merces scōz | quō tu dicis. ostende nobis patrē | Ip̄. qz
 oculis corporalib? non ē visibilis. Non credis qz ego in patre et p̄f
in me est | Ip̄. q. d. Idud debes credere et sufficit tibi ad salutē | verba
 que ego loquor a meipso nō loquor | id est ab humanitate tū. sed ex
 deitate. Pater at̄ in me manēs ipse facit opera | Ip̄. fili? enī et pater
 sunt unū in virtute operativa. ex q̄ fiebant opera miraculosa | non
 credis qz ego in patre et p̄f in me est | Thō. p̄ idem p̄ritatē essentie. ⁊
 in distinctiōē p̄sonaliter | alioquin p̄pter opera ipsa credite | Ip̄. q. d.
 Si verba non inducunt vos ad credendū opera miraculoz nature
 deitatem transcendētia debent vos ad hoc inducere | Amen amē dica
 nobis. qui credit in mē. opera q̄ ego facio et ipse faciet | Thō. i. filia
 in genere. Quia sicut ego curavi infirmos et suscitavi mortuos. sic
 et ipse suscitabit. et sic de alijs | et maiora hoꝝ faciet | Ip̄. hoc p̄rio pa-
 tet. qz plures conuersi sunt ad fidem p̄ predicatiōem ap̄loꝝ. q̄ p̄
 dicatiōem cristi. quia p̄ eos conuersa est multitudo gentium. per pre-
 dicatiōē autē cristi pauci iudeoꝝ. Item ap̄li predicabant in oib?

figuis **U**t act. ii. Crisostomus ait predicabat in una sola lingua scilicet hebraice
Secundo in miraculis Quia apostoli maiora miracula fecerunt Mag
num enim reputatum fuit quod infirmi sanabatur ad tactum fibrie vestimentorum
christi. ut habetur mar. vi. Sed maius videtur quod ad tactum umbre pe
tri sanabantur infirmi **U**t act. v. Item christus tres mortuos suscitauit
Sed andreas simul et semel quadraginta viros submersos suscitauit.
ut habetur in legenda sua Quia ad patrem nado Thoma ut assistam
vultui dei pro vobis et si quid perieritis patrem in nomine meo Thoma peti
mus ad salutem Nam nomen eius est ihesus. qui saluator interpretatur hoc faciam
Thoma In quo ostendit quod habet eandem potestatem cum patre hoc faciam Item scilicet
eadem virtute qua et pater.

In festo inventionis sancte crucis
In illo tempore Erat homo ex phariseis nicodemus nomine hoc euangelium
cum sua postilla quere ante in festo trinitatis.

In festo iohannis ante portam latinam
In illo tempore dixit ihesus petro. sequere me. quere hoc euangelium
cum sua postilla quere ante in festo iohannis

In festo iohannis baptiste.

In illo tempore Elisabeth impletum est tempus pariteri et peperit filium.
Et audierunt vicini et cognati eius Quia magnificauit dominus
miseriam suam cum illa. et congratulabatur ei Et factum est in die oc
tavo venerunt circumcidere puerum. et vocabant eum nomine patris sui sacha
ria. et respondens mater eius dixit Requeam. sed vocabitur iohannes. et dixe
runt ad illam. quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc no
mine Annuebant autem patri eius quem vellet vocari eam. et pos
tulans pugillarem scripsit dicens. Iohannes est nomen eius. Et
mirati sunt universi Apertum est autem illico os eius et loqueba
tur benedicens deum Et factus est timor super omnes vicinos eorum
et super omnia montana iudee divulgant omnia verba hec Et posuerunt omnes
qui audierant in corde suo dicentes. Quis putas puer iste erit. etenim
manus domini erat cum illo. et scharias pater eius impletus est spiritu sancto
et prophetavit dicens Benedictus dominus deus israel. quia visitauit et fecit
redemptionem plebis sue

Elisabeth impletum est tempus etc. **I**u. i. Historia huius euangelii facta
est anno christi. i. usuali. viii. kal. iulii. feria. vi. indicione. iiii. **A**n
incipit illius euangelii scribit sanctus lucas. quod postquam maria concepit ihesum
exurgens maria abiit in montana et intravit domum scharie et salutauit

elisabeth. et māsīt cū ea f b? mēlib? Nā mēli sexto a cōceptiōe ioh̄is
 venerat maria ad elisabeth. et mēse nono nat? ē iohannes. Nā hic
dz. Elisabet impletū est tēp? pariendi. Ip. scz nouē mēsiū et pe-
 perit filiū. sicut p angelū fuerat p̄dictū et audierūt vicini. Ip. id ē
 illi q̄ erant ei cohabitantes et cognati q̄ erant ex eius glanguini-
 tate et affinitate quia magnificauit dñs misericordiā suā cū illa.
 Ip. i. magnā misericordiā fecit ei. auferendo sterilitatis obpbziū. et
 dando ei tñ et talē filiū sicut annūciatū est mirabiliter. et concep-
 tū supnaturaliter et congratulabant. et scdm q̄ dixerat angelus
 zacharie. Multi in natiuitate ei? gaudebūt. Et factū est die octauo.
 scz a natiuitate p̄cursoris. venerunt circūcidere puerz. sicut p̄cipit
 gen. xxi. Et quia in circūcisione iponebat tunc nomē. sicut modo
 in baptismo. id̄ legitur. Et vocabāt eū noīe patris zachariā. Ip. qz
 istud fuit antiquus satis cōmuniter obseruatū. et adhuc obseruatur
 frequēter. maxime in magnis p̄sonis. q̄ fili? p̄mogenit? noīatur
 noīe patris et respondens mater ei? dixit. Requaq̄. scz vocabitur
 zacharias. sed vocabitur iohānes. Ip. hoc enī tibi fuit a deo reuelā-
 tum. qz a marito non didicit cū fact? esset mut? anteqm̄ rediret ad
 eam de templo. et dixerunt ad illā. qz nemo ē in cognacōe tua qui
 vocetur hoc noīe. scz iohannes. Ip. cognatio hic p̄pinq̄tas generis
 vocat. de q̄ null? sic fuerat vocat? scz de cognacōe elisabeth v̄l ma-
 riti eius. Innuebant āt patri eius quē vellet vocare eū. scz p̄ signa
 visibilia. Ex q̄ patet q̄ zacharias nō tñ fuit mutus. sed etiā surd?
 Si enī potuisset itelligere verba. q̄suissent ab eo p̄ v̄ba et n̄ p̄ talia
 signa et postulans pugillarem. id̄ est tabulū ad scribendū. scrip-
 sit dicens. Iohannes est nomē ei? et mirati sunt vniuersi. Cor. de cō-
uenientia inter patrē et matrē q̄ntū ad pueri noīacōem. Aptū ē āt
 illico os ei? Cor. Non p̄ morā qz nescit tarda mollimina spūscī
gratia. Nā ambro. Soluit fides linguā quā incredulitas ligauerat.
 et fact? est timor magn? sup oēs vicinos eoz. Ip. id̄ est admiratio
 magna vel timor deo. qui sic mirabiliter punierat zachariam et
 liberauerat et sup oīa montana indee diuulgant oīa v̄ba hec. si. qz
 facta insolita et mirabilia libenti? narrantur et posuerūt oēs q̄ au-
 dierant in corde suo qz talia magis memorie cōmendātur. dicētes
Quis putas puer iste erit. q. d. valde magn? erit. etenī manus dñi
 erat cū illa. si. id̄ est viri? dei operatiua miraculoz in eius annun-
 tiacōe. ḡceptōe. et natiuitate oīēsoz. ex q̄b? ratiōabilis gludebat

magnitudo pueri futuro corā deo. sicut p̄dictū ē ab angelo satharie
patri ei? erit enī magn? corā dñō. et satharias p̄ ei? implet? ē spū
sāto. ⁊ pphetavit dicēs B̄ndict? dñs de? israhel qz visitauit | Goz.
Dñs ihel? gen? humanū in sua incarnacōe visitauit | et fecit redēp
tionē plebis sue | in sua passione.

In festo visitacōis beate marie virginis.

In illo tpe Exurgēs at maria abiit in montana cū festina
tione in ciuitate iuda et intrauit domū satharie. et saluta
uit elisabeth. exultauit ifans in utero ei? . et repleta ē spū
sco elisabeth. et exclamauit uoce magna. ⁊ dixit B̄ndicta tu in f mu
lieres et b̄ndict? fruct? ventris tui. et nū michi hoc ut veniat mat
dñi mei ad me. ecce ei ut facta est vox salutacōis tue in aurib? meis
exultauit in gaudio infans in utero meo Et beata q credidisti. qm
pficientur in te que dicta sunt tibi a dñō Et ait maria Magnificat
anima mea dñm Et exultauit spūs me? in deo salutarī meo.

Postilla

Exurgens maria abiit in montana ⁊c. Iu. i. Historia hui?
euāgelij facta est anno cristi p̄rio vltiali. ij. nonas april.
feria. ij. luna. i. indicōe. iij. Et reuēsa est in domū suā āno
xpi ubi sup. iij. nonas iulij sabbato. luna. iij. indicōe. iij. Ad inicitū
illi? euāgelij scribit scs lucas. Quā āgel? in annunciacōe dñi dixit
ad mariā matrē cristi. et ecce elisabeth cognata tua et ipsa concepit
filiū in senectute sua. et hic est mensis sext? illi q vocat̄ steris. quia
nō erat īpossibile apud deū oē ōbū. Dixit autē maria. ecce ancillā
dñi fiat michi scdm ōbū tuū. et discessit ab ea angel? . et statī seqtur
| Exurgens maria | scz de loco in quo erat qm angel? ad eā venit | ⁊
abiit in mōtana | Ip. qz lor? ubi habitabat satharias erat altior q
galilea qua recessit maria | cū festinacōe | Ip. ut ostenderet q virgo
nō debet morari in loco publico. nec ibi cōtrahere colloquia | in ciui
tatē iuda | id est iherlm | et salutauit elisabeth | qz erat humilima. et
qz ad eius obsequium venerat | et factū ē ut audiuit salutacōem ma
rie elisabeth. exultauit ifans in utero ei? | Glo. sicut illa aduentum
marie. sic iste aduentū dñi sentit. Goz. ecce qm magne virtutis est
beate virginis salutatio qz ofert gaudiū. cōfert et spūm scū. ofert
et reuelacōem secretorū diuinorū. confert ⁊ ppheticē actū. et ideo certe
libenter salutanda est. ppter reuelacōis lucrū Bene ergo maria po
tuit ore salutare. que salutē habebat in ventre et in corde | et repleta

est spūs scō elisabeth et exclamauit voce magna | Ip̄. ista magnitu-
do vocis intelligēda est tam racōe deuocōis q̄ soni exterioris. Bñ:
dicta tu inter mulieres. id ē sup oēs mulieres | et bñdict? fruct? v̄s
tris tui. Quā in psal. c. xxiij. Benedict? q̄ venit in noīe dñi de? dñs &
illuxit nobis. et vñ michi q̄ vt veniat m̄ dñi mei ad me | Ip̄. Ita
enī nō poterat scire nisi p̄ reuelacōem spūs scī. ecce enī vt facta est
vox salutarōis tue in aurib? meis. exultauit in gaudio infans in
utero meo. Ip̄. elisabeth p̄ spm̄ scm̄ cognouit. q̄ illa exultatio fuit
p̄pter presētia domini i utero virginali. et beata q̄ credidisti | Ip̄. qz
p̄ affectū fidei cōcepit. qm̄ pficiet in te q̄ dicta sūt tibi a dño | p̄ an
gelū annūciatē. et ait maria Magnificat aīa mea dominū. li. nō
tū labia mea dominū cui debet laus & honor. et exultauit | gor. nō
pigr̄itauit. Et abbat. iij. Exultabo in deo ihesu meo. in deo non
in mūdo. Quā psal. lxxvi. Renuit gloriari aīa mea. memor fui dei et
delectat? sū. salutari meo. q̄ est me? p̄p̄ri? fili? per generationē. et
 saluator oīm per suā passionem

In festo sancti petri ap̄li.

In illo tpe Venit ihs in ptes cesarie philippi. et int̄rogā
 bat discipulos suos dicēs Quē dicūt hoīes esse filiū hoīs
At illi dixerunt Alij iohānē baptistā. aliū at̄ helpā. aliū dō
therēmpā. & vnū ex p̄phetis. Dixit illis ihs Vos at̄ quē me esse dicis
tis. Respondens spm̄o petr? dixit Tu es xp̄s fili? dei viui. Respō
 dens at̄ ihel? dixit ei Beat? es spm̄o bariona. qz caro et sāguis nō
reuelauit tibi. sed pater me? q̄ est in celis. Et ego dico tibi. qz tu es
 petr? .et sup hāc petra edificabo eccliam meā Et porte inferi nō pre
ualebūt aduers? eā. Et tibi dabo clauēs regni celoz Et q̄dcūq; liga
ueris sup terrā. erit ligatū et in celis. et q̄dcūq; solueris sup t̄rā. erit
solutū et in celis.

Postilla.

Uenit ihel? in ptes cesarie philippi. Math. xxi. Historia
hui? euangelij facta ē āno cristi. xxxij. iij. kal̄ augusti. fe
ria. iij. luna. xij. indicōe v. Ante inīciū illi? euangelij scri
 bit scs mathe? .qz xp̄s dixit discipul̄ suis Cauete a fermēto phari
seoz et saduceoz. At illi cogitabāt inter se dicētes. qz panes nō accē
 pim? Sciens at̄ ihs dixit Quid cogitatis int̄ vos modice fidei. qz
panes habetis. Rōndū intelligitis neqz recordamini quinqz panū i
 quinqz milia hoīm. et q̄t cophinos sūplistis. neqz septē panum in
 quatuor milia hoīm. et quot sportas sūplistis. q̄re nō itelligitis.

Quia n̄ de pane dixi vobis **C**anete a fermēto phariseoz et saduceo-
rum . tunc intellexerūt q̄ n̄ dixerat a fermēto panum sed a doctrina
phariseoz et saduceoz **T**unc seq̄tur euāgelīū hodiernū **V**enit ih̄s i
ptes cesarie philippi **I**p̄ . cesarie philippi est ciuitas in terminis iu-
dee . q̄ philipp̄? fili? herodis innouauit et reedificauit . que antiq̄
tus dicta est sarchis . sed postmodū noīauit eā cesariā in honore tibe-
rii cesaris . q̄ dedit ei t̄tā p̄tē regni . **V**t dicit ioseph? . **V**t etiā cesaria
philippi ad differētiā alteri? ciuitatis q̄ d̄r cesaria palestine vbi cor-
neli? cēturio mansit **V**t act. x. **I**nterrogabat discipulos suos **I**p̄ .
non ignorās qd̄ crederēt vel qd̄ responderēt . sed vt eoz fidei confes-
sione guenienti? solidarent in fide **Q**uē dicūt hoīes esse filiū hoīs
id est turbe vulgares . q̄ de ipso erant varie opīones in populo .
Et illi dixerūt **A**lii iohānē baptistā **C**ui? opīonis fuit herodes
et sui sequaces **V**t act. xiii. **A**udiuit herodes famā ih̄u . et ait pue-
ris suis **H**ic est iohānes baptista ipse surrexit a mortuis . ideo vir-
tutes operantur in eo **A**lii at̄ heliā **p**pter zelū veritatis **A**lii vero
iheremiā **p**pter patientiā in aduersis **A**ut vnū ex pphetis **I**c̄z he-
lizēū **p**pter excellentiā sapiētie **V**os at̄ quē me esse dicitis **I**p̄ . q̄ . d̄ .
Si alī errant opīone falsa . vos at̄ n̄ debetis errare q̄ tā diu mecū
fuiſtis . et meā doctrinā frēq̄nt̄ audiuiſtis . et miracula tanta vidiſ-
tis **A**ndens petr? dixit **V**i . petr? tanq̄ principalis inter alios **p** se
et **p** alijs dedit responsū **T**u es cristi? **I**p̄ . q̄ interpretat̄ vnct? . et sic
confiteſ ei? humanitatē **f**ili? dei **I**c̄z naturalē . et n̄ adoptiuū sicut
aliū . et gl̄eq̄s eiūsdē nature cū deo patre . et sic gl̄iteſ diuine nature
et humane in eodē supposito **vini** **H**oc addit ad differētiā illoz
q̄ colebāt tanq̄ dū a gētilib? . vt hercules et iupit̄ et sic de alijs **r**el̄
pondēs at̄ ih̄es? dixit **B**eat? est simō bariona **i**d ē fili? iohannis .
iheronim? dicit q̄ deberet diciſbariohanna . bar enī idē est q̄ filius
et iohāna q̄li fili? iohannis . scdm̄ illud ioh̄is . xxi. **S**imō iohānis di-
ligis me pl? h̄js **S**ed scriptoz nicio deprauatū ē . d̄r at̄ hic **B**eatuſ
es spmō bariona **q̄z** sc̄z cōfessio vere fidei ducit ad b̄ritudinē **c**ara
sanguis non reuelauit tibi **I**p̄ . i . homo mortalis nō docuit te istā
veritatē **s**ed pater meus **e**t per cōsequens tota trinitas . q̄ indiui-
sa sūt opera trinitatis **e**t ego dico tibi q̄ tu es petr? **I**p̄ . id ē confes-
sor vere petre q̄ cristi? est **e**t super hanc petram **q**uam ḡfess? es . id
est super cristum **e**dificabo ecciam meam . et porte inferi **i**d est ple-
tiones tyrannoꝝ et insultus et temptacōes spiritūū imundorū .

xxi. ij. pd? decēbris. feria. vi. luna. xiiij. indicōe. iij. **T**ū incipiunt
illius euangelij scribit sanctus lucas in eodem ca. **C**ristus dixit
phariseis et scribis. Venit enī iohannes baptista. non manducans
panē neq; bibens vinū. et dicitis demoniū hī. venit fili? hoīs mā-
ducans et bibens. et dicitis. **E**cce hō vorator et bibens vinū. amic?
publicanorū et peccatorū. **E**t tunc seq̃tur euangelijū hodiernū. **R**oga-
bat ih̃m q̃dam phariseus ut manducaret cū illo. et ingress? domū
pharisei discubuit. **1p.** **R**egit at xpm manducasse cū peccatoribus
ut eos ad penitētiā iduceret. **1p.** math. ix. **I**tē cū amicis et familia
et familiarib? ut eorū deuotōez augmētaret. ut dī ioh̃s. ix. de mar-
tha et maria magdalena. **I**tē cū cognatis pauperib?. ut eorū inopiā
suppleret. **1p.** habet ioh̃s. ij. de nuptijs. ubi deficiente vino cris?
aquā quertit in vinū. **I**tē cū phariseis supbientib?. ut eorū supbiā
q̃futare. put hic habetur ut videbitur p̃seq̃ndo. **et ecce mulier** **1p.**
scz maria magdalena. sz nō noiatur hic. qz adhuc erat in statu culpe
scz opinione hoīm. **q̃ erat i ciuitate** **1p.** ubi multi hoīes sūt. **Ex q̃**
conuincitur qd multos attraxerat ad p̃ctm. **peccatrix** **1p.** sed iam
de p̃ctis suis plene et p̃fecte q̃rita. ut cognouit qd ih̃s accubuit? in
domo pharisei. attulit alabastrū ungenti. **i. vas alabastrū ungenti**
plenu et flās retro. **1i.** qz p̃ veretūdīa sui p̃cti n̄ audebat se aū pone-
re. lacrimis cepit rigare pedes ei? **1p.** ex q̃b? patet magnitudo q̃tri-
cōis. ex q̃ tūm fleuit qd potuit lauare pedes uni? hoīs nudis pedib?
itēdētis. et capillis capitis sui f̃gebat. **q̃b?** aū ad cōpōsitōez vult?
ei? abusu fuerat. et osculabatur pedes ei? ut totū seruiret in peni-
tētia. q̃tquid se deū cōtēplerat i culpa. et ungeto ungebat. **1p.** ad
refrigeriū caloris et mitigatōez doloris ex labore itineris. **1p.** grego-
ungentū qd sibi turpit exhibuerat. hoc iam deo laudabilē offere-
bat. **Vidēs at pharise?** **1p.** p̃dictā mulierē ploratē nec cōpaciens
ait intra se. scz occulte q̃tra hospitē suū murmurādo. **1p.** dicens. hic
si esset p̃pheta. ver? sciēs occulta. sciret utiq; q̃ et q̃lis esset mulier.
1p. que ē in p̃sona et q̃lis in vita. qz peccatrix est. et nō deberet se
tangi p̃mittere ab ea. et r̃ndens ih̃elus. **1p.** scz cogitatione ei? que
soli deo nota est. **1p.** q̃ ostendit se plusq; prophetam. **1p.** unde psal. **D**ñs
scit cogitatōes hoīm. **1p.** **S**imō habeo tibi aliqd dicere. **1p.** ait. m̃gē
dic. **1p.** **D**uo debitorēs erant cuidā feneratori. **1p.** **1p.** sent? litteralis pla-
n? est. **1p.** **M**istice fenerator iste deū significat. q̃ p culpa momentanea
penā et nā exigit et p donis gr̃az exigit meritū bonorū op̃ez. **1p.** et duo

debitores. Gor. duo stat? peccatoz erant cuiusdā feneratori id ē deo
Un? debebat denarios quingētos et ali? quinquaginta scz q pl?
 peccauerat nō habētib? illis nū redderēt qz null? p̄dictoz a debi-
 tis p̄p̄is virib? absqz gr̄a Et. iohis. v. In me nichil potestis fa-
cere donauit vtrilqz id ē qdonauit Quis ergo eū pl? diligit An-
 dens simō dixit. estimo qz hūis q pl? donauit id ē qdonauit relaxā-
 do at ille dixit recte iudicasti. qz sicut dicit grego. Cū crescūt dona
 crescūt & rationes donoꝝ & conuert? ad mulierē Gor. p miam De?
 enī a peccatorib? auertit faciē suā. scdm illud deutro. xxxij. Abscon-
 dam faciē meā ab eis Sed ad penitēs se conuertit. utz Zacha. i. Cō-
uertimini ad me et ego conuertar ad vos dixit. Simon vides hāc mu-
lierē. intraui in domū tuā et aqum pedib? meis nō dedisti Ip. q tū
 erant lutosi seu puluerisati. eo qz sine calciamētis incedebat hec at
lacrims rigauit pedes meos. et capillis suis terxit. osculū michi nō
dedisti Ip. qd ē amicitie signū hec at ex q intraui nō cessauit oscu-
lari pedes meos q. d. nō solū vñ osculū dedit michi sz multiplex
oleo caput meū nō unxi Gor. qz solet fieri in signū leticie et hi-
laritatis. scdm illud in psal. xliij. Unxit te de? de? tu? oleo. ppter
 qd dico tibi remittūtur ei peccata multa scz mulieri penitenti quē
dilexit multū ut dr. i. petri. iij. Caritas operit multitudinē pecca-
toꝝ Et. puer. v. Uniuerſa delicta operit caritas cui at minus dis-
 mittitur min? diligit Ip. remissio enī culpe aut nulla ē. a totalis
 simul Sed remissio pene fit p ptes et nō tota simul de cōmuni cunctu
licet aliqñ fiat tota simul ppter feruorē penitentis. et ex libertate
dei. et hoc in pposito in hac muliere. ideo seq̄ remittūtur tibi pec-
cata tua Ip. nō solū qntū ad culpā. sed etiā qntū ad penā ex vehe-
 menti amore dei et horrore peccati p̄teriti. Gor. et ponit hic p̄fēs
p p̄terito remittūtur id ē remissa sūt Et repeit q siml accūbebāt
dicere intra se. q̄s est hic q etiā peccata dimittit Ip. hec dicebant qz
videbāt tū humanitatē exteriūſ apparentē: sed ignorabāt deitatē
interi? latentē. q peccata potest dimittere dixit at ad mulierē Fides
tua Gor. i. fides tibi a deo infusa saluā te fecit Un beda. Fides te
sanā fecit. qz qd perit posse se accipere nō dubitauit vade in pace
Gor. id est in quiete. et cessa a vicijſ Et patz ad. ro. v. iustificati ex
fide pacē habeam?

In festo s̄cti iacobi ap̄li

In illo tpe. Accessit ad ihesū mater filioꝝ zebedei cū filijs
 suis adorans et petens aliqd ab eo Qui dixit ei Quid vis
 u iij

Ait illi **D**ic ut sedeant hii duo filij mei vn? ad dexterā tuā et ali? ad
sinistram tuam in regno tuo **R**espondēs at ihes? dixit. **R**escitis qd
petatis. potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum. dicūt ei possu
mus **A**it illis **C**alicē quidem meū bibetis. **S**edere autem ad dexte
ram meam et ad sinistram. non est meum dare vobis **S**ed quibus
paratum est a patre meo

Postilla

Accessit ad ihēm mtr filioz **M**ath. xx. mar. x. lu. xxii. **H**isto
ria hui? euāgelij facta est ano xpi. xxxiiij. xviij. kal. apł. fe
ria. iij. luna vi. indicōe. vi **I**n initium illi? euāgelij scribit sanct?
mathe? in eodē ca. **A**scendēs ihes? iherosolimā assūpsit duodeci dis
cipulos suos secreto. et ait illis **E**cce **A**scendimus iherosolimā. et fi
li? hois tradetur principib? sacerdotū et scribis. et **g**damnabūt eū
morte. et tradent eū gentib? ad illudendū. et flagellandū. et crucifi
gendū. et tertia die resurget **T**unc statī seqtur euāgelij hodiernū
[**A**ccessit ad ihesū] **I**p. **J**udei existimabāt xpm p pphetas pmissū
regnaturū tpaliter in iherusalē **Q**uia scripturas de regno xpi corpo
raliter intelligebant **E**t ideo regnū ablatū a iudeis p romanos. cre
debant sibi restituendū p cristū. ppter qd dicebāt cristō. act. i. **D**ñe si
in tpe hoc restitues regnū israhel **E**t hoc iacob? et iohannes filij sebe
dei. et mater eoz audiētes cristū post mortē t cia die resurrectuz. cre
diderūt ipsū imediate post resurrectionē regnaturū in iherl m tpaliter
Et ideo cupientes ei esse collaterales p ceteris. qz erant eius cognati
Informauerūt matrē suam de peticōe sequēti. et hoc ē qd hic dr. **T**ūc
audita cristi resurrectione futura [**A**ccessit ad ihesū mtr filioz **z**ebe
dei cū filijs suis adorās + petens aliquid ab eo] **I**i. nō ē pmo petūt
in speciali s; tū in generali. ut gessione scā i generali. pmo. postea
nō posset sibi denegare in speciali [**Q**ui dixit ei. qd vis] **I**i. non que
rit ut nesci? s; ut peticio sua conuenienti? ostendat irrationabilis
[**A**it illi. dic ut sedeant hii duo filij mei. vn? ad dexterā tuā et alius
ad sinistra tuā i regno tuo] .i. sint ē collaterales et maiores in regno
tuo post te. qd qdē regnū credebāt tpale. ut dictū ē **N**on ē miz; si ta
lia apł i credebant + appetebāt q adhuc carnales erant. + nōdū illu
miati. pfecti. nec gfirmati p grāz spūscācti [**R**espondēs at ihes? dixit
Rescitis quid petatis] **I**p. **A**udit filijs et nō matri. qz scribat eā mis
sam a filijs et informatā de peticōe faciēda pro eis [**P**otestis bibē
calicē quē ego bibitur?] **I**i. sustinere mortē ignominiosā + crudelē

quā ego passus? sū. & p quā debeo venire nō ad regnū tpeale ut cre-
ditis. sed eternū. Dixit ei possum? Ip. locum? sicut in expti pprie
fragilitatis. qd patuit p effectū. qz in passione cristi fugiēt p timo-
re mortis. Ait illis. calicē qdē meū bibetis id est passiones pro me
sustinebitis. Ip. qz iacob? ppter xpm ab herode occis? ē. Pz acc. xij.
et iohānes in doliū feruentis olei ppter xpm dimiss? est. Insup fuit
etiā miss? in exiliū ppter xpm. Et sic patuit qd habuit pōptā vo-
luntatē moriendi ppter xpm. sedere at ad dexterā meā et ad sinistra
nō ē meū dare vobis. Ip. In illo statu in q estis. id est nondū humili-
liatis et carnalib? Sed qb? paratū est a pte meo. Ip. vere humili-
bus et spūalia sapientib?

Vincula petri.

In illo tpe Venit ihs in ptes cesarie philippi. &c. Hoc euāgelium
querere aū in festo sāctoꝝ petri et pauli apłoꝝ

In inuentione sancti stephani

In illo tpe d. i. d. l. Vos estis sal terre. Qd si sal euanuerit
in q salietur ad nichilū valet ultra. nisi ut mittat foras
et cōculcetur ab hoīb?. Vos estis lux mundi Non pōt ciuitas absco-
di supra montē posita. Reqz accendūt lucernā et ponūt eā sub mo-
dio. sed sup candelabrū ut luceat oīb? q in domo sunt. Sic luceat lux
vra corā hoīb? ut videant opa vĩa bona. et glorificent ptem vrm
q in celis est. Polite putare qm veni soluere legē aut pphetas. n veni
soluere sed adimplere. Amē quippe dico vobis donec transeat celū et
terra. iota vnū aut vn? apex nō pteribit a lege donec oĩa fiant. Qui
ergo soluerit vnū de mādatis istis minimis. et docuerit sic hoīes.
minim? vocabit in regno celoꝝ. q at fecerit et docuerit hic. magn?
vocabit in regno celoꝝ.

Postilla

Vos estis sal terre. Math. v. mar. ix. lu. xii. Historia hui?
euangelij facta ē anno xpi. xxxi. q. pd? iulij. feria. v. luna
xvi. indicōe. iij. Ant incipiū illi? euāgelij scribit lcs math.
in eodē ca. q? criū? dixit discipulis suis Beati estis cū maledixerint
vobis hoīes. et psecuti vos fuerint et dixerint oē malū aduersū vos
mencientes ppter me. gaudete et exultate. qm merces vĩa copiosa ē
in celis. Tunc seqtur euāgelij hodiernū. Vos estis sal tpe Ip. sic
enī sale gdiuntur oĩa cibaria. ita discretionē platoꝝ debēt dirigi &
ordinari oĩa facta subditoꝝ. qd si sal euanuerit id est si discretio ē
platuris defecerit. in q salietur Ip. q. d. i. nullo opa subditoꝝ gdiē
a iij

seu diriguntur | ad nichilū valet ultra nisi ut mittatur foras et con-
culcetur ab hoib? | qz talis debet repellī a placōe. ne officiū platoz i
q̄spectu hoīm reddat vile | vos estis lux mundi | sicut enī lux est mā-
nifestatiua oīm colorū | Sic plati p̄telligentiā sacre scripture debent
ex officia notificare oīa opera virtutū | non p̄t ciuitas abscondi su-
pra montē posita | Ip. qz bon? plat? in p̄secutiōe nō debet se abscon-
dere. sed ad defensionē gregis se manifeste ostendere | neqz accendūt |
Gor. lumine scie | **lucernā** | id ē platū | **Quā p̄s. c. xviij.** parauit lucernā
x̄po meo | et ponunt eā sub modio | **Gor.** ut reles lux veritatis timo-
re p̄secutionis iminentis vel pusillanimitate cordis | sed sup can-
delabrū ut luceat oīb? q̄ in domo sunt | id est in mūdo sūt generalit̄
| **Sic luceat lux v̄ra corā hoīb?** ut videāt opa v̄ra bona. et glorifi-
cent patrē v̄m q̄ in celis ē | **Vi.** qz nō debet de hoc ppriā gl̄am q̄rere
sed gl̄am dei et edificatiōē populi | **Nolite putare quā veni soluere**
legē aut p̄phetas. non veni soluere sed adimplere | **Gor.** totā queniē-
tiam veteris testamēti. x̄ps hic cōpedit in duob? . scz in lege et pp̄he-
cia | **Lex** enī erat in declinando malū. **pp̄hecia** in faciendo bonū . Et
illa duo crīst? plenissime impleuit | **Amē** quippe dico vobis **Donet**
transeat celū et terra | **Gor.** i. mutant̄ elemēta ab hac mutabili for-
ma in immutabilē. scz anq̄ finiat̄ iste mūd? | **Tota v̄nū** | **Tota ē mi-**
nima littera iter alias. et vno ductu fit | aut v̄nū **apex** | **Apex** est p̄ti-
cula littere qui ponit̄ in sūmitate littere ad distinctionē | Et scōm s̄
exponit aug. qz nec minimū p̄ceptū nec minimi p̄cepti p̄ticula | nō
p̄teribit a lege donec oīa fiant | **Gor.** i. nō remanebit quin impleatur
tuo tpe | **Qui ergo soluerit v̄nū de mandatis istis minimis** | **Gor.**
id est de mādatis de calogi. q̄ dicitur minima. qz ad vitā incipiētū
p̄tinentia | et docuerit sic hoīes | **Gor.** sic soluere hoīes sicut ip̄e sol-
uit | **minim?** | **Gor.** id ē vilissim? reputabit̄ ab hīs q̄ sūt i regno ce-
lorum | qui autē fecerit et docuerit hic . **magnus vocabitur i regno**
celoz | **Gor.** per adoptionem aureole

In festo sancti laurentij

In illo tēpore d. i. d. l. Amē amē dico vobis Nisi granū frumētī.

I **Quere in cōmuni scōz** **In festo assumptionis marie**
In illo tpe. intravit ihs i q̄ddā castellū . Et mulier q̄dā mar-
tha noīe excepit eū i domū suā. et huic erat soror noīe ma-
ria. q̄ etiā sedēs sec? pedes dñi audiebat v̄bū ei? . martha satagebat
circa frēq̄ns mīsteriū. q̄ stetit & ait. dñe n̄ ē c̄ cure qz soror mea reliq̄t

me solā ministrare. dic ergo illi ut me adiuvet. et rēdens dixit illi dñs
 Martha martha sollicita es et turbaris erga plurima Porro unū
 ē necessariū. maria optimā ptē elegit q̄ n̄ auferet ab ea.

Postilla.

Intrauit ih̄s in q̄ddā castellū. Luce. x. Historia huius euā
 gelij facta est āno cristi. xxxi. iij. nonas decēbris. feria. iij.
 luna. ix. indicōe. iij. Quā inīciū illi? euāgelij scribit sc̄s lu-
cas in eadē ca. q̄ septuaginta duo discipuli q̄s xp̄s misit ad p̄dicā-
dū. et reuerſi sunt ad cristiā cū gaudio di. Dñe etiā demonia subici-
 untur nobis in nomine tuo. et ait illis. ecce dedi vobis potestatem
 calcandi sup serpentes et scorpiones. et sup omē virtutē inimici. et
 nichil nocebit Verūtū in hoc nolite gaudere. q̄ sp̄s vobis subiciū-
tur Gaudete at̄ q̄ noīa n̄ra scripta sunt in celis Tunc postmodum
 legitur euāgelij hodiernū. Intrauit ih̄s in q̄ddā castellū. Li. i. betha-
niam et mulier q̄dā martha noīe excepit illū i domū suā. Ip̄. ad il-
lam domū xp̄s frequēter diuertebat et secure. tum p̄pter deuotionē
ibi habitatiū. tū q̄ plura bñficia ei gtulerat. q̄ ipsā marthā a p̄flu-
uia sanguinis sanauerat. sc̄dm ābro. et mariā a demonijs liberauerat.
et oīa peccata dimiserat et hūc erat soror noīe maria. q̄ et iam
sedens secus pedes dñi. audiebat v̄bū illi? Ip̄. intenta operib? vis-
te gtemplatiue. Martha at̄ sathagebat circa frequēſ ministeriū. sc̄z
occupata in operib? vite actiue. q̄ stetit. Ip̄. q̄si fessa labore ministe-
rū discurrendo p domū. ut cristi? et ei? discipuli essent cōuenienter
recepti et ait Dñe n̄ est tibi cure q̄ soror mea reliquit me solā mi-
ministrare. Ip̄. q̄querēs de ociositate sororis sue. et de xp̄i negligētia q̄
p̄mittentis et respōdēs dixit illi dñs excusando mariā Inuenitur
at̄ maria accusata sc̄dm sp̄. tripliciter Pr̄o a phariseo de temeritate
eo q̄ xp̄m tetigit recubentē. Utz luce. viij. Secūdo a sorore p ociosita-
te. Ut habet hic Tercio a iuda de p̄dgalitate. eo q̄ p̄ciosū vngentiū
effudit et pedes ih̄esu unxit. Ut habetur iohānis. xij. et maria paci-
ter tacuit. et sp̄ eā cristi? excusauit Pr̄o ostendēs phariseo q̄ factū
marie nō erat temeritatis. sed gtriciōis et deuotiōis. Secūdo ostēdit
sorori q̄ sessio marie nō erat ociosa sed meliorib? actib? applica-
ta Tercio ostendens iude et alijs discipul. q̄ illa effusio vngenti n̄
erat p̄dgalitatis sed pietatis dicēs Sine illā. bonū enī op? operata
est in me. martha martha sollicita es. Glo. repetitio signū ē dilec-
tionis vel mouende intentionis sc̄z ut audiret attentius et turbaret

erga plurima. ¶ Si. qz opa vite actiue sollicitudinē īgerūt. porro vnū
 est necessariū. ¶ Ip. i. ipe de? q vn? est p oib? qrend? ¶ maria optimā
 ptem elegit. ¶ Glo. n̄ resp̄hendit ps marthe. et ipsa bona ē: s; laudat
 ps marie qz optima. ¶ q n̄ auferetur ab ea. ¶ Gor. vita gēplatiua in
 cipit hic & in futuro pficietur. Quia ignis amoris q hic ardere inci
 pit. cū ipsū quē amat viderit. ampli? ignescit in amore. Actiua vō
 cū corpore deficit. qz in celesti patria nemo esurienti porrigit panē.
 nec cetera opa mīe augz. qz ibi nō erūt necessaria. ¶ Vñ apoc. xix. ¶ Rō
 esurient neq; sicient ampli?. ¶ 4c. ¶ Hic qritur qre hoc euāgelīū legitur
 in festo beate virginis cū in nullo spectare videatur ad ipsā. Ad hoc
 rñdet gor. q et si n̄ hīstorice. tñ allegorice quēnit beate virgini. Ipsa
 enī fuit castellū in qd intrauit fili? dei. vbi manebāt due sorores. s.
 vita actiua et gēplatiua. ¶ Itē qritur qre poti? legitur in assūptione
 qm in alio festo. cū de assūptione nō facit mētionē. Ad hoc dicēdū q
 alia festa beate virginis specialia hnt euāgelia ppe sp̄iales racōes.
¶ Quid āt festū nullū hz speciale euāgelīū. et ideo sortitū est istud. ¶
 etiā ppter vltimā pticulā. euāgelīū q marie p̄cipue quēnit. iō legitur
 de ei? assūptione. s. maria optimā ptem elegit.

¶ In festo sancti bartholomei

In illo tpe d. i. d. l. ¶ Hoc ē p̄ceptū meū 4c. ¶ Hoc euāgelīū quere infra
 in cōmuni apostolorum

¶ In festo exaltatōis sancte crucis

In illo tpe Dixit ih̄s turbis iudeoz. ¶ Nūc iudiciū ē mundi
 nūc p̄nceps huius mūdi eicietur foras. et ego si exaltatus
 fuero a fra. oīa trahā ad meipsum. s; āt dicebat significās q morte
 erit moritur? Rñdit ei turba. ¶ Nos audiuim? ex lege. qz crist? manet
 in eternū. Et quō tu dicis. oportet exaltari filiū hoīs. quis est iste fili
 us hoīs. Dixit ergo eis ih̄s. ¶ Adhuc modicū lumē in vobis ē. ¶ Am
 bulate dū lucem habetis. ut nō tenebre vos comprehēdāt. Et q am
 bulat in tenebris nescit quo vadat. dum lucem habetis credite in lu
 cem ut filiū lucis sitis.

¶ Postilla

Dixit ih̄s turbis iudeoz. ¶ ioh. xij. ¶ Historia hui? euāgelij scā
 est anno xp̄i. xxxij. xij. kal. ap̄l. feria. iij. luna. xi. idictio
 ne. v. ¶ In initium illi? euāgelij scribit sc̄s iohānes. q qdam gētiles
 ascenderūt in iherusalē. ut adorarent in die festo s; p̄ pasce. ¶ Ip. accel
 lerunt ad philippū q erat a bethsaida galilee. et rogabāt eū di. dñe

vultum? ihm videre. venit philippus et dixit andree. andreas rursus
 et philippus dixerunt ihm. Ihs at respondit eis dicens Venit hora ut
 clarificetur filius hominis. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernum.
Dixit ihs turbis iudeorum. Nunc iudicium est mundi. Cor. scz in passio-
 ne qua crucis? a pilato iudicatur? est. nunc princeps huius mundi eicietur for-
 ras. Ip. diabolus? enim hic dicitur princeps mundi. non quod sit princeps sub-
 stantie mundi. sed hominem mundialiter uiuentium iniquum se ei subiciunt
 per peccatum. Dicitur autem eicietur diabolus per passionem crucis. Tunc permittit
 temptare homines ad exercitium et meritum electorum. et ego si exaltatus fue-
 ro a terra. Cor. per passionem crucis. oia traham ad meipsum. scz per fide
 et dilectionem. hoc autem dixit significans quod morte esset moriturus. Cor.
 quam morte crucis quod erat vilissima. Ut sapientia. quod morte turpissima con-
 demnemus eum. Respondit ei turba. Nos audiuiimus? ex lege quod christus
 manet in eternum. Tho. Credebat enim quod messias purus? homo esset scz im-
 mortalis. In micha. v. Egredietur est ab initio a diebus eternitatis. Itē
 danielis. vij. potestas eius? potestas eterna. et quomodo tu dicis oportet ex-
 altari filium hominis. id est mori in cruce. q. d. Si loquaris de teipso. sequitur
 quod tu non es christus. quod manet in eternum. si autem loqueris de alio dic nobis.
 Quis est iste filius hominis. dixit ergo eis ihs. Tho. licet tam multa dixerim
 et multa miracula fecerim coram vobis. adhuc modicum lumen in vo-
 bis est. Cor. quod creditis christum in eternum. sed non creditis eum moriturum scdz
 humanitatem. ambulate. Ip. i. in cognitione christi perficite. dum lucem habetis.
 tis. Ip. i. principaliter quod scilicet lux illuminans per veritatem doctrine et lu-
 men gratie. ut non vos tenebre comprehendat. scz ignorantie et culpe. et qui
 ambulat in tenebris nescit quod vadit. Ip. quod declinat a rectitudine vie
 dum lucem habetis credite in lucem. Tho. per veram fidem. ut filii lucis sitis.
 id est ipsi dei qui est vera et sempiterna lux.

In festo sancti mathei apostoli et euangeliste
 In illo tempore Cum transiret ihs vidit hominem sedentem in thesauro
 mathei nomine. Et ait illi. Sequere me. Et surgens secutus est
 eum. Et factum est discumbente eo in domo. Ecce multi publicani
 et peccatores venientes discumbebant cum ihesu et discipulis eius.
 Et videntes pharisei dicebant discipulis eius. Quare cum publicanis
 et peccatoribus manducat et bibit? At ihs audiens ait. Non est opus va-
 lentibus medicus sed male habentibus. Euntes autem discite quid est. misericordiam volo
 et non sacrificium. Non enim veni vocare iustos sed peccatores.

Postilla.

Uidit ih̄s hoīem sedentē. Math. ix. Lu. v. mar. ii. Historia
hui? euangelij facta est anno cristi. xxxi. ii. id? iunij. feria.
ii. luna. x. indicōe. iij. Ad iniciū illi? euangelij scribit sc̄s
math. q? cristus sanauit paliticū q? fuit portat? in lecto ante ipsū in
conspetu tori? populi. cui crist? ait Surge tolle lectū tuū et uade ī
domū tuā. Videntes at? turbe timuerunt et glorificauerūt deū di. qz
uidim? mirabilia hodie Et cū transisset inde. id ē de galilea Vidit
hoīem Goz. tam intuitu corporis q? aīe sedentē in theolonia Ip.
id est lor? ubi solebāt cāplores sedere. qd qdē negociū nix aut nūq?
exereri potest ī peccato. ut dicit grego. Vel scdm Goz. est lor? in q
solueban? publica vectigalia matheū noīe Glo. Ceteri euāgeliste
ppter uerecundiā nō appellāt eū noīe uulgato sed leui. binomius
ei fuit Ipse uero mathe? se noīat ppter humilitatē Et ait illi seque
re Ip. matheū talib? occupatū uocauit. ut de gr̄a dei null? desper
ret. qntūcūq? fuerit in uisib? occupat? et surgens secur? est eū ī
aliq? dilacōe. qz sicut poterat mouere aurē exteri? uerbo. Ita etiā ī
teri? mente inspirando. Sicut enī passioni pping? illos q? ad ipsū
capiendū uenerant solo uerbo pstrauit dicēs Ego sū. ut habet ioh.
xviij. Ita solo uerbo poterat qscūq? ad se trahere. et in hoc appare
bat uirt? diuinitatis in eo Et factū est discubente eo in domo pnt
luce. v. dz. et fecit ei quiniū magnum leui in domo sua et ecce multi
publicani et peccatores uenientes discubebāt cū ihesu Fuerūt enī
lorq? mathei. et recedēs ab eis uolens seq? cristū fecit eis conuiuium.
et uidentes pharisei Ip. pharisei in populo iudeoz reputabātur
religiosi. unde etiam in habitu ab alijs erant distincti Vidētes igi?
cristū cū publicanis et peccatoribus manducantem indigne ferebāt
et murmurabant et dicebant discipulis eius Goz. consuetudo de
tractoz est loqui de alio. nō in facie eius Wn qn discipuli eius uide
bantur eis peccare alloq?bantur magistrū. Utz math. xij. Abūt ih̄s
sabbato p? sata. discipuli at? eius esurientes ceperunt uelle spicas et
manducare Pharisei at? uidentes dixerunt ei Ecce discipuli tui faci
unt qd nō licet eis facere sabbatis Qn uero mgē uidebat? eis pecca
re. alloq?bātur discipulos. ut hic quare cū publicanis et peccatorib?
māducat mgē uester At ihesus audiēs scz uerba phariseoz Ait
p? se et discipulis Nō est opus id ē necessarius ualentibus i. sa
nis medicus. sed male habentibus Ip. uidemus ei q? medicus sa
miliarius hz se ad infirmū q? eo idiget q? ad sanum Cū igi? xps sit

uer? medic? aiaz. **Ut dicitur in psal. c. vi. Misit seruū suū et sanauit eos.**
Ideo familiaris se debuit habere ad peccatores q̄ fuerūt infirmi spūa
li infirmitate. Secūdo rōdet eis p̄ autoritatē. q̄ habet olee. vi. Eū
tes discite qd̄ est. mīam volo et nō sacrificiū. Ip̄. q. d. Si hāc gl̄ide
retis scripturā inuenietis me facere scdm̄ ipsā. Cor. mīam volo. p̄
peccatoz dimissionē. ⁊ nō sacrificiū. p̄ holocaustoz oblatōem. puer.
xij. Facere mīam et iudiciū magis placet deo q̄ victimē. Rō enī
ueni vocare iustos. Cor. scz ad penitentiā. sz p̄ctōres. Supple ueni
vocare ad penitentiā ut corrigant.

In festo s̄cti michael arch̄geli

In illo tpe **Accesserūt discipuli ad ih̄m dicētes. Quis putas**
maior est in regno celoz. Et aduocās ih̄s puulū statuit eū
in medio dixit. Amē amē dico vobis. nisi querli fueritis et efficia
mini sicut puuli nō intrabitis i regnū celoz. Quicūqz ergo humilia
uerit se sicut puul? iste. q̄ maior ē i regno celoz. et q̄ suscepit vnū
puulū talē in nōie meā. me suscepit. Qui at scandalisauerit vnū de
pusillis istis q̄ in me credūt. expedit ei ut suspēdat mola azinaria
in collo ei? et dimergat in pfundū maris. De mūdo a scādalis. Res
celle enī est ut veniant scādala. Verūtū de hoī illi p̄ quē scādalu
uenit. Si at man? tua vel pes tu? scādalisat te. abscide eū et proice
abs te. Bonū ē tibi ad vitā ingredi debilē vel claudū. qm̄ duas ma
n? et duos pedes habēt et mitti in ignē eternū. Et si ocul? tu? scan
dalizat te. erue eū et pice abs te. Bonū est tibi vnū oculū habētē i
vitā intrare. qm̄ duos oculos habēt et mitti i iehennā ignis. videte
ne cōdemnatis vnū ex hīs pusillis. dico ei vobis. qz angeli eoz sz
vidēt faciē p̄ris mei qui est in celis.

Postilla

Accesserunt discipuli ad ih̄esū. **Mat. xxiij. mar. ix. lu. xix.**
Historia huius euangelij facta ē anno cr̄isti. xxxij. vi kal
septēbris. feria. v. luna. xij. indicōe. v. Nā initium illius
euangelij scribit sc̄s mathe? in p̄cedenti ca. q̄ accesserūt q̄ didragma
accipiebant ad petz et dixerūt. Mḡr v̄ nō soluit didragma. et cum
intrasset domum p̄uenit eum ih̄s di. Quid ē vides. timō. Reges tre
re a qb? accipiunt cēsum ⁊ tributum. a filiis suis ⁊ ab alienis. ⁊ il
le dixit. ab alienis. dixit illi ih̄s. ergo liberi sunt filij. Ut at nō scādali
sem? eos. vade ad mare et mitte hamum. et eum piscē q̄ p̄m? ascēde
rit. Tolle et apto ore ei? iuenies statere illum sumēs. da ill? p̄ me et
te. Tunc sequitur euangelium hodiernum. Accesserunt discipuli ad

ihesu dicentes Quis putas maior est in regno celorum Et aduocans ihesum
puulum. Et scilicet marcialis qui postea a beato petro missus est in galileam
ibidem fidei catholicam predicauit Statuit eum in medio eorum. Ipse ut ab omnibus
videretur et attente consideraretur et dixit Amen dico vobis. nisi quer-
si fueritis Ipse a bellacoe vestra. quia luce. xix. habetur. quod intravit in
eos cogitatio quod eorum esset maior. ergo christus dixit eis. Si quer-
si fueritis et efficiamini sicut puuli id est humiles et pueri in vestra reputatione.
non intrabitis in regnum celorum Ipse de quo demones abiecti fuerunt per
supbiam. et ideo oportet homines illuc venire per viam contrariam. scilicet per
humilitatem. ergo subdit crisis quicquid ergo humiliauerit se sicut puulum
iste. hic maior est in regno celorum Ipse. quod dicitur. ille qui erit humilior erit ma-
ior in regno celorum. Utrumque luce. xiiij. Qui se humiliat exaltabit et qui sus-
ceperit puulum unum tale in nomine meo Cor. i. propter meum amorem me
suscepit Ipse namque qui recipit proximum propter christum dicitur christum recipere Exemplum
huius habemus in legenda sancti martini Vbi dicitur quod crisis se vestitum ostendit
illa parte clamidis quam habuit martinus dederat pauperi propter christum qui autem
scandalisauerit unum de pusillis istis Ipse scandalizare aliquem est facere
eum ruere in peccatum mortale. ex dicto et facto suo malo Et si est ei pro
proximo inferre nocumentum ex parte anime. quod est contra caritatem proximi Et ideo talis
faciens alium sic ruere. si facit hoc ex intentione siue aduertentia
semper peccat mortaliter Etiam si dictum vel factum ex quo alius ruit non esset
de genere peccati mortalis. sicut dicitur mendacium iocorum mulieri inten-
tione pertrahendi eam ad adulterium. est peccatum mortale ex intentione finis
ergo dicitur Qui scandalisauerit unum Cor. multo magis quam plures.
de pusillis istis id est infimis Vnde iheronimus. qui scandalisatur recte pusil-
lus dicitur. quia qui magnus est id est robustus in fide et caritate moueri non
potest. ut per. xij. non contristabit iustum quicquid ei acciderit qui in me creditur
magis est vitium scandalum fidelium quam infidelium expedit ei ut
suspendatur mola asinaria in collo ei euangelista loquitur ibi ad mo-
dum esse pastellorum in quod destinati ad mortem ligato saxo ad collum precipi-
tabatur in mare Iesus est ergo expedit ergo .i. melius esset homini mori
corporaliter quam ex malo suo exemplo facere alium ruere in peccatum mor-
tale. quia ex hoc morte est namque. quam grauior est morte corporali De mundo
a scandalis id est mundanis hominibus qui non curant scandalizare proxi-
mos. ut. i. cor. viij. si esca mea scandalizat proximum meum non mandu-
cabo carnes ieiunium necesse est enim ut veniat scandalum Et non est ne-
cessitas absoluta. sed ex suppositione Si enim homines volunt vivere mundane

id ē in oib? voluntatē suā adimplere. necessario sequitur ad hoc scan-
dalū alioz. qz n̄ formidat primos scandalizare. Verūtū ne hoī illi
p̄ quē scandalū venit | scz actiue primū scandalizando | si at man?
tua vel pes tu? scandalizat te | Ip̄. i. tibi esset occasio ruine in pctū
per tactū inhonestū vel p̄ gressū dissolutū | abscide eū & pice abs te.
Bonū est tibi ad vitā ingredi debile vel claudū qm̄ duas man? vel
duos pedes habentē mitti in ignē eternū. et si ocul? tu? scandalizat
te erue eū et pice abs te. bonū est tibi unū oculū habentē in vitā in-
trare. q̄ duos oculos habentē mitti in iherēmā ignis | Ip̄. nō qd ali
qd membz sit āputandū ad vitandū pctū. mēbra enī corporis sūt
a deo data | Et ideo nō ē in potestate alicui? p̄sone abscidere sibi mē-
brū sicut nec seipsū occidere. Tum qz p̄ hoc nō excluditur cōcupiscē-
tia interior in qua viget peccatū. Tū qz p̄ aliā viā potest meli? ob-
uiare peccato p̄ racōem. scz ut liberū arbitriū cohibēdo mēbrum a
peccati exercitio. et sic dī: man? abscidi in qntū phibetur ab illicito
tactu. & pes qm̄ phibet ab illicito gressu. ocul? ab illicito visu. & ista
abscisio est meritoria et laudabilis. nō at illa q̄ esset p̄ mēbroz pua-
tionē. Videte ne qdēnatis unū ex hīs pusillis | Ip̄. qz qntūcūqz hō
sit pius in hoc mundo. tū hz angelū sibi assignatū a deo ad sui sus-
todiam | Et ideo si hoīes minimi sic a deo honorātur. multo fortius
a nobis honorādi sunt. ideo subdit xps | Dico enī vobis qz angeli
roz | scz assignati ipsis. | Temp̄ videt faciē patris mei | qz qntūcūqz
mittantur ad tēporaliū rez administracōem. tū sp̄ deo inherent p̄
aptam visionē | q̄ in celis est | Ip̄. licet enī de? sit ubiqz p̄ essentiam
presentiam et potentiam. tū specialiter dicitur esse in celis ubi adest
cum beatis per apertam visionem.

In festo sancti luce euangeliste

In illo tpe d. i. d. l. Hec mado vobis ut diligatis inuicem | Hoc euā-
gelium qre infra in cōmuni sanctoz de aplis

In festo sanctoz symonis et iude aploz.

In illo tēpore Vidēs ihs turbas ascendit in montem &c. | Hoc euā-
gelium qre infra in cōmuni sanctoz de martirib?

In festo omnium sanctoz

In illo tēpore Vidēs ihesus turbas ascendit &c. | Hoc euangelium
quare infra de plurib? martiribus

In festo sancti martini.

In illo tēpore d. i. d. l. Sint lumbi vestri precincti &c. | Hoc euāgelium

quere infra in cōmuni sactorū de gessorib?

In festo sacte katherine.

In illo tpe d. i. d. l. pabolā hāc **S**ic est regnū celoz thesaurū abscondito &c. Quere infra in cōmuni sactorū de virginib?

Cetera de sactis euāgelia cū ipsoz postilla vide in cōmuni sactorū.

Ancipit postilla de cōmuni sanctorū. Et primo de apostolis.

In illo tpe d. i. d. l. **H**oc est pceptū meū. ut diligat? inuicē sicut dilexi vos **M**aiore at dilectionē nemo hz ut aīaz suā ponat q̄s p amicis suis **V**os amici mei estis. si feceritis q̄ ego p̄cipio vobis **N**am nō dicā vos seruos. qz seru? nescit qd faciat dñs su? . vos at dixi amicos. qz oīa q̄cunqz audiui a patre meo nota feci vobis **N**on me vos elegistis. sed ego elegi vos : et posui vos ut eatis et fructū auferatis. et fruct? v̄r maneat **E**t q̄druqz pecieritis p̄rem in noīe meo det vobis **P**ostilla.

Hoc est pceptū meū ut. &c. **I**ohis. xv. **H**oc euāgelium dixit dñs ihs anno ei? . xxxij. ix. kal. april. feria. v. cene dñi. luna. xiiij. indicōe. vi. **I**n incipiū illi? euangelij scribit sact? iohannes in eodē ca. qz xps dixit discipulis suis. ego sū vitis vera et vos palmites **Q**ui manet in me et ego in eo. hic fert fructū multū. qz sū me nichil potestis facere **T**ūc seq̄r euāgelijū hodiernū **H**oc est pceptū meū ut diligatis inuicē **C**or. ii. verbo vel lingua tū. sed opere et veritate **S**icut ego dilexi vos **q**z ipse opere dilexit eos. mō. **A**rat cū dic̄ **M**aiore caritatē nemo habet ut aīam suā ponat quis p amicis suis **C**or. q. d. nichil pl? p̄t facere ip̄ vitā dare. q̄ oīb? est carior. utz epl̄. v. **X**ps dilexit nos et tradidit semetipsū pro nobis. **I**te ih̄ere. xij. **R**eliq̄ domū meam. dimisi hereditatē meā in man? inimicōz ei? **V**os amici mei estis si feceritis q̄ ego p̄cipio vobis **E**x amore ut amici. nō ex timore ut serui **N**ā nō dicā vos seruos **I**p̄. si timore seruili subiectos esse **q**z seru? nescit qd faciat dñs su? **I**p̄. si videm? i humanis. secreta enī reuelant filijs. cuius modi erāt ap̄i qui xpo erāt subiecti amore filiali. ideo subdic̄ **v**os at dixi amicos **q**z oīa q̄cunqz audiui a patre nota feci vobis **I**p̄. hoc n̄ ē intelligēdū de oīb? simpliciter et absolute. qz ap̄i n̄ habuerūt tantam plenitudinē sciētie sicut crīst? **S**ed est intelligendū de oīb? p̄tinentib? ad eoz statū scz q̄ p̄tinent ad eoz salutē. et fidei et mozz p̄dicatōem. et ecclie gubernatōem **nō** vos me elegistis. **s**z ego elegi vos **s**z ad ap̄atū

[et posui vos ut eatis] Tho. circūeundū p mūdū et fructū afferatis
per gentiū conuersaciōem et fructū vester maneat Ip. qz fides
 ecclie manebit usqz ad finē mūdi. qntūcūqz tribulaciōibz īpellatur
 [et qdūqz perieritis patrē in noīe meo] Goz. qd fit ad verā salutē.
 [det vobis] Tho. nomē ei ipsi? est ihs. i. saluator Nū in noīe eius
 perit q petit aliqd ut dirigens et pmonēs ad salutē. vñ ipsā salutē ī
 se. utz. math. xi. Primū qrite regnū dei

Aliud euangelium de aptis.

In illo tpe d. i. d. l. Hec mando vobis ut diligatis inuicē.
Si mund? vos odit scitote qz me priorē vobis odio habu-
it Si de mundo fuissetis mund? qd suū erat diligeret. Quia vero
 de mundo non estis. sed ego elegi vos de mundo. ppter ea odit vos
 mund? Rementote sermonis mei. quē ego dixi vobis. nō est seru?
maior dñō. si me pseruti sunt et vos psequētur. si sermonē meū ser-
uauerint et vñm seruabūt Sed hec oīa facient vobis ppter nomen
 meū. qz nesciunt eū q me misit. Si nō venissē et locut? eis fuissē.
peccatū non haberent Nunc at extulaciōem nō habēt de peccato suo
Qui me odit et pñm meū odit. si opa nō fecissē in eis. q nemo ali?
fecit. peccatū nō haberent. Nunc autē et viderunt et oderunt. et me &
 patrē meum. sed ut impleatur sermo q in lege eoz scriptus est. qz
 odio habuerunt me gratis

Postilla

Hec mōdo vobis ut diligatis Johānis. xv. Hec verba sa-
cri euangelij locut? est dñs ihesus anno ei? .xxiij. ix. kal.
april. feria. v. scz tene dñi luna. xliij. indicōe vi. Nū iniciū illi? euā
 gelij scribit scs iohānes ī eodē ca. qz crist? dixit discipulis suis Ego
 elegi vos et posui vos ut eatis et fructū afferatis. et fruct? vñ ma-
 neat. tunc seqtur euangelij hodiernū Hec mando vobis ut diliga-
tis inuicē Tho. i. mutua dilectione. est enī illud qd ego pteris cō-
 mendo et pñpio Si mund? vos odit Ip. hic accipit si p qz. q. d.
 qz futuz est ut mund? vos odiat scitote Ip. ad consolaciōem vñaz
 [qz me priorē vobis odio habuit] Si de mundo fuissetis Tho. i. de
 numero hoīm mundanoz et amatoz mundi mund? qd suū erat
diligeret Tho. i. amatores mundi. vos tanqz sibi conformes dili-
 gerent Similitudo enī et conuenientia est causa amoris Ecclē. xliij.
Omne aīal diligit sibi sile quia vero de mundo non estis idē res
bus mūdi p amorē inherētes sed ego elegi vos de mundo. ppter ea

odit vos mundus?] Tho. i. mali hoies vos odiunt et psequuntur. velud
contemptores eoz q ipsi amant] Ip. dissimilitudo e ei causa odij.
Appli eni dissimiles erant hoib? mundanis. et ideo no debebat ad
mirari si eos odio habuerit] memorote sermonis mei que ego dixi
vobis Non est seru? maior dno suo Si me psecuti sunt et vos ples
quentur] Tho. si caput psecuti sunt. psequentur et membra. Cristus
autem e caput aploz. et ideo exemplo cristi debebant paciter tollera
re tribulaciones psequentiu] Si sermonem meum seruauerint et vrm ser
uabunt] Tho. q. d. sicut contempserunt et n impleuerunt meos sermones
sic etiam implebunt vestros] sed hec oia facient vobis ppter nomen
meum] Tho. i. amore nois mei] qz nesciunt eu qui misit me] Ip. scz
deu patre. licet cognoscerent deu inqntu est pater oim p creationem
Non tu cognouerunt eu inqntu misit filiu suu ad salute credentiu.
Ista tu ignorantia n excusabat eos in persecutione xpi et aploz. qz
predebat ex odio et inuidia] si no venisse] carne assumendo] et locu
tus eis fuisse] dicendo verbis et exemplis] peccatu n haberet] scz pec
catu infidelitatis] nuc at excusacionem non habent] de peccato suo.
Tho. qz veni et locut? tu eis veritate] Qui me odit et patre meum
odit] Tho. quoz vna est maiestas. vn? honor. vn? amor. et vnum
odium] si opera n fecissem in eis q nemo ali? fecit] Tho. ut ambu
lare super aquas. pascere quinqz milia hoim de quinqz panib? et
duob? piscib?] Iohis. v. Similit? patet i illuminacione ceci nati] Iohis
ix. et i suscitacione lasari qdraduamini] Iohis. xi.] peccatu n haberet]
Tho tam grande] Nuc at vident] Tho. opera et mirabilia q opera
t? sum in eis] et oderunt me et patre meum] Ip. qz ex odio ad cristum
ipso opera cristi attribueit beelzebub principi demonioz. utz math.
xij.] sed ut impleat sermo q in lege eoz script? est] Utz in ps. xiiij.
Et odio habuerit me gratis] .i. tu causa. imo contrario habebat cau
sa amandi eu ex bnficijs eis ipentis in docendo eos et sanando ifirmos

In illo tpe d. i. d. l.

In illo tpe d. i. d. l. Aliud euangelium de ap'lis
Ego tu vitis vera et pater meus agricola est. Omnis palmitis in
me non ferens fructum tollet eum. et omnis qui fert fructum purgabit eum ut
fructum afferat. iam vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum Si pal
mes non possunt ferre fructum a semetipso nisi maseuerit in vite. sic nec vos nisi
in me maseueritis. ego tu vitis et vos palmites. qui manet in me et ego in eo
hic fert fructum multum. quia si in me nichil potestis facere Si qui in me non maseuerit
mittet foras sicut palmas. et arefiet. et colliget eum. et in ignem mittet. et

ardet. si manseritis in me et uerba mea in uobis manserint. quicumque
uolueritis petetis et fiet uobis.

Postilla

Ego sum uitis uera et pater etc. Ioh. xii. Hoc sacrum euangelium
locutus est dominus ihesus christus anno eius. xxiiij. ix kal. april. feria. v.
tenebris domini. luna. xiiij. indicione. vi. In initium illius euangelij
scribit sacrum iohannes in predestinati causa. quod christus dixit discipulis suis. Qui
habet mandata mea et seruat ea. ille est qui diligit me. Qui autem diligit me
diligetur a patre meo. Tunc sequitur euangelium hodiernum. Ego sum ui-
tis uera. Ipse sicut est uitis materialis habet lignum uile et despectum. et ipse
inutile uidetur cum tamen fructus optimos habeat. Ita christus in humana
natura. uidebatur abiectus uilis et despectus. et tamen per eius humanitatem
secutus est fructus gloriosus. Qui enim nature sunt uitis et palmites. Et
ideo christus dicitur uitis ratione humanitatis. in qua natura est fidelibus
hominibus. sicis. et pater meus agricola est. Thoma. sicut enim agricola co-
lit uineam uel agrum ut fructificetur. sic deus animam omnem palmitem in
me non ferentem fructum. Ipse. i. qui sola fide adherentes christo. sed non per cari-
tatem operantem. tollit eum. Quia talis infructuosus et ociosus homo absci-
detur per condemnationis sententiam scilicet in morte. et mittetur in ignem
eternum. Matth. vij. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur et in
ignem mittetur. et uerum qui fert fructum purgabit eum. Ipse per mundi tribula-
tiones que sunt quodammodo medicine et purgationes. ut fructum plus afferat. Ipse.
Sicut si in uite materiali aliqui palmites etiam fructuosi rescinduntur
ne humor minus dissipetur. et sic uirtus uite fortificatur et magis fruc-
tificatur. Sic per tribulationes iocunditatem uite patris a fidelibus rescindetur.
tes. corda eorum extrahuntur ab amore mundali. Et sic in toto recol-
lecta feruentibus feruntur in deum et faciunt maiorem fructum operum bo-
norum. Nam uos mundi estis propter sermones que ego locutus sum uobis.
Gor. iste fuit sermo fidei. qui purificat credentes. Matth. act. viij. Fides pu-
rificans corda eorum. Manete in me et ego in uobis. Ipse per fidem et cari-
tatem formatam per quam homo est in deo et deus in homine. Sicut palmes non
possunt ferre fructum a semetipso nisi manserint in uite. Id est. hoc uidemus
in uite materiali. quod ferre fructum non potest nisi princeps sit humoris
et pinguedinis ipsius stipitis. sic nec uos. Thoma. fructum aliquem pos-
testis facere. id est opus aliquod quod sit meritorium uite eterne. nisi in me
manseritis. per fidem et amorem. ego sum uitis et uos palmites. Ipse.
quod dicitur. si uultis fructificare. qui manet in me. credendo et obediendo. et
ego in eo. illuminando. subueniendo. et perseverantiam dando. hic

x ij

fert fructū multū | scz bonoz operū | qz tū me nichil potestis facere |
Tho. nec paz nec multū. immo nec cogitare aliqd boni **Vñ** apls.
ij. corin. iij. **Non** sum? sufficientes cogitare aliqd a nobis q̄li ex no-
his | si quis in me nō manserit mittetur foras | scz p abscissionem
i morte | sicut palmes | **Goz.** sicut a vite seperat extra vineā piciet
Sic p seperacōez ab unitate ecclesie **Vtz** apoc. ult. **Foris** canes et ve-
nesici et impudici | et arefcent | p amissionē humoris gratie | et colli-
gent eum | scz angeli executores diuine iusticie | et in ignē mittet | scz
infernālē | et ardet | scz tū sine in ppetuitate pene | si māleritis i me |
per dilectionē | et dōa mea i vobis mālerit | qd fit ut dicit glo. qn fa-
cim? | qd xps pcepit. | et diligim? | q pmittit | qdcūqz nolueritis | **Tho.**
desiderio et affectiōe | petitis | i oracōe discrete | et pleuerāt | et fiet vo-
his | de ptinētib? | ad salutem vestram

Incipit cōmune sctorz de martirib? et pmo de vno martire.
In illa tpe d. i. d. l. **Si** quis vult post me venire abneget se
metipsū. et tollat crucē suā et seq̄tur me. **Qui** ei voluerit
aiāz suā saluā facere pdet eā. q̄ at pdiderit aiāz suā ppter
me inueniet eā **Quid** ei pdest hōi si mundū vniuersū lucret. aīe dō
sue detrimētū patiat **Aut** quā dabit homo cōmutacōem p aiā suā
Filius enī hōis venturus est in glā sua cū āgelis suis **Et** tūc reddet
unicuiqz scdm opera sua.

Posilla

Quī vult post me venire abneget se. **Math.** xxi. **mar.**
xij. **lu.** ix. **Hanc** historiam hui? euangelij locutus est do-
minus ihesus cristus anno eius. xxxij. kal. augusti. feria
v. luna. xij. indicōe. v. **Ad** initium illius euangelij scribit sanctus
matheus in eodē ca. qd ihesus cepit ostendere discipulis suis. quia
oportet eū ire in iherosolimam et multa pati a senioribus et scribis
et principibus sacerdotum. et occidi et tertia die resurgere. **Et** assu-
mens eum petrus cepit increpare illum dicens **Abst** a te dñe. non
erit tibi hoc. qui conuers? dixit petrus **Vade** post me sathanas quia
scandalū michi es **Ip.** id est qntū est in te. vis me a salute mūdi ipe
dire. qz nō lapis q̄ dei sūt. sed ea q̄ hōim **Ip.** petr? dixit ista dōa ihū
xpo mor? ex affectu humano. tūc dixit discipul? suis | Si q̄s vult ve-
nire post me | Ip. meā doctrinā et scā seq̄ndo | abneget semetipsū | .i.
ppriū sensū et propriā voluntatē | et tollat crucē suā | id ē carnis
castigacōez | et seq̄t me | **Goz.** p facta scz virtutū imitacōez **Vñ** bat.

Quā pauci possit te volunt ire dñe. et ad .e. puenire nemo est q̄ velit
conregnari capiunt sed nō cōpati. Qui enī voluerit aīam suā saluā
nā facere Ip̄. q̄ntū ad meritū vite eterne p̄det eā id ē destruet cor-
pus laborib⁹ et passionib⁹ exponēdo. Ex q̄b⁹ sc̄ḡtur seperatio aīe
a corpore. et hoc ē aīam p̄dere sc̄dm estimacōem fallā hoīm carna-
liū. licet sit saluare sc̄dm veritatē. Qui at̄ p̄diderit aīam suā p̄pter
me Ip̄. sc̄z p̄pter deū mortē sustinēdo inueniet eā in futura gloria
[quid enī p̄dest hoī si vniuersū mundū lucretur] Cor. de q̄ nichil se-
cum moriens poterit portare nisi peccatū. immo q̄nto plus acq̄si-
uit de mundo. tanto pl⁹ acq̄siuit de inferno. Vñ apoc. xxiij. Quātū
glorificauit se et i delictis fuit. tū date illi tormētū et luctū Anime
at̄ sue detrimentū pariatur] Cor. sc̄z amittēdo gl̄am. incurrēdo pe-
nā eternā et perdendo humanā substantiā. q. d. totū inutile sit. Vñ
ambro. Nichil p̄dest lucrificare t̄palia si p̄dant̄ eterna. Exponitur
etiā hoc de illis q̄ lucrant̄ aīas alioz et suas pp̄rias negligūt. Aut
quā dabit homo cōmutacōem] Cor. i. redēptionē p̄ aīa sua id est
damnata. q. d. Si daretur p̄ ea mund⁹ nō liberetur. qz sc̄z hedam
In inferno nulla est redēptio nec doloꝝ mitigatio. Fili⁹ hoīs id ē
cris⁹ q̄ est ver⁹ hō ventur⁹ ē sc̄z ad iudiciū in gl̄a patris] Ip̄. qz
i forma gloriola iudicabit et tūc reddet vnicuiqz sc̄dm opera sua
iustis gl̄az corporis et aīe. Malis at̄ penā corporis et aīe Vñ apoc.
xiiij. Opera enī illoꝝ secūt̄ur illos

Aliud euāgeliū de vno martire.

In illo tpe. d. i. d. l. Amen amē dico vobis Nisi grandū fru-
menti cadens in terram mortuū fuerit ipsū solū manet. si
at̄ mortuū fuerit fructū multū affert. Qui amat aīam suā
p̄det eam. et q̄ odit aīam suā in hoc mundo. in vitā eternā custodit
eam. Si q̄s michi ministrat me sc̄ḡtur. ⁊ vbi ego sū illic et ministe-
ret me⁹ erit. Si quis michi mīstrauerit. honorificabit eū pat̄ me⁹ qui
in celis est

Postilla

Nisi grandū frumenti cadens. ioh̄is. xij. Hoc euāgeliū factū
est anno xp̄i. xxiiij. feria. iij. xij. kal. april. luna. xi. indi-
ctione. vi. Ad iniciū illi⁹ euāgelij scribit sc̄s ioh̄. in codē
ca. q̄ cris⁹ dixit. venit hora vt clarificetur fili⁹ hoīs Ip̄. Cris⁹ in
sua passione clarificat⁹ ē per signa ostensa in solis obscuracōe. in
terremotu. et sepulcroꝝ apparitōe. et in neli templi sc̄issione. Fuit
enī clarificat⁹ in sua resurrectione et ascēsiōe in celū Sed qz gloriā
x iij

precedit humilitas. Idea in presenti euangelio agit de humilitate sue
passionis dicens. Amen amen dico vobis. nisi granum frumenti cades
in terram mortuum fuerit ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit frumen-
tu multum affert. Tho. granum frumenti est crissus? Sicut enim granum frumē-
ti melius est ceteris granis. sic crissus? melior est omnibus? hoc granum semina-
tum est in incarnatione. germinauit in natiuitate. et mortificatum est in passio-
ne. Multum fructum attulit in gentium conuersione. Utz ioh. xij. Si exal-
tatus fuero a terra omnia traham ad meipsum. Qui amat animam suam. i. vo-
lendo sibi delectabilia huius mundi et carnis. perdet eam. scilicet in futuro.
quod ad eternam perditionem eam deducit. Sic amabat animam suam ille diues. qui
dicebat. utz luce xij. Omnia mea habes multa bona posita in annos plu-
rimos. requiesce comedere et bibere. nam perdidit eam. quod statim deum est ei. Stulte
hac nocte repetet scilicet diaboli animam tuam a te. et qui congregasti cuius erunt
Et qui odit animam suam in hoc mundo. Tho. scilicet dando eam pro cristo. in
uitam eternam custodit eam. utz math. vi. Qui voluerit animam suam saluam
facere perdet eam. si quis in ministerium. Tho. i. vult esse me? nec? minister
et seruus? me legitur. Ipse. quod dicitur. rationabile est quod minister legitur dominum. et
ubi ego sum illic et minister meus erit. Tho. multa potest esse maior promissio
quod esse ubi crissus? et includit omnia bona. quod christus inquit deus est essentialiter
ipsa beatitudo. de qua dicitur in ps. lxxxix. Quoniam mille anni ante oculos tuos
tanquam dies hereterna quam preterit. Si quis michi ministraverit. Ipse. obediens
do mandatis meis. honorificabit eum pater meus. Glo. ut sit filius dei
patris per adoptionem. Et ille est maximus honor de seruo adoptari in fili-
um dei. Utz ex. viij. Si filius et heredes.

I Sequuntur euangelia de pluribus martiribus.
In illo tempore videns ihesus turbas ascendit in montem. et cum sedisset
accesseunt ad eum discipuli eius. et aperiens os suum docebat eos
dicens. Beati pauperes spiritu. quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati mites.
quoniam ipsi possidebunt terram. Beati qui lugent. quoniam ipsi consolabuntur. beati qui
esuriunt et sitiunt iusticiam: quoniam ipsi saturabuntur. beati misericordes
quoniam ipsi misericordiam consequentur. beati mundo corde: quoniam ipsi deum vide-
bunt. beati pacifici: quoniam filii dei vocabuntur. beati qui persecutionem
patiuntur propter iusticiam: quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati
estis cum maledixerit vobis homines. et persecuti vos fuerint. et dixerit ne-
quissimum aduersum vos mentientes propter me. Gaudete in illa die et exul-
tate quoniam merces vestra copiosa est in celis.

Postilla

Adēs ih̄s ēbas al̄c̄dit Mat. ii. mar. ii. Lu. vi. historia hui?
 euangelij locut? est dñs ih̄s crist? āno ei? xxi. ii. pd? iu-
 li. feria. ii. luna. xvi. indicōe. iiii. Ad inīciū illi? euangelij
 scribit sc̄s mathe? in eodē ca. q. ih̄s? circuibat totā galileā docens
 in sinagogis eoz et p̄dicās euangelij regni. et sanans oēm lāguorē
 et oēm infirmitatē in populo. et abūt fama ei? in totā sp̄riā. et obtu-
 lerunt ei oēs male habentes varijs languorib? et q̄ demonia habe-
 bant. et lunaticos. et paliticos. et curauit eos. et secute sunt eū tur-
 be multe de galilea. et decapoli. et de iherosolimis. et iudea. et de trās-
 iordanē. Videns ih̄s? turbas Glo. interli. vitare volens multitu-
dinē populi. ut solus discipul? loq̄retur ascendit in montē Goz. s.
thabor q̄ est in galilea et cū sedisset Goz. tanq̄ maḡ autentic? tanq̄
 humilis p̄latus Ex hoc loco tenetur. q. qū fit sermo secularib? stat
p̄dicator et inuitans ad pugnā et operacōem. qū vero religiosi et
contēplatiui. sedet et inuitans ad quietē Accesserūt ad eū discipu-
li ei? Goz. tanq̄ magis deuoti. tanq̄ familiaris dilecti. tanq̄ne
specialit̄ electi et aperīēs os suū docebat eos sc̄z octo beatitudines.
dicēs Beati pauperes sp̄u Ip. sc̄z voluntarie pauperes ut deo lis
berius ualent qū ipsoz est regnū celoꝝ si. in regno enī intelligit̄
omimoda sufficientia et excellentia. q̄ bene reppmittitur in celis. qui
sp̄alia contemplerunt in terris Beati mites Goz. mitis est q̄ aliū
non offendit. mansuet? at q̄ se offendentes tollerāt qū ipsi possides
bunt terrā supple uiuentiū. de q̄ dz. ps. cxli. Portio mea dñe in t̄ra
uiuentiū Beati q̄ lugent sc̄z in p̄nti Pr̄o p̄ peccatis p̄p̄is Secū
do p̄ p̄ctis alienis et miseris proximoz Tercio p̄ dilacōe gle. Dñ
dauid dixit in ps. cxix. Heu michi qz incolat? me? plangat? est et.
Itē ps. xli. Fuerunt michi lacrimę mee panes die ac nocte. dū dz m̄
quotidie ubi est de? tu? qū ipsi gloriabunt̄ Ip. queniens autē est.
ut illi q̄ in p̄nti uita p̄ cristo uolūtario luctu occupant̄ cū deo et an-
gelis eternaliter gloriēnt̄ Beati q̄ esuriunt et sitiunt iusticiā Goz. et
hec iusticia tribuit unicuiqz qd suū est. deo. proximo. et sibi ipsi.
Deo tria. honorē creatori. amorē redēptori. timorē iudici Proximo
tria. obedientiā superiori. concordiam patri. bñficiā inferiori Si
bi tria Mundiciā cordi. custodiam ori. disciplinam corpori. uere
ergo Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiā non pecuniam terre-
nam. non uoluntatē carnalē sicut uoluptuosi. non potentiā secula-
rem sicut superbi Alii enī non sunt beati sed miseri. qz sp̄s esurient.
 x iiii

et nunq̄ faciebunt. utz pla. xlv. Ecce serui mei comedēt et vos esuriētis | sed beati q̄ esuriūt et sitiunt iusticiā qz saturabunt | i. et ista est sacietas gl̄e celestis. de q̄ d̄r in ps. xvi. Saciabor cū apparuerit gl̄a tua | Beati misericordes | scz pauperibz tribuendo elemosinas | utz dan. iij. Pctā tua elemosinis redime | Et puer. xij. Qui miseret pauperi b̄s erit. ergo d̄r hic | b̄i misericordes quoniā ip̄i m̄iam gleq̄ntur | i. In celesti ei p̄ia quis m̄iaz gleq̄tur. qz ultra qdignū sibi retribuitur. scz qd d̄r ra. viij. Nō sunt qdigne passionēs hui⁹ t̄pis ad futurā gl̄am q̄ reuelabitur in nobis. q̄ gtra d̄r iaco. ij. Audi cū sit ei sū m̄ia q̄ n̄ fecit m̄iaz | Beati mūdo corde | Dñ ihero. B̄i mūdo corde q̄s n̄ arguit gl̄ietia pctōz | Et hoc petiuit dauid i ps. v. di. Cor mūdū crea in me de⁹ | q̄niā ip̄i deū videbūt | Dñ d̄r in psal. xxiij. Quis ascendit in montē. ā q̄s habit in loco scō ei⁹. innotens manibz et mūdo corde | Dñ etiā apl̄s. i. corin. xij. Videm⁹ nūc p̄ speculū i enigmate. tunc āt facie ad faciē | beati pacifici | Cor. qui paci faciende. reformande. et conseruande. siue i se. siue in alijs euigilant | q̄niā filij dei vocabūtur | et gleq̄nt heredes. utz ro. viij. Si filij et heredes | beati q̄ p̄secutiōem patiuntur | nō tantū beati q̄ bene operantur. sed etiā q̄ p̄secutiōez patiunt. nō ppter scelera ut malefici. latrones. heretici | utz. i. pe. iij. Nemo v̄m patiat q̄li homicida aut fur ā maledicus. sed ppter iusticiā | Cor. defendendā et conseruandā | Sic sancti martires qui q̄nto acerbioribz tormentis cruciabantur. tanto magis in dño letabant | quoniā ip̄oz est regnum celoz | et merito debetur patientie regnū. qz scdm apl̄m. ij. ad th̄. ij. Si sustinebim⁹ et conregnabim⁹ | beati estis | Cor. nūc in spe s̄ tā dem in re | Cū maledixerit vobis hoīes | scz carnales et ifideles. qui ex odio vobis i faciē gtumelias dixerint | et p̄secuti vos fuerint | scz vim vobis inferendo | et dixerint oī malū aduersū vos mentientes | ppter me | id ē ppter nomē meū | gaudete | Cor. interi⁹ in corde | et exultate | exteri⁹ in corpore | quoniam merces vestra copiosa est i celis | utz. gen. v. Ego sū merces v̄ra magna nimis | Dñ etiā apostolus paul⁹. i. corin. ij. Ret ocul⁹ vidit. nec auris audiuit. nec i cor hōminis ascendit. q̄ p̄parasti diligentibus te.

In illo tpe Descēdēs ih̄s Aliud enāgelū de martiribz de mōte stetit i loco cāpestri. ⁊ t̄ba discipuloz ei⁹. et multitudo copiosa plebis ab oī iudea. et iher⁹. et maritima. ⁊ tici et sp̄dois. q̄ venerāt ut audirēt eū ⁊ sanarēt a lāguoribz suis. et qui

verabantur a spiritibus immundis curabantur. Et ois turba quebat eum tangere. quia virtus de illo exibat et sanabat omnes. Et ipse eleuatis oculis in discipulos suos dicebat. **Beati pauperes.** quia vobis est regnum dei. **Beati qui nunc esuritis.** quia saturabimini. **Beati qui nunc fletis.** quia risdebitis. **Beati eritis** cum vos oderint homines. et cum seperauerit vos et eiecerint nomen vobis tanquam malum propter filium hominis. **gaudete in illa die et exultate.** ecce enim merces vestra multa est in celis.

Postilla

Descendens ihesus de monte stetit etc. **Luce. xi.** **Hec verba sancti euangelii locutus est dominus ihesus anno eius. xxxi. ii. post iulij. feria. ii. luna. xvi. indicione. iiii.** **Non illi euangelii habet. In.** in eodem loco. **Factum est autem in illis diebus.** scilicet in quibus cruce predicauit et miracula fecit. **Erant ihesus in monte orare.** et erat pernoctans in oratione. et cum dies sanctus esset vocauit discipulos suos et elegit duodecim ex ipsis quos et apostolos nominauit. **Simone quem cognouit petrus.** et andream fratrem eius. **iacobum.** et **iohannem.** **philippum.** et **bartholomeum.** **mattheum.** et **thomam iacobum alphei.** **i. filium alphei.** et **simonem quem vocatur zelotes.** **iudam iacobum.** **i. fratrem iacobi.** et **iudam scarioth.** qui fuit proditor. **Et descendens de monte cum illis.** scilicet apostolis. **stetit in loco campestris et turba discipulorum eius.** **Goz.** steterunt circa eum. **Ex hoc patet quod multos habebat discipulos** quia non solum xii. apostolos sed etiam septuaginta duos. et forte plures multos enim conuerterat. **et multitudo copiosa plebis.** **sedit circa eum.** sicut solet fieri in sermonibus. **ab omni iudea et iherusalem et maritima.** **Goz.** maritima videlicet hic regio iuxta mare germanum sita. **Nota iuxta mare galilee.** et tiberi et sydonis. **quod fuerunt ciuitates gentiliu.** qui venerant ut audirent eum et sanarentur a languoribus suis. et qui verabantur a spiritibus immundis curabantur. **Goz.** et est notabile. quia ante christi aduentum multi erant demoniaci. modo autem pauci nec mirum. **Tunc enim erat diabolus princeps huius mundi.** Sed nunc princeps mundi huius eiectus est foras. **et omnis turba quebat eum tangere.** **Goz.** nec mirum. quia tactus eius sanat corpora et sanctificat animas. **quia virtus de illo exibat.** **i. virtute generacionis effectus.** et sanabat omnes. **Goz.** ipse enim optimus est medicus cui nullus est incurabilis morbus. **Non in psal.** **Qui sanat omnes infirmitates tuas.** et ipse eleuatis oculis in discipulos suos dicebat. **Beati pauperes.** **Ipse et accipitur hic pauper voluntaria.** quam aliquis contemnit et abicit a se bona temporalia in quantum potest fieri bono modo ut homo liberius vacet operibus vite contemplatiue. **quia vobis est**

regnum dei] It. hic in spe. et postea erit vrm in re Beati q esuritis]
It. abstinendis a cibis delectabilib? et supfluis. ut sic dirigatur ca-
ro in seruitutē aīe] qz saturabimini] inchoatiue in p̄senti vita. s; p̄-
fecte in patria. vtz ps. xvi. Satiabor cū apparuerit gl̄a tua Beati
q nunc fletis] s; i p̄senti mūdo q est vallis lacrimaz] qz ridebitis]
in futura vita Goz. felix mutacio ab opposito in oppositū. s; a fle-
tu in gaudiū. sed a fletu transitorio in gaudiū eternū Beati eritis
cū vos oderit hoīes] Goz. s; malū vobis optando] Et cū sepe aue-
rint vos] s; a sua cōgregacōe expellēdo Itz ioh̄s. xi. Iā q̄spirauer-
ant iudei. ut si q̄s eū q̄fiteret extra sinagogā fieret] et expbauerit]
Goz. conuicia et ipperia vobis dicendo] et eiecerit nomē vrm. tāq̄
malū] s; nomē xp̄ianū. tāq̄ malū cū sit optimū] ppter filiū hoīs]
Goz. ecce causa optima et debita paciendi. s; ppter filiū hoīs Re-
mo enī debet pati tanq̄ homicida a fur. sed tanq̄ xp̄ian?] gaudete
in illa die] Goz. s; gaudia interiori qd fecerit apl̄i Itz act. v. Ibat
gaudentes apl̄i a conspectu gl̄ilij. qm̄ digni habiti sunt p̄ noīe ih̄u
contumeliā pati] et exultate] s; gaudia exteriori. qd fecit beatus
andreas dicēs Scur? ei et gaudēs venis ad te o bona crux. Sic et
beat? vincenci?] Hoc est inquit qd sp̄ optauī. et notis oib? exq̄siui.
Sic et beat? laurenti? dixit Gaudia plene. qz hostia xp̄i effici mer-
ui] Sic et beata agatha letissime et gaudēt ibat ad carcerē] ecce mer-
ces vestra multa est in celis] Goz. tā multa q non p̄t. numerari. tā
magna q n̄ potest estimari. tam p̄ciola q nō p̄t cōpari. tā diutur-
na q non p̄t t̄minari in celo. q. d. in loco securo. ergo de amissione
nō timeatis. quia ibi nec fur appropinquat. nec erugo. nec tinea de-
molitur It patet mathei. vi

Aliud euāgeliū de martirib?

In illo tpe d. i. d. l. Cū audieritis p̄lia et sediciones. nolite
terreri oportet p̄mū hec fieri. s; nondū statim finis Tunc
dicebat illis Surgat gens contra gentē et regnum aduer-
sus regnū. et terremot? magui erunt per loca et pestilentie et fames
terroresq; de celo] signa magna erunt Sed an̄ hec oīa iniciēt vobis
man? suas. et p̄sequētur. trahētes in sinagogas et custodias. trahē-
tes ad reges et p̄cides ppter nomē meū Cōtinget at vobis in testimo-
niū Ponite ergo i cordib? vris nō p̄meditari q̄ admodū respōdea-
tis Ecce enī dabo vobis os et sapientiā. cui nō poterūt resistere nec
q̄tradicare omnes aduersarij vestri Tradimini autē parentibus. et

fratribus et cognatis et amicis et morte afficient ex vobis. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Et capillus de capite vestro non peribit. In patientia vestra possidebitis animas vestras

Postilla

Quoniam audieritis prelia et sediciones. Luce. xxi. Hanc historiam habet euangelium locutus est dominus ihesus anno eius. xxx. xii. kal. aprilis. dominica. scilicet palmarum. luna. x. idibus. vi. In initium illius euangelium scribit sanctus lucas in principio illius causa. Respicere autem ihesus vidit eos qui mittebant munera sua in gastrophylacium diuites. vidit et quadam viduam pauperulam mittentem eram minuta domino. et dixit Vere dico vobis quia vidua ista pauper plus quam omnes militum. Nam omnes hi ex habundanti sibi miserunt. hec autem omnem censum quem habuit misit. Et quibusdam dicentibus de templo. quod lapidibus bonis et donis ornatum esset. et dixit Hec qui videtis venient. dies in quibus non relinquitur lapis super lapidem qui non destruat. Interrogauerunt eum dicentes. preceptor quoniam hec erunt. et quod signum cum fieri incipiet. qui dixit. Cum audieritis prelia et sediciones Cor. prelia quantum ad hostes extraneos. et sediciones. quantum ad domesticos. Ubi greg. Bella ad hostes pertinet. sediciones ad ciuem. Idem iosephus in libro antiquitatum dicit. quod post passionem christi. et ante destructionem ciuitatis iherusalem multe sediciones et prelia fuerunt apud iudeos. Quia samaritani qui tenebant ritum gentiliu insurgere contra iudeos et erouerunt. Ita in populo iudeorum erant plurimi qui incitabant populum ad rebellandum contra romanos. alii autem ad contrarium nolite terreri oportet primum hec fieri. 1p. quia sunt a deo preordinata sed nondum statim finis 1p. quia post audicionem talium statim adhuc ciuitas iherusalem per tempus longum. scilicet quadraginta duobus annis post passionem christi Cor. noluit autem dominus differri. ne territi apostoli iherusalem et iudeam desererent. et ut interim predicarent. et apostoli electi conuerterent. et reprobis inexcusabiles efficerent. tunc scilicet postmodum dixit. quod non statim esset finis. Dicebat illis. Surgat gens contra gentem Cor. i. populus contra populum. siue una tribus contra aliam. et regnum aduersus regnum 1p. quia regnum iudeorum contra regnum romanorum rebellauit. et terrimotus magni erunt per loca Cor. ad inuendum quod illi terremoti periculosi erant futuri. Universalis enim terremoto non fuit nisi in passione christi. de quo dicit matheus. xxv. Et ecce tremotus factus est magnus. petre scisse sunt etc. et pestilentie. quia pestilentia fuit in obsidione ciuitatis iherusalem ex corruptione aeris. ex caudaueribus mortuorum. et fames Ecce penuria victualium facta est enim

fames generalis sub claudio impatore . quē pdixerat agab? pphe-
ta | sciretq; de celo et signa magna erūt | Dicit enī ioseph? in libro
 de iudaico bello . q? añ destructio? ciuitatis iher? sid? stetit sup ihe-
 rusalē p annū simile gladio Quā apparicōem qdā dicebāt signifi-
 care auxiliū sibi affuturū contra inimicos Alij egrario dicebāt sig-
 nificare vindictā dei contra mala inhabitatiū in ciuitate . et iō erāt
 diuerse opiniones de pñs it eos | Sed añ h oia | Gor . supple signa
 iam dicta | iniciēt vobis man? suas | pñqntes de loco ad locū . Et
 patet iohis . xij . Si me psecuti sūt et vos pñqntur | trahētes in sinā-
 gogas | Gor . i . publicos conuent? ad magis pfundendū et flagellā-
dū Sicuti factū est qñ celis apl? is denūciauerēt ne ampli? loqrentur
 in noīe ihesu Et act . v . | et custodias | scz ad incarcerandū . ut factū
 est qñ posuerunt eos in publica custodia Et act . v . | trahētes ad re-
 ges et pñdes | Gor . ad respondendū eis | ppter nomē meū | id ē ppe-
 meū | id ē ppe pfessionē noīs mei | Cōtiget at vobis i testimoniū |
Ip . scz euangelice veritatis . ibidē pñtēde | Donite ergo in cordibus
vestris nō pmeditari q? admodū respondeatis . Ego ei dabo vobis
os | Gor . i . eloqntiā ad loqndū | et sapientiā ad cognoscēdū | cui nō
 poterant resistere nec qtra dicere | oēs aduersarij vestri | Gor . scz nec
 iudei nec heretici nec pagani | Trademini at a parētib? . et fratrib?
et cognatis . et amicis . et morte sufficient ex vobis | Gor . q? deberent
 vos iuuare et liberare | et eritis odio oib? hoīb? | Gor . hūmā aman-
 tibus et terrena sapiētib? | ppter nomē meū | . i . ppter pfessionē no-
 mīs mei | et capill? de capite vō nō pibit | Ip . hoc addidit saluator
 ad declarandū veritatē future resurrectionis p quā resurgēt in elec-
 tis . nō solū illa q? sunt de necessitate humane nature . sz etiā illa q? sūt
 ad decorē cuiusmōi sūt capilli . qz meditacō h? resurrectionis mētū
 facit ad tollerantiā martirij . de q? saluator loqbat | In paciētia vō
Gor . q . d . in pdictis maxie necessaria ē paciētia . qz i ipa possidebi-
tis aīas vestras | id est custodietis .

I Aliud euangeliū de martirib?
 In illo tpe d . i . d . l . Attēdite a sermōto phariseoz qd ē ppo-
ritis Nichil at optū qd nō reuelet . neq? absconditū qd nō scia-
tur : qm q? in tenebris dixissis . in luē dicent? . et qd i aure locuti essis
pdicabitur in tectis Dico at vobis amicis meis . ne terreamini ab
 hīs qui occidunt corpus . et post hec non hūt ampli? quod faciant

Ostendā at vobis quē timeatis **T**imete eū q̄ postq̄ occiderit habet potestātē mittere in iehennā **I**ta dico vobis hunc timeate **N**onne quī q̄ passerēs veneunt dipondio. et vnus ex illis non est in obliuione ante corā deo **S**ed et capilli capitis vestri oēs numerati sunt **N**olite timere multis passerib⁹ pluris estis vos **D**ico at vobis. oīs q̄cūq̄ cōfess⁹ fuerit me corā hoīb⁹ **E**t fili⁹ hoīs cōfitebit⁹ illū corā āgel⁹ dei

Postilla

Atendite a fermento phariseorū. **L**uce. xij. **H**istoria euangeli⁹ dicta est a dño ihesu cristo anno ei⁹. xxxi. q̄. pd⁹ iulij. feria. v. luna. xvi. indicōe iij. **I**n incipiētiā illi⁹ euangeli⁹ scribit scs lucas. q̄ multis turbis circūstantib⁹ ita vt seinuicē cōculcarent **C**epit ihes⁹ dicere ad discipulos suos **A**tendite a fermento phariseorū **I**p. ne p̄ eorū ppocissim⁹ auertimini a fidei veritate **N**ichil at optū qd nō reueletur. neq̄ absconditū qd non sciatur **C**or. optū p̄tinet ad opera mala q̄ occultant⁹ ex industria **A**bsconditū ad cogitationes q̄ occultantur ex ppria natura **S**ed utrūq̄ in futuro iudicio sciatur **q̄m q̄ in tenebris dixistis** **C**or. i. in p̄lluris et in carceribus locuti estis **in lumine dicentur** id est in apto. qm scz ea q̄ passi estis in carcerib⁹ legunt⁹ p̄ orbē ad gl̄a⁹ v̄rā **et qd in aure locuti estis** **C**or. i. in priuato. puatū at efficit⁹ verbū vel ex modo. qz submisit in aure vel in loco qz in cubiculo **p̄dicabitur in tectis** **I**p. dom⁹ ergo in illa terra plana vbi congregantur hoīes ad spariandū et q̄habundandū. et ideo illa q̄ dicūtur ibi publice dicūtur. et hoc mō exponit theophil⁹ **D**ico at vobis amicis meis. ne terreamini ab hīs q̄ occidūt corp⁹ **I**n cristo. **O**ia mala operatur timor mortis. oīa bona tēpus mortis **et post hec** id est post occisionē corporis **non hūt amplius qd faciant** **Ostendā at vobis quē timeatis** **T**imete eū q̄ postq̄ occiderit **scz corp⁹** **h̄z potestātē mittere in iehennā** **scz ipsā aīaz et etiam ipm corp⁹** **ita dico vobis hunc timeate** **et nō aliū** **N**ōne quinq̄ passerēs veneunt **id est venduntur** **dipondio** **C**or. dipōdius est pond⁹ **monete ex duob⁹ assib⁹ compositū** **Ad euidentia illi⁹** **scdm ip̄. sciendū qz passerēs habundāt in t̄ra p̄missionis** **E**t ideo de ipsis fiebat oblatio paup̄rū. q̄ nō poterant habere alia. vñ erāt pauci valoris. qz duo habebantur p̄ alle et vn⁹ ex illis **scz quīs sit pui valoris** **nō est in obliuione coram deo** **id est non morietur sine p̄uidētia dei patris. et p̄ q̄lēq̄s supple neq̄ vos moriemini** **quin deus ordinet de morte vestra** **sed et capilli capitis v̄ri omnes**

numerati sunt | Ip. in dei pntia | Nolite ergo timere multis passeris
bus plis estis vos | Ip. i. maioris reputacōis | apd deū | qz ad ima
ginez dei creati | dico at vobis ois qcuqz me qfess⁹ fuerit corā hoīb⁹ |
Car. nō tū crediderit corde. sz qfessus fuerit sicut ore | et fili⁹ hoīs cō
fitebitur eū coram angelis dei.

¶ Sequunt⁹ euāgelia de qfessorib⁹.

In illo tpe d. i. d. l. Sint lumbi vři pincti et lucerne ardē
tes in manib⁹ vřis. Et vos similes hoīb⁹ expectantib⁹
dñm suū. qñ reuertat⁹ a nuptiis. ut cū venerit et pullauer
it. confestim aperient ei Beati sunt serui illi qñ cū venerit dñs iue
nerit vigilantes Amen dico vobis qz pcinget se et faciet illos disci
pulos et transiens ministrabit illis Et si venerit in scda vigilia. et
si in tertia vigilia venerit. et ita inuenerit. beati sunt serui illi **Hoc**
at scitote. Qñ si sciret paterfamilias. qua hora fur veniret. vigila
ret utiqz. et nō sineret pfodi domū suā Et vos estote pat⁹: qz q̄ hora
nō putatis fili⁹ hoīs veniret

¶ Postilla

Sint lumbi vřis pincti. **Iu. xii.** Historia hui⁹ euāgelij locu
t⁹ ē dñs ihs anno ei⁹. xxxi. pd⁹ iulij. feria. v. luna. xvi. idi
cione iij. **Nā** iniciū illi⁹ euāgelij scribit scs lucas. qz xps dixit disci
pulis suis Nolite timere pusillus grex. qz cōplacuit při vřstro dare
vobis regnū Tunc postmodū seqtur euāgelij illud | **Sint lumbi vři**
pincti | Ip. Lumbi mentis sunt volūtas ⁊ intellect⁹. ex qb⁹ pcedūt co
gitacōes male. lumbi vero carnis sunt in qb⁹ viget mor⁹ luxurie. Et
utriqz lumbi sunt pcingēdi. i. coartādi ab illicitis cogitacōib⁹ et ope
rib⁹ | ⁊ lucerne ardētes | Ip. i. doctrina clara pcedens ex caritate | in
manib⁹ vřstris | splendo ope | et vos similes hoīb⁹ expectantibus
dñm suū | Ip. i. sitis discreti et vigilēs et solliciti de vřstra custo
dia expectando dñm vřtuz ad iudiciū. sicut antiq̄ přes expectabāt
eū vřtuz in carnē | qñ reuertat⁹ a nuptiis | **Glo. or.** ad nuptias iuit.
cū post resurrectionē nouus homo angeloz multitudinē sibi copu
lauit. a qb⁹ nuptiis reūtit eū vobis p iudiciū manifestat. utz act.
i. Sic veniet q̄admodū vidistis eū euntē in celū | et pullauerit | per
egritudinē. mortē ppinq̄ designādo | qfessi aperient ei | Ite eū susci
piēdo | Beati serui illi qñ cum venerit dñs | Ip. in eoz morte | iue
rit vigilantes | id est in statu grē et nō in peccatis dormientes. quia
talīs přstabitur in iudicio qualis iuenitur in morte qñtū ad grāz ē

culpā. Amen dico vobis q̄ p̄cinget se. Glo. p̄parans se ad retribu-
tionē et faciet illos discubere. Glo. or. in regno celesti quiescere et
transiens ministrabat illis. Glo. transiens ministrat cū de iudicio
ad regnū rediens sua claritate fideles sociabit. Et si venerit in secū-
da vigilia. et si in tertia vigilia venerit et ita inuenerit. beati sunt
serui illi. Bn grego. Prima vigilia est stat? puricie. maxime q̄n incipit
vlus ratiōis in pueris. Secūda vigilia est stat? iuuetutis. Tercia vi-
gilia est stat? virilis. Quarta vigilia est stat? senectutis. q̄ in q̄libz
statu fideles debent esse parati iusticiā ad recipiendā mortē. hōr at
scitote q̄m si sciret pater familias q̄ hora fur veniret vigilaret utiq̄
et nō sineret pfodi domū suā. Gor. hic dñs ihel? mouet nos vigila-
re gtra mortis incertitudine. q̄muis nichil tercius sit morte. nichil
tū tēci? hora mortis et vos estote pati. q̄ q̄ hora nō putatis fili?
hōis veniet. Glo. or. ultimam horā sp̄ ignorare noluit dñs. ut sp̄
sit suspecta. et ad eandē sp̄ p̄paremur.

¶ Aliud euāgeliū de confessoribus

In illo tpe d. i. d. l. nemo lucernā accendit et in abscondito
 ponit. neq̄ sub modio. sed sup candelabz. ut q̄ ingrediūc
 lumen videant. Lucerna corporis tui est ocul? tu? si ocul?
 tus tuus fuerit simplex. totū corp? tuū lucidū erit. si at neq̄ fuerit.
 etiā corp? tuū tenebrōsū erit. Vide ergo ne lumē qd in te ē tenebre sūt
Si ergo corp? tuū lucidū fuerit. nō hñs aliquā pte tenebrarum. erit
lucidum totū. et sicut lucerna fulgoris illuminabit te

¶ Postilla

Nemo accendit lucernā etc. Luc. xi. Hoc hui? euāgelij pa-
digma locut? est dñs ihel? crisi? anno ei? .xxxi. q̄. pd? iulij
feria. v. luna. xvi. indicōe. iij. At in incipit illi? euāgelij scri-
bit scs lucas in eodē ca. q̄ qdam mulier extollēs vorē de turba dixit
Beat? venter qui te portauit et ubera q̄ laxisi. Tunc seqt euāgeliū
illud. Nemo accendit lucernā. Ip̄. lucerna hic accipit p̄ intentione
recta. q̄ intentio recta includit lumē fidei et ardorē caritatis. et ad
modū lucerne ardentis et in abscondito ponit neq̄ sub modio. sed
sup candelabz. Ip̄. q̄ intentio recta dirigit ad supna. ut q̄ ingre-
diuntur lumen videant. Ip̄. sicut enī lucerna in alto posita illumē
nat ea q̄ sunt in domo naturali. sic intentio recta ea q̄ fiunt et dispa-
nuntur in domo ecclie. et etiam in domo conscientie. lucerna corpo-
ris tui est ocul? tu? Ip̄. q̄ sicut dirigit mēbra corporis ad opandū.

ut pedū ad ambulandū. manū ad scribendū. Sic intentio recta diri-
git nostras operacōes in finē debitū. iō subditur si ocul⁹ tu⁹ fue-
rit simplex. Itē. i. intentio tua recta totū corp⁹ tuū id est congeries
operacōm tuarū lucidū erit. i. meritoria vite eterne. Si autē nequē
fuerit id est intentio perversa etiā corp⁹ tuū tenebrosū erit. Itē. i. co-
geries operacōm tuarū mala erit qz op⁹ bonū malū efficitur puer-
sa intentōe. Sicut cū aliq⁹ dat elemosinā paupcule mulieri intēcōe
trahendi eā ad peccatū luxurie. Vide ergo ne lumē qd in te est tene-
bre sint. Itē. i. diligenter attende ne intentio tua q lumen aīe ē sit p-
uersa. qz p q corrūpens oīa bona opa. si ergo corp⁹ tuū lucidū fue-
rit nō hñs aliqm pē tenebrarū. Itē. tum ex bonitate intencōis. tum
ex bonitate operis. erit lucidū totū. qz oīa cadēt ad vite eterne me-
ritū. et sicut lucerna fulgoris illuminabit te. Itē. in presēti per gra-
tiam et in futuro per gloriam.

Aliud euāgelium de confessorib⁹
In illo tpe d. i. d. l. Homo qdā nobilis abiit in regionē lō-
pinquā. accipere sibi regnū et reuerti. Vocatis at decē ser-
uis suis et dedit eis decē ninas. et ait ad illos. Negotiamini dū venia-
Ciues at ei⁹ oderant illū. et miserunt legacōem post illū dicentes.
Nolum⁹ hunc regnare sup nos. et factū ē accepto regno. Et iussit
vocari seruos suos. et qb⁹ dedit pecuniā. ut sciret qntum qsqz ne-
gociat⁹ esset. Venit at pīm⁹ seru⁹ dicens. Dñe nina tua decē ninas ac-
qsiuit. et ait illi. Euge serue bone et fidelis. qz in modico fui sibi fidel.
eris potestātē hñs sup decē ciuitates. Et alter venit dicens. Dñe nina
tua fecit quinqz ninas. et huic ait. et tu esto sup quinqz ciuitates. Et
alter venit dicens. Dñe ecce nina tua quā habui repositā i sudario. Ti-
muī enī te: qz hō aufer⁹ es. tollens qd nō posuisti. et metēs qd nō se-
minasti. Dicit ei de ore tuo te iudico serue neq. Scribebas qz ego hō au-
fer⁹ sū. tollēs qd nō posui. et metēs qd nō seiaui: et qre nō dediisti pecu-
niā meā ad mensā. et ego veniēs cum usuris utiqz exigissē illā. Et
astantib⁹ dixit. Auferte ab illo nina. et date illi q decē ninas habet.
et dixerunt illi. Dñe decē ninas h⁹. Dico at vobis. qz oī habēt i dabit
ab eo autem qui nō habet. et quod habet auferatur ab eo.

Postilla
Homo qdā nobilis abiit. luce. xix. scribit sacc⁹ lucas in eo
dē ca. q xps dixit. Venit ei fili⁹ hoīs q̄rere et saluū facere
qd perierat. Tunc postmodum seq̄ euāgelium illū. Homo qdā

nobilis | 1p. i. ihes? cris? hō nat? scōz carnē de semine dauid regis
[abijt in regionē longinquā | id est ad celū empireū p suā ascensionē
[accipere sibi regnū | sup ordies angeloz | et reueri | scz in fine mū
di ad iudiciū Tūc ei oib? manifestabit regnū ipsi? | Vocatis autē
decē seruis | id ē fidelib? vniuersis | dedit illis decē ninas | 1p. i. vni
uersoz bonoz suoz diuersimode . qz dedit vnicuiq; pl? vel minus
scdm ppriam virtutē] . et ait ad illos Negociamini dū venio | 1p. i.
qz tēp? meriti currit vsq; in diē iudiciū . in q tpe de? dat dona sua.
ad hoc q multiplicent p fruct? bonoz opezz | Ciues at eius oderāt
illū | 1p. ciues illi sunt iudei . q maiori pte in odiū cristi sūt firmati.
[et miserunt legacōem post illū dicētes Nolum? hunc regnare sup
nos | qz post ascensionē cristi ad celos . iudei conati sūt destruere fidē
chatholicā . in q incepit regnū cristi . qd cōplebit et manifestabitur ī
fine mūdi . [et factū est vt rediret | scz ad generale iudiciū | iussit vo
cari seruos suos qb? dedit pecuniā . vt scriret qntū qsq; ēēt negocia
tus | 1p. qz oportebit oēs apparere aū iudicē ad reddēdū de oib? ac
ceptis ab eo racōem Ro. viij. | Venit at prim? dicēs Dñe nina tua
decē ninas acqsiuit | 1p. qz tunc electi de suis meritis saturati parati
erunt aflare iudiciū | et ait illi Euge serue bone qz in modico fuisti fi
delis | 1p. qz bona tpalia et etiā spūalia q habent in vita pñti mo
dica sūt respectu bonoz celestīū . q expectant in futura vita | eris po
testatē hñs sup decē ciuitates | 1p. i. gaudebis de fidelitate oīm q per
doctrinā tuā vel exemplū vite tue quēsi sunt ad bonū | Et alter ve
nit dicēs . Dñe nina tua | id est grā tua | fecit quinq; ninas . et huic
ait Et tu esto sup quinq; ciuitates | Cor. i. sup illos qs tua pōdicacōe
vel exemplo tuo conuertisti | Sed f. eius venit | qz licet mali reformi
bent venire ad conspectū iudicis . tñ oportebit eos ibidē representari
[dicēs Dñe ecce nina tua quā habui reposita in sudario | 1p. nina re
posita ī sudario significat donū dei a bonis operib? oriatū | timui
enī te | Nō timor n̄ est nisi pusillanimitas bene agēdi | qz hō auster?
es | licet ei mō sit tēp? mīe . in iudicio tñ erit tēp? rigoris et iusticie.
[tollēs qd n̄ posuisti et metēs qd n̄ seminasti | 1p. qz a p̄latis ecclie nō
solū requiruntur bona in ppriis psona . sed in subditis eoz qz tenerēs
tur induci ad bonum | dicit ei . De ore tuo iudico te serue neq; | Cor. i.
Stulticia magna est peccatum pprium excusare | sciebas qz ego hō
auster? sum | glo. si me duz noueras . qre cogitatum ē testimonium
non inuulsit . vt scires me mea diligētē? q̄lituz | tollēs qd nō posui
 p i

et metens qđ nō seīaui] **Gor.** requirit enī de? bona opera etiā ab eis
quib? nō dedit grāz operādi. nec tū de? hoc faciendo iniuste agit. qz
et si illi nō recipiunt. ipse tū pat? fuit dare gratiam] et qre nō dedisti
pecuniā meā] id est dona mea] ad mensā] id ē ad lucrū] et ego veni-
ens] scz ad iudiciū pticulare. i. ad mortē hoīs. cū usuris erigisse eā
cū lucro] et astātib? dixit] **Gor.** i. angel? q deo iudicāti semp assistūt
] auferte ab eo nīnā] id ē grāz] et date illi q decē nīnas hz] **Glo.** au-
get ei grā in eo q i eo laborat **Actor** cōpēdū theo. veri. li. iij. ca. viij.
sic dīr **Re** at aliqd bonū pereat illa bona opera q qz peccādo mortī-
ficat alijs saluandis dabuntur **Sicut** qn corporali morte quis mori-
tur. fratres + ppinq in bonis succedunt **Iob. xxvij.** Si cōportauerit
qsi ēra argētū. et sicut lutū pparauit uestimēta pparabit. sed iust?
uesties illis. et argentū innocēs diuidet] et dixerūt ei] scz angeli] dñe
habet decē nīnas] q. d. satis hz] dico at vobis. qz oī hnti] **Gor.** et il-
lo bñ vtenti] dabit] scz incrementū ei? qđ hz] et habundabit] scz i fu-
turo. qz scdm apł m **Ocul?** nō vidit. nec auris audiuit. nec in cor ho-
minis ascendit q pparauit deus diligētib? se] ab eo at q nō habet] scz
olum doni collati. sicut ille piger seru? fuit] et qđ habet] id ē ipm
donum] auferetur ab eo] **Gor.** dare habenti fuit misericordie. aufe-
ri non habenti iusticie

¶ Aliud euangeliū de confessorib?
In illo tpe d. i. d. l. pabolā hāc **Hō** qđā peregre pficiscens
vocaui seruos suos et tradidit ill? bona sua. vni dedit quī
qz talenta. aliq at duo. aliq vero vnū. vnicuiqz scdm ppriā
dtutem. et pfect? est statī **Abūt** at q quinqz talēta acceperat et opera-
tus est in eis. et lucrāt? est alia quinqz **Similiter** q duo acceperat lu-
cratus est alia duo **Qui** at vnū acceperat abūt et fodit in frā et abs-
condit pecuniā dñi sui **Post** multū vero temporis venit dñs illoz
seruoz. et posuit rationē cum eis. et accedēs q quinqz talēta accepe-
rat. obtulit alia quinqz talenta dicēs. **Dñe** quinqz talēta tradidisti
m. ecce alia supluarat? sū. ait illi dñs **Euge** serue bone et fidel? qz sa-
p pauca fuisti fidel? supra multa te gstitua. intra i gaudiū dñi tui
Accessit at et q duo talēta acceperat: et ait **Dñe** duo talēta tradidisti
m ecce alia duo supluarat? sū. ait illi dñs **Euge** serue bone et fidelis
qz i pauca fuisti fidel? sup mltā te gstitua. itra i gaudiū dñi tui.

Homo qđā peregre. **Matth. xv.** **Hoc** euāgelīū dixit ihs āno
ei? xxxij. xi. kal. apł. feria. iij. idicōe vi. **Ant** incipiū illius
euāgelij scribit scs mat. qz xps dixit discipul? vigilate qz

nescitis diē neq; horā **Tūc statim sequitur euangelium illud** Homo quidā
peregre proficiscens. **Ip.** homo ille est ihes? cris? q; quāvis scdm di-
 uinitatē nō possit proficisci de loco ad locū. qz sic est ubiq; **S; tū scōz**
 humanā naturā peregre pfect? est. qū ascendit in celū. porauit ser-
uos suos educēdo eos in esse nature et tradidit illis bona sua. **It.**
 scz bona grē. bona nature. bona conscientie. et sapie. bona potētie.
 et bona opulētie. et dicūtur talenta: qz p bonū usū taliū pōt qlibet
 sibi acq̄rere celeste pmiū. uni dedit quinq; talēta. aliū duo. aliū uero
unū. unicuiq; scdm ppriā uirtutē et pfect? est statim. **qz xps scdm**
 humanitatē mutauit locū celū ascēdes. **Abūt at q; quinq; talenta ac-**
reperat et lucrāt? ē alia quinq; **Ip.** qz ista talenta multiplicauit bene-
 uēdo p̄dictis donis ad sui pfectionē et primi edificacōez. **Similit̄**
q; duo talenta acceperat id est aliq; ex p̄dictis donis. lucrat? ē alia
duo. **Cor.** et attendit illud lucrū q; ad se. et i edificacōe q; ad primū
 et sic duplicat bonū acceptū. **Qui at unū acceperat. abūt et fudit i**
 terram: et abscondit pecuniā dñi sui. **Ip.** Ille abscondit in terra qui
 p̄dictis donis utit ad mundi gl̄az et tpale lucz seu q̄stū. post mul-
tū uero t̄pis si. qz longū t̄p? ē ab ascēsiōe xpi ad celū usq; ad ad-
 uentū eius ad iudiciū. **Venit dñs**. **Cor.** p seipsū nō p uicariū. ser-
uoz illoz. qb? bona sua cōmisit et posuit racōem cū eis. **Itz luce.**
xi. Redde racōez uillicacōis tue. **Ip.** qz tunc descripte exiget racōem
 de bonis ab eo collatis. et accēdes q; quinq; talenta acceperat obtu-
 lit alia quinq; talenta dicēs. **Dñe quinq; talenta tradidisti michi. &**
ecce alia quinq; suplucrat? sū. **Cor.** i. multiplicata sunt merita ex
 grā tua et usu liberi arbitrii. **Euge serue bone et fidelis** q̄rēs i suis
 actib? dñi gl̄am et ū ppriā laudē. qz in in pauca fuisti fidelis oīa
 bona in hac uita homini collata pua sūt respectu bonoz grē. supra
multa te constituā. **Ip.** qz in celo ḡfert homini bonū infinitum. itra
in gaudium dñi tui. **Cor.** ut sit ex oī pte gaudium. **Iursum ex vi-**
 sione dei. deorsum ex cōsideracōe inferni. interi? ex gl̄a cōscientie. ex-
 teri? ex decore oīs creature. **Accessit at et q; duo talenta acceperat. et**
ait Dñe duo talēta tradidisti michi. ecce alia duo suplucrat? **Cor.**
 duplicādo bona scz bonum sapie a me diffundēdo in primū per
 uerbum p̄dicacōis. Bonum operacōis a me diffundēdo in primū
 per exēplum edificacōis. ait illi dñs ei? Euge serue bone et fidelis.
supra multa te cōstituā intra in gaudium domini tui de q; dicit bar.
 i. li. de cōsideracōe. Qualis putas tunc erit splēdor aīaz. quādo solis
 p q

splendorē habebit lux corporū. **N**lla enī ibi tristitia. nulla angustia
null? dolor. null? timor. nullus ibi labor. nulla mors: sed perpetua
sanitas semper perseverabit.

Aliud euangeliū de q̄fessorib?

In illo tpe d. i. d. l. **V**igilate qz nescitis q̄ hora dñs n̄r v̄
fur? sit. **I**llud at̄ scitote qm̄ si sciret p̄familias q̄ hora fur
ventur? esset. vigilaret utiqz et nō sineret p̄fodi domū suā. **I**dea et
vos estote pati: qz nescitis q̄ hora fili? hoīs v̄tur? sit. **Q**uis putas ē
fidel? seruus et prudēs. quē q̄stituit dñs sup familiā suā. ut det illis
cibū in tpe. **B**eatus ille seru? quē cū venerit dñs inuenerit sic faciēte
Amē dico vobis sup oīa bona sua q̄stituet eū

Postilla

Vigilate qz nescitis. **M**ath. xxii. **H**ec v̄ba s̄c̄i euangeliū dixit
ih̄es? anno ei? .xxiiij. xi. kal. feriā iij. indicōe. vi. **A**nte iniciū illius
euangeliū scribit s̄c̄s math. **C**elū et t̄ra transibūt. v̄ba at̄ mea nō trā
sibūt. tūc seq̄tur euangeliū illū. **V**igilate qz nescitis q̄ hora dñs n̄r
ventur? sit. **G**oz. scz ad mortē cuiuslibet hoīs. **V**tz eccl. ix. **N**escit hō
finē suū. **Q**uāt scitote qm̄ si sciret p̄familias q̄ hora fur v̄tur? eēt
Goz. i. mors q̄ fur v̄r p̄pter īp̄uītū aduētū. v̄tz apoc. iij. **V**eniā tibi
tanq̄ fur. **V**igilaret utiqz. **N**e in p̄tō mortali moreret. **E**t nō sineret
p̄fodi domū suā. **I**d ē cū violētia aīam a corpore extrahi. sed sponte
exire. **C**riso. quādo aīe peccatrices in corpore q̄si in p̄prio domicilio
delectāt. veniēs cū s̄c̄t̄ia dei āgel? mortis p̄fodit corp? et aīaz nō
lenter auellit. **N**e at̄ iuste q̄ q̄si exilio ibi sūt veniēte s̄c̄t̄ia nō p̄for
diunt. sed reātunt gaudētes. **I**deaqz et vos estote pati. **S**c̄z sine ma
cula cordis. qz nescitis q̄ hora fili? hoīs v̄tur? sit. **S**c̄z ad iudiciū p̄
ticolare in morte. **Q**uis putas ē fidel? seru? et prudēs quē q̄stituit domi
nus sup familiam suam. **S**c̄z in officiū sui susceptione. ut det illis ci
bū in tpe. **G**oz. triplicē cibū. v̄bi. exēpli. & tēporal subsidij. v̄t scd̄z
ip̄. ut det illis cibū in tpe. i. auxiliū. ad qd q̄libet tenet. **E**ccl. xxv.
Cuiuslibet mūdauit de? de primo suo. **B**eatus ille seruus quē cū ve
nerit dñs querens in morte rationē sui seruicij. inuenerit sic faciē
tē in actib? caritatis se exercētē. qz per t̄ra meretur eternā b̄titudēz
Amē dico vobis super oīa bona sua q̄stituet eū. qz b̄tudo ē stat?
oīm bonoz aggregacōe perfect?. ut d̄r i li. de glo. phi. **B**ona p̄s̄t̄ia
sunt particularia et imperfecta. scz bona celestia sūt cōmunia et p̄fecta.
nūc aut ex parte cognoscim? ex parte diligim?. scz tūc i futuro p̄fecte

Incipiunt euāgelia de virginib⁹.

In illo tpe d. i. d. f. pabolā hāc **S**imile ē regnū celoꝝ thesau-
ro abscondito in agro. quē q̄ inuenit homo abscondit. et p̄
gaudio illi⁹ vadit: et emit agz illū. **I**teꝝ simile ē regnū celoꝝ homi-
negociatori querēti bonas margaritas. **I**nuenta āt una p̄ciola mar-
garita. abijt et vendidit vniuersa q̄ habuit: et emit eā. **I**teꝝ simile ē
regnū celoꝝ sagene misse in mare. ⁊ ex oī genē pisciū ggregāti. quā
cū i pleta esset educētes. et secus litt⁹ sedētes. elegerūt bonos in vasa
sua: malos āt foras miserūt. **S**ic erit in glūmacōe seculi. **E**xibūt āge-
li et seperabūt malos de medio iustoz. et mittent eos in caminū ig-
nis. ibi erit flet⁹ et stridor dentiū. **I**ntellexistis h̄ oīa. dicit ei etiam
ait illis. **I**deo oīs scriba doctus in regno celoꝝ. **S**imil ē hoī p̄fisa
milias qui profert de thesauro suo noua et vetera.

Postilla

Simile est regnū celoꝝ thesauro. **M**ath. xij. **H**istoria huius
euāgelij facta ē in apli. āno xp̄i. xxxij. indicōe. vi. **A**n in i-
cium illi⁹ euāgelij scribit sc̄s math. q̄ xp̄s dixit. **I**usti fulgebūt sic
sol in regno patris eoz. tūc seq̄t euāgelij illū. **S**ic ē regnū celoꝝ
thesauro abscondito in agro. **I**p̄. ad laudē virginū exponit pabolā
istā. **S**ic thesaur⁹ in agro ē virginitas i carne. ij. corin. iij. **H**abem⁹
thesaur⁹ istū in vasis fictilib⁹. **N**ūc aug⁹. **F**acite qd potestis ne vir-
ginitatis bonū a vobis peat. cui facere nō potestis vt redeant. **V**el
scdm grego. **T**hesaur⁹ ē celestis regni desiderij. **Q**uē q̄ inuenit homo
abscondit. et p̄ gaudio illi⁹ vadit. **C**or. pedib⁹ mētis ip̄m affectan-
do. **E**t vedit vniūsa q̄ hz. **S**c̄z spalia gtemnēdo. **V**tz math. xix. **S**i vis
p̄fectus ēē. vade et vende oīa q̄ habes et da pauperib⁹. **E**t emit agz
illum. **C**or. totaliter celestib⁹ inhiando. **I**teꝝ simile est regnū celoꝝ
hoī negociatori q̄renti bonas margaritas. **I**d ē dulcedinē vite cele-
tis. **I**nuenta āt una p̄ciola margarita. **C**or. i. xp̄m. et scdm hoc xp̄s
dī margarita. **S**icut enī nascitur margarita ex roze celesti. i. concha
maris se aperiente. **S**ic cr̄sus virtute spūsc̄i in maria glenciēte.
Psa. xlv. **R**orate reli desup et nubes pluant iustū. aperiat̄ terra et
germinet saluatorē. **A**bijt ⁊ vendidit oīa q̄ habuit. **C**or. p̄ gtemptū
terrenoz. ad phi. iij. **O**īa arbitror vt stercora vt xp̄o sacrificerem. **E**t
emit eam. **P** conatū et desiderij eternoꝝ. ad phi. i. desiderij ha-
bens dissolui ⁊ esse cum xp̄o. **I**teꝝ sic est regnum celoꝝ. **I**d ē status
eccie militātis. **S**agene misse in mare. **C**or. ⁊ id est doctrine diuulgate
p̄ iij

in mundū | ex oī genere pisciū | Goz. i. hoīm cōgreganti. scz bonoz
et maloz paupēz. et diuitiū iuuenū et senū | quā cū i plena esset | qū
erit in fine seculi cū i plebit numer⁹ electoz | educētes et sec⁹ sūtus
sedentes. elegerunt bonos in vasa sua. malos āt foras miserūt Sic
erit in cōsumacōe seculi | Ip. sicut ei nō distingunt boni pisces a ma
lis. qd iu lagena est intra aqū Sic in ecclia presētī admixti sūt mas
li cū bonis Sed in fine mundi lagena trahet ad litt⁹ p apertū iudi
ciū. qz tunc erunt manifesta cordiū abscondita | et tunc | scz in iudicio
| Exibūt angeli et seperabunt malos de medio iustoz. et mittēt eos
in caminū ignis. ibi erit flet⁹ et stridor dētiū | scz p ardoz. et strī
doz dentiū ppter frig⁹ | Intellexistis hec oīa | Ip. q. d. ad vos pīnet
intelligere. q alios debetis docere viā salutis | dicūt ei. et iā Ait illis.
Ideo oīs scriba | Quā aug. apli sūt scribe et notarij cristi. verbū dei
signantes in tabulis cordis | doct⁹ | id est litterat⁹ et a deo inspirat⁹
| in regno celoz | .i. in ecclia militate | Simil ē hoī pīfamilias | It.
Quia sicut pīfamilias hz pascere filios pane corporali Sic iste p
uulos fidei pane spiritali | q pferit de thesauro suo | Ip. id est scienti
tia in corde abscondita | noua et vetera | id est autoritates et prell⁹
veteris et noui testamenti

Aliud euangelium de virginib⁹

In illo tpe d. i. d. l. pabolā hāc Sic ē regnū celoz decē dñis
h⁹. q accipiētes lāpades suas. exierūt obuiā spōso ⁊ sponse
Quiqz āt ex eis erāt fatue. ⁊ quiqz prudētes Sz quiqz fatue acceptis
lāpadib⁹. nō sūplēt oclū secum Prudētes vō acceperūt oleum i va
sis suis cum lāpadibus Morā āt faciente spōso. dormitauerūt oīs ⁊
dormierūt Media āt nocte clamor fcs ē Ecce spōs⁹ venit exite obuiā
ei Tunc surrexerūt oīs dñines ille. et ornauerūt lāpades suas. Fatue
āt sapientib⁹ dixerūt Date nobis de oleo vō: qz lāpades nre extin
guntur Rūderunt prudentes dicētes. Ne forte nō sufficiat nobis et
vobis. ite porci⁹ ad vendentes et emite vobis Dum āt irent emere.
venit spōs⁹: et q parate erāt itrauerūt cum eo ad nuptias. et clausa est
ianua Quissie vō venerūt reliq dñines dicētes. dñe dñe aperi nobis
At ille rādēns ait Amē amē dico vobis: nescia vos Vigilate itaqz:
qz nescitis diē neqz horam. Postilla
Amile ē regnum celoz decē. Math. xxv. Historia hui⁹ enā
gelij fca ē āno xpī. xxiiij. xi. kal. apl. feria. iij. luna. xij. in
dicōe. vi. Ante incipium illi⁹ euangelij scribit scs math. i eodem ca.

Si ei mal? seru? dixerit in corde suo. mora facit dñs me? venire. et
 reperit pcutere gleruos suos. māduret et bibit cū ebrijs. veniet dñs
 serui illi? i die q̄ nō sperat. et hora quā ignorat. et diuidet eū. scz se-
 perando aīam a corpore a morte ipsi? p̄tēq; ei? ponet cū p̄pocritis
 id est cū falsis xpianis Sperando eū a beatis. et coniungēdo ipsum
 cū damnatis Ibi erit flet? et stridor dentiū Tūc statī seq̄tur euange-
 liū illud Simile est regnum celorum li. i. ecclesia militans q̄ntū
 ad statū ḡtēplatiū decē virginibus id est ḡtēplatiuis 1p. virgi-
 nitas enī significat vitā ḡtēplatiuā. qz castitas eleuat mentem a
 carnalib?. et sic disponit intellectū ad ḡtēplacōem veritatis Sic
 econtrario luxuria deprimit mentē et causat ebritudinē intellectus.
 et sic reddit hoīem q̄si bestialē. ppter qd dī. i. et q̄. Vita voluptuosa
 vocatur vita perudu q̄ accipientes lampades suas Cor. acceptio
lāpadū est ostensio op̄ez ut sint alijs in exēplū exierūt obuiā spon-
so id ē cristo et sponse .i. eccie quinq; at ex eis erāt fatue et quinq;
prudentes 1p. virgines enī prudentes sūt ḡtēplatiui seu religiosi
q̄ opera sua bona ad finē debitū ordinat. scz p̄ncipaliter ad gl̄am
dei et ad salutē ppriā et ad edificacōem pximi Econtrario fatue vir-
gines dicūt q̄ ppriā gl̄az et fauorē hoīm q̄runt in suis bonis op̄e-
rib? Et merito dicunt fatue virgines. qz bona opera sua p̄dūt p̄p̄
defectū intencōis recte sed quinq; fatue acceptis lampadib? Cor.
id est operib? de genere bonoz non sūplerunt oleū secū in q̄ signa-
 tur caritas. Sicut enī oleū natat sup oēs liq̄res. sic caritas sup oēs
virtutes prudentes vero sūplerūt oleū secum in vasīs suis id est
 caritatē cum lāpadib? id ē cum operib? suis. q. d. Ex caritate p̄fe-
cerunt op̄a sua bona Mora at faciente sponso. dormitauerūt oēs et
dormierunt Mora ista est decurs? t̄pis ab ascēsiōe xpi usq; ad diē
iudiciū. qd t̄p? propter longitudinē vocat mora. iam eī durauit p̄
mille q̄dr̄ingentos et lxxviij. annos. et residuum est nobis incertum
In hoc at t̄p? in cūallo moriuntur oēs hoīes tam boni q̄ mali. que
q̄dē mors designat hic p̄ dormicōem: qz ita facilliter excitabuntur a
morte p̄ xpm ad iudiciū venientē. sicut hō excitat aliū hoīem dor-
miētē Media at nocte 1p. nō itelligit p̄ q̄ iudiciū extremum
sit celebrādum de nocte sed de die. ut dicit apl's. i. corin. iij. Dies dñi
deklarabit etc. Sed qz t̄p? iudiciū ē nobis occultum. ideo hic signa-
tur p̄ mediā noctē. qz illa q̄ fiunt mediā nocte sunt hoīb? occulta.
clamor faci? est id est vox cristi vel angeloz ad vocandū mortuos

ad iudiciū. Tunc surrexerūt oēs virgines ille qz oēs resurgent boni
et mali. ut appariant in iudicio cristi. et ornauerūt lāpades suas.
Goz. i. apud se cogitauerūt opera sua p qb? remuneracōem expecta
bant. Un̄ grego. ornant lampades. qz apud se opera sua numerāt. p
qb? eternā beatitudinē recipere sperauerūt. Fatue at̄ scz virgines
[sapientib? dixerunt Date nobis de oleo v̄ro qz lāpades n̄re extin
guntur] Ip̄. ista peticio vana & responsio negativa signāt qz null?
poterit ad aliū q̄ntūcūqz iustū recurrere p auxilio. nec aliq̄s q̄ntū
cūqz iust? poterit aliū iuuare. sz sibi soli sufficiet iusticia sua. Un̄
ih̄ro. In futuro v̄nūlq̄sqz p operib? suis mercedē accipiet. nec pos
sunt in die iudiciū alioz virtutes. alioz vicia subleuare. et h̄ ē qd̄ d̄r
Re forte non sufficiat nobis et vobis. ite porci? ad vendētes et emi
te vobis. Un̄ ambro. v̄dūt oleū. q̄ adulando aīas in errorē mittūt.
de q̄ d̄r in ps̄. cxl. Oleū at̄ pctōris n̄ īpinguet caput meū &c. Dū at̄
irent emere venit spon̄s. id ē x̄ps ad remuneracōem bonoz. et que
parate erant. Ip̄. p bona opera ī caritate facta. intrauerūt cū eo ad
nuptias. id est ad celestē gl̄am. & clausa est ianua. Goz. ianua inq̄t
m̄e ad indulgendū q̄ mō oib? aperit. Ianua gl̄e ad intrandū q̄ mō
oib? penitentib? c̄seratur. Novissime. id ē nimis tarde. veniunt et
reliq̄ virgines dicētes Dñe dñe aperi nobis. Ip̄. p h̄ qz vocant eum
dñm signat qz crediderūt in x̄pm. Sz qd̄ pdest ore inuocare si opere
neges. At ille respōdēs ait Amē dico vobis. nescio vos. Ip̄. scz no
ticia approbacionis. qua soli electi a deo cognoscuntur. vigilate
itaqz. Goz. scz anteq̄m veniat spon̄sus. quia nescitis diem neqz
horam. scz mortis vestre.

In festo corporis cristi

In illo tpe. dixit ih̄s turbis iudeoz. Ego sū panis viū? q̄
de celo descēdi. Si q̄s manducauerit ex h̄ pane viuet inet̄
nū. Et panis quē ego dabo caro mea est p mūdi vita. Itigabāt et
go iudei adiutē dicētes. Quō p̄t h̄ic dare nobis carnē suā ad mādu
candū. dixit eis ih̄s. Amē aūm dico vobis. nisi māducaueritis carnē
filij hoīs. et biberitis sāguinē ei? n̄ habebitis vitā ī vobis. Qui mā
ducat meā carnē. et bibit meū sāguinē h̄z vitam eternam. Et ego res
suscitabo eū in nouissimo die.

Postilla.

Ego sū panis viū? q̄. Joh. vi. Hec v̄ba sancti euangelij de
seiplo locut? est dñs ih̄esus cristus anno eius. xxxij. xvi.
kal. may. feria iij. luna. xxiiij. indictione. v. Aū iniciū illi?

euangelij scribit scs iohannes i eodē ca. q̄ iudei murmurabāt de illō
 q̄ crist⁹ dixit. ego sū panis viu⁹ q̄ de celo descēdi. et dicebāt. Quōne
 hic est ihes⁹ fili⁹ ioseph. cui⁹ nos nouim⁹ patrē et matrē. quō ergo
 dicit hic. q̄ de celo descendi. Respondit eis ih̄s et dixit. Nolite mur-
 murare inuicē. nemo p̄t venire ad me nisi p̄r q̄ misit me traxerit il-
 lū. Tunc postmodū seq̄r euangelij hodiernū. Ego sū panis viu⁹.
Tho. uiuificans cōmedentē. Iste enī cib⁹ siue panis in manducatē
nō conuertitur sed eū in se conuertit. Sicut dictū ē scō augustinō.
Rec tu me mutabis in te sicut cibū carnis tue: sed tu mutaberis in
me. qui de celo descendi. ut esse panis hoīm. q̄ erā panis angeloz.
Quā in ps. lviij. panē angeloz manducauit homo. Si q̄s manduca-
uerit ex hoc pane uiuet in eternū. In p̄nti p̄ grām et i futuro p̄ gl̄az
et panis quē ego dabo caro mea ē p̄ mundi uitā. q̄z utilitas hui⁹
sacramenti est. nō solū ipsi⁹ sumētis et celebrantis. s; cōmunis to-
ri⁹ eccīe. q̄d non contingit in alijs sacramētis. nā baptism⁹ solū p̄
dest suscipienti. Eucharistia uero nō solū celebrāti. sed etiā oīb⁹ pro
q̄b⁹ orat. et q̄ sunt de corpore eccīe siue sint uiui siue defuncti. Et ra-
tio est. In alijs sacramētis continet̄ uirt⁹ et efficacīa uerbi incarnati
Hic at̄ continet̄ ipse xp̄s fons et plenitudo scītat̄is. et ideo pl⁹ exten-
dit se uirt⁹ ei⁹. Litigabāt ergo iudei ad inuicē dicentes. Quō p̄t hic
nobis dare carnē suā ad mādurādū. Tho. Litigatio erat de h̄ q̄ car-
nē suā panē dixerat. Intelligebāt ei⁹ q̄ caro sit dentib⁹ laceranda. et
ideo reputabāt hoc impossibile et inconueniēs. Dixit ergo eis ihesus
Amen dico uobis. nisi manducaueritis carnē filiū hoīs. Ip̄. Sicut ei⁹
in uitā corporali cib⁹ ē necessari⁹ ad uitā gl̄eruādā. ita i uitā spūa-
li hoc sacramentū est necessariū. q̄z est uite spūal̄ gl̄eruatiuū. Quia
sicut baptism⁹ est q̄dā regeneratio spūalis. ita eucharistia est q̄dam
spūalis nutritio. et biberitis ei⁹ sanguinē. nō habebitis uitam in
uobis. Ip̄. nō est itelligendū q̄ hoc sacramentū sub utraq; specie fi-
delib⁹ sit exhibendū. S; tñ hoc modo a sacerdotib⁹ est sumēdū. licz
enī i p̄matius eccīa popul⁹ sub utraq; specie cōmunicarz. tñ post-
modū p̄uide ordiatū. ut popul⁹ nō cōmunicet sub specie uini p̄p̄
periculū effusionis. Et etiā q̄ scōm beatum tho. de arq. in iij. dif.
x. p̄pter naturalē cōcomitantīā sub utraq; specie scz panis et uini
est tot⁹ crist⁹. Ergo q̄ cōmunicat corpori. cōmunicat et sanguini.
cum sub utraq; specie totus crist⁹ continetur. scz scd⁹ corpus ani-
mā et deitatē. Qui manducat meam carnē et bibit meū sanguinē.]

supple digne | hz vitā eternā | Ip. quia habet deum inhabitantem .
qui est vita eterna | et ego resuscitabo eum in nouissimo die | Tho .
quātū ad gloriā corporis .

Sequitur euangelium pro defunctis . qd legitur presente funere . aut
in dispositione defunctorum

In illo tpe . dixit martha ad ihesū . Dñe si fuisses hic frater
me? n̄ fuissz mortu? Sed et nūc scio . qz qdūz poposceris a
deo . dabit ē de? . dicit ei ih̄s Resurget frater tu? . dicit ei mar
tha Scio qd resurget in resurrectione i nouissio die . dicit ei ih̄s Ego
sū resurrectio ⁊ vita . qz credit i me . etiā si mortu? fuerit . uiuet Et oīs
qz uiuit et credit i me . n̄ moriet̄ iet nū Credis hoc . ait illi Magis dñe .
ego credidi . qz tu es xp̄s fili? dei qz in hūc mundum uenisti

Postilla.

Dixit martha ad ih̄m . Joh . xi . Historia hui? euāgelij scā ē
āno xp̄i . xxiiij . v . id? marci . feria . vi . luna . i . indicōe . vi .
Nūc incipiū illi? euāgelij scribit sc̄s ioh . qz xp̄s dixit discipul . Iazar?
mortu? est . et gaudio ppter nos ut credatis . qz n̄ erā ibi . sz eam? ad
eū Venit itaqz ih̄s . et inuenit eū quatuor dies i monumēto hūc . tūc seq̄t̄
euāgelij illd̄ | Dixit at martha ad ih̄m Dñe si fuisses hic frater me?
non fuisset mortuus | Tho . q . d . tu es fons uite . mors non habuit
tibi locum in presentia tua | Sed et nunc scio | Si licet frater meus sit
mortuus et sepultus . fide certa teneo | Quia quocūqz poposceris a
deo dabit tibi deus | q . d . poteris repellendo mortē gseruare . potes et
uitam perditam restaurare Unde . augustin? . Non dixit . Rogo te
ut resuscites fratrem meum . Non enim sciebat . si resurgere frater
suo utile erat | Dixit ei ih̄sus . Resurget frater tuus | Ip . Sed illa
intellexit hoc de resurrectione futura sz in fine mundi . Adeo subdi
tur | Dicit ei martha . Scio qz resurget in resurrectione in nouissi
mo die | Tho . quasi diceret . Scis resurrectionem generalem omnīū
hominū futuram . et nescio utrum de illa generali loqueris . vel de
speciali fratris mei . Sciebat autē de doctrina cristi . quia scōz cristo .
a cristo de illa generali resurrectione audiuit . vel etiam qz ex scrip
turis legis et prophetarum de illa generali resurrectione edocta fue
rat | Dicit ei ih̄sus . Ego sum resurrectio et uita | Cor . id est cau
sa resurrectionis quantum ad corpus . et uita quantum ad animā
| qui credit in me | qui sum uita | etiā si mortuus fuerit | sz p̄ pec
catū in anima | uiuet | sz uita gratie in presenti | et oīs qui uiuit ⁊

credit i me nō moriet̃ in eternū. Tho. et si moriat̃ morte corporis.
 q̃ est mors nature. n̄ tū morte eterna. q̃ est mors ihehēne. credis hoc
 Aug. xps sciens fidē ipsi? g̃fessionē requirit. et hoc ad meritū salutis
 Ad ro. x. Corde creditur ad iusticiā. ore at̃ g̃fessio fit ad salutē. Ait
illi. utiqz dñe supple oīa credo ego credidi qz tu es crist? fili? dei vi
ui scz natural q̃ in hūc mūdū venisti p̃ carnis assumptionem.

Aliud euāgeliū p̃ defunctis.

In illo tpe d. i. d. l. Amē amē dico vobis. qz veniet hora. et
 nūc ē qñ mortui audient vocē filiū dei et q̃ audierit vivent
 Sic enī pater habet vitā in semetipso. sic dedit et filiū vitā
 habere in semetipso Et potestātē dedit ei iudiciū facere. qz fili? hoīs
 est Nolite mirari hoc: qz venit hora in q̃ oēs q̃ in monumentis sunt
 audient vocē filiū dei. et p̃cedunt q̃ bona fecerunt in resurrectionem
 vite Qui vero mala egerunt in resurrectionē iudicij

Postilla

Amen amen dico vobis qz venit Joh̃is. v. Her et sequētia
euangelia iuxta historias suas dicta sunt a dño ihesu xp̃o
anno eius. xxij. xviij. kal. may. feria. iij. luna xxij. indi
cōe v. Ad iniciū illi? euāgelij scribit scs iohānes in eodē ca. qz ip̃e p̃
diligit filiū et oīa demonstravit ei q̃ ip̃e facit. et maiora hīs demō
strabit ei opera. et vos miremini p̃e magnitudine. q. d. vos miremini
qz sanavi paliticū. qui habuit xxxviij. annos in infirmitate sua. scz
maiora faciam qz suscitabo mortuos Tūc postmodū seq̃tur euāge
lium illud Amē amē dico vobis qz venit hora scz in fine mundi.
et nunc ē scz etiā in p̃nti qñ mortui audiet̃ vocē filiū dei 1p. qz ad
vocē filiū. aliq̃ i p̃nti sunt resuscitati De fili? vidue. utz luce. viij. Et
filia archisp̃nagogi. utz math. ix. Et etiā lazar? . Utz iohānis. ix.
Sed in futuro et in fine mundi oēs resurgent et transibūt de morte
ad vitā Nā ap̃ls. i. xv. Oēs qdē resurgent? Sicut enī p̃ac̃ hz vitā
in semetipso scz p̃ essentia Et in hoc crist? oñdit ex̃sistatē sui cū patre
scz p̃ essentiam et potestas
tem dedit ei iudiciū facere scz inq̃ntum homo qz fili? hoīs ē 1i.
scz ab oīb? visibilis in iudicio bonis et malis nolite mirari q̃. qz
venit hora in qua oēs q̃ in monumentis sūt. audiet̃ vocē eius 1p. q̃
fit in generali resurrectione oīm hoīm. qñ oēs resurgent ad vocē fi
liū dei P̃s. lxviij. Dabit enī vori sue vocē virtutis et p̃cedēt q̃ bona
fecerunt in resurrectionē vite 1p. hoc addit̃ ad denotandū qz fides

sine operib? n̄ sufficit ad salutē. Qui dō mala egerēt | Tho. i. mala
acta p̄ penitentiā n̄ emēdauērūt | in resurrectionē iudicij | id est i eter-
nam damnacōem. ut patet math. xxv. Ibūt hī in supplicij eternū
Iusti autem in vitam eternam.

¶ Aliud euangeliū pro defunctis.

In illo tpe. d. i. d. l. et turbis iudeoz. Sic enī pater suscitāt
mortuos et uiuificat. sic et filius q̄s uult uiuificat. Rez et
p̄ iudicat quēq̄ : s; q̄ iudiciū dedit filio. ut oēs honorificēt filium
sicut honorificant patrē. Qui nō honorificat filiū. n̄ honorificat pa-
trē q̄ misit illū Amē amē dico uobis. qz q̄ v̄bū meū audit et credit ei
q̄ me misit. habet vitam eternam : et in iudiciū non ueniet. sed trās-
sit a morte in vitam

¶ Pistilla.

Sicut enī p̄ suscitāt Ioh. v. Am̄ iniciū illi? euāgelij scribit
scs ioh. qz x̄ps sanauit infirmū. q̄ habuit xxxviij. ānos in
infirmitate sua. p̄pterea p̄lēq̄bāt eū iudei: qz h̄ faciebat Ihs at̄ rōdit
Pat̄ me? v̄lqz mō operat̄ et ego operor. p̄ptea ergo magis q̄rebāt
eū iudei interficere. qz n̄ solū soluebat sabbatū: sed et p̄ez suū dice-
bat deū. eq̄lem se faciēs deo | Sicut enī p̄ suscitāt mortuos et uiu-
ificat | Ip̄. qz est diuine uirtutis | sic et fili? q̄s uult uiuificat | s; p̄t
potentiā ei eq̄lē. vñ. i. reg. ij. Dūs mortificat ⁊ uiuificat ⁊ c. | Rez et
pater iudicat quēq̄ | Ip̄. s; seorsū a filio cū sit eoz vna operatio | s;
v̄ iudiciū dedit filio | Itz act. x. Iple ē q̄ constitutus est iudex uiuoz
et mortuoz | ut oēs honorificēt filiū sicut honorificāt patrē | Tho. sic
cut enī p̄ ⁊ fili? sunt eq̄les in auctoritate ⁊ p̄tate. sic debēt esse eq̄les
in gl̄a et honore | q̄ non honorificat filiū. nō honorificat patrē q̄ mī-
sit illum | Cor. Ratio q̄re p̄ uult filiū honorari. qz honor filij ē hon-
or patris et econuerso | Amē amē dico uobis: qz q̄ uerbū meū audi-
dit. et credit ei q̄ me misit | Ip̄. fide formata h̄z vitā eternam | Ip̄. s;
causaliter. qz h̄z gratiam q̄ fecit eū dignū uite eterne | et in iudiciū n̄
uenit | s; condemnationis | sed transit a morte | Cor. id ē de presen-
ti uita que mors ē in vitam | Ip̄. quia oportet soluere debitum na-
ture anteq̄m ueniat ad vitam gl̄rie

¶ Aliud euangeliū pro defunctis.

In illo tpe d. i. d. l. Omne qd̄ dat michi pater ad me ueniet
Et eū qui uenit ad me nō eiciam foras Quia descēdi de ce-
lo. non ut faciā uoluntatē meā: sed uoluntatē ei? q̄ misit me. Hec

est enim voluntas eius qui misit me patris. ut omne quod dedit michi non perdat ex eo: sed resuscitem illud in nouissimo die. Hec est enim voluntas patris mei qui me misit. ut omnis qui videt filium et credit in eum habeat vitam eternam. Et ego resuscitabo eum in nouissimo die.

Postilla

O Rne quod dat michi pater ad me veniet. 1. Johannis. vi. Ante initium illius euangelij dixit ihesus discipulis suis Ego sum panis vite. qui venit ad me non esuriet. et qui credit in me non sitiet unquam. Tunc sequitur euangelium illud. Omnis quod dat michi pater ad me veniet per fidem formatam. Nam fides est fundamentum omnium meritorum. Thom. i. ad fidem et gratiam meriti non eiciam foras. id est nunquam subtraham ei gratiam. nec amicitiam meam ab ipso diuidam. dummodo ipse per peccatum gratiam meam non expellat. quia descendit de celo. id est naturam humanam assumpsit. non ut faciam voluntatem meam sed voluntatem eius qui misit me. Thom. Ecce per omnia voluntatem humanam subiecit voluntati diuine. Math. xxvi. Non mea voluntas sed tua fiat. Hec est autem voluntas eius qui misit me patris. Ut omne quod dedit michi non perdam ex eo. 1. Cor. ii. et si talis predestinatus aliquando cadit in peccatum mortale. finaliter tamen resurget. Beatus Ambrosius. Certum est quod deus nullum electorum suorum cadere permitteret. si eum meliorem a casu suo resurrectorum non sensisset. sed resuscitem illud in nouissimo die. Thom. scilicet de morte ad vitam gloriosam. Hec est autem voluntas patris mei qui misit me. Ut omnis qui videt filium. Thom. scilicet passibilem et mortalem et cum hoc miracula facientem et credit in eum. id est adheret ei sicut uni vero deo per miracula ductus ad fidem. habeat vitam eternam. 1. Petri. Si pleueret quod est infallibiliter verum in predestinatis. de quibus hic christus loquitur. Et ego resuscitabo eum in nouissimo die. quo ad corpus. ut simul gaudeat in corpore et in anima.

ExPLICIT postilla super euangelia dominicalia. et super euangelia de sanctis secundum sensum litteralem collecta. Impressum Belf anno domini, m. cccc. lxxx. xxvi. dies septembris.

Fratres Remini quicquid debeatis: nisi ut vos invicem diligatis. Qui enim diligit proximum suum legem implevit. Nam non adulterabis. non occides. non furaberis. non falsum testimonium dices. non concupisces rem proximi tui. Et si est aliud mandatum in hoc verbo restauratur Diliges proximum tuum sicut teipsum. Dilectio proximi non operatur malum. Plenitudo enim legis est dilectio.

Rerissimi Induite vos sicut electi dei. vel sic electi dei sancti et dilecti Viscera misericordie. benignitatem. humilitatem. modestiam. patientiam. superantes invicem. et donantes vobismetipsis Si quis adversus aliquem habet querelam. sicut deus donavit. supra omnia autem haec caritatem habentes: quae est vinculum perfectionis. et pax dei data: exultet in cordibus vestris. in qua vocati estis in uno corpore: et grati estote Verba Christi habite in vobis. habundanter in omni sapientia docentes et commoventes vobismetipsis: et hoc in psalmis. et psalmis. et canticis spiritualibus. in gratia cantens in cordibus vestris domino. In Christo Iesu domino nostro.

Fratres Nescitis quod hi qui in stadio currunt. omnes quidem currunt: sed unus accipit praemium Sic currite ut comprehendatis Omnis enim qui in agone contendit: ab omnibus se abstinere. et illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant: nos autem incorruptam Ego autem sic curro. non quasi incertum Sic pugno. non quasi aerem verberans: Sed castigo corpus meum. et in servitutem redigo: ne forte cum alijs predicaverim. ipse me reprobus efficiar. Nolo autem vos ignorare fratres. quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt. et omnes mare transierunt et omnes in moysi baptisati sunt: in nube et mari Et omnes eandem escam spirituales manducaverunt. Et omnes eundem potum spirituales biberunt Bibebant autem de spirituali consequentie eorum petra Petra autem erat Christus.